

0943

Két kárpátaljai parasztproféta
szent iratai

Fontes Ethnologiae Hungaricae V.

A Pécsi Tudományegyetem Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék
és a L'Harmattan Kiadó közös sorozata

Sorozatszerkesztő
Pócs Éva

A sorozatban eddig megjelent kötetek:

Budai Pál: *A' Köznép babonái és Balvélekedései ellen való Prédikátiók*

Protestáns népi látomások a XVIII. századból – I. kötet

„Bételjesítem Isten akaratját...” (A lészpedi szent leány látomásai)

Sajószentpéteri István: *Ördög szára-bordája*
(„...a Dohányozás meg-töretése az Isten beszédének
Pörölye által, hét prédikációkban foglalva”)

Két kárpátaljai parasztproféta szent iratai

Közreadja:
Küllös Imola és Sándor Ildikó

L'Harmattan

PTE Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék

2009

A kötet megjelenését támogatta:

Nemzeti Kulturális Alapprogram

OTKA T 30691 és T 49175 számú kutatási pályázatok (témavezető: Pócs Éva)
dr. Margaret Mackay (Skócia, University of Edinburgh)

Közreadja, kommentálja és tanulmánnyal kíséri:
Küllös Imola és Sándor Ildikó

© PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék, 2009
© L'Harmattan Kiadó, 2007–2009
© Szerkesztők, 2009

ISBN 978 963 9683 97 6
ISSN 1586-2062

A kiadásért felel Gyenes Ádám
A sorozat kötetei megrendelhetők,
illetve kedvezménnyel megvásárolhatók:
L'Harmattan Könyvesbolt
1053 Budapest, Kossuth L. u. 14–16.
Tel.: (1) 267-5979
harmattan@harmattan.hu
www.harmattan.hu

L'Harmattan France
7 rue de l'Ecole Polytechnique
75005 Paris
T.: 33.1.40.46.79.20

L'Harmattan Italia SLR
Via Bava, 37
10124 Torino–Italia
T./F.: 011.817.13.88

A szöveget Székely Beáta gondozta
A borítót 19. századi német metszet felhasználásával Újváry Jenő tervezte
A nyomdai előkészítés Kardos Gábor munkája
A nyomdai munkákat a Robinco Kft. végezte, felelős vezető Kecskeméthy Péter

Tartalom

BEVEZETÉS	7
Kutatástörténeti szempontok (<i>Küllös Imola</i>)	7
Kárpátalja 20. századi történelme és vallásos élete (<i>Küllös Imola–Sándor Ildikó</i>)	10
A kárpátaljai népi írásbeliség egyéb műformái (<i>Küllös Imola–Sándor Ildikó</i>)	15
Köszönetnyilvánítás	19
 BORKU MARISKA PRÓFÉTAI TEVÉKENYSÉGE ÉS IGÉSFÜZETEI (<i>Küllös Imola</i>)	20
„Az Úr szolgálóleánya”, Borku Mariska (1910–1978) élete	20
Mi a Lettszövetség?	30
A kiadás szövegének kéziratoss forrásai	33
A forráskiadás szerkesztési elvei	37
A Lettszövetség és a Biblia	38
A Lettszövetség látomásai	47
A próféta és hívei, „a Lettszövetség munkásai”	57
Összefoglalás, további kutatási feladatok	69
Jelmagyarázat	70
Rövidítések	71
Bibliai igehely-mutató a Lettszövetséghez	73
 A LETTSZÖVETSÉG SZÖVEGKÖZLÉSE (<i>Küllös Imola</i>)	85
Lettszövetség ¹	85
Lettszövetség ²	106
„Szeretetet szent Evangélioma”	108
Lettszövetség ³	223
 FÜGGELÉK	247
Lettszövetség ⁴ (fogalmazvány)	247
Borku Mariska énekei, versei	251
A Lettszövetség igéinek változatai népi kéziratokból	256
Szóbeliségben élő történetek, imádság	260
 AZ „IGÉSFÜZET”, SZANYI MIKÓ BORBÁLA ÖRÖKKÉVALÓ EVANGÉLIUMA (Sándor Ildikó)	263
Szanyi Mikó Borbála, a gyülekezetet létrehozó egyéniség	263

A „rekeszi” („erdősi”) gyülekezet működése, tevékenysége	265
A bibliaparafrázis szerkezete, műfajai	267
Szövegváltozatok, redakciók	273
Az Örökkévaló Evangélium két kéziratának részletes összehasonlítása	277
A kézirat szerzőségének kérdése, kapcsolatai	
Nagydobrony szövegfolklor-hagyományával	278
Motívumok a bibliaparafrázisban	280
A bibliaparafrázis túlvilág-motívumai	281
Függelék: Túlvilágjárás álomelbeszélésekben	290
Összesítés a parafrázisban hivatkozott bibliai igehelyek szerint	294
 SZANYI MIKÓ BORBÁLA ÖRÖKKÉVALÓ	
EVANGÉLIUMÁNAK KÖZLÉSE (<i>Sándor Ildikó</i>)	296
 BIBLIOGRÁFIA	351
 SUMMARY	359
Introduction (<i>Imola Küllős</i>)	359
The prophetic activity and biblical paraphrase	
of Mariska Borku (<i>Imola Küllős</i>)	366
The activity of Borbála Szanyi Mikó,	
the prophetess of Nagydobrony (<i>Ildikó Sándor</i>)	374
Acknowledgements	377

Bevezetés

Kutatástörténeti szempontok

Közismert tény, hogy a 20. században kisebbségi sorba szorult magyarság anyanyelvi kultúrájának a vallásosság az egyik legfontosabb, szinte utolsó territórium. Emiatt a néprajzkutató számára különös jelentőséggel bírnak a helyi sajátosságokat őrző paraliturgikus hagyományok, a hivatalos egyházak érdeklődési körén kívül eső népi vallásosság különböző megnyilatkozási formái, pl. a prófétikus, karizmatikus mozgalmak, a látomásokat látó, „szent”-nek tartott, papi, gyülekezetvezetői és/vagy gyógyítói feladatokat ellátó laikus személyek és a körülöttük vagy a tevékenységük nyomában kialakuló kisközösségek, gyülekezetek. Szigeti Jenő egyháztörténeti kutatásaiból tudjuk,¹ hogy ezek az ún. parasztecceciolák olykor egy-egy neoprotestáns kisegyház bázisközösségei voltak, ám nemegyszer – így a kötetünkben bemutatott kárpátaljai eseteknél is – megmaradtak református felekezetük keretében, de intenzívebb vallásgyakorlatot folytattak, és bensőségesebb, egyszerűsített közösségibb lelki életet éltek, mint „hagyományosan vallásos” hittestvéreik. Kiválasztódásuk egy-egy nagyobb gyülekezetből korántsem a véletlen műve, hanem a helyi történelemmel szorosan összefonódó hagyományok következménye.

A 20. század második harmadától két református parasztaasszony próféta és körük csoportosulva két jól körvonalazható ekkléziola is működött a Kárpátalján. Az egyik 1937–1977 között, Tiszaágteleken, ifj. Badó Ferencné, született Borku Mariska vezetésével, aki két éven át, 1937 húsvétjától 1939 tavaszáig nyilvános istentiszteleteket is tartott az udvarán, ahol a még élő szemtanúk szerint több száz ember hallgatta. 1939-től haláláig (1978) pedig írásain keresztül, az egyházi és állami vezetés által hol tiltva, hol éppen csak megtűrve végezte egyéni lelkigondozói, laikus gyülekezetvezetői feladatát.

A szomszédos Nagydobrony erdős külterületén élt a másik prófétaasszony, Szanyi Mikó Borbála (1897–1950), aki elsősorban családtagjaiból és rokonságából szervezett maga köré egy kis, meglehetősen zárt csoportot, az ún. „erdősi” gyülekezetet. Bár hívei időlegesen ki is szakadtak a nagydobronyi református gyülekezetből, néhány évvel halála után – megfelelő vezető híján – újra visszatértek tempolomi közösségükbe.

Jóllehet e két asszony hitvallása, laikus lelkigondozói tevékenysége és papírra vett tanításai számos egyezést mutatnak, a nagyobb híru és szélesebb hívőkörrel

¹ Szigeti 1986.

rendelkező „ágteleki próféta” hallani sem akart az egy évvel őutána „elhívott” Szanyi Mikó Borbáláról. Pedig a nálánál idősebb asszony (szintén látomásban kapott) szent „igéivel” megkereste őt, mintegy szövetséget, támogatást kérve, remélve tőle lelki munkájához. Borku Mariska azonban minden kapcsolatfelvételi kísérlettől elzárkózott, és többször is intette híveit, hogy „ne keverjék össze” kettejük „igéit”.

1989 óta foglalkozunk a két kárpátaljai prófétaasszony tevékenységének történelmi és társadalmi hátterével, szellemi hatásával és folklórával. (Küllös Imola az „ágteleki prófétának is nevezett Borku Mariska hívei és követői között végzett terepmunkát, valamint a próféta írásos hagyatékát tanulmányozta,² a nagydobronyi Szanyi Mikó Borbáláról és bibliaparafrázisáról pedig Sándor Ildikó készített tanulmányokat és PhD-disszertációt³).

Kötetünkben mindkettőnk kutatási eredményeit és mindkét parasztpróféta szentnek tartott bibliaparafrázisát (Borku Mariska *Lettszövetség*, és Szanyi Mikó Borbála *Örökkévaló Evangélium* c. kéziratát) közreadjuk.

Kutatásunk és e szövegkiadás több ponton is kapcsolódik az utóbbi három évtizedben világszerte, így Magyarországon is megélénkülő vallási néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai vizsgálatokhoz. Itt csak néhányat sorolunk fel, hangsúlyozva, hogy szinte mindegyik témának jelentős hazai és könyvtárnyi nemzetközi szakirodalma van, jóllehet a paraliturgikus jelenségek és mozgalmak problematikája országonként, népenként más-más okokból került az érdeklődés homlokterébe.

Az egyik kapcsolódási pont az ún. „szent emberek” (parasztproféták, halottlátók, búcsúvezetők, gyógyítók stb.) személyiségének és tevékenységének komplex vizsgálata, melynek fontosságára hazánkban először Bálint Sándor könyve⁴ hívta fel a figyelmet. A másik nagy kutatási téma az ún. megváltozott tudatállapotokban szerzett „túlvilági élmények”: az extázis, a látomások, az álmok és próféciák szerepe a néphagyományban.⁵ Kötetünk témájának és elemzéseinek harmadik,

² Küllös 1991; 1994; 1998; 1999; 2000; 2001; 2005. A terepmunkát minden alkalommal (1989 májusában és októberében, 1990 májusában, 1992 októberében és 1993 júniusában) néhai Molnár Ambrus ref. esperes, a Doktorok Kollégiuma Egyházi Néprajzi Szekciójának elnöke társaságában végeztük. Gyűjtőmunkánkba később az ELTE Folklore Tanszékének akkori hallgatóit, Sándor Ildikót és Vakler Annát is bevontuk.

³ Vö. Sándor 1997; 1998a; 1998b.

⁴ Bálint 1942, újra kiadva 1991, továbbá Barna 1991.

⁵ Órás Andrásról, az Ung és Ugocsa megyében ismert 17. századi „prófétáról” lásd Komáromy közlését 1893-ból, és Voigt Vilmos tanulmányát (1998). Drábik Miklósról, a lehotei prófétáról összefoglalóan frt Péter Katalin (1977). Az extatikus állapot és a látomások összehasonlító vizsgálatához hasznos szempontokat kínál a Nils G. Holm szerkesztette tanulmánykötet (1982), különösen az általa frt bevezető. A megváltozott tudatállapotban szerzett túlvilági „élményekről” lásd Grynaeus Tamás tanulmányát (1991), valamint Pócs Éva összefoglaló áttekintését az általa szerkesztett *Eksztázis, álom, látomás* c. tanul-

nem mellőzhető aspektusa az anyanyelvi kultúra és a nemzeti kisebbségi sors a 20. században. A negyedik lehetséges vizsgálati szempont a speciális női szerepekkel és alkotó személyiségekkel való foglalkozás, amely – bár hazánkban nem különösebben preferált téma – mind a magyar, mind a nemzetközi folklorisztikában és antropológiában jelentősen megváltoztatta a hagyományos népi/paraszi kultúráról kialakított 19. századi képet.

Az ötödik és további kutatási irány a narratív „népteológia”, a felekezeti és kegyességtörténet lehetne. Annál is inkább, mert a kárpátaljai református gyülekezetek 20. századi vallásosságát még áthatja az Európában már alig fellelhető puritán kegyesség. Ezt az angol eredetű, protestáns vallási irányzatot a naponkénti bibliaolvasás és elmélkedés, közös zsoltárecéklés és imádkozás, az igemagyarázással egybekötött rendszeres „házi istentisztelet” jellemezte a vértelen ellenreformáció idején. Olyan európai hírvűzű úttörői és képviselői voltak, mint Lewis Bayly, a *Praxis Pietatis* szerzője, vagy W. Perkins és W. Amesius. A puritanizmus új „modus vivendi”-t: elmélyült lelki életet és örök üdvösséget kínált a keresztyén hívők számára, az egyre dogmatikusabbá váló protestáns egyházban pedig reformot sürgett – a felülről irányító episzkopális rendszer helyett az „alulról építkező” zsinati-presbiterit. Ez az eszmeiség a peregrináció révén hamar eljutott Erdélybe, majd olyan jeles képviselőkkel, mint Tolnai Dali János, Medgyesi Pál, Apáczai Csere János, Köleséri Sámuel, Pápai Páriz Imre, a 17. sz. végén, a 18. század elején Kelet-Magyarországon is hódított. Ám az első református megújulásnak (épp egyházpolitikai elgondolásai miatt) az ellenzéke is nagy volt a hivatalos egyházon belül, így aztán eredeti céljával nem teljesen egyezően megmaradt a protestáns parókiák, iskolák (Sárospatak, Nagyvárád, Debrecen) falain belül. Olyan széles látókörű, szabad szellemű tudós képviselői voltak, mint a Sárospatakon is tanító cseh Comenius Amos, vagy Nagyvárádon, majd annak török megszállását követően a debreceni kollégiumban oktató Martonfalvi Tóth György.⁶

A kötetünk három fő helyszínén (Tiszaágtelken, Nagydobronyban és Debrecenben) megismert kegyességi gyakorlat tulajdonképpen ezt a hajdanán igen gazdag, magyar nyelvű (is) átültetett irodalommal rendelkező reformszellemiséget élte tovább sajátos színekkel.

A 20. századi kárpátaljai református magyar gyülekezeteknek van néhány kevéssé szembetűnő, szintén a puritán kegyességi gyakorlatban gyökerező szokása is, melyek hatása egész életvitelükre kiterjed, ill. e népcsoport hányatott történelmi/politikai sorsával magyarázható. Ilyen pl. az, hogy a templomon kívüli kegyes-

mánykötetben (1998). A népi profetikus mozgalmak univerzális sajátosságairól írt A. Ljungdahl (1975), továbbá a finnországi svéd próféta, Maria Åkerblom élete és gyülekezetszervező tevékenysége kapcsán G. Björkstrand (1975).

⁶ Bővebben, gazdag szakirodalommal lásd Balogh 1995; valamint Szigeti 1989 (kézirat).

séggyakorlásban mindenütt a nőké a vezető szerep; hogy a Szentírás mellett a helyi, kéziratos bibliaparafrázisokat egyénenként és ima-közösségeikben is rendszeresen olvassák, magyarázzák; továbbá az, hogy vallásos elmélkedéseiket, imáikat a buzgóbb asszonyok füzetekbe le is írják. Éppen e gyakorlat okán és a kötetünkben szereplő (ill. csak megemlített) verses és narratív szövegek kapcsán alaposabban meg kellene még vizsgálnunk a népi írásbeliség, a „modern folklór” helyi műfajait.

Végül, de nem utolsósorban feladatunk feltárni és elemzésekben bemutatni magukat a szóban és másolatokban terjedő, szentnek tartott írásokat, azok helyi értelmezését, variálódását; ezeknek a bibliaparafrázisoknak a Szentíráshoz és a hivatalos felekezeti teológiához való viszonyát, továbbá magyarázatát is adni a helyi eltéréseknek.⁷ Még akkor is, ha eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy a magyar népi valláosságbán az egyes felekezetek között nincsenek jelentős „ideológiai” különbségek, határok.

Ám a kötetünkben szereplő két 20. századi, kárpátaljai, kálvinista asszonyprófeta személyisége és tevékenysége olyan sokrétű, hogy a felsorolt vizsgálati szempontokat, témaköröket itt nem tudjuk egyforma részletességgel kifejtetni, teológiai képzettség nélküli folklórkutatókként bizonyos problémakörök boncolgatására pedig nem is vállalkozhattunk. Ezért tehát a parasztproféták szent iratainak forráskiadását és értelmezését helyezve vizsgálataink középpontjába, az imént jelzett kérdéscsoportok közül néhányat csak futólag érintünk, bizonyos, további kutatást igénylő problémákat csak jelzünk, de bibliaparafrázisokat kíséző tanulmányunkban nem fejtünk ki.

Mielőtt azonban e két, közösségükből kiemelkedő paraszttasszony személyiségének, működésének és bibliaparafrázisának folklorisztikai, kulturális antropológiai sajátosságait külön-külön bemutatnánk, röviden ismertetnünk kell azt a történelmi, geopolitikai és társadalmi helyzetet, amelyben éltek, és maguk, ill. tanításaik köré hívó, testvéri közösségeket tudtak szervezni.

Kárpátalja 20. századi történelme és vallásos élete

Kárpátalja földrajzilag kétféle nagytáj, a síkvidék és a magas hegység találkozó zónája. Kultúrája sokszínű: több nemzetiség lakja, számos felekezet él itt egymás mellett.

Az 1910. évi népszámlálás Ung, Bereg, Máramaros és Ugocsa vármegyékben 848 428 lakost mutatott ki: ebből 356 067 rutén, 267 091 magyar, 94 723 román,

⁷ Bővebben lásd Szigeti 1991.

93 047 német, 37 950 szlovák anyanyelvű. Az adatok azonban nem adtak pontos képet a nemzetiségi megoszlásról, mert a statisztikai felvétel az itt élő zsidókat, az ún. kazárokat – számuk 128 791 – részben a magyarok, részben a németek közé sorolta.⁸ A német anyanyelvű lakosság szerepe jóval nagyobb volt számarányuknál, mivel az iparszervezés kulcspozícióiban dolgoztak. A Kárpátalja falvaiban e nagy létszámú etnikumok mellett cigány népesség is található.

A felekezeti hovatartozás és az etnikus/nemzeti identitás szoros összefüggést mutat.

A 20. század utolsó évtizedében a Kárpátalján élők között egyaránt találunk római és görög katolikusokat, pravoszláv, zsidó, református, evangélikus és a protestáns kisegyházakhoz tartozó híveket.

A trianoni békeszerződés (1920), majd a II. világháborút követő határrendezés következtében az egykori Tiszántúli Egyházkerülethez tartozó református gyülekezeteknek teljesen megszűnt a kapcsolata a magyarországi anyaegyházzal. Ez a helyzet a Magyarországi Református Egyház akkori vezetőit is foglalkoztatta. 1947-ben a Magyarországi Református Egyház Egyetemes Konventjének elnöke, Ravasz László püspök levélben fordult az amerikai baptista egyház elnökségéhez, hogy közvetítésükkel a Szovjetunióban élő baptisták oltalmát kérje a kárpátaljai magyar reformátusok számára. A magyarság közel fele (ma 100 000 fő) a református egyház tagja. A Szovjetunió összeomlása után megindulhatott a helyi lelkészek szakszerű képzése a debreceni és a budapesti teológián. Ehhez az egyházhoz kizárólag magyarok (és az 1990-es években megindult misszionálásnak köszönhetően cigányok is) tartoznak.

A kárpátaljai és a szabolcs-szatmár-beregi magyar római katolikusok egyaránt az egri püspökség (illetve 1804-től érsekség) fennhatósága alá tartoztak. Szintén erősen kötődik a nyelvi-etnikai hovatartozáshoz a görög katolikus felekezet is, amely a szláv nyelvű rutének (ruszinok) nemzeti vallása. 1912-ig a ruszin többségű munkácsi görög katolikus püspökség joghatósága alá tartozott a Szabolcs-Szatmár megyei magyar görög katolikusság is. Az elmúlt évszázadokban Kárpátalja lakosságának többségét kitevő ruszinok vallása a görög katolikus vallás volt, bár egészen kis hányadban magyar nemzetiségűek is tartoztak hozzájuk. A 19. század közepéig, szinte minden magyarországi néphez hasonlóan, az egyház volt az egyetlen olyan intézmény, ahol az anyanyelvi kultúra és nyelvhasználat meghatározó szerepet játszott. A görög katolikus egyházmegye egyrészt kulturális, másrészt potenciális politikai kerete is volt a ruszinoknak. A munkácsi görög katolikus egyházmegye megpróbáltatásai a csehszlovák állam megalakulásával kezdődtek, ugyanis az újonnan létrejött ország vezetői politikai megfontolásokból a pravosz-

⁸ Bővebben lásd Botlik 2000.

lávokat (ortodoxokat) támogatták, hogy a korábbi, a Magyarországról örökölt kárpátaljai nyelvi, kulturális, politikai struktúrákat ezzel könnyebben szétzilálják.

Beszédesen szemléltetik ezt a Botlik⁹ által felsorakoztatott adatok: az 1930-as, második csehszlovák népszámlálás idején a 360 000 fő görög katolikus mellett 112 000 pravoszlávot írtak össze. Ez utóbbiak száma 1910-ben még mindössze 550 volt. Az ortodox egyház schematizmusa 1936-ból már 140 000 hívet regisztrált. Ekkor azonban még senki sem sejtette, hogy milyen vészterhes idők következnek az egyházra. Kárpátalja szovjet megszállása után rendszeres támadások érik a görög katolikus hívőket és papjaikat. A szovjet „bezpekások”, az akkori KGB embelei meggyilkolják a munkácsi egyházmegye püspökét, Romzsa Teodort is. 1949-ben az egyházmegye a sztálinizmus áldozata lett: erőszakkal egyesítették az ukrán pravoszláv egyházzal, papjainak jelentős részét bebörtönözték, Szibériába száműzték, a görög katolikus egyház vagyonát államosították vagy a pravoszláv egyháznak adták át. Ezt követően csak titokban tudták fenntartani önállóságukat, papjaikat titokban szentelték. Az 1990-es évektől újrászerveződött a negyven évig illegálisban működő görög katolikus egyház. Megkezdődött a görög katolikusok rehabilitása, új egyházmegyei intézmények megszervezése, építése, az elvett ingatlanok visszaadása, bár ez a folyamat még napjainkban sem zárult le megnyugtatóan.

A II. világháború idejéig nagyobb létszámú zsidó lakosság is élt a Kárpátalja falvaiban és városaiban. 1930-ban a népesség 14%-a, 102 000 fő izraelita vallású; Munkács 43%-a, Beregszász 33%-a zsidó. A deportálás és kivándorlás következtében számuk a 20. század végére néhány ezerre csökkent, a 400 hitközségből 4 működik.

Kárpátalja önálló politikai története az I. világháborút lezáró békeszerződésekkel veszi kezdetét. Több ország, államalakulat és nemzetiség tartott igényt erre a területre, amely magában foglalta az egykori Bereg, Máramaros, Ugocsa és Ung megyét is.¹⁰ Ukrajna, Lengyelország, Csehszlovákia (az ideiglenes csehszlovák kormány megalakulását Párizsban 1918. október 14-én jelentette be Beneš, majd 1918. október 28-án a nemzeti tanács Prágában kikiáltotta a nemzeti államot), Románia, a Nyugat-Galíciái Ukrán Köztársaság, valamint autonómiát követel a Ruszin Nemzeti Tanács. A Kárpátalján nagyobb lélekszámban élő nemzetiségek (ruténok, csehek és szlovákok, magyarok) három nemzeti tanácsot hoztak létre. A csehbarát erők önrendelkezési jogot és Magyarországtól való elszakadást követeltek. A rutének először a Nagy-Ukrajnával kötendő uniót támogatták, és törekvéseiknek erős vallási elkötelezettsége volt a pravoszláv egyház irányában. A magyar erők a Magyarországból való maradásra szavaztak. Az Amerikai Egye-

⁹ Bővebben lásd Botlik 1997.

¹⁰ Bővebben lásd Botlik 2005, I. és 15–37.

sült Államokban élő rutén emigránsok (300 000 fő) kezdeményezésére cseh–rutén egyezmény jött létre Philadelphiában 1919. október 26-án, melyet 1919. május 8-án az Ungvári Nemzeti Tanács is jóváhagyott. Ezzel a helyzet megfordult.

A csehszlovákok 1919 januárjában elfoglalták a kárpátaljai területet. Nemzeti jogi értelemben Kárpátalja csak az 1919. szeptember 10-i Saint-Germain-en-Laye-i szerződéssel, ám de facto a Trianoni békediktátummal (1920. június 4.) került Csehszlovákiához. Az egyezmény II. fejezetének 10–13. cikkelye is kötelezte az országot arra, hogy a Podkarpatska Rus területén autonóm rutén tartományt létesítsen, a gyakorlatban ez azonban sohasem valósult meg, sőt a vidéket elárasszotta és kiszákmányolta a cseh kolonizáció. Bár az 1918-as szerződés biztosította a terület autonómiáját, valójában cseh, ruszin és ukrán hivatalnokok vezették a közigazgatást és a katonai parancsnokságot, az ostromállapotot pedig 1922-ig fenntartották.

A két világháború közötti időszakban Kárpátalja gazdasági és szociális helyzete rendkívül rossz. Az elmaradott agrárvidék parasztsága törpebirtokokon gazdálkodik. Megélhetésüket egyaránt nehezíti peremhelyzetük és kisebbségi létük. Kárpátalja a német és az orosz (sőt a pánszláv) hatalmi érdekek ütközőzónájában fekszik. Ennek következtében a II. világháború éveiben többszöri hatalmváltást kellett elszenvedni az itt élőknek.

A müncheni döntés (1938. szeptember 29.) függeléke rendelkezik elsőként a terület sorsáról. Hosszas tárgyalások, a határok többszöri újrarajzolása nyomán végül visszacsatolják Magyarországhoz a kárpátaljai területeket. A korábbi cseh hatalom képviselői – tisztviselők, telepesek – ekkor elköltöznek, megszüntetik iskoláikat, közigazgatási intézményeiket.

A cseh befolyás azonban – más formában – időlegesen még megmarad. Rövid időre a ruszin irányzat vezetője, a Volosin Ágoston (1874–1946) görög katolikus kanonok vezette kormány kerül hatalomra. A Kárpát-Ukrajnának nevezett minióllam 100 napig állt fenn. Elméletben a cseh és szlovák állammal föderációt alkotó autonóm államalakulatban nem sikerül konszolidált, polgári közigazgatást kialakítaniuk, egyre halmozódnak a gazdasági, kisebbségi, kulturális problémák.

Az első bécsi döntés (1938. november 2.) visszacsatolta Magyarországhoz az etnikai határnak megfelelő (Ungvár–Munkács–Beregszász) területet. Kárpátalja magyar katonai megszállására 1939 elején került sor. 1939. március 15–16-án a magyarok (a németek hallgatólagos beleegyezésével) az ezeréves határig nyomulnak előre Volosin ellenében. Kárpátalja teljes területe Magyarországhoz kerül, ez azonban nem hozza meg a várva várt konszolidációt az ott élőknek: a Szovjetunió elleni hadba lépés után felvonulási területté vált.

A II. világháborúban a Vörös Hadsereg 1944 tavaszán érte el a Kárpátalját, Ungvárt október 27-én foglalta el a Vörös Hadsereg. 1944 októbere és 1945 januárja között szovjet katonai vezetés és cseh polgári közigazgatás alatt működik e

terület. A csehek megpróbálják megakadályozni a Szovjetunióhoz csatolást – sikertelenül. Az 1944. november 26-i első szavazáson a legtöbben Csehszlovákia, majd Magyarország mellett voksoltak, s a legkevesebben Szovjet-Ukrajnára. Erre géppisztolyos NKVD-sek zárták le az ajtókat, amíg a kívánt „újraegyesülés”-t ki nem mondták. Ami pedig a nemzetiségi arányokat illeti: az egymilliós ruszin-ukrán népesség mellett akkor 150 000 magyar élt a Kárpátalján, de további 70 000-en beszéltek magyarul. 1945 júniusában szerződés rögzíti Kárpátalja kiválását a csehszlovák államból, Magyarországnak pedig az 1937-es határok mögé kell visszavonnia csapatait.

1944. november 27. és 1946. január 26. között (14 hónapon át) Zakarpatska Ukraina néven önálló szovjet tagköztársaságként él a terület lakossága, és csak 1946. január 26-án hirdette ki a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöksége Kárpátalja csatlakozását az Ukrán SzSzK-hoz. A terület székhelye ekkortól Ungvár (Uzgorod), elnevezése pedig Zakarpatskaja Oblast (Kárpátontúli terület, Transcarpathia).

Egy 1944. november 13-i parancs értelmében minden 18 és 50 év közötti magyar és német nemzetiségű férfi köteles volt háromnapos munkára, úgynevezett „málenkij robotra” jelentkezni a háborús károk helyreállítására. (Aki ruszinnak vallotta magát, az megúsza.) Szinte a teljes felnőtt magyar férfilakosságot, körülbelül 40 000 főt vittek el a szolymai gyűjtőtáborba. Aki az ott dülő tifusz-járványt, az éhínséget és a szörnyű körülményeket túlélte, azt továbbhurcolták Ukrajnába és Oroszország belső vidékeire fogolytáborokba, kényszmunkára. Sokan sohasem tértek vissza szülőföldjükre, s a „szerencsés” hazatérők közül sokan egy életen át viselték a „málenkij robot” testi, lelki következményeit.¹¹

A magyar falvak megmaradt, fiatalabb korú férfilakosságát 1946–1947-ben újabb intézkedés tizedelte meg. Az 1927–1938 között született fiúkkal papírt íratnak alá, hogy önként elmennek szénbányásznak a Donyec-medencébe. (A magyar fiúkat ugyanis nem sorozták be katonának a szovjet hadseregbe, mert megbízhatatlannak minősítették őket, helyette kellett a bányászkodást vállalni.) Aki nem írta alá a nyilatkozatot, azt elvitték erővel. Az 1926–1929 között születettek máig emlegetik, hogyan bujkáltak a negyvenes évek közepén, hogy ne vigyék őket „Donbászra.”¹²

A következő traumát a kolhozok megszervezése okozta. Az első nagydobronyi kolhoz 1948 tavaszán alakult meg. Ekkor a falu lakosságának csak kisebb része „írt be” a szövetkezetbe. A többiek ígéretet kaptak, hogy földjeiket maguk művelhetik. A vetést ki-ki elvégezte, aratni azonban már nem engedték az egyéni gazdálkodókat. A gazdák föllázadtak, és a községháza elé vonultak. Felfegyverzett

¹¹ Dupka 1989, Punykó 1993.

¹² A Doni medence (Donyeckij Basszejn) orosz nevének rövidítése.

katonaság fogadta őket, amely elől a tiltakozó gazdák meghátráltak. Ezt az eseményt a későbbiekben a nyugati sajtó felnagyítva hozta a világ tudomására. Eszerint a falut porig bombázta, lakosait kiirtotta a szovjet katonaság, mindössze 9 túlélője maradt a véres eseményeknek. Sulyok Dezső 1954-ben megjelent könyvében¹³ egy magát szemtanúnak valló férfi elbeszélése adott alapot a Nagydobrony pusztulásáról szóló hírekhez. A rémhír még a közelmúltban is tartotta magát, a *Chicago és környéke* című magyar nyelvű lap 1987-ben tette közzé ezt a történetet.

1948-tól a Kárpátalján élő papok többségét (felekezetre való tekintet nélkül) koholt vádakkal internálták. Gönczy Pált, Nagydobrony lelképászorát (aki mindkét „prófétaasszony” életében szerepet kapott) 1950-ben hurcolták el, 1956-ban tért haza a szibériai Silinkából.¹⁴

A kisebbségi lét a Kárpátalján élő magyarok számára a nyelvhasználat korlátozását, folyamatos üldöztetést és félelmet, a vallásgyakorlat tiltását hozta magával, amely csak az 1950-es évek közepétől kezd valamelyest enyhülni.

A kárpátaljai népi írásbeliség egyéb műformái

A kéziratos bibliaparafrázisok nem előzmény nélkül keletkeztek a kárpátaljai hagyományban. Létrejöttükben a következő tényezők hatásával kell számolnunk:

A református falusi népességet a 18. század óta jellemzi az alapfokú iskolázottság, életük szerves része a Biblia- és a zsoltárolvasás. Magyarországi viszonyok közt is elég kedvező képet mutat kötetünk egyik középponti helyszínének, Nagydobronynak az iskolázottsági szintje a 20. század elején. Református településről lévén szó, a protestantizmus puritán pietista irányának hatására a Bibliát, valamint az énekes- és imádságos könyveket akkoriban naponta forgatták az emberek, a '90-es években már inkább csak az 50 év fölötti korosztályok. A '80-as évek végén a falu összlakosságának 12%-a volt analfabéta.¹⁵ Ha a 409 főből leszámítjuk az elsőosztályos, írni-olvasni éppen akkor tanuló kisgyermeket, a falunak kevesebb mint 10%-a tartható írástudatlannak. A máshol hallott imákat, énekeket gyakran leírták, hogy megtanulhassák, majd pedig az így népszerűvé vált szövegek kézzel írott másolatokban terjedtek. (Például a hosszabb kórházi tartózkodás volt az egyik legáltalánosabb „tanulási” alkalom.) A kegyességi irodalom minden fajtája kéziratos másolatokban terjedt. Borku Mariska „igéi” pl. cédulákra írva jártak kézről

¹³ Sulyok Dezső: *A magyar tragédia. A trianoni béke és következményei.* (1954, szerzői kiadás; majd A Magyar Október 23 kiadása, New York, 1996.)

¹⁴ Peyer-Müller 1994, 20.

¹⁵ Móricz 1993, 59.

kézre, faluról falura, majd sorszámozva, füzetekbe írva gyarapították egy-egy hívő személy, család olvasmányanyagát.

Molnár Ambrus ref. esperessel folytatott terepmunkánk során azt tapasztaltuk, hogy sok családnál vannak és még az 1970-es–1990-es években is készültek népi kéziratok (rendszerint közönséges iskolásfüzetekbe) a legkülönbözőbb céllal és tartalommal. Sok családban fennmaradtak az ún. „igésfüzet”-ek, amelyek többnyire Borku Mariska *Lettszövétségének* részleteit tartalmazzák. Ezeket elsősorban asszonyok készítették. A Küllös Imola által ismert leghosszabb másolatot a derceni illetőségű Fodor Róza¹⁶ állította össze és olvassa naponként. Ebben 770 számozott¹⁷ és 10 sorszám nélküli igét, köztük 183 látomásszöveget találunk.¹⁸ Voltak továbbá olyan füzetek, amelyekben a legkülönbözőbb helyekről (pl. sajtótermékekből) kimásolt vagy hallomás után leírt kegyes olvasmányok szerepeltek – forrástól és a felekezetiségtől függetlenül – a keresztény hit csodáiról, jeles hitvallók, misszionáriusok életéről. Egyik nagydobronyi adatközlőnk elmesélte, hogy évekkel korábban a beregszászi kórházban sikerült megkapnia egyik betegársától Milton *Elveszett paradicsomát*, amit lemásolt, és azóta kéziratolvasmányként kézzel jár a faluban. De leírtak és leírnak ma is minden kedvükre való, keresztény erkölcsiségű „kegyes” szöveget, amihez nem juthatnak hozzá az eredeti, nyomtatott formában.¹⁹

Külön voltak a halottvirrasztáskor használt, ill. temetési búcsúztató énekeket, verseket tartalmazó vallásos énekesfüzetek, ill. olyan verses gyűjtemények, amelyekben népi imádságok, „érzékeny” (nemegyszer irredenta) műdalok, sírversek, köszöntők, esetleg a szovjet munkatáborokba elhurcoltaktól tanult lágerdalok, versek voltak feljegyezve. A világi tartalmú kéziratok közül meg kell említenünk még az (étel)receptes füzeteket, valamint a különböző alkalmakra készített versek gyűjteményét és a lakodalmakban használt ún. vőfélykönyveket.²⁰

Sajnos, itt nincs módunk arra, hogy részleteiben elemezzük a kárpátaljai református magyarok írásbeliséghez és az ún. kegyességi irodalomhoz való viszo-

¹⁶ Fodor (született Bíró) Róza (1928. augusztus 26., Dercen).

¹⁷ Tekintettel arra, hogy többször is elvétette a számozást, nyugodtan mondhatjuk, hogy kb. 800 igét tartalmaz a füzet.

¹⁸ A nyalakú, kéziratolvasmányról 1992 októberében sikerült xerox-másolatot készíteni. Készítője csak vonakodva és kis időre adta kölcsön, mivel a *Lettszövétség* olvasása szerkesztése mindennapos vallásgyakorlatának.

¹⁹ Küllös Imola gyűjtései során a következő kéziratolvasmányokat jegyezte föl: „Fülöp, a kis énekes”, „A vihar előtt (az özönvízről)”, „Bepillantás a pokolba”, „John Lennon története”.

²⁰ Küllös Imolának pl. a nagyberegi református kántor, Bodnár Bálint, valamint két nagyberegi asszony, Kovács Bálintné és Béres Ödönné, továbbá a nagydobronyi Bálint Borbála gyűjteményes verses füzetéről, ill. a fornoszi Pupás Tamás több generációs vőfélykönyvéről sikerült fénymásolatokat készítenie/kapnia.

nyát. A 20. század első felében történt hatalom- és államhatár-változások következtében a magyar nyelvű írás-olvasás megtanulása, ismerete és gyakorlata generációnként különbözött. Az anyanyelvi kultúrához való kötődést – különösen a II. világháború után – elsősorban az egyház(ak), ill. a vallásos kiadványok (Biblia, imádságos- és énekeskönyvek, hittankönyvek és egyéb kegyességi irodalom) biztosíthatták. Ezek hivatalos terjesztését azonban sem az 1920–1944 közötti csehszlovák állam, sem a későbbi szovjet rendszer nem támogatta,²¹ sőt ez utóbbi módszeresen üldözte is a különböző egyházakat és papjaikat, az állami diktatúra minden lehetséges eszközével korlátozta és gátolta tevékenységüket. Többek között a nyomtatott énekeskönyv hiányával magyarázhatjuk, hogy az archaikus, ún. „diktálásos éneklés”²² napjainkig gyakorolt szokás maradt néhány falusi református templomban. A fiatalabb generációknak ugyanis már nem volt miből megtanulni az énekszövegeket. A '90-es évek elején és közepén a néprajzi gyűjtők Viskén és Nagydobronyban még részt vehettek ilyen istentiszteleteken. A vallásos és kegyességi irodalom ezért aztán részint a szóbeliségben, részint kéziratos másolatokban/változatokban élt és terjedt a hívek között egészen a Szovjetunió összeomlásáig (1990), amikor is a határok könnyebb átjárhatóságával (elsősorban a magyarországi református lelkészek, ill. különböző egyházi és civil humanitárius szervezetek jóvoltából) hirtelen hatalmas mennyiségű, igen heterogén összetételű és minőségű újabb nyomtatott kegyességi irodalom árasztotta el a kárpátaljai falvakat. A Bibliaszövetség számos magyar és ukrán (!) nyelvű Szentírást ajándékozott a kárpátaljai gyülekezeteknek, híveknek,²³ így megszűnt az az évtizedekig tartó állapot, hogy csak kevés családnál volt magyar nyelvű Biblia.

A vallásos tartalmú „népi” írásbeliség egyik legkorábbi emléke a nagydobronyi templom fakarzatára írott vers,²⁴ valamint az emberélet fordulóihoz kapcsolódóan szóban és írott formában egyaránt megjelenő szövegek (úrasztali terítőn, halottas kendőn, sírjelen). A falu egyik lelkésze, Gönczy Pál hosszú szibériai fogsá-

²¹ Bár a csehszlovák érában kiadtak egy magyar nyelvű vallásos énekgyűjteményt, egy ún. „Hallelujás” énekeskönyvet, amelyet a '90-es években is „használtak” a kárpátaljai református gyülekezetek.

²² A zoltárokat, vallásos énekeket nem könyvből éneklük, hanem a karzaton ülő diktáló és az énekezők segítségével. A diktáló férfi dallam nélkül, sajátos kántáló hanghordozással minden verssort előre, fennhangon elmond, az énekezők pedig a dallamot kezdi el, a gyülekezet mindegyike visszhangként ráfelel. Vö. Molnár 1994, 45–47.

²³ A '90-es évek elején részt vettünk egy olyan, Molnár Ambrus esperes által szervezett gyülekezeti kiránduláson, amelynek célja az volt, hogy a hajdú-bihari hívek megismerkedhessenek kárpátaljai testvéreikkel, a nevezetesebb magyar történelmi helyekkel (Munkács, Beregszász, Huszt, Visk stb.), és eközben több, nagy kartondoboznyi magyar és ukrán nyelvű Szentírást osztottunk szét a gyülekezetekben, ill. magyar nyelvű tankönyveket is vittünk a munkácsi II. Rákóczi Ferenc Társaságnak.

²⁴ Móricz 1993, 294.

gában, ill. száműzetése idején verseket is írt, ezeket levélben hazaküldte családjának, hogy segítségükkel a távolból is végezhesse gyülekezete lelki gondozását.²⁵ Solymossy Sándor kisdobronyi presbiter,²⁶ Barta Károly mezővári lakos és több, szovjet munkatáborokba elhurcolt „névtelen” magyar sorstársuk szintén írt ún. „lágéria” éneket, verset, verses „krónikát”.²⁷

Ez a verselési készség napjainkig élő gyakorlat. Nagydobronyban több személyről, elsősorban asszonyokról tudjuk (ilyen például Bálint Borbála, illetve Kis Marci Géza egyik unokája), hogy időről időre alkalmi verseket írnak, például gyermekeik számára karácsonyra, a katonasághoz való bevonulás alkalmából, lelkesz búcsúztatására vagy köszöntésére,²⁸ fejfára²⁹ stb. Sírverseket, verses leveleket Móricz Kálmán kismonográfiája is közölt Nagydobronyból.³⁰ 1991. november 13-án, amikor a II. világháború és a „malenkij robot” áldozatainak emlékművét fölavatták a faluban, Badó Erzsébet a saját versét szavalta el.³¹ Elmondhatjuk, hogy a kárpátaljai magyar falvakban általánosan elterjedt jelenség a versírás és a versmondás (pl. virrasztóban és a halotti tor alkalmával), tehát a mai folklóron belül is kiemelkedő szerepe van az ún. alkalmi költészetnek.³²

Külön tanulmányt érdemelne annak elemzése, hogy ezek a néhány elemít végzett, nehéz sorsú kárpátaljai falusi férfiak és asszonyok, akikkel munkánk során találkoztunk, honnan tudnak olyan magától értődő természetességgel verseket, énekeket írni és előadni, ahogyan azt mindmáig teszik az egyházi és világi ünnepségek, rendezvények alkalmával.³³

A két prófétaasszony által létrehozott „szent iratok” (bibliaparafrázisok és énekszövegek) keletkezésében mindez az évszázados hagyomány is szerepet játszott.

²⁵ Kis csoportba összegyűlt híveinek felesége olvasta fel e verses igemagyarázatokat, tábori „tudósításokat”. Lásd Molnár 1997b, 131–225.; Sándor–Vakler 1997, 227–234.

²⁶ Egyébként Borku Mariska egyik első, lelkes híve.

²⁷ Dupka 1992; Küllös–Vasvári 2006.

²⁸ A derceni kurátortól kaptunk pl. ilyen verseket is, aki bemutatta egyik pártfogoltját, egy 12 év körüli kisfiút, akit rendszeresen ő „készít fel” az ünnepi szavalatokra.

²⁹ Borku Mariska sírkövén a maga készítette búcsúvers olvasható: „Testvéreim, kik az Úrban itt maradtatok...” kezdettel lásd kötetünk *Függelékében*.

³⁰ Móricz 1993, 305–309.

³¹ Móricz 1993, 78.

³² Barna Gábor tanulmánya mutatott rá a verselő emberek, tanítók, kántorok, búcsúvezetők, lelkészek mintaadó szerepére a falusi alkalmi költészetben. Lásd Barna 1987, 25–26.

³³ 1993 nyarán egy idős derceni asszony, Ábrányi Eszter (1917) 2-3 vallásos témájú verset is előadott nekünk a „Lettszövetség munkásai”-nak vasárnapi összejövele alkalmából. „Csodaként” mesélte el, hogy jó memóriáját és szavalási képességét fiatal korában, Borku Mariska egyik nyilvános igehirdetésén „kapta”. Akkor ui. egy férfi szavalt ott egy vallásos verset, s ez annyira meghatotta őt, hogy buzgó imával kérte az Istent: „Bárcsak én is így tudnék szólni! És a jó Atya megadta ezt a nagy kegyelmet.”

Nézetünk szerint itt a szóbeli, folklorikus kultúrának egy, a magyarországinál archaikusabb, költőibb szintjével és elevenebb művészi funkcióival kell számolnunk.

Köszönetnyilvánítás

Itt mondunk a nyilvánosság előtt is köszönetet mindazoknak a kollégáknak – mindenekelőtt néhai Molnár Ambrus református esperesnek, Szigeti Jenő egyháztörténésznek és Voigt Vilmos vallásetnológiával is foglalkozó folklórkutatónak –, akik ötleteikkel irányt adtak és tanácsaikkal segítették munkánkat. Továbbá hálás köszönet illeti dr. Margaret Mackayt, az edinburghi egyetem etnológus professzorát, aki a magyar protestáns vallási néprajzi kutatás elkötelezett pártfogójaként ismét nagylelkű anyagi támogatást nyújtott könyvünk angol részleteinek fordításához, s ezzel hozzájárult ahhoz, hogy vizsgálataink a nemzetközi szakkutatók számára is hozzáférhetőek és – legalább az angol összefoglalás szintjén – ismeretek legyenek. Az említetteken kívül önzetlenül és lelkesen segítette még munkánkat e forráskiadvány-sorozat főszerkesztője – a vallásetnológia, néphit és mitológia avatott szakembere, Pócs Éva, aki lehetőséget teremtett és biztatott kötetünk kiadására –, továbbá az igehely-mutató táblázatot készítő Nováky Andrea (zene) tanárnő, és a *Lettszövecség* kéziratának sajtó alá rendezésében közreműködő Tabajdi Zsuzsanna néprajz szakos egyetemi hallgató. Köszönet illeti továbbá Hanula Gergőt az igehelyek azonosításért a nagydobronyi parafrázis szövegében.

Küllös Imola

Borku Mariska prófétai tevékenysége és igésfüzetei

„Az úr szolgálóleánya”, Borku Mariska (1910–1978) élete

Kortársai és személyes ismerősei egybehangzóan azt állították, hogy Borku Mariska szelíd, kedves, értelmes, mélyen hívő asszony volt, aki szépen tudott énekelni. Szülei a könnyebb megélhetés reményében 1909-ben fiatal házasként települtek át Szabolcs-Szatmár megyéből Tiszaágtelekre (az édesapja mándoki, az édesanyja tuzséri volt), s ő már ott született 1910-ben. Ekkor még mindkét község Magyarországhoz tartozott, Ágtelek csak a trianoni békediktátum után, 1920-ban került csehszlovák fennhatóság alá. Édesapja meghalt az I. világháborúban, 1914-ben, így özvegy édesanyja nevelte fel őt és két húgát puritán, református szellemben. A tuzséri nagyszülők megpróbálták ugyan „hazahívni” a kis családot, de a fiatal özvegyasszony a földek és a ház miatt Ágteleken maradt.

Borku Mariska jó eszű, jó tanuló kislány volt, aki 4 elemi és 2 ún. „ismétlő” osztályt végzett. Igen korán, 16 éves korában ment férjhez egy tisztaágteleki módos gazda fiához, ifj. Badó Ferenchez, mert özvegy édesanyja és két húga mellé kellett egy férfikéz a hagyományos paraszti gazdálkodást folytató családba. A jólelkű Badó Ferenc (ahogy idősebb leánya mondta) „levette az árvák gondját” anyósáról. Ám az 1920 utáni államhatár- és pénzváltozás következtében Badóék a '30-as évek végére jelentős adóhátralékot „gyűjtöttek össze”, amit a csehszlovák állam nagy kamatokkal, árveréssel akart rajtuk behajtani. Családjuk gazdasági helyzete csak az első bécsi döntés után kezdett helyrebillenni. Borku Mariska közben két leánygyermeket szült, sokat dolgozott, és a karja úgy megbetegedett, hogy az orvosok lemondtak gyógyításáról. Dögvész miatt elpusztultak háziállataik, még a kutájuk is. Később mindezeket a csapásokat ő is, és idősebb leánya is prófétai kiválasztását előkészítő isteni próbaként fogta fel, mondván: azért kellett lemondaniuk mindenkőről, hogy Mariska Istennek szentelhesse életét, az Ő akarata teljesüljön.¹

1936 októberében „kapta” az első „látásokat”, ill. „elhívását” a Szentlélek által, majd 1937 húsvétjától kezdett el nyilvánosan is ígét hirdetni a saját udvarukon. A mélyen vallásos Borku Mariska kezdetben maga sem hitt mennyei megbízatásában, prófétai küldetésében, hisz csak egyszerű asszonynak és családjának

¹ Hasonló „próbákat” élt át egy nagyszalontai gazdálkodó is, aki vonakodott teljesíteni a Szentlélek hívását. Bővebben lásd Kiss 1942, 370.

Borku Mariska esküvői képe 1926-ból.

Ifjú Badó Ferencné Borku Mariska
fiatalasszonyként

nak tartotta magát. Lelki tusakodásairól többször is megemlékezett kéziratos „igéi”-ben. Legszebb önvallomása 1947-ből való:

„Noha felöveztettem isteni erővel, erőtetem a lelkem az isteni kijelentések elhallgatására.”² (Bár elhatározta, hogy hallgat, erre nem volt képes:) „Azért azt mondom, nem emlékezem róla, sem az ő nevében nem szólok többé,³ de mintha égő tűz volna szívemben és csontjaimban, reszketve erőködöm, hogy elviseljem azt, de nem tehetem. És mikor felébredt a lélek és mennyei tüzet kapott teljes mértékben, a lélek elibe tört a testnek, és tudta már és értette mennyei küldetését, és még akkor is így akartam cselekedni, hogy a rámbízott mennyei kijelentéseket megírák...”⁴

Új és környezetében szokatlan szerepvállalását, az égi üzenetek közvetítését szóban és írásban eleinte sem férje, sem annak rokonai nem nézték jó szemmel, még orvoshoz is elvitték, hogy nem zavarodott-e meg a gazdasági csapások, anyagi nehézségek hatására. Ráadásul a helybéli lelkész s rajta keresztül a református egyház is ellenezte szokatlan vallásos tevékenységét, különösen nyilvános igehirdetését, mert a szektásodás jelének vélték. Emiatt többször fel is jelentették mind az egyházi, mind a világi hatóságoknál, akik sokat zaklatták, különböző hivatalos

² Lásd *Lettszövetség*2/A, XIV/2.

³ Ti. az Úristenről, aki Jézus Krisztus, ill. a Szentlélek sugallata által bízta meg őt parancsolatai közvetítésével.

⁴ Lásd *Lettszövetség*2/A, XIV/2.

Borku Mariska idősebb leánya, Badó Irén, Tiszaágtelek, 1990.

fórumok elé citálták, de végül mindig arra a következtetésre jutottak, hogy az, amit Borku Mariska csinál, semmilyen jogszabály és elv szerint nem büntethető (és nem is tartozik rájuk).⁵ Egyetlen kikötésük az volt, ne fogadjon egyszerre több embert a házánál. Így aztán kitartó hívei magánosan vagy párosan keresték fel tanácsért, lelki vigaszért még a legnehezebb időkben, a '40-es évek végén, '50-es évek elején is.

Érdemes elolvasni idősebbik lánya, Badó Irén feljegyzését, amely érzékletesen összefoglalja Borku Mariska „prófétai” szerepvállalásának kezdeti nehézségeit:⁶

„1989. adventi hetekben élünk, várjuk a Karácsonyt, az örömnünnepet bánatosan, de Istenben bízva; és én ezen elgondolkozom, ez indít engem lélekben, hogy írjak egy pár sort a családi életünkről, főképpen Édesanyámról.

Mert odavezet az utam a sok baj, megpróbáltatások után, hogy éjjeli látásában hogy hívta a pásztor Édesanyámat, de mindig azt mondta: – Nem megyek, mert két gyermekem van! Most is a fülemben van a hangja, mikor ezt a látást elbeszélte sokaknak. Mint tízéves kislány emlékszem rá; de mint gyermek, örültünk neki, hogy Édesanyánkkal leszünk. Leírom, ahogy hallottam tőle:

⁵ A Horthy-korszak kisegyház- és szektaellenes politikájáról lásd Fazekas Csaba monográfiáját (Fazekas 1996).

⁶ Borku Mariska idősebbik leánya (szül. Tiszaágtelek, 1928) saját elhatározásából írta le visszaemlékezését egy kockás füzetbe. Itt javított helyesírással közlöm az egész szöveget.

Badó Irén, és Borbí ékhariska idősebb lánya
Badó Irén, úja ezt a his fel jegyzet a szüleirol.
1983, edventi hetekben elunk varjuk a kúrásonyl
az öröm ünnepe bínatban de kénben bíra, és én
ezen elgondolkozom indit engem a lélek hogy újak
egy, pár sort, a család életünkről, fő híper.

Édesanyjáról, mer oda volt az utam a sok bgy
meg próbáltatom után, hogy jeli látásban
hogy hívta a pásztor Édesanyját, de mindegy arit
mondta, nem megyek mert két gyermekem van (most
is a jutemben van a hangja mikor ezt a látást
elbeszélte - sokaknak), mint 10 éves kislány emlékez-
em rá, de mint gyermek öccsünkre neki, hogy Édes
anyákkal lesünk. Le írom ahogy hallottam tőle.

Jeli látásomban jön hozzám egy pásztor,
milya a vállán pásztor bot a kezében, és így
szól nekem, jer velem és őrizd a te bárányaidat,
és én mondtam én nem mehetek, mert nekem
két gyermekem van, és így szavakkal távozott el

a pásztor, megyek őrzöm a te juhaidat ismét el
alszom - és újból vissza jött a pásztor, és hív
megint, jer és őrizd a te bárányaidat, és megint így
felelek én mennék de nekem két gyermekem van és
el ment a pásztor, megyek őrzöm a te juhaidat új
szavakkal távozott el tőlem és alszom és harmad-
szor megint jön a pásztor, jer őrizd a te juhaidat
és én már akkor sírok keservesen és mondtam —
érese meg hogy én igen mennék, de nekem két —
gyermekem van. És mőlt hozzám a pásztor ha le
ülünk enni enni adunk a két gyermekednek,
akár hová visz az utunk visszuk a két gyermeked
és én mondtam hogy elmegyek. De nagyon de nagyon
súlyos meg próbáltatás után jött neki e látás és
azt gondolta, hogy bínatban e földi nehéz bajok
után az Úr Jézus magához szólítja és itt hagy
bennünket. De az Isten akarata nem ez volt.
amit majd később meg értett. Le írom a földi
szenvedéseit amire emlékszem, és ahogy hallottam

Badó Irén feljegyzése szüleirol

Éjeli látásomban jön hozzám egy pásztor, subája a vállán, pásztorbot a kézé-
ben és így szól nekem: — Jer velem, és őrizd a te bárányaidat! És én mondtam: — Én
nem mehetek, mert nekem két gyermekem van. És ily szavakkal távozott el a
pásztor: — Megyek, őrzöm a te juhaidat.

Ismét elalszom, és újból visszajött a pásztor, és hív megint: — Jer, és őrizd a te
bárányaidat! És megint így felelek: — Én mennék, de nekem két gyermekem van.
És elment a pásztor: — Megyek, őrzöm a te juhaidat. Ily szavakkal távozott el tő-
lem. És elalszom, és harmadszor megint jön a pásztor: — Jer, őrizd a te juhaidat! És
én már akkor sírok keservesen és mondtam: — Értse meg, hogy én igen mennék,
de nekem két gyermekem van!

És szólt hozzám a pásztor: — Ha leülünk enni, enni adunk a két gyermekednek;
akárhová visz az utunk, visszuk a két gyermekedet. És én mondtam: — Elmegyek!

De nagyon-nagyon súlyos megpróbáltatás után jött neki e látás, és azt gondol-
ta, hogy biztosan e földi nehéz bajok után az Úr Jézus magához szólítja és itt hagy
bennünket. De az Isten akarata nem ez volt, amit majd később megértett.

Leírom a földi szenvedéseit, amire emlékszem, és ahogy hallottam tőle. Itt nő-
tek fel az édesanyjával Tiszaágleken. Hárman voltak testvérek, mind lányok, ő
volt a legidősebb. Édesapjukat alig ismerték, a 14-es háború vihara elsöpörte, tehát
mint legidősebb, ő húzta az igát édesanyjával. De az anyja is megbetegedett. A sors
úgy hozta, fiatalon férjhez ment. A jó Isten rendelt olyan férjet neki, hogy levette
az árvák gondját. De nem sok idő múlva rájuk szakadt a Jób sorsa: Édesanyám keze
a sok munkától úgy megfájdult, még enni sem tudott vele. Földi orvosok nem tud-
ták meggyógyítani és a menyei orvost hívta segítségül. Csak letette az asztalra a

kezét és imádkozott, és olvasta a Bibliát, ami még most is megvan, ez a szép, nagy Biblia.⁷ Ezt adta nekem Édesanyám örökségül és azt az ígéket, amit őáltala az Úr-jézus leküldött a földre, azt is átadta nekem.⁸ Aminek nagyon örülök.

Megint jött a próba: a sok jószágunk mind megdöglött, csak egy kutya maradt az udvaron. Közben Édesapám is beteg volt és a teher legjobban sújtotta az anyámat, de ő nem csüggedt el, mindig csak Istenben bízott és imádkozott. Jött még egy emlékezetes más próba is rájuk, – mert abban az időben a saját földünket műveltük és munkánk után vártuk az Isten áldását, a mindennapi kenyerünket. Ezt már bővebben nem részletezem. – Édesapám az örökséget, azaz a földi vagyont nagy adósággal vette át a szüleitől, avval a gondolattal, hogy ő majd Isten segítségével mindent helyreállít, hiszen két gyermeke van. De a Sátán a legközelebbiek által akarta őket megfosztani a földi vagyontól és az anyám keze aláírása is szükséges volt, és semmijük sem maradt volna, ha Isten keze eszközök által hozzájuk nem érkezik. – Ezt így leírni nem lehet, amin ő általment.

»Az Úr csodásan működött, de útja rejtve volt,«⁹ hogy nem hagy el bennünket. A pénteki napot nagyobb részben imádsággal töltötte, hogy a jó Isten ne hagyja el a családot, adja meg a mi testi-lelki eledelünket és az ő akarata legyen meg. Isten kegyelméből a betegségek könnyebbé váltak a családban, de még a próbák tovább tartottak. De már akkor az Úrjézus is elérkezett hozzám és őrajta keresztül leszólt a földre, hogy értelem legyen az utolsó időben. – Erről már ő bővebben megírt mindent.

Visszatérek az előbbi szavakra, hogy a Gonosz nem örült rajtok, s a jó Isten megsegítette őket: a földi vagyon is megmaradt, jószágot is adott nekik az Isten, de a próba tovább kísérté anyámat, mert Édesapámat a második világháború elsodorta. Ő is ottmaradt két leánygyermekkel, egy öreg édesanyával özvegyen a legnehezebb időkben. De már akkor olyan erős volt a hite, hogy – nagyon sokat hallottam tőle, hogy »Mindenben ismerős vagyok«, mint Pál apostol mondja.¹⁰ E sok próbák között is hirdette az Isten ígését hol nyilvánosan, hol titokban, negyven éven keresztül. Az Úrjézusnak a kinyilvánuló kegyelme elérkezett hozzám, amit előbb nem tudott megérteni, hogy mi célja lesz övele az Úristennek. Elénekelhetjük: »Óh, Felséges Úr, mi kegyelmes Istenünk...«¹¹

Én, mint idősebb lánya, most jut eszembe a sok megpróbáltatás után Édesanyámnak az a látása, amit feljegyeztem, hogy csak úgy mehetünk hozzám, ha már

⁷ Egy 1875-ös kiadású Károli Biblia, amit Borku Mariska mándoki nagyapjától kapott, és Badó Irén az édesanyjától megörökölt.

⁸ Ti. a *Lettszövetség* autográf kéziratok füzeteit, melyekről fénymásolatot készíthettünk.

⁹ A Hallelujah c. énekeskönyv 223. sz. kezdetének parafrázisa.

¹⁰ Lásd a páli levelekben: Fil 4,1; valamint 1Kor 4,11; 2Kor 11,7; 2Kor 11,22–33; 2Kor 12,10.

¹¹ Lásd a Szenszi Molnár Albert fordította 8. zsoltárt.

Kérlek keljetek fel az evangéliom
az én titkom örökétek öröglén.

Az Ur szól

Az iradat egyre növekedik
Gonak nepe kérsülj fel a harcra
a nagy fojamból a halak hozád
sielnek, a mester parancsára, a
Hit remény szeretet haló jel ki
nyitva, hogy a halászok dicső ségem
nyoma legyen a szentelt szívben
örökön öröke élő Istenek temploma
etmen,

szála le ereszkedik és koránk erre
mint egy ember magasága és a felhő
kétfele válna és minket a köfal
gyanant takar és ezek után fényig
sorozatába az Ur Jézus koránk
lehajolva és erel megszólala békesség
békesség békesség, áldó keret tarta
és ere a lelkek kímél kímél a Menyei
ige való előléve esztet mindegyik
olvasa.

Az Ur szól

Az hegyelmi sáfárság tálent-
tima és a látás után magam hoz-
terek és dicsőitem érte az élttyamat
örökön öröke etmen,,

Részletek Molnár (Ráti) Zsuzsanna „Igés” füzetének 2 napja (Nagydobrony)

362) Szól az Ur

Mert három elegendes hogy tégedet meg merészen kü-
lönnyesül vihar téged elne sepezen hitart körül
váltak téged juhaimat táplálom Ama napen előt-

363) ted a Meny aytáját hitárom,,

Szól, szól az én juhaimnak a sótsáig orolih már
feltűnt a hit hajnal csillag hit szemiddel néz fel ra

364) Amenyei szent lélek Kent újr ereje szolgámat
fel övezve Menyei dicsőítésre Krisztus Hiralysa-
gának Menyei jels Legyen meg Atyám ate szent

365) akaratom örökkön örökké Amen..

Embernek faja serkeny fel és vigyázz a bizonyos
tételt elhagy és kivét a világ...

366) Szólit engem az Ur Angyala

Az Isteni intelemre fej fel Gonak nyitja A páz-
tori harsona zeng Oh de boldog ki halja Bizony-
ságot tenni lélek Krisztusról Krisztusul sies Le-
gyen meg Atyám ate akaratom most és mind örökké

367) Szól korám az Ur

Az igazság hajnala felhasadt

Meg alárott szív alárd meg magadat

Istennek Hegyelmé vid virad

Erakagy el a világ fiaitól

Meg a bányáknak áldozik hódol

Legyen meg Atyám ate szent akaratom

368) most és mind örökké Amen..

Az Ur szól

Ate Istenednek igéjét áldad fel a te artalodon
a te gyermekidnek ebdelül hogy arzal éljen Legyen
meg Atyám ate akaratom most és mindörökké Ame-

369) Az Atya Fiu Kent lélek Istennek műve hogy a
Krisztusról nevezett látható nyúj már it a földön a
gyelem alatt feltámadva az örök életre az éltető

Egi mannával éljen Legyen meg Atyám ate szent

370) akaratom most és mind örökké Amen..

Hegyelm útján járó lelkek

A szonak hegyen engem kerestek.

Licsősájam jels tündöklök rajtatok

Sluk a golyota útján Jézussal haladtok

371) Szól az Ur és ébrezt

Nagydobronyi anoním igésfüzet részlete (1970-es évekből)

itt a földön újjászületünk. Most tudnék én már nagyon sokat kérdezni tőle, de ő már testben itt hagyott bennünket, csak a lelke él közöttünk. Meghalt 1978-ban, május 10-én. Hisszük, hogy újra feltaláljuk! Isten maradjon velünk és mindnyájunkkal!”

A *Lettszövetség*2/A III. fejezetének elején Borku Mariska is tárgyilagosan, de korántsem érzelmektől mentesen emlékezik vissza igehirdetésének első éveire, melyek tele voltak az egyházi, állami vezetés általi zaklatásokkal. A még élő kortársak és szemtanúk szerint péntekenként hirdette a Szentlélek tanításait, amikor több száz ember is hallgatta őt az udvaron.¹² Családi élete sem lehetett egészen konfliktusmentes, hisz attól kezdve, hogy elfogadta a Szentlélek hívását és az ígét rendszeresen kezdte hirdetni, nem élt többet házaseletet a férjével – tudtam meg legbizalmasabb derцени híveitől. Ezzel a döntésével az egyébként is gyenge fizikumú, mélyen hívő fiatalasszony – ha öntudatlanul is – nyilvánvalóan a „kiválasztotti” szerepkör, a „szent”-nek megfelelő tisztaság/szüzesség elvárásához próbált közelíteni, és a rábízott „lelki munká”-ra összpontosította minden erejét.

1937 húsvétjától 1939 őszéig, amíg a területet visszafoglaló magyar hatóságok be nem tiltották nyilvános igehirdetését, az ún. „nagy gyülekezetet”, Borku Mariska háza tája valóságos búcsújáróhely volt, az érdeklődő idegenek és a hívők lelkigondozása igen megterhelte a családot. „Édesanyám az Úristen által meg is intetett, hogy csak egy napon szólja az ígét.”¹³ Mentek hozzá a szomszédos Nagydobronyból, Kisdobronyból, továbbá Csongorból, Fornosról, Dercenből, Beregszászról és a közeli magyarországi, csehszlovákiai falvakból is.¹⁴ Arról – sajnos – nem kaptam pontos beszámolót, hogyan is zajlott le egy-egy ilyen nyilvános udvari istentisztelet, mert a még élő szemtanúk elsősorban saját benyomásaira, érzelmi reakcióikra emlékeztek, s kevésbé a valós történésekre. Egy idős kárpátaljai lelkipásztor – akkoriban még csak fiatal káplán Nagydobronyban – elmesélte, hogy kíváncsiságból egy meleg nyári napon ő is elbiciklizett Ágtelekre, meghallgatni az „ágteleki látó asszonyt”. Egy idő után azonban, amikor nem tapasztalt „semmi rendkívülit”, semmi egyházelleneset, hisz az az asszony is „csak a Bibliát – akkor éppen Ézsaiás próféta ígéit – mondta”, otthagya a nagy tömeget, és inkább elment fürödni. Arra mindenki emlékezett, hogy Borku Mariska házának ajtajában állva, Bibliájával a kezében, fejét kissé félrehajtva „rendes hangon”, jól hallhatóan beszélt el, milyen új ígét kapott, és állítólag mindig elmondta „elhívásának” történetét, valamint első látását is, hogy igazolja magát. Ezután az egész „nagy gyülekezet” zsoltárokat és dicséreteket énekelt. Olykor felszólalt egy-egy presbiter is, és akadt, aki vallásos verset szavalt. Az emberek az udvarán szekereken ülve, kerítésre, fára mászva hallgatták, és lélekben megindulva, hitükben megerősödve vitték haza és adták szájról szájra az ágteleki prófétaasszony tanításait.

¹² Erről ő is beszámol a *Lettszövetség*2/A III. fejezetének elején. Ez a fejezet egyébként teljes egészében személyes visszaemlékezés, vallomás.

¹³ Badó Irén, saját gyűjtés, 1990. május 18.

¹⁴ Egyik derцени híve 1937 augusztusában 103 szekeret számolt össze Borku Mariska háza körül. Ezeken mind azok utaztak, akik rá és ígéire voltak kíváncsiak.

Találkoztam olyan asszonyokkal, akik 8–12 éves kislányként voltak először Teleken, de olyanokkal is, akik hiába kérlelték szüleiket, hogy vigyék el őket is, a szülők megtagadták kérésüket, mert a nagy tömegbe nem akartak gyereket is vinni. Az igehirdetésre összegyűlt hallgatóságban egyesek azonnal leírták Borku Mariska szavait, majd otthon bemásolták az „új ígét” ún. „ígésfüzetükbe”. Egy idős csongori asszony elmesélte, hogy neki a férje járt át Ágtelekre Mariska néni meghallgatni, és cédulákon hozta haza az új ígéket, amiket kisfiuk bemásolt egy füzetbe. Ezután a cédulákat elégették, mondván: „azok szent írások”, tehát nem volt szabad csak úgy eldobni azokat.¹⁵

Irén leánya és a próféta hívei azt is hangsúlyozták, hogy sok helyre hívták volna Borku Mariskát „prédikálni”,¹⁶ de ő nem ment sehová (erről is intést kapott az Úrtól), mi több: igehirdetése alatt soha nem lépte át háza küszöbét. Viszont amit hirdetett, az felekezetre való tekintet nélkül mindenkinek szólt. Ez a keresztyén „ökumenére” való törekvés kézírataiban is felfedezhető, és hívei is hangsúlyozzák. Hallgatói nemcsak reformátusok voltak, hanem néhány katolikus, görög katolikus, baptista, sőt zsidó is akadt köztük. Ő és követői egyedül a Jehova tanúival, az ún. „milinistákkal” nem fogadtak el semmiféle együttműködést, mert „tévelygőknek” tartották őket. Bár tudtak olyan esetről, hogy Mariska néni ígéinek hatására „kitért” valaki a Jehova tanúi közül, és „megtért” a református vallásba.

Amikor még nem zárták be az ún. „nagy gyülekezetet”, „mindenkihez volt egy szava [...], nem akarta ő áttéríteni őket a református vallásra. Borku Mariska azt hirdette, mindenki abban a vallásban maradjon, ahova született. Oszt ott fogadj el ezt az ígét,¹⁷ oszt ott éljen vele!”¹⁸

Visszatérve életútjának időrendjéhez: férjét, ifj. Badó Ferencet a II. világháború elején behívták katonának, 1943-ban kivítették a frontra, majd hadifogságba esve fiatalon meghalt. Így az özvegy fiatalasszony – édesanyjával közös háztartásban élve – meglehetősen nehéz körülmények között nevelte fel két leányát, Irént és Máriát.

Borku Mariskát a Húsvét előtti nagyhét böjtje, valamint a már 16 éves korában önként felfogadott (reformátusoknál elég szokatlan) rendszeres pénteki böjtölés¹⁹ megviselte, továbbá azok az éjszakák is elgyengítették, amikor „elragadta-

¹⁵ Tamási Bélánétól (Jenei Eszter, szül. 1906, Nagygejőc, 1925-ben jött férjhez Csongorba) gyűjtötte ezeket az adatokat Gulácsy Lajosné kántor, a későbbi munkácsi esperes felesége 1990 áprilisában. Bővebben lásd Küllös 1991, 346–347.

¹⁶ Ahogy leánya mondta: „baptista papok és más szekták”.

¹⁷ Ti. a *Lettszövetséget*, a Szentlélek tanítását.

¹⁸ Balla Ida (1931), saját gyűjtés, Dercen, 1994. augusztus 5.

¹⁹ Erre egyik víziójában személyes intést kapott: „Ismét hallám a szótatot: »A prédikátorok, a kisebb papság mind ellened van. Bőtölj 18 héten keresztül!«” (*Lettszövetség* 2, IX/4) A pénteki böjtölést Krisztus halála napjának emlékére tartotta, és híveit is figyelmeztette, hogy ezen a napon ne süssenek. Mint azt a derceni „lettszövetségeselek”-től megtudtam, péntekenként nagymosást sem szabad csinálni.

tott a mennybe”, és „látásai” voltak. Adatközlőim szerint ezek után másnap rendszerint ágyban maradt, ilyenkor rokonai és egyre gyarapodó „lelki család”-jának tagjai segítettek neki a mindennapi házi- és földmunkákban. Idősebb leánya szerint házuk mindig nyitva állt a hívek előtt, és sokan felkeresték őt különböző lelki és „világi” (emberi) problémáikkal a szomszédos falvakból, ami fárasztó volt; de ő a „lelki munká”-ért, tanácsadásért, soha semmilyen adományt nem fogadott el, még gyermekei sem fogadhattak el apróbb ajándékokat. Akiket személyéről megkérdeztünk, egybehangzóan állították, hogy a nagy empátiával rendelkező próféta (akinek személyes sorsa és életvitele nem különbözött a többi, Kárpátalján élő, magyar, falusi asszonyokétól) mindig segített nekik családi és lelki problémáik (szeretetlen/alkoholista férj/fiú, rossz anyós, súlyos betegség) feldolgozásában. A Bibliát felutva ígét olvasott nekik,²⁰ „a Lélek neki mindent kinyilvánított”,²¹ együtt imádkoztak, türelemre, szeretetre intette őket, és ők megkönnyebbülve, Isten akaratába belenyugodva távoztak tőle. „Mint a madarak, úgy repültünk haza” – mesélte Hidi Erzsébet, aki édesanyjával együtt rendszeresen járt át hozzá Nagydobronyból. (Egyébként éppen ebből a szomszédos faluból kerültek ki első őszinte hívei, „követői”). „Nagydobronyban mélyebben munkálkodott a Lélek – mondta Badó Irén –, mer ugye egy próféta sem kedves a maga hazájában.”²²

Igéire és laikus lelkigondozói tevékenységére azért is volt nagy szüksége az egyszerű embereknek, mert Sztálin parancsára 1944-ben a 18–50 év közötti magyar férfiakat összeszedték és munkatáborokba vitték, 1947-től pedig felekezetre való tekintet nélkül koholt perekkel, egyházi vezetőitől, lelkipásztoraitól is megfosztották a nemzeti kisebbségben élő magyarokat. A nyilvános vallásgyakorlás és a vallásos nevelés tilos volt.

Ezekről az évekről így emlékezik meg a *Lettszövetség*2/A III. fejezetének személyes hangú vallomása:

„1946. A Szovjetunió állam keze alatt vagyunk testben és en[nek] kell engedelmeskedni is, mert az Úr Jeremiás prófétán keresztül is bizonyóságot tesz. Szól: – Adjátok meg magatokat a babiloni királynak! Noha én[gem], erőtlén eszközt elítéltek az akkori testi orvosok, hogy őrült vagyok, két hónap múlva meghalok. És a papságnak nagy része ezzel ámitották a híveket. Istennek kegyelméből én [mégis] saját kezemmel írom ezeket meg bizonyásául a megmaradott népnek.

Mert a nép rostáltatik,²³ ’44, ’45, ’46, már harmadik éve és vitetik akkoriban a

²⁰ B. B.-nek (Nagydobronyból) pl. a 120. és a 121. zsoltárt.

²¹ Hidi Erzsébet (1943), saját gyűjtés, Nagydobrony, 1990. május 19.

²² Saját gyűjtés, Tiszaágtelek, 1990. május 18.

²³ Utalás arra, hogy 1944 októberében a kárpátaljai 18 és 50 év közötti magyar férfiakat szovjet lágerekbe hurcolták; a különböző felekezetű papok üldöztetése ’46–’47-re datálható.

papság úgy, mint köz,²⁴ hogy beteljesítse az Úr az ő szavát, mert megígérte, hogy »ha meg nem tértek, el fogtok veszni!«.²⁵

Várja az én lelkem az Urat,²⁶ várjuk az Úr Jézust, mert Ő jó. Jövel, Uram, Jézus, ó, jövel! A Te országod jöjjön el!²⁷ Ámen, ámen, ámen!”

Borku Mariska sok hatósági zaklatást elviselve a halálát megelőző évig, tehát 1937–1977 között közvetítette Isten ígétét szűkebb és tágabb „lelki család”-jának. Élete vége felé, amikor már csak rokonságával és legkitartóbb híveivel tartott fenn közvetlen kapcsolatot, egyikük által megüzente az ígéire és személyére kíváncsi érdeklődőknek: „Ne jöjjenek! Már nem tudok újat mondani.”²⁸ Egyébként a szovjet időkben sem az ő családjának, sem a „látogatóknak” nem volt veszélytelen a hitéletnek és vallásgyakorlásnak ez a formája, a „milicisták” és „beszpekások” ugyanis állandóan figyelték Borku Mariska házát, ellenőrizték tevékenységét.

Amikor megkérdeztem személyes ismerőseit, lelki munkájának folytatóit, mit tudnak a prófétaasszony magánéletéről, bizonytalan és kevés információt tartalmazó válaszokat kaptam. Ennek okát helyesen fogalmazta meg ígéinek egyik fő értelmezője, Balla Ida: nekik, az egy generációval fiatalabbaknak a prófétaasszony nem tárta fel életét. Bár arról meg voltak győződve, hogy az Úr „bemutatta” Mariska néninek, tehát ő ismeri a jövőt – és szentül hitték, hogy addig van a kárpátaljai magyarság isteni védelem alatt, amíg a *Lettszövetség* be nincs fejezve –, nem zaklatták felesleges kérdésekkel, hogy megkíméljék őt a hatósági vizsgálatoktól.

Csak azt tudjuk, hogy özvegy édesanyjával és két leányával (a már emlegetett Badó Irénnel és Mariskával, meg azok gyerekeivel) élt közös háztartásban, majd egy faluban. Az Ágteleken is megalakult kolhozba járt dolgozni. Bár követői rajongó tisztelete és prófétai hírnév övezte már életében is, a falusi özvegyasszonyok mindennapi életét élte. A halála előtti évben, amikor betegeskedett, felhagyott a lelkigondozással. Ellenfelei hiába állították, sohasem volt pszichésen terhelt, deviáns személyiség, sem csaló. Erről az egyik nagydobronyi presbiter szerint a fogságból hazatért Gönzty tiszteletes is „bizonyosságot tett”, mondván: Az ígéket és ezt a szerepet „megtanulni nem lehet, nagyobb ez attul!”²⁹ Testileg ugyan az évek múlásával megváltozott, de lelkében és hitében mindvégig erős, Krisztusban hívő asszony maradt. Saját családjában Irén leánya és annak egyik menyje révén (aki hitoktató lett) maradt meg és folytatódott a bibliás kegyesség általa megújított, hagyományos gyakorlata.

Borku Mariska azért válhatott a kárpátaljai népi vallásosság kiemelkedő alakjává, mert a legnehezebb időkben is felvállalta a Szentlélek tanítását közvetítő

²⁴ Értsd: közember, civil.

²⁵ Vö. Lk 13,3.

²⁶ Vö. Zsolt 130,5. „Várom az Urat, várja az én lelkem, és bízom az ő ígérétében.”

²⁷ Miatyánk-parafrázis.

²⁸ Saját gyűjtés, Nagydobrony, 1992. október 18.

²⁹ Hidi Sándor, saját gyűjtés, Nagydobrony, 1992. október 18.

próféta szerepét. Senkit nem akart kitéríteni saját felekezetéből, nem volt szekta-alapító, és – bár rámutatott az egyház és a papság hibáira – sohasem tagadta meg református voltát. Épp ellenkezőleg: Isten országának eljövételét és az egymás iránti keresztyéni szeretetet hirdetve „megtérésre”, testvéri összefogásra és feltétlen istenhitre buzdított a szovjet birodalom („a babiloni királyság”) diktatórikus elnyomásának éveiben. Személye a hívők szemében garancia volt arra, hogy akik elfogadják „az igét”, Jézus Krisztus tanítását, Isten kiválasztott népeként „megtartatnak”. Szentnek tartott írása, a *Lettszövetség* ezt az „örömhírt” ismételteti, egyszersmind kortörténeti dokumentumként drámai erővel tudósít a nyelvi, kulturális és nemzeti identitását vesztett, szellemi vezetőitől megfosztott kárpátaljai magyarság válságos lelkiállapotáról.

Mi a Lettszövetség?

A prófétaasszony által *Lettszövetség*nek (két ízben pedig „*Szeretet szent evangyéliomá*”-nak) nevezett írásmű egy, a Szentlélek/Jézus Krisztus sugallatára íródott, több száz „igé”-t, azokon belül különböző műfajú szövegeket (szózatokat/„kijelentéseket”, látomásokat, próféciákat és énekeket) egyesítő kézirat, ún. bibliaparafrázis, amelyet az ungi-beregi református falvakban hosszabb-rövidebb változatokban ma is megtalálunk ún. „igésfüzetek”-be másolva.³⁰ Borku Mariska és hívei ezeket az „igéket” a Biblia szerves, harmadik részének, az Istennel megújított szövetség ki nyilatkoztatásának tartották, és otthon egyénileg vagy az ún. „kis gyülekezetek”-ben, családi körben a házi istentiszteletek alkalmával a Biblia, a Zsoltáros könyv, a *Keresztyén tanítások*³¹ és a Heidelbergi Káté mellett néhányan még ma is³² rendszeresen olvassák. Borku Mariska hívei, „a *Lettszövetség munkásai*” – akikkel a ’90-es években több ízben is találkoztam és beszélgettem – igéit normaként tisztelik, fejből hosszan idéznek belőle, látomásainak és próféciáinak konkrét, történelmi magyarázatát is meg tudják adni. E szentnek tartott irathoz való ragaszkodásukat így magyarázták: „ebből vöttünk erőt”, „ebből táplálkoztunk”, „ebbe merítettünk”.³³ Ugyanis Borku Mariska 40 éven át tartó lelki munkálkodását és évről évre gyarapodó „evangyéliomát” az isteni gondviselés és kegyelem jelének

³⁰ A szövegek variálódásának érzékeltetésére részint e tanulmányban, részint a *Függelék*-ben idézek néhány igét az általam ismert népi igésfüzetekből.

³¹ Szikszay György népszerű, számos kiadást megért imádságos könyve a kárpátaljai reformátusok körében is kedvelt volt.

³² Azaz a 20. század ’90-es éveiben, amikor az anyaggyűjtést végeztem.

³³ Saját gyűjtés, Dercen, 1993. június 6.

tartották, amellyel az Úr biztosítja „választott nép”-ének megmaradását. „Történelmileg is vezet az Úr, nemcsak lelkileg”, „Így voltunk vezetettve az Úrtól, hogy tudtuk, hogy a történelem hol áll” – mondta a derceni „kis gyülekezet” vezetője.³⁴ A Lettszövetségre, erre a hiten alapuló bizonyosságtételre a 20. század történelmi megpróbáltatásai között élő ungi-beregi magyar református gyülekezetekben óriási igény és befogadókészség volt.

A szentnek tartott irat címét (s a nyomában kialakult testvéri szeretetközösségek elnevezését) úgy kell értenünk, hogy Isten és választott népe között az újra megkötött, újra megtalált, azaz „meglett” szövetségről van szó. Ezt a névadást igéiben több helyütt, több ízben is megmagyarázta a szerző, pl. így: „Szól az Úr: »A Jézus Krisztussal való kapcsolat a szent szövetség, melynek eljött az ideje, az elpecsételtes a Szentlélek által. Mint mennyei tűzkeresztségnek feltámadva élő gyümölcszei, legyetek [ti] a Lett Szövetség.«”³⁵

Az isteni eredetűnek tartott bibliaparafrázisnak nemcsak számos kéziratos változata jött létre³⁶ (tudomásom szerint még a '80-as években is másolgatták az egymástól kölcsönként ígésfüzeteket), hanem a prófétaasszonnyal való személyes kapcsolat és emlékezés révén a Lettszövetség és annak hirdetője, Borku Mariska emblemikus szereplőjévé vált a kárpátaljai református (népi, azaz nem hivatalos) vallásos szóbeliségnek is.³⁷

Az ún. „ágteleki próféta” és igéi „kultuszának”, a történelmi/politikai helyzetből fakadó társadalmi és lelki igényen kívül egyfajta jól érzékelhető női aspektusa is volt és van. Az emancipáció igényére, a vallásos élet modernizálásának óhajára egyértelműen utalnak egyik legismertebb követőjének, Balla Idának szavai, aki nemcsak a prófétát, de saját szerepét és derceni imaközösségüket is női szempontból értékelte, mondván:

„Én nem mondom aztat, hogy a református vallás olyan tiszta, hogy nincs benne hiba³⁸ – de a legtisztább! Mert Isten innen választott ki egy nőt ma minékünk, mert eljött az az idő, az utolsó időben, hogy a nők, meg a férfiak egyenjogúak. Világi jog, tehát legyen egyenjogú lelkileg is. Mert lelkésznök is vagynak szerte a vilá-

³⁴ Balla Ida (1931), saját gyűjtés, Dercen, 1992. október 17. és 1993. június 6.

³⁵ Lásd Lettszövetség2/A, XVII/7.

³⁶ Nekem a Derceni Lettszövetségen (a továbbiakban DL) kívül még 2-3 rövidebb ígésfüzetről sikerült fénymásolatot készítenem, de ennél sokkal többről hallani. Egyik derceni adatközlőm szerint csak abban a faluban kb. 100-120 családnál van még ilyen ígésfüzet.

³⁷ Igaz, a gyűjtés idején, a '90-es években jobbára már csak az 50 év feletti korosztályok ismerik vagy hallottak róla szüleiktől.

³⁸ Kálvin „hibájának” tartják pl. azt, hogy Jézus anyját, Máriát „kihagyta a vallásból”. Pedig Szűz Mária legalább annyi tiszteletet megérdemelne, mint a próféták vagy az apostolok. Erről bővebben lásd Küllös 1999.

gon, és K. Gy. ezt is meg akarta akadályozni Kárpátalján, hogy innen ne menjenek nő lelkészek tanulni,³⁹ de majdnem kiesett a Teológiáról ezért, mert levelet írt. De mentek Kárpátaljáról nő lelkészek, mert itt is *adott az Isten bölcsességet a nőknek, akik oda elmentek. Oszt akkor most a református vallásból kiválasztotta azt a prófétanőt. Ő nem mondta magát annak, csak »az Úrnak szolgáló leánya«*. Negyven esztendeig őrizte az Úr. Negyven esztendő hosszú idő, de a legveszedelmesebb időben ez⁴⁰ megíratott. És akkor ez ellen, hogy még negyven év után is csak mindég ellene, ellene?! Hát szinte megfoghatatlan!”⁴¹

Az ágteleki prófétaasszony alakja és tevékenysége köré szerveződő szöveg hagyomány – amelyekből könyvünk ízelítőt ad – nagyjából három, egymással összefüggő réteget különíthetjük el:

a) mindenekelőtt a *Lettszövetség* rendkívüli képgazdagságú és költői szépségű, változatokban élő kéziratait;

b) a prófétaasszonytól hallott és a szájhagyományban élő/alakuló „igék”-et, történeteket;⁴²

c) Borku Mariska „evangéliom”-ának, énekeinek, ill. a „Lettszövetség munkásai”-nak „folklórját”, tehát azokat a narratívákat, amelyek az (ő vagy a nyomába lépő lelki vezető/k)⁴³ személyiségével, tevékenységével kapcsolatos látásokat, álmokat, csodás gyógyulásokat mesélik el, illetve a *Lettszövetség* igéit, látomásait magyarázzák, aktualizálják.⁴⁴

Lelkigondozói, laikus gyülekezetvezetői tevékenységének 40 esztendeje alatt a prófétának voltak olyan transzcendens élményei is, amelyeket csak a szájhagyomány őrzött meg. Híveitől hallottam olyan *pszeudo-látomáselbeszélést* is, amely pl. a párválasztását volt hivatva (bizonyára utólag) szentesíteni.⁴⁵ Azt az *álomelbeszélést* sem találtam meg a kéziratokban (de Nagydobronyban és Dercenben is elmondták), amely szerint Borku Mariskának Salamon király aranytálcán vitt egy kicsi arany trombitát, s háromszor kínálta fel neki. (Erre a biblikus motívumra utal az általa írt „úrvacsorai ének” 3. versszaka.)⁴⁶ Szintén csak hallottam, hogy a

³⁹ Ti. magyarországi teológiákra.

⁴⁰ Ti. a *Lettszövetség*.

⁴¹ Saját gyűjtés, Dercen, 1993. június 6.

⁴² Ilyen pl. a leánya feljegyzésében már idézett látomás-elbeszélés, amely édesanyja „elhívásának” a szájhagyományban csiszolódott története. Ez a látomás sehol nem szerepel az autográf kéziratokban.

⁴³ Mindenekelőtt a derceni Balla Ida, vagy a Nagydobronyban munkálkodó Szanyi Mikó Borbála.

⁴⁴ Korábbi tanulmányaimban már közreadtam néhány látomás-magyarázatot (Küllös 1998; 1999; 2001), itt pedig a *Függelékben* közlök néhány közzájón forgó (élmény/álom)elbeszélést.

⁴⁵ Lásd a *Függelékben*.

⁴⁶ Lásd *Lettszövetség* X/26., szájhagyományban élő változatát a *Függelékben* közlöm.

nagydobronyi ún. „rekeszi” próféta⁴⁷ hozzáküldött igéinek elutasítására is álomban, ill. látásban kapott utasítást. Egyik híve azt a két égi jelenést mesélte el, amelynek hatására férje, Badó Ferenc beletörődött felesége parasztasszonynál szokatlan, mediátori szerepvállalásába.⁴⁸

A *Lettszövetség* különböző „népi” kéziratos variánsait a későbbiekben már csak azért is össze kellene hasonlítani egymással, illetve Borku Mariska autográf szövegeivel, mert ezáltal bepillantást nyerhetünk a folklorizálódás: a csiszolás és romlás folyamatába, hisz némelyikben egyazon igének verses, ill. tömörített prózai megfogalmazását olvashatjuk.⁴⁹ Csak a különböző változatok összehasonlítása után lehet majd e többrétű, kiterjedt narratív hagyományról véglegeset mondani.

A kiadás szövegének kéziratos forrásai

A *Lettszövetség* szerzői (autográf) kéziratait, amelyekből ez a kiadás készült, elég nehéz volt összeszedni. Legelső 20 igéjét Borku Mariska még 1937-ben elküldte a helybeli lelkipásztornak, mintegy igazolva magát az egyház előtt, hogy nem tér el a Biblia tanításaitól. De az ágteleki református lelkész először visszautasította, másodszor tűzbe dobta ezt az írást.⁵⁰

Az első ismert, 187 számozott ígét tartalmazó autográf kézirathoz⁵¹ az alábbi levelet is mellékelte az „ágteleki próféta”, amely Gönczy Pál nagydobronyi lelkipásztornak szólt:

⁴⁷ Azért hívták így, mert a falu erdős, Rekesz elnevezésű részén volt a házuk. Szanyi Mikó Borbáláról és tevékenységéről bővebben lásd kötetünkben Sándor Ildikó tanulmányát.

⁴⁸ Egy alkalommal, amikor egyedül volt otthon, a Madonna jelent meg előtte karján a kis Jézussal, és kérte, mondják el együtt a Miatyánkot. Badó Ferenc úgy megrémült, hogy egy szót sem tudott kinyögni. Más alkalommal a határban szekerezve égi hangot hallott: „A feleségednek megnyittatik, de neked nem!” (Ti. ha meg nem térsz/el nem fogadod az ő kiválasztottságát.)

⁴⁹ Lásd példaként a *Függelékben* közreadott látomás-változatokat.

⁵⁰ A helyi sajtóhagyomány szerint a papír nem égett el, mert „szent” szöveg volt rajta. Másnap a cseléd lány kikutorta a kályhából a megpörkölt lapot és csodálkozva mutatta meg a lelkipásztornak. Borku Mariska „kiválasztottságának” ez volt az első bizonyossága.

⁵¹ Erről bővebben lásd Küllös 1991, 59–360. Itt a 10. jegyzetben közöltem a lelkésznek írt levél betűhív másolatát is. Szabó Zoltán ún. „regös cserkész”-eitől kapott hírt az ágteleki prófétáról, és ő kérte meg levélben egykori tanulótlárát, Gönczy Pált, hogy érdeklődjön utána az asszonynak. Szabó Zoltán hagyatékának ezt a részét a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárában a 12690 sz. alatt „Ifj. Badó Ferencné látásai” címmel még a '80-as évek közepén találtam. Vö. Küllös 1985.

„Mélyen tisztelt Lelkész Úrnak, Nagydobrony, saját kezében”⁵²

„Az Úr szól, írjam meg a levelet az Istennek a lelkipásztoraihoz, mer’ Istennek a csúdalatos dolgait ők vagynak arra hivatva, hogy terjesszék a nyáj között. De az Úr akaratából a nagydobronyi lelkész úrnak kell nekem e levelet vinni. Az Isten akarata az, hogy megnevezsem magamat: Borkú Mariska vagyok (ifjú Badó Ferencné), teleki lakos. Mer’ úgy, mint elhagyatott és keserves lelkű asszonyt, hívott téged az Úr, és úgy mint megvetett ifjú asszonyt. Azt mondja a te Istened: »Az Igéknek a folytatásai ezek.« Ezeket jelentette nekem az Úristen, akihez a Jézusban vetett hit által könyörgök. Erős várunk nekünk az Isten!”⁵³

Ez a levél és mellékleteként az igék első kéziratosa füzet – egy hosszúka, szó-társzerűen kettéosztott lapú (kéthasábos), vonalas füzet (ezt neveztük *Lettszövetség*1-nek) – Szabó Zoltán sárospataki teológiai tanár, majd noszvaji lelkész hagyatékában maradt fenn. Ugyanis az ő tanítványai, az ún. „regös cserkészek” vitték el az „ágteleki próféta” hírét Sárospatakra, és Szabó Zoltán levélben kért bővebb információkat hajdani diáktársától, a nagydobronyi lelkésztől, akitől aztán meg is kapta Borku Mariska levelét és első ígét. A *Lettszövetség*1 tehát tulajdonképpen a laikus igehirdetővel szemben bizalmatlan és/vagy ellenséges helybéli pap-ság számára készült 1937/38-ban,⁵⁴ így szövege nem teljesen azonos a saját használatra leírt és írásban terjedő igékkel.⁵⁵ (A „lettszövetségesek” nagydobronyi „kis gyülekezete” kérésemre be is jelölte ebbe az alap-szövegbe, melyek azok a sorok, mondatok, amelyeket Mariska néni nekik nem mondott.)

A *Lettszövetség* több füzetnyi, folytatólagosan írt törzssanyagát 1993-ban a prófétaasszony leányától kaptam meg rövid időre, fénymásolás céljából.⁵⁶ E füzetek számítógépbe gépelése és feldolgozása során jöttem rá, hogy az igehirdetés 40 esztendeje alatt Borku Mariska bizonyos részokről először „piszkozat”-szerű fogalmazványokat, majd bibliai igehelyekkel, hivatkozásokkal kiegészített „tisztáza-

⁵² Ez a levél címzése.

⁵³ A református énekeskönyv 236. énekének kezdete.

⁵⁴ A levélen – sajnos – nincsen dátum.

⁵⁵ A III., IV., és V. fejezet számos apró, aktuális, személyes és a kézirat elkészítésére vonatkozó technikai utalást tartalmaz. Ám ezek is égi sugallatból fakadnak:

pl. Halld meg, te, az Úrnak szolgálolénya,
hajtassék egybe ez a füzet!

Nem is kell aztat már neked mondani,
el kell aztat neked vinni a nagydobronyi pásztornak,
aztat már nem kell neked itt tovább tartani,

Az aztat tudja már, mi van tefelöled megíratva. (*Lettszövetség*1, V/1)

⁵⁶ Érthető okokból nehéz volt Borku Mariska autográf kézíratainak megszerzése. Idősebbik leánya csak második találkozásunk alkalmával, 1993 júniusában szánta rá magát, hogy másoltatás céljából kölcsönözze nekem édesanyja „szent”-nek tartott írását. Elmondta, attól fél, hogy az igésfüzetek nélkül „valami baj” érheti házáat és családját.

tot” készített, továbbá újra meg újra megfogalmazta prófétai elhívásának történetét és spirituális élményeit, szóról szóra idézve az első igéket és látomásokat. Erre a két füzetre hivatkozom *Lettszövetség*⁵⁷ és *Lettszövetség/A* jelzéssel. Valószínűleg az első, még csiszolatlanabb ige-változatokat „hirdette”, bár hívei azt állították, hogy voltak olyan, ún. „zárt igék” is, amelyeket sohasem mondott el nekik, ezek csak másolatokban terjedtek. A letisztázott kézirat (*Lettszövetség/A*) abban is különbözik az első megfogalmazástól, hogy transzcendentális élményeit és sorát a bibliai prófétákéhoz hasonlítva bibliai igehek helyek többé-kevésbé pontos „idézésével” vagy jelzésével hitelesíti.⁵⁸ Borku Mariska szent irata középső részének, a *Lettszövetség*-nek itt közzétett törzsanyaga tehát az én szerkesztői munkám eredménye, egy olyan „szinkretikus” változat, amelyben megpróbáltam az időrendet és az igék Borku Mariska által számozott sorrendjét is betartani, különböző betűtípussal jelezve az ún. „piszkosat” vagy „eredeti” szöveg (2), és a „tisztázat” vagy kibővített, újfogalmazott, igehekkel ellátott változat (2/A) fogalmazásbeli eltéréseit. (A jelentéktelen, néhány hangra, szóra vagy szórendre vonatkozó változtatásokra csak a lábjegyzetben utaltam.) Ma már kideríthetetlen, mekkora időkülönbséggel készültek ezek a füzetek, s hogy miért került sor a 2/A változat megírására. Ezt az újragondolt szöveget talán érthetőbbnek, szebbnek, csiszoltabbnak érezte és hitte a próféta? A *Lettszövetség/A*-ban valóban kevesebb a felesleges ismétlés, a „töltelek” jellegű frázis és bevezető formula, de igen gyakran mégis az első változat a stílusban jobb, mert nyelvtanilag az a spontánabb, tájnyelvi „ízekben” és szóképekben az a gazdagabb. Reményeim szerint az olvasó az itt kiadott, kétféle írásmóddal megkülönböztetett „szinkretikus” szöveg alapján is eldöntheti, hogy számára melyik változat a szebb és jobb, a nagyon átfogalmazott részeket ugyanis egymás után idéztem. Ezáltal képet kaphatunk egyszersmind az „igék” változatképződésének, csiszolódásának folyamatáról is.

Az autográf füzetek összeolvasása és sajtó alá rendezése során derült ki az is, hogy a *Lettszövetség/A* XV. fejezetének 1–14. igéi kis módosításokkal, összevonásokkal megismétlik a *Lettszövetség*l verses szövegét. Ez abból adódhatott, hogy a prófétaasszony kívülről tudta a „kapott” igéket, hisz többször elmondta követőinek, hogy ő úgy „tanulja” Jézus igéit, ahogy a gyermeket tanítja az anyja imádkozni. Amíg egyet nem tud, addig más igét nem kap. A 2/A változatnak ezekre az ismétléseire lábjegyzetben hívom fel az olvasók figyelmét. Annak ugyanis nem volt értelme, hogy a kb. 20 évnyi különbséggel újra leírt szöveget „összeolvassam” az első változattal, mint ahogy azt a *Lettszövetség* és 2/A kéziratokkal tettem.

E három terjedelmes kéziratot kívül még két, Borku Mariska kézírásával ké-

⁵⁷ A szöveg lábjegyzeteiben „az eredetiben” hivatkozással.

⁵⁸ „Már neki akkor nagyobb értelme volt, utánanézett a Bibliában”, hogy melyik bibliai ige hely hasonlít ahhoz az igehez, amit ő a Szentlélektől kapott – magyarázta a lánya.

szült, rövidebb „ige-gyűjteményt” sikerült fénymásolnom. Az egyiket élete utolsó éveiben az unokája kockás füzetébe írta. A leírás időrendje alapján ezt tekinthetjük a *Lettszövetség* végének, ezt nevezem *Lettszövetség3*-nak. A másik egy mindössze 9 oldalnyi, datálatlan, töredékes szövegekkel teli fogalmazvány, ugyancsak egy kockás füzetbe írva. A hivatkozások megkönnyítése miatt ezt *Lettszövetség4*-nek neveztem, és Borku Mariska néhány külön életet élő énekével, versével, valamint a népi igésfüzetekből vett látomás-változatokkal együtt a *Függelékben* közlöm. Azért láttam jónak, hogy néhány ígét közreadjak a „népi” változatokból is, mert sajnálatos módon ezek nem mindig szerepeltek az autográf füzetekben, vagy ha mégis, akkor a szerzői példánytól különböző időrendben és szövegkörnyezetben, ám rendszerint csiszoltabb, rövidebb formában. Mindez pedig egyértelműen a *Lettszövetség* szövegeinek variációs létmódjával és írott változatokban való terjedésével magyarázható.

Borku Mariska látomásait rendszerint hallucinációs élmények, ún. „szózatok” és „tanítások” kísérték. A leggyakrabban felhangzó égi parancs az volt, „írd meg gyorsan!”, amit láttál, hallottál. Híveitől tudjuk, hogy éjszaka kis cetlikre írta fel a Szentlélektől kapott igéket, „látás”-okat, s nappal tisztázta át azokat egy füzetbe, ill. diktálta le a Nagydobronyból hozzá rendszeresen átjáró Ráti Ferencnének, aki aztán másoknak is kölcsön adta igésfüzetét, s így kinek-kinek a saját használatára készített, egyéni összeállítású *Lettszövetsége* jött létre. Volt, aki sorszámozta a lemásolt igéket, volt, aki nem. Mint megtudtam, ezeket az igésfüzeteket, nem szívesen adták kölcsön további másolgatás, „mazsoláztatás” céljára, mert úgy gondolták (és ma is úgy tartják), hogy a szent igék birtoklásáért „meg kell dolgozni”, azaz személyesen kell elmenni a még nem ismert vagy hiányzó igékért Ágtelekre Mariska nénihez – halála után pedig kéziratait őrző leányához.⁵⁹

Nehéz számszerűsíteni, hány ilyen egyéni szövegváltozata volt és van a *Lettszövetség*nek. A '90-es évek közepén még több kárpátaljai faluban, sok családnál őrizgették és használták ezeket („táplálkoznak belőle”). Az egyik derцени „lettszövetséges” asszony egy álmatlan éjszakáján 120 másolatot számolt össze csak a falujukban.

Borku Mariska első 187 autográf igéje szinte teljes egészében költői, verses szöveg, de az egymásról másolt népi változatok nem ezt ismétlik automatikusan. A *Lettszövetség* egyik népi változatában több, a másikban kevesebb a versben, ritmikus prózában megfogalmazott ige. A prófétasszony a *Lettszövetség2/A*-ban is gyakran rímelteti mondatait, gondolatritmusait, és éneketbétékekkel is él. Ilyenkor a rímeknek megfelelően „tördeltem” sorokra az általa folyamatosan írt, központozás nélküli szövegeket. Amikor híveitől és az őt személyesen ismerőktől rákérdeztem az igék verses jellegére, meglepetésemre az derült ki, hogy ezt sem egykori „nagy gyű-

⁵⁹ Badó Irén szimbolikus jelentésű álmát anyja szentnek tartott kéziratával kapcsolatban lásd a *Függelékben*.

lekezete” (hallgatósága), sem jelenkori követői nem érzékelték. Nyilvános istentiszteleteiről is csak azt mondták, hogy „rendesen”, erős, csengő hangon beszélt, és szépen tudott énekelni. Ugyanakkor a „lettszövetségesek” több olyan éneket (dallamra húzott verset), rigmust is fel tudtak idézni, sőt manapság is énekelnek, amelyeket a próféta dallamával együtt „fentről kapott” és leírt.⁶⁰

A forráskiadás szerkesztési elvei

Borku Mariska a *Lettszövetség* megírásakor a Biblia kéthasábos tördelését és az igék sorszámozását tekintette mintának. Idősebb korában már kevésbé ügyelt ilyen formális külsőségekre, de az első két „evangéliom” leírásakor még igen. A *Lettszövetségl*-ben még többször találkozunk egyfajta „égi” figyelmeztetéssel: „Kezdjed újunan az igék számozását!” Később már csak egy-két vonallal vagy új sorkezdettel jelöli, hogy vége az egyik igéjének, s egy újabb következik. A hivatkozások megkönnyítése érdekében én az újrakezdett sorszámozást „fejezet”-ként értelmeztem, s ezeket a „fejezeteket” római számokkal jelöltem. Mindhárom hosszabb kéziratot úgy tagoltam tehát, hogy fejezetenként újrakezdtam az igék sorszámozását, még abban az esetben is, amikor a prófétaasszony már nem követte ezt az eljárást.⁶¹

Ami az autográf kéziratok helyesírását illeti, ahhoz képest, hogy Borku Mariska csak 4 elemít végzett, elég rendes külalakkal, olvashatóan, de következtelen helyesírással írt.⁶² Legtöbbször a „füle” után, azaz ejtés szerint írta le a szavakat, tehát a részleges és teljes hasonulásokat, összeolvadásokat kiírta, az *ly*-t mindig *j*-vel írta, és fordítva.⁶³ Általában (de korántsem következetesen) a helyi ejtés-módnak megfelelő szóalakokat (pl. *csúddálatos*, *gyümülcsök*, *evangéliom*, *todom*, *látol*) rögzítette. Igen gyakran – a hangzónyújtásos szavaknál mindig (pl. *főd*) – kihagyott egy-két betűt, továbbá gyakran felcserélte egymással a zöngés és zöngétlen hangokat (*g/k*; *d/t*).

A tulajdonneveket (a bibliai személyek és földrajzi helyek nevét) elég következtelenül, hol kis-, hol nagybetűvel kezdte, és többnyire hibásan írta le. Mindezeket a helyesírási hibákat azonban az égi üzenet tartalma szempontjából ő maga nem tartotta lényegesnek, mert egy helyütt azt írta: „Betűhibák lehetnek, de érzi

⁶⁰ Ezeket lásd a Függelékben.

⁶¹ Pl. a *Lettszövetség2/A* végén. A *Lettszövetség3* 130 igéjét azonban nem tagoltam fejezetekre.

⁶² A nálánál 10 évvel fiatalabb Fodor Róza, a *Derceni Lettszövetség (DL)* összeállítója ugyancsak szép külalakkal és már egészen jó helyesírással írt.

⁶³ Pl. az „ajkadra” szót többnyire *ly*-nal írta, a „folyó”-t viszont *j*-vel.

a lélek, hogy akire ezt az Úr rábízta, a Lélek nyelvén egészíté [ki] az isteni látások[at] és tanfítás[okat].”⁶⁴

Borku Mariska szent kéziratának olvastakor az az ember érzése, hogy a szavakat olykor úgy „tördeli” szét, ill. írja egybe, ahogy azt a református énekeskönyvben a kotta alá írva látta, vagy ahogy énekelte. Mondatait, melyek az élőbeszéd ritmusát követik, általában nem választotta el írásjelekkel. Vesszőt, kérdőjelet és felkiáltójelet szinte egyáltalán nem használt, tehát párbeszédekkel és „égi” hangokkal, felszólításokkal teli igéinek sajtó alá rendezése, központosítása és átírása korszerű helyesírásra elég komoly szövegértelmezési, szövegfilológiai feladatot jelentett.⁶⁵ Annál is inkább, mert barokkosan áradó, biblikus/prédikációs stílusából következően mondatainak szórendje teljesen elüt a magyarországi köznyelvtől és a kortárs irodalmi nyelvtől is. Meglepő módon – talán éppen archaizáló stílusából következően, talán nyelvjárása hatására – sokszor nem egyeztetette az állítmányt az alannyal, és gyakran elvétette az alanyi, ill. tárgyas igeragozásnak megfelelő vonzatokat is.⁶⁶ Ezeket a stílári hibákat csak abban az esetben javítottam, ha ezt a szöveg értelmezése megkívánta. Igéinek legfőbb értelmezője, a derцени Balla Ida a magyartalanságokat azzal magyarázta, hogy a prófétaasszony olykor nemcsak magyarul, de „zsidóul” is kapott ígét, s azt magának kellett „lefordítania”(!).

A Lettszövetség és a Biblia

A *Lettszövetség*nek nevezett írásműnek több szinten is a Biblia volt a mintája és a forrása. Borku Mariska nemcsak a formáját (a kéthasábos tördelést és a sorszámozást) tekintve, hanem mindenekelőtt a cél és a szellemiség szintjén követte a Szentírást, elsősorban az *Újszövetséget*, hiszen kihangsúlyozta mondanivalója egyetemességét, ökumenizmusát, hogy „mindenkinek szól” (felekezetre való tekintet nélkül), de elsősorban „a szegényeknek hirdetődik az evangélium”.⁶⁷

Kéziratának emelkedett stílusa, következetesen használt biblikus szóképei és frázisai, a régies, félmultat idéző igeidők gyakori alkalmazása (*látám; hallám; megremegék*) mind-mind a Károli-féle fordítást idézik. Természetesen vannak a Bibliának olyan könyvei, amelyek mélyebben hatottak a *Lettszövetség* témájára, mondanivalójára, és észrevehetően befolyásolták Borku Mariska művének hangvételt, lét, mondanivalóját. Ilyenek elsősorban János Jelenései,⁶⁸ az evangéliumok és Pál

⁶⁴ *Lettszövetség*2/A, III/[4]

⁶⁵ A textológiai szempontokról bővebben lásd még a *Jelmagyarázat* c. fejezetet.

⁶⁶ „Látám én látásomban emberi nagy csapatot.” *Lettszövetség*2/A, XXII/16.

⁶⁷ Vö. Mt 11,5 – „és a szegényeknek evangéliom hirdettetik”; és Lk 7,22.

⁶⁸ Erre egyértelműen utal is a *Lettszövetség*! II/8. igében.

apostol levelei. Össességében 222-szer fordult az Újszövetség, és 148-szor az Ótestamentum szövegéhez.

A könnyebb áttekinthetőség kedvéért mellékelek egy gyakorisági mutatót, amelyből látható, hányszor idézte vagy parafrázálta a Biblia bizonyos igéit. Az is elgondolkasztató, hogy mely bibliai könyvekre, tanításokra nem hivatkozott. A pontos, visszakereshető igehelymutatót a tanulmány végén külön táblázatban adom közre.⁶⁹

Gyakorisági mutató

<i>Idézett könyv</i>	<i>Hány igehely?</i>	<i>Mely könyvek hiányoznak?</i>
1Móz	9	Ruth
2Móz	12	2Királyok
3Móz	1	1Krónikák
4Móz	10	2Krónikák
5Móz	6	Ezsdrás
Józs	1	Nehémiás
Bír	2	Eszter
1Sám	7	Prédikátor
2Sám	1	Énekek éneke
1Kir	5	Jeremiás siralmi
Jób	4	Jóel
Zsolt	27	Abdiás
Péld	1	Jónás
Ézs	23	Mikeás
Jer	7	Náhum
Ez	21	Habakuk
Dán	3	Sofóniás
Hós	1	Haggeus
Ám	5	Zakariás
Mal	2	
Mt	37	1Thesszalонika
Mk	13	2Thesszalонika
Lk	28	Timótheus
Jn	33	Titus
ApCsel	11	Filemon
Róm	9	Jakab
1Kor	9	1Péter
2Kor	8	2Péter
Gal	3	3János
Ef	6	Júdás

⁶⁹ E mutatókat gondos munkával Nováky Andrea készítette el kérésemre.

Fil	2	
Kol	2	
2Tim	5	
Zsid	3	
1Ján	5	
2Ján	1	
Jel	47	

A régi református énekeskönyvből idézett 9 genfi zsoltár-emléttel együtt a hivatkozott biblikus igehelyek előfordulása összesen 379. Ez ugyan a teljes *Lettszövetség* mintegy 830 igéjének kevesebb mint a fele (45,78%-a),⁷⁰ a szám mégis azt mutatja, hogy gyakorlatilag minden 2. igéjében idéz egy-egy bibliai kifejezést, vagy parafrazeál egy-egy szentírási helyet. Összességében mind a leírt szövegekből, mind pedig hívei megnyilatkozásaiból fölényes és alapos, manapság a laikusoktól már szokatlan bibliaismeret sugárzik.⁷¹

Borku Mariska nemcsak jól ismerte a Szentírást, de alkotó módon, nagy nyelvi és emocionális intuícióval alkalmazta azt. A Biblia szellemében alkotott tömör szóképei, költői metaforái⁷² meglepik az olvasót kifejező erejükkel. Pl.: „Juttata engem a Jób forma sorsra”⁷³ és én mégis Jónás formán járok.”⁷⁴ Gyakran használta az igei eredetű kifejezéseket, állandósult szókapcsolatokat, ilyen pl. látomásainak jelzőjeként a „kibeszélhetetlen”,⁷⁵ a többféle értelemben is használt „tálatom” vagy a „felövezni/felruházni” ige, amivel a bibliai szövegösszefüggésnél tágabb jelentésben utal prófétai feladatvállalására, azaz *felkent, felavatott, megszentelődött* mivoltára. A Szentírás parafrázisának számítanak a *Lettszövetség* igéiben gyakorolt előforduló „embernek fia”,⁷⁶ „világító szövétnek”,⁷⁷ „a hitnek fegyverét felvevén”⁷⁸ stb. szókapcsolatok, formulák is.

Saját igehirdetői, igeközzvetítői szerepének nehézségei kapcsán nemegyszer az ószövetségi próféták – Jeremiás, Ézsaiás és Ezékiel – sorsát, szavait vonatkoztatja magára, mintegy lemondva asszony mivoltáról, felvállalva a prófétai, azaz férfisorst. Szűkebb „testvéri” gyülekezetét, hívei táborát az Ótestamentum szóhasználatával élve hol „Sion”-nak, hol „Jákob fiai”-nak nevezi, ellenfeleit pedig „Heródes-pár-

⁷⁰ A szó szerinti ismétlések miatt tartalmilag ennél kisebb az igék száma!

⁷¹ Ennek érzékeltetésére lásd külön táblázatban az igehelyek mutatóját, amely az általa idézett locusokat, ill. hivatkozott, parafrazeált bibliai helyeket a bibliai könyvek sorrendjében mutatja.

⁷² Ezeket nem is hivatkoztam meg igehelyként.

⁷³ A *Lettszövetség* 2/A-ban: sorsára.

⁷⁴ *Lettszövetség* 2/A, XIV/2. után.

⁷⁵ Lásd 1Péter 1,8.

⁷⁶ Lásd Ezékiel próféta könyvét.

⁷⁷ Vö. Lk 12,35; Jel 18,23.

⁷⁸ Vö. Ef 6,16 – „fölvévén a hitnek paizsát”; Ef 6,17 – „...a Léleknek kardját”.

tiak”-nak, „pártos nép”-nek, „babiloni király”-nak titulálja, és úgymond a „hit fegyverével” harcol az értetlenkedők, a lelki vakok, a „kemény nyakú pásztorok” ellen.

A zsoltárok esetében hol a régi *református énekeskönyv* Szenczi Molnár Albert fordította verseit (az ún. genfi zsoltárokat) idézi, hol pedig a hosszú, Károli fordította bibliai zsoltárverseket.

Mindezekén túl a *Lettszövetség*nek sok olyan részlete van, melynek egész szerkesztésmódja a paralelizmusokon/gondolatrítmusokon alapuló héber verseléshez hasonlít, mi több: kifejezőkészlete és gondolatisága is megfeleltethető a klasszikus evangéliumoknak. Pl.: „Az Úr szól: »Figyelj, embernek fia, a Lázárok élnek, bizonyosságtevők lesznek; a némák szólnak, szolgálatomban állnak. Keresek magamnak megtört szívet, alázatos lelket, ahhoz megyek, annál lakozom.«”⁷⁹

Borku Mariska Szentlélektől kapott (gyakran általa sem teljesen értett) mondatai még egy-egy nyilvánvaló képzavaruk ellenére is⁸⁰ költőien szépek, a gondolatrítmusok, ragrímek és asszonáncok, valamint a figura etimologica gyakori alkalmazása adja verses lüktetésüket. A *Lettszövetség* igéi nemcsak biblikus képekben, mágikus/szimbolikus konnotációjú számokban és színekben gazdagok, hanem feltűnően sok bennük – különösen a szózatokban és tanításokban – az aktív cselekvésre felszólító imperatívusz („kiáltsd”, „hirdesd”, „írd meg”, „nézd”, „lásd”, „ne félj” stb.). A megváltozott tudatállapotáról beszámoló látomásszövegek pedig dramatikus szerkesztésmódjuk, kérdés-feleletekből álló párbeszédek miatt igen mozgalmasak, cselekményesek.

Az írásmű stiláris szépségeit kétségkívül csökkenti a kelleténél több feleslegesen megismételt kifejezés, frázis (különösen a *Lettszövetség*1 és 2-ben, pl.: „ismét”, „szózatot hallám”, „ismét láték/hallám”, „Jézus által” stb.), illetve állandósult szókapcsolat („én, az Úrnak szolgáló leánya”, „én, Jézus/Úr/Isten szólok”, „szól az Úr” stb.). Ezek száma azonban a 2/A-nak nevezett tisztázatban és a „népi” kéziratokban megritkul. Nyelvileg gazdagítják és különös egyéni ízt kölcsönöznek a bibliás, imádságos stílusú szent iratnak az itt-ott felbukkanó tájszavak (*pacskol* az orkán, *szátyva*, *lábtó*, *gyosz*, *gyalom* stb.), valamint a helyi dialektusra jellemző kiejtésbeli és grammatikai sajátosságok („mit látol?”, „hagy” = hadd, „gyümölcs” stb.).⁸¹

Ahogy a prófétaasszony idősödött, egyre kevesebb égi üzenetet, új szózatot kapott és írt le egy-egy évben, viszont egyre több személyes jellegű vallomást, ill. annak is felfogható imádságot, fohászt találunk kézírataiban, különösen a *Lettszövetség*2/A-ban. Nagyon áttételesen, burkoltan a hatóságokkal folytatott küz-

⁷⁹ *Lettszövetség*2/A, XXII/9.

⁸⁰ Néhány ilyen zavaros szókép: pl. a hitnek kulcsával világítani (!) a hívek között; vagy: „Az utolsó időben a Szentléleknek átcélozott tüze küldetett az új embernek felöltöztetésére.” *Lettszövetség*2/A, XX/1.; vagy: „a Jézus által nyert, el nem emészthető talentot, mint tűzkeresztység koszorúját elnyer!” *Lettszövetség*3/89.

⁸¹ Ezeket így hagytam a szövegben.

delmeiről, testi-lelki állapotáról és a saját életével összekapcsolva testvéri közösségének megpróbáltatásairól is tudósít. Ám még ezekben a naptári évet lezáró, újévet kezdő személyes vallomásokban,⁸² továbbá az ezeket kísérő mélyen átérzett és szépen megformált, költői képekben gazdag (záró)imádságokban/fohászokban is megtartja emelkedett stílusát, és következetesen használja a Szentírás és a régi kegyességi irodalom nyelvét, frázisait.⁸³ Idézek néhány példát:

„Igazságos Atyám, ki a szíveket vizsgálod, nézz le reám! Szent Fiadért cselekedjél továbbra is irgalmasságot velem, összetörve szívben és lélekben csak tereád várok, tereád tekintek. Te kijelentéd, Uram, Jézus által, hogyha meg nem térünk elveszünk, mind igazak és ámenek, amik szádból kijönnek.⁸⁴ Megnehezedtek terheink, testi erőnk elhagy, összeroppanunk a vas járom alatt, méltán viseljük Urunk Istenünk a te haragodat. Esedezek,⁸⁵ Uram, hozzád, a te nagy nevedért: téríts meg minket, hogy megtérjünk, gyógyíts meg minket, hogy meggyógyuljunk, búsult haragodban össze ne zúzz minket! Ne add⁸⁶ ki a te követőidet prédára, ne adj pusztulásra! Te magadért könyörögve kérlek, szent Atyám, őrizd meg a te láthatatlan egyházadnak tagját, kit a te szent Fiad vére árán váltta meg! Nézz a te egyszülöttödre, szűnjék meg a te haragod! Az ördögnek hadát, ó, kérünk, semmisítsd meg, hogy hagy ismerje meg minden téged féltő mind jobban, mind jobban, hogy ó, mily jó az Úr azokhoz, akik őrá várnak! A Jézus nevében kérlek, ha lehetséges, múltjék el tőlem a keserű pohár, mindazáltal mindenben a te szent akaratod legyen!⁸⁷ Ámen.”⁸⁸

„Hűséges Istenünk, mennyei édes Atyám! Áld és magasztal a szív, hogy [nem] hagytál el bennünket sokat tévedő szolgálodat, szolgáló leányodat babiloni⁸⁹ fogságomban, Sodóma fiai között. Tudom, Uram, hogy Jézus érdeme az, hogy rajtunk van e kegyelem. Ó, könyörölj is, jótévő Istenünk rajtunk, adj minékünk lelki, testi erőt, értelmet, figyelmet, bölcs szívet, hogy noha a nyomorúság fellege szállt is ránk [...] te általad akkor is boldog[ok] legyünk, Urunk, Istenünk! Őrizd meg a gonosztól, hogy el ne nyeljen; a vadak széjjel ne tépjenek, hogy bejuthassunk az örök Kánaánba, az Úr Jézusért hallgass meg [minket!]⁹¹ 1952 januárban.”⁹²

⁸² Ezeket kisebb betűvel és sorközzel emeltük ki a szentnek tartott, variálódó szövegből.

⁸³ Ez a tájnyelvi ízekben és képekben gazdag, áradó imádságstílus ma is eleven a kárpátaljai gyülekezetek szóbeliségében, nemegyszer hallottam ilyeneket a családi áhítatokon. Egyik igen szép példáját – Fodor Róza „bevezetését” saját ígésfűzetéhez – tanulmányom 3. részében teljes egészében idézem.

⁸⁴ Ugyanezt a frázist, amely a 2Kor 1,20 parafrázálása, megismétli a XVII/8. igében is.

⁸⁵ *Lettszövetség*2/A: „esedezek”.

⁸⁶ *Lettszövetség*2/A: „agy”.

⁸⁷ Vö. Lk 22,42; Mk 14,36.

⁸⁸ Évzáró fohász 1950 decemberéből.

⁸⁹ Az eredetiben: „babilomim”.

⁹⁰ Elmosódott, kiolvashatatlan szó.

⁹¹ A „Kérünk téged, hallgass meg minket” formula a katolikus liturgia ismétlődő fohásza.

⁹² *Lettszövetség*2/A, III/14.

„Kegyelemnek atyja, hűséges Istenünk, légy örökké áldott, hogy szent Fiad érdeméért irgalmadat ránk árasztottad, figyelmeztél könyörgésünkre. Ó, jó Atyám, esdekelve kérlek, légy vigaszom, légy oszlopom, hogy a kísértések támadásai közt el ne essek, nyújtsd ki védő karodat egyedüli megváltóm, Jézus, hogy mennyei, szent Atyám akarata teljesebben be rajtam, és hogy aszerint tudjak szolgálni, amiképpen hivatatom teáltalad, hogy dicsőítsem a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istent örökkön örökké. Ámen.

Ímé én, az Úrnak szolgálóleánya a testi év múlt küszöbén állok az 1964. évnek. Bízván az Úrban, és ő vezet és tanít. Az Úr az én építőm, az Úr az én köszálam.⁹³ Ámen.”

A helyszíni gyűjtések során meggyőződhettem arról, hogy ezek a sajátosságok nemcsak Borku Mariska szent iratának stílusát jellemzik. A kárpátaljai, református, falusi kultúrában még a 20. század végén is a Biblia hasonlatokkal, metaforákkal és példázatokkal teli képes nyelve a mindennapi vallásos kommunikáció megszokott köznyelve, amivel a *Lettszövetség* hívei rögtönzött imáikban – amit „lelki imá”-nak neveznek, megkülönböztetve azokat a könyvből tanult szövegektől –, álom- és látomás-elbeszéléseikben, valamint vallásos és világi témájú verseikben szabadon, alkotó módon élnek. Itt a szóbeli kultúrának egy, a magyarországinál régiesebb, költőibb szintjével és még eleven művészi funkcióival kell számolnunk.⁹⁴ Egyik gyönyörűen imádkozó követője – aki egy beszélgetést lezáró házi áhítat végén rögtönzött imádságot mondott – csodálkozó kérdésemre, honnan tanult ilyen szépen fohászzkodni, azt felelte, hogy „ez nem tanultság kérdése”. Mert „csak akinek újjászületett lelkivilága van, csak az tud imádkozni”.⁹⁵ Nagyon sok gyakorlás kell hozzá. Néha már folyt róluk a víz, amikor próbálták összekeresni a megfelelő szavakat – mondták –, de Mariska néni mindig erre, a spontán, lélekből fakadó imádkozásra buzdította őket.

A *Lettszövetség* nem egyszerű bibliaparafrázis, hanem ennél összetettebb mű: egy mélyen hívő asszony 40 éven át tartó igehirdetői, üzenetközvetítői munkájának összegzése, spirituális élményeinek tükre és az általa indított kegyességi gya-

⁹³ Vö. 1Sám 2,2 – „Senki sincs olyan szent, mint az Úr, [...] Nincsen olyan köszál, mint a mi Istenünk” („Anna hálaéneke”); továbbá Ézs 26,4 – „bízatok az Úrban örökké, mert az Úrban, Jehovában örök köszálunk van”.

⁹⁴ Lásd a *Függelékben* Szabó Dia Ágnes (1900, Dercen) „Házi kereszt alatt mondott imádság”-át. Külön tanulmányt érdemelne annak elemzése, hogy ezek a néhány elemi végzett, nehéz sorsú, kárpátaljai, falusi asszonyok – akikkel munkám során találkoztam – honnan tudnak olyan gyönyörűen imádkozni szeretet-közösségükben és családi körben; vagy olyan magától értődő természetességgel verseket, énekeket írni és elmondani, ahogyan azt mindmáig teszik az egyházi és világi ünnepeken.

⁹⁵ Saját gyűjtés, Nagydobrony, 1990. május 18. Adatközlők: özv. Bíró Béláné (Bálint Borbála, 1932); jelen vannak még: Ráti Mária (1935), Ráti Ferencné (Molnár Zsuzsanna, 1906), Hidi Erzsébet (1943) és két magyarországi lelkész.

korlatnak folyamatos (bár az egyházi és hatósági zaklatások miatt idegenek előtt okkal rejtegetett) dokumentálása. Ennek következtében értelemszerűen vannak benne meg-megismétlődő témák, állandósult metaforák és szóképek, ill. a szóbeliségben „kikristályosodott” és szó szerint megismételt részletek. Ilyenek pl. „elhívásának” történetéről, első látomásairól beszámoló mondatai, vagy prófétai szerepvállalásával kapcsolatos kétségei, valamint az általa közvetített igék jelentésének, a Szentlélek által megerősített új szövetség, a *Lettszövetség* jelentőségének hangsúlyozása. Az ti., hogy ez nem az ő műve, hanem a Szentlélek segítségével az Isten munkája, s mint ilyen, a Biblia harmadik része.

A *Lettszövetségl*-nek mindennél fontosabb mondanivalója saját személyének hitelesítése, kiválasztottságának indoklása (ő az, aki tiszta életű, állhatatos, szereti Jézust stb.), saját szerepének, igehirdetői funkciójának meghatározása. Itt és a későbbiekben is hangsúlyozza, hogy ő csak alázatos közvetítő, „az Úr szolgálóleánya”.

A másik fontos üzenet az írásmű és az igehirdetés célját határozza meg, ami nem más, mint az Isten és választott népe közötti új szövetség megalkotása, a tévelygő gyülekezet („nyáj”, „juhok”, „Sion”, „Jákob fiai”) összeterelése és egyben tartása a „babiloniai” elnyomatás idején:

„Én, Isten, azért adtam az én szent ígémet
az én szolgálóleányom ajkára,
hogy egybegyűljetek,
és a szeretetben épüljetek!” (*Lettszövetségl*, III/24)

A próféta mindkét témát sokszor és sokféleképp adja elő. Az alábbi két „igében” saját magát és az általa közvetített isteni üzenetet is a sötétségen áttörő hajnali fénysugárhoz (azaz reménysugárhoz) hasonlítja, amely a sokat szenvedő lelkeket megvigasztalja:

Ez az Isten által elrendelt Biblia,
kinek te vagy a derülő hajnala.

„Szóla Isten: »Derülő hajnalfényt támasztom fel ebben
üdvösséget, békét a sebzett szívekben.«” (*Lettszövetségl*, I/37–38)

Fontos és gyakran kifejtett, ill. látomásokban is megjelenített toposz továbbá a kárpátaljai, hívő keresztyénekkel megkötött legújabb szövetség hangoztatása. Tulajdonképpen ezt (ahogy a derceni asszonyok mondták) a „Szentlélek tűzkeresztsége”-vel, a „Szentlélek ideje”-ben, azaz a 20. században, az „utolsó idők”-ben megkötött szövetséget tartalmazza a *Lettszövetség*. Borku Mariska kézirata a 2/A változat kétszer is szereplő címadásából kitetszően a „Szeretet evangéliumá”-t foglalja magában, ezért is tekinthették hívei ezt szent szövegnek, a Biblia folytatásának.

„A Lettszövetséggel telik be a szent Igék [sic!], mert mire a Lettszövetség megiratándik, az Ó és Újszövetségben megírt jövendölés mind beteljesedik.”⁹⁶

Teológiaiilag és a formális logika szerint úgyszólván támadhatatlan, a hármasság elvét preferáló szájhagyományozó kultúrában pedig magától értődő volt az alábbi verses kinyilatkoztatása is (amit követői betéve tudtak):

„Szóla Isten: »Az Ószövetségben mint Atya én vagyok,
az Újszövetségben mint Fiúban nyilvánulok,
a Lettszövetségben mint Idvezítő
Szentlélek által tanítok és szólok.«” (*Lettszövetség* I, I/31)

A prófétaasszony idősebbik leánya ezt az igeszakaszt így „magyarázta” meg: „Ez a három egy. Egy, örök Isten. És a Lettszövetséget nem akarja a papság elfogadni. A Lettszövetség égi jelentés, az Istennek örök jegye, a Szentlélek gyümölcseinek mennyben való egyesülése idelent a feltámadt lelkekkel.”⁹⁷

Balla Ida azt fejtegette nekem, hogy a *Lettszövetség*ben tulajdonképpen azok a titkok vannak megmutatva és kijelentve a prófétaasszonynak, amiket Pál apostol látott, „mikor elragadtatott a harmadik égig, oszt azt mondta: »Láttam kibeszélhetetlen dolgokat, de nem szabad elbeszélni, se megmondani.«”⁹⁸ Ő ezt látta, ezt mutatta meg.” Továbbá Borku Mariska a hét mennydörgés szavát írta meg, azt, amit a *Jelenések könyvében* János az angyal parancsára bepecsételt, és nem írhatt meg.⁹⁹ „Úgyhogy ez nem hozzá van téve a Szentíráshoz, ez onnan van, ez odatartozik még!” – magyarázta nagy hévvel.¹⁰⁰

Ebből következően a *Lettszövetség* másik lényegi mondanivalója annak hangsúlyozása, hogy a Borku Mariska által közvetített igék nem ellentétesek a Biblia szellemiségével. Ő nem szektaalapító, hanem olyan kiválasztott személy, aki „az eltévelyedett nyáj védelmező pásztoraként” égi sugallatra, a Szentlélek iránymutatásával szűkebb közössége javára végzi tevékenységét. Ennek hangsúlyozására azért volt szükség, mert a hivatalos egyház részéről a szektaszerveződés gyanúja miatt érte őt a legtöbb zaklatás. „Bevádoltak téged, hogy a Bibliát meghamisítottod.”¹⁰¹ Hamis vád alá ítélnék” – írta egy helyütt magáról.¹⁰²

⁹⁶ *Lettszövetség*2, X/16.

⁹⁷ Badó Irén, saját gyűjtés, Tiszaágttelek, 1993. június 5.

⁹⁸ Balla Ida félreértette a Szentírás szavait, mert Pál a 2Kor 12,2–4-ben nem magáról beszélt. „Ismerek egy embert a Krisztusban, aki tizennégy évvel ezelőtt [...] elragadtatott a harmadik égig [...] és hallott kimondhatatlan beszédek...”

⁹⁹ Vö. Jel 10.

¹⁰⁰ Balla Ida (1931), saját gyűjtés, 1994. augusztus 5.

¹⁰¹ A *Lettszövetség*2/A-ban: „meg hamisítottad”.

¹⁰² *Lettszövetség*2, X/11.

A *Lettszövetség*l-ben kifejezetten buzdítja híveit a templomba járással összekapcsolt, elmélyültebb hitéletre és Isten választott pásztoraik megbecsülésére:

„Mert ti nyájak vagytok és én tudom,
hogy nem akartok menni az szent házamba,
vannak közöttetek,
akik aztat már [el]vetettétek.

Tehát Jézus által én, Isten, kérlek benneteket,
ne tántorogjatok,
menjete a templomba,
hallgassátok az én evangéliomomat,
amit Istennek választott pásztora
ajkatokra ada, aki az Igét szólja.

Én, Isten, Jézus által szólok,
hogy amit az én szolgálóleányomnak az ajkára adok
megértsetek; mert aki az Igét szólja
a szeretett házamban, az én templomomban
a lekipásztor[ot]ok az.” (*Lettszövetség*l, III/27–29)

A tanult lekipásztorok tisztelete és a templomhoz való ragaszkodás a mai „lettszövetséges”-eket is jellemzi.

Egyébiránt több látomásából is kitűnik, hogy az égi jelenések nemcsak a három (!) Testamentum egységét hirdették, hanem lelkileg „felébredt” követői, „a *Lettszövetség munkásai*” hitéletének és mindennapi vallásgyakorlatának igazolásául is szolgáltak. Ugyanis, ahogyan munkája vége felé írta:

„A bizonyágtevő lél[eknek] az erős fundamentoma a Krisztus. A szent Lettszövetség világító fény, fáklya az utolsó időkre, mely el nem alszik soha. Ez tűz, mely megtermi a szeretetnek, hűségnek gyümölcsét.”¹⁰³

A biblikus összefüggések felfejtésénél érdemes röviden azt is megemlítenünk, milyen mennyiségek, számok és mértékek fordulnak elő leggyakrabban a *Lettszövetség*ben.

A sokat idézett számok (a 3, 12, 24, 40) egyértelműen megfelelnek a biblikus számszimbolikának. Érdekes, hogy a 7-es számot nem kedveli, annak ellenére, hogy a *Lettszövetség* egyik alapszövege, a *Jelenések könyve* erre épül. Nem merem azt állítani, hogy Borku Mariska és követői mindig tudatosan folyamodtak a számok szimbolikus jelentéséhez, de a szakembereket is elképesztő Szentírás-ismere-

¹⁰³ 3/72.

tükből fakadóan teljesen adekvát módon alkalmazták. A 40-es szám szimbolikus jelentéséről pl. A. Heller azt írja,¹⁰⁴ hogy „[a] nevelés, a felkészítés és a megvizsgálás száma”. A kívülálló számára ezzel válik világossá Borku Mariska prófétai küldetésének kerek évszáma. Ahogy a hívei mondták, az ő földi szolgálatának ideje: „negyven év a pálmafák alatt”. Ő valóban ennyi ideig (1937–1977) végzett „lelki munká”-t, amint ezt egyik igéjében is olvashatjuk: „A cédrusfának,¹⁰⁵ az Ő küldöttjének 40 esztendő az élők között!”¹⁰⁶

Valószínűleg a biblikus mintát követve használta a 20. század mindennapi életétől már eltávolodott, régi terület-, hossz- és súlymértékeket, az „öl”-et, a „sing”-et, a „lat”-ot és a „tálenum”-ot, vagy a „hajításnyi” és „vízi mérték” kifejezéseket, még abban az esetben is, ha ezekről nem volt pontos ismerete.

A Lettszövetség látomásai

Mint már említettük, a *Lettszövetség* igéi műfajilag különböző szövegek. Látomás- és álomelbeszélések, szózatok (figyelmeztető intések), tanítások, imák, énekek és egyszerű (a kívülálló olvasónak nehezen értelmezhető) egy-két mondatos kinyilatkoztatások váltogatják egymást. Olykor egyetlen igén belül is több műfaj összekapcsolódását tapasztaljuk. A mű 2., 2/A és 3. részében szinte minden évet személyes vallomással/imával/fohással kezd és/vagy zár a szerző,¹⁰⁷ ami egyfajta keretet ad a műnek, és a leíró részéről szerkesztésbeli tudatosságot mutat. Ezeknek a kezdő és záró vallomások imáknak nem találtam nyomát az egyéni összeállítású, népi másolatokban. A szent irat zömét azonban mindenképpen a „kibeszélhetetlen” szépségű vagy rémes és iszonytató „látás”-nak nevezett metaforikus leírások, beszámolók teszik ki, amelyeket egyébként Borku Mariska általában nem értelmezett híveinek, csak ha erre külön kijelentést kapott. Ha kérdezték, azt válaszolta, hogy neki „nem adatott meg az értelem”, és azt tanácsolta, hogy ki-kí a lelkiismeretére hallgatva és a Szentlélekre figyelve fejtse meg igéi, látomásai jelentését.

A *Lettszövetség*1-ben még csak nyolc, viszonylag egyszerű szerkezetű látomásleírást találunk, de az idő haladtával, a mű többi részében egyre szaporodik számuk. A legteljesebb népi kézirat változatban, a DL-ben 183 látomást számoltam össze, ám ez a szám megtévesztő, mert némelyik – pl. a *Függelék*ben is idézett „Látomás

¹⁰⁴ Heller é. n., 277.

¹⁰⁵ A szűrágástól mentes fa egyébként „a boldogság, szépség, elmúlhatatlanság”, azaz a romolhatatlanság biblikus szimbóluma. Lásd Heller é. n., 37.

¹⁰⁶ *Lettszövetség*2, X/41.

¹⁰⁷ Ezeket a részeket általában nem sorsámoztam.

a Mennyei Paradicsomba vezető útról” – tulajdonképpen összetett, azaz két „látás” összevonása.¹⁰⁸ Ez azt jelenti, hogy az egész műnek legalább 20–25%-át teszik ki ezek a módosult tudatállapotról beszámoló narratívák, élményelbeszélések.

A látomások központi szereplője rendszerint maga a prófétaasszony és az erős fény- és hangeffektusok (csodálatos fényesség, villámlás, mennydörgés, kürt- és harsonaszó) között megjelenő égi lények (angyalok, az Úrjézus,), vagy egy-egy földöntúli hatalommal és tudással rendelkező személy (fehér ruhás „ősz alak”, „szelíd nő”, bíborba öltözött papok), aki őt prófétai szerepének betöltésére bízta/utasítja, csodálatos jelenéseket mutat meg neki. Tehát arra készíti, hogy szűkebb közössége számára üzenetközvetítő, rendíthetetlen és megfélemlíthetetlen bizonyoságtévő, őrálló és vigyázó, megfelelő lelki táplálékot nyújtó személy legyen és maradjon. Ezeket a feladatokat egyrészt a biblikus eredetű „jó pásztor”-képek, másrészt a gondos gazda (aki szánt, vet, betakarít, gyümölcsöt szed, kikonykolyozza a búzát stb.) vagy a jó háziasszony (akinek kenyeret kell sütnie, húst kell vásárolnia, vagy megfáradt sokaságot kell az udvarán megetetnie/itatnia, öregeket és betegeket kell ellátnia, aki varr és sző, palántát és gyomlál stb.) toposzát felidéző látomások mutatják be.

Szimbolikus jelentéssel bíró látomás-elbeszéléseiben természetesen letagadhatatlanul megnyilatkozik Borku Mariska asszonyi/anyai mivolta és tudata is, hisz a jellegzetes női munkák és kötelezettségek mellett többször említi a vajúdás és szülés folyamatát (konkrét és átvitt értelemben is), saját érzékenységet és fizikai gyöngegségét, ill. azt, hogy tudja: neki az Úr akaratából bátor, erős férfiként kell(ene) viselkednie. Hisz már az első „szózatban” is azt hallotta: „Ha férfi vagy, légy férfi most! Ebéd előtt, ebéd után, jó léssen dolgoj!”¹⁰⁹

A reformátusoknál szokatlan, de a *Lettszövetség*ben több ízben is előforduló Szűz Mária-jelenések magyarázataként két dolgot említhetünk: az egyik a népi vallásosság egyfajta teológiai nyitottsága, amit ezek az adatok is megerősítenek. A másik ok: Borku Mariska anyai mivolta. A Mária-tisztelet az 50 évnél idősebb, sokat megélt kárpátaljai református asszonyok esetében a „szenvedő anyával”, a Jézus első tanítványával való lelki azonosulás igényét is jelenti.¹¹⁰ „A reformátorok is elfogadják”¹¹¹ Szűz Máriát tökör [sic!] gyanánt ismerni, és nagy világosság jön napfényre!”¹¹²

A *Lettszövetség* látomásaiban olykor megjelenik a Gonosz is, de ez csak egy alkalommal felel meg a közismert ördög-képnek (füstben látszó meztelen férfi, aki

¹⁰⁸ DL 110. Eredetijét lásd *Lettszövetség*2, V/14–22.

¹⁰⁹ *Lettszövetség*2, II/1. Vö. Ézs 8,1.

¹¹⁰ *Lettszövetség*2, X/12. Borku Mariska és követői Mária-tiszteletéről bővebben lásd Küllös 1999. A Mária-kultusz történetéről röviden lásd Szigeti 1987.

¹¹¹ A *Lettszövetség*2/A-ban: „A Reformátusok is elfogadják...”

¹¹² *Lettszövetség*2, X/14.

A '30-as évek végén két református parasztproféta és körjük csoportosulva két „parasztecclesiola” is szerveződött a trianoni békediktátum következtében csehszlovák, magyar, majd ukrán és szovjet állami fennhatóság alá került Kárpátalján. Az egyik 1937–1977 között Borku Mariska vezetésével működött Tiszaágteleken. Borku Mariska 40 éven át írta azokat az „igéket”, látomásokat, szózatokat, jövődöléseket és tanításokat, amelyeket Jézus vagy a Szentlélek sugallt neki. *Lettszövetség* című, szentnek tartott kézírata, amelyet a prófétaasszony és hívei a Biblia folytatásaként fogtak fel, évről-évre gyarapodott és másolatokban terjedt, hívei házi istentiszteletek és egyéni ájtatosságok alkalmával használták.

A szomszédos Nagydobronyban élt és két évtizedig működött a másik próféta, Szanyi Mikó Borbála, aki elsősorban családtagjaiból és rokonságából szervezett maga köré egy imádkozó csoportot, az ún. *erdősi* vagy *rekeszi* gyülekezetet. Látomásban kapott „igéit” ő is leírta *Örökkévaló Evangélium* címen.

Kötetünkben mindkettőjük művét közreadjuk, a *Lettszövetséget* felfedező Küllős Imola, valamint a Nagydobronyban kutatott Sándor Ildikó tanulmányainak kíséretében. Ez a maga nemében egyedülálló szövegkiadás a puritán hagyományokat őrző protestáns népi vallásosság hiteles és megrendítő dokumentuma.

A közreadók:

Küllős Imola (1945) folklórkutató, az ELTE BTK Folklore Tanszékének ny. habilitált docense. Kutatási területei: szövegfolklorisztika (népdalok és balladák, 17–19. századi közköltészet, betyárfolklor, lágerfolklor, paraszti életrajzok) és protestáns vallási néprajz. Legutóbbi műveiből: *Közköltészet és népköltészet* (Budapest 2004); *Régi Magyar Költők Tára XVIII./VIII. Társasági és lakodalmi költészet* (szerk. Csörsz Rumen Istvánnal, Budapest 2006); *Áldozatok. A második világháborús hadifogolytáborok és a sztálini lágerok folklórjáról* (Vasvári Zoltánnal, Budapest 2006).

Sándor Ildikó (1965) folklórkutató, a Hagymányok Háza Folklór Osztályának vezetője. Kutatási területei: népi vallásosság, folklorizmus-jelenségek. A táncházmozgalomról szerkesztett tanulmánykötetet *A betonon is kinő a fű* (Budapest 2006) címen és népi játékokat adott ki *Tücsökringató. Ölbeli játékok* (Budapest 2006) címen.

ISBN 978-963-9683-97-6

3500 Ft

9 789639 683976

káromolja az Istent).¹¹³ Egy másik helyen a középkori ikonográfiára emlékeztető, zoomorf figura: emberfejú tarajos kígyó a kísértő, aki „Júdás-pénzt” kínál neki,¹¹⁴ megint másutt fekete, fürtös szőrű állat a sátán.¹¹⁵ Gyakrabban találkozik és küzd meg az ellenséges hatalmat szimbolizáló alakokkal (Heródes-pártiak, babiloni király, vipera, fej nélküli kígyó, sárkány) és a hamis prófétákat vagy az Antikrisztust megisméjlesztő állat alakú, emberfejú szörnyekkel.¹¹⁶

Bár „az Úr szolgálóleányának” ún. poklbéli lélekutazása nincs, de van olyan látomása, amelyben egy magas domb tetejéről az aljára pillantva ott jajgató sokaságot lát. Ezt a víziót a pokol vagy a purgatórium látványának vélhetjük, annál is inkább, mert megjegyzi: „Én láték ott világ szerinti hatalmasokat, legtöbb papság volt.”¹¹⁷

Több ízben szerepelnek nála eszkatalogikusnak is nevezhető, jövődőlésszerű víziók, a földi élet pusztulásának változatos képeivel. Ilyen pl. a *Lettszövetség* I teljes V. fejezete.

A mű kezdetén ritkán, a végén azonban többször felbukkannak látomásaiban a „civil”, földi szereplők: rendjeles katonatiszt, orvos, polgármester, építőmunkások, pásztor, kertész, vasúti jegyvizsgáló, mezőőr és munkafelügyelő. E profán tartalmú látomásait a biblikus eredetű, szimbolikus jelenetek, képek evilági, modern adaptációinak kell felfognunk. Ilyen még: a szájából kihúzott kék boríték, amelyen írárok és számok vannak;¹¹⁸ a mennyei főorvostól kapott új nyelv;¹¹⁹ a lenyelt citra húr, amely égeti belsejét és fáklyaként húzza ki a szájából;¹²⁰ a gyalult deszkadarabra írt (valószínűleg idegen nyelvű) ígék, amelyeket nem ért meg;¹²¹ stb.

Biblikus metaforaként értelmezhető a megterített lakodalmi asztal is, amely-nél a násznép a menyasszonyt vagy a vőlegényt várja. E vízióiban¹²² sajátos módon Jézus Krisztus mindkét nemi szerepet betölthette, de volt olyan látomása is, amelyben maga Borku Mariska a várva várt menyasszony. Ehhez a szerepváltáshoz hasonlóan a látomásbeli násznép jelentheti olykor a keresztény hívők táborát,¹²³ de a késlekedő násznép (hívei értelmezése szerint) egyértelműen a papságot

¹¹³ *Lettszövetség* I, VI/21.

¹¹⁴ *Lettszövetség* 2/A, 1/5.

¹¹⁵ *Lettszövetség* 2, XI/2.

¹¹⁶ Lásd pl. *Lettszövetség* 2, VII/7–8., ami tulajdonképpen a Jel 13,11–17 ígéinek parafrázisa.

¹¹⁷ *Lettszövetség* 2, XI/2.

¹¹⁸ *Lettszövetség* 2, II/10.; DL 11.

¹¹⁹ *Lettszövetség* 3/23.; DL 728.

¹²⁰ *Lettszövetség* 2, X/29–31. = DL 168.

¹²¹ *Lettszövetség* 2, II/1.

¹²² *Lettszövetség* 3/43.; *Lettszövetség* 2, IV/8–9; XVIII/22.

¹²³ *Lettszövetség* I, VI/1.; *Lettszövetség* 2, XII/2.

jelképezi. Sokszor jelenik meg látomásaiban a templom,¹²⁴ amelyhez pl. gyomos út vezet, amit neki kell kitisztítania; vagy: kenyeret akarnak sütni a templomban a testvérek, de ő látja, hogy ott nem fog megsülni, mert a templom oldala repedt, és a torony is omlófélben van.¹²⁵ Látásaiban kiemelkedő helyet foglal el az úrvacsorához megterített asztal, ami bíbor piros vagy csillagos terítővel van letakarva, arany serlegekkel és gyertyatartókkal, olykor az oltári szentségtartóhoz hasonló „fényes gömb”-bel van felékesítve.¹²⁶ Több ízben foglalkozik a helyesen elkészített lelki táplálékkal és az úrvacsorával is.

A *Lettszövetség* látomásainak természeti világa nem idézi fel a próféta mindennapi, falusi életterét, házatáját, a gyakran emlegetett növények és állatok szinte kivétel nélkül bibliai példázatokban, prófétikus látomásokban, esetleg a középkori ikonográfiában megjelenített, szimbolikus jelentést hordozó szereplők. Egyértelműen ilyen pl. a bárány/kos/nyáj gyakori emlegetése, a Szentlélek galambja,¹²⁷ a kígyó és oroszlán, vagy az égen egy nagy, fej nélküli sárkány, amely egy háborút idéző látomás része.¹²⁸ Íme egy szemléletes, összetett jelentésű példa, amelyben mintha a Jézus származási rendjét ábrázoló Jesse-fája-kép olvadna össze egy másik Krisztus-szimbólummal, az agancsát évente újránövesztő szarvassal. Ez az ókor óta Krisztus és a feltámadás jelképe. Agancsai között feszülettel jelenik meg Szt. Hubertus és Szt. Eustachius legendájában, valamint Szt. László váci templomalapítási mondjában.

„Láték egy leírhatatlan nagy fát, minden ágastól és tövestől, {mint} nagy zúgással jönni az égen, noha csendes időt láték. És a fának minden ága virágozik. Észak felől jön és a nyugati oldalán az ágon egy szarvasforma állatot láték. Tizenkét ága volt a szarván és az ágakon láték ülni olyan emberforma alakokat, és nagy ének és imádság hangzik az ajkokról. És a fa leszállott, és az az állat szelíd hangon megszólalt: – Úgy legyen idelent, mint van a Mennyekben! Add tudtul ezt a hitnél való népnek, mert ez fel van jegyezve az igazság írásában! Mondék: – Istennek az akarata legyen, dicsőíttessék a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten most és mindörökké, ámen!”¹²⁹

Ha alaposabban szemügyre vesszük, milyen képzetkörökben mozognak, milyen toposzokat, helyszíneket és tárgyi világot jelenítenek meg a *Lettszövetség* látomásai, azt tapasztaljuk, hogy valóságos falusi környezete helyett inkább szakrális jelentéssel bíró színhelyeket ír le: egy folyópart vagy forrás környékét, olykor még a hullámzó tengert is, továbbá hegytetőt, erdei utat/tisztást, vagy „mennyei”

¹²⁴ DL 4; 16; 22; 404; 455; 496; 510; stb.

¹²⁵ *Lettszövetség*3/51; DL 595.

¹²⁶ DL 90 (eredetijét nem találtam meg az autográf kéziratokban); DL 102; 434; 496; stb.

¹²⁷ *Lettszövetség*2, IX/3.

¹²⁸ *Lettszövetség*2, IX/4.

¹²⁹ *Lettszövetség*2, XIII/45.

utat, amely egy fényben csillogó városhoz, a mennyei Jeruzsálemhez vezet. A mezőgazdasági munkákkal kapcsolatban leggyakrabban a gyümölcsöskert és a szántóföld, vagy legelő látomásainak színtere. Az ott folyó vetés, plántálás, betakarítás vagy a nyájak legeltetése természetszerűleg kettős jelentésű: nemcsak a tényleges fizikai munkát, hanem a hívők között végzendő „lelki munkát” is magában foglalja. Még saját udvara is – ahol, forrás fakadt, s alatta gyöngyök csillognak – „megszentelődik” egyik látomásában:

„És látom látásomban, hogy a víz elfolyása után olyan tojáshártyához hasonló burkulat van ezen az udvaron, de félelem vesz körül, mert alatta gyöngyök csillognak, nagyobb-nagyobb csomóban kitündöklük a hártyaforma takaró alól. Megrendülök. Ha ennek a fényét meglátják, annyian fognak idegyűlni mint 1937, 1938, 1939 február[ig].”¹³⁰

Itt kell említést tennünk arról, hogy a *Lettszövetség* látomásai igen színesek.¹³¹ A legtöbbet emlegetett szín az arany, a fehér (mint ruha és hajszín), a zöld, a sárga és a bíbor. A képek rendszerint fényárban úsznak, a szent tárgyak és természetfölötti lények, jelenések csillognak-villognak, tündökölnek.¹³² A pozitív, égi „szereplők” arca, ruhája sugárzik. Ennek ellentétéképpen homály és köd, esetleg fenyegető tűzár, fekete, láng- és vér-szín jelzi a Gonosz erőinek jelenlétét, a háborús fenyegetéseket, a nyomasztó földi valóságot.¹³³ A tűz nemcsak elemészti, elégeti a rosszakat, hanem tisztító, megújító ereje is van. Ezért emlegeti a próféta gyakran a szent „tűzkeresztység”-et és a „tűz rostájá”-t,¹³⁴ amely a lelki megtisztulás módja, eszköze.

Magától értődő természetességgel állítja szembe a szimbolikus értelmű „alvás”, azaz sötétség idejét a hajnali fénnel együtt járó „ébredéssel.” Ebbe a következetesen alkalmazott homály/sötétség↔fény ellentétpárba illeszti bele saját korát és szerepét (ő „derülő hajnalfény”), valamint szent iratát, amely fáklyaként világít az utolsó időkben.¹³⁵

Borku Mariska látomásainak a nyilvánvaló biblikus eredeten, mintán túl számos – a középkori keresztény ikonográfiára utaló – képe, jelképe, toposza és frázisa van, amelyek a 19. századi, racionális református teológiától meglehetősen távol állnak. Ilyen pl. Szűz Mária a kisdéd Jézussal, templom keresztrel; szentségmutató (monstrancia) az oltáron, a búcsújárásokat felidéző lobogós menetek lát-

¹³⁰ *Lettszövetség*3/17.

¹³¹ Egyik legszebb, színekben is gazdag látomása a *Lettszövetség*2, V/14–22. Népi változatait „Látomás a Mennyei Paradicsomba vezető útról” címmel a *Függelék*ben is idézzük.

¹³² *Lettszövetség*2, VII/24.

¹³³ Pl. *Lettszövetség*2/A, III/[14]; *Lettszövetség*2, VII/4 és 3/44, 46.

¹³⁴ Pl. *Lettszövetség*3/127.

¹³⁵ *Lettszövetség*3/72.

ványa; továbbá angyalok liliommal; liliomok a Zsoltároknál ezzel a magyarázattal: „a kivirágzott hitnek áldása ki van jelentve liliom jelképében”,¹³⁶ „mennyei virágok, fehérek és kékek”,¹³⁷ egy hegyen álló kereszten a vérző szívű Jézus: „és látám lélekben az érettünk szenvedő X Jézust a kereszten. Látom az ő vérző szívét és gondolám, az a fájdalmas szív nem szólhat. És megszólított: »Amit szóltam hozzád, írd fel hártýára, és add át egy öreg korú testvérnek!«”¹³⁸

Néhány látomásának képisége (zenélő, éneklő angyalok, a bárány feláldozása) mintha mozgalmas, színes, drámai hatású barokk katolikus templombelsőket, szentképeket és freskókat, vagy aranyból és ezüsből készült kegytárgyakat idézne.

Pl. „Hallok nagy viharzúgást, zúgást és utána csendességet, és lélekben erőt nyerek és széjjelnézek. Szép tiszta az ég és látok szivárványt feltűnni az égen, és olyan felvillanó fényt, és látám a mennyezetet megnyílni, és láték angyalsereget és az oltár, ahogy tündüklült, amellet az Urat szolgálni. És egy erős tekintetű angyal hozzám fordula és az ekképpen szóla: »A kegyelem, a Golgota áldása nyitott neked ajtót a mennynek templomába.« Az oltárra mutatott: »Olvasd el az írást, szállj innen alá le!« A hitnek templomának ez vala a neve: győzött a Judabeli oroszán, Dávidnak gyökere. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.”¹³⁹ Olykor katolikus köszöntésformákat ír le: „Az Úr vedled!”, „Mindörökké ámen!”. Többször említi a zsolozsmát és zsolozsmázást is.

Ezek a kálvini, puritán hagyományoktól idegen képek, jelképek, rítusok és frázisok részint a mindennapi életből, a katolikusokkal, elsősorban a görög katolikusokkal való érintkezésből származhatnak; katolikus templombelsőkre, falképekre, szentképekre vezethetők vissza,¹⁴⁰ vagy olyan nyomtatott forrásokra, mint a képes, verses Szentírás, a Jézus élete képekben, (amelyekről tudjuk, hogy Kárpátalján is előfordult néhány példánya). Nyilvánvaló, hogy Borku Mariska drámai képalkotására a *Jelenések könyve* szürrealisztikus látomásai mellett a barokk kori szentképeken és prédikációkban, ill. a kegyességi irodalomban gyakran megjelenő színes és mozgalmas látványelemek is erős hatással voltak.

Ismert tény az is, hogy a nyírségi-ungi-beregi falvak lakói (súlyos betegség, nagy baj esetén a reformátusok is)¹⁴¹ gyakran felkeresték a közeli Máriapócscon a csodatevő Mária-kegyképet. A római és görög katolikus templomokban, a kisebb-nagyobb szentképeken, ponyva-nyomtatványokon, kegytárgyakon, búcsúajándékokon látott Mária-ábrázolások (mind a fiatal anya – „Madonna gyermek-

¹³⁶ Lásd DL 458/a. (Eredetijét nem találtam meg az autográf kéziratokban.)

¹³⁷ *Lettszövetség*1, I/17 és *Lettszövetség*2, XV/3.

¹³⁸ *Lettszövetség*3/9; kevésbé részletező változatát idézi a DL 457/a is.

¹³⁹ *Lettszövetség*2/A, XXI/9.

¹⁴⁰ Pl. *Lettszövetség*2/A, XVIII/3: „...égi fényben az Úrjézus mennyei alakja feltűnik mirtuszkoszorú között.”

¹⁴¹ Vö. Barna 1990. Lásd még Ady Endre szép versét „A pócsi Máriá”-hoz.

kel” – , mind pedig a passió és a Pieta szenvedő anya-képe) felekezettől függetlenül beleivódhattak és részévé válhattak a vallásos néphitnek, és ily módon a mélyen hívő, tisztaágteleki kálvinista parasztasszony eszmei/képi világának is.

Az üdvösségre vivő, a mennyei Jeruzsálembe vezető „keskeny út” és a kárhozatra vivő „széles út” ábrázolása – ami népszerű vásári nyomatként ma is ott függ néhány református otthon és gyülekezeti terem falán – több ízben is megjelenik a *Lettszövetségben*.¹⁴² Több református nagydobronyi adatközlőnk emlékezett arra, hogy először gyermekkorában (a két világháború között), a baptista imaházban csodálta meg s értette meg a képben rejlő krisztusi tanítást.¹⁴³ Ezt a nyomatot¹⁴⁴ a ’30-as években a bethánisták is terjesztették. Biztosra veszem, hogy Borku Mariska is jól ismerte ezt a képet, ill. annak teológiai értelmezését. Továbbá az is kiderült, hogy többször megfordult a közeli, csapi katolikus templomban, ahol a II. világháború után református istentiszteleteket is tartottak. Talán ezért, talán őszinte ökumenizmusa miatt, a róla szóló szájhagyomány szerint – titokban ugyan, de – pénzt is küldött derceni híveivel a csapi katolikus templom számára.

Nemcsak bizonyos képek, templomi tárgyak, hanem a református vallásgyakorlattól idegen vallási rítusok, szertartások is nyomot hagytak Borku Mariska tudatában, következésképpen a *Lettszövetségben* is. Egy helyütt pl. égi felszólítást kap arra, hogy „áldozzon” meg;¹⁴⁵ másutt az a kérése, hogy a hívek „zsolozsmá”-t¹⁴⁶ énekelve menjenek őhozzá. Még az első igék között találjuk pl. azt az első olvasásra megtévesztő „szövegrészt”, amelynek rituális mozzanatai – a „felsőbbtség” általi kiválasztás (kihallgatás), „beavatás” a „szentek sorába”, új név kapása – szinte leképezik egy-egy zárt, katolikus egyházi rendbe való beilleszkedés folyamatát:

„Akkor fognak téged beiktatni,
a szentek szép sorába szépen átalírni. (*Lettszövetség* I, III/2)

[...]

Nevet is fogol másat kapni,
ezt a nevet én fogom nekik az ajkokra adni.” (*Lettszövetség* I, III/3)

¹⁴² Egyik szép példáját idézzük a *Függelékben* is. Továbbá *Lettszövetség* 2, X/33–36. =DL 169.

¹⁴³ A különböző felekezettű gyerekek ui. kölcsönösen eljártak egymás templomába, gyülekezetébe. Nagydobronyban a baptista imaházon kívül a két világháború között még zsinagóga is volt – ma már egyik sem működik.

¹⁴⁴ Történetéről nemrégiben Szigeti Jenő írt összefoglaló tanulmányt. Lásd Szigeti 2005a.

¹⁴⁵ „Rövid időn belül készülj el és áldozzál meg!” *Lettszövetség* 2, XIII/12.

¹⁴⁶ A katolikus papok és szerzetesek naponként közösen elmondandó imádságának a neve. Szokatlan ez a kérés egy kálvinista asszony szájából.

Ám Szigeti Jenő szóbeli közlése szerint ugyanilyen befogadási „rítus” zajlott le a szabadegyházi gyülekezetekbe való felvételnél, sőt a Kárpátalján is működő belmissziós, bethániás mozgalom által népszerűsített „megtérések” alkalmával is. Itt a „más név” megkapása tehát átvitt értelmű, az új életet, a megtérés utáni új embert szimbolizálja, amit nemcsak a *Jelenések könyve*, de már Pál apostol is hirdett leveleiben.¹⁴⁷

Metaforikus jelentésűek – bár mindennapi „földi”/„testi” életéről is információkat adnak – azok a látások, amelyek profán, 20. századi életképeket, köznapi jeleneteket és tárgyi világot jelenítenek meg. Ilyen pl.: tehervonat az égen;¹⁴⁸ együtt utazik vonaton a „hit-testvérekkel” egy más országba, s jegyüket rendben találja egy fehér ruhás jegyvizsgáló;¹⁴⁹ arany rendjelekkel ékesített katona az ő panaszára megint az Isten nevét gúnyoló tömeget;¹⁵⁰ egy műtőasztalon „nyúlforma” állatot kínoznak, és ő ezt nem hagyja;¹⁵¹ megintik és igazolványt kérnek tőle, mert vásárnap nem szabad szólni, ui. a szátyva¹⁵² csattogása kihallatszik az utcára;¹⁵³ készpénzért új varrógépet vesz, de el kell rejténie;¹⁵⁴ sorba áll húsért, de megiszonyodik a véres, öreg koshústól, és nem vesz belőle;¹⁵⁵ egy főorvos megvizsgálja, és új nyelvet kap tőle;¹⁵⁶ egy angyal mint mezőőr arra biztatja, hogy ökrökkel új határmezsgyét húzzon;¹⁵⁷ repülőgéppel hivatalos küldöttek jönnek kihallgatni őt, de bizonyágtétele után nem tudják leírni a jegyzőkönyvet;¹⁵⁸ „autóforma záros kocsi” viszi a *Lettszövetséget* az égen.

Ez utóbbi látomás Balla Ida értelmezésével együtt szépen példázza, hogy a *Lettszövetség* egyik lényegi mondanivalója az, hogy Borku Mariska tanítása a Biblia szellemiségét folytatja.

„Látást láték az égen: ótóhoz hasonló záros kocsi jelenék meg, olyan szekérhez hasonló kerekei valának, és abban számárcsikóhoz hasonló állatforma van befogva, és vonja maga után. És láttam a kerekeknek gyors forgását, és énrajtam körül olyan 12 éves forma gyerekek valának, még kisebbek is, és nézik velem együtt lá-

¹⁴⁷ Lásd Jel 3,12; Róm 6,4; Róm 6,11; Ef 4,24; Kol 3,10.

¹⁴⁸ DL 586.

¹⁴⁹ DL 483. (Ezt a látomást az autográf kéziratokban nem találtam meg.)

¹⁵⁰ DL 111.

¹⁵¹ *Lettszövetség*4/1. = DL 602. (Lásd a Függelékben.)

¹⁵² a szövőszék vetélője

¹⁵³ *Lettszövetség*3/52. = DL 596.

¹⁵⁴ *Lettszövetség*4/4. = DL 597.

¹⁵⁵ *Lettszövetség*4/2. = DL 601.

¹⁵⁶ *Lettszövetség*3/23.

¹⁵⁷ *Lettszövetség*3/25.

¹⁵⁸ DL 536. Balla Ida szerint ez is „előre be volt mutatva Mariska néninek”. Igaz, a vizsgáló bizottság végül is autóval jött.

tásban és ezt erős hangon kiáltják: – A Lettszövetséget, az Isten törvényét viszi! És az Dél felől indult keresztül az égen, fényben, Északnak felé tartott (és) csendbe, szó nélkül. És ezek angyali szép gyermekek voltak, egy hegy oldalán álltunk, és onnan néztük.”¹⁵⁹

Balla Ida szerint az autó maga a *Lettszövetség*, melynek kerekai az *Ó-testamentumot*, a számárcsikó az *Újszövetséget* példázza, a gyerekek pedig a jövőendő ígéretei, ők lesznek az igék beteljesítői.¹⁶⁰

A prófétaasszony számos víziójában látta a Bibliát mint szent könyvet, s kapott égi utasítást arról, hogyan kell azt helyesen használni. (Pl. egybekötni a három [!] szövetséget; az olvasást a végén, János Jelenéseinél kell kezdeni stb.) Mint említettem, Borku Mariskának több olyan látomása is volt, amely a Biblia és a *Lettszövetség* összetartozását hangsúlyozza. Az igék egyik legfőbb kommentátora, Balla Ida elmondta, hogy kezdetben, amikor még külön olvasta, ő sem értette a *Lettszövetséget*, az igék értelmét csak akkor fogta fel, amikor a Szentírással együtt olvasta azokat. Két derceni híve egymás szavába vágva így magyarázta meg nekem a 2. VIII/4. számú látomás jelentését, amely nemcsak hitelesíti, de a Szentírás rangjára emeli Borku Mariska „írását”. „Tehát az elavolt lap, az Ószövetség. Úgyhogy mind a három ott vót neki adva. Az elavolt írások az Ószövetség, amék a piros betűvel, az meg az Újszövetség, mer az Úrjézus piros vérivel befestve, meg oszt az ő írása. Az utósó az ő írása.”¹⁶¹

Jellemző egyébként, hogy a kevés iskolát végzett prófétaasszony szinte mágikus tisztelettel és áhítattal emlegeti *Lettszövetségében* az írást (mint tevékenységet és produktumot), a betűket és a számokat. Az írásos kultúra egyértelműen kiemelt szerepet játszik vízióiban és álmaiban is (pl. lepecsételt, arany írású levelet lát a DL 118-ban; az angyal írásából 3 bokor gyöngyvirág lesz a DL 170-ben; fehér lobogón 3 írott sort, fekete táblán 1 fehér sor írást lát a DL 217, ill. 219-ben; stb.). Nemegyszer szóvá teszi gyötrődését amiatt, hogy nem érti, nem tudja elolvasni a látomásbeli szövegeket.

Terepmunkám során azt tapasztaltam továbbá, hogy a megélt történelmi valóság és az álom, a látomás a kárpátaljai falusi hagyományban nem különül el ma sem olyan élesen, mint a városi, intézményes keretek között tanított és terjesztett kultúrában élő embernél, inkább kiegészítik, igazolják, magyarázzák egymást. Kárpátaljai adatközlőim többsége ugyanis a valóságos történeket és személyes vallásos élményeiket, álmaikat folyamatosan a *Lettszövetség* igéivel, látomásaival magyarázta, azoknak koherens jelentést tulajdonított.

¹⁵⁹ *Lettszövetség*3/29. = DL 72.

¹⁶⁰ Saját gyűjtés, Dercen, 1992. október 18.

¹⁶¹ Balla Ida és Fodor Róza, saját gyűjtés, Dercen, 1992. október 18.

„Valamikor van az álomban az Úrnak kijelentése” – állította határozottan Balla Ida két olyan álmát is elmesélve, amelyben ő és a *Lettszövetség* hívei diadal-maskodnak az ellenük forduló lelkészek felett. Az egyik álomban az ő tűzhelyében a fahasábok maguktól meggyulladtak, de az ellenük fordult fiatal, helybeli teológus K. Gy. tüze egyáltalán nem gyulladt meg.¹⁶² Fodor Róza is azt vallja, hogy „ha templomról álmodunk az mind bekövetkezik”. A nagydobronyi Ráti Mária¹⁶³ nem hisz ugyan az álmokban, de azt mondta, vannak olyan álmok, amelyekben Isten vezetése mutatkozik meg.

Borku Mariska idősebb lányának szimbolikus álma meglepő módon a mi kárpátaljai kutatásunk¹⁶⁴ kezdetével nyert értelmet. Első találkozásunk alkalmával elmesélte, hogy azt álmodta, az édesanyja szép, aranybetűs sírkövére hullik a por, s ő hasztalan próbálja lesöpörni, hogy az ne takarja el anyja írását.¹⁶⁵ Ekkor egy falubeli öregember odament, és azt mondta: „Hagyjad te eztet! Majd jön, aki kitakarja az anyád írását.” Badó Irén a kezét összecsapva így fejezte be az elbeszélést: „És most itt vannak maguk, akik azért jöttek, hogy kitakarják az anyám írását!”

Egyébként a derceni „lettszövetségesek” vezéregyénisége, Balla Ida is hasonlóképpen vélekedett Borku Mariskával kapcsolatos gyűjtőmunkánkról. „Magok Isten szempontjából olyan hivatalos férfiak és nők, akik nem maguktól jöttek, hanem az Isten küldte magukat.” Erről ő úgy szerzett bizonyosságot – mondta –, hogy első derceni látogatásunk és beszélgetésünk után (1992 októberében) erre az ígére nyitott a *Lettszövetségben*: „Az Úr szól: Az áradat egyre növekedik, Sionnak népe készül fel a harcra! A nagy folyamból a halak hozzád sietnek a Mester parancsára, a hit, remény, szeretet hálóját kinyitva...”¹⁶⁶

Hátborzongatóan misztikus volt és komoly felelősséget ruházott ránk, hogy adatközlőink hite szerint mi, magyarországi kutatók¹⁶⁷ is „benne vagyunk” Mariska néni igéiben; hogy mi az Úr által vagyunk kiválasztva arra, hogy a szent *Lettszövetséget* s annak igazságát megismertessük a nagyvilággal.

¹⁶² Balla Ida (1931), saját gyűjtés, Dercen, 1992. október 18. Az álom-történet egyébként Illés próféta Baál-papok elleni „bizonyoságtételéhez” hasonlít. Lásd 1Kir 18,21–40. *Is-tenítélet a Kármelen*.

¹⁶³ Ráti Mária (1935), saját gyűjtés, 1992. október 18. Mivel édesanyja révén ő is régi híve Borku Mariska tanításainak, ő kísért el bennünket Dercenbe, Balla Idához. Természetesen aktívan részt vett a délutáni házi áhítaton is.

¹⁶⁴ A kárpátaljai népi vallásosság különböző megnyilatkozási formáinak kutatását néhai Molnár Ambrus ref. esperessel együtt kezdtem el 1989 májusában. Az álomelbeszélést a *Függelék* végén közlöm.

¹⁶⁵ A sírkövön egy olyan búcsúvers is olvasható, amelyet Borku Mariska maga írt, s bejegyzett Bibliájába is. A verset hívei is följegyezték igésfüzetükbe, ill. többen kívülről is tudták a sírkőfeliratot. Lásd két változatban a *Függelékben*.

¹⁶⁶ A DL 497 kicsit módosult változata a *Lettszövetség* 3/40. igének.

¹⁶⁷ Molnár Ambrus és jómagam.

A próféta és hívei, „a Lettszövetség munkásai”

„Az Úr szól: »Szent Lettszövetség munkásai, munkálkodjatok Siónnak hegyén!« Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!”¹⁶⁸

Az ágteleki próféta (majd a nyomában egy évvel később fellépő nagydobronyi Szanyi Mikó Borbála) vallásos tevékenységének kezdete egybeesett a II. világháborút megelőző évtizedek belmissziós mozgalmával.¹⁶⁹ A református egyházon belüli „lelki ébredésre” különösen intenzíven hatott a Bethánia Egylet, amely a puritán hagyományokat őrző kárpátaljai református gyülekezetekben megfelelő visszhangra talált. A Trianoni békediktátum következtében kisebbségi sorba szorult kárpátaljai magyarok szükségszerűen Istentől és egyházuktól vártak segítséget. Itt egyébként is bevett hagyomány volt a rendszeres templomba járás, a családi körben történő bibliaolvasás és -magyarázat, a térdepelve (!) imádkozás,¹⁷⁰ tehát a mindennapi kegyességnek azok a formái, amelyeket a belmisszió is hirdetett és szorgalmazott.¹⁷¹

E prófétikus mozgalom kezdetén a helybéli református papság egyértelműen ellenezte Borku Mariska igehirdetői tevékenységét, bár ő semmi olyat nem tett, nem tanított, ami ellenkezett volna a református egyház hivatalos szellemiségével. Sőt, igéi a templombajáráásra és a Biblia követésére, az apostolok által hirdetett lelki újjászületésre buzdítottak. Első hívei nem is lelkileg kiéhezett paraszt-asszonyok, hanem tekintélyes férfiak, idősebb presbiterek voltak, akik hitükben megerősödve, megújulva tértek haza Tiszaágtelekről, a Borku Mariska udvarán tartott istentiszteletről. Faluról falura és szájról szájra terjedt a szép szavú próféta-asszony híre, akit az egyszerű emberek hiteles, maguk közül való személynek éreztek, s több bizalommal fordultak hozzá, mint saját lelkipásztorukhoz. Kárpátalja 20. századi tragikus történelmével magyarázható, hogy a „Lettszövetség munkásai” között ma már csak elvétve találunk idős férfiakat, a testvéri közösségekben jobbra idős asszonyok és középkorú özvegyek imádkoznak.

Mint már említettem, Borku Mariska „elhívása” 26 éves korában, 1936 októberében, családi bajok, betegségek után, hallucinációkkal kísért látomásban tör-

¹⁶⁸ *Lettszövetség* 3/59.

¹⁶⁹ Erről bővebben lásd a *Bevezetést*.

¹⁷⁰ Ezt ma már katolikus szokásnak tartjuk, valójában azonban csak a felvilágosodás korában szűnt meg a protestánsoknál, de a puritán kegyességi gyakorlatban nem volt szokatlan. Borku Mariskáról idősebb leánya azt mesélte, hogy sokszor látta gyermekkorában térdepelve és sírva imádkozni édesanyját.

¹⁷¹ Gacsályi Gábor derecskei református lelkész tanulmánya (1991) szép példáját írja le annak a folyamatnak, hogyan alakultak ki a népi kegyességgyakorlat sajátos formái egy-egy „megtért”, „bibliás”, imádkozó ember körül.

Küllös Imola a derceni „lettszövetségesekkel”.
A gyűjtőtől balra Balla Ida ül. Molnár Ambrus felvétele, 1993.

tént – épp úgy, mint a bibliai prófétáké.¹⁷² „Ha valaki az úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal” — olvashatjuk az Ó-testamentumban.¹⁷³ E szokatlan jelenségeket ő közelgő halála előjelének tartotta, és csak lassan tudatosodott benne Isten akarata: „...én, a kicsin hűnek találtattam, és így lelki család bízott rám. Az egyedüli pásztor vezetése mellett nyáját őrök.”¹⁷⁴ Hívei táborának megnevezésére a *lelki család*, és nyáj kifejezést más igéiben is használta.¹⁷⁵ Nem véletlenül érezte (és nevezte is magát) egy „kis Bethánia” megalkotójának, vezetőjének. Az egyszerű emberek – meghallgatván igéit – prófétának tartották, és nem kételkedtek benne. Az egyik, nálánál is idősebb, nagydobronyi híve, aki gyakran átjárt Ágtelekre, és mintegy íródeákként segített neki az igék letisztázásában, azt mondta: „És ugye tudtuk, és mi szentül elhittük, hogy ő az Úrjézustól volt tanítatva... Úgyhogy ő személyes kapcsolatban volt az Úrjézussal. Volt elragadtatása is, fel a mennybe. Eszméletlen volt a földön, az

¹⁷² Vö. Kiss 1942; Gunnell 1982.

¹⁷³ 4Mózes 12,6.

¹⁷⁴ DL 445. Mint már jeleztem, itt és a továbbiakban is DL jelöléssel és a megfelelő számú igével hivatkozom a Fodor Róza által készített *Derceni Lettszövetség* kéziratára. Az onnan vagy más kéziratokból vett szó szerinti idézeteket dőlt betűvel adom.

¹⁷⁵ Lásd pl. az 1968-as év „zárómájában”. *Lettszövetség* 2/A, XXIII.

ágyban feküdt, *de a lelke fel vót.*¹⁷⁶ Egy másik asszony szerint angyalok vitték fel a mennybe.¹⁷⁷

„A feltárul[ó] kegyelem ez, a tanítványi csoport él örökkön örökké. Ámen!” – jövendölte meg tanításainak hatását Borku Mariska.¹⁷⁸ A DL-ben pedig olyan ígére is bukkantam amely a „tanítványok” létével szentesíti és hitelesíti a próféta tevékenységét:

„Az Úr tanít: »Nekem engedelmeskedj! Noha csekélynek látszol a magad személyében, sokaság térszen bizonyyságot munkádról....«”¹⁷⁹

A „Lettszövetség munkásainak” Nagydobronyban két „kis gyülekezet”-e volt, kezdetben mindkettőt férfi vezette. Ezek a változó létszámú és személyi összetételű imaközösségek azonban csak kb. 1977-ig működtek rendszeresen, az idős vezető egyéniségek elhalásával párhuzamosan a házi, csoportos áhítatokat fokozatosan a jól megszervezett templomi alkalmak, egyházi rendezvények váltották fel. Borku Mariska egykori hívei, ill. azok leszármazottai a ’90-es években (terepmunkánk idején) is összejöttek ugyan még házi imádkozásra, bibliamagyarázásra és éneklésre, de már csak szűkebb, családi, szomszédsági körben, és nem is mindenütt használják már kéziratos ígésfüzeteiket, hiszen 1989 után a nyomtatott kegyességi irodalom, valamint a Monte-Carlóból közvetített vallásos rádióműsorok kielégítik lelki igényeiket. Különösen a beteg, templomba járni már nem tudó idősekét. Hasonló a helyzet Fornoson is, ahol azért az egymás közelében lakó „*lelki testvér*”-ek még össze-összejönnek igeolvasásra, és számon tartják a más faluból való, ismertebb laikus gyülekezetvezetőket is.

Jóllehet 1937-ben majd mindenütt férfiak voltak az első hírhozók az „ágteleki” prófétaasszonyról,¹⁸⁰ a gyűjtés idején már alig akad a „lettszövetségesek” között egy-egy férfi. Kiöregedtek, meghaltak. De ennek magyarázata lehet az is, hogy bár a hivatalos egyházi tisztségeket (kurátor, presbiter, énekvezető) a ’80-as, ’90-es években szinte kizárólag férfiak viselték, a templomot, gyülekezeti termet a nők töltötték be nap mint nap. A mindennapos vallásgyakorlás (a házi imaórák tartása) a kárpátaljai falvakban – ahol amúgy is kevés a férfi és meglepően sok a középkorú és idős özvegyasszony – egyértelműen női feladat. A férfiak jobbára a hivatalos, ünnepi alkalmakon „reprezentálnak” a templomban. A derceni kurátor szerint manapság háromféle ember jár a templomba: imádkozó, kíváncsi és „elhivatott”. Ez utóbbiak közé tartoznak „a Lettszövetség munkásai”.

¹⁷⁶ Ráti Ferencné (szül. Molnár Zsuzsanna, 1906, Nagydobrony), saját gyűjtés, Nagydobrony.

¹⁷⁷ Tamási Béláné (szül. Jenei Eszter, 1906, Csongor).

¹⁷⁸ *Lettszövetség*3/106.

¹⁷⁹ A DL 486 részlete. Ezt az ígét az autográf kéziratokban nem találtam meg.

¹⁸⁰ Nagydobronyból pl. Hidi Miklós, Hidi Sándor; Dercenből Gorondi András, Fodor András, Szabó András (kurátor); Kisdobronyból Solymossi Sándor és János, Lelkes Ferenc; Csongorból Tamási Béla; stb.

Az már az első helyszíni gyűjtések (1989 októbere és 1990 májusa) alkalmával kiderült, hogy Borku Mariska csak akkor magyarázta meg a Szentlélektől tanult igéket és látomásokat, ha erre külön „kijelentést”, utasítást kapott. Az ő feladata általában a közvetítés volt, mert neki „nem adatott meg az értelem” – állították egybehangzóan hívei, s egy derceni laikus gyülekezetvezetőhöz, a 12 éves korában „elkódosodott” (megnyomorodott) Balla Idához¹⁸¹ küldtek, mondván: ő az, aki értelmezni tudja a *Lettszövetség* igéinek és látomásainak jelentését. „Neki megadatott ez a kegyelem”, s él is vele a vasárnap délutánonként egybegyűlő, 20-30 fős kis imaközösségében. Ők azok, akik egymást „lelki testvérnek” tartják, csoportjukat pedig a „Lettszövetség munkásainak” nevezik. Buzgó hitéletükkel, kegyes összejöveteleikkel mindnyájan kitűnnek a csak hagyományosan vallásgyakorló¹⁸² református gyülekezetből.

Balla Ida először 1965-ben járt Borku Mariskánál, de azután a próféta haláláig másod-, harmadmagával rendszeresen látogatta őt pl. a dimicsői¹⁸³ „fridő”-be járás ürügyével. Mindnyájan tudták, hogy a próféta házáat figyelik a „beszpekások”, tehát csak lopva mentek hozzá újabb igéért, lelki megerősítésért, tanácsért. Balla Ida az évek folyamán két igésfüzetet írt össze magának, azokat a Szentírással együtt naponta olvassa. Vasárnap esténként összegyűlő imaközösségükben pedig a maga expresszív módján értelmezi és buzgón magyarázza a *Lettszövetség* igéit.

Külön tanulmányt érdemelne annak kifejtése, hogy az életéről és álmairól szóló „csodálatos” történetekből, melyeket „lelki testvér”-ei mesélnek róla, hogyan alakult ki az ő folklórja, ami extrovertált, hangadó személyiségének, igemagyarázatra való „kiválasztottságának” egyfajta legalizációja és szentesítése.

Saját szerepéről Balla Ida így beszélt:

„...itt is elmaradt volna (ti. a *Lettszövetség* rendszeres olvasása), de nem azért, hogy dicsekedjem, de az Úr felövezett, hogy nekem emellett ki kell tartani. Nekem emellett ki kell tartani, mert én érzem aztat, hogy az minden nap teljesedik be. Minden nap teljesedik be, és abba merítkezünk.”¹⁸⁴ Egyik idős lelki testvére hozzátette: „...És mert le van adva, minden meg van mondva előre, ebből vöttünk erőt, ebből vöttünk erőt, ebből vöttünk.”¹⁸⁵

Balla Ida szavaiból az is kiderült, hogy az ő közös imádkozásuk, a *Lettszövetség* olvasása a hagyományőrzésnek egyik formája és lehetősége, amellyel példát akarnak mutatni a fiatalabb generációknak.

„...innen mindenki hozzátartozójának szólott, hogyha fiatal is, jöjjön, hogy legalább hadd halljon róla valamit. Hogyha történik majd valami, hadd marad-

¹⁸¹ Balla Ida (1931, Dercen).

¹⁸² Csak a sátoros ünnepeken templomozó.

¹⁸³ Az Ágtelekhez közeli faluban, Dimicsőben gyógyfürdő van.

¹⁸⁴ Balla Ida (1931), saját gyűjtés, Dercen, 1992. október 18.

¹⁸⁵ Fodor Róza (1928), saját gyűjtés, Dercen, 1992. október 18.

jon meg a fiatalokba is utánunk... Hogyha mi elmegyünk is atyáink temetőkertjébe, utánunk kell, hogy bizonyoságtévő legyen! Mert azok az öregek, akik már ott vagynak a temető kertjében, azok azt gondolták abban a nehéz időben, hogy nem fog maradni... de hát felvirágozott.”¹⁸⁶

Mély benyomást tett rám a legidősebb derceni „lettszövetséges”-sel, Szabó-Dia Ágnessel való találkozás. Az akkor 92 esztendő, szellemileg teljesen friss aszszonyhoz – aki nyomorék, szinte magatehetetlen leányával élt egy háztartásban – a kurátor édesanyja vitt el. Ágnes néni kora és lekötöttsége miatt már csak családi és rokon körben vezet áhítatokat, közös imádkozásokat. Édesapja kurátor volt, és 1937-ben többedmagával ment el szekérrel Ágtelekre, hogy meghallgassa Borku Mariska igehirdetését. Az érdeklődő lelkésznek így referált a prófétaaszszonyról:

„Hát, tiszteletes úr, ami a Szentírásba van, ez azt beszéli. De a magyarázatját adja meg vele. Azt nem lehet embernek kimondani, azt nem lehet utánozni. Mert ő is úgy mondja aztat, hogy le kell neki írni. Tanulja, mint édesanyjától azokat, és míg egy ígét meg nem tanul, nem hirdetheti.”¹⁸⁷

Szabó-Dia Ágnes úgy emlékezett, hogy Ágteleken kedden és pénteken volt hirdetve az ige. Sokan jártak a prófétát hallgatni, az édesanyja is, ő is a sógorával, gyakorlatilag a fél falu. Gyalog, az izsnyétei erdőn keresztül, a tehetősebbek szekérrel meg biciklivel. Két presbiter, Fodor András és Gorondi András kezdte el a „kis gyülekezetet” Dercenben, hozzájuk járt át kislány korától fogva a szomszéd-ban lakó, nyomorék lábú Balla Ida, aki „belenevelődött” az igékbe és későbbi vezető szerepébe. Csoda-történetként mesélik, hogy amikor erőt kapott az igemagyarázatra, testi erőt is kapott a Szentlélektől, azóta nem jár bottal.

Szabó-Dia Ágnesnek is volt egy kis csoportja, de a fiát pl. (aki külön is lakott) nem vonta be a családi áhítatokba, mert „brigadéros volt”, és nem akart neki keletlenlenséget. A „vezetőség” így is felelősségre vonta, szektaszerveződés gyanújába kerültek. Fia azzal védekezett, hogy édesanyjáiék csak közösen imádkoznak, énekelnek, templombajárók, és nem akarnak elszakadni a gyülekezettől.

Ágnes néninek is van *Lettszövetsége*, amit a gyerekei írogattak le, mikor Dobronyból vagy máshonnan kaptak egy-egy „lapot”. „Az enyém nem úgy van, mint az övéjééé [!],¹⁸⁸ ők már szabadon jártak (ti. a prófétához), jobban, mint mi.” „Azt mondta nekünk a próféta: ami nekünk szükséges, azt az Úr megadja. Mer aszondjuk: hát még egyszer mondja el nekünk ezt az ígét, míg hazamegyünk, elefejtjük! Azt mondja: »Kimunkálja a Szentlélek, míg hazamennek!« Evvel ereszt

¹⁸⁶ Balla Ida (1931), saját gyűjtés, Dercen, 1993. június 6.

¹⁸⁷ Dercen, 1993. június 7. A beszélgetésen jelen volt Szabó-Dia Ágnes (Dercen 1900–1994.); leánya, Szabó Ilona (1928); testvére, Szabó-Dia Etel (1923); és unokatestvére, Szabó Gézáné (... Emelka, 1915).

¹⁸⁸ Ti. A fiatalabb generációké.

el. Míg hazajöttünk, erdőn keresztül is kellett jönni, itt, az izsnyéti erdőn leültünk, ott vót egy öreg fa, mer kettesivel mentünk, egymaga nem ment sose. Kettesivel mentünk, leültünk a fa tövére, oszt ott rakosgattuk össze fele az igéket, hogy míg hazajövünk ide, tudjunk valamit mondani... Nem lehetett eztet írni le fele akkor egyszeribe. Sokára jutottunk hozzá, dobronyiaikon keresztül jutottunk hozzá leírni. Mer ő nem adta nekünk leírásba. A dobronyiaik ott vótak közel, ők írták... Osztán így kezdődött (ti. a *Lettszövetség* kultusza). Úgyhogy sokan vótunk eleinte, de mikor bejött a nehéz idő, megoszlott ... de ez a néhány család... ez, ez ... (mi) ...mind titkon is munkálkodtunk.”¹⁸⁹

Egyébként azt is elmondta, hogy ő sosem tudta magyarázni az igéket, ő az élete példájával próbálta hitre nevelni gyermekeit. „Éngem csak így, az Úr Lélek által tanított, a Szentírason keresztül. Mai napig is én tanétani én nem tudtam, csak a cselekedetemvel. Az Igét olvastam nekik, azt mondtam én, ahogy az Úr beírta az én szívembe. Én nem magyarázok. Ida már (az tudja) ő magyarázott.”

E beszélgetés idején is mindennapi olvasmánya volt a Szentírás, a *Lettszövetség*, meg a *Heidelbergi Káté*. Sokat forgatja a Szikszay-féle imádságos könyvet, a *Keresztény tanítást, és a „Halleluja zsoltárt”*.

Kétségtelen, hogy a '90-es években a Balla Ida vezette csoport volt a legnagyobb létszámú (20-30 főnyi). Ők azonosultak legfeltűnőbbben a *Lettszövetség* tanításaival, felvállalva az egyházi vezetőkkel, lelkészekkel való konfliktusokat, a falubeliek gúnyolódását, sőt a templomi gyülekezetből való kirekesztés kockázatát is. Vannak, akik „szenteskedők”-nek nevezik a „*a Lettszövetség munkásai*”-t, s a másképp gondolkodó falubeliektől még a „csipet csapat”¹⁹⁰ gúnynevet is megkapták.

Érdeemes beleolvasni 1993. június 6-án rögzített hangfelvételünk anyagába, melyből képet kaphatunk a kevésbé buzgó falubeliek, a lelkész, meg egy magyarországi prédikátor róluk alkotott véleményéről, egy fiatal helybéli teológussal és annak családjával való konfliktusokról. Az idős asszonyok egymás szavába vágva, felháborodva sorolták sérelmeiket, de szavaikból kiderül, tudják, hogy vallásos túlbuzgóságuk és különállásuk zavarja a többieket:

„...már avval is meg vagyunk fenyegetve, hogy kirekesztnek a templomból”

„azér’, hogy mi »tisztátalanok« vagyunk és »elfertőzzük« a gyülekezetet.”

„A tiszteletes úr mellénk állott, a tiszteletes úr is ki van zavarva a faluból emiatt. Na, tudnak már róla?”¹⁹¹

¹⁸⁹ Szabó-Dia Ágnes (1900–1994), Dercen, 1993. június 7.

¹⁹⁰ A gúnynev egy TV-ben játszott, törpékről szóló mesesorozatra utal.

¹⁹¹ Ez saját jelentőségük túlértékelése. A Sz. B. lelkipásztor és a derceni gyülekezet közötti konfliktusokat, melyek a lelkész távozásához vezettek, nem a „lettszövetségesek” indukálták. Sz. B. korántsem kedvelte, nem is pártfogolta őket.

„Máma vót alkalmam beszélni egy presbiterrel. Attól félnek – mert ők se találhatnak így benne hibákat (ti. a *Lettszövetségben*), mert nekik is vannak olyan öreg édesanyjuk, hogy nekik is vót... (ti. igésfüzetük). – Attól félnek, hogy szekta lesz belőle.”

„Hát mondtuk, mi a templomba is megyünk!”

„De azt sem hiszik, hogy mi fogunk oda is járni.”

„Hát bizony, ugye, ha nem lesz erőnk, nem megyünk, de – aszongya – attól félnek, hogy elszakadunk az egyháztól.”

„Mert ők azt mondták, nem bánnák. (De) Hogy attól félnek, hogy többen leszünk.”

„Dehogy attól félnek!”

„Borzasztó félnek!”

„Meg hogy »el vagyunk kárhozva«!”

„Na, jól van, így mondta az Erzsébet.”

„Sajnálják a lelkünket, hogy elvész. Többen beszélnek.”

„Butaságot beszélnek!”

„Nekünk meg van üzenve: nekünk Jézusunk nincs! Ennek a gazdának (ti. Fodor Rózának, akinek a nyári konyhájában össze szoktak gyűlni házi áhítatra) meg van mondván, hogy innen hajtson el! De az Úr nem hajt el!”

„...mi minden igehirdetésért, meg tanításért föllelkesedünk, az a baj. Túllelkesedünk.”¹⁹²

Szabó-Dia Ágnes a következőképpen magyarázta a falubeliek támadásait Balla Ida és kis gyülekezete ellen:

„Azért gyűlölték meg Balla Idát is, mert ő is bizonytságot tett róla, hogy aki a Szentlelket el nem fogadja, nem üdvözl. Hát ezér, őbenne abban ütköztek meg!”¹⁹³

A II. világháború utáni „nehéz idők”-ben a *Lettszövetség* és a prófétaasszony személye körül kialakult tisztelet még egyáltalán nem osztotta meg a gyülekezeteket, sőt – adatközlőim szerint – a református lelkészek között is akadtak olyanok, akik „elfogadták” az ő igéit, de ha nem is hitték el, legalább nem üldözték követőit.¹⁹⁴ A szájhagyományban él pl. egy olyan történet, amely szerint Gönczy Pál nagydobronyi lelkészt a szibériai fogságban egy „tizedelés” alkalmával az

¹⁹² Saját gyűjtés, Dercen, 1993. június 6. A beszélők: Balla Ida (1931); Fodor Róza (Bíró Róza, 1928); Ábrányi Eszter (1917); Gorondi Sára (Kopasz Sára, 1931); Patai Matild (Szabó Matild, 1922).

¹⁹³ Szabó-Dia Ágnes (Dercen, 1900–1994), saját gyűjtés, Dercen, 1993. június 7.

¹⁹⁴ A derceniek szerint az egyik helybéli lelkész, Sz. K. például „mintha Mariska szavát mondta volna”, pedig „titkoltuk igen a tisztelendő úr előtt”, hogy nekünk van *Lettszövetségünk*.

„mentette meg” a biztos haláltól, hogy a zsebében volt Borku Mariska neki küldött néhány sora.

A *Lettszövetség* igéi és látomásai nemcsak a három szövetség egységét, a Bibliával való összetartozást hirdették, hanem követői, „a *Lettszövetség* munkásai” mély hitének és a gyülekezet átlagánál buzgóbb vallásos életének igazolásául is szolgáltak. Ők voltak ui. a kiválasztott kis csoport, a „*lelki Izrael*”, akikkel Isten – a jelenkor hányattatásai között is – a Szentlélek által meg tudta újítani a szövetségét. Így summázza ezt a próféta 58 éves korában papírra vetett szövege:

„Az Úr szava az Úr dicsőségére élő nyájhoz:
Jézus vére által szerzett szent szövetség megújított,
égi tűz jegyében ide aláhozott
szent *Lettszövetség* a lelki Izrael szívében íratott.
Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.”¹⁹⁵

A próféta – a Szentlélek által – több ízben is biztosította lelki testvéreit arról, hogy az isteni gondviselés velük van, óvja és megerősíti a „felébredt lelkek”-et;¹⁹⁶ megígéri, hogy a közelgő végítéletkor a Jézus Krisztusban hívők, a hitüket vállalók és hitükért szenvedők megtartatnak, kegyelemben, az örök üdvösségben részesülnek.¹⁹⁷

Egyébként nemcsak a szovjet állami diktatúra idején, ma sem nézi jó szemmel minden református lelkipásztor és hagyományosan vallásos egyháztag a házi istentiszteletekre „lettszövetségi alapon” rendszeresen összejáró testvéri közösségeket.¹⁹⁸ Megfordultam olyan református gyülekezetben is, ahol a lelkész nem fordult ugyan nyíltan Borku Mariska hívei ellen, de elkérte az asszonyoktól kézzel írt igésfüzeteiket, s nem adta vissza, hanem (mint hírlík) elégette ezeket. Így akarta gyökerestül kiirtani a hivatalos egyháznak kényelmetlen népteológiát és ezáltal megsemmisíteni a laikus vallásgyakorlat egyik helybéli „kézikönyvét”. Mellette szól viszont, hogy – felismerve a „lettszövetségesek” bensőségebb lelki életre és intenzívebb vallásgyakorlásra való igényét – több bibliaórát és egyéb kegyes gyülekezeti/templomi alkalmat is szervezett.

¹⁹⁵ *Lettszövetség*2/A, XXIII/5.

¹⁹⁶ *Lettszövetség*3/2. „Mennyei munkások itt lent a vihar[ban] angyali sereg védelmére bízva”, vagy *Lettszövetség*3/79, 3/88 stb.

¹⁹⁷ Pl. *Lettszövetség*3/5, 16, 29, 54 stb.

¹⁹⁸ A derceni asszonyok elmesélték, hogy a *Lettszövetség* miatt nézeteltérésük volt egy híres magyarországi igehirdetővel, Z. J. tiszteletes úrral is, aki a '90-es évek elején a saját elgondolásai szerint, utcánként csoportosítva akarta átalakítani a házi istentiszteletek hagyományosan kialakult rendjét, idejét. De végül is az ő csoportjukat „meghagyta”.

Kétségtelen, hogy Borku Mariska egész vallásos tevékenységének fontos üzenete volt a református egyház kritikája, a hívek „lelki éhség”-ével nem törődő, tévelygő papsággal, a „kemény nyakú pásztorokkal” való elégedetlenség.¹⁹⁹ Nem véletlen, hogy látomásaiban a templom repedezett, csak a fundamentuma ép, vagy leomlott, és ő segít újjáépíteni;²⁰⁰ angyal mutatja meg neki az úrasztalánál, hogyan kell jó táplálékot készíteni a hívek számára; stb. A hivatásos papokénál nagyobb szociális érzékenységről tesz tanúbizonyságot akkor, amikor Jézus Krisztus nevében megrójjá a lelkipásztorokat:

„...nem jól fogtátok fel az írásokat,
mert én [az] Újszövetségben ezt mondom:
»a szegényeknek hirdetődik az evangéliom«” (Lettszövetség I, III/9)

Terepmunkám során azt tapasztaltam, hogy a próféta hívei (természetesen idősebb leánya is) a múlt és jelen történelmi, politikai eseményeit, személyes és közösségi sorsukat folytonosan összevetették – és vetik – a Lettszövetség igéivel, és a legkülönbözőbb, legváratlanabb élethelyzeteket is képesek ezekkel a lelki ébredésre, tűrésre és szeretetre intő, kiválasztottságuk tudatát erősítő szövegekkel megmagyarázni, elfogadni. Azt bizonygatták, hogy a Szentírás és Mariska néni igéi mindig erőt adtak nekik sorsuk és családi tragédiáik elviseléséhez.

„Az imádság házára sötét homály szállott” – olvashatjuk pl. a Lettszövetség első részében. Nagydobronyi követői ezt a kijelentést azzal a valós ténnyel kapcsolják össze, hogy a szovjet időkben több helyütt bezárták a templomokat,²⁰¹ illetőleg a gyerekeket 18 éves korukig eltiltották vallásuk gyakorlásától – ezért pl. a konfirmációra való felkészítést egy-egy presbiter titokban, a saját házánál végezte.

Korábban már említettem, hogy ezek a hívő asszonyok bizonyos álmaiknak és a valóságnak koherens összefüggést tulajdonítanak. Az Úr vezetését látják benne.

A derцени „lettszövetségesek” harmadik meghatározó személyisége, Fodor Róza elmesélte pl. egyik régi álmát, melyben a lelkészről kapott sorsjegyen nyert egy irkát. A füzet minden lapján „ott volt az Úr Jézus”. Ő nem értette ezt az álmot, s akkor Fodor András, Borku Mariska egyik legelső híve és szószólója a faluban

¹⁹⁹ Különösen jól látható ez a Lettszövetség I. II. részében.

²⁰⁰ Lettszövetség I, VI/5.

²⁰¹ A nagydobronyi baptista imaházból pl. községi mozi lett, a zsinagógában először traktorokat tartottak, aztán egy nagyobb épületet kerestek erre a célra. Másutt is raktárnak, magtárnak, kolhozirodának stb. használták az egyházi épületeket. Mondaszerű történetet hallottam arról, hogy a X-i templom faanyagát szovjet hatósági rendeletre tűzifának kellett felaprítani. Amikor az egyik munkás a „katedrába” (szószékbe) vágta a fejszéjét, szörnnyethalt.

– az apósa – megmagyarázta neki: „Hát nem érted? Megkaptad a *Lettszövetséget*, annak minden lapján ott az Úrjézus!”²⁰² A fiatalasszony ennek az álomélménynek hatására kezdte el összeszedgetni és leírni Borku Mariska ígét. Az ő gyűjteményes ígésfüzete a leggazdagabb és legteljesebb az általam ismert másolatok közül. F. Róza költői képekben gazdag, stílusosan is kiemelkedő értékű imaszerű „bevezetője” olyan – gyerekeihez és unokáihoz szóló – vallomás, amelyben „bizonyyságot tesz” a *Lettszövetség* tanításai mellett. Érdemes idéznünk szövegét:

„Gyermekeim, unokáim!!!

Ó, de boldognak érzem magam lélekben, hogy kegyelemből, nem érdemből eljuthattam a teljes Szentháromság egy, örök, igaz Istennek szent ígétéhez, a szeretett, szent Lettszövetség kinyilatkoztatásához! Ismét mondom: csak az ingyen kegyelem által; ki halott valék, és az Úr felköltött, a bozótból kihozott, mint csonkabonkát előállított és asztalához ültetett, és táplál az éltető égi mannával és a hitnek virágával és a jóreménységnek olajával, és mint szomjúhozót itat az élő vízből. Áldott légy, Uram, édes Atyám ezért az érdemtelen drága kegyelemért! Mikor keseredett a szívem, – megvigasztal; mikor bánkódok, – erőt ad; mikor csüggedezek, – feleml és erősít, nem engedi, hogy elessem. Mert ő hadakozik érettem, mert ő szövetséget kötött velem, mikor magához fogadott, mint nemtelent, és eljegyzett magának a mennyei, szent tűzkereszttség jegye által. Ha hienditek, akkor az Úr titeket is a kegyelmébe fogad, de ha elfordultok tőle, jaj, jaj, jaj néktek, mert ez a világ és ennek ábrázatja elmúlik, és meg kell állani az Isten ítélőszéke előtt, és ottan már nem lesz kegyelem, és mentegetőzni sem [lehet]. Itten kell megszerezni a jogot, az osztályos részt, az olajat a lámpásba, míg tart a kegyelem! Vessétek el a bálványokat, forduljatok az igaz Istenhez és őt imádjátok, neki hódoljatok, és tiszta szívből szeressétek, akkor van reménység az örökkévalóságba! Fogadjátok meg e felhívást, mert

Jön az Úrjézus, a mennyei Király,
Krisztus a Király,
Mennyen-földön ő országol immár.
Dicsősége mennyet, földet betölt,
Dicsérjed Uradat, Teremtőd(et)
Örökkön örökké, ámen!”

Az idős asszony büszkén mesélte el, hogy a Biblia és a *Lettszövetség* szeretetét sikerült unokáiba is átplántálnia: fiú unokája református lelkésznek tanul,²⁰³ egyik le-

²⁰² Fodor Róza (Bíró Róza, 1928), saját gyűjtés, Dercen, 1992. október.

²⁰³ Azóta el is végezte a budapesti Református Teológiát, és lelkészként szolgál Dercenben.

ányunokája pedig hitoktató lett. F. G. (akivel magam is találkoztam Budapesten) valóban vette a fáradságot, és megismerkedett Borku Mariska igéivel és tevékenységével. Nem úgy, mint a kárpátaljai lelkészek többsége, akik egyrészt lenéztek és lekezeltek a tanulatlan parasztasszonyt, másrészt művének címe miatt teológiai szempontból eleve elutasították egy „harmadik” isteni szövetség gondolatát és létét.

F. G. református lelkészként természetesen nem vált nagynyja testvéri imaközösségének tagjává, de az idős asszonyok szemében rangot adott neki iskolázottsága és szeretett igéik ismerete. A maguk módján segítették is szolgálatában, cserébe viszont szóbeli támogatást, saját kegyességi gyakorlatuk és laikus gyülekezetük melletti kiállást vártak el a „tanult” fiatalembertől. Ennek beszédes példája az a történet, amelyet a legidősebb derceni „lettszövetséges”, Szabó-Dia Ágnes mesélt el. Gyengélkedő lévén elhívta magához az akkor még teológushallgató F. G.-t, átolvastatta vele imádságos füzeteit, majd rátestálta, mondván:

„...ezek az imádságok és énekek, amire az Úr – lelki énekek – tanított engemet, hát kire tudjam hagyni? Hát – mondom –, most nem fogunk itt egyebről, semmi kívülvalóról beszélgetni, te csak nyugodtan leülsz ide, olvasd által az én füzeteimet, hogy maradjon neked ebből meg valami!”²⁰⁴

1993 júniusában, a gyűjtők tiszteletére összehívott házi ima- és bibliakör alkalmával – melyet a derceni „lettszövetségesek” akkor is Fodor Rózák nyári könyhájában tartottak – megkérdeztem a jelenlévőket, hogyan kerültek ebbe a csoportba. Különböző élményelbeszéléseket hallottam. A fentiekből már kiderült, hogy ez az élő testvéri közösség az első „kis gyülekezet” folytatása. A két egykori alapító, Fodor András és Gorondi András szellemi örökébe a leányuk lépett. Legtöbben az édesanyjuktól örökölték, vagy maguk másolgatták össze ígésfüzetüket, és idősebbektől, pl. Barta Andrástól²⁰⁵ tanulták meg annak rendszeres használatát. Egy relatíve fiatal, családi problémákkal terhelt asszony²⁰⁶ csodaként mesélte el, hogy évekkor ezelőtt, egy vasárnap délután, a Lélek hívásának engedelmeskedve talált rá erre az imádkozó kis közösségre, ahol lelki békét és megnyugvást lelt. Azóta tagja a csoportnak.

A nagydobronyi ún. „rekeszi gyülekezet” vezetője, Szanyi Mikó Borbála sok tekintetben az ágteleki prófétához hasonló vallásos tevékenységet folytatott – jól-lehet lényegesen szűkebb körben, és feleannyi ideig. Bibliaparafrázisa, melynek

²⁰⁴ Saját gyűjtés, Dercen, 1993. június 7.

²⁰⁵ Ő is a próféta első követői közé tartozott. A gyűjtés idején, 85 évesen egyetlen férfitagja volt Balla Ida kis gyülekezetének.

²⁰⁶ Szabó (Bíró) Irén (1939), Dercen.

autográf változata nem is maradt fenn,²⁰⁷ bár szellemiségében és kifejezőkészségében hasonlít a *Lettszövetség*hez, lényegesen rövidebb. Őt mégsem nevezték hívei és kortársai prófétának. Borku Mariska igyekezett teljesen elhatárolódni tőle. Több ízben is intette híveit, hogy „ne keverjék össze” kettejük igéit, s ezt a kizárólagosságra való törekvést írásában is megtaláljuk:

„Az Úr szól: »Különbségemet jelentem ki az azonos szolgálattal.« Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!”²⁰⁸

Több helyen is utalt arra, hogy a Szentléleknek csak az általa közvetített tanításai isteni (biblikus) eredetűek, és az evvel élő, „táplálkozó” hívek részesülnek kegyelemben.

„Hozzám szól egy angyal és felvisz engem egy magas hegyre, és mutatott nekem ott egy kutat, amely a hegynek a belsejéből fakad, és abban a kútban kisebb-nagyobb halak úszkáltak. És így szól az angyal: – Ezt a kutat Noé ásta, ez a kút a Noé kútja. Ezek halak, ebből a kútból az életnek eledelével és az életnek italával táplálkoznak a pálmák alatt, az egyedüli pásztor védelme alatt.”²⁰⁹

Hozzá volt szokva és lélekben föl volt készülve a tevékenysége és hívei elleni támadásokra. Erről tanúskodik a *Lettszövetség*2/A XVIII/21. látomása.

Természetesen egy kívülről olvasónak igen nehéz eldönteni, hogy a *Lettszövetség* melyik látomását, melyik igéjét kell jelképes értelemben felfogni, és melyiknek van konkrét, helyi eseményre utaló tartalma. Ezt azonban a prófétasszony hívei és ismerősei pontosan tudták. Kérésemre számos igéjét, látomását el is magyarázták. Ám kérdezősködésemre azt is nyomatékosan hangsúlyozták, hogy Borku Mariska ezt ritkán tette. S bár ismerte a jövőt, sohasem jövendőlt, „nem babonászkodott” (tehát nem volt halottlátó vagy gyógyító) – az ő feladata a Szentlélek segítségével a lelki vezetés és felvilágosítás, a példaadás és a bizonyágtétel volt. Ahogy Balla Ida megfogalmazta: „Olyan volt nekünk, mint Hóbáb.”²¹⁰

Azaz egy közülük kiválasztott, hiteles életű és erkölcsiségű személy volt, aki a kortárs kárpátaljai magyarok számára mintát adott Krisztus követésére, aki – a történelmi traumák nyomán fellépő nyelvi és kulturális fenyegetettségben, etnikai identitászavarban – maga volt a bizonyosság az isteni gondviselésre, a hit általi túlélésre és megmaradásra.

²⁰⁷ Az ő igéit és énekeit ugyanis kívülről kellett megtanulnia híveinek.

²⁰⁸ *Lettszövetség*3/46.

²⁰⁹ *Lettszövetség*2/A, XXIII/10.

²¹⁰ Mózes sógora, aki átvezette a zsidókat a pusztaságon. Vö. 4Mózes 10,29–32.

Összefoglalás, további kutatási feladatok

Borku Mariska *Lettszövetségének* páratlanul gazdag látomásanyaga a szó szoros értelmében *narratív teológia*,²¹¹ aminek további elemzése egyedülálló lehetőséget teremt a kárpátaljai református népi vallásosság, mentalitás megismeréséhez és megértéséhez. Az ágteleki prófétaasszony vallásos tevékenysége és a személye, igéi köré fonódó narratív hagyomány azt szemlélteti, milyen távol él még ma is egy mástól a gyülekezet és az egyház, az ún. elit és a népi kultúra. Pontosabban, hogy ez utóbbi a valóság jelenségeit és a vallásos ideológiát miként formálja át a saját törvényei szerint, és hogyan adaptálja saját hagyományos eszmerendszerébe, kegyességi gyakorlatába és folklórájába.

Jóllehet a látomások ikonográfiájának közvetlen képi forrásai még nem kellőképpen tisztáztak, a látomásszövegek így is alkalmasak a különféle összehasonlító vizsgálatokra. Tanulságos lenne összevetni e látomásszövegeket a katolikusokéival, illetve más 18–20. századi protestáns víziókkal, hogy határozott választ tudjunk adni a népi „teológia” felekezeti sajátosságait firtató kérdésekre; a víziókat invokáló helyi társadalmi és történelmi körülmények szerepének fontosságára; a látomás-elbeszélések műfaji jellemzőire és a kortárs szájhagyományban elfoglalt helyére. További vizsgálatot igényel annak feltárása, van-e valamilyen ok-sági/lelki összefüggés Borku Mariska és az őt megelőző vagy kortárs Ung, Ugocsa és Bereg megyei parasztpróféták, látók tevékenysége között; milyen általános, univerzális jegyei vannak a népi prófétikus mozgalmaknak, ill. a karizmatikus személyek köré szerveződő testvéri/szeretetközösségeknek. Részint az egyháztörténet és a vallásszociológia, részint pedig a vallási néprajz feladata kideríteni, hogy a Kárpátalján és a magyar nyelvterület más részein miképp alakultak ki a népi vallásosság és kegyesség különböző megnyilatkozási formái. Érdemes lenne összehasonlító vizsgálatokat végezni azzal kapcsolatban is, hogy a parasztpróféták hatása, emléke hogyan él tovább szűkebb páttriájukban.²¹²

A tiszáágteleki parasztpróféta ugyan *egyedi vallásos tevékenységet folytatott*, rendkívüli életművének *hatása* azonban *közösségi*, számos vonatkozásában *univerzális*, s mindenképpen érdemes arra, hogy a hazai vallási néprajzi vizsgálatok homlokterébe kerüljön. *Lettszövetsége* a kárpátaljai magyarok számára olyan lelki erőforrás, hivatkozási alap, amely nemcsak etnikus és felekezeti identitásuk kifejezője volt, hanem a magyar nyelvű protestáns folklór páratlan dokumentuma egyúttal. Mivel a *Lettszövetség* és a prófétaasszony alakja köré fonódó vallásos hagyomány szerves része volt a kárpátaljai református magyarság túlélési stratégiájának, bemutatása és értelmezése nemcsak a néprajzkutatók, de a történészek,

²¹¹ E fogalomról és az értekek antropológiájáról ld. Brückner 1979; 1988, 467–468.

²¹² Vö. Kiss 1942; Dani 1991.

nyelvészek és a nemzeti, kulturális hagyományok iránt érdeklődő laikusok számára is fontos tanulságokkal jár.

Jelmagyarázat

A kéziratokat korszerű, de a hangzást követő helyesírással közöltem és értelmező központoszással láttam el (pl. *evangyéliom*). A hibásan írt tulajdonneveket javítottam, de a lábjegyzetben megadtam a kéziratos formát.

Az „igéket” a lejegyző szándékát követve – aki a nyomtatott Bibliát tekintette mintának – *arab számokkal* sorszámoztam. Ahol újra kezdte a sorszámozást, oda római fejezetszámokat tettem. Legutolsó kéziratát, amelyben az „igék” már csak vonalakkal, illetve a záró formulával voltak egymástól elválasztva, folyamatosan sorszámoztam, mivel az évszámok úgyis tagolták a kéziratot. A *római számok* a fejezetek sorszámát jelzik. A fejezetekre osztás a kéziratban nem mindig látszik, de a könnyebb kezelhetőség, a hivatkozások érdekében szükség volt rá. Ezért vezettem be a számozást az előző pontban leírtak szerint.

[]: A szerkesztő értelmező betoldása a hiányzó sorszámok, betűk, ragok, szavak pótlására, ill. bizonyos műfajok [ima, látomás] jelzésére. Ahol lehetett, [] jelek közt a *szerző rövidítéseit* is feloldottam. Ha a szerkesztői javítás, betoldás csupán egy-két hangnyi volt, csak bizonytalanság esetén jelöltem (pl. ha a hibás pótlásnak értelemmódosító hatása lenne). Borku Mariska gyakran kihagyott egy-egy betűt (pl. *mondék*, *galamb*; *most*, *Isten*, *mert*), ill. a helyi dialektusnak megfelelően nyújtotta a leírt szavakat (a magánhangzónyújtással járó kihagyást jelöltem, pl.: *e'rendelt*); továbbá gyakran felcserélte a zöngés és zöngétlen mássalhangzókat: *amég* = *amék*; *gyergya* = *gyertya*; *kezdjet* = *kezdjed*.

[...]: A kézirat töredékességének, olvashatatlanságának jelzése.

{és}: A kapcsos zárójelek közötti szavak a szöveg érthetőségét rontják, ezért valószínűleg kihagyandók az olvasás során. A téves szóismétléseket és az értelemzavaró szavakat, kifejezéseket is kapcsos zárójelbe { } tettem.

(): A szerzői (autográf) betoldások jelölése. Ilyen jelek között vannak a későbbi másolók megjegyzései is. Pl. (amint nézem) (+)

/ /: A zárójelek közötti részek a kéziratban is zárójelben vannak. Ezek feltehetően Borku Mariska sajátkezű javításai, melyek a (másoláskor?) kihagyandó részeket jelzik.

xxxx: Ezek a jelek a kéziratban található *törlések* helyét mutatják. A jelsorozat tagoltsága, hossza a törölt szöveg formáját utánozza. Ahol a törölt szöveg kiolvasható volt, tartalmát () zárójelek között, a szövegösszefüggésre való tekintet nélkül szerepeltetem.

Kurzív betűtípus: Ezzel jelöltem a *Lettszövetség*/A szerinti betoldásokat.

Kisebβ betűmérettel és erős behúzással történt az író személyes vonatkozású megjegyzéseinek, dátumozásának kiemelése: ezek tulajdonképpen nem a *Lettszövetség* „szentnek tartott” igéi, és rendszerint a fejezetek végén voltak, számozás nélkül. Hasonlóképpen különböztetem meg az „igék”-től az imákba és fohászokba foglalt személyes vallomásokat, megjegyzéseket.

Rövidítések

ak. = adatközlő

beszpeka = bezpeka, az ukrán belügyi/állambiztonsági szervezet rövidítése, a szovjet(oros) KGB (a magyar ÁVO) ukrán megfelelője.

Bibliai könyvek:

1Móz = Mózes I. könyve

2Móz = Mózes II. könyve

3Móz = Mózes III. könyve

Józs = Józsué könyve

Bír = Bírák könyve

Ruth = Ruth könyve

1Sám = Sámuel I. könyve

2Sám = Sámuel II. könyve

1Kir = Királyok I. könyve

2Kir = Királyok II. könyve

1Krón = Krónika I. könyve

2Krón = Krónika II. könyve

Ezsd = Ezsdrás könyve

Neh = Nehémiás könyve

Eszt = Eszter könyve

Zsolt = Zsoltárok könyve

Péld = Példabeszédek könyve

Préd = Prédikátor könyve

Én = Énekek éneke

Ézs = Ézsaiás próféta könyve

Jer = Jeremiás próféta könyve

JSir = Jeremiás siralmai

Ez = Ezékiel próféta könyve

Dán = Dániel próféta könyve

Hós = Hóseás próféta könyve

Jóel = Jóel próféta könyve

Ám = Ámos próféta könyve
 Abd = Abdiás próféta könyve
 Jón = Jónás próféta könyve
 Mik = Mikeás próféta könyve
 Náh = Náhum próféta könyve
 Hab = Habakuk próféta könyve
 Sof = Sofóniás próféta könyve
 Agg = Aggeus próféta könyve
 Zak = Zakariás próféta könyve
 Mal = Malakiás próféta könyve
 Mt = Máté evangéliuma
 Mk = Márk evangéliuma
 Lk = Lukács evangéliuma
 Jn = János evangéliuma
 ApCsel = Apostolok cselekedetei
 Róm = Rómaiakhoz írt levél
 1Kor = Korinthusiakhoz írt I. levél
 2Kor = Korinthusiakhoz írt II. levél
 Gal = Galáciaiakhoz írt levél
 Ef = Efézusiakhoz írt levél
 Fil = Filippiekhez írt levél
 1Tesz = Thesszaloniakhoz írt I. levél
 2Tesz = Thesszaloniakhoz írt II. levél
 1Tim = Timóteushoz írt I. levél
 2Tim = Timóteushoz írt II. levél
 Filem = Filemonhoz írt levél
 Zsid = Zsidókhoz írt levél
 Jak = Jakab levele
 1Pét = Péter I. levele
 2Pét = Péter II. levele
 1Jn = János I. levele
 2Jn = János II. levele
 3Jn = János III. levele
 Júd = Júdás levele
 Jel = János mennyei jelenései

DL = Derceni Lettszövetség (népi kézirat)
 EA = a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattára
 évf. = évfolyam
 é. n. = kiadási év nélkül

gy. = gyűjtő, gyűjtötte

h. n. = kiadási hely nélkül

HVG = Heti Világgazdaság

ill. = illetve

in: = -ban, -ben (valamely tanulmánygyűjteményben, monografikus műben, lexikonban stb.)

KGB = Komitet Goszudarsztvennoj Bezopasztnosztji = szovjet Állambiztonsági Bizottság (1954–1993)

köt. = kötet

L./l. = Lásd/lásd

NKVD = Narodnij Komisszariat Vnutrennijh Dzel = Belügyi Népbiztosság (szovjet államvédelmi hatóság, 1935–1941)

Pl. = például

sz. = 1) szám; 2) század

SzSzK = Szovjet Szövetségi Köztársaság

szerk. = szerkesztette

ti. = tudniillik

TV = televízió

ún. = úgynevezett

*Bibliai igehely-mutató a Lettszövetséghez*²¹³

	Biblia	Kéziratok	Fejezettség	Ige sorszáma
1	1Móz 4,5–7	Lettszövetség3		19.
1	1Móz 17,14	Lettszövetség3		19.
1	1Móz 19	Lettszövetség3		121.
1	1Móz 19,15	Lettszövetség3		95.
1	1Móz 37,1–11	Lettszövetség2	XIII.	8.
2	2Móz 4,20	Lettszövetség2	XIV.	1.
2	2Móz 4,24	Lettszövetség3		19.
2	2Móz 4,24	Lettszövetség3	XIV.	1.
2	2Móz 20,12 Tízparancsolat 4. parancs	Lettszövetség2	IX.	5.

²¹³ Az igehelyeket a bibliai könyvek sorrendjében adjuk. A []-be tett címeket, számokat a sajtó alá rendező Küllös Imola adta.

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
2	2Móz 23,20	Lettszövetség2	III.	[18.]
2	2Móz 23,21	Lettszövetség2	III.	[18.]
2	2Móz 29,18	Lettszövetség2	XIX.	3.
2	2Móz 32,9	Lettszövetség1	II.	5.
2	2Móz 33,18	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
2	2Móz 33,20	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
3	3Móz 1,9	Lettszövetség2	XIX.	3.
3	3Móz 26,44	Lettszövetség2	XIII.	37.
4	4Móz 9,17	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
4	4Móz 11,28	Lettszövetség2	III.	[18.]
4	4Móz 11,29	Lettszövetség2	III.	[18.]
4	4Móz 13,7	Lettszövetség2	XXI.	14.
4	4Móz 13,31	Lettszövetség3		117
4	4Móz 14	Lettszövetség3		66.
4	4Móz 15,14	Lettszövetség2	XIX.	3.
4	4Móz 24,16	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	3.
5	5Móz 4,39	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	3.
5	5Móz 5,16 Tízparancsolat, 4. parancs	Lettszövetség2	IX.	7.
5	5Móz 5,17 Tízparancsolat, 5. parancs	Lettszövetség2	IX.	5.
5	5Móz 6,4	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangeliuma	39.
5	5Móz 9,6	Lettszövetség1	II.	5.
5	5Móz 10,16	Lettszövetség1	II.	5.
6	Józs 14,6–14	Lettszövetség2	XXI.	14.
7	Bírák 11,1–12,7	Lettszövetség2	VIII.	28.
7	Bírák 13,22	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
9	1Sám 2,2	Lettszövetség2	XX.	[Záróima]
9	1Sám 2,27–36	Lettszövetség1	I.	20.
9	1Sám 2,27–36	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangeliuma	8.
9	1Sám 3,9	Lettszövetség1	VI. [7. Látomás]	11.
9	1Sám 3,10	Lettszövetség1	VI. [7. Látomás]	11.
9	1Sám 17-19	Lettszövetség2	XXIII.	17.
9	1Sám 19,10	Lettszövetség2	XXIV.	7.

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
9	1Sám 22,1–3	Lettszövetség3		58.
10	2Sám 14,11	Lettszövetség1	V. [4. Látomás]	29.
11	1Kir 1,52	Lettszövetség1	V. [4. Látomás]	29.
11	1Kir 4,7	Lettszövetség2	X.	2.
11	1Kir 17,3–16	Lettszövetség3		89.
11	1Kir 18-2Kir 2	Lettszövetség2	XII.	15.
18	Jób	Lettszövetség2	XII.	10.
18	Jób 5,8	Lettszövetség3		30.
18	Jób 6,21–22	Lettszövetség3		29.
19	Zsolt 2,12	Lettszövetség2	XXV.	3.
19	Zsolt 7,10	Lettszövetség2	IX.	5.
19	Zsolt 7,10	Lettszövetség1	III.	22.
19	Zsolt 7,10	Lettszövetség2	XIII.	33.
19	Zsolt 23 (parafrázis)	Lettszövetség2	XXI.	[Ima]
19	Zsolt 32,5	Lettszövetség2	III.	[18.]
19	Zsolt (genfi) 33,1	Lettszövetség2	XVIII.	3. [Látomás]
19	Zsolt (genfi) 40	Lettszövetség2	XIX.	7. [Látomás]
19	Zsolt 42,2	Lettszövetség3		25.
19	Zsolt 45,7	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
19	Zsolt 48,15	Lettszövetség2	XXIV.	3.
19	Zsolt (genfi) 50	Lettszövetség2	XVIII.	23.
19	Zsolt (genfi) 50	Függelék	[Borku Mariska énekei, versei]	I.
19	Zsolt (genfi) 50,1	Lettszövetség2	XVIII.	21.
19	Zsolt (genfi) 50,1	Lettszövetség2	XXIII.	9. [Látomás]
19	Zsolt 62,2	Lettszövetség2	III.	[21.]
19	Zsolt 63,2	Lettszövetség3		25.
19	Zsolt 81,8	Lettszövetség2	XI.	4.
19	Zsolt 90	Lettszövetség2	III.	[6.]
19	Zsolt (genfi) 90. 2.vsz.	Lettszövetség2	III.	[6.]
19	Zsolt 91,1	Lettszövetség2	III.	[21.]
19	Zsolt 91,14–15	Lettszövetség3		32.
19	Zsolt 103,2 (parafrázis)	Lettszövetség2	XXII.	[Záróima]
19	Zsolt 105,1 (genfi)	Lettszövetség3		37.
19	Zsolt 105,5	Lettszövetség3		35.

	Biblia	Kéziratok	Fejezettség	Ige sorszáma
19	Zsolt 105,9	Lettszövetség3		35.
19	Zsolt 106,8	Lettszövetség3		35.
19	Zsolt 107,9	Lettszövetség3		25.
19	Zsolt 110,2	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
19	Zsolt 119	Lettszövetség2	XXIV.	3.
19	Zsolt 130,5	Lettszövetség2	III.	[3.]
19	Zsolt 130,5–6	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróima]
19	Zsolt 130,6	Lettszövetség2	III.	[10.]
19	Zsolt 130,6	Lettszövetség2	XVII.	8. [Ima]
20	Péld 8,8	Lettszövetség2	Szeretet szent Evangyélioma	3.
23	Ézs 1,9-10	Lettszövetség3		104.
23	Ézs 3,10	Lettszövetség3		104.
23	Ézs 4,3–4	Lettszövetség2	III.	[18.]
23	Ézs 6,3	Lettszövetség2	VII.	9.
23	Ézs 6,3	Lettszövetség2	XVIII.	10. [Látomás]
23	Ézs 6,5	Lettszövetség2	XIV.	2.
23	Ézs 6,8	Lettszövetség2	XIV.	2.
23	Ézs 8,1	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
23	Ézs 9,6	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangyélioma	47.
23	Ézs 11	Lettszövetség2	VIII.	21.
23	Ézs 11,7	Lettszövetség2	VIII.	21.
23	Ézs 11,7–8	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
23	Ézs 26,4	Lettszövetség2	XX.	[Záróima]
23	Ézs 30,32	Lettszövetség3		68.
23	Ézs 30,32	Lettszövetség2	III.	[13.]
23	Ézs 43,7	Lettszövetség3		62.
23	Ézs 58	Lettszövetség2	I.	Bevezetés, számozás nélkül
23	Ézs 58,6–8	Lettszövetség2	I.	Bevezetés, számozás nélkül
23	Ézs 65,25	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
24	Jer 7,10	Lettszövetség3		62.
24	Jer 11,20	Lettszövetség1	III.	22.
24	Jer 19,9	Lettszövetség2	XIV.	2.
24	Jer 23,14	Lettszövetség3		104.
24	Jer 27	Lettszövetség2	III.	[3.]

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
24	Jer 31,15	Lettszövetség2	XI.	6.
26	Ez 2,1	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 3,1	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 3,17	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 3,20–21	Lettszövetség2	XVII.	3.
26	Ez 3,24–25	Lettszövetség3		19.
26	Ez 3,25	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 4,1	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 5,1	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 6,1	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	19.
26	Ez 16,46	Lettszövetség3		104.
26	Ez 20,40	Lettszövetség3		30.
26	Ez 20,40	Lettszövetség3		37.
26	Ez 40	Lettszövetség2	XXV.	2. [Ima]
26	Ez 40,41	Lettszövetség2	III.	22. [Záróima]
26	Ez 41	Lettszövetség2	XXV.	2. [Ima]
26	Ez 47,12	Lettszövetség3		30.
27	Dán 9,3	Lettszövetség2	I.	Bevezetés, számozás nélkül
27	Dán 10,12–14	Lettszövetség4 Függelék		15.
27	Dán 10,12–14	Lettszövetség4 Függelék		17.
27	Dán 10,21	Lettszövetség2	XX.	1.
27	Dán 12,1	Lettszövetség2	XX.	1.
28	Hós 14,5	Lettszövetség2	III.	[4.]
30	Ám 3,8	Lettszövetség2	III.	[18.]
30	Ám 7	Lettszövetség4 Függelék		14.
30	Ám 7	Lettszövetség4 Függelék		16.
30	Ám 9,12	Lettszövetség3		62.
39	Mal 2	Lettszövetség4 Függelék		14.

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
39	Mal 2	Lettszövetség4 Függelék		16.
40	Mt	Lettszövetség2	VIII.	4.
40	Mt 1,22	Lettszövetség1	I.	8.
40	Mt 2,17	Lettszövetség1	I.	8.
40	Mt 4,10	Lettszövetség2	XI.	2.
40	Mt 5,10	Lettszövetség1	VI.	15.
40	Mt 5,44	Lettszövetség1	I.	34. [1. Látomás]
40	Mt 6,9–13 (Miatyánk-para- frázis)	Lettszövetség1	III.	10.
40	Mt 6,9–13 (Miatyánk-para- frázis)	Lettszövetség2	III.	[2.]
40	Mt 6,9–13 (Miatyánk-para- frázis)	Lettszövetség2	I. Szeretet szent evangélioma	1.
40	Mt 7,7	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróíma]
40	Mt 7,16	Lettszövetség2	XI.	' 10.'
40	Mt 7,23	Lettszövetség2	VII.	8.
40	Mt 8,23–27	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	47.
40	Mt 9,18–26	Lettszövetség3		94.
40	Mt 9,37–38	Lettszövetség2	XII.	12.
40	Mt 10,15	Lettszövetség3		104.
40	Mt 10,32–33	Lettszövetség2	Szeretet szent evangé- lioma	1.
40	Mt 10,32–33	Lettszövetség2	Szeretet szent evangé- lioma	1.
40	Mt 11,5	Lettszövetség1	III.	9.
40	Mt 11,30	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróíma]
40	Mt 13,1–23	Lettszövetség2	XXI.	4. [Látomás]
40	Mt 13,25–30	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	6. [Szűz Máriás látomások és igék]
40	Mt 13,41–42	Lettszövetség2	XXIV.	11.
40	Mt 14,36	Lettszövetség2	III.	9. [Fohász]
40	Mt 16,19	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	7. [Szűz Máriás látomások és igék]
40	Mt 16,19	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	2.
40	Mt 16,19	Lettszövetség1	I.	12. [1. Látomás]

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
40	Mt 16,23	Lettszövetség2	XI.	2.
40	Mt 16,24	Lettszövetség2	XI.	7.
40	Mt 17,5	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
40	Mt 18,15–20	Lettszövetség1	I.	12. [1. Látomás]
40	Mt 22,16–22	Lettszövetség2	XXIII.	15.
40	Mt 24,30	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
40	Mt 24,31	Lettszövetség2	XI.	7.
40	Mt 25,21	Lettszövetség2	XIX.	8. [Ima]
40	Mt 26,38	Lettszövetség1	V.	26. [4. Látomás]
40	Mt 26,39	Lettszövetség2	IX.	2.
40	Mt 26,41	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
40	Mt 26,41	Lettszövetség2	III.	[4.]
40	Mt 28,20	Lettszövetség2	XIII.	4.
41	Mk 3,6	Lettszövetség2	XXIII.	15.
41	Mk 4,35–41	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	47.
41	Mk 5,22–43	Lettszövetség3		94.
41	Mk 9,7	Függelék	A Lettszövetség igéinek változatai	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
41	Mk 12,13–17	Lettszövetség2	XXIII.	15.
41	Mk 13,33	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
41	Mk 14,30	Lettszövetség1	VI.	2.
41	Mk 14,34	Lettszövetség1	V.	26. [4. Látomás]
41	Mk 14,36	Lettszövetség2	III.	9.
41	Mk 14,38	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
41	Mk 14,38	Lettszövetség2	III.	[4.]
41	Mk 16,17	Lettszövetség3		22.
42	Lk 1,20	Lettszövetség1	I.	8.
42	Lk 1,45	Lettszövetség1	I.	8.
42	Lk 1,48	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	3.
42	Lk 1,48	Lettszövetség1	I.	18. [1. Látomás]
42	Lk 2,25–30	Lettszövetség3		36.
42	Lk 2,25–34	Lettszövetség3		113.
42	Lk 3,4–7	Lettszövetség2	XVIII.	20.
42	Lk 4,8	Lettszövetség2	II.	5.
42	Lk 6,43	Lettszövetség2	XI.	' 10.'

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
42	Lk 8,22–25	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangeliuma	47.
42	Lk 8,40–56	Lettszövetség3		94.
42	Lk 8,40–56	Lettszövetség3		
42	Lk 9,34	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
42	Lk 10,42	Lettszövetség2	XXIII.	14.
42	Lk 12,35	Lettszövetség3		31.
42	Lk 12,35	Lettszövetség2	XII.	13.
42	Lk 13,3	Lettszövetség2	III.	[3.]
42	Lk 13,3	Lettszövetség2	VII.	6.
42	Lk 19,40	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangeliuma	14.
42	Lk 22,34	Lettszövetség1	VI.	2.
42	Lk 22,42	Lettszövetség2	III.	9. [Fohász]
42	Lk 22,42	Lettszövetség1	I.	15. [1. Látomás]
42	Lk 23,46	Lettszövetség2	XI.	2.
42	Lk 24,39	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
42	Lk 24,39	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
42	Lk 24,45	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 1,1	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 3,34	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 3,34	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 3,5	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	3.
43	Jn 3,8	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	3.
43	Jn 4,7–15	Lettszövetség2	XXI.	2.
43	Jn 4,10–14	Lettszövetség3		99.
43	Jn 5,39	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 5,39	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 6,63	Lettszövetség2	IX.	1.
43	Jn 6,63	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróíma]

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
43	Jn 7,37	Lettszövetség3		25.
43	Jn 8,12	Lettszövetség3		11.
43	Jn 9,5	Lettszövetség3		11.
43	Jel (=Jn) 10	Lettszövetség2	XXV.	3.
43	Jn 10,27–30	Lettszövetség2	XII.	17.
43	Jn 10,3	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangeliuma	41.
43	Jn 11,25	Lettszövetség2	XIII.	41.
43	Jn 11,25–26	Lettszövetség3		11.
43	Jn 12,23	Lettszövetség2	VIII.	29.
43	Jn 12,38	Lettszövetség2	VI.	2.
43	Jn 13,34	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 13,34	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 14,34 (ilyen nincs)	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
43	Jn 15,16	Lettszövetség2	XIII.	' 14.'
43	Jn 15,26	Lettszövetség1	I.	6.
43	Jn 16,5–10	Lettszövetség1	I.	6.
43	Jn 20,28	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróima]
44	ApCsel 1,7–8	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
44	ApCsel 2,38	Lettszövetség2	XIII.	2.
44	ApCsel 5,29	Lettszövetség2	XIV.	1.
44	ApCsel 7,51	Lettszövetség1	II.	5.
44	ApCsel 9,18	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	2.
44	ApCsel 9,36	Lettszövetség2	XIV.	1.
44	ApCsel 10,3–4	Lettszövetség2	II.	1. [Látomás]
44	ApCsel 21,8–9	Lettszövetség2	XIV.	1.
44	ApCsel 26,16	Lettszövetség2	III.	[18.]
44	ApCsel 27,34	Lettszövetség1	V.	29. [4. Látomás]
45	Róm 3,24	Lettszövetség2	III.	[4.]
45	Róm 7,24–25	Lettszövetség2	III.	[5.]
45	Róm 8	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróima]
45	Róm 9,29	Lettszövetség3		104.
45	Róm 10	Lettszövetség2	XIV.	1.
45	Róm 14	Lettszövetség2	XIV.	1.
45	Róm 16	Lettszövetség2	XIV.	1.
45	Róm 16,1	Lettszövetség2	XIV.	1.

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
46	1Kor 3,11	Lettszövetség2	XIV.	1.
46	1Kor 3,16	Lettszövetség2	VII.	3.
46	1Kor 3,8	Lettszövetség1	III.	23.
46	1Kor 9,13	Lettszövetség3		74. [Hálaima]
46	1Kor 10,15	Lettszövetség2	XIV.	2.
46	1Kor 10,18	Lettszövetség1	III.	12.
46	1Kor 11,23	Lettszövetség2	III.	[1.]
46	1Kor 11,26	Lettszövetség2	X.	18.
46	1Kor 15,10	Lettszövetség2	XIV.	2.
47	2Kor 1,20	Lettszövetség2	III.	9. [Fohász]
47	2Kor 1,20	Lettszövetség2	XVI.	8. [Dicsőítés]
47	2Kor 3,6	Lettszövetség2	XXIV.	[Záróima]
47	2Kor 7,15	Lettszövetség2	III.	[4.]
47	2Kor 12,1	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
47	2Kor 12,1	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	1.
47	2Kor 12,3	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangeliuma	3.
47	2Kor 12,9	Lettszövetség2	XVIII.	[Záróima]
48	Gal 2,20	Lettszövetség3		74. [Hálaima]
48	Gal 3,28	Lettszövetség2	III.	[18.]
49	Ef 4,11	Lettszövetség2	X.	1.
49	Ef 4,22	Lettszövetség2	VIII.	25.
49	Ef 4,24	Lettszövetség2	XX.	1.
49	Ef 6,11	Lettszövetség2	XIII.	13.
49	Ef 6,16	Lettszövetség2	XVIII.	7.
49	Ef 6,17	Lettszövetség2	XVIII.	7.
50	Fil 1,20	Lettszövetség2	VI.	2.
50	Fil 2,12	Lettszövetség2	III.	[4.]
51	Kol 3,9	Lettszövetség2	VIII.	25.
51	Kol 3,10	Lettszövetség2	XX.	1.
55	2Tim 4,6	Függelék	[Borku Mariska énekei, versei]	VII.a.
55	2Tim 4,6	Lettszövetség2	XXV.	7.
55	2Tim 4,7	Függelék	[Borku Mariska énekei, versei]	VII.a.
55	2Tim 4,7	Lettszövetség2	XVII.	1.
55	2Tim 4,7	Lettszövetség2	XXV.	7.

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
58	Zsid 11,6	Lettszövetség2	I. Szeretet szent evangélioma	1.
58	Zsid 11,30	Lettszövetség2	XXII.	10.
58	Zsid 12,22	Lettszövetség2	XXIII.	11.
62	1Ján 1,5	Lettszövetség2	XIV.	1.
62	1Ján 2,8	Lettszövetség2	XIV.	1.
62	1Ján 4,2–3	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangélioma	1.
62	1Ján 4,8	Lettszövetség2	XIII.	5.
62	1Ján 42,3	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangélioma	1.
63	2Ján 5	Lettszövetség2	XIV.	2.
66	Jel 1,11	Lettszövetség2	XXIII.	11.
66	Jel 1,16	Lettszövetség2	VII.	16.
66	Jel 1,18	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	7. [Szűz Máriás látomások és igék]
66	Jel 1,18	Lettszövetség3		37.
66	Jel 1,3	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	34.
66	Jel 1,3	Lettszövetség2	X.	[42.]
66	Jel 1,4	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	29.
66	Jel 1,8	Lettszövetség2	I.	Bevezetés számozás nélkül
66	Jel 1,8	Lettszövetség2	XII.	16.
66	Jel 1,8	Lettszövetség2	XIII.	29.
66	Jel 1,8	Lettszövetség2	XXIII.	11.
66	Jel 2,10	Lettszövetség2	XIX.	6.
66	Jel 2,10	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	71. [Fohász]
66	Jel 2,23	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangélioma	7.
66	Jel 2,23	Lettszövetség1	III.	22.
66	Jel 2,23	Lettszövetség2	XIII.	33.
66	Jel 2,23	Lettszövetség2	IX.	5.
66	Jel 2,29	Lettszövetség2	XI.	9.
66	Jel 3,6	Lettszövetség2	XI.	' 9.'
66	Jel 3,7	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	7. [Szűz Máriás látomások és igék]
66	Jel 3,12	Lettszövetség2	III.	[19.]
66	Jel 3,14–22	Lettszövetség2	X.	[42.]

	Biblia	Kéziratok	Fejezetszám	Ige sorszáma
66	Jel 3,20	Lettszövetség2	XXIII.	7.
66	Jel 3,21	Lettszövetség2	III.	[20.]
66	Jel 3,22	Lettszövetség2	XI.	' 9'
66	Jel 4,8	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangelélioma	29.
66	Jel 5,5	Lettszövetség2	XXI.	9.
66	Jel 6,1	Lettszövetség2	XVIII.	23.
66	Jel 7,9	Lettszövetség2	XIII.	11.
66	Jel 7,12	Lettszövetség2	III.	[11.]
66	Jel 7,13–14	Lettszövetség3		32.
66	Jel 9,1	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
66	Jel 9,15	Lettszövetség2	XIII.	30.
66	Jel 10	Lettszövetség2	XXV.	2. [Ima]
66	Jel 11,1	Lettszövetség1	II.	3.
66	Jel 11,8	Lettszövetség3		104.
66	Jel 13,11–18	Lettszövetség2	VII.	5.
66	Jel 13,11–18	Lettszövetség2	VII.	7.
66	Jel 14,14	Függelék	[A Lettszövetség igéinek változatai]	8. [Szűz Máriás látomások és igék]
66	Jel 18,23	Lettszövetség2	XII.	13.
66	Jel 21,1	Lettszövetség2	VI.	13.
66	Jel 21,1	Lettszövetség2	XXIII.	11.
66	Jel 21,2	Lettszövetség2	III.	[20.]
66	Jel 21,6	Lettszövetség2	XXIII.	11.
66	Jel 21,10–27	Lettszövetség2	VII.	12.
66	Jel 21,15–21	Lettszövetség2	X.	2.
66	Jel 22,10	Lettszövetség2	X.	[42.]
66	Jel 22,10	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangelélioma	34.
66	Jel 22,17	Lettszövetség3		25.
66	Jel 22,18	Lettszövetség2	I. Szeretet szent Evangelélioma	3.
67	Apostoli hitvallás	Lettszövetség2	VIII.	16.
68	Heidelbergi káté	Lettszövetség2	IX.	4.
69	RefÉk 288,2	Lettszövetség2	XV. Szeretet szent Evangelélioma	35.

A Lettszövetség szövegközlése

(Küllős Imola)

Lettszövetség I.¹

I.

1. Itt van az Istennek tiszta evangélioma,
kit az Úristen, Jézus Krisztus által adott az ő
szolgálóleányának ajkára.²
2. Szóla az Úr: „Imhol van az Isten szolgálóleánya,
kinek Jézus előtt most kell megállnia.
3. Hirtelen nagy fényesség támadta,
mint egy galamb a te válladra ül a',
az Úr Jézus, Istennek mennyei báránya,
kinek hozzád most kell leszállnia.
4. Mikor az asztal[on] Isten szent akaratából,
az ő zálogának pecsétje feltáru.
5. Szózatot fogol te hallani,
amely így fog tehozzád szólani:
»Higgyétek el, Isten szent akarata ez,
hogy az ő szent lelke őbenne nyilvánuljon meg!«.³
6. Így szól az Úr: „Ez a János evangyélisa,
kinek jövődölését Isten a te szívedbe írta.”⁴

¹ Autográf kéziratát lásd a Néprajzi Múzeum EA. 12690 sz. alatt.

² A *Lettszövetség2/A* végén (a XV. fejezetben), amit az '50-es évek legvégén, a '60-as évek elején vethetett papírra, Borku Mariska „*Szeretet szent evangélioma*” címmel rövidebben és némileg átszerkesztve újra leírja a *Lettszövetség1*-et. Ott utalok az egyezésekre.

³ Ez a jelenet leképezi az áldozás sakrámentuma, ill. úrvacsora kiszolgáltatása menetét, teológiai jelentését.

⁴ Borku Mariska prófétai „megbízatásához” erőt merített János Jelenések könyvéből és János evangéliumából. Idevonatkozó igehelyek különösen Jn 15,26 és 16,5–10.

7. Szóla Jézus: „Mikor imádkozol, Isten meghallgata, könyörgésedre eképp válaszola:
8. »Te ajkaddal teszel rólam vallást, hogy beteljesedjen a tiszta Szentírás.⁵
9. Én, Isten, ígérem, hogy megtartom azt, aki hiszen az én evangéliomomnak.
10. Ki hiszen az én evangéliomomnak, higgyen az Úr Jézus feltámadásának«.”
11. Szól az Úr: „Higgyetek az evangéliomnak, higgyetek, higgyetek az én igazságomnak!”

[1. látomás]

12. Láték egy nagy fényes alakot, a kezében tart egy nagy aranykulcsot.⁶
13. Így szól Isten: „Amely kulcsot látál, az Úr Jézus viszi azt, hitednek jeléül adja neked át azt.
14. Amely kulcsot látál, vedd el hát, nyisd fel vele a mennyeknek ajtaját!”
15. Mondék: „Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, ne úgy legyen, ahogy én akarom,⁷ legyen meg te szent akaratod.
16. Szóla az Úr: „Mit látsz?” Mondék: „Virágokat.”
17. Szóla: „Mennyei virágok, fehérek és kékek, Jézus szeretetédért adom ezt tenéked.”
18. Mennyei virágok, jaj de szépek vagytok, legyen meg, Atyám, a te szent akaratod! Boldognak mondom én mostantól magamot.⁸

⁵ A próféták jövődöléseinek, az Úr „beszédeinek” „beteljesedése” biblikus közhely, lásd pl. Mt 1,22; Mt 2,17; Lk 1,20; 45; stb.

⁶ Vö. Mt 16,19 „És neked adom a mennyek országának kulcsait...”; továbbá a látomás megjeleníti és sajátosan értelmezi Mt. 18,15–20, „A kulcsok hatalma” c. verseit.

⁷ Vö. Lk 22,42 „...mindazáltal ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen!”

⁸ Vö. Lk 1,48 Mária énekében „mert ímé mostantól fogva boldognak mondanak engem

19. Szóla az Úr: „Vegyél egy levelet, 60 fillér az csak, írd fel arra az én evangéliomomat!”⁹
20. Én, Jézus szóla: „Te, ki a hitnek, szeretetnek reménysége vagy” [sic!]
21. Isten szóla Jézus által: „Őtet hallgassátok, kinek hite, szeretete, reménysége nagy,
22. Az Úrnak szolgálóleánya az, kit az Úr Jézus választott magának.
23. Mert te, ki így szólsz: »Jézusomhoz állok,
24. Remélek és várok, hogy beteljesedjék, amit Isten ígért.
25. Úgy legyen idelent, mint a mennyekben: földön mennyország!«
26. Szóla Isten: Be is teljesedik az örök igazság.”
27. Szóla Isten: „Vedd fel hát a tollat, gyorsan írd az én szent akaratomat!”
28. Szól Isten: „az én Lettszövetségemet, a szent Bibliámat!”
29. Szóla Isten: „Ez a Lettszövetség írataték most meg, de egybeköttesék,¹⁰ mert mind a három egy!”
30. Szóla Isten: „Ószövetség, Újszövetség, Lettszövetség”
31. Szóla Isten: „Az Ószövetségben mint Atya, én vagyok, az Újszövetségben mint Fiúban nyilvánulok, a Lettszövetségben mint Idvezítő, Szentlélek által tanítok és szólok.

minden nemzetségek”. Egyébként a fehér és kék szín a keresztény színszimbolikában a tisztaságot, ártatlanságot, igazságosságot és hűséget jelenti; a középkori ikonográfiában elsősorban Szűz Mária színei.

⁹ Ez az igék és látomások lejegyzésére vonatkozó gyakorlati tanács szinte „kilóg” a szakrális szövegből.

¹⁰ A kéziratban: *Egyben kötésék*

32. A teljes Szentháromság, egy örök Isten az egy.
Ez az egy Isten én vagyok,
33. be is teljesítem,
mit a próféták által megjövendöltettem.
34. Én, Isten szólok: »Emberek fiai, kik e földön vagytok,
tartsátok meg a szeretet parancsolatot!«¹¹
35. Szóla Isten: „Mert én azt akarom,
hogy a szenvedőknek a nagy igazságát hozom derús napfényre,
36. hogy kit Jézus által a te ajkadra adok szent evangéliomot,
annak higgyen, és megtérjen!
37. Ez az Isten által elrendelt Biblia,
kinek te vagy a derülő hajnala.”
38. Szóla Isten: „Derülő hajnalfényt támasztom fel ebben
üdvösséget, békét a sebzett szívekben.”
39. Szóla Isten: „Mikor ez a füzet megíratandó [sic!],
akkor fog feljönni a szent hajnal csillaga.”
40. Szóla „Én, Isten azt akarom,
hogy aki csak olvassa az én evangéliumomat,
az legyen az én juhom.”
41. Szóla Isten: „Elküldöm ígémet Jézus által a földre,
azzal hívom össze az én bárányaimat.”
42. Szóla Isten: „Térjete hát vissza,
ki e nyájtól elmarada,
győjjetek egy akolba!”
43. Szóla Isten: „Ti, embereknek fiai,
ki nekem teremő alkotmányim vagytok,”
44. szóla Isten: „tartsatok egybe,
hitben, szeretetben,
ti, Istennek gyermekei!”

¹¹ Vö. Mt 5,44.

[2. látomás]

45. Én, az Úrnak szolgálóleánya
láték egy szép fényes alakot,
a három ujjával egy nagy könyvet megnyitott,
és aztán szépen végiglapozta,
46. és ekkor nekem eképpen szóla:
„Ez a könyv az a’,
akit Isten énáltalam a te ajkadra ada,
ennek a neve Biblia,
a Lettszövetség is ez lesz.”
47. Szóla Isten: „Rendelek temelléd segítséget,
hogy amit te Jézustól tanulál,
az aztat szép rendben megírá.”¹²
48. Én, Isten szólok, hogy én Jézusumot [sic!]
adtam néktek váltságul,
hogy ki őáltala hisztek,
felébredjete a bűnnek rabságából.”

II.

1. Szóla Isten: „Kezdjed újúan az igéknek a számját,”
2. szóla Isten: „mert én azokhoz szólok most,
akik széjjel hagyták menni az én juhaimot.”
3. Szóla Isten: „Én vízi mértéket veszek,
azzal fogom mérni a ti hiteteket.”¹³
4. Szóla Isten: „Én átadom azt a szeretett fiamnak,
hogy adja ajkára az én szolgálóleányomnak.”
5. Szóla Isten: „Mert ti, pásztorok,
vannak közöttetek, akik kemény nyakúak¹⁴ vagytok,
és hiteteket hagyva így szóltok:

¹² Valóban, Nagydobronyból Ráti (Molnár) Zsuzsanna (1906) járt át hozzá és segített neki az igék letisztázásában.

¹³ János Jelenéseiben van szó nádszálról mint mérőeszközről. Lásd Jel 11,1. Talán innen vette a „vízi mérték” szóképet.

¹⁴ Ezzel a metaforikus jelentésű szóképpel mindkét Testamentumban találkozunk. Lásd 2Móz 32,9; 5Móz 9,6; 5Móz 10,16; ApCsel 7,51; stb.

6. »Ez a senki, semmi mit álmodozott?!«
Elfelejtettétek, hogy én, Isten, magasztalok és alázok.”
7. Isten szóla: „Vannak közöttetek, kik így szóltatok
a híveknek János Jelenéséről: »Ezek csak álmok voltak!«”
8. Szóla Isten: „Most be is teljesítem, amit ő
az Újszövetségben János jövendölt.”
9. Szóla Isten: „Ti azt nem látjátok,
hogy éhség van a földön, lelkeknek éhsége,
szomjúhozna a hívek,
mint a szomjúhozó szarvas a vizet,
hogy megelégedjenek,
ide-oda tévelyegnek.”¹⁵
10. Szóla Isten: „Írjad hamar,
amit én most Jézus által
a te ajkadra adok,
én igazságomot!
11. Én, Isten, vetem a vízi mértéket,
és először vetém azt az én pásztoraimra
12. és ráteszem azt fele részére,
de azon meg nem áll az,
csak harmadán marad [sic!] a vízszinteségben [sic!]
az én szent mértékem.
13. Beláthatjátok, hogy Isten, én szólok,
ki mennyekben vagyok,
higgyétek és cselekedjétek is, ti, pásztorok,
14. amit Jézus által az ő szolgálóleányának ajkára adok,
az én tiszta evangéliomomot,
15. az én igazságomot,
a Lettszövetségemet,
az én Bibliámat!

¹⁵ A puritán kegyességű protestáns hívők és az egyház racionális vallásosságának konfliktusáról lásd Szigeti 1997.

16. Mert aki egyharmada tiszta,
azon állítottik világosságra
a Lettszövetség, a Biblia.
17. Én, Isten, most azoknak a pásztoroknak szólok,
akik érzik magokat, hogy ők tántorognak,
mert kétharmada [gyo]szos,¹⁶
kik a kétharmadához tartoznak.
18. Én, Isten, minduntalan szólok,
hogy Jézus által az én szolgálóleányomnak
ajkára adott igéknek
higgyetek és cselekedjétek!
19. Térjetez oda vissza,
egyharmadához vissza,
mert csak a pásztoroknak
egyharmada tiszta.
20. Mert tudhatjátok,
hogy ha akarjátok,
hogy én, Isten, Sámuel által
az Éli fiai ellen
mit jövendőltettem.¹⁷
21. Hogy ha egyharmadához, aki tiszta,
ahhoz vissza nem tértek,
22. én, Isten, mondom:
nem lesz kisebb a ti végetek!”
- [3. látomás]
23. Láték két angyalt, előtttem megállta,
és kezekben valami fényeset tartanak.
24. És én szólok a két szép angyalnak:
„Mondjátok, angyalok, hogy ami a kezetekben van, mi lehet az?”

¹⁶ Tisztátalan?

¹⁷ Lásd 1Sám 2,27–36 „Ítélet Éli háza ellen”.

25. És szólának az angyalok:
„Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
ez a mennyei szeretet korona,
kit Isten küld a földi mennyországra.”¹⁸
26. Szóla Isten: „Akit én az
idvezítő Szentlélek által tanítok és szólok,
én, Isten, mondom: a Lettszövetség a,
ennek a neve: Biblia,
27. ez a' idvezítő szeretetnek teljes igazsága,
Szentlélekkel teljes csudálatossága,
így teljesedik be az Istennek hatalmassága.
28. Akik fognak szólni,
akik a hitnek világánál oda mennek,
Isten szól: Ó, ti, akik embernek fiai [vagytok]
aztat nem hiszitek,”
29. Így szól Isten: „Jertek hallgassátok,
Én magam magamról teszek bizonytságot,
30. mert én így szólok:
»Én Lettszövetség vagyok,
éngem hallgassatok,
mert én szent Biblia vagyok!«
Újúnan számozd!”

III.

1. Szóla Isten:
„Mikor a harangok zúgnak-búgnak szólni [sic!],
akkor már a pásztorok nem fognak hallgatni.”
2. Szól Isten: „Akkor fognak ide lejönni,
és téged ki fognak hallgatni.
Akkor fognak téged beiktatni,
a szentek szép sorába szépen átálírni.

¹⁸ A régi magyar címerábrázolásokon két angyal tartja a magyar koronát a címer fölött. Ez is lehetett a látomás előképe.

3. Én, Isten, mondom, hogy az így lesz,
mert én Jézus által szeretlek téged.
Nevet is fogol másat kapni,
ezt a nevet én fogom nekik az ajkokra adni.
Amit mondok, be is teljesítem,
higgye el mindenki,
4. hogy én, Isten, ezt meg is cselekszem,
ez a szent akaratom,
hogy hirdetődjön a szent evangéliom!
5. Mindenki higgyen,
és vissza megtérjen
az én igazságomhoz, –
6. monda Isten, – hogy ne legyen éhség,
se lelki betegség
ezen a világon!”
7. Monda Isten: „Hogy itt is az legyen,
mint van a mennyekben:
a földön mennyország,
hogy ne uralkodjon már soká a hamisság!”
8. Szóla Isten: „Én szent Igém által mutatom meg ebben,
Sami itt ebben csudálatosok.”
9. Szóla Isten: „Mert nem jól fogtátok fel az írásokat,
mert én [az] Újszövetségben ezt mondom:
»a szegényeknek hirdetődik az evangéliom«.”¹⁹
10. Szóla Isten: „Akkor teljesedik be
az én általam ajkatokra adott Úri imádság:²⁰
»legyen meg a te akaratom,
mint a mennyben, úgy itt a földön is!«”
11. Szóla Isten: „Mert álljon hát elől,
aki érzi, hogy megelégedett és nem éhes!”

¹⁹ Vö. Mt 11,5.

²⁰ Vö. Mt 6,9–13. A későbbiekben is gyakran idézi a Miatyánk szó szerinti és parafrázelt formuláit.

12. Szóla Isten:²¹
„Mert nem testi eledelről van szó,
hanem lelki eledelről;
lehet, hogy szolgátok test szerint²² hat is van,
de a lelketek szegény.
13. Most már tán megértitek,
hogyan én, Isten, cselekszem ezeket,
mert Jézus által így szólok.”
14. Szóla Isten:
„Mikor a szegényeknek az evangéliom hirdettetik,
akkor jön el a vég.”
15. Szóla Isten: „E’ fog most beteljesedni, a földön mennyország,
16. és ezen az alapon meg lesz íratva
az én Lettszövetségem, a szent Biblia.”
17. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
{hogy} amit Jézus által adok az ajkadra,
így szólj a híveknek:
»kik a hitnek világáról ide jönnek,
zsolozsmát²³ énekeljenek!«
18. Isten, én szólok Jézus által, őtet hallgassátok,
hogyan én ezeket cselekszem,
a Szentlélek által feltárt igazságomat.
19. Ti, kemény nyakúak, be is teljesítem,
mert nem értitek, hogy a teljes Szentháromság,
egy, örök, igaz Isten az egy,
az az egy Isten én vagyok,
20. és hogy idvezítő Szentlélek által
tisztá igazságot tanítok és szólok.

²¹ A kéziratban ez a nyitófrázis tévedésből kétszer szerepel.

²² A kifejezést lásd 1Kor 10,18.

²³ A zsolozsma a katolikus papok és szerzetesek naponként közösen elmondandó imádságának a neve.

21. Szálljatok magatokba,
szálljatok magatokba,
vizsgáljátok meg a szíveteket!²⁴
22. Mert a szíveket vizsgáló Isten²⁵ elküldi az ő szent Fiát,
fel fogja állítani az ő királyságát,
úgy lesz a földön, mint a mennyekben.
23. Ítélet leszen úgy itt a földön, mint a mennyekben,
megítéltetnek az élők úgy, mint a halottak,
mindenki veszi jutalmát az ő cselekedetinek.²⁶
24. Én, Isten, azért adtam az én szent ígémet
az én szolgálóleányom ajkára,
hogy egybegyűljetek,
és a szeretetben épüljetek!
25. Van nekem hajlékom is ezen kívül,
felhívlak Jézus által, hallgassátok,
amit én most az ajkatokra adok,
mert ez nekem szenteltetett!”
26. „Ezt is parancsolom: ha szól az ébresztő harang,
ki tikketek az Isten házába hívogat,
én, Isten, szólok Jézus által:
győjjetek oda, a nekem szentelt hajlékba,
mert én Jézus által szólok most
az én szolgálóleányomnak.
27. Mert ti nyájak vagytok és én tudom,
hogy nem akartok menni az szent házamba,
vannak közöttetek,
akik aztat már [el]vetettétek.

²⁴ Ez a felszólítás nagyon hasonlít a katolikus mise-liturgia áldozati imádságának középső (prefatio) részéhez: „Emeljük föl szívünket! ...Felemeltük az Úrhoz.”

²⁵ Bibliaparafrázis, vö. Zsolt 7,10 „...mert az igaz Isten vizsgálja meg a szíveket és veséket”; Jer 11,20 „...oh, Seregek Ura, igaz bíró, veséknek és szíveknek vizsgálója”; „Jel 2,23 „...én vagyok a vesék és szívek vizsgálója”.

²⁶ Bibliaparafrázis, vö. 1Kor 3,8 „...mindenik a maga jutalmát veszi a maga munkája szerint”.

28. Tehát Jézus által én, Isten, kérlek benneteket,
ne tántorogjatok,
menjetek a templomba,
hallgassátok az én evangéliomomat,
amit Istennek választott pásztor
ajkatokra ada, aki az Igét szólja.
29. Én, Isten, Jézus által szólok,
hogy amit az én szolgálóleányomnak az ajkára adok
megértsetek; mert aki az Igét szólja
a szeretett házamban, az én templomomban
a lekipásztor[ot]ok az.”
30. „Én, Isten, Jézus által szólok,
hogy hallgassátok és meg is tartsátok,
amit a lekipásztorok mondnak,
mert Isten, én választottam ki magamnak azokat,
hogy legeltessék a juhokat.
Tartsátok meg a szeretet parancsolatot,
Isten előtt így lesztek kedves bárányok!”

IV.

1. Jézus által szóla:
„Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya:
újonan kezdjed az igéknek a számját!”
2. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya:
mikor a vonat ide le fog jöni,
ne kételkedj semmit, csak eriggy!”
3. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit az Úr Jézus ada a te ajkadra,
4. így szólj: »Most már tán látjátok,
hogy amit én mondok Jézus által,
tisztaság; beláthatjátok,
hogy nem zavart vagyok,
Isten teszen énrólam bizonyosságot.«”

5. Jézus szóla: „Könyörögi!”
„Édes, jó Istenem, könyörgök
én mostan, hallgattasd azt el már,
ezt a sok kételkedőt,
mert teljesen nem hiszik,
hogy te Jézus által engemet tanítál!”
6. Szólék: „Én, az Úrnak szolgálóleánya,
amit én Jézustól könyörögni tanulok,
azt is megírom?”
7. Szóla Isten: „Írd meg, haggy hallják,
hogy én, Isten, cselekszem ezeket!
8. Mert én, Isten, Jézus által szóla [sic]:
Ez, amit Jézustól tanulsz,
a Lettszövetség ez lesz,
ennek a neve: Biblia.”
9. Szóla Isten: „Mert én ezt szeretem benned,
hogy nem viszálykodol velek.”
Szóla Isten: „Mert én nem tanálok többet
a földön, hogy tiszta érzélemmel legyen, csak téged.”
10. Szóla: „Ha többet a vonat szól, ne eriggy sehova,
mert én, Isten, azt cselekszem,
hogy akik a hitnek világánál ülnek, menjenek oda.”
11. És én szólék: „Istenem, a te szent akaratod az,
hogy ma se menjek Nagydobronyba?”
12. „Most eriggy, mert én, Isten, indítottam az én pásztoromat,
hogy hívasson téged oda.
13. Ne kételkedj semmit, amint megmondtam,
csak eriggy, mert én szíveket vizsgáló Isten, {én} vagyok,
be is teljesítem, amit én akarok!”
14. Isten szóla: „Mert én azt akarom,
hogy²⁷ amit néked Jézus által a te ajkadra adok,
az az én akaratom,
hogy beteljesedjék az én elrendelt igazságom!”

²⁷ A kéziratban ez a szó tévedésből kétszer szerepel.

15. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit Jézus által ada az ajkadra,
mert ez szeretett ígémnek szentelhetett hely,²⁸
ez választassék ennek,
hogy szárnyaljon a híveknek a szívek!
16. Halld meg, te, az Úrnak szolgálólánya,
amit Jézus által adok az ajkadra,
a megígért Szentléleknek teljes akarata,
Isten által megmondott teljes igazsága
a Lettszövetség ez lesz,
ennek a neve: Biblia.²⁹
17. Mert én, Isten, Jézus által adom az én igazságomat,
hogy a ti szíveteket ne keményítsétek meg
az én Igém tanítása előtt!”
18. Isten Jézus által így szól:
„Mert ti kígyó módra marátok,
ti, kemény nyakúak, az én szolgálóleányomat,
nem értitek ti ezt, hogy hívlak tikteket.
A Szentlélek indításának higgyetek,
mert én, Isten, Jézus által
19. szólok, hogy aki nem hiszen,
kűnek választom, mégpedig köszörő köveknek,
avval fogom kiélesíteni a törtett [sic!] szívetek.
20. Eztet megértsétek!” Isten szóla:
„Jézus által derítem ki az én elrende't titkaimat.”
21. Szóla Isten: „Jézus által, mert ez már elrende't titok,
amit az idvezítő Szentlélek által feltárok.
22. Mert én, Isten, szólok:
Jézus által derítem ki az én igazságomat,
ne vegyétek hát hidegen az én tanításomat,
maradjatok meg az én igazságom mellett,
tartsátok meg a tiszta szeretet[et]!

²⁸ A kéziratban ez a rész: „szenteltetett hez ez”, csak így értelmezhető.

²⁹ Lásd még ugyanitt II/26; valamint IV/8 utolsó két sora.

23. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
te már legyél megnyugodva,
mert aki téged tegnap kihallgatott,
az fogja kideríteni az én igazságomat!
24. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit Jézus által adok az ajkadra!
Nehezen megyen az igaznak tetőzetre jutni.
25. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit Jézus átada ajkadra,
de majd elrontatik a farkasoknak az erdejek,
az én szent akaratom az,
mert az már ritkítások árán teljesedik be,
az Istennek elrendelt titka.
26. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit Jézus által adok az ajkadra.
Harsonazúgás lesz akkorra,
mire ez a Lettszövetség megíratandéda. [sic!]"
27. Jézus által Isten így szóla:
„Kezeteket marva bújáltok a falba
az én feltárt igazságomnak a támadásakor.
Harcolnátok ti már az igazságért,
de nem lesz, aki meghallgasson titeket!
Ne tovább!"

V.

„Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
kezdjed az igének a számját újból!

1. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
hajtassék egybe ez a füzet!
Nem is kell aztat már neked mondani,
el kell aztat neked vinni a nagydobronyi pásztornak,³⁰
aztat már nem kell neked itt tovább tartani,
Az aztat tudja már, mi van tefelőled megíratva.

³⁰ Akkoriban a nagydobronyi ref. lelkész Gönczy Pál volt. A hozzá elvitt első „igéket” ő küldte el Sárospatakra, egykori iskolatársához Szabó Zoltán ref. lelkészhez, akinek hagyatékában, a Magyar Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárában a '80-as évek közepén rátaláltam.

2. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
eztet már nem szabad neked tovább hirdetni!
Szántásokat fognak az emberek vájni,
az én haragomnak napja előtt abban fognak elrejtőzni.
3. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
nem szabad eztet már mondani
senkinek, csak aztat hirdetni,
hogyan tartsa meg mindenki
a szeretet parancsolatot!
4. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit Jézus által adok az ajkadra!
Rettenetes szomorúság lesz akkor,
az emberek magokról
fogják a húst marcangolni.
5. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
új-új-új-gatások lesznek,
így fognak kiabálni: »Öljétek meg a Sátánt!«
6. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
két angyal már készül a trombitálásra,
kettőnek meg már a kard van kiadva.
7. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
szunnyad ez a város, de széjjel lesz rongálva,
csak várni, tűrni, remélni, szeretni kell!
8. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
jaj, de fognak fájni,
arcokat tűrni,
hányat fel fognak aggatni!
9. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
szorongatásoknak jelentősége
ez lesz; ezeknek e lesz a kezdete,
már Szernyén³¹ lesz a legnagyobb hurrázás,

³¹ Község a Kárpátalján.

de ti el ne álljatok az én igazságom mellől!
Már tornyosulnak akkor arrafelé,
de nem fognak győzni.

10. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
sokan várják eztet, mikor fog ez lenni,
de először támadások lesznek elrendelve az Istennél.
Így van, ne rettenjen meg hát, aki olvassa!
11. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
jönnek a szúrnyúsok [sic!],³² felvágatott lovasok,
dobolni fognak, úgy szántják a földet,
de győzni nem fognak.
12. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
először is a templomot fogják lerontani,
a tornyoknak fognak esni
és az én pásztoraimnak,
de amék pásztor tiszta,
azt én, Isten, szólok, el nem vesztem soha!”

[4. látomás]

13. Én, az Úrnak szolgálóleánya
láték az égen három nagy hegyet,
és azon tűzvonalok voltak,
és tekergős füstök jöttek rajtuk kifelé.
14. Én, az Úrnak szolgálóleánya,
felnézek az égre,
és rajta kigyúlt egy szál gyertya
és az nagy lánggal égett,
és mellette két kisebb szál,
de az tiszta lánggal égett.
És akkor a két kisebb szál elaluvék,
de a középső rettenetes nagy lánggal égett.
15. És én, az Úrnak szolgálóleánya, nézem,
és ahogy nézem, látám,
hogyan egy rettenetes nagy kéz,
nagy ujjai vannak és a színe olyan, mint réz,

³² A szuronyos lovasok mintha I. világháborús emlékképei lennének.

vörös és rátenyerelt a lángoló gyertyára,
és akkor nagy homályosság lőn,
csak a nagy kéznek a fénye látszott.
És eztet nézték sokan,
És ilyen beszédekert hallottam:
„Most már csakugyan elvész a világ!”

16. És én, az Úrnak szolgálóleánya, könyörgék:
„Én Istenem, a te szent akaratom az,
hogt én már pénteken se tartsak gyülekezetet?
Jelentsd meg eztet nekem a Jézus által!”³³
17. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
neked már nem szabad tanítani,
aki hozzád jön, küldjed a nagydobronyi pásztorhoz!
18. Neked már itt a népnek hitetlenségeért
nem szabad gyülekezet[et] tartani!
19. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
nem kell már az ígét neked itt tovább tartani,
mert én, Isten, Jézus által szólok,
mert én aztat már nem tűröm,
hogt tégedet a keménynyakúak itt gyötörjenek!”
20. Szóla Isten Jézus által:
„Ó, te, fáradt vándor, én szolgálóleányom,
te már mire megvirrad, megírod az én szent ígétet,
de személyválogatást nem szabad nekod [tenned]!
21. Én, Isten, Jézus által aztat cselekszem,
hogt akik nem a hitnek világánál mennek oda,
nem is engedem meg, hogt szóljon!
Bezárom az ajkát a kételkedők előtt,
mert én, a szíveket vizsgáló Isten, én vagyok,
be is teljesítem, amit én akarok.

³³ Ismét személyes vonatkozás, ui. Borku Mariska 1937 húsvétjától 1939 októberéig (?) péntekenként a saját udvarán tartott házi istentiszteletet, amelyre szekerekkel jöttek a szomszédos falvakból. Ezeket a százakat vonzó, nyilvános ígéhírdetéseket a Kárpátalját visszafoglaló magyar hatóság betiltotta.

22. Tehát már te, az Úrnak szolgálóleánya,
te most már eriggy Nagydobronyba,
az ajándékot is vigyed a szeretetházba!³⁴
23. Halld meg, te, az Úrnak szolgáló[leánya]:
és én Jézus által ott foglak tanítani,
míg az igaz tetőzetre nem jut.
24. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
ha kérdez a pásztor, mondjál el neki mindent,
amit én megjelentettem néked!
25. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
szunnyadoznak még először a pásztorok,
de majd elmegyen a szemről a lepel,
mert a szíveket vizsgáló Isten én vagyok,
be is teljesítem, amit én akarok!
26. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
ne kételkedj semmit, csak eriggy!
Szomorú az én lelkem³⁵ már azon,
hogy tégedet mégse ismertek el,
hogy én, Isten, Jézus által
magamnak választottalak téged.
27. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
zárattassék be mán ez a füzet!
Én, Isten, Jézus által szólok: eztet
te most már vigyed!”
28. Így szól: „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
én veled vagyok,
bízzál fiam, veled leszek!
29. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
nem hagylak el téged,
még egy hajszálnak sem szabad leesni a fejedről,
hogy az nem az én akaratom volna!³⁶

³⁴ Nagydobronyban a két világháború között református szeretetetház működött.

³⁵ Vö. Mt 26,38; Mk 14,34.

³⁶ Kedvelt biblikus fordulat, lásd 2Sám 14,11; 1Kir 1,52; ApCsel 27,34; stb.

30. Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya,
most még ide csak te leszel hívatva
a két gyermekeddel együtt, majd ha az én igazságomat
azok a pásztorok, amék tiszták, kiderítik.
31. Mert én, Isten, csudát mívelek,
és akkor fogják megérteni az én elrendelt titkom.
32. Mikor én, Isten, Jézus által csudát adok,
akkor ti már, az egész család, együtt nyugosztok,
mert én, szíveket vizsgáló Isten, én vagyok,
be is teljesítem, amit én akarok.

VI.

Az ige mindenkinek szól!

1. A násznép készülöben, alighanem elkésnek.
2. A kakas másodízben szól.³⁷
3. Menj fel, öltöztessél fel napkelettől napnyugatig!
4. Pál apostol megújult, a holt megelevenedett.

[5. látomás]

5. Láték egy nagy templomot lerontani, de a fundamentomját meghagyták, ahogy vót, és a gerendákat is, aki benne vót, azt rakta visszafele két ember, csakhogy megfordították. És én így szólok: „Ezeket meg kell fordítani.” És erre szózatot hallék: „Ez a Biblia.”

[6. látomás]

6. Láték a mezőben egy nagy kutat, és én akarok rajta vizet meríteni és feltekinték az égre. Az ég nagyon szép tiszta volt és láték rajta sok állatokat menni. A két hátulsó előbb egymás után ment, aztán egymás hátán, aztán egymás után. Az utolsó után valami gyíkforma csüngött. Tiszta fehérek voltak mind.

³⁷ Utalás Péter árulására (lásd az evangéliumokban Mk 14,30; Lk 22,34; Jn 12,38); átvitt értelemben: az elárultatás idejét éljük.

[7. látomás]

7. Látám, hogy tél van és láték asszonyokat és gyermekeket. Ezt mondják: „Háború lesz a levegőben.” És hallám a nagy trombitának a szavát, és láték katonákat feljöni az árkokból, és távolabb lóhátásokat.

8. Hallék szót, amely így hangzott: „Ilyen látások már nem voltak hetven esztendő óta.”

9. Szóla: „Különbséget teszek az uraság között és teközötted, mikor a levelet megírtad.

10. Különbséget teszek énközötted és a férfi mag között.”³⁸

11. Eszembe veszem, hogy az Úr szólna és mondék: „Uram, ha a Te szent akaratom az, szólj, mert hallja a te szolgálóleányod.”³⁹

12. Szóla: „Jaj de boldogok azok, kik a Tiszából úsztak ki, boldogok, kik a halottak közé nem számláltatnak.

13. A hamis prófétáktól őket megoltalmazám, pusztít[ani]⁴⁰ kezdnek: de ezeket soha el nem veszttem! Pál apostol efelől írt.”

14. Hallám, hogy nagy hangon szólnak nekem: „Mariska!” „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgálóleányod.” Szóla: „A hitnek világánál mutasd meg az én ígémet!

15. Boldogok, akik háborúságot szenvednek⁴¹ énértem, mert ilyeneké az Isten országa. Isten, sem a Biblia nem tiltja ezt.”

16. Karjaiban nyugszok én, idvezítő Jézus Istennek a karjaiban.

17. „Bízzál, fiam, veled leszek!”

18. „Mariska!” „Imhol a te szolgálóleányod” „Így szólj a hitnek világánál, írd meg: »Imhol a te szolgálóleányod, kinek földi neve Borkú Mariska.«

19. Én, az Úr a mennyekben vagyok, vedd eszedbe, föld, hogy fel fognak támadni a halottak.

20. „Mariska!” „Imhol van a te szolgálóleányod” „A levélben írd meg, hogy öltöztessenek fel téged, hogy járhassál az Isten házába, hogy annál jobban terjedjen[ek] az Istennek a csúdái.

[8. látomás]

[21.] Ismét láték egy meztelen férfit, olyan füstben, mint a kovácműhelyekben lenni szokott, és rettenetesen káromolja az Istent. És énnálam egy villa van, és mondék neki: „Ha nem hallgatsz el, beléd ütöm ezt a villát az Atya, Fiú, Szentlélek által.” És annál jobban káromkodik, és én felfogom a villát és rákiáltok: „Menj el innen a pokol mélységes fenekére!” És eltűnik.

³⁸ Mivel az Úr beszél, valószínűleg az isteni és emberi, a lelkipásztori és a laikus vallási vezető közötti különbségre utal.

³⁹ Bibliaparafrázis, vö. 1Sám 3,9 „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád”; és 1Sám 3,10.

⁴⁰ A kéziratban: *pusztitnak*

⁴¹ A Hegyi beszéd utolsó „boldogság mondásának” kissé átértelmezett változata. Lásd Mt 5,10.

Lettszövetség2.

I.

Igék ezek, kit Istennek jóra vezéllő Szentlelke által, az Ő szent Fiának a (xxxx xxxx xxxx) tanítása által írok meg, mert Isten Jézus által így szól: „A te ajkaddal teszel rólam vallást!”

Mikor én imáimban az Ő szent akaratát kérem, Isten meghallgatott,¹
és az Ő szent akarata az, hogy tegyek Őröla bizonyosságot,
hirdessem, hogy tartsa meg mindenki a szeretet-parancsolatot.
/Folytatása az Igének² ez: az Istennek legyen hála, aki adott nekünk diadalmat a
mi Urunk, a Jézus Krisztus által, most és örökkön örökké! Ámen!/
[Dániel könyve 9:] 3. vers, lásd: „Én szómat az Úr Istenhez emelem,³ hogy keressem
őt imádsággal, könyörgéssel, böjtöléssel, zsákban és hamuban.”⁴

...
Ésaiás könyve 58. részét lásd: „Nem ez-é a böjt, amit én kedvelek? ... Sem az-é, hogy
az éhezőnek megszegd kenyeredet, és a szegény bujdosókat házadba bevigyed, ha mez-
telent látsz felruházad, és apád előtt tartsd magadat?”⁵

Az ígét Is[tennek] a jóra vezet[ő] szent lelke által írom meg. Mert Isten, Jézus
által így szól: „Te ajkaddal teszel rólam vallást.”

Minek utána a sok megpróbáltatások közepette sem engedte az Úr kegyelme,
hogy a gonosz Istenben vetett reménységetől, az ő szent Fiának, az Úr Jézus
Krisztusnak szeretetétől, – aki volt, van és eljövendő,⁶ – hogy meghátráljak],
megtapasztaltatta velem Istennek kegyelméből hozzánk való szeretetét. Noha én
halandó [por] és hamu, és az ő parancsait sokat átal hágó, noha nem akarván, de

¹ Lettszövetség2/A: meghallgatta és a Lélek megértette

² Lettszövetség2/A: az isteni kijelentéseknek

³ A bibliai szöveg Dán. 9,3 kezdete: „És orcámat az Úr istenhez emelém...”

⁴ A műnek ebből a középső részéből két autográf változattal rendelkezünk. Itt és a to-
vábbiakban kurzív betűtípussal adom a Borku Mariska által átdolgozott Lettszövet-
ség2/A jelzésű kéziratot, vagy a főszövegbe szúrt, abból származó, néhány szavas pótlá-
sokat, amelyeket zárójelben közlök. Az általa hivatkozott és szó szerint idézett igehe-
lyeket csak jelölöm, de nem idézem. Az imákba és fohászokba foglalt személyes
vallomások, megjegyzések pedig beljebb húzva, kisebb betűtípussal különböztetjük
meg az „igék”-től.

⁵ Itt lerövidítve, némileg megváltoztatva idézi Ésaiás 58,6–7 versét, ezért közöljük. A
következő igéket, És 58,8-at pedig szó szerint idézi. Ezekre itt és a továbbiakban csak
az igehely jelölésével utalunk.

⁶ Vö. Jel 1,8 „...ezt mondja az Úr, aki van és aki vala és aki eljövendő, a Mindenható”.

nem látom rajta se világot
se napot és látam hogy az
vörösz elműlek és látek ott
egybe irhatatlan szív fegye-
mü szívet, nek kapokat látek
rajta, semtom lese igni miyin
höl volt én ezen elműlél és
között jöve én Ur mölök
erigy irmeg enek a neve
menyei Jénus eleem, akik
azó Krisztusával és az ó
Evangelionával élnek) az
őgyél élnek, azok elöt a mi
nyek nek aptaja mindenkor
nyitva lesz, és meg fogják
látni az Ötnek a dicőse-
get mind örökké öröki
Amen. 13 hald megte az
írnek megfáló leány és
Jénus mölök mint hogy a
Pöföletök nek is neve a ment
könyven meg iratott, hogy
hogy a tenevdis meg irat
10, mert azó Evangelion
az Ötnek a zava és
általam van a Meryphel
adotva

14 is mit haldm. iratott az Öten
igyejelt az Evangelionot a meg-
fáló nérmert megmervő nérm
én az Ötnek ment akarat
15 ird entet megfáló amit
mosten mondani és rólaní fajok
in Jénus rólaní az Ötnek az
akaratit eseked örösen hirtel
az Evangelionot, entet nekod
titadva adam amytanítat az
Ur nevelen elhangortatalmán and
a fegyel nek gyegya kigyult, és
hogy világít to-váb rokahnak se-
menpéget nyitot, te anekt légy
iró a hitlen kövöd az Ur Jénus
ment ő töle nagyon nekod atir
ta ment érrelm az Öten akaratit
16 elu haldm. legyen meg az Öten
akarat mosten mind öröki öten
10 látek én az igen egy ten
gyalt azon felig formán né-
zet kifelé a felhőhöl és látek
a magyaból kijöni gyat mit lát
és kára azon tüv légy minü
völ

gyallóságból, és vágyakoz[va a Szent] lélek Istennek azért a nagy [kegyelmé]ért és szeretetért amint [...] cselekedett, hogy bűnön[ket ...]ban elfödözte és érzve [...] velem bűneim bocsánatának [el]nyerését kegyelemből [én szí]lvemet fordította az ő akar[atának] megértésére és akarata [...] nyugvásra, hogy [...] meg az Isten akaratán. És engem indított a bennem lakozó lélek, – hiszem, hogy az Isten lelke lakozik bennem, – Isten iránti hálára, és értve azt, és tud[va], hogy minden nap az Isten napja, és én mégis a pénteket [választottam], mivel a mi Urunk, a Jézus Krisztus egy ilyen napon szenvedett váltságot a mi bűneinkért, hogy legyen nekünk az örök hazában bejutásunk. Eztet a napot Isten akaratá szerint imádsággal és lelki magamban szállással töltöm, amit így fejezek ki: böjtölés, de csak titokban. Isten színe előtt imáimban Istennek az akaratát kérem, hogy úgy legyen életem folyása, ahogy kegyelemből az ő akaratá. Értvén azt, hogy Istené az ország, a hatalom és a dicsőség,⁸ tehát őneki kell, hogy szolgáljon minden lélek, most és mindörökké, ámen! Dicsőíttessék a teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten örökkön örökké! Ámen, ámen!⁹

Szeretet szent Evangélioma

1. Az igék ezek, kit Istennek a jóra vezéllő szent lelke által, az ő szent Fiának a tanítása által írok meg, mert Isten - Jézus által - így szólt és szól: „A te ajkaddal teszel rólam vallást.” Mikor én imáimban az ő szent akaratát kérem, Isten meghallgata és a lélek megértette, és az ő szent akaratá az, hogy tegyek őrála bizonyosságot, hirdesse, hogy tartsa meg mindenki a szeretet parancsolatot.

Folytatása az isteni kijelentéseknek, az Igének ez:

Az Istennek legyen hála, aki adott nekünk diadalmat a mi Urunk, Jézus Krisztus által, most és mindörökkön örökké. Ámen! Lásd: János közönséges első levele 4. 2–3.

A lélek bizonyossága a Lélek mellett, a Lélek vezet. Lásd: a János írása szerint való szent evangéliom. „Kezdetben vala az Ige és az Ige vala az Istennél...” Jn 1.1. és Jn 3:34. Mert a kit az Isten küldött, az Isten beszédét (beszédeit) szólja; mivelhogy az Isten nem mérték szerint adja a Lelket.

Jn 13:34 [és] Jn 14:34¹⁰ [és] Jn 5:39 [és] Mt 10:32-33.; Lk 24:39, 45; 2Kor 12:1.

Lásd: János közönséges első levele 4:2-3.

⁷ A []-be tett szavak kiolvashatatlanul elmosódottak.

⁸ Miatyánk-parafraíz

⁹ Jellegzetes, bibliai frázisokat alkalmazó, doxológiával záródó személyes bevezető.

¹⁰ Ez utóbbi igehely nem létezik! Talán a 31-re gondolt?

A Lélek¹¹ bizonyossága a lélek mellett, a lélek vezet. Lásd: a János írása szerint való szent evangéliom.

Jn 3:34; Jn 13:34,¹² Jn 5:39; Mt 10:32–33; Lk 24:39, 45; 2Kor 12:1; Zsid 11:6.

2. Minekelőtte¹³ az evangéliomat megkezdem (hirdetni), felvilágosítom (a híveket), hogy hogy és mit, mitől és mint¹⁴ jöttek ezek nékem.

Mennél jobban erősíti¹⁵ Isten az Ő Szentlelke által az én hitem, annál nagyobb Igéket¹⁶ – a Jézus által – jelente meg nekem.

(Csel 9;¹⁷ 1:8)

3. Így jönnek nekem az Igék, kezdetben (nem tudom megérteni alszom-e vagy nem, és én) úgy látásokat láték, aztán nekem úgy tetszik, mintha nem aludnék mos' mán.¹⁸ Azt sem tudom, hogy nyitva van[-e] a szemem, mikor az Úr [...] (xxx xxx xxx) tanít éjjel engem. Mert míg egy Igét nem tudok, addig nekem másat nem mond.¹⁹

Úgy tanulom, mint Édesanyámtól tanultam imádkozni. Addig (mindig) szóla, míg csak meg nem értem az Isten által elrendelt Igéket. (Lásd Pál levele 2Kor. 12:3.)

De jól meg kell érteni, nem félremagyarázni, mert az annak a vétke, nem az enyim. Mert aki jól meg nem érti, bele se fogjon mondani, (nehogy saját élete el- len törjön és Isten akaratának megrontója) [legyen].

János Jelenések 22:18; 4Móz. 24:16; János evangélioma 3:5, 8; 5Móz.4:39. Lásd Példabeszédek 8:8., olvass!

4. Én Istenem előtt, a teljes Szentháromság, egy, örök, (igaz) Isten előtt porig alázva magamat – és emberek előtt is, mert én csak egy szolga vagyok, az Úrnak szolgáló leánya, [aki] Jézus által tanulok. Én többet nem tudok, csak amit Isten – Jézus által – ad az ajkamra.

¹¹ A Szentlélek-et nagy betűvel különböztetem meg a hívő lélektől, a dramatis presonaetól.

¹² Tévedésből Jn 14,34-nek írta, de ilyen nincs, mert a 14. rész a 31. igével fejeződik be.

¹³ Az eredetiben: „minek élető”. Itt és a továbbiakban a Lettszövetség2-t nevezem így.

¹⁴ Az eredetiben: „mintnt”; Lettszövetség2/A: hogy és miként jöttek és adá az Úr nékem.

¹⁵ Lettszövetség2/A: ...erősítő az ő Szentlelke által...

¹⁶ Lettszövetség2/A: ...annál nagyobb Igét kijelentés által jelente meg Jézus kegyelméből nekem

¹⁷ ApCsel 9,1–8. Nem világos, hogy a fenti szöveg után miért ezt a részt választotta.

¹⁸ Lettszövetség2/A: biztosan tudom, hogy nyitva van a szemem, mikor az Úrjézus tanít engem

¹⁹ Lettszövetség2/A: szóla

A látások októbertől²⁰ jönnek, eleinte csak pénteken és vasárnap voltak, de most már Húsvét első reggelétől mindig jönnek, napok után, sorban. Az első szózat ez volt, és látás ez volt:

II.

1. [Látomás]

Találék én egy darab deszkát és betű van rajta és én elolvasom, de nem tudom megérteni, hogy mit tartalmaz. Ezen tövenődék [sic!] és egyszer csak elhangzik egy nagy hang, úgy hangzott, mint mikor a templom üresen hangzik. Ezek a szavak voltak: „Ha férfi vagy, légy férfi most! Ebéd előtt, ebéd után, jó léssen dolgozol!”²¹

Látok éjjeli látásban egy magasztos, tisztára gyalolt deszkácskát, mint egy Szentírás nagyságban, olyan a hossza is és a szélessége is, és nagyon fenséges írás van rajta. Olvasom, olvasom, de nem tudom megérteni, hogy mit tartalmaz az az írás. Ezen²² én, amint tusakodám nyitott szemekkel az én ágyamban, hallék nagy zúgást és láték nagy villanásokat. Annak a villámlásnak a fénye engem körül foga, és csend lőn, és elhangzott a fejem felett egy nagy szózat, mint mikor a templom üresen hangzik. Ezek a szavak voltak: „Ha férfi vagy, légy férfi most! Ebéd előtt, ebéd után jó léssen dolgozol!”

ApCsel. 1:7–8. vers, olvass!

És én, erőtlén szolgálója az Úrnak, nem értém megfele, hogy mire akar az Úr elkészíteni, vagy mit is cselekedett velem? Én aztat gondolám, hogy hazahív az Úr a bujdosás hazájából az örök nyugalomba. Szóval én meghalok, így tusakodám és belenyugodt szívvel és lélekkel vagyok. Rátok vigyázok és imádkozok, mint Idvezítőm mondá: „vigyázzatok és imádkozzatok!”²³

Bírák 13:22; 2Mózes 33:20,18.

Olvasd! ApCsel. 10:3–4.

Ki mikor szüntelen könyörög Istennek, látá látás által, nagy nyilván a napnak mintegy kile[nc] óráján, hogy az Istenek angyala bémene őhozzá és azt mondá őnéki: „Kornéli!” És az ő szemeit reá függesztvén és megrémülvén monda: „Mi dolog Uram?” És monda néki: „A te könyörgésed és alamizsnád felmentek Istennek elibe emlékezetnek okáért.”²⁴

2. Látám, hogy egy asszony hoz nekem egy konkolyozót – de az asszonynak a karján van egy szép gyerek – és így szól nekem: „Ezt a konkolyozót neked hoz-

²⁰ 1936 októbertől.

²¹ Vö. Ézs 8,1.

²² Lettszövetség2/A: errez

²³ Vö. Mt 26,41; Mk 13,33; 14,38.

²⁴ Kisebb bővítéssel és eltéréssel lásd ApCsel 10,3–4.

tam, ki kell pucolni. Elvállalod?” És én mondték: „el”, és én kipucolom és konkolyozok rajta tiszta búzát, egészen egy köblöt, és akkor a kisgyermekes asszony elvitte a konkolyozót.

Látám én ismét, hogy nap süten fényességben. Egy asszony hoz nekem egy konkolyozót, amivel a búzát szokták tisztítani vetés alá, és látom a karján van egy üde, szép gyerek. És megáll előttem és szól: „Ez a konkolyozó nagyon gyoszos, itt hagyom neked, ha elvállalod.” És én felelek: „Elvállalom.” És szól nekem: „Pocold ki és konkolyozz rajta egy köből tiszta búzát!”

3. {ismét} Felmegyek egy nagy templomba és ott három szószék van, és a középső mellett imádkozok. {És engem} Míg imádkoztam adtak énram egy bíbor ruhát, és amikor elvégeztem az imámat, akkor adtak ott nekem egy levelet, és így szólta: „Eriggy, vigyed az alsó emeletre, ott el fogják olvasni!”

És én elvittem, de nekem nem olvasták el, hanem még többet írtak hozzá. És én jöttem lefelé és láték nagy sokaságot és eztet mondják, hogy: „Azt a sokaságot Jézus tanítja”; de én nem merek odamenni, csak mintegy hajításnyira imádkozok magamnak.

4. {ismét} Az a kisgyermekes asszony hoz nekem egy kolcsot [sic!] és én elveszem azt, és egy ajtót be is csukok vele, ki is csukok.

Ismét az a kis gyermekes asszony hoz nekem egy kulcsot és megy, mutat nekem látásban egy ajtót és így szól: „Ezzel a kulccsal csukd is be és nyisd is ki!”, és én aképpen cselekedém.²⁵

5. {ismét} Jó nekemfele egy csúszó forma, de ember feje van és rajta taréj. És nála van egy acskó pénz, – és én megismerem, hogy Júdás-pénz –, és en[gem] megkínál vele, de én nem vesz[em] el. Ekkor nekem jött és én megvívam vele, letapostam mind a két lábammal.

És én ismét vagyok az Úrban és látám, jó nekem fele egy csúszó forma, de ember feje van és rajta taréj, és nála van egy acskó pénz, és én megismerem, hogy Júdás pénz, és engem megkínál vele, de én nem veszem el, és erre nekem jön, és én megvívam vele, rátapostam mind a két lábammal. „Távozzál, sátán, mert meg vagyon írva: a te Urad, Istened imádd és csak őnéki szolgálj!”²⁶

²⁵ A Lettszövetség2/A-ban ez a 3. látomás.

²⁶ Vö. Lk 4,8; a Lettszövetség2/A-ban ez a 4. látomás.

6. {ismét} Én Bibliát olvasok, és kinyílik az ajtó, és a kisgyermekes asszony jön befele rajta, de vele jön három állat is. Két olyan oroszlán forma, széna van a szájában, egy meg olyan [gyík] forma. És én megrettenék, és [fel]állok a Bibliám mellől, [az] az asszony áll közelebb az én [szent] könyvemhez és én nézem az állatokat. Erre az asszony így [szól]: „Ide állítsd fel a te könyvedet élen, Ézsaiásnál!” És én felállítom az én Bibliámat élen, alig tudom megállítani, úgy reszket a kezem. Én odébb állok és látom, hogy (a) felállított Biblia mellett [to]rnyosodik olyan szép báránnyel, mint nyárban van, [tisz]ta fehér, egy embernői magasságra. És előtte megáll egy [fek]ete görbe pálca, az ember[ne]k mint[egy] az álláig érhetne. [Ak]kor így szól nekem az asz[zony]: „Látod eztet?” És én mondek: „Látom.” „Ebben a felhőben az Isten jelent itt meg. De jól meg[....] érteni én csak a felhőt [látt]am.

{Ismét} Én Bibliát olvasok, és egyszer csak megnyílik az ajtó, és belép hozzám ugyanaz a fényes ruhás asszony az üde gyermekkel, és vele jön három állat is. Kettő olyan oroszlán forma, széna volt a szájában, egy meg olyan gyík forma. És én megrettenék, és én felállok a Bibliám mellől, és az asszony áll közelebb az én könyvemhez, és én nézem az állatokat. Erre az asszony szól: „Az Úr követje vagyok. Jer, állítsd [fel], ne félj a te könyvedet, a te Bibliádat, élen Ézsaiásnál!” És én felállítam az én Bibliámat élen, de én alig tudom megállítani, csak úgy reszketett a kezem. És én odébb állok és látam, hogy a felállított Biblia mellett tornyosol, olyan szép báránnyel forma, mint egy embernői magasságban, és előtte megáll egy fekete görbe pálca, úgy mint az embernek, mint az álláig érhetne. És akkor szól nekem az Úr küldöttje, női asszonyi alakban: „Látod ezt?” És én mondek: „Látom”. „Ebben a felhőben Isten jelent itt meg.” Ó, és engem erőm elhagya, de jól érzek, mert én csak a felhőt látom és utóbb a lélek megérté, hogy az az asszony, aki nekem már három ízben megjelent, az a boldogságos Szűz Mária [és] kised alakjában vele volt az Úrjézus.²⁷

[7.] Ismét látok egy nagy soka[ság]ot és eztet mondják: „Jézus, Mária.” És én odamegyek és megismerem, hogy az az [assz]ony az, akit már háromszor láttam. És így tudom meg, hogy a Boldogságos Szűz Mári[a v]olt, a karján Jézus, csak kised alakban.

[8.] Ismét egy nagy templomban vagyok és az egyik oldalon nagyon sok sokaság van. És én a másik oldalon vagyok, abban van a szószék és az úrasztala. Az úrasztalán van három csésze – mint mikor keresztelni szoktak –, és három tányér, mint mikor áldozunk. És a szószékből kilép kettő bíbor-bársony ruhában és hosszú hajuk van, a vállokig ér. És engem középre fogtak és háromszor körülmentek velem az úrasztalán. És akkor az egyik felvett²⁸ egy csészét és szembeöntött vele engem (vízzel) és a temp-

²⁷ A Lettszövetség2/A-ban ez az 5. látomás.

²⁸ Lettszövetség2/A: levett vízzel

lomba is öntött széjjel. És akkor a másik felvette a tányért és megállott előttem. A tányéron olyan morzsalékforma volt, piros színű,²⁹ és így szólt: „Áldozni fogol.”

A tányéron olyan piros forma morzsalékok voltak és a nézete valami kos [?] forma, de kenyér táplálékban, és így szólt: „Áldozni fogol!”

És én mondtam: „Hagy mondjam el az úrvacsora vétel előtti imádságot!” És az aztat végighallgatta, ekkor így szólt: „Emeld fel a szádat! És én felemelém, és ami a tányéron van, mindet az én számba (xxxxxxx) rakja, de én kézzel hozzá nem nyúlok. És akkor a másik nekem a vállamra vizet öntött, és az egyik elment a szószerk felé, a másik kifelé és a sokaságnak dörgő hangon felelt.

És én kérem, hogy hagy mondjam én el az úrvacsoravételi imát. És az aztat végighallgatta és szólt: „Emeld fel a szádat!” És én felnyitám és az aztat, ami a tányéron volt, mind az én számba öntötte. De én kézzel hozzá nem nyúltam, és akkor a másik nekem a vállamra vizet öntött és elindult a szószerk felé, és nagy, dörgő hangon szólt a sokaságnak, mert a sokaság bámult engemet.

[8/a.]³⁰ Ismét látám látásomban, hogy egy pásztor hajt egy nagy nyáj juhok. A pásztoron szép fehér szűr van és a kezében pásztorbot, és szól nekem: „Adj szállást a juhoknak és [nekem]!” És én adtam is nekik. És én kértem: „Mit akar ezzel a juhokkal?” És ő szól nekem: „Hajtom őket a tiszta vizekre megmosni.” Hajnal fele elindult a pásztor a juhokkal és azok között bárányok is voltak, és egy kis bárány itt maradt, és én aztat elzárom, elrejttem, enni adok neki, de titokban, hogy senki ne is lássa. Egyszer a bárány éntőlem el[lop]ták,³¹ és én elindulok a bárányt keresni. Látok egy sokaságot és arra fele tartok. Ekkor³² feltáru előttem egy ajtó és megáll egy fehér ruhába öltözött férfi és így szólt, rámutatva a sokaságra: „Ott ölték meg a bárányt, akit te keresel.” És mire én szólnék, jön odafele a pásztor, aki a nyáját hajtotta és szól a fehér ruhába öltözöttnek: „Add vissza a bárányt, mert a te végedből kívánják azt meg! Ha nem adod, hajtok neked húszat.” És elment a pásztor és hajtott húsz báránt. Ismét szóla: „Add vissza a báránt, mert a te végedből kívánják azt meg! Ha nem adod, hajtok még neked húszat.” És már negyven bárányok voltak. Újból szólott a pásztor és újból elment, de akkor már nem bárányt hajtott, hanem egy fehér inget hozott, és abban az ingben a báránynak a pecsétei voltak. És így szól a fehér ruhába öltözöttnek: „Itt van ez az ing,

²⁹ Lettszövetség2/A: A tányéron olyan piros forma morzsalékok voltak és a nézete valami kos forma, de kenyér táplálékban.

³⁰ Ez a látomás nem szerepel a Lettszövetség2-ben, de emiatt a kéziratok egymásnak megfelelő sorszámozását nem akartam megváltoztatni.

³¹ Lettszövetség2/A: eloták

³² Lettszövetség2/A: egykor

mívelj vele csúdákat, hogy lássák meg a farizeusok, hogy milyen nagy az Istennek a hatalma!” És a fehér ruhás férfiú elvette az inget a pásztornak a kezéből. És én ezen nagyon tusakodám, mert nem értem.

9. {Ismét} jön nekem egy levél, így van rajta a felírás: „Isten országa a Földön.” És a levelen sok embereknek az arképe van, a felső része barna színű, az alsó része fehér színű és nagyon sokan vannak rajta. És a felső része az élő embereké, az alsó azoké, akik már test szerint megholtak. Mind a két csoportból megismerek egyet és én nem tudom, hogy honnan jön nekem a levél. És kinézek az ablakon és látom, hogy jön felfelé nálunk egy 12 éves forma szép alázatos leányka és kinyitja az ajtót.

{Így szól} xxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxx xxxxxxxx Két könyv van a hóna alatt, új ének, új zoltár és engem olyan dorgálón veselve³³ [sic!] fedd. Így szól: „Mikor fogtok már értelmet venni? Meddig kell még nekem fáradozni?” És a könyvet nekem – [az] egyiket – itt hagyta.

10. Ismét az én torkomat érzem, hogy szúri valami. És én, x az én kezemmel megfogom és kihúzom. És amit én kihúzok a számból [az] egy kék borítékos levél volt, és rajta sok írás és számok voltak.

11. Ismét én láték egy embert és így szól nekem: „Mit látsz itt?” Én mondek: „Aranyokat”, mert sok arany darabokat látok. És így szól nekem: „Te ezeket m[íért] annak ismered?” És én mondek: „Annak, mert fényesek.” És ekkor szól nekem: „Jer és lásd!” És támasztott egy nagy sárga lángú tüzet és kezdi szórni bele az aranyakat. És egyik darab kűnek maradt, a másik homoknak és a legkevesebb mara[dt] meg tiszta aranynak. És így szól nekem: „Látod – mineku[tá]na ez az arany megpróbáltatott xxx tűz által, mennyi kevés, ami tiszta ar[any]? Így van az {az} Isten Országába törekedő embereknek is a száma. Mint [a]hogy ez az arany megpróbáltatott tűz által, az Isten Országába törekedő embereknek is a száma hit által próbáltatik m[eg].” És a tiszta aranyat összeolvasztotta egybe.

12. Ismét láték egy angyalt és [az] úgy szállott a sokasághoz. Az angyalnak két nagy fehér szárnya van és így szólt [ne]kem az angyal: „Jer ide és lásd!” És én végignézegettem őket. És így szól: (hang is kell)³⁴

„Ezek azok, kik az Istenbe vetett igaz hitet szomjúhozó lelkek.
Tihozzátok szóla az Isten által elrendelt evangéliom,
amit az Úrjézus által tanul az én szolgálóleányom.

³³ Verselve?

³⁴ Nyilván valami dallamra gondolt, amire a következő sorokat énekelni lehet.

Jaj, de sokan vagytok, akik tántorogtok,
nem hisztek az evangéliomnak,
amit én, Isten, Jézus által adok az én szolgálóleányomnak
ajkára, hogy szórja azt az elalélt szívekbe.”

III.³⁵

[1.] Én, erőtlén szolgálója az Úrnak, minek előtte az Isten Jézus által kezdett hozzám szólni, már annak előtte tíz esztendővel a pénteki napot imádsággal, azaz böjtöléssel töltém, de én nem is gondoltam arra kezdetben, hogy én leszek a Krisztus Jézusnak tanítványa, azaz bizonyágtévője.

Én az Isteni kijelentést először október elején kaptam, 1936-ban. Huszonhat éves voltam, csendes békesség volt, a cseh nemzet volt itt³⁶, és ezek nemes lelkűek voltak, sokszor kihallgattak, de engedtek utat Isten igéjének. És engem az Úr felet-
több lelki, kegyelmi munkába állíta, és adá nékem a Szentléleknek erejét, és nagy erővel nyugszik rajtam, és lakozik a Krisztus bennem, hogy ezreket küldje ide az Úr egy- egy péntek és vasárnap napra,³⁷ és ez így lőn 1937-től 1939-ig. És ekkor a magyar állam csendőrség által bezáratta a gyülekezetet, ahelyett, hogy kihallgattatam volna. És én az Úr parancsára engedelmeskedtem. Megértette velem az Úr, hogy nincsen hatalmasság Isten akarata nélkül, és az Úr az ő kegyelmi tanítását nem vonta meg tőlem, csak a gyülekezettől. Azonban az övéinek ad alkalmat az igehirdetésre, hogy amiket látunk és hallunk, amiképpen az Úrtól vettük,³⁸ arról tegyünk bizonyásgot, hirdessük az ő nagy szeretetét, hűségét.

[2. A hívő {az} olvasó szenvedjen el engem, ha valahol az én személyemről szólok, azonban Istené a dicsőség, az ország, a hatalom, most és mindörökké. Ámen.³⁹

És ezt az isteni feleletet kaptam: „Az ige mindenkinek szól” és tovább zörgettem és ismét hallám: „Ami felséges, csudálatos, ami csudálatos, Isten cselekedetei húszak”

³⁵ Ebből a III. számmal jelölt, hosszú, önéletrajzi elemekkel és fohászokkal átszőtt szövegrészletből kiderül, hogy ez, a *Lettszövetség2/A* változat az, amit Borku Mariska később írt meg az előző változatot bibliai lokusokkal is alátámasztva és kibővítve.

³⁶ A Trianoni békeszerződés értelmében 1920-tól 1939-ig Kárpátalja Csehszlovákiához tartozott.

³⁷ Ti. amikor Borku Mariska nyilvános házi istentiszteletet tartott az udvarán, a még élő szemtanúk szerint több száz [!] szekérrel mentek őt meghallgatni a régió magyarlakta falvaiból, Magyarorszárol és Csehszlovákiából is.

³⁸ Pál apostol leveleinek egyik gyakori szófordulata, vö. 1Kor. 11,23.

³⁹ Az utolsó félmondat Miatyánk-parafrazis.

Ekkor megadá nékem az én Istenem Jézusunk érdeméből az értelmet. Kezde megjönni nékem az értelem, és az Úr a mennyei kijelentéseket Jézus által, a keresztre feszített, harmadnapon feltámadott, mennybe felment Királyonk által tanítani⁴⁰ nem szűne meg engemet a mai napig kegyelemből.

És szóla tovább: „Menj fel és öltöztessél fel, és a te neved lészen örökkévaló orvos! Menj el és szólj a politikának!”

Ekkor értelmet ada az Úr és küldé engem az akkori papsághoz. Először küldé Nagydobronyba⁴¹ és küldé helybe. Abban az időben Györke Endre⁴² volt Teleken⁴³ a pap és ennek az Úr intése találtatott babonaságnak eleinte; később is kemény maradt, akkor is, amikor már Isten világosságra hozta az ő tanítását. Ő lett a legnagyobb látszólagos ellensége a Jézus által leadott szent evangéliomnak. Sok ízben kihallgattatott, csendőrséggel rémesztgetett, de míg a határidő az Úr előtt be nem telt, nem lehetett néki elhallgattatni. És Isten őtet használta fel arra eszköznek, hogy nagy pócra juttatta emberileg, testileg, amikor Horthy⁴⁴ Miklós lett a népek feje testileg, és a papságot kiemelte, és ezek többet adtak a világi törvényre, mint az Istenére. És ez bezáratta akkor a gyülekezetet, amit Isten mint erőtlén eszközkén [rajtam] kereszttül, Jézus által hirdettetett. És Isten az ő igéjét mind egy pontig beteljesíté hívő és hitetlen láttára. A Lélek bizosságot tesz ezekről.

[3.] 1946. a Szovjetunió állam keze alatt vagyunk testben és en[nek] kell⁴⁵ engedelmeskedni is, mert az Úr Jeremiás prófétán kereszttül is bizosságot tesz. Szól: „adjátok meg magatokat a babiloni királynak!”⁴⁶ Noha én[gem], erőtlén eszközt elítéltek az akkori testi orvosok, hogy őriült vagyok, két hónap múlva meghalok, és a papságnak nagyobb része ezzel ámitották a híveket, Istennek kegyelméből én [mégis] saját kezemmel írom ezeket meg bizosságuul a megmaradott népek.

Mert a nép rostáltatik,⁴⁷ '44, '45, '46, már harmadik éve és vitetik [akkoriban]⁴⁸ a papság úgy mint köz, hogy beteljesítse az Úr az ő szavát, mert megígérte, hogy „ha meg nem tértek, el fogtok veszni!”⁴⁹

⁴⁰ Az eredetiben: „tanítani ni”

⁴¹ Ahol akkor még Gönczy Pál, a később Szibériában raboskodó lelkész szolgált. Az ő számára írta le a Lettszövetség első 187 igéjét.

⁴² Aki egyébként rokonságban is volt Borku Mariska családjával.

⁴³ Ti. szülőfalujában, Tiszaágtelken (ma Tiszaagtelek, Ukrajna).

⁴⁴ Lettszövetség2/A: Horti

⁴⁵ Lettszövetség2/A: enkel

⁴⁶ Vö. Jer 27. Utalás a zsidó nép babiloni fogságára (Kr. e. 8–6. sz.).

⁴⁷ Utalás arra, hogy 1944 novemberében Sztálin parancsára a kárpátaljai 18 és 50 év közötti magyar férfiakat szovjet lágerekbe hurcolták; a különböző felekezetű papok üldöztetése a Szovjetúnióknak ezen a részén '46–'47-re datálható.

⁴⁸ Lettszövetség2/A: ako hórban

⁴⁹ Vö. Lk 13,3.

Várja az én lelkem az Urat,⁵⁰ várjuk az Úr Jézust, mert ő jó.
Jövel, Uram, Jézus, ó, jövel!
A te országod jöjjön el! Ámen, ámen, ámen!

[4.] Az Úr így szól nekem: „Legyél [az] én országom és kelj fel, a könyvet írd meg!” Legyen meg Atyám a te akaratod, most és mindörökké. Ámen.

Betűhibák lehetnek, de érzi a lélek, hogy akire ezt az Úr rábízta, a Lélek nyelvén egészíté [ki] az isteni látások[at] és tanítás[okat].

Az Isten Lelke kényszerít engem ezeknek a megírására – a megmaradt népnek, ami a tűznek rostáján⁵¹ kijő – bizonyoságul.

A legnagyobb üldöztetési napokban adott az Úr ingyenvaló kegyelemből⁵² erre alkalmat, noha a lélek kész is erre, de a test erőtelen⁵³ és félelemmel és rettegések között⁵⁴ végzi mennyei megbízatását. Istené a dicsőség és az ő szent Fiáé, örökkön örökké, ámen! (1946) dec[ember].

[5.] A szorongatás nehéz napjai egyre növekednek, és én, erőtelen szolgálója az Úrnak, testben és lélekben a nagy Istennek irgalmából, Jézus érdeméért, kegyelemből, kegyelmi ajándékával az Úrnak az Urat szolgálom lélekben.

Róm. 7 r. 24. vers 25.

[6.] Sokat kesereg a lélek és gyötrődik a szív, a testi év száma sok, [de] az Úr előtt egy na[p] annyi mint ezer esztendő.⁵⁵ 90. zsoltár.

Így felje]zem ki földi szóval: Ímé már 1948 év lejár és 1949 év küszö[be] közeleg, és a lélek éberen vigyáz, az Úr Jézus ellen és az ő követője ellen hadakozik a Sátánnak egész serege. Uram, irgalmazz! Uram, köny[örög]l! Uram, tarts meg!⁵⁶

[7.Ima]

Megaláztál, Uram bennünket, mert sokat vétettünk ellened. Most vesszük észre, semmivé lettünk, mert törvényedől eltértünk. És te vagy, Atyánk, mennynek,

⁵⁰ Vö. Zsolt 130,5. vsz. „Várom az Urat, várja az én lelkem, és bízom az ő ígéretében.”

⁵¹ Az isteni ítéletre vonatkozó biblikus jelkép. Később is használja: „a tűznek rostáján át lesztek koholva”.

⁵² Vö. Hós 14,5 „...szeretem őket ingyen kegyelemből”; Róm 3,24 „megigazulván ingyen az ő kegyelméből”.

⁵³ Vö. Mt 26,41; Mk 14,38.

⁵⁴ Vö. 2Kor 7,15; Fil 2,12.

⁵⁵ A 90. (genfi) zsoltár 2. vsz. „Mert ezer esztendő előtted annyi / Mint tegnapnak ő elmúlása.”

⁵⁶ Ez a megháromszorozott formuláris könyörgés a katolikus és görög katolikus liturgiára emlékeztet.

földnek ura, akinek gondod van a te juhaidra, mert szólsz hozzánk nehéz idők napjaiban. Keseregve, összetörve könyörgönk, mert a vakság ördögének igájába estünk.

A babilóniai király⁵⁷ uralkodik a minden testi, múlandó, földi, emberi alkotmányon. Úgy látszik kívülről a hitetlenek előtt, hogy övé a hatalom, mert nem keresnek Téged, égnek, földnek dicső urát. Nem ismernek az ő keménységükben.

Sírni tud a lelkem, zokogni a szívem,
hogyan tapodtatott meg az égi kegyelem
a világ fia előtt.

Hozzád térő szívem egyre vezekelve⁵⁸ kér,
ne hagyd el a Siont engedetlenségeér!

Jézus érdeméért téríts meg, mint kereszt alatt roskadozókat,
nyomorúsággal lélekben-testben sínylődő⁵⁹ juhokat.

Vizsgáld meg, Uram, a mi szívünket és lásd meg, ha van-e nálunk a hamiságnak valamelyik útja, és vezérelj minket az örökkévalóság útján!

Könyörgönk, Uram, Jézus érdeméért adj erőt a tebened bízónak, hogy összeomljon, a mi porsátoronk a rabiga alatt, a kemény parancs miatt. De ha azt végzed is, taníts megérteni Igédet, hogy készületlen ne legyen a lélek! Adj kegyelmet, adj irgalmat, adj hűséges szívet, hogy megmaradj a mi szívünkben mindörökké úgy itt a földön, mint a mennyekben,⁶⁰ legyen meg Atyám a te akaratom! Ámen.

[8.] Én, az Úrnak szolgáló leánya, aki kegyelemből vagyok az én Uram Jézusnak szolgálója, a mennyei igével mindezideig sáfárkodva kegyelemből, lélekben szabad vagyok, de testem⁶¹ a járomban. Várok a Jézusra mer Ő jó. A testi évek tűnnek, soraimat írtam, mer ez a hivatásom az Úrtól, 1949. december 15. Uram irgalmaz nekünk! Uram Jézus! Hozzád esdeklek, erőtlenségű szolgálód vagyok tenéked, kit kegyelemből mindezidáig tartál meg.

[9. Fohász]

Igazságos Atyám, ki a szíveket vizsgálod, nézz le reám! Szent Fiadért cselekedjél továbbra is irgalmasságot velem, összetörve szívben és lélekben csak tereád várok, tereád tekintek. Te kijelentéd, Uram, Jézus által, hogyha meg nem térünk elve-

⁵⁷ Értsd: a szovjet államhatalom.

⁵⁸ Lettszövetség2/A: eszekeelve

⁵⁹ Az eredetiben: „szisflődő”

⁶⁰ Miatyánk-parafraíz

⁶¹ Az eredetiben: „desetem”

szűnk, mind igazak és ámenek, amik szádból kijönnek.⁶² Megnehezdedtek terheink, testi erőnk elhagy, összeroppanunk a vas járom alatt, méltán viseljük Urunk Istenünk a te haragodat. Esedezek,⁶³ Uram, hozzád a te nagy nevedért: téríts meg minket, hogy megtérjünk, gyógyíts meg minket, hogy meggyógyuljunk, búsult haragodban össze ne zúzz minket! Ne add⁶⁴ ki a te követőidet prédára, ne adj pusztulásra! Te magadért könyörögve kérlek, szent Atyám, őrizd meg a te láthatatlan egyházadnak tagját, kit a te szent Fiad vére árán váltta meg! Nézz a te egyszülöttödre, szűnjék meg a te haragod! Az ördögnek hadát, ó, kérünk, semmisítsd meg, hogy hagy ismerje meg minden téged félő mind jobban, mind jobban, hogy ó, mily jó az Úr azokhoz, akik őrá várnak! A Jézus nevében kérlek, ha lehetséges, múltját el tőlem a keserű pohár, mindazáltal mindenben a te szent akaratod legyen!⁶⁵ Ámen.

[10.] Napok jönnek napok után. Az fró én vagyok még mindig, testemben-lelkemben feltámadva élek és várom az Urat, jobban mint az örök a reggelt,⁶⁶ mert fájdalom fog el, mint a szülő asszonyt, látom Sion romlását, látom az igazságot elesni az utcán; jön a lelkekre a rútság, a bűn, mind a veszedelem: éhség, fogság, nyomorúság. A kicsin gyermekre nézve és szent Fiad érdemére kérve kér az én sebzett szívem, fordulj hozzánk! Istené a dicsőség [mind]örökké amen!

[11.] Indít a lélek engem 1950. december 25-én. [Ima]

Hűséges, mennyei Atyám! Hálát adok neked a hozzám való nagy kegyelemér', mert tudom, hogy a te szent Fiad érdeme az, hogy még testemben-lelkemben szolgálhatok tenéked ebben a tűzpróbában, amikor a Sátán is elindult teljes erővel pecsételni. Felveszi a harcot bárhol a tieddel. Fegyverét szurkálja [a] te nevedről nevezett gyermekeidbe, akár betegágynál szólítol és állítod meg a te juhaidat, akár koporsónál, akár rideg sírnál, annyira örjög, mintha valóban az övé vón a diadal. De légy áldva, Atyám, hogy Jézus a te egyetlen szülött⁶⁷ Fiad érdeme az, ami által ha könyörgünk, a kegyelem rajtunk marad és a Sátán önnön magában meghasonlik és elesik. Úr, én Istenem, nem tudom meghálálni te jószágodat a lelki-testi erőért, a gonosztól való megszabadításodért, a gyászáért, a nagypéntekért, a keserves bánatért, hogy Te a te Szentlelkeddel erősítettél. A mi árvaságunkban el nem estünk, hanem még nagyobb és mélyebb dolgoknak, – amely a te akar[at]

⁶² Ugyanezt a frázist, amely a 2Kor 1,20 parafrazeálása, megismétli a XVI/8. igében is.

⁶³ Lettszövetség2/A: esedezek

⁶⁴ Lettszövetség2/A: agy

⁶⁵ Vö. Lk 22,42; Mk 14,36.

⁶⁶ Vö. Zsolt 130,6. vsz. „Várja lelkem az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, az örök a reggelt.”

⁶⁷ Az eredetiben: „szülülötfiad”

oddal megegyezik –, tettél és állítottál szolgálatába. Elégséges a te kegyelmed mi-neküink mindenre, tebenned mindenre van erőnk, amikor egy szerető tanítványt vesztünk testben el, mellénk állasz; amikor árvaik miatt szomorkodunk vigasz-tal[sz]; amikor üldözöttünk és a világ kizár, te mennyei hajlékot adsz. Dicsőítünk téged és magasztalunk, mert mindezekért téged illett a dicsőség, hálaadás és tisztesség,⁶⁸ téged lelki erőért és öröméért, a sírásért és a próbáért.⁶⁹ Uram, járj velünk, hogy el ne essünk, mindvégig, úgy itt e földön, mint örök honban, a Jézusért ké-rünk! Ámen.

Az író erőtlen szolgáló 1951. december 16-án. Hogy még [...] csak az Úrnak nagy kegyelme [velünk].

[12.] Szeretnek lelke által tanít Jézus! Lélek, harcolj a harcban, a trombita fúvall, sok jajt és végsőt jelent. Vessetek gátat az igazságtalanságnak! Ne tékozz el az időt, vedd fel fenyítékem és térj hozzám, és én kígyógyítlak téged! Leszel éles kard az én kezemben, ledőtől Igém tüze által minden tisztátalant és paráznát! Kőfal gyanánt le-szek neked. Jézus, én vívok meg helyetted a fenevaddal a harcon, hogy aki engem kö-vet, egyek legyünk mindörökké. Szól az Úr: „Szent országom – én, Úr szólok –, ne-vemről neveztetik, szentelt szívek nyájával betöltetik. Nagy vakságból sok jaj között kelj, ébredj lélek!” Jézus szól: „Az Ige int, a kettős lelkek közt küzdj, vigyázz, én követem!”

[13.] Látás.

Magam mintegy nagy mezőben vagyok, és hozzám jöve egy angyal és engem nyugat-nak fordít, és látám feljön az égen mint egy zászlóforma alak láng színben, és ezt az alakot, mint egy kerék nagyságban négy csillag követi és nagy tűzvonalakat hagyának magok után, nagy tűzködbe' marad az ég. Nyomon [sic!] utánok délről öt fekete, tüzes csillag, ez is olyan nagyságban, és a fekete, tüzes csillag összejátszik a piros, tüzes csillaggal, és nagy tűz, ködhomály szállott a földre, és én félni kezdtem, és hozzám szól az angyal: „Ne félj! Állítsd fel a te szövétneked és világíts!” És egyik jel a másikat kö-vette, és én megbátorodék és nem remegék. És én remegve, félve imádkozám és tépődék a látás felett, és erősen szóló szöveget hallottam. „Én, Úr szólok: »Ó, ó, embernek fia, mégsem érted? Ami elhatároztatott, végrehajtatik, mert én, Isten, megrettentetem a földet és annak lakóit. Megkeményítem a bűnalkotóknak szívét, mert tátognak én el-lenem; népem fiait sanyargatják, törvényt hoznak, rólam elfelejtkeznek. Ó, Sion, Sion

⁶⁸ Vö. Jel 7,12. „...áldás és dicsőség és bölcsesség és hálaadás és tisztesség és hatalom és erő a mi Istenünknek, mindörökkön örökké!”

⁶⁹ Az eredetiben: „apróba baért”

ne szomorkodj! Urad vagyok és Istened, te megérted, mikor sújtoló vesszőmet⁷⁰ a törvénytaposókra ráteszem. Int az Úr tégedet: Igémet elküldvén szól a Krisztus, utat mutat, ne ingadozz, szállj a síkra! Kiált: »Rám várt juhok, ne féljete!« Szólj e néphez: »Engemet nem félsz, tőlem elhajoltál, törvényem ellen jársz, te, kit én alkottam. Íme, én nem szunnyadok, az oroszlánok támadnak rád ó, hitszegő, oly órában, amikor nyugszik a te szíved kényességbe. Te pedig ó, Sion nem szegényülsz meg, íme, én előtted megyek, mennyei szómat figyeld, mikor már az oroszlánok karma vesz is körül! Ne félj, higgy, mert én legyőztem a gonoszt!« Hallám: »Szavam által nyertek szabadulást! Szenvedő szívek, ne sírjatok szelektől hánykódó lelkek, vigasztalódjatok! Szólj az énhozzám térőnek: »Ha átadtad magad a menny Isténének, ha velem jártál, te nép, elhagytalak-é én téged? Emlékezzél, az én csuda dolgaimról! Ki táplált téged? Ismerj meg engem! Ismerj meg, míg van időd, míg mértékem zsinórja hozzád nem ér! Mert én, Isten korán szóltam, még vajúdásod előtt.«” Dicséret, dicsőség tenéked, mennynek, földnek Ura, most és mindörökkön örökké! Ámen.

[14. Ima]

Hűséges Istenünk, mennyei édes Atyám! Áld és magasztal a szív, hogy [nem] hagytál el bennünket sokat tévedő szolgádat, szolgáló leányodat babiloni⁷¹ fogságomban, Sodóma fiai között. Tudom, Uram, hogy Jézus érdeme az, hogy rajtunk van e kegyelem. Ó könyörölgj is, jótévő Istenünk rajtunk, adj minékünk lelki, testi erőt, értelmet, figyelmet, bölcs szívet, hogy noha a nyomorúság fellege szállt is ránk [...] ⁷² te általad akkor is boldog[ok] legyünk, Urunk, Istenünk! Órizz meg a gonosztól, hogy el ne nyeljen; a vadak széjjel ne tépjenek, hogy bejuthassunk az örök Kanaánba, az Úr Jézusért hallgass meg [minket!]⁷³

1952 januárban.

[15. Ima]

Szerető, mennyei édes Atyám, aki a te nagy irgalmadat kegyelemből ezen egész éven át rajtunk és bennünk, végtelen, csudálni való szeretetből, érdemtell[en] gyermekeiden, rajtunk tartatád [szemed], úgy, hogy a mennyei kegyelem Jézus érdeméből reánk áradt; és bevalljuk, jó Atyánk, hogy csak így maradhattunk meg a kísértések harcaiban, hogy el nem estünk. Ó, jó Atyám, könyörgünk, bocsásd meg tévedéseinket és adj megnyugvást a szívnek bűnei bocsána[ta] felől, mert a törvény a testet teljesen hálóba fogta, noha a lélek szabad. Jézusom, Megváltóm, esedezz a te nyájadért, a te megriadt Sio-

⁷⁰ A büntető vessző, a vesszőzés biblikus közhely. Ez a szókép leginkább Ézs 30,32-re hasonlít: „És a büntető vessző minden sujtását...”

⁷¹ Az eredetiben: „babilomim”

⁷² Elmosódott, kiolvashatatlan szó.

⁷³ A „Kérünk téged, hallgass meg minket” formula a katolikus liturgia ismétlődő fohásza.

nodért szent Atyánknál, hogy a gonosztól megszabaduljunk és országodba bejussunk, a megdicsőült lelkekkel téged szolgáljunk örökkön örökké! Ámen.

1953. december.

[16. Ima]

Jóságos, mennyei édes Atyám! Légy örökké áldott, hogy Jézusunk érdeméért kegyelmi áldásodat rajtunk tartod! Sebzett szívünkre tenálad van a gyógyír egyedül. Megtelik a mi szívünk irántad hálával, fogadd el gyermekedtől szívemnek belső áldozatját! Jézus nevében kérlek, a világtól üldözött szolgálóleányod, akinek Te tudod, Atyám, egyetlenegy reménysége, bizodalma Te vagy, esdekelve kérlem, állj mellém és vezess ezután is! A gonosztól őrizz meg, hogy dicsőíthesselek és szolgálhassalak Téged, a Te szent akaratod szerint! Legyen meg, Atyám, a Te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

Az író én vagyok. 1954. december.

[17. Ima]

Áldott Isten! Megalázott és összetört szolgálóleányod hálákat ad neked, hogy Jézus érdeméért kegyelmedet és irgalmadat rajtam tartottad, eltértél az én botlásaimtól! Ingyen kegyelemből, lelki, testi erőt adál, hogy mennyei igazságoddal sáfárkodhatok. Te vezértél lelkeket [hozzám], Te adtál időt, alkalmat, és felébresztettél, hogy bármily nagy volt az én próbáltatásom, mily nagy a te szere[te]ted a Jézus által a hozzád térő lelkekhez. Megtelik a szívem hálával, fogadd hulló könnyeimet hálaáldozatul, hűséges Atyám! És kérem a Te irgalmadat és kegyelmedet és Szentlelkedet, Atyám, a Jézus által, ó, hallgass meg! Legyen meg, Atyám a Te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

Az író én vagyok, 1955. év. Dicsőség Istennek!

[18.] Lásd: Zsoltár 32:5 vsz.

Mikor az Úr elmosándja [sic!] a Sion leányának ondokságokat és Jeruzsálem /vétkét/ vérét kimosándja ő belőlök az ítéletnek és megemésztésnek lelke által. És terem az Úr a Sion hegyének minden hajlékán, azaz az ő gyülekezetein nappal felhőt és ködöt.⁷⁴

Olvasd: Ézsaiás 4:3,4. részét; Ámós 3:8.

Lásd: Mózes IV. könyve 11:28, 29.; Mózes II. k. 23:20⁷⁵, 21. v.

És Istennek hála, Jézus érde[me] és az ő kegyelméből adott az Úr erőt szolgálójának mindezekon keresztül, amiképpen a szent Ige bizonyítja, hogy érezsem az ő szent akaratát és cselekedjem. Az ő Szentlelkének ajándékát kegyelemből rám árasztá.

Apostolok cselekedetei 26:16; Pál levele a Galátziabeliekhez 3:28. Olvasd!

Istené a dicsőség, örökkön örökké! Ámen.

⁷⁴ A megadott igehely parafrázisa.

⁷⁵ A hivatkozott igehely második felét nem idézte.

[19.] Az Úr szól: „Sokan fognak hozzád eljönni e beszédér’, és kérdezni fognak a Jézus Krisztusban vetett reménységed felől, és te akkor mutasd meg nekik az írást, amit írtál!”

Szózatot hallám a hitnek világánál: „Mutasd meg nekik az én Igémet. Az Isten sem, a Biblia sem tiltja ezt! »Menjetek el«, – így szólj a híveknek, kik a hitnek világánál idejönnek. »Hirdessétek Istennek a csudálatos dolgait, hirdessétek egész tenger napon keresztül [sic!], hogy ő ezt cselekedte.«

Napok jönnek, napok után, az éjszakától többé ne félj, tiszta szívvel cselekedj! Én, Jézus állítalak téged az Isten templomában oszlopol,⁷⁶ hogy ami felséges, ami csudálatos, ami szeretetteljes, ami dicsőségre méltó, mindörökké dicsértessék! Most és mindörökké!” Ámen.

[20.] Szól az Úr: „Neked el kell innen menned! {egy} El egy nagy, magas hegyre, ott van egy elkészített város, a mennyei Jeruzsálem⁷⁷ Istentől száll alá le.” Felel⁷⁸ a lélek: „Tudom, Uram, belenyugszom a Te szent akarotodba, de ki vezet minket oda?” „Én, Isten mutatom meg néktek az utat, higgyetek az én igazságomnak!”

Legyen meg az Isten akarata, most és mindörökké! Ámen.

[21.] Szól az Úr: „Az ég megnyílt, kegyelmébe fogadott benneteket.” Ismét hallám: „Én, Isten azt akarom, hogy boldog légy családdoddal együtt.” Ismét hallám: „Én, Isten azt akarom, hogy nékem az Úrnak szolgálj, mint meg vagyon írva: »Nyugszik az, aki énbennem bízott.«”⁷⁹ Legyen meg Atyám a te szent akarotod, most és mindörökké! Ámen, ámen.

[22. Záróima]⁸⁰

Áldást osztogató, édes, jó Istenem! A múltó év elteltével megállok még szent felséged [előtt], hogy hálát adjak Tenéked, hogy engemet, erőtlén eszközödet, ingyen, kegyelemből megőriztél a Gonosztól, amely lépten-nyomon üldözött, és adtál erőt a léleknek, hogy hozzád tudott kiáltani szabadításért, és Te nem hagytál el, hanem Jézus érdeméért kegyelmeztél! Tehát tiszta kegyelem az élet és a megtartás számomra, mert teljesen, csupán ist[e]ni kegyelem, hogy én ezen az elmúlt évnek napjaiban ki nem múltam testemnek r[os]táltatása⁸¹ alatt, amikor próbára tétettem. Köszönöm, Atyám, a próbatélelt, hálát adok Neked a megvettetésem[ért], amikor a Te nagy nevedért

⁷⁶ Értsd: oszlopnak/oszlopol; vö. Jel 3,12.

⁷⁷ Az eredetiben: „Jerúzs Elem”. Vö. Jel 21,2.

⁷⁸ Az eredetiben: „szál ala lefelel a lélek”

⁷⁹ Zsoltárparafrázis. Vö. Zsolt 62,2 „Csak Istenben nyugszik meg lelkem”; Zsolt 91,1 „Aki a felségesnek rejtekében lakozik, a Mindenhatónak árnyékában nyugszik az.”

⁸⁰ Ez az imádság a Lettszövetség2/A utolsó oldalain található. Az időrend megtartása érdekében helyeztük ide.

⁸¹ Az eredetiben: „rúztáltatása”

gúnyúlnak, hálát [adok] azért, hogy félreértene, hálát a sebekért, hálát a szeretett testvérekért, hálát a fenyítőkért, mert ezek által győztél meg, és tartottál meg feltámadva lélekben, de összetörve testben, hogy bizonyoságtévőd legyek Neked, mennyei Királyom, hogy amire elhívtál, hirdethetem és kapcsolatban lehetek Teveled! Ó, édes Atyám, továbbra is kérlek, légy nekem gyámoszlopom,⁸² fogd fel ügyemet, erősítsd hitemet, hogy ingyen kegyelemből, hit által kegyelmet tanáljak Tená[lad], hogy a Te országodnak lehessenek boldog, örökös lakosa! Jézusért, ó, hallgass meg! Ámen.

1956 december. Dicsőség Istennek!

IV.

Szeretet szent Evangélioma

1. Szomjúhozó lelkek, tihozzátok szóla az Isten által elrendelt evangéliom, amit az Úr Jézus által tanul az én szolgálóleányom.

2. Jaj de sokan vagytok, akik tántorogtok, nem hisztek az evangéliomnak, amit én Isten, Jézus által adok az én szolgáló leányomnak, hogy szólja azt az elalélt⁸³ szívekben.”

[3.] Én, az Úrnak szolgálóleánya
láték előttem egy sze[líd] nőt, [előttem] megállta,
és én meg[ism]erem, hogy Szűz Mária.
[É]s nekem eképpen szóla:

Láték én egy szelíd nőt, megáll a látomásomban és meg ismerem, hogy Szűz Mária lélekben, és ekképpen szóla:

[4.] „Én (Szűz) Mária vagyok,
én szültem a Földön a Jézust, aki adatott
érte(tek) halálra, keresztre,
szegekkel hozzá szegezve,
dárdával általveretve
vérét ontotta érettetek,
hogy a bűnnek rabságából felébredjete.”

⁸² A szó konkrét, építészeti jelentésében többször is előfordul Ez 40; 41. fejezetében. Szimbolikus értelemben valószínűleg Szikszay imádságos könyve terjesztette el.

⁸³ Lettszövetség2/A: elalile

- [5.] „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóle[ánya!] Így szólj a híveknek!⁸⁴
 »Könyörögjetek hát ho[zz]á, kik a hitnek világánál ide jöttetek!
 Adjatok érte hálát, azért⁸⁵
 az Isten által elrendelt Evangéliomért,
 mert Jézus ada azt az ő szolgálóleányának ajkára!
 Itt a lelki eledel,
 Vegyétek ingyen,
 Vegyetek eleget,
 Ne legyen a lelketek éhes! «”
 (Itt a lelki eledel, vegyétek ingyen,
 hogy megelégtüljete,
 lélekben felöltöztessetek.)⁸⁶
6. Én, az Úrnak szolgálóleánya látám⁸⁷ két szál liliomot
 és amellet Szűz Mária állott,
 és a kezében egy fehér szál gyertyát tartott.
7. És nékem eképpen szóla:
 „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya!
 Ez a két szál liliom szeretetedért van ide állítva,
 eztet adom én néked – Szűz Mária –

⁸⁴ Ez a sor a *Lettszövetség2/A* kéziratában nem szerepel.

⁸⁵ *Lettszövetség2/A*: ...néki hálát, az Isten...

⁸⁶ A két autográf változat után érdemes idéznünk a *Derceni Lettszövetség* folklorizálódott, egyetlen alkotássá komponált verses látomását:

„Én, az Úrnak szolgáló leánya
 láték egy szelíd nőt, előttem megállta,
 és én megismertem, hogy az Szűz Mária,
 és énnekem ekképp szóla:
 – Én Szűz Mária vagyok,
 én szültem a földön a Jézust, aki adatott
 halálra, keresztre,
 szegekkel hozzá szegezve,
 dárdával átal verve
 vérét ontotta értetek,
 hogy a bűnnek rabságából felébredjete,
 kik a hitnek világánál ide jöttetek.
 Adjatok érte hálát azért,
 az Isten által elrendelt evangéliomért,
 mert Jézus adja azt az ő szolgáló leányának ajkára!
 Itt a lelki eledel, vegyétek ingyen,
 vegyetek eleget, ne legyen a lelketek éhes!” (DL 93)

⁸⁷ *Lettszövetség2/A*: látok

ezt⁸⁸ a gyertyát adom a hitedért.

De eztet gyűjtsd meg,

mert ez az, akinek világa

elsüt a sziveknek titkára.

Ennek világára sokan szomjúhozna,

gyűjtsd meg hát és vigyázzá⁸⁹ rá,

hogy annak⁹⁰ a fénye el ne rejtessék,

hanem mindörökkön örökké⁹¹ világosodjék!"

Mondék: „Az Istennek szent akarata legyen [meg], dicsőíttessék a teljes

Szentháromság, egy örök, igaz Isten, örökkön örökké! Ámen!"

8. Én, az Úrnak szolgálóleánya
láték egy menyasszonyt, előttem megállt,
de annak a fátyola olyan hosszú és széles vala,
szemmel⁹² nem látom, hogy hol van a fátyol⁹³ hossza.
És látám: a menyasszony előtt egy asszony imádkoza,
és a menyasszony aztat a fátyollal bétakarta.
9. Én, az Úrnak szolgálóleánya, amint én ott állok,
látom a menyasszonyt a⁹⁴ fátyolával, hogy énfelém hajol
és énnekem eképpen válaszol:⁹⁵
„Nem ismersz te engem, pedig te tudod azt,
hogy én, Úr Jézus tégedet tanítalak,
az ajkadra adott szent Evangéliomot én általam tanulod.”
Isten szóla:⁹⁶
„Sokaknak irattaték meg ez az Evangéliom,
akit Jézus által tanul az én szolgálóleányom!”
10. Isten Jézus által így szól:
„Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya!
Így szólj a híveknek,
kik a hitnek világánál,

⁸⁸ Lettszövetség2/A: esztet

⁸⁹ Lettszövetség2/A: vigyáz

⁹⁰ Lettszövetség2/A: enek

⁹¹ Lettszövetség2/A: hanemid öröké

⁹² Lettszövetség2/A: szememel

⁹³ Lettszövetség2/A: a fátyolnak a

⁹⁴ Lettszövetség2/A: hogy fátyolával

⁹⁵ Lettszövetség2/A: szóla

⁹⁶ Lettszövetség2/A: szól az Úr

az Léleknek az indíttatásából⁹⁷ odamennek:

»Csak várni, csak várni elalélt szívek,

Csak hinni, csak tűrni, szorongatott hívek!

A hitnek gyümölcse látszani is fog,

ha azért tiszta⁹⁸ szívből – Jézus által – imádkoztok

a menny és föld teremő Urához.

Így teljeseedik be az Ige:

»Ugy legyen idelent, mint van a mennyekben!«⁹⁹ –

Mert az Igénél így van elrendelve.

11. Hallék én, az Úrnak szolgálóleánya nagy éneknek a szavát, és eztet a szókat¹⁰⁰ hallám: „Ez az (az) ének, akit néked meg kell tanulni! Ne is tévovázz, tanul meg és énekeld is, mert az Istennek az akarata ez, hogy te eztet énekeljed!”¹⁰¹ Kezdjed hát! Én, Jézus tanítlak téged rá:

»Tiszta búza, tiszta, az én búzám tiszta,

/a/ Pásztorok a nyáját legeltetik rajta.

Búza, búza, tiszta,

tiszta, /búza/ tiszta, tiszta

(Az) Úrjézus tanított engem zsolozsmára.¹⁰² «”

12. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya!

Amit Isten – Jézus által – néked átada, a te vonalodnak [?] jó vége lesz. Néked e(l kell) menned a tartományoknak a¹⁰³ városába. De meg ne ijedj, mert én veled vagyok! Készülnek már és sietnek is már ott a te vonaloddal [?].”

13. Isten – Jézus által – szóla: „Ha[lld] meg te, az Úrnak szolgálóleánya!”¹⁰⁴ Eztet az Evangéliomot, am[it] te most¹⁰⁵ írsz és tanulsz, eztet tanítani fogják a tiszta pásztorok.

14. Írd meg eztet¹⁰⁶ – te, az Úrnak szolgálóleánya –, amint láttad! A kasza már kézbe van fogva, (el) van készítve a nagy aratásnak a megkezdésére.¹⁰⁷

⁹⁷ Lettszövetség2/A: idításából oan mentek

⁹⁸ Az eredetiben: „szita szívből”

⁹⁹ Az „Úri imádság” parafrázálása.

¹⁰⁰ Lettszövetség2/A: eszt a szózatot

¹⁰¹ Lettszövetség2/A: hogy Énekeld

¹⁰² Zsolozsma: a katolikus papok és szerzetesek naponként elmondandó közös imádságainak összessége. Csiszolt változatát a DL 97. szerint lásd a Függelékben.

¹⁰³ A Lettszövetség2/A kéziratában nem szerepel.

¹⁰⁴ Ez a mondat a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁰⁵ Lettszövetség2/A: mostan

¹⁰⁶ A szó a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁰⁷ Lettszövetség2/A: a nagy aratásnak a megkezdésére el van készítve

15. Írd meg eztet, amit látál és amit én, Jézus adok neked az ajkad(ra)!”
Mikor a kaszák suhogni fognak,
Akkor a juhok futkosni fognak!
16. Jól értsétek meg az Evangéliomot, amit én most – Isten, – Jézus által, az én szolgálóleányomnak – elrendelt titkaimat – leadatom hozzátok!
17. Mert ha a kaszáknak angyalai, kikre az a kasza rábízott,
Istennek szent akaratából megindolnak,
18. – én, Jézus, szólok –, akkor a tiszta bárányok egy csopo(*rtba*) tartnak,
de a tétovázók (*meg*)riadnak, szerteszéjjel a falvakban bújkálnak.
19. Írd meg!
De a tiszta bárányok élén – én, Úrjézus – feltartom a kezemet,
állítok melléjük¹⁰⁸ mennyei sereget.”
20. „Írd meg ezt is!
Így szól az Úrjézus:
»Ne tétovázzatok, ti embereknek fia,
mert tikteket az Úrjézus vérével megválta!
Ne legyetek annyira a földnek rabja!«
21. Így szól az Úrjézus: »Ébredjete fel az Isten által elrendelt evangéliomnak
(a) tanítására!
22. Mert az a teljes Szentháromság, egy örök,¹⁰⁹ igaz Isten által elrendelt evangéliom
az Úrjézus által a Földre szálla, hogy aztat az én szolgálóleányom nektek átadja.«”
23. Jézus így szól: „Jaj, de szomorúnak mondandódik [sic!] (*az a szív*), akinél az
én evangéliomom nem tanál világosságot!”
24. Így szól Isten: „Jaj, de (sokakkal)¹¹⁰ verettetik átal az a szív, kinek szeretete, hite,
reménysége Jézus. Ő, aki¹¹¹ a híven szenvedőknek fel fogja szárítani könnyeit.”
25. Én, az Úrnak szolgálóleánya,¹¹² megyek én az Isten házában, a templomban,
és én ott nagy sokaságot látok.¹¹³ És látám, hogy az úrasztala mellett egy angyal

¹⁰⁸ *Lettszövetség2/A: meléjek*

¹⁰⁹ A szó a *Lettszövetség2/A*-ban nem szerepel.

¹¹⁰ Az eredetiben: „sokal”

¹¹¹ *Lettszövetség2/A: ki*

¹¹² A *Lettszövetség2/A* -ból az epithon ornans hiányzik.

¹¹³ A *Lettszövetség2/A*-ban más a szórend.

ül, és úgy tanítja aztat¹¹⁴ az evangéliomot, amit én most Jézus által tanulok. És látám, hogy a sokaság hallgatja, és én is nagy lelkinyugalommal hallgatom.

26. És akkor így szól nekem az angyal: „Az Úrnak szolgálóleányának szólok: Jövel!” És én odamegyek az angyal mellé, és így szól:¹¹⁵ „Állj elém!” És én elibe állok, és akkor az angyal elől veszen egy nagy, hússzú levelet és így szól: „Erre van neked felírva a te cselekedeteid”. És én előttem felolvasta, és akkor rátette az úrasztalára és írt bele vagy négy szót. De már a levél úgy teli volt az én cselekedeteimmel,¹¹⁶ alig volt egy sor üres. És akkor az angyal nekem így szól: „Ez már neked az ötödik előhírnöki beiratás.

Első a hitedről,
második a szeretettedről,
harmadik a nyugodt reménységedről,
negyedik az¹¹⁷ a szivedbe zárt tisztaságodról,
ötödik a teljes Szentháromság, egy, örök Istennek terád bízott
cselekedetéről.”

És én mondek: „Legyen meg az Isten akarata, most és mindörökkön örökké! Ám[en]!”

27. Én, az Úrnak szolgálóleánya láték én más angyalt, és így szól nekem: „Jere velem, és amit látol, írd meg!” És én megyek az angyal után, és megáll az angyal, és felnyitott egy ajtót. És én ott láték apró gyermekeket, xxxx szalmán ültek és¹¹⁸ nagyon éhesek voltak. És így szól nekem az angyal: „Ezeknek a gondozását mi vettük fel. Legyél te is társ, és etesd meg őket!” És én adtam nekik valami étket.

28. Újból felnyitott az angyal egy ajtót, és ott meg a sínlődő betegek voltak és az elhagyatott öregek. És így szólt az angyal: „Ezeknek is mi vagyunk az (ápolójok is, a gondozójok is).¹¹⁹ Ezek azok, kiket már mindenki, aki a földön jár (mindenki elhagyott).¹²⁰ Mi magunkhoz vettük, mert Jézus miránk bízta őket.” Így szól az angyal: „Legyél nekünk segítségül!” És én mondek: „Leszek!”

(Zárva van.)¹²¹

¹¹⁴ A szó a *Lettszövetség2/A*-ban nem szerepel.

¹¹⁵ *Lettszövetség2/A: és szóla*

¹¹⁶ *Lettszövetség2/A: és a levél telve volt, alig*

¹¹⁷ A szó a *Lettszövetség2/A*-ban nem szerepel

¹¹⁸ A szó a *Lettszövetség2/A* kéziratában nem szerepel.

¹¹⁹ Az eredetiben: „ápolójuk is és a gondozójok”

¹²⁰ Az eredetiben: „elhagytak”

¹²¹ *Lettszövetség2/A: zárva.* Valószínűleg ezek voltak az ún. „zárt igék”, az ún. „kemény elede”, melyeket nem hirdetett nyilvánosan.

29. És az angyal nagy hirte[le]n elfuta és kiált nekem: „Gyere te is és megnézzük az otolsó [sic!] ütközetet!” És én megyek az angyal után és láték nagy sereget menni nyugatnak. És magok után sok-(sok) vért hagynak, hogy én csak vért, meg vért láték. És látám, hogy az angyal egy ember mellett áll(a), és annak el van löve az egyik karja és abból is ömlött a vér, és az angyal bekötötte neki¹²² és elvitte magával. És akkor n[ekem]¹²³ így szól: „Te, ki az Úrnak szolgálóleánya vagy, az ajtót bezá[rtad]-é,¹²⁴ mikor én kiáltottam?” És én mondek: „Nem.” És (mondá):¹²⁵ „Az ajtót nem szabad nyitva hagyni!” És az angyal az ajtót bezárta.

V.

1. Én, az Úrnak szolgálóleánya amikor én imádkozok,¹²⁶ {és} megállt előttem egy angyal, kinek a neve az „Úr küldöttje” és a kezében egy zöld olajág volt. „Eztet¹²⁷ hoztam én neked – így szólt¹²⁸ – a békességnek a bizonyosságért.”

És én, az Úrnak szolgálóleánya állok, és átvettem a zöld ágat, és akkor az angyal egy imát mondott. Az utólja ez volt: „Dicsőítsétek¹²⁹ a mennynek és földnek urát most, és mindörökkön¹³⁰ örökké! Ámen!” És az angyal előttem [föl] emelkedett¹³¹ és a felhő elborította.

2. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya, amit – én, Jézus – átadok ajkadra! Mert vagy te a szárnyalásoknak,¹³² a háborgásoknak a gyü[lekez]etbe [bizonyosságul] állítatva, az Isten Fiának, világ Megváltójának a (megszületéséről) és a kereszten való meghalásáról, és a halálból való [fel]támadásáról¹³³ és az ő evangyé[li]omának, – az Igének Jézus felől megirattott Ó- [és]¹³⁴ Újszövetség[ben] elrendelt evangéliomnak. [A] te ajkaddal kell eztet neked megerősíteni a Szentléleknek az indítása által, mert az Isten (az) akarata ez!” „Legyen meg, Atyám, a Te (szent) akaratod, most és örökkön örökké! Ámen!”

¹²² A szó a *Lettszövetség2/A* kéziratában nem szerepel.

¹²³ A szó a *Lettszövetség2/A* kéziratában nem szerepel.

¹²⁴ A kérdőszócska a *Lettszövetség2/A* kéziratában nem szerepel.

¹²⁵ Az eredetiben: „És egykor [sic!] így szólt az angyal”

¹²⁶ *Lettszövetség2/A*: *Ismét mikoron imádkozám*

¹²⁷ Az eredetiben: „eszet”

¹²⁸ *Lettszövetség2/A*: az „én” és az „így szólt” nem szerepel

¹²⁹ *Lettszövetség2/A*: dicső itesd

¹³⁰ *Lettszövetség2/A*: mostés mid öröké

¹³¹ *Lettszövetség2/A*: felemelkedé

¹³² Az eredetiben: „szárnyasoknak”

¹³³ A *Lettszövetség2/A*-ban ez utóbbi kifejezés nem szerepel.

¹³⁴ Az eredetiben: „e”

- 3.¹³⁵ „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit {én,} Jézus X ada át ajkadra:
ez az, ez a Bibliának a harmadik része,
a Lettszövetség ez, amit Isten akaratából írsz,
ez az idvezítő Szentléleknek az elrendelt akarata.
4. Én, Jézus mondom, írd meg:
a Lettszövetségnek a *(megíratása)*¹³⁶
a teljes Szentháromság egy, örök, igaz Istennek a titka{i},
amelynek most jött el az elrendelt ideje,
hogy a mennyekből Jézus által szálljon le a földre,
hogy értelem legyen az utolsó időkben!”
5. Én, az Úrnak szolgálóleánya¹³⁷
látám az Úrjézust, tiszta fehér fényességben,
és a kezében egy bíbor fedelű könyvet tartott.
És mellette egy angyal állott,
és az angyalnak az Úr így szólott:
„Nem sokáig fogol jegyezni e könyvben,
mert ennek a lapjai – már amék be nincsen írva – ,
nem tesz ki többet, mintegy¹³⁸ tizenöt pontot.
Ha ezek a pontok betelnek,
– ahogy az apostolok írták –, mindenek úgy lesznek.
Mózes is írt erről, a próféták is sorba,
be is teljeseedik az Isten akarata.
6. Bátorítsd magadat te most,¹³⁹ az Úrnak szolgálóleánya! Írjad eztet gyorsan,
amit én, Jézus adok az ajkadra!
Már közel az idő, újonan szólok, itt van annak az elrendelt ideje, hogy akik
szenvettek *(az én nevemért)*,¹⁴⁰ vegyék jutalmát az ő cselekedetüknek.
7. Írjad, te, az Úrnak szolgálóleánya!
Aki azért, az igehirdetésért szenvedtek,
azok, kiket vasravertek,
akiket a tűzön elégettek,

¹³⁵ Mindkét autográf kéziratban tévesen a 4. sorszám szerepel, javítottuk.

¹³⁶ Az eredetiben: „meg íra tatása”

¹³⁷ Ez a frázis a *Lettszövetség2/A*-ban nem szerepel.

¹³⁸ Az eredetiben: „mint 1 tizenöt”

¹³⁹ *Lettszövetség2/A: bátoricsd temagad az urnak...*

¹⁴⁰ Az eredetiben: „énértem”

akiket énértem¹⁴¹ lefejezték,
akiket felaggattak,
akiket megköveztek,
akiket a¹⁴² falak közé raktak,

azok fájdalmat nem éreztek,
mert én, Jézus álltam ott mellettük
és ők a tiszta erény csillagának nevezetnek.¹⁴³

8. [!]¹⁴⁴ Én, Jézus, eztet átadom, hogy írjad te eztet a Lettszövetséget, a Bibliának, a bizon ságnak¹⁴⁵ a beteljesedett titkait, amit Isten – Jézus által – a mennyekből¹⁴⁶ küldé alá a Földre.

9. Írjad, amit látál és hallsz!”

Én, az Úrnak szolgálóleánya¹⁴⁷ láték egy leírhatatlan nagy¹⁴⁸ fényességet, ami egy minúta alatt a mennyből leereszkedett és (az a fényesség)¹⁴⁹ az egész földön elterjedt.

És akkor nagy csendesség lőn, még csak a madárok [sic!] is elhallgattak, és a nagy fényességben láték egy folyamat.

10.¹⁵⁰ És hallék nagy szózatot:¹⁵¹ „Ez a víz az életnek tiszta vize. Aki az Úrjézus mellett áll, az ő Krisztusának az oldalán, akit Ő állít jobbra, azoknak a számára van ez az életnek vize, a benne bízóknak. A teljes Szentháromság egy, örök, igaz Istennek, az (ő idvezítő Szentlelkének)¹⁵² elrendelt akarata, hogy ez a folyó rendeltetett az elpecsételtetteknek¹⁵³ a számára.”¹⁵⁴

¹⁴¹ Lettszövetség2/A: én éretem

¹⁴² Lettszövetség2/A: a nevelő hiányzik.

¹⁴³ Az V/6–8. ige a DL 108-nak az első fele, ami az V/10-zel folytatódik. Az V/11. igét külön látomás-elbeszélésként írta le Fodor Róza a DL 109. sz. alatt. Lásd mindkét népi változatot a Függelékben.

¹⁴⁴ Helyreállt a kihagyott 3. sz. miatti számsor.

¹⁴⁵ Lettszövetség2/A : bizony ságának

¹⁴⁶ A szó a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁴⁷ Ez a frázis a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel, helyette: és én...

¹⁴⁸ Lettszövetség2/A : a jelzők felcserélve

¹⁴⁹ Az eredetiben: „és a fé nyesége”

¹⁵⁰ Az eredetiben az előző frázist külön számozta, majd megismételte a 10. sorszámot, javítottam.

¹⁵¹ Lettszövetség2/A: és halám

¹⁵² Az eredetiben: „az Idvezítő szent lélek nek”

¹⁵³ Lettszövetség2/A: elpecsételték nek

¹⁵⁴ Az itt olvasható V/6–10. ige folklorizálódott változata a 108. sorszám alatt olvasható a DL-ben. Lásd a Függelékben.

11. És én a folyó mellett angyalt látok, és az angyal letett a folyó partjára¹⁵⁵ két pohárt.

A pohár aranyból volt,
és akkor nekem eképpen szólt:

„Ezzel a pohárral az Úr Jézus fog keresztelni, és énvelem elküldte, hogy míg Ő eljőve ez a pohár itt legyen, erre én vigyázok.

Aki ebből a folyóból, ezzel a pohárral megkeresztelkedik,
annak a neve Jézustól adatik.

A Jézusért szenvedők mind (egy)¹⁵⁶ nevet kapnak,
ezzel a névvel örö[kkön-]örökké élnek, meg nem halnak.

Mert a bárány Krisztus legelteti azo[kat],
letörül¹⁵⁷ szemükről minden könnyhullatásokat.

És akkor ezek, kiket Jézus keresztel meg,
– így teljesedik be, hogy: – egy akolba gyűlnek,
az Úr Jézus legelteti őket;

mert [az], akit a pogányok nem hisznek,
mint király uralkodik mennyen és idelent.

Ez az Atya-Fiú-Szentlélek teljes igazsága,
be is teljesedik az Isten akarata.”

És akkor az angyal nekem így felele [!]: „Menj el, írjad hamar, mert ez be lesz teljesedve!”¹⁵⁸

(eddig)

12. Én, az Úrnak szolgálóleánya¹⁵⁹ láték egy darab felhőt, mint egy embernek a¹⁶⁰ magassága, és látám, hogy az égtől lejjebbre¹⁶¹ leszálla, és abból a felhőből két fényes szem kijöve, és énelőttem énvelem szembenéz. De olyan fényes, szinte én megborzonek a fényességtől.

13. És hallék szózatot: (1) „az Úr szól:”

Ismét hall(ám):¹⁶² (2) „velünk fogol lakni.”

Ismét: (3) „Az én igém szállott hozzád.”

Ismét szózat: (4) „Már megtörettetik a kígyónak a feje.”

¹⁵⁵ *Lettszövetség2/A: a folyó melet, a partjára*

¹⁵⁶ Az eredetiben ez a szó nem látszik.

¹⁵⁷ *Lettszövetség2/A: és letörül*

¹⁵⁸ Az V/11. látomás némileg átdolgozott derцени változatát lásd a Függelékben.

¹⁵⁹ Ez a frázis a *Lettszövetség2/A*-ban nem szerepel.

¹⁶⁰ *Lettszövetség2/A: a névelő hiányzik*

¹⁶¹ *Lettszövetség2/A: lejjebfele*

¹⁶² Az eredetiben: „halék”

Is[mét]: (5)¹⁶³ „Az emberek között eztet már sokan megismerték”
Ismét:¹⁶⁴ (6) „az én Igém által.”

14. Én, az Úrnak szolgálóleánya,¹⁶⁵ én amint imádkozék,¹⁶⁶ megáll előttem [tisz]ta fényességben és így szól nekem: „Békesség néked! Meghallgattatott a te könnyörgeled és [ke]lgyelemben vagy véve. Várjad jutalmát cselekedetidnek!”

15. Énhozzám újból egy angyal szálla és így szól nekem: „Erre jer velem,¹⁶⁷ Istennek választotta, viszlek téged a mennyországba, nézd meg a mennyei útát!” És én, mint aki nem akar[né]k menni. És erre szózatot hallék, az Úr szól: „Kövessd a Jézus nyomdokait!” És én mondek: „Atyám, legyen meg¹⁶⁸ a te szent akaratom!” És az angyal felvive engem, és a mennyei útnál letele és így szól: „Vár rád a Jézus, csak kövessd!”

16. És én, az Úrnak szolgálóleánya látám az Úrjézust, és nékem eképpen szólott:¹⁶⁹ „Amit itt láttál, aztat mind megírd, hogy bizonyosság legyen a Föld fiainak, hadd tudják meg, hogy a menny, föld ura cselekszi ezeket! Amit te most megírsz, arra Jézus tanít.”

17. Szóla Jézus: „Mit látsz itt?”¹⁷⁰ És én mondek: „Egy nagyon szép útát.” Szóla Jézus:¹⁷¹ „Írd meg, mit láttál¹⁷² rajta!” És én láték ott nagyon szép virágokat és zöld fényességű fákat. Olyan aranyozott színűek voltak, és az útnak a fényessége úyan [sic!] sokszínű volt,¹⁷³ mint a szivárvány. És én mondek:¹⁷⁴ „Nem tudom én eztet a mennyei szépséget leírni!”

18. Szóla¹⁷⁵ az Úrjézus: „Írd! Ennek a neve: a mennyei Paradicsomba vezető út, de eztet csak azok láthatják meg, akik az én nyomdokaimat követik, és az én Igémér minden döfést kiállnak. Ezeknek – én, Jézus – helyet készítek a mennyei Paradicsomban. Az Istennek az akarata [ez], amelyben feltárul a Szentháromság egy, igaz Istennek a titkai. [sic!]”

¹⁶³ Lettszövetség2/A: a 4. előtt nem szerepel a „szózat”, az 5. előtt viszont igen.

¹⁶⁴ A szó a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁶⁵ Ez a frázis a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁶⁶ Lettszövetség2/A: a mint én Imádkozám...

¹⁶⁷ Lettszövetség2/A: én hozám ojból egy angyal szála jer velem szólhozám Istennek választotta

¹⁶⁸ A Lettszövetség2/A-ban fordított szórend.

¹⁶⁹ Lettszövetség2/A: szólt

¹⁷⁰ A szó a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁷¹ Ez a frázis a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

¹⁷² Lettszövetség2/A: látsz

¹⁷³ Lettszövetség2/A: sok színű fényben ragyogot, mint...

¹⁷⁴ Lettszövetség2/A: mondám

¹⁷⁵ Lettszövetség2/A: szól

19. Szózatot hallék én, az Úrnak szolgálóleánya:

„Én, Isten szólok tehozzád:¹⁷⁶ Mit látsz itt?” És én látám, hogy énelőttem egy szív megnyílt, és én mondek: „Egy megnyílt szívet.” „Mit látsz benne?” Mondék: „Arany betűvel apró írásokat.” „Tudod te aztat, ki írta aztat¹⁷⁷ abba a szívbe?” És én¹⁷⁸ mondek: „Nem.” „Most halld meg és értsd is meg¹⁷⁹ eztet az írást, amit látol; – Isten a maga ujjával írta ebbe a nyitott szívbe.”

20. Ismét (hallám):¹⁸⁰ „Mit látsz a nyitott szív felett?” Mondék: „Arany koronát.” „Hány ágát látol?” Mondék: „Tizenkettőt.” „Ki őrzi aztat,¹⁸¹ mit látol?” Mondék: „Két angyalt.” „És a nyitott szív előtt mit látol?” Mondék:¹⁸² „Három sárga búzalkalászt.” „Mit csinálnak azok?” És én látám, hogy a két szélső búzalkalász meghajlott¹⁸³ a nyitott szív előtt, de a középső búzalkalász csak¹⁸⁴ egyenesen állott. /és/

21. És újból szózatot hallék:¹⁸⁵ „Mit látsz még a nyitott szív felett?” Mondék:¹⁸⁶ „Tizenkét szál gyertyát.” És én látám, hogy annak a tizenkét gyertyának a világossága rá sütött a nyitott szívnek az arany betűjére, és én el tudtam olvasni az arany írást.

22. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya! Ezeket írd meg¹⁸⁷ gyorsan, mert az Isten szent akarátának egy pontig (xx) be kell teljesedni!” Mondék: „Legyen meg az Isten akarata¹⁸⁸ most és mindörökkön örökké! Ámen!” (+)

VI.

1. Láték egy nagy hosszú létrát, és nekem ilyen szózat jön: „Eriggy¹⁸⁹ fel ezen a létrán! És ott van két ember az emeleten és a két ember három gerendát kiszabták már, csapja is van,¹⁹⁰ (de nálad nélkül nem tudják összeállítani, pedig már mérték

¹⁷⁶ Lettszövetség2/A: szózatot halék az Úr szól tehozzád

¹⁷⁷ A Lettszövetség2/A-ban a mondatban mindkét szer: aszt

¹⁷⁸ A névmás a Lettszövetség2/A kéziratában nem szerepel.

¹⁷⁹ Lettszövetség2/A: halldis és ércsdis meg

¹⁸⁰ A szó az eredeti kéziratban nem szerepel.

¹⁸¹ Lettszövetség2/A: azokat

¹⁸² Lettszövetség2/A: mondám

¹⁸³ Lettszövetség2/A: meghajolt

¹⁸⁴ A szó az eredeti kéziratban nem szerepel.

¹⁸⁵ Lettszövetség2/A: újból szózatot halám

¹⁸⁶ Lettszövetség2/A: mondám

¹⁸⁷ Lettszövetség2/A: irjad

¹⁸⁸ Lettszövetség2/A: és én mondek az Isten szent akarata legyen

¹⁸⁹ Lettszövetség2/A: és szózatot hallám: Gyere...

¹⁹⁰ Ez a frázis a Lettszövetség2/A-ban nem szerepel.

is, és még sem tudják összefoglalni.)”¹⁹¹ És én felmegyek a nagy hosszú létrán az emeletre, és az aj[tók] nyitva voltak előttem. És az első szobában nagyon szép szemén-szedett búzát láttam¹⁹² és a máso[dik] szobában megtaláltam a két emberrel a /xxx xx/ gerend[ákat]. És engemet igen nagy felebaráti szeretettel fogadtak, és én megmutattam nekik,¹⁹³ hogy hogy kell összefoglalni a három gerendát.

2. És én újból¹⁹⁴ szózatot hallék:¹⁹⁵ „Lemehetel már a létrán, sokan várnak tégedet odalent!” És annyi sokaságot látok, hogy elburította a tájon a földet. Én lekiáltok: „Fogja meg [va]laki eztet a létrát!” És sen[ki] se mert hozzá nyúlni. És ez az emelet egy vízparton van.

Én megindulok lassan lefele a létrán és akkor csak egy férfi széjjel bontotta alattam a létrát. És én aztat kiáltottam:

„Akár élek, akár halok -

Mindenütt az Úré vagyok!”¹⁹⁶

És mire én eztet elmondtam, a létra elvágódott velem a víz fele, de én még távolabb estem a létrától, de nem a víznek a közepi felé, hanem a széli fele.¹⁹⁷ Ráestem egy szénaboglyára, fájást nem érztem, csak a létrának a végi leütötte a jobb kezemet, de az is nagyon gyorsan meggyógyult. És hallám, hogy mikor a létra énvelem eldőlt, – nagy sikolyt. Eztet mondják: „Várjuk, honnan buggyan fel és ki[fog]juk!” De nem jó helyen vártak, mert én lehettem hozzájuk mintegy hajításnyira. És én akkor a [víz]partról felkeltem, ott volt egy drogár¹⁹⁸ [?], és én azon végigcsúsztam¹⁹⁹ a partnak a másik oldalára. És engemet a másik oldalon igen kigúnyoltak és én Istent hívtam segítségül. És még az Ő szent nevét is kigúnyolták. / És én mondek: „Feljelentlek benneteket!” / És erre jött oda egy katonaruhában öltözött, igen sok arany jelvényei voltak, és én ennek panaszt tettem. És az elhallgattatta őket, rávágott a kezével a fejekre, és többet nem merték az Isten (szent) nevét gúnyolni.²⁰⁰ (–)

3. És hallék²⁰¹ szózatot: „Ne félj, mert én veled vagyok! Meg ne rettenj, mert én veled vagyok! Én vagyok az Úr. Legeltesd az én juhaimat! Az én juhaim hallják

¹⁹¹ Az eredeti kéziratban csak ennyi: „de mégse tudják nálad nélkül ösze foglalni”

¹⁹² Lettszövetség2/A: tanáltam

¹⁹³ Lettszövetség2/A: az Úrtól kaptam értelemmel

¹⁹⁴ Az eredetiben: „olyból”

¹⁹⁵ Lettszövetség2/A: hallám

¹⁹⁶ Vö. Fil. 1,20

¹⁹⁷ Lettszövetség2/A: közepire...szélire...

¹⁹⁸ Lettszövetség2/A: drobár

¹⁹⁹ Lettszövetség2/A: átal csosztam a másik oldalra

²⁰⁰ Lettszövetség2/A-ban az egész szakasz kicsit más.

²⁰¹ Lettszövetség2/A: halám

a te szódat, és én aztat mívelem, hogy amely Igét teneked Jézus ajkadra ada, azon az evangéliomon legeltesd őket!”

És én mondek: „Legyen meg a teljes Szentháromság egy, örök, igaz Istennek az akarata, most és mindörökkön örökké! Ámen!”

4. Én, az Úrnak szolgálóleánya (*hallám ismét*)²⁰² nagy harangnak a szavát, de a harang nem úgy szólott, mint a földi harang. És én csak hallgatom, és egykor [sic!] megállott az angyal előttem. Egy nagy trombita²⁰³ volt a kezében és így szólt nekem: „Ez a harang mennyei. Mikor meg fogják hallani a földnek a fiai a mennyei harangnak a szavát, akkor a menny egyesülni fog a földdel.” (–)

5. Én, az Úrnak szolgálóleánya, amint én az evangéliomot /hirdetem és/ tanítom a hívekkel,²⁰⁴ én látám, hogy az ég megnyílt, és láték angyaloknak a seregét leszállni a föld fiaira, /erre az udvarra/.²⁰⁵ És akkor sokan térdre estek és imádkoztak, de sokan megfélelemttek [sic!]. Szaladni akartak, de nem tudtak, és akkor kezdtek kiabálni, és akkor akik leburúltak nagy áhítattal imádkoztak. Akik pedig megfélelemttek fennhangon kiabáltak: „Én is az Úré vagyok!” És akkor egy erős tekintetű angyal rájuk kiátott: „Nem ismerlek titek!” És kezdte kifelé válogatni az igazakat a hamisak közül. És én hallék a gyülekezetben nagy sírást és imádságot, és az angyal rámnézett, és így szólt: „Eriggy, írd meg ezeket, mert Isten cselekszi ezeket!” (+)

6. Én, az Úrnak szolgálóleánya (*ismét*) nézek az ég fele és látám (*újból*), hogy az ég megnyílt, és láték mennyei fényességet, és látám az Úrjézust nagy fényességben ülni, amit én leírni nem tudok. És a feje felett láték egy aranyozott lobogót, három színű volt és körülötte láték sok angyaloknak a számát, és látám, hogy (az Úr)jézus átadott nekik két diadalt jelentő lobogót. És a harmadik lobogót az Úrjézus vette kezébe, és így szól(a):²⁰⁶ „Az a lobogó, amelyet a két angyal fog, az is megíratassék, ez[zel] a lobogóval egybe,²⁰⁷ amelyet én tartok a kezemben. Mert (ez) a lobogó annak a két lobogónak az Isten által elrendeltetett evangéliomnak, a teljes Szentháromság, egy, örök Istennek a három személyében való kinyilatkoztatását, az idvezítő Szentléleknek a szólását és tanítását erősíti meg. Írd meg ezt²⁰⁸, értsétek hát eztet, kik az Istenben és az Ő Fiában és aki [a] Szentlélek kitöltetésében hisztek, hogy egybe kell eztet kötni, mert mind (a három) egy!”

²⁰² Az eredetiben: „hallék”

²⁰³ Lettszövetség2/A: *amint halgatom megál előtem eg Angyal, trobita volt akezésben*

²⁰⁴ Lettszövetség2/A: az utolsó négy szó hiányzik, de a kéziratban is javítva van!

²⁰⁵ Lettszövetség2/A: a / -be tett kifejezés hiányzik.

²⁰⁶ Az eredetiben: „szól az Úrjézus”

²⁰⁷ Lettszövetség2/A: *szemben* (!!)

²⁰⁸ Lettszövetség2/A: a mutatónévmás hiányzik

7. „Én, Úrjézus mondom:
Áldásomat adom rátok,
akik az én Igémet írjátok,
nem ártanak nektek a farkasok,
mert – én, Jézus – veletek vagytok.
A mennynek áldása száll titeket
örökkön örökké. Ámen!”

8. Szólt engem az Úrjézus: „Jövel!”²⁰⁹ És látám, hogy szelíden int nekem a nagy fényességből, és én odamentem és maga mellé állított, és így szólt: „Megmutatom neked az életnek a fáját.” És látám az életnek fáját leírhatatlan szépségűnek, láték rajta sok ágakat és sok aranyszínű gyümölcsöt. És így szólt nekem az Úrjézus:²¹⁰
„Nemsokára ennek az élet fájának a gyümölcsével fogol táplálkozni. Én – Úrjézus – fogok terólad gondot viselni addig is, míg annak órája el nem érkezik.

Adok neked róla, nesze, vedd el is
Ezt a három ágat adom neked addig [is?]
Három gyümölcs van rajta, táplál ez tégedet,
Ennek erejénél hirdessed Igémet!”

9. Én, az Úrnak szolgálóleánya (*ismét*) láték egy nagy kerek asztalt, és az asztalon fehér [ab]rosz volt,²¹¹ és az asztalon körül tizenkét [sic!] ültek. És a Bibliába mind belenéztek, és ahogy a Bibliát olvasták, az asztal közepibe egy nagy fényesség áradt le. És a fényesség mellett az Úrjézus állott és mellette egy szelíd nő imádkozott. És a fényességre mind figyelmes[ek] lettek, és akkor az asztal mellől mind felkeltek, és a Szentírást szépen végignézték. Akkor egy arany levelet – írással egyben – előlvettek, és aztat mind egyenkint megpecsételték. És akkor én szózatot hallok²¹²: „Írd meg, haggy tudják meg a földi emberek, hogy Istennek az akarata ez!” „Legyen meg, Atyám, a Te (szent) akaratom, most és mindörökkön örökké! Ámen!”

10. Én, az Úrnak szolgálóleánya²¹³ hallék szózatot: „Írd eztet meg, én, Isten szólok! Akik a Biblián kívül, a Szentíráson kívül – akiben én, Úr szólok és íratok aztat (a jóra vezérlő a Szentléleknek indításából),²¹⁴ melynek pecsétje és záloga a

²⁰⁹ Lettszövetség2/A: a szó hiányzik

²¹⁰ Lettszövetség2/A: apróbb eltérésekkel ugyanaz

²¹¹ Lettszövetség2/A: ...le volt terítve fehérrel...

²¹² Lettszövetség2/A: ...halég erigy...

²¹³ Lettszövetség2/A-ból ez a frázis hiányzik.

²¹⁴ Az eredetiben: „asztat a Szent léleknek a jóra vezérlő Szentlelke indításából”

Krisztus –; akik ezen kívül mást tanítanak a hívekkel, és más könyvekbe²¹⁵ foglalják az Istennek szavát és aztat Szentírásnak állítják lenni, értsétek meg és tegyetek magatok felől bizonytságot,²¹⁶ míg nem késő! Mert az Istennek az Igéje nem emberi, nem testi /holt betű/, hanem mennyei Ige, és ez által lesz a ti lelkeitek megelégtülve. És ne vegye[nek] be a ti testi szemeitek semmi tévtanítást!²¹⁷ (Nyissátok) [sítok] fel a lelki szemeiteket és emelkedjete felül a testi szemeiteknek! Álljatok meg a Szentírásban foglalt szent Igéknek, az evangéliomnak a tanítása mellett, mert az az Istennek a szava! A teljes Szentháromság, egy örök igaz Istennek a tanítása három személyében nyilvánul: Atya, Fiú és Szentlélek, de mind a három egy, (-----+) úgy mint: Ószövetség – Ótestametom [sic!], Újszövetség – Újtestametom, [sic!] Lettszövetség – Lettestametom [sic!], mind a három egy.”

11. „Én, Úrjézus szólok: Eztet teneked kell megírni, mert erre te tanáltatál²¹⁸ az Istennél kegyelmet, mert Isten megtekintette a te alázatos és tiszta hitedet, mert²¹⁹ te csak Őbenne bízál, és Ő neked kegyelmes, irgalmas,²²⁰ szeretetteljes Istened, és lenézett terád, mint asszonyi gyenge töredékre, de az Őbenne vetett reménységedért könyörölt [sic!] terajtd, és erős lélekkel, az Ő szent Fiának az idvezítő Szentlelkével ajándékozott meg.” (Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökkön örökké. Ámen!)

(-----+)

12. „Újanan szólok:
Bízzál fiam, veled leszek!
Én vagyok a te megtartó Istened.

Legeltesd az én juhaimat az életnek tiszta vizén [!], hogy vegyék figyelembe, hogy már hajnallik. És tanítsd meg őket tiszta szívet szerezni magoknak, és akkor meg fogják Istent keresni, mert [a] tiszta szívet és alázatos lelket kedvelem én, Isten.”

13. Én, az Úrnak szolgálóleánya láték új eget és új földet.²²¹ xx xxx Hogy az hogy nézett ki, én aztat leírni nem tudom. És nagy síkságot láték mindenfelé, nem látok dombokat, xx xx csak egyetlen egy²²² nagy fehér hegyet. És az olyan hegy

²¹⁵ Lettszövetség2/A: könyvben

²¹⁶ Hogy ti. ti nem ilyenek vagytok.

²¹⁷ Lettszövetség2/A: és nevégyen be ati lelketek semi testi tév tanistást

²¹⁸ Lettszövetség2/A: eztet irdmeg én Úr Jézus szólok mert ere tetanáltál...

²¹⁹ Lettszövetség2/A: mivel

²²⁰ Lettszövetség2/A-ban e két jelző nem szerepel.

²²¹ Vö. Jel 21,1.

²²² A Lettszövetség2/A-ban ez a szó nem szerepel.

volt, mintha báránnyá lett volna. Na[gyon]²²³ magas és széles volt, és ennek a tetejében az Úrjézus állott fényességben, és az a fényesség elsütött a hegynek az aljára, és annak a világosságánál járkáltak. Nem lehetett volna megszámolni hányan, mind tiszta fehérben öltözve. És én amint néztem, hallék²²⁴ szót: „Eriggy, ird meg, haggy tudják meg a test szerint valók, hogy akinek elsőbb a lélek a testnél, azok mind ennek a mennyei fénynek a világosságánál fognak (mind)örökkön örökké élni! Nem fognak többet könnyezni, mert Krisztus fogja őket legeltetni, mindörökkön örökké. Ámen!” Eztet szólt az ige.

VII.

1. „Én, Isten – Jézus által – szólok: Te, kit én választottam, emeld fel a szádat és kiáltsd:
 »Hallgassátok²²⁵ – ti, kik a hitnek világánál vagytok –
 az Atya, Fiú, Szentléleknek az akaratából leadott szent evangéliomot!«”
2. Isten Jézus által így szól, szüntelen kiálttam: „Térjete meg a ti Istenetekhez, (a teljes szentháromság, egy örök Istenhez!) Cselekedjete igazságot, mert elvész, aki Istennek az akaratát nem cselekszi, mert rettenetes nyomorúság száll a földre. És meglássátok, hogyha meg nem tértek a ti Istenetekhez,²²⁶ Istennek a haragja feltámad, és nem lesztek a mennyeknek lakosa, örökös kínban fogtok gyötrődni, Krisztus balra fog benneteket állítani. Fogtok ti már akkor kiabálni, de nem lesz, aki meghallgasson titeket!”
3. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya! Neked erősítő balzsamot adok, és neked fel kell emelkedni, neked egy nagy templommá kell lenni!²²⁷ Fel kell neked emelni a zászlódat²²⁸ minden szószerében, és fel kell neked venni magadra az Istennek a bizonyág-pecsétjét, hogy lássák meg a földnek a fiai, hogy én vagyok az örökkön-örökké élő Isten, az én akaratomból van[nak] neked az Igék az ajkadra adva.”
4. Én, Úrnak szolgálóleánya²²⁹ (ismét) láték négy angyalt, és láték a kezökben valami tüzes szerszámot, és elrepültek négy [ég]tájra. És láttam egy útálatos for-

²²³ A Lettszövetség2/A-ban ez a szó nem szerepel.

²²⁴ Lettszövetség2/A: *halám*

²²⁵ Lettszövetség2/A: *haljátok*

²²⁶ A Lettszövetség2/A-ban az utóbbi 3 szó nem szerepel.

²²⁷ Vö. 1Kor. 3,16 „Nem tudjátok-é, hogy ti Isten temploma vagytok”

²²⁸ Az eredetiben: „zászlódat”

²²⁹ A Lettszövetség2/A-ban a frázis nem szerepel.

mát, ember feje van, de farka van, és tüzet folyat a szájából.²³⁰ És a farka után húzta az összes felleget és úgy szállott a földre lefele. És amikor ezt láttam megfélemlenék és Istenhez kiáltok. Erre szózat hallatszik: „Ne félj, mert én veled vagyok! Csak bízzál az Úrban, minden emberfiának monddad, csak bízzon az Úrban, és nem fog elvészni! Én, Jézus mondom, énvelem fogtok örülni!”²³¹ (–1)

5. Én, az Úrnak szolgálóleánya²³² láték (ismét) én egy nagy vizet. Tengernek kell lenni, mert annak nagy hullámai vagynak. És a partján láték kijönni egy emberforma fejűt, de azért állat. Két nagy szarva van, a szarván sok ágak vannak, és az állatnak a hossza lehetett {2} két méter hosszú. És a hátán hozott olyan felhőformát, de abban más szín(ű) is volt. Olyan aranyszínű forma, de nem arany. És akkor elkiáltotta magát: „Én hozom a mennyországnak az útját, és én készítem el is!” És akkor egyet hajított a szarván, és akkor leesett a hátáról az a fehéres színű és alakult egy útformának. És akkor az az útálatos állat emberi hangon ordított, eztet kiabálta: „Ez az út vezet a mennyországba, erre kell rámenni mindenkinek!”²³³

6. És én, az Úrnak szolgálóleánya hallék szózatot: „Emeld fel a szádat és kiáltsd: »Ne menjetek arra az útra, mert el kell annak pusztulni! Térjete vissza a ti Istenetekhez, a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istenhez, mert ha meg nem tértek, el fogtok veszni!”²³⁴ Kövessétek a Jézus nyomdokait! «”

7. Én, az Úrnak szolgálóleánya újból²³⁵ látok egy csudálatos állatot, és annak meg olyan nyársforma szarva volt, és a hátából is olyanok álltak ki. És volt neki szárnya, és elrepült, hogy az embereket mind megölje, aki az ő útjokra nem tér. És akik a Krisztus[éi], azok mind megismerték, hogy ő nem adhat az embereknek mennyet és nem álltak ahhoz.²³⁶ És akkor²³⁷ aki őhöz nem állott, megdöföle avval a nyársforma koronájával, és akkor²³⁸ az emberek (közöl) aztat állítják so- kan, hogy az övé az Igazság. És sokan mellé is állnak,²³⁹ és hajtja őket az ő útja felé. És mikor már az ő útjához érnek, nem mennek ráfele, mert már akkor megismerik a mennyei utat, hogy annak nem így kell kinézni. Szaladnának, de az

²³⁰ A Lettszövetség2/A-ban az utolsó fél mondat nem szerepel.

²³¹ Az eredetiben: „örülni”

²³² A Lettszövetség2/A-ban a frázis nem szerepel.

²³³ A VII/5–6. igékbe foglalt látomás ihletője a Jel 13,11–18. „A földből jövő kétszarvú vadállat (hamis próféta)” lehetett.

²³⁴ Vö. Lk. 13,3.

²³⁵ Lettszövetség2/A: ismét újból

²³⁶ Lettszövetség2/A: őhöz (ti. a vadállathoz)

²³⁷ A Lettszövetség2/A-ban a szó nem szerepel.

²³⁸ A Lettszövetség2/A-ban a szó nem szerepel.

²³⁹ Lettszövetség2/A: melé álanak

útálatos alak a hátok megett áll, és kényszeríti őket, hogy lépjenek rá az ő útjára.²⁴⁰ Erre nagy énekszó hallatszik. Láték nagy fényességben eljönni az Úrjézust, sok angyalokkal, és eztet mondják: „A szabadulás és az erő a mi Istenünktől vagy, és a Báránytól, és az Ő Krisztusától [sic!]. És nagy halleluja-halleluja-halleluja szó hangzott.

8. És akkor az a fenevad – de emberforma kinézetű – az ő szarvát felemelé a Krisztus csapatja ellen, és akkor az angyalok közül egy szembeszállott azzal az útálatos alakkal, és levágá egy nagy karddal, és az ordít segítségért. De nincs senki, aki az angyal elibe állana. És az útálatos alak megsemmisül, és az ő útja elmúlik. És akkor akik az ő útjánál álltak eztet kiabálták: „Én Jézusé vagyok, én az Istené vagyok!”²⁴¹ És akkor az Úrjézus így szólt: „Nem ismerlek benneteket.”²⁴² És hallék akkor nagy sírást, nyögést.²⁴³ (+)

9. Én, az Úrnak szolgálóleánya láték egy leírhatatlan fényességű asztalt, az asztal fehér ragyogású volt, nagyszépen [sic!] fénylett.²⁴⁴ És láték a közepiben egy aranytálpas gyertyatartót, és annak sok ágait láték. És én megszámlálom, {12} tizenkét tartója volt, és abban tizenkét szál gyertya égett. És az asztalon körül huszonnégyen ültek, olyan fehérbe voltak öltözve, de az is fénylett. És én olyan ősz hajakat látok, mint az öregeknek szokott lenni.²⁴⁵ Hallék nagy imádságot az ajkokról, és mikor én a huszonnégy őszhajút látám imádkozni, akkor feléjük szállott egy angyalsereg. És nálok valami éneklő szerszám volt, de nem hegedű, más állású, sok hangon szólott és nagyon pergett [sic!] a húr rajta.²⁴⁶ És akkor a huszonnégyek felkeltek az arany gyertyatartó mellől, és eztet hangosan kiáltották: „Szent, szent, szent a mennynek és földnek hatalmas Istene,”²⁴⁷ mindenki burúljon le az Ő zsá-molyánál, a teljes Szentháromságnál²⁴⁸ és tegyen bizonytságot az ő Krisztusáról! Most és mindörökkön örökké! Ámen!”

10. És én csak nézem és akkor (elkap) egy angyal, akinél az ő kezében egy arany szórólapát volt, így szólt: „Eriggy, írd meg ezt, hogy minden ember értse meg, hogy

²⁴⁰ A Lettszövetség2/A-ban apróbb eltérések.

²⁴¹ A Lettszövetség2/A-ban apróbb eltérések.

²⁴² Vö. Mt 7,23.

²⁴³ A VII/7–8. igékbe foglalt látomás ihletője a Jel 13,11–18. „A földből jövő kétszarvú vadállat (hamis próféta)” lehetett.

²⁴⁴ A Lettszövetség2/A-ban: ...látok egy leírhatatlan szép fényességű asztalt

²⁴⁵ Lettszövetség2/A: mint öreg idejűeknek van

²⁴⁶ Lettszövetség2/A: nagyon szót a húr rajta

²⁴⁷ Vö. Ézs 6,3.

²⁴⁸ A Lettszövetség2/A-ban ez a frázis nem szerepel.

teveled Istennek a jóra vezéllő Szentlelke és az Ő szent Fiának a szerelme van!” Mondék: „Istennek a szent²⁴⁹ akarata légyen most és mindörökké! Ámen!” (-----)

11. Én az égen láték három jelt, olyan kerek alakban. Az elsőnek nagyobb volt az alakja is és a fényessége is, és a középső már kisebb volt, és a szélső még kisebb. Olyan fényesek voltak, alig lehetett rájuk nézni. És eztet sokan megláták az emberek közül. És mikor eztet megláták, sokan imádkozának, sokan pedig sírának.

... és az emberek közül, mikor sokan megláták, sokan imádkozának, sokan pedig sírának.

12. Én, az Úrnak szolgálóleánya, 'amint nézem' szózat jöve: „Írd meg, amiket mostan látsz és fogol [látni]!” És én látám, hogy az a fényesség elmúlék és az egész ég veres lőn, mint a portúz (!) és úgy süttött le a földre, nem láttam rajta se csillagot, se napot. És látám, hogy az a nagy veresség elmúlék, és láték ott egy leírhatatlan szép fényességű várost. Sok kapokat láték rajta, és le se tudom írni, hogy milyenből volt. És én ezen elbámulék, erre szózat jöve: „Én, Isten²⁵⁰ szólok: eriggy, írd meg, ennek a neve Mennyei Jeruzsálem!²⁵¹ Akik az ő Krisztusával, és az ő evangéliomának igéjével élt[ek]²⁵², azok előtt a mennyeknek ajtaja mindenkor nyitva lesz, és meg fog(ják) látni az Istennek a dicsőségét!” Mindörökkön örökké! Ámen!

13. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya! Én, Isten²⁵³ szólok: Mint ahogy a prófétáknak a neve a szent könyvben megíratott, úgy fog a te neved is megíratatni, mert ez az Istennek szava, Jézus által²⁵⁴ van az a mennyekből adatva.” (2)

14. Ismét hallék²⁵⁵ szózatot:

„Az Isten Igéjéért, (1)²⁵⁶
az evangéliomért, (2)
adott megbizatas: (3)
(név szerint megnevező város) [sic!]
Komárom.²⁵⁷ (4)
Ez az Istennek a szent akarata. (5)

²⁴⁹ A Lettszövetség2/A-ban ez a szó nem szerepel.

²⁵⁰ Lettszövetség2/A: Úr

²⁵¹ Az eredetiben: „Jérúzs elem” Vö. Jel 21,10–27

²⁵² Lettszövetség2/A: az ő evangéliomával (élnek) az Igével élnek

²⁵³ Lettszövetség2/A: Jézus

²⁵⁴ Lettszövetség2/A: én általam van

²⁵⁵ A Lettszövetség2/A: Ézs...halám

²⁵⁶ A Lettszövetség2/A-ban a számozás nem szerepel.

²⁵⁷ A Lettszövetség2/A-ban ez a városnév nem szerepel, viszont a DL-ben igen.

15. Írd eztet fel²⁵⁸ betűvel, amit most én neked mondani akarok! Én, Jézus mondom:²⁵⁹ Az Istennek szent akarátát cselekedd erősen!

15a.²⁶⁰ Hirdesd az evangéliomot, mert eztet neked tudtudra adom, amely tanítást az Úrjézus által²⁶¹ elhangoztattál, már annak fényénél sok gyertya kigyúlt, és úgy világít és sokaknak reménységet nyújtott. Te azért légy erős a hitben, és kövesd az Úrjézust, mert Őtőle vagyon neked a tiszta, szent érzelem! Az Isten akaratától el ne hajolj! Én, Isten szóltam eztet!”²⁶² Mondék: „Legyen meg, Atyám, a Te szent akaratod, most és mindörökkön örökké! Ámen!”

16. Én, az Úrnak szolgálóleánya²⁶³ láték én az égen egy angyalt.²⁶⁴ Olyan féligformán nézett ki²⁶⁵ a felhőből, és láték a szájából kijőni olyat, mint két éles kasza, olyan tűzlángszínű volt ez.²⁶⁶

17. És újból láték egy angyalt, az angyalnál egy nyitott könyv volt, és az angyal úgy repült a nyitott könyvvel. És látám, hogy az angyal után egy útálatos állat ment. És annak négy lába volt és hosszú farka, és a feje olyan allot [...] volt,²⁶⁷ és csak úgy nyelvelt. És el akarta nyelni a könyvet az angyal kezéből, és már majdnem elnyelte. És akkor az a másik angyal, akinek a szájában(an a) kard volt, levágá vele az angyal után törekedő sárkánt. [De a]z még akkor is élt, és akkor az az angyal elővett egy nagy láncot és a négy lábát a fejéhez kötötte. És akkor letaszította a karddal, amely a szájában volt, és eztet szólt az angyal: „El vagy zárátva, eriggy a pokol mélységére!” És akkor így szólt: „Eztet²⁶⁸ írd meg, hogy értelem legyen azoknak, kik a hitnek világánál vannak!”

18. [És] én, az Úrnak szolgálóleánya²⁶⁹ látám az Úrjézust nagy fényességben, és a kezében egy szép fehér bárányt tartott, és ekkor nekem szépen átnyújtotta. Egy

²⁵⁸ Lettszövetség2/A: meg

²⁵⁹ Lettszövetség2/A: mondani és szólni fogok! Én, Jézus szólom:

²⁶⁰ A Lettszövetség2/A-ban ez még a 15. ige része, az eredetinek nevezett Lettszövetség2-ben azonban elvétette a számozás, és a 16.-at nem jelezte külön számmal.

²⁶¹ Lettszövetség2/A: az Úr nevében

²⁶² A Lettszövetség2/A-ban ez a frázis nem szerepel.

²⁶³ A Lettszövetség2/A-ban ez a frázis nem szerepel.

²⁶⁴ A Lettszövetség2/A-ban ez a 2 szó nem szerepel.

²⁶⁵ Lettszövetség2/A: kifele

²⁶⁶ Ez a látomás mintha leképezné azokat a középkori képeket, amelyeken az alakok szájából kijövő „szalagra” van írva, amit mondanak. De a kép forrása, lehet a Jel 1,16 „és a szájából kétélű éles kard jó vala ki”.

²⁶⁷ Lettszövetség2/A: négy lába és hosszú farka, feje volt

²⁶⁸ Lettszövetség2/A: Eriggy

²⁶⁹ A Lettszövetség2/A-ban ez a frázis nem szerepel.

leírhatatlan szép bárány volt, és én átvettem. És hallék²⁷⁰ szózatot: „Ez a nap a negyven báránynak a napja. Eriggy, írd meg!

Ez²⁷¹ a kisbárány az, akit tetőled elloptak. Én, Jézus, meg kírántám a kezeiből, és (kitépem)²⁷² őket az igazak közül.”

19. Én, az Úrnak szolgálóleánya²⁷³ láték egy szép fehér ruhás angyalt. És láték a kezében egy arany kulcsot, és az angyal vele egy szép fehér ajtót kinyitott. Ott egy szép órát látok, és énnekem egy szózat²⁷⁴ jöve: „Az²⁷⁵ órának a mutatója²⁷⁶ a tizenkettesen áll. Eriggy és indítsd meg!” És én megindítottam, és akkor a mutató az egyesre szaladt.

20. És én újonan hallék éneknek a szavát:²⁷⁷

„A kegyelem, a kegyelem megújult,
Kegyelemből sok szív meggyógyult,
A kegyelem forrása az Úrjézus,
Ti, kik emberek²⁷⁸ abból isztok,
Egyen-egyenként a Jézusé vagytok.

21. Ti, kik a hitnek világára jutottatok,
Rendíthetetlen oszlop[ok] ti vagytok,
Az Úrjézus nektek a Mennyet²⁷⁹ kinyitja,
A Mennyszágnak leszte ti lakosa.”²⁸⁰

Szózatot hallék: „Eriggy, írd ezt meg! Ennek az éneknek a neve: lelki kegyelem.”

22. Az Úr szól:²⁸¹

„Én, Isten szólok,²⁸² kinek neve Ige, értsétek meg eztet ti, földi emberek!
Az ég meg(nyílt),²⁸³ a mennyből szó adatott le,

²⁷⁰ Lettszövetség2/A: én átal vetem e halám a zózatot

²⁷¹ Mindkét változatban ez a 19. ige, de az eredetiben a következő ige is a 19. sorszámot viseli, ezért elhagytam.

²⁷² Az eredetiben: „kitépem”

²⁷³ A Lettszövetség2/A-ban ez a frázis nem szerepel.

²⁷⁴ Lettszövetség2/A: látám... ez a szózatjőve

²⁷⁵ Lettszövetség2/A: enek az

²⁷⁶ Az eredetiben: „mútatatója”

²⁷⁷ Lásd még a Függelékben, a III. sz. alatt.

²⁷⁸ Mindkét kéziratban: „teki em berek”, ill. a következő strófában is „te, kik”

²⁷⁹ Lettszövetség2/A: a Menyet nektek kinyitja...

²⁸⁰ Az ének szövegét lásd még a Függelékben.

²⁸¹ A Lettszövetség2/A-ban ez a frázis nem szerepel.

²⁸² Az eredetiben utólag ez az ige kapta a 22-es sorszámot.

²⁸³ Az eredetiben: „meg Nyíltol”

és eztet a szót nektek az Úrjézus küldte,
szolgálóleányával megértette,
És annak a tiszta szívébe véste.

23. Én, Jézus vezettelek²⁸⁴ téged az igaz ösvényre, de te vezesd rajta tovább az én juhaimat!

Mert sokan a tövis között bújkálnak
és az én Igémre sokan előlállnak,
és én, Jézus hozom elől azokat.

Kik a hitnek világánál vagytok, jól értsétek meg, mert ez az írás a teljes Szent-háromságnak az Igéje!²⁸⁵ Akik az írást elfogadtátok, a teljes Szentháromságot fogadtátok el, Atya-Fiú-Szentléleknek a szólását, mert ez – mind a három – egy. Tévelygők, tántorgók, ébredjetek! A lelketeket étessétek kegyelemből! Szólok nektek én, Jézus: [hogy] az idő közel, ne tétovázzatok, hogy kegyelemből megtartassatok!²⁸⁶

24. Láték én egy talpas asztalt és azon egy szép fényes gömböt. És annak olyan sok ágai vannak, és olyan szépen sültött széjjel. És előtte láték egy arany fényességű tányért és pohárt. És a pohár be volt fedve arany fedővel.²⁸⁷ És láttam, hogy jön odafele három alak, nagy fényességben.

És előtte láték egy aranyfényességű tányért és pohárt, és a tányér le volt fedve fedővel. Aranyszínben volt mind a három, és láttam jön odafele három férfiú alak nagy fényben.

És egy szép koszorút²⁸⁸ hoztak
és nekem eképpen szóltak:
„Most fogunk tégedet beiktatni,
a szentek sorába szépen átalírni.
Tartsd fel három ujjad, esküdj arra, kit az Úrjézus hívott ki,
hogyan a teljes Szentháromság, egy, örök Istennek
az akaratát cselekszed,
– mert a²⁸⁹ menny-föld Ura hívott téged,
ezért higgyed a szenteknek testvériségeket!”

Mondék: Az Istennek az akarata legyen meg, mindörökkön örökké! Ámen

²⁸⁴ Lettszövetség2/A: vezetlek

²⁸⁵ Lettszövetség2/A: mert ez az írás Isten igéje

²⁸⁶ A kéziratban: „megtartasatok”

²⁸⁷ Mintha az oltári szentség tárgyait, a szentségtartó monstanciát és az áldozó kelyhet látná.

²⁸⁸ Az ige folklorizálódott változatában, a DL 134-ben „köszörüt” szerepel.

²⁸⁹ Az eredetiben: „az a”

VIII.

1. Hallék szózatot: „Az orvos vizsgálatot fog tartani a koporsóban”²⁹⁰

2. Újból szózatot [hallék]: „Én, Isten (Jézus) (által) szólok! Te, kit én választottalak, szenteltetel²⁹¹ egy nagy templommá és amellet legelnek a juhok. Tanácsosokkal ne érintkezzél, mert azt én²⁹² nem kedvelem!

Én, Jézus szólok:²⁹³

Sajnálatra méltó az a szív, aki nem tud imádkozni.

Nagy fogságban van az a nyelv, amely nem tudja az Istent dicsérni.

Tenger örvényén hánykódik az a lélek, amely nem tud hinni.

Testi vak az, aki nem tud szeretni.

A gyehennára méltó az, aki az elesetten nem tud könyörölni,

amely ember az árvának, vagy a valódi özvegynek a szívét nem nyitja ki²⁹⁴,
az a Krisztust se szereti.

[Az], aki az éhezőknek a kenyerét meg nem szeli,

és a beteget nem istápoli,

és kegyelembe nem veszi,

annak én, Jézus mondom, én sem fogok kegyelmezni!

Szent akarata ez az Istennek, hogy te eztet újjad,

hogy értelem legyen a Föld fiainak.

Meg is értik eztet, akik a hitnél vannak.²⁹⁵”

3. Láték én az égen egy nagy fényes(ségű) Vé betűt és amint nézem,²⁹⁶ nagy fényességben ragyogott. És látám, hogy elibé alakolt egy fényes vonal, és látám a csillagoknak seregét az égen, a Vé betű mellett kétoldalt állani. És egyebütt sötétség volt, csak a' tájon volt világos²⁹⁷ és látám, hogy <a csillagok megindultak sorban menni, mint egy útnak az alakja, olyan formában. És hallék egy nagy dörgő hangot, és akkor a Vé betű elműlék>,²⁹⁸ és a csillagok az égről két részre szakadának, és lehullának az egeknek az aljára és elműlának, és nagy homályt láték. És én /amint állok oda/²⁹⁹

²⁹⁰ A kéziratban még néhány értelmezhetetlen szó: „edik hatvanööt nap”

²⁹¹ Lettszövetség2/A: választotam szenttelek

²⁹² Lettszövetség2/A: én asztat

²⁹³ A Lettszövetség2/A-ban ezt az igét 3-as sorszámmal szerepelteti, a 4-est és az 5-öst pedig összevonta.

²⁹⁴ Az eredetiben: „segít”

²⁹⁵ Lettszövetség2/A: kik a hitnélvanak

²⁹⁶ Az eredetiben: „és én nézem sokáig Ézs...”

²⁹⁷ Lettszövetség2/A: tájon let világóság

²⁹⁸ Az eredeti kéziratban < > -l el bejelölt mondatokat kétszer írta le.

²⁹⁹ A mondat félbeszakad.

4. És én ismét láték egy ősz hajú embert, és láték nála egy nagy könyvet. És leült énelibem, és kétfelé nyitotta, és eztet szólotta: „Gyere,³⁰⁰ megmutatom neked a Szentírásnak minden szavát és betűjét.³⁰¹ Nézd meg, hány kéz írta eztet!³⁰² És látom, [hogy] mikor lapozza, többféle írás[sal]³⁰³ és írott betűvel volt. És már volt közöttte olyan elavolt levelek, és én nem ismerem a betűket, mert nem olyan betű volt, mint akit én ismerek. Írva volt különbféle színnel, legtöbbet pirossal láttam.³⁰⁴ És elolvasta nekem sok szavakat [sic!], és amint lapozta, én az utólján megismerém a magam írását. És megrettenék rajta, mert én aztat gondolám, hogy ellopták tőlem az írást. És akkor így szólt nekem:³⁰⁵ „Eztet neked itt hagyom egyben” És így szólt: „Olvasd el a Máté evangéliomát és fel leszel ruházva!”³⁰⁶ És az ősz alak eltűnt, de a Szentírást itt hagyta, (egyben).³⁰⁷ (eszmem) [!]³⁰⁸

5. Én, az Úrnak szolgálóleánya eztet hallám: „Ha az Istennek akaratát eltávolítándod [sic!], magát az Istent távolítod el.

6. Aztat én, Isten, úgy megtiltom, hogy a bűnösöknél ne is nyild [sic!] eztet,³⁰⁹ mert vagy te az emberek előtt nagy veszélynek kitéve, de Isten előtt ez kedves. Én, Jézus mondom eztet.”

7. A nagy Pásztor a juhászával vacsorál. (+)

8. Szózatot hallék: „Így szólj a híveknek:

»Tanuljátok meg a szíveteket megszaggatni,
és tisztítsátok az utakat,

– így szól az Úr –,
mert csak így lesztek tiszta mag! «”

³⁰⁰ Lettszövetség2/A: jerere

³⁰¹ Lettszövetség2/A: minden szent betűjét

³⁰² A Lettszövetség2/A-ban a szó nem szerepel.

³⁰³ Az eredetiben: „Írást”, a Lettszövetség2/A-ban: *amint lapozta töféle írást*

³⁰⁴ A Lettszövetség2/A-ból hiányzik a < > -lel jelölt mondat, továbbá: *tőféleszinel volt írva, pirosalis látam. És elolvasot*

³⁰⁵ A Lettszövetség2/A-ban a szó nem szerepel.

³⁰⁶ Borku Mariska a „felruház” szót a „felövez” szó megfelelőjeképp „felken”, „felszentel” értelemben használja.

³⁰⁷ Folklorizálódott változatát a DL 588. szerint lásd a Függelékben. Az ehhez kapcsolódó látomás népi magyarázatát a tanulmányban közöljük.

³⁰⁸ Talán a másolónak szóló utasítás, hogy ezt az igét hagyja ki, vagy ún. „zárt ige”, amit Borku Mariska nem hirdetett. Ennek ellenére a Lettszövetség2/A-ban is ugyanezzel a sorszámmal szerepel.

³⁰⁹ Talán: „ne is hozd nyilvánosságra”

9. Én, az Úrnak szolgálóleánya³¹⁰ láték egy angyalt leszállani és sok mennyei virágokat hozott és sok felékesített, mennyei, zöld ágakat. És mikor az angyal leszállt, így szólt:³¹¹ „Ezeket mennyből hoztam és széosztom azoknak, akik az Isten akaratát cselekszik.” És senki nem mert odamenni, csak távolról nézték. És én odamentem, és nekem adott három felékesített zöld ágat, és nekem így szólt: „Eztet el ne add magadtól, mert nincsen erre senki több, 'ezek között' ezidáig a földön, aki az Atya akaratát cselekedné!”³¹²

10. És így szólt az angyal: „Az Úrnak az akarata az, hogy eri[dj] a folyó partjára, és ott hirdesd az evangéliumot, és én viszlek téged oda.” És én keresztülmegyek az angyallal egy nagy száraz erdőn, és ott van egy folyó, de be van fagyva, csak némely helyen folydogált. És engem felállított egy nagy dombra, és így szólt: „Hirdesd az evangéliumot, mert Istennek az akarata ez!” És én mondtam: „Hát”³¹³ nincs itt senki, akinek én hirdessem.” Erre az angyal rámutatott egy nagy nyájra, és látom a nyáját elég távolban, és látok egy pásztort, hogy hajtotta odafele³¹⁴ őket. Az angyal elrepült és így szólt: „Eztet írd meg szépen rendben, mert ez nagy öröm a mennyben, a mennyei angyaloknál! [Mert] már te idelent is az Isten akaratát cselekszed. Ezen az evangéliumon – melyet neked meg kell írni –, ezen állítatik fel a Békeország, és minden lélek, amely el nem vész, Istennek fog szolgálni mind”³¹⁵ örökkön örökké! Ámen!”

11. (Szózatot) [hallék]:³¹⁶

„Az Istené a Föld és a Menny, minden Őáltala teremtetett, Őnála nélkül semmi sem lesz. Emberek! Ha az Úr harsonát fú, készülni kell! (+) Ha megszólal a kürt, a hitnek kardjával csatára menni kell!”³¹⁷

12. Látok én egy fehér ragyogású pálcát, (és a pálcán körül fényességet),³¹⁸ és (eztet) hallám:

³¹⁰ A Lettszövetség2/A-ból a frázis hiányzik, helyette: *ismét*

³¹¹ Lettszövetség2/A: *ágat és nekem így szólt*

³¹² Lettszövetség2/A: *nincsen ezek közt töb ezidáig a földön...* Értelemszerűen: eddig Borku Mariskán kívül senki sem volt méltó, hogy az Isten beszéljen vele.

³¹³ A Lettszövetség2/A-ból ez a szó hiányzik.

³¹⁴ Lettszövetség2/A: *odafele hajtja*

³¹⁵ A Lettszövetség2/A-ból ez a szó hiányzik.

³¹⁶ Az eredetiben: csak ennyi a beszúrás, „zozatot”; a Lettszövetség2/A-ból az egész sor hiányzik.

³¹⁷ Az eredetiben: „kardal menikel az Igével Jézusér”

³¹⁸ Az eredeti kéziratban fogalmazásszerűen: „mit egy lepedő nek a [ter]jedése /ojan szépen fehéredet/. Körül l a pálcán ojan arany [...]seregű (?) volt.”

13. Eztet az éneket énekelék, mikor én könyörgök:
 „Ó, te vándor utas, vár rád [Jézus],³¹⁹ mit keseregsz te már?
 Ez a bűnös világ nem ad semmit a te számodra már.
 Ahol sírodat leléd, te azt nem ápolád,
 Ne várj a világtól semmit, mert az bűnnel jár!
14. Szólj a Jákób maradékának, keressék az Istent,
 Szolgáljanak az Úrnak, hogy éljen a lelkek!
 Mert a könyörtülő Úr, királyoknak ura,
 Ha nem hajlotok³²⁰ szavára, rátok tör haragja.³²¹
 {ki}
15. Kiirtja a gyoszokat³²² teljesen,
 Az Ő országa tiszta lesz mennyen és idelent,
 Jön az Úrjézus, a mennyei Király
 Rajta kívül senki más, Krisztus a király,
 a választott népnél, (az) Isten népénél Krisztus a király.”
16. (szózatot hallék)
 „Írjad, ordítsd, (hirdesd),³²³ Jérúzelem leányának nője [sic!] az Isten elrendelt
 akaratát, hogy tudják meg aztat, hogy az Úrjézus jó! Lesz feltámadás, ítélni jó
 eleveneket és holtakat.”³²⁴
17. Én, [az] Úr így szólok: Mielőtt ez meglesz, Az Ő szolgálóleányának meg kell
 eztet érteni és látni, mert én (hívt), [az] Úr hívtam őtet erre ki.”³²⁵
18. Látok³²⁶ én az égen nyugatnak – látásban – egy emberi alakot, és³²⁷ látám
 őtet úgymint deréktájban erősnek és izmosnak, és deréktól felfele véznának. És
 hármat hajlott³²⁸ a föld felé és elmúlték.

³¹⁹ Mindkét kéziratban csak ennyi: „várád mit keseregsz”

³²⁰ *Lettszövetség2/A: halgatok*

³²¹ Ezt a strófát idézte Badó Irén, amikor elmesélte, hogy Ágteleken egy zsidó asszony is (még a II. világháború előtt) ezeket a prófétai szavakat citálta, és Borku Mariska hitelességére figyelmeztette az embereket.

³²² A tisztátalanokat, a gyomokat.

³²³ A *Lettszövetség2/A*-ban ez a szó nem szerepel.

³²⁴ A mondat második fele az Apostoli hitvallás parafrázisa.

³²⁵ A *Lettszövetség2/A*-ban: Én úr szólok mi előtt ez meg lesz, megkel esztet neked érteni és látni mertén Úr hívtam el téged ereki.

³²⁶ A *Lettszövetség2/A*-ban: Látom...

³²⁷ A *Lettszövetség2/A*-ban ez a szó nem szerepel.

³²⁸ *Lettszövetség2/A: hajol*

19. Ismét látok nyugatnak /először/ három emberhez hasonló alakot női ruhában. És látom, hogy szépen egymás mellett állanak, és az elsőnek a kezében ugyanazt a fehér pálcát láttam {a kezében}, amit az előbbi látásomban láttam. Tiszta fehérbe voltak³²⁹ öltözve, és az első[nek] – amely északnak fordult a fejében egy fehér korona volt. És akinél a pálca vala, megfordítá a kezében a pálcát és tiszta fehér állatoknak a sokasága állott elő.³³⁰ És ismét suhított, és akkor barnák és feketék álltak elő.

20. Ismét láték egy pálcát, olyan tűzláng forma volt és mellette látok egy koporsót. És a koporsó körül látom én, hogy egy forrás felbuggyan³³¹ és széjjel áradt az égen, és én³³² úgy láttam, hogy futott le a földre.

21. Ismét látok oroszlánokat, tevéket és sok minden állatokat, és látom, hogy zöld füvet esznek, (és nagyon kövéreknek látom) (őket) és én ezen elbámulék.³³³ És ilyen szózat jöve: „Ez az Ézsaiás prófétának a jövőndölése, amit az Úr őáltala szólott.”³³⁴ Eriggy, írd meg!”

22. Ismét szózatot hallék:³³⁵ „Jézusnak a halála a szentekért való áldozat.”

23. Ismét látám én, hogy – amint³³⁶ vagyunk az ajtó előtt, nagy sokaság – keletről jön az égnek a felhőjében két rettenetes nagy fekete állat alá. A lábai olyanok, mint egy³³⁷ oszlop, és hallám és látám, hogy nagy felbőszült hangon zúgott és ordított. És én szólok a sokaságnak, 'mert'³³⁸ megértem', burújanak le és imádkozzanak, mert jön a veszedelem. És így feleltek nekem: „Az csak állat, és nekünk nincsen szükségünk arra, hogy ötlet látjuk és azért imádkozzunk.”

24. És én ezen igen elszomoro[dék], és imádkozék, és szózatot hallék: „Írd eztet meg, így szól az Úr! Amilyen gyorsasággal láttatok jönni aztat az utálatos állatot, olyan gyorsasággal fog jönni a veszély.”

³²⁹ Lettszövetség2/A: vannak

³³⁰ Borku Mariska rendszeresen „elől”-t ír „elő” helyett. Itt az értelem miatt javítottam.

³³¹ Lettszövetség2/A: felfakat

³³² A Lettszövetség2/A-ban a névmás nem szerepel.

³³³ Ez a félmondat nem szerepel a Lettszövetség2/A-ban.

³³⁴ Ehhez az ígéhez lásd Ézs 11. „A Messiás és az ő békeországa” különösen a 11,7.

³³⁵ Ez a mondat nem szerepel a Lettszövetség2/A-ban.

³³⁶ Az „ismét” és „amint” nem szerepel a Lettszövetség2/A-ban.

³³⁷ A Lettszövetség2/A-ban: az oszlop és felbőszült hangon zogot és ordítot

³³⁸ A Lettszövetség2/A-ban: mer megretenek, és meg értém

25. Így szólok én Jézus által hozzátok:

„Vessétek el a világ szerinti ékességeket, sírjátok és imádkozzatok!

Szeretetben forrjátok egybe és egyenes szívvel járjatok!

Vetkőztétek le az ó ruhát és az újat vegyétek ingyen, pénz nélkül, mert a mi Istenünk, a mennynek-földnek ura /és/ elérkezik,

és kicsoda leszén, aki (ő)neki (ne)³³⁹ engedjen?

ahogy Ő szól – Jézus által –

egy pontig beteljesed[jen]!”³⁴⁰

26. Vagyok én a gyülekezettel ezen az udvaron,³⁴¹ és leszállt élém egy angyal és így szólt a gyülekezethez. „Mihály arkangyal szól: »Ne irigykedjete, ne orozzatok! Már én szólok nektek!«” Mert az Úr szól³⁴² az ő szolgálóleányának,

27. és így szól nekem: „Én tégedet küldelek az Úr szeme elé, hirdesd az Igét, [a] hitnek [az] oszlopát nyisd ki [sic!], mert ez mennyei, megnyílnak rá még a kemény szívek is!”

(Zózatot halék) (eszmem)³⁴³

28. Az Úr szája szól: „Abeszini (?),³⁴⁴ Jefte,³⁴⁵ Kármel.³⁴⁶”

A Jézus Krisztusban vetett vallástétel ez ismét.

29. „Beshadé [sic!] ígéret... „³⁴⁷

Ismét hallám:

„Dicsőítsd, dicsőítsd nevemet!

Hirdessed, hirdessed Igémet!”

30. Ismét hallám:

„Az Úr szól: A hitnek temploma ez, ne add el magadtól hitedet, bízzál az Úrban, hogy élj!”

³³⁹ Az eredetiben: „neki nem engedjen”

³⁴⁰ A Lettszövetség2/A-ban: Vetkőztétek le az ó Embert, az ó ruhát, és Újat vegyetek ingyen, mert... befog teljesedni. Az ó-emberhez lásd Ef 4,22; Kol 3,9.

³⁴¹ Ti. a saját udvarán, ahol nyilvános igehirdetéseket tartott két éven át.

³⁴² A Lettszövetség2/A-ban Mihály arkangyal szavai és a következő mondat eleje nem szerepelnek.

³⁴³ Talán a másolóknak szóló utasítás, hogy ezt az ígét hagyják ki, vagy ún. „zárt íge”, amit Borku Mariska nem hirdetett nyilvánosan.

³⁴⁴ Nem találtam meg e név magyarázatát.

³⁴⁵ Izráel bírása, a hit hőse. Vö. Bír 11,1–12,7.

³⁴⁶ Szent hegy a Genezáreti tótól nyugatra.

³⁴⁷ Talán a János evangéliumában fellelhető versekre gondolt, melyeket Jézus a galileai Bethsaidából való Filepnek mondott: „Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az embernek Fia.” Lásd Jn 12,23.

Ezt az úr könyörgésemre akkor jelentette ki, mikor a papság hármas személyben kihallgatott és el akartak lélekben hallgattatni. Cselekedd (?) a testi év (1937).³⁴⁸

31. Szózatot hallék:³⁴⁹ „Ebben az időben szükség, hogy az Úr [kegyelme] kitöltsön minden testre, noha por és hamu; délben és estvére test vagytok és vér, de prédikáltok,³⁵⁰ mert hatalom vagyok [nálatok] az Úrtól, lelki tűz.”

IX.

1. Én, az Úrnak szolgálóleánya, mint aki tudja és érzi, hogy sokat kell nekem ettől a hitetlen néptől szenvedni és én mégis boldognak érzem magamot, mert ezt tudván és értvén, hogy az Istennek az akarata ez, amire engem elhívott az Úrjézus által. Meg is erősített és nekem sokat kellett³⁵¹ sírnom, és tán még ma is, de mindazáltal elcsöggedni [sic!] nem enged engem az Úr. Ha az embereknek az akarát cselekedném, akkor a testnek egy kis ideig jó volna, de a lelkemet elveszteném. Ezért hálával tartozok az Úrnak éjjel és nappal, hogy megértette velem, hogy *(a lélek az, amely megelevenít, a test nem használ semmit)*.³⁵² És én ezen az én hivatásomon elmélkedék és imádkozék is.

2. És én látám, hogy nagy égi fény vészen engem körül [sic!], és látám az Úrjézust Szűz Máriával megjelenni, és látám ismét a fényességben³⁵³ egy férfiút és mellette egy angyalt. És én nézem őket látásomban és nekem³⁵⁴ ilyen szózat adaték: „Ha elfáradtál már, vagy nehéz már neked az én igám, kiáltás fel, és én felveszlek!” És én így felelek: „Ne úgy legyen, Atyám, ahogy én akarom, hanem ahogy Te!”³⁵⁵ És a fényesség elmúlik.

3. Ismét látám, hogy az ég megnyílt, és egy fehér galamb repült ki a mennyekből és hozzám szálla, nekem eképpen szóla: „Vegyél engem a jobb kezédbe és tartsd fel a karodt énvelem együtt, és aztat fogja cselekedni a nép, amit én fogok nekik mondani! És énám fognak figyelni, de csak azok fognak engemet látni és érteni, akik az Úrjézus igéjét elfogadták, és az Ő parancsolatát betöltötték. Tehát, ha hallod az Istennek a szavát, amely helyre mondádja [sic!], hogy eriggy és

³⁴⁸ Ez a személyes megjegyzés csak a *Lettszövetség2/A*-ban szerepel.

³⁴⁹ Ez a mondat nem szerepel a *Lettszövetség2/A*-ban.

³⁵⁰ A *Lettszövetség2/A*-ban: *testvagytok, de prédikálni fogtok*

³⁵¹ A *Lettszövetség2/A*-ban: *kelet*

³⁵² Vö. Jn 6,63.

³⁵³ A *Lettszövetség2/A*-ban ez a félmondat nem szerepel.

³⁵⁴ A *Lettszövetség2/A*-ban e szó helyett *ézek után* szerepel.

³⁵⁵ Vö. Mt 26,39.

tartsd fel a jobb kezed, aképpen cselekedj!” Mondék: „Legyen meg az Isten akaratát most és mindörökké! Ámen!”

4. Ismét láttam, hogy az égen kigyúlt olyan, mint egy lámpaforma, és látám a csillagokat körülötte, mint valami csatát: Egymásnak szaladának, és nagy füsttekercseket láték. És ezt az emberek meglátták és így szóltak: „Fussunk innen más tájra, mert e tájon lesz a nagy csata!” – És sokan elfutának nyugatról és keletről északra, és olyan üres lett ez a táj, alig maradt(unk)³⁵⁶ e tájon. És együvé gyűltünk és foháskodtunk, érzve és tudva azt, hogy:

„akár élünk, akár halunk,
mindenütt az Úré vagyunk.”³⁵⁷

És amint imádkozánk, látám, hogy feltűnik az égen egy nagy sárkány. Erre mind felfigyeltünk, az ott vergődött felettünk, de mi nem láttunk fejt. Feje nélkül volt és nem is ártott nekünk. ’—’

5. Szózatot hallék: „Én, Úr szólok!³⁵⁸ Halljátok, ti földi emberek! Végzéseimre gond[ol]jatok³⁵⁹, »tiszteld apádat, anyádat,«³⁶⁰ – mert [a] szíveket, veséket vizsgáló Isten³⁶¹ előtt minde[nek] számon vannak!” (–)

6. /Szózatot hallék/: „A prédikátorok, a /pap/ kisebb papság mind ellened vannak. Bőtölj 18 héten keresztül!” (–)

7. Szózatot [hallék]:³⁶² „Az Úrnak rendelt szombatját megtartsátok!³⁶³ Én, Úr szólok! Aki az én törvényimet tartja, *(azt művelem, hogy minden dolgoknak legyenek felettebb, nagy dolgokat műveljenek.)*”³⁶⁴ (–)

8. (Ismét ha)llám: „Parancsolataimat megtartsátok, mert a ti remény[sé]getek / reménységetek az/ idvessége a (Jézus) Krisztus!”

9. Látám én, hogy engem nagy fényesség vészen körül, és láték a fényességből kiemelkedni egy olyan magasztot, hogy alig lehetett ránézni. És én eztet bámu-

³⁵⁶ Az eredetiben: „maratak”

³⁵⁷ Lásd a Heidelbergi Káté 1. kérdésére adott feleletet.

³⁵⁸ A Lettszövetség2/A-ban ez a mondat nem szerepel.

³⁵⁹ A Lettszövetség2/A-ban: figyejete

³⁶⁰ A Lettszövetség2/A-ban: ...Atyádat anyádat. Vö. a Tízparancsolat 5. parancsolatával.

³⁶¹ Lásd Zsolt. 7,10. „Mert az igaz Isten vizsgálja meg a szíveket és a veséket.” Továbbá: Jel 2,23 „én vagyok a vesék és szívek vizsgálója”.

³⁶² A Lettszövetség2/A-ban majdnem mindig, így itt is *hallám* szerepel.

³⁶³ Vö. a Tízparancsolat 4. parancsolatával. 5Móz 5,16.

³⁶⁴ Az eredetiben: „aszt én művelem, hogy minden dolgoknálég [...] feletéb nagy dolgokat mi...”

lám és látom, hogy ezen a magas állványon sok lámpásformák égnek. És a lámpások olyan homályosnak látszik [!], és látám, hogy jöve odafele egy szép fehér bárány és mellette egy bíborba öltözött, és így szól nekem:

„Legyél ennek a báránynak vendége és /menyasszonya!” És én mondtam: „Le-szek!” És akkor az a lámpásformák – mire én eztet mondtam –, nagy fényességben kigyúltak (+) és nagy világosság áradt. És én láték ott a bárány mellett és a bíbor ruhás mellett tizenkét teli pohárt, és énnekem így szóltak: „A te pohárodnak is itt lesz a helye.” És én mondtam: „Hát mi van azokban a pohárokbán?” És így szólt a bíbor ruhába öltözött: „A szenteknek az áldozata fonton lettek meg-mérve, de a te pohárodnak még van híja, mert még a te időd nem tölt le. Vigyázz, hogy hogy mire az időd letelik, híjával ne találtaassál, mert a hatalmas Istennél minden lépéseid számon vannak!”

10.³⁶⁵ Láték ismét három gyertyát kigyúlni, és a három gyertya mellett nagy tűzláng csapkodott. És én látám, hogy a gyertyából vér foly és húsdarabok csüngnek. És én felsóhajtok: „Én Istenem, én Jézusom, mit jelenthet ez?”

Erre³⁶⁶ szótat jöve utána: „Én, Úrjézus elküldöm hozzád a hajnalnak angyalát, és az megtanít téged értelemre.”

11. Szózatot hallék: „Hazába, hazába siessetek, így szól nektek az Úr angyala!” Az Úrjézus által leadott ígére az ég megnyílt, Isten szállott a Földre /az Ő Igéje által/ felhőben és ködoszlopban.³⁶⁷

X.

1. Hallék én szózatot: „Nézz fel az égre és nézzél északnak!” /Mer/ (De) én, – mikor a szózatot hallám –, (igen) megremegém és nem merék megfordulni északnak. És hozzám jöve egy angyal, és megfogá az én jobb kezemet, és megfordít engem északnak. És én látám, hogy az égen – mint egy szekérkeréknek az alakja – olyan nagy fényességben ragyogott egy kibeszélhetetlen Jel. És akkor a jelben kapuk³⁶⁸ nyílnak, mint valami csattanások, és nagy sokaság jön kifelé a kapukon.

És készen állnak, mint aki valami jelentést vár, és akkor én hallék nagy nagy dörrenést³⁶⁹ és ez a nagy sereg elműlék. És én megréműlék,³⁷⁰ de az angyal karon tartott engem. És akkor koromsötét lett északon, és ezekután feltűnt egy ötös³⁷¹

³⁶⁵ Az eredetiben ez látomás még az előzőhöz tartozik.

³⁶⁶ Az eredetiben ez a 11. ige, amely „És”-sel kezdődik.

³⁶⁷ Az eredetiben: „kűd oszlopban”

³⁶⁸ Az eredetiben rendszerint, és itt is: „kapok”

³⁶⁹ Az eredetiben: „dördenés t”

³⁷⁰ Lettszövetség2/A: megretenek

³⁷¹ Az eredetiben: „ötötös”. Az 5 szimbolikus jelentése az újszövetségi iratokban: „az

szám veres tűzláng színnel. És így szól az angyal: „Eriggy, írd meg, haggy értsék meg a földi emberek, hogy minden próféta által /és apostol által/³⁷² szólt³⁷³ ezek felől a seregeknek Istene, a mennynek és földnek Ura!”

2. Én, az Úrnak szolgálóleánya,³⁷⁴ amint én imádkozám, látom az Úrjézust nagy fényességben. De már én mélyebben beleláltam abba a fénybe, és körülötte láték sok alakokat és én nézem. És énhozzám jöve egy angyal, és így szól nekem: „Számláld meg őket!” És én megszámlálom, – az Úrjézus körül tizenketten³⁷⁵ voltak. És így szólt nekem az angyal: „Ezek az Úr apostolai, akik sok helyen tettek a földön a Krisztusról bizonyítást.”

3. (És szó [adaték] tovább nekem: Csak szólj minden ágazatnak és nyelvnek, minden³⁷⁶ nemzedék) előtt hirdesd a megöletett, de harmadnapon feltámadott Krisztust!”

4. (Ismét szóla:)³⁷⁷ „Mert az egy, igaz Istenbe vetett hitök csak az Úrjézus feltámadásának és mennybemenetelének, [...]”³⁷⁸ És akik hisznek az Ő eljövételének – ezek tulajdoníttatnak a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten előtt a mennyország örököseinek.

(esztnem)³⁷⁹

5. Szózatot hallék:³⁸⁰ „A hatalmas Istennek negyven³⁸¹ titkát fogod megtudni a keresztrefeszített Jézus által.”

6. Ilyen szózat adaték³⁸²: „Az erdőnek minden gyökerének és gyoszának a kiirtása három esztendőkön keresztül.”

emberi szükség, az isteni megváltás, a kegyelem, és az ezüst száma” – olvashatjuk A. Hellernél (Heller é. n., 243). Vö. Ef 4,11.

³⁷² A Lettszövetség2/A-ban a /-be tett szavak nem szerepelnek.

³⁷³ Az eredetiben: „szólszt”

³⁷⁴ A Lettszövetség2/A-ban ez a bevezető frázis nem szerepel.

³⁷⁵ A 12-es szám a Bibliában „Isten országa (királysága) kiteljesedésének, az igazgatásnak és a mértéknek” kifejezője (vö. 1Kir 4,7); továbbá az új Jeruzsálemnek is alapmértékszám (Jel 21,15–21). Bővebben lásd Heller é. n., 271.

³⁷⁶ Az eredetiben: „...és Igyszólc's 'nekem' tóváb mind[en] ágazat és nemzedék előtt...”

³⁷⁷ A Lettszövetség2/A-ban ez a bevezető frázis nem szerepel.

³⁷⁸ Itt a gondolat megszakad.

³⁷⁹ Talán a másolóknak szóló utasítás, hogy ezt az ígét hagyja ki, vagy ún. „zárt ige”, amit Borku Mariska nem hirdetett.

³⁸⁰ A Lettszövetség2/A-ban ez a bevezető frázis nem szerepel.

³⁸¹ A Lettszövetség2/A-ban szám nélkül: a titkát. A 40 szimbolikus jelentéséről Heller (é. n., 277) azt írja, hogy „A nevelés, a felkészítés és a megvizsgálás száma”.

³⁸² A Lettszövetség2/A-ban: adatot

7. Égi szó hangzik:³⁸³ „A férjedtől elválasztatol.”³⁸⁴
8. (Ismét szózat:) „Ne tegyetek, anyák, Isten ellen bűnt, mert a gyermekáldás Isten előtt (xxxx xxx xxx)³⁸⁵”
9. Hallám, a Dávid szája által sokezer angyalokkal dicsőíttetik a mennynek f[öld]-nek Királya.
10. (Ismét) hallám: „A kigyúlt lámpát el akarják oltani.”
11. Ismét hallám: „Bevádoltak téged, hogy a Bibliát meghamisítod.”³⁸⁶ Hamis vád alá ítélnék.[sic!]
12. Ismét „De te nézz körül magadon” – hallám a szózatot – „és ha nem látod az igazságot kiszolgáltatni, mikor látod, hogy teérted menéndnek,³⁸⁷ hogy téged fogva gyíjenek,
- [13.] eképpen cselekedj: öltözzél fel gyertyába³⁸⁸ [sic!] és hajolj meg előttük!”
(-----)
14. (Ismét hallám:) „A reformátorok³⁸⁹ is elfogadják Szűz Máriát tökör [sic!] gyanánt ismerni,³⁹⁰ és nagy világosság jön napfényre!”³⁹¹
15. Ismét hallám:³⁹²
„Igyekezz, igyekezz útadon,
A mennyországba jutol te azon!”
16. (ismét): „A Lettszövetséggel telik be a szent Igék [sic!], mert mire a Lettszövetség (megiratandódik),³⁹³ az Ó- és Újszövetségben megírt jövendölés(ek mind) beteljesedik.”

³⁸³ A Lettszövetség2/A-ban: Égiszózat hangzot

³⁸⁴ Borku Mariska férje a II. világháborúban fogságba esett, és meghalt.

³⁸⁵ A mondat vége kitörölve. A törlés alatt három szó, az utolsó: *feleségetet* (?)

³⁸⁶ A Lettszövetség2/A-ban: meg hamisítottad

³⁸⁷ Az eredetiben: „menéndnek”

³⁸⁸ Az eredetiben: „Gyergyában”

³⁸⁹ A Lettszövetség2/A-ban: A Reformátusok is elfogják...

³⁹⁰ A Lettszövetség2/A-ban szórendi különbség van.

³⁹¹ Borku Mariska és követői Mária-tiszteletéről bővebben írtam. Lásd Küllös 1999.

³⁹² A Lettszövetség2/A-ban ez a bevezető frázis nem szerepel.

³⁹³ Az eredetiben: „megiratándik”

17. És hallám: „Mert ez mind a három egy, és akkor teljeseedik be az Ige, – az Úrjézus uralkodik mennyen és idelenn.”

18. Ismét hallám: „Akik az Úrnak rendelt szombatjára jutottatok, az Úrnak halálát hirdessétek, míglen eljövend!”³⁹⁴

(19.) /16/³⁹⁵ Szózatot hallék: „Kiáltsd az embereknek és minden gyűlölőnek! Ezt mondja az Úristen: »Mivel legelőiteket tapodjátok, kimégytek e városból, mást hoznak /e városban/ helyetekbe, és nem lesz, aki legeltessen benneteket!«”

(20.) /17/ Szózatot hallék: „Minden próféta léleknek ki kell menni, hogy az Úrnak az akaratát hirdesse az embereknek!

(21.) /18/ Te is, próféta lélek, te is kiáltsd az embereknek: »Az Isten³⁹⁶ általviszen egy nagy próbán benneteket!«

(22.) /19/ Kiáltsd a népemnek: »Cselekedjétek az Isteneteknek³⁹⁷ az akaratát, mert elközeleg az Istennek országa, elközelgett az utolsó idők!«

(23.) /20/ Kiáltsd nekik: »Olyan nyomorúság száll a földre, amilyen még nem volt, és nem is lesz többé! Hirdesse eztet minden hívő lélek!«”

24. Hallám ennek az énekenek a kibeszélhetetlen hangját³⁹⁸:

(-----) (-----) (-----) (-----)

„Az Isten Országa immár elközelgett,
A Mennyei Király a szívetekbe bément.
Aki kinyitotta szívének ajtaját,
Annak szerelmese a Mennyei Király.

25. Ismét hallám:³⁹⁹

A Mennyei Király vacsorát rendezett,
A vacsora készen, nincs elég vendége.

³⁹⁴ A mondat második fele, az úrvacsora szerveztetésének ígéjéből van, lásd 1Kor 11,26.

³⁹⁵ A 19–23. igék utólag vannak újraszámozva. // -ben a korábbi, eltévesztett sorszámozás.

³⁹⁶ A *Lettszövetség2/A*-ban: az Úr

³⁹⁷ A *Lettszövetség2/A*-ban: az Istenek

³⁹⁸ Borku Mariska nagydobronyi és derceni hívei több alkalommal is magnóra énekelték nekem ezt az éneket, amelynek „hangját” (dallamát) is az „égből kapta” a prófétaaszszony. Adatközlőim szerint Nagydobronyban a '80-as, '90-es években ezzel az énekkel vették a templomban az úrvacsorát.

³⁹⁹ A *Lettszövetség2/A*-ban ez a bevezető frázis nem szerepel.

»Mégegyszer leszólok e hitetlen néphez;
Kézenfogva vezettetlek a Mennyei Kenyérhez.«

26. Ismét hallám:

Az angyali ének Mennyeiből hallatszik,
Készüljetek hívek, trombita jelez itt!
Az Úrjézus Krisztus, a hívő lelkek Királya
Az Ő országát mennyen-földön felállítja!”

27. „Ó, te fáradt – testben, lélekben – cselekvő! Kiáltsd a híveknek, (készítsenek) a (szívben) Szentléleknek helyet, mert Szentlélek nélkül nem nyernek kegyelmet!”

28. Ismét ilyen látásom van: Láték én egy kibeszélhetetlen nagy fát. És annak a fának⁴⁰⁰ olyan lombos ágai vannak és némely eleven zöld, némely sárgás.⁴⁰¹ Én ezen a fán igen elámulám, mert a fa úgy nézett ki, mint valami vadfa. És ilyen szózat jöve: „A fának a törzse szelid, az ágai is, de a futását el kell vagdalni és a törzsét is meg kell pucolni a mo[há]tól, és a sárga leveleit ki [kell] tépni!”

29. Ismét én egy angyalsereg között vagyok, és azoktól hallok kibeszélhetetlen dolgokat. És én felnyitám a számat, hogy megtanuljam, és az ajkamra egy angyal olyan húrt lökött, mint valami citerahúr.

30. És énvelem elnyeleti az angyal a húrt. És én sírok, mert én aztat gondolám, hogy bűnbeestem, és érztem, hogy amit énvelem az angyal megétetett,⁴⁰² [az] az én belső részemet mardossa, mint valami tűzláng.

31. (És szóla nekem:) „Nyúlj a belső részedbe és húzd ki!” És én kihúztam, de az már akkor olyan volt, mint mint valami égő fáklya, és én igen beteg levék ezek után (testben).⁴⁰³

(-----)

'esznem'

32. Ismét szózatot hallék: „Ítéletemet adom a te szádba, mert az én lelkemnek hatalma vagyon terajta.” A Dávid magva szólotta eztet.

(-----)

⁴⁰⁰ A Lettszövetség2/A-ban ez a szó nem szerepel.

⁴⁰¹ A Lettszövetség2/A-ban: ...sárga és nézem a fát, mert...

⁴⁰² A Lettszövetség2/A-ban szórendi különbség ebben a mondatban.

⁴⁰³ A 29–31-et egyetlen „igébe” összefogva másolták át a DL 168. sz. alá.

33. Én, az Úrnak szolgálóleánya láték egy beláthatatlan nagy vizet. És a víznek a felében lebegett egy kibeszélhetetlen keskeny út. És én ezen igen bámulék,⁴⁰⁴ hogy hogy lehet ez az út a vizek felett, mert se a vizet nem érte, se a földet.

34. És énhozzám két angyal repült, és engem a vizek felett állított a keskeny útnak a végére. És így szóltak nekem: „Nézz végig ezen az úton! És én végignézek, és annak a végén látok nagy dolgokat. És én mikor eztet látám, az én szívemnek nagy öröme van, mert én aztat gondolám, hogy most már azon az úton fogok menni, és ahhoz a leírhatatlan boldogsághoz fogok jutni. És én rohanni akarnék azon az úton, habár nagy [!] keskenynek látom is. És akkor a xx két angyal engemet lekapott arról az útról,⁴⁰⁵ és letettek a víznek a partjára, és nekem így szóltak: „Neked még nem lehet ezen az úton menni, míg eztet a vizeket széjjel nem osztogatod!”

35. És engem a két angyal ott hagyta. És én igen elhagyatottnak érzem magam és igen levertnek, hogy nekem csak nézni lehetett meg aztat a boldogságot, de odamenni nem. És sírok, hogy hogy osszam széjjel eztet a beláthatatlan nagy vizet.

36. És én énekszót hallok, az ének ez volt:

„De a hullámnak habjai
a tengerbe temetve,
Istened veled ott is,
hogy tégedet megmentsen.
Ettől megment Istened,
felviszi a lelkedet
a mennyei honába,
örökös hazába.”⁴⁰⁶

37. Ismét láték egy kibeszélhetetlen sátor, és aztat is ismét a vizek felett látám lebegni.⁴⁰⁷ És a sátornak a teteje olyan fejr [sic!] ragyogású vékonysággal⁴⁰⁸ volt behúzva, mint valami xxxx (tojás) hártya. És hozzám szálla ismét a két angyal és bevive engem a sátorba. És akkor az angyal felhúzá a sátornak a szélén aztat a hártavékonyságot és nagy fény /lett/ sütött le a sátorba. És visszahúzta, – akkor a fény elmúlt. És látok az angyal kezében valami íróeszközt és a sátornak a tetejére, arra a vékony fehérségre írt. És nekem így szólt: „Jer ide, és olvasd el és írd meg!”⁴⁰⁹

⁴⁰⁴ A Lettszövetség2/A-ban: ...és amint nézem, hogy lehet...

⁴⁰⁵ A Lettszövetség2/A-ban: ...de a két angyal lekapot engem az útról...

⁴⁰⁶ A 33–36. ige a változatát a DL 169. sz. alatt találjuk. Az éneket e szerint adjuk külön közre a Függelékben.

⁴⁰⁷ A Lettszövetség2/A-ban az utolsó szó nem szerepel.

⁴⁰⁸ A Lettszövetség2/A-ban: ...oja vékony ragyogású fehérrel volt behúzva...

⁴⁰⁹ A Lettszövetség2/A-ban az utolsó ige nem szerepel.

És én látám, hogy mikor én elolvasám, a betűk elmúlának és három bokor gyöngyvirág nyílt ki a sátor tetején. És így szól nekem tovább az angyal: „Én tégedet ide állítalak, emellé a három bokor gyöngyvirág mellé kertésznek. Eztet plántáld⁴¹⁰ [!] mindaddig, míg együvé nem nőnek! És én hozzá is fogtam körülöttek a távolságot nézni és én látám, hogy a levelei, virágai nagyon szépen fejlődtek, és én örülék.

[38.]⁴¹¹ Hallék szózatot: „A megpróbáltatási hely kettő!” (+) A mennyei Lélekhez szólok, és láték előttem sok fehér ragyogású betűket. És én elolvasom,⁴¹² az első szó ez volt: Ésaiás. (----)

[39.] Ismét hallám: „Verőfényes világosság támad napkeletről napnyugatig!”

[40.] Ismét hallám: „Én tégedet ha a tenger közepiben viszlek is, nyugatnak mégse fogl menni!” (+)

30[!] [41.]⁴¹³ Ismét hallám: „A cédrusfának, az Ő küldöttjének 40 esztendő az élők között!”

[42.] Ismét vagyok angyalok között, nagyon szépen rendben állanak, és egy dicsőséges és igen magasztos, egy kibeszélhetetlen, földön nem látható szivárványragyogásban ült [az Úr]⁴¹⁴. És mikor eztet nézem, (igen) megremegék, olyan félelem fog el ezek után, hogy elvész az xx erőm. És (látám hogy)⁴¹⁵ az angyalok az elé a felséges elé leborultak. De én nem mozdultam sehova⁴¹⁶ és látám, hogy egy angyal felrepült a magasztos elibe. És énreám mutatott és így szólt: („Lélekben menj be) az Isten templomába.”⁴¹⁷ És én örülni⁴¹⁸ kezdék magamban erre a szóra. És ekkor az angyal így szólt⁴¹⁹: „El kell neked menni innen és hírt vinni az Istenét kereső népnek, mert foglyul⁴²⁰ vagynak ejtve. És küldjél széjjel férfi lelkeket, akik Istent szeretik, és ezzel az üzenettel küldd széjjel: »Elérkezett az utolsó idők [sic!], az Életnek Könyve be-

⁴¹⁰ „Gondozd” értelemben

⁴¹¹ Mindkét autográf szövegváltozatban megismételt sorszámmal (37), de []-ben a javított számozás.

⁴¹² A Lettszövetség2/A-ban: ...látám fehér ragyogású betűket én olvasám...

⁴¹³ Ismét elvéti a sorszámozást. Az igében „prófétai” működésének ideje jóslatit meg.

⁴¹⁴ A Lettszövetség2/A-ban: igen magasztos, földön nem láthatóragyogásban ült

⁴¹⁵ Az eredetiben: „és akkor az angyalok azelé...”

⁴¹⁶ A Lettszövetség2/A-ban: megse

⁴¹⁷ Az eredetiben: „lélek ben menyben az Isten Temp lomában”

⁴¹⁸ Az eredetiben: „öroleni”

⁴¹⁹ A Lettszövetség2/A-ban: nekem

⁴²⁰ Az eredetiben: „fojúlý”

telik, és [az] elevenek, holtak megítéltet[nek]⁴²¹, az idő közel!⁴²² Így szól az angyal: „Így szólj nekik: »Ezek után három hónap, a három hónap után öt hónap, az öt hónap után öt esztendő!⁴²³« Szólj nekik, mert xxxxx (laodecieiok [sic!])⁴²⁴ És én mondék: „Legyen meg az Isten akarata most és mindörökké! Ámen!”

XI.

1. Vagyok én, az Úrnak szolgálóleánya egy nagy mezőben, egy nagy síkságon,⁴²⁴ és én látok ott egy nagy homokos hegyformát. És én erre a nagy magas dombságra⁴²⁵ felmentem. Hogy hogy értem én oda, én aztat magam sem tudom. És én így gondolám: hálát adok a jó Atyának!⁴²⁶ És erre nagy világosság vett engem körül és (erre én) szózatot hallék; „Nagy próbát kell neked átalnézni.” [!] És a fény elmúlék.

2. És én bízva – Jézus által – kiáltottam: „Jó Atyám, legyen meg a te akaratom!” És én hallok valami rengő nagy lépéseket, és jön felfelé hozzám egy fekete, fürtös szőrű állat. Nagy agyari vannak, és olyan szemei, mint valami lámpás, de a feje olyan emberfej. És én Istenhez kiáltok, és eztet [kiáltom] szüntelen: „Távozz, sá-tán, mert meg vagyon írva, hogy a te Urad[at], Istenedet imádd, és csak Őneki szolgálj!”⁴²⁷ De az még annál jobban dühöngött és emberi hangon szólott, hogy mondjak le a Krisztusról! És én már eltökéltem, hogy most jött el az idő, hogy az Úrjézusért meghalok, de Őróla és az Ő evangéliomáról le nem mondok. És már nekemfele rohant, és én eztet akartam mondani: „Atyám, a Te kezeidben teszem le az én lelkemet!”⁴²⁸ És erre egy nagy villanás jön és egy férfitekintetű angyal elémállott, és az utálatos sá-tán megrémült és lefordult a domb alá. És erre nagy jajgatás hallatszott a domb alatt. És így szólt az angyal: „Nézz oda! Mit látsz ott?” És én láték ott világ szerinti hatalmasokat, legtöbb papság volt.

(3.) És én mondék az angyalnak: „Minek állnak azok ott?” És így szól az angyal: „Ezek küldték teellened eztet a fenevadot. Az értelme a dolgoknak ez:

⁴²¹ Az eredetiben: „meg Itél tetik”

⁴²² Vö. Jel 1,3 „Boldog, aki olvassa ...mert az idő közel van”; Jel 22,10 „Be ne pecsételd e könyv prófétálásának beszédeit, mert az idő közel van.”

⁴²³ Itt a mondat megszakad. János Jelenéseiben van egy fejezet – „Krisztus levele a laodiceai gyülekezethez” Jel 3,14–22 –, talán arra gondolt az író.

⁴²⁴ A Lettszövetség2/A-ban ez után jön a *Hogy hogy értem én oda...* kezdetű mondat.

⁴²⁵ Az eredetiben: „doboságra”

⁴²⁶ A Lettszövetség2/A-ban: *elgondolám...Atyámnak...*

⁴²⁷ Vö. Mt 4,10; valamint a mondat eleje: Mt 16,23.

⁴²⁸ Vö. Lk 23,46.

Fog támadni (te)ellened egy setétlelkű fejedelem alattomban, ezeknek a befolyások alatt⁴²⁹ és lesben cselet koholnak ellened, mert⁴³⁰ nekik a világ az istenük. És amikor jól felbőszítik ellened, sok ízben akar az téged megtámadni, [n] de mindig megretten, mert Istenre gondol. De nagy világi kincset ígérnek neki és felbőszül. De az olyan hatalmasnak látszik az emberek előtt, hogy tetőled mindenki elfut, és – amint láttad eztet a sokaságot lesben – úgy lesnek téged, hogy mikor nyel téged el. És mindaddig el vagynak rejtőzve, de mikor látják már, hogy te mindjárt elnyeletel, előállnak és újunak örömben. De te ne félj, csak bízzál az Úrban! És mikor az az utálatos meglátja az Istennek a hatalmát, önekik fordul. És a szívét Isten meglágyítja, és a szegényeknek lesz hatalmas pártfogója. A látásnak az értelme ez. „Eriggy, ird meg, mert ezek igazak és rövi időn belől lesznek!” És én alig bírok a lábamon állni, és imádkozám,⁴³¹ és felkelék⁴³² és megíram.

4. Szózatot hallék: „Jézus által sok angyalokkal kérik vissza Izráel maradékát a Sérafin vizénél!”⁴³³ Ismét hallám: „A Menny harca a Földdel.” Ismét hallám: „A házasságtörők és a paráznák mind kiirtat[nak]!”⁴³⁴ Ismét hallám: „Mint pásztor, te legelteted Isten nyájának⁴³⁵ a juhait. Ötven darabkát hozott egy nap alatt. És nagy fényesség lőn, és egy fényes ruhás pásztort láték sok fehér báránnyal. És láték szép, tiszta folyót és arrafele hajtotta.

...és fényesség lőn, egy fényes ruhás pásztort láték és sok fehér szőrű báránnyokat. És láték szép, tiszta vizet, – arrafele hajtotta.

[5.]⁴³⁶ Ismét hallám a szózatot: „Egy pontot [!] Jézusért, Jézussal!” Ismét hallám: „A Lélek bizonyosága a lélek mellett a...”⁴³⁷ Ismét hallám: „Az Úr Jézus Krisztus tizenkét apostolt választott magának.” Ismét hallám: „Az ajtó előtt Jézussal {kilencvenöt}”⁴³⁸

6. Láték ismét nagy fényességet, és nagy zengés és nagy zúgás hallatszott a fényben. És én a fülem is, a szemem⁴³⁹ is el akarám takarni, mert nem merék széjjel-

⁴²⁹ Ti. a papság befolyása alatt.

⁴³⁰ Az eredetiben: „amiért”

⁴³¹ A *Lettszövetség* 2/A-ból ez az állítmány hiányzik.

⁴³² Ti. a látások legtöbbjét éjjel kapta.

⁴³³ Teljes képzavar: a szeráfok hat szárnyú angyalok Isten trónusánál. Talán „...a versengések vizénél”. Lásd Zsolt 81,8.

⁴³⁴ Mindkét kéziratban: „ki irtatik”

⁴³⁵ Az eredetiben: „In jának”; az automatikus másolás következtében a *Lettszövetség* 2/A-ban: „Inyának”

⁴³⁶ Ez a sorszám mindkét kéziratból kimaradt.

⁴³⁷ Itt a mondat megszakad.

⁴³⁸ Itt a mondat megszakad, ill. nem értelmezhető.

⁴³⁹ Az eredetiben: „szemememis”

nézni. (És egy angyal mellém áll:) „Ne félj, én őrzőangyalod vagyok! Emelkedj fel és nézd meg a dicső menetet! Ezek azok, akik a Krisztusért megölettek.” És látám, hogy mind tiszta fehérbe vannak öltözve és így szól az angyal: Betelik már a {a} lélekszám, és a kegyelemből megígért megigazulásnak órája ütni fog! Ítélet tartatik, leszen kiáltás és sírás és jajgatás!”⁴⁴⁰ Ismét szóla: „Amit a Királyról tudol, mondjál el nekik mindent!” Mondék: „Legyen meg az Isten akarata most és mindörökké! Ámen!”

7. Látám én az eget, hogy megnyílék és esik⁴⁴¹ előmbe egy kereszt, és utána repül egy angyal. Trombita volt {a} nála, és a kereszt mellé állott, és trombitálni kezdte.⁴⁴² És mikor trombitál,⁴⁴³ a föld megmozdula és a rajta lévő alkotmányok mind megmozdulának. És én láték a kezében egy koszorút is és a keresztre feltette, és a keresztet felemelte és nekem átnyújtotta. És így szólt: „Te csak hordozd ezt a keresztet mindvégig,⁴⁴⁴ mert te, Istennek követje és előkészülete⁴⁴⁵ vigyed eztet az emberek elibe, haggy (lássák)⁴⁴⁶ meg mindenek eztet, hogy ezzel a kereszttel lehet megtalálni a mennyei lelkeket!”

(8.) Ismét láték {ismét} két angyalt és nagy tűzláng fényességgel⁴⁴⁷ repül nyugatnak, és annál is trombita volt. Nyomon utána kijöve két angyal, és az is ismét repült keletre. És szózatot hallék:⁴⁴⁸ „Írd meg, hogy bizonyosság legyen az Istenét kereső népnek!”

(9.) Ismét szózatot hallám: „Közöttetek vannak sok farkasok báránybőrbe öltözve. Kinek vagyon füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezetnek!”⁴⁴⁹
(Ismét hallám)

(10.) „A (lelket),⁴⁵⁰ amely Istennek szolgál és Isten dicsőségét keresi, gyümölcseről ismeritek meg!”⁴⁵¹

(11. x) Ismét hallám: „Vessed az Úrba a reménységedet és meg nem szégyenülsz!” (x)

(12.) Ismét szózatot hallék:⁴⁵² „Te legyél útmutatás, erős, bátor a kietlenben!”

⁴⁴⁰ „Szó hallatszott Rámában, sírás és keserves jajgatás...” Jer 31,15.

⁴⁴¹ A Lettszövetség2/A-ban: ...*hogyan ég meg nyílot és és le esék*

⁴⁴² A trombitáló angyal képét lásd Mt 24,31.

⁴⁴³ A Lettszövetség2/A-ban minden állítmány befejezett múlt: ...*repült, ...kezdet, ...trombitált*

⁴⁴⁴ Vö. Mt 16,24.

⁴⁴⁵ Értelemszerűen: Isten útjának előkészítője

⁴⁴⁶ Az eredetiben: „*hagylátják*”

⁴⁴⁷ A Lettszövetség2/A-ban: ...*nagy tűzláng fénybe*

⁴⁴⁸ A Lettszövetség2/A-ban: ...*és szózat jöve*

⁴⁴⁹ Lásd Jel 2,29; Jel 3,6 és 3,22 (csak itt a „gyülekezeteknek” szerepel)

⁴⁵⁰ Az eredetiben: „*a lelkeket*”

⁴⁵¹ A közmondássá vált bibliai igét lásd Mt 7,16, valamint Lk 6,43.

⁴⁵² A Lettszövetség2/A-ban: *ismét halám*

13. Ismét hallám: „Így szól az Úr: Ki a gyoszot gyosszal, le a sarút sarúval, mert megtaposták az alapkövet!” [sic!]

14. Ismét hallám szótátot:⁴⁵³ „Kijelentem magamat mindenkor minden(ek)ben a szeretetben!”

XII.

1. Én, az Úrnak szolgálóleánya láték egy nagy világosságot, és a világosságban nagy villámlások és nagy dörgések hallats[anak]⁴⁵⁴. És {és} ahányszor villámlék, én annyiszor szótátot hallék utána. És engem az erőm annyira elhagya, hogy összetörék, és az értelmét⁴⁵⁵ nem merém az ajkamra venni, hogy hirdessem, míg engem a mennynek és a földnek Istene az Úrjézus által meg nem erősít.

„Mielőtt az Úrjézus jó ítéletet tartani”, –

az Úr szól – „sokan fogják egymás húsát megenni.

Világi hatalomnak lesztek foglyai,

kemencének tüzeiben lesznek az Úrjézus hívei.

Tűzben fognak sokan elégni,

De az igazat – én, Jézus – ki fogom ragadni!”

Ismét vagyok én egy nagy pusztaságban, egy nagy mezőben, és látám az embereket dolgozni. És én nézem és én felemeltetém a {a} levegőbe, és előttem egy kapu megnyílik. És elébem kettesével hat angyal jöve tiszta fényben és virágokat láték a kezökben. És engemet kettő karonfoga és rámutat a Föld fiaira, és {és} én nézek a földre. És egy nagy porfelleg támada és sokakat felemele. És mikor eztet látám, kiáltás hallatszik a (*nagy porfellegben*) és a szélvész megszűne. És énvelem a két angyal lerepüle, /és szótát jöve/ és eztet hallám: „Írd meg esztet könyvedben az újjászületett népnek bizonyságul!”

2. Ismét hallám szótátot: „A násznépet erősítsd meg magad körül, mert az olajfa bépecsételtetik!” [sic!]

3. Ismét engem, kit az Úrjézus hívott ki, hogy hirdessem az Ő szent evangéliomát, nagy támadásokat szenvedve minden oldalról.⁴⁵⁶ És ekkor jöttek hozzám báránybőrbe öltözött farkasok, akik Jézusolnak [sic!],⁴⁵⁷ a nevében köszöntek és olyanforma alapon szóltak, mert úgy gondolták, hogy most (*már*) el lehet engem csábítani az Isten akaratától. Tehát ezek még nagyobb kísértők vótak. És én

⁴⁵³ A *Lettszövetség2/A*-ban: *ismét halám*

⁴⁵⁴ Az eredetiben: „halacik”

⁴⁵⁵ Az eredetiben: „értetelemét”

⁴⁵⁶ Mindkét kéziratban hibás szóegyeztetésű a mondat.

⁴⁵⁷ A *Lettszövetség2/A*-ban: *a Jézus nevében*

kezdék könyörögni, hogy nyilvánuljon az ki, hogy az Úrtól küldöttek-é ők, vagy nem. És nagy fény vészen körül, és egy szelid angyal megáll előttem és kérően rámnéz és így szól: „(te ki az Úrnak szol)(gálsz, h)allgass az Úr kérésére, hallgass Őrá!” (És *kézfeltartva az és felé mutatott*), és én sírok, hogy milyen irgalmas és kegyelmes az Isten, és én lelkileg is nagyot érzek ezek után, és dicsérem és áldám a mennynek-(földnek) Istenét, mindörökkön örökké. Ámen!

4. Ismét szózatot hallám:⁴⁵⁸ „Ha férfi vagy, te szállj a síkra!”

5. Én, az Úrnak szolgálóleánya vagyok én egy nagy mezőben, egy nagy kertben. A kert gyümölcsöskert volt, és egy fán virágzott és a másikon zöld gyümölcs⁴⁵⁹ volt, és ném[elyik] fán érett. És én gondolám: Istenem, mily csudálatos a te dologod!⁴⁶⁰ És (*amint ezen tűnődém*), megáll mellettem egy középidejű férfi, és én mondek neki: „Milyen fák ezek, hogy egyik elébb terem és elébb érik rajta gyümölcs?” – Mert a fáknak az alakja és kinézete majdnem egyforma.⁴⁶¹ És akkor jöve egy hirtelen nagy vihar és a fáknak – úgy aki virágzott, mint akin éretlen gyümölcs volt és érett⁴⁶² – mind lehullának [a gyümölcssei]. És ilyen szózatot hallánk: „Szedjétek össze az érett gyümölcsöt és három részre osztatok! És mérlegre kell tenni, {hogy} mielőtt jőne a gonosz tolvaj és ellopná! De mindazáltal nem meré megenni, és eljő az ő órája, hogy meghanyatlik, [majd] számon tudjátok az érett gyümölcsöt kérni!”

És az a férfiú elkezdte énvelem a gyümölcsöt szedni, és három részbe osztani, és mérték szerint mérlegelni. És én énekszót hallám a kertnek a hátulsó részénél, és meghallám, hogy mennyei hang. És én a férfiút otthagytam és elfutám, (*ráhagyám őrá*)⁴⁶³ a mérést. És én teljes értelemben értettem az éneket. Az utólja ez volt:

„Az új ének így zengjék:

Egy az Isten, egy a hit,

Egy Királyunk {van,} mennyei⁴⁶⁴ –

Mennyet, földet Ő bíri!”

6. Szózatot hallám: „Végbeviszem népemen: Üres pitvarral hozom el és csépeléssel viszem vissza!”

⁴⁵⁸ A Lettszövetség2/A-ban ez a bevezető frázis nem szerepel.

⁴⁵⁹ Az eredetiben: „züld csümölcs”; a Lettszövetség2/A-ban: *...virágzot a másik éret gyümölcsöt termet és némej züldet*

⁴⁶⁰ A Lettszövetség2/A-ban: *...gondolám, mijen csúdálatos dolog*

⁴⁶¹ Az eredetiben: „egy formák”

⁴⁶² A Lettszövetség2/A-ban szórendi különbségekkel ugyanez.

⁴⁶³ Az eredetiben: „rábízáam őrá”

⁴⁶⁴ A derceniek így énekelték nekem: „Egy király van, mennyei...” Lásd a Függelékben a VI. sz. alatt.

7. „Mária, Mária, emlékezz, az Úr szava ez! Virág v...⁴⁶⁵
(-----)

8. Én, az Úrnak szolgálóleánya nagy folyó partján vagyok. De a víz nagy, erős zuhugással hullámozott és olyan tiszta, csak úgy csillogott. És én látom a távolban a vizen a hullám között /úszik/ lebeg egy templom.⁴⁶⁶ Csak úgy himbálózik a hullám között, és a templomnak nagy tornácát láték, (és a teplomon körül)⁴⁶⁷ énekeltek. És mire énhozzám ért a templom, a hullám lecsendesedett és az Úr angyalait látám repkedni a vizek felett, a templomon körül.

9.⁴⁶⁸ Látám ismét, hogy leesék egy fél kéz, egy ásóforma eszközt fog.⁴⁶⁹ És akkor a fél kéz felemelteték és forgatja⁴⁷⁰ azt az eszközt. És a kéz közéfuta egy gyülekezett közé, és sokaknak levágá azzal az ásóformával a kezét, és sokakat megöle, és akkor tovarebben a levegőben.

(6 eszmem)

10. Szózatot hallék: „Emlékezz Jób történetére!”⁴⁷¹ Ismét hallám: „A Kerületi Bíróság kihallgatása”. Ismét hallám, így hangzik: „Az Úr szava ez az Írások szerint!”

Mert engem Istennek ígéjéért törvényileg, vallásilag számtalanszor bevádoltak, és az Úr velem volt és van, és ő maga teszen az ige [által] bizonyosságot és előkészíti a lelket az őróla való vallástételre. Legyen meg Atyám a te szent akaratod. Ámen.

11. Én, az Úrnak szolgálóleánya nagy folyóvíz mellett vagyok és látám az eget megnyílni. És nagy fény áradt le a földre, és láték /sok/ egy sereg fehér galambot, [a galamboknak] tüzes szárnyai vannak. És én megrendülék ennek láttára, mert aztat gondolám:⁴⁷² ezek által lesz megégetve minden alkotmány.⁴⁷³ És én felfohászokdám: „Uram, Jézus! Hogy értse a Te szolgálód ezen látomást?”

⁴⁶⁵ Itt a mondat megszakad, a *Lettszövetség2/A*-ban ez az ige nem szerepel, de a 8-as sor-szám következik.

⁴⁶⁶ A *Lettszövetség2/A*-ban: és én látom a húlám közöt a vizen lebegni egy templomot a Temp-lomnak nagytornácát láték és a templomon körül énekeltek és mire hozám ért a húlám le-csenedesedet Ézs...

⁴⁶⁷ áthúzott szavak

⁴⁶⁸ Megismételt 8-as sorszám mindkét kéziratban. A hivatkozások megkönnyítése érdeké-ben javítottuk.

⁴⁶⁹ Itt talán vmi heraldikai képet idéz.

⁴⁷⁰ A *Lettszövetség2/A*-ban: ...fog ja

⁴⁷¹ Lásd Jób könyve.

⁴⁷² A *Lettszövetség2/A*-ban: megrendülék ezeknek a látására mert esztet gondolám

⁴⁷³ A *Lettszövetség2/A*-ban ez a szó nem szerepel.

(11.) És nagy szózatot hallám: „Szentléleknek /küldetett/ ajándéka töltetett ki sokakra”. Ismét: „Sok megtört szív nyert kegyelmet”.

12. Én ismét egy nagy mezőben vagyok sok búza között. És látám, hogy a kalászok érettek, de egyikben van szem, a másokban nincs. És láték egy angyalt leszállani és így szólt: „Elég érett már a búza, eljött az idő, hogy learattassék!” (+) és „Hívj munkásokat, és szedjétek kévébe a teli kalászokat, és mérlegeljétek és vegyétek számba a magot! És én m[eg] elesém arcra,

... elég érett már a búza, hogy learattassék, eljött az idő, hogy hívj munkásokat, hogy összeszedjék őket kévébe, a teli kalászokat, és mérlegeljétek a súlyát. És én leesék arcra,...

mert értém az angyal által leadott szavakat. (+) És én imádkozám és eztet hallám: „Én, Úrjézus küldök munkásokat!”⁴⁷⁴ Írd meg, hogy a hitnél való nép értse meg ezeket!”

13. [!]⁴⁷⁵ Ismét hallám: „Kelj fel és állj lábadra! Én, Úr erősítlek és én megnyitám ajkad, és te szólj, kiáltás! Sokak[kal] ismertetem meg magamat és írák ígém szívekbe, mert kerestek engem!”

Ismét⁴⁷⁶ így szól nekik: „Aki teremtette a Mennyet és a Földet – így szólj – »Legyetek élő venyigék és teremjétek súly szerint gyümölcsöt! És legyetek világító szövétnek,⁴⁷⁷ mert sokan akarnak, sokan rettegnek és parancsolatomtól szívek távol van!«

Szólj nekik:⁴⁷⁸ »Ó, te pártos nép! Füled van, mégsem hallsz, szemed van, mégsem ismersz! Így szól a Mindentudó Isten: Megpróbállak téged a nyomor kemencéjében és végbeviszem ítéletemet! És én népemet kimentem és örök szövetség[sem]mé teszem őket; és ők kiáltanak és én felelek!«”

14. Ismét hallám: „(Te, ki) kegyelmet tanáltál hirdesd, és add tudtára⁴⁷⁹ a nyájnak, amit reádbíztam! Haggy tudják meg, hogy az egy, örök, igaz Isten én vagyok, be is teljesítem, amit én akarok!”

Legyen meg Atyám a Te akaratod,
most és mindörökké! Ámen!

⁴⁷⁴ Vö. Mt 9,37–38.

⁴⁷⁵ megismételt 11-es sorszám

⁴⁷⁶ Az eredeti kéziratban ez az ige külön sorszám alatt szerepel, a *Lettszövetség2/A*-ban viszont együtt van a 13-sal.

⁴⁷⁷ Vö. Lk 12,35; Jel 18,23.

⁴⁷⁸ Az eredeti kéziratban ez az ige külön sorszám alatt szerepel, a *Lettszövetség2/A*-ban viszont együtt van a 13-sal.

⁴⁷⁹ Az eredetiben: „atdtúrara”

15. Ismét ilyen látásom van: Elvive engem egy angyal egy nagy {do} hegy mellé, és {o} utat mutat nekem. És így szólt: „Te csak haladj ezen, míg tetőzetre nem jutol!” [De] az út nagyon köves, éles, tövises volt, és én remegve, félve [megyek] rajta.⁴⁸⁰ És én imádkozám, és ilyen szöveget hallék: „Ez az út Illyés útja!”⁴⁸¹

16. Ti emberek, lelki vakok! Meddig fogtok még mentekőzni?”[sic!]⁴⁸² – Így szól az, aki volt, van [és] mindörökké megmarad.⁴⁸³ „Rátok jó a pusztító, mert, rettenetes nap lesz az, amely napon összegyűjtetel és kékébe szedeted, halmokba takarítottatol, hegytől fogva farkig, és akkor a hegyek össze, s fognak egybe menni. És a go[no]szokat⁴⁸⁴ raknak magok körül azzal fogják magokat védeni, mert az Igét, a Mindeneknek Urát hátrahagyták. Írd meg, ne ...[!]”⁴⁸⁵ És lőn nagy szózat: „Írd meg, hogy az újjászületett nép értse meg, hogy én, Isten – Jézus által – adtam tudtul, hogy mielőtt ez meglesz, – már tudatom teremtményeimmel! Akkor megértitek, hogy

Az egy, igaz Isten én vagyok,

Be is teljesítem amit én akarok!”

– így [szólt] az Úr.⁴⁸⁶ Legyen meg, Atyám, a Te (szent) akaratod most és mindörökké! Ámen!⁴⁸⁷

17. Ismét hallám: „Kiáltsd nekik: Miként villámlást villámlás követi, zengést zengés éri, úgy leszen azon a napon!”

Ismét hallám: „Miként villámlás villámlást követi, úgy lesz azon a napon és akkor megharsan a hit és akkor megismeritek mindnyájan, kiket hív a lélek,.....

Ismét szöveget hallám: „És akkor megharsan a hit[!], és ekkor megismeritek ti mindnyájan, kiket hív a Lélek. És én kiáltok, és [meg]áll[nak] az én juhaim hallják az én szöveget, és parancsolataimat teljesítik. És egy akolba gyűlnek és törvényemtől se jobbra, se balra el nem térnek, mert örök élet fájának gyümölcsé táplálja őket, és életnek örök folyóvize tartja fenn őket. És én népemnek atyja [vagyok], és nekem fiam mindörökké.”⁴⁸⁸ Legyen meg, Atyám, a Te akaratod most és mindörökké! Ámen!

⁴⁸⁰ A Lettszövetség2/A-ban szórendi különbségek a mondaton belül.

⁴⁸¹ Borku Mariska több szempontból is Illés prófétahoz hasonlítja magát. Vö. 1Kir 18-tól 2Kir 2-ig.

⁴⁸² Valószínűleg: mentegetőzni

⁴⁸³ Vö. Jel 1,8: „...ezt mondja az Úr, aki van és aki vala és aki eljövendő, a Mindenható”

⁴⁸⁴ A Lettszövetség2/A-ban: *gazokat*

⁴⁸⁵ Itt a mondat megszakad.

⁴⁸⁶ A Lettszövetség2/A-ban: *így szöveg*

⁴⁸⁷ Hasonló kinyilatkoztatással és formulával végződik a 14. ige is.

⁴⁸⁸ A Jn 10,27–30 parafrázisa.

XIII.

1. Szózatot hallám: „Mikor bevádolnak téged, és a fejedelemnek a haragja teelle-
ned felkel, meg ne rettenj, mert a szelídség legyőzi a bűnt, amit előlterveztek!”

2. Szózatot hallám:

„Ti kik hitet nyertet[ek],⁴⁸⁹ és a hitnek világához jutottatok, és az Úr Jézusnak ajtót
nyitottatok, és kegyelemből a Szentlélek ajándékát vettétek,⁴⁹⁰ és az Igéről, a Fiúról
vallást tesztet, a Gonosznak helyt ne adjatok, ellene álljatok és elfut tőletek!”

(-----)

3. Ismét hallám: Eljő az Úr és számonkéri, hány magot teremtetek?

(tanítás)

4. E szózatot hallám: „Én, Jézus kegyelemből szólok, figyeljete és keljete fel, én
juhaim! Tisztítsátok meg a szíveteket a gatzól, lelketek szüntelen a mennyei ke-
nyér után vágyakozzon, szüntelen az igazságot éhezétek és szomjú[ho]zzátok,
cselekedettel, szeretettel⁴⁹¹ az Istenben hívő, de emberektől megvettetett lelkek
mellett, akik az Urat keresik! /a Jézus/ Szólj nekik a Jézus nevében! Tettel, csele-
kedettel, szeretettel felkaroljátok [egymást], az egy, örök, igaz Istentől el ne sza-
kadjatok!⁴⁹² Ekkor meghalljátok az én szómat, és hozzátok megyek, és véletek
maradok örökkön örökké!⁴⁹³ Ámen!”]

5. Szózatot hallám: „Ahol a Fiú kijelentette magát, ott tiszta szeretet van, mivel
Ő is tiszta szeretet.”⁴⁹⁴

(tanítás)

6. Hittel, reménységgel kiáltsatok az Úrhoz ti, kik juhait vagytok, és megment
titeket az oroszlanok karmai közül!

7. Szól az Úr: „Én szolgálaim, én juhaim! Vigyázzatok, a lelki szemmel ébren legye-
tek, mert a ti hitetek megpróbáltatásáért sokan fognak hozzátok menni a tévely-
gésnek lelkével, és sokak prófétálnak hazug lélekkel! De tik, kik az Úrnak
Szentlelke által ezeket felismertétek, világítsatok és kiáltsatok! Csak a teljes
Szentháromság, egy, örök, igaz Istent dicsérjétek és a tántorgókat ébresszétek, és

⁴⁸⁹ Az eredetiben: „tekik hi tet nyertet”

⁴⁹⁰ Vö. ApCsel 2,38 „...veszitek a Szentlélek ajándékát”.

⁴⁹¹ A Lettszövetség2/A-ban ez a két szó hiányzik a mondatból.

⁴⁹² A Lettszövetség2/A-ban az utóbbi fél mondat hiányzik.

⁴⁹³ Vö. Mt 28,20 „...és ímé, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig”.

⁴⁹⁴ Vö. 1Ján 4,8.

az Atyához [térjetek] vissza, mert nagy öröm van a Mennyben, ha egy holt feltámad!" Legyen meg az Isten akarata most és mindörökké! Ámen!⁴⁹⁵

8. Szózatot hallám:⁴⁹⁶ „József álmát olvastátok? Meghalt reggel, kivitetett estvére,”⁴⁹⁷ Ismét hallám: „mert meghalt test életében soha erős halált nem lát!” [?]

(9.) Szózatot hallám:⁴⁹⁸ „Szólj nekik: Tűz száll alá az égből, és megemészt benneket, mert nagy dolgokat jelent meg Isten! És kérdezitek: »mikor lesz ez, Uram?» De csak szájjal hízelegtek.”

10. Szózatot hallám: „Megtanultok imádkozni személyválogatás nélkül.”

11. Én, az Úrnak szolgálóleánya vagyok én egy nagy mezőben, egy nagy búzaföld mellett, és nézem lélekben, lelki szemmel a kalászokat. És látám, a búzaföld folyóvízzel van körülvéve, és látám a folyót némely helyen csapkodni, és részben rohamosan apadni, és egy részben csendes és tiszta. És én nézem és fohászkodám: „Uram Isten, milyen nagy a te hatalmad, hogy ez a folyó egyik része csapkod, a másik része apad, a harmadik része csendes és tiszta!” És nagy fényvillámlást láték a búzaföldön keresztül, és két angyal repül a búzaföldnek két sarkára, és hallék szózatot: „Embernek fia! Kelj fel, és lásd meg ezen dolgokat, amiket az Úr angyalai fognak cselekedni!” És jöve egy nagy szél, és összetöré a búzakarászokat egy részben. És utána olyan kinézetűek 'esnek', mint a jegek, és akkor már úgy leveré a kalászokat, hogy csak egyharmada marada. Imitt-amott látszott teljes egészben,⁴⁹⁹ és azok még meg sem hajoltak. És akkor a két angyal összeszedé a teljes kalászokat a levertek közül, és a folyónak a csendes tiszta részére rakta. És ismét összeszedte a leverteket is, és azt pedig abba a részébe rakták, amék apadt. És nekem így szólt az egyik angyal: „Az Úr küldött minket, hogy mi ezeket végbevigyük. Eriggy, és hirdesd minden /Ag/⁵⁰⁰ nemzedéknek: Még egy kevés idő és az Úr végbeviszi az Ő szent akaratát!” Legyen meg az Isten akarata most és mindörökké! Ámen! (Ámen!)

(szózatotha)

12. „Rövid időn belül készülj el és áldozál meg!”⁵⁰¹

⁴⁹⁵ A Lettsövetség2/A-ból a nyitó és záró formula hiányzik.

⁴⁹⁶ A Lettsövetség2/A-ból a nyitó formula hiányzik.

⁴⁹⁷ József álmait lásd 1Móz 37,1–11. Borku Mariska igéje talán József kútbadobására vonatkozik.

⁴⁹⁸ A Lettsövetség2/A-ból a nyitó formula hiányzik.

⁴⁹⁹ A Lettsövetség2/A-ban szórendi eltérések vannak.

⁵⁰⁰ Itt először Ágazatot akart írni, mert a Bibliában rendszerint együtt, állandósult szókapcsolatként szerepel a két fogalom. Vö. Jel7,9.

⁵⁰¹ A helyi köznyelvben az úrvacsora vétel az áldozás.

13. Szólj nekik: „A hitnek fegyverét felvevén⁵⁰² kiáltsatok, ti, én juhaim! Nyisátok fel a lelki szemeteket a gazok között, és kiáltsatok a hegyeken keresztül! Ismerjétek meg magatokat!”

Szól az Úr: „Ki vagy te, ó, embernek fia? Ki alkotott, ki teremtett téged? Miért tettél /igé/ fogadást nekem, ha azt megrontottad? Kitértél az igaz ösvényről,⁵⁰³ burkolatot[!] és homályt látol, mert csak szájjal tiszteltél engem.”

(14.) „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya! Így szólj nekik: »Így szól a Seregeknek Ura Jézus által hozzátok: Halljátok ti, kiket én választottam⁵⁰⁴ és én kerestem meg! Láttam a ti hiteteket és békességes tűréseteket, és feltámasztván, lélekben megújulva, megelevenítve újonan szültelek titek, hogy a megpróbáltatás idején fáklaként világítsatok és újongva kiáltsatok! A Mennyei Város felé haladva Jézusra, Istennek egyszülött Fiára nézzetek, Őreá figyeljete! Ő megtart titek, csak néki szolgálatok, az Urat keressétek, mert csak Ő ment meg titek!«”

(15.) Szól az Úr: „Én [meg]mentelek titek és ti dicsőít[te]tek engem!”⁵⁰⁵

(16.) Halljátok, ti, én népem! Elérkezik az idő, amikor keresitek a halált, és remegve kiáltok, és nem hallgat [meg] az Úr meg benneteket!”

(17.) Szózatot hallám: „Az Úr megkeresi az Őbenne bízót!”

(18.) Ismét hallám: „Én, Jézus kegyelemből szólok.⁵⁰⁶ Te, kit én választottam, add tudtul a hitnél való népnek az Atya-Fiú-Szentléleknek leadott szent akaratát! Ne rettenjete meg, én népem!” - így szól a Seregeknek Ura. „Számon vannak előttem tengernek halai és min(den)[ek] bogarai. Ne ingadozz, nem szégyenül sz meg, habár megpróbáltatol, átalvalogattatol! Én, Úr szólok, ne félj, mert én veled vagyok! Mikor már a halál közeleg feléd, én akkor megmentlek. És meglátják ezt az {elen} Isten {tama} ellen támadók, – én, Jézus szólok – és elesnek, és fel nem kelnek, mert már az ő idejük betőtt. Ekkor már csak a szeretet fog uralkodni, és mindnyájan az Úrnak fognak szolgálni.”

⁵⁰² Vö. Ef 6,11.

⁵⁰³ Az eredetiben: „örvényről”

⁵⁰⁴ Itt párhuzamot fedez fel az apostolok és a próféták között, mindegyikük Isten által kiválasztott személy. Pl. Jn 15,16.

⁵⁰⁵ A *Lettszövetség*2/A-ból ez az íge kimaradt.

⁵⁰⁶ A *Lettszövetség*2/A-ból ezek a bevezető formulák hiányoznak.

19. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya, így szólj a híveknek: Így szól a (Úr) Jézus: »Az Úr nem elégszik meg fél szívvel, Ő az egészet akarja!«” (+)

20. Szózatot hallám: „Életedet a könyvben⁵⁰⁷ megíratott szent ígékhez (mérlegeld!)”⁵⁰⁸

21. Ismét szózatot⁵⁰⁹ hallám: „Jézussal a csatára hajnalkor!”

(-----)

22. Ismét szózatot hallám: „Jézus kéri számon a juhokat a farkasok közül.” Ismét láték nagy fényességet és a fényből hozzám szálla egy angyal, és így szól: „A Szentléleknek (a) munkája, a váltság, az igazság a földre szállt, és ti, emberek, lábotok alá vetettétek!” És repüle az angyal és eztet kiáltja: „Jaj a, jaj a nagy alvóknak, a lélekmegfojtóknak, a testi-lelki vakok(nak), a vigyázóknak,⁵¹⁰ mert az Úr uralkodik mennyen és földön! Boldog az, aki Őbenne bízott!”

23. „Így szólj a híveknek: »Így szól a Magasságos és a Dicsőséges, a Kezdet és a Vég: (Várván vár az Úr a bűnben holtak után!)«”⁵¹¹

24. Ismét szózatot hallám:⁵¹² „A Seregeknek Ura szól: »Ígéretemet beteljesítem, ha Igémtől el nem térsz!«”

25. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya, amit én, Jézus adok az ajkadra!{A} Mivel csak álarcot öltetek és ajakkal hízelegtetek, törvényemet megtapodtátok és az Igét elferdítettétek, ’rettegést hozok reátok!’ Értsétek meg, ti, hitnél való nép; felismertetem veletek a kettős szívűt, az álnokot! Ezek azok, akik igazságtaposók, háborgó tengerek, döllyfösek, a Mammonnak az ura ...⁵¹³

26. Kiáltsd az énbennem bízónak, én népemnek: »Szeretettetek a földnek minden határain!«” Ismét ilyen látásom van: Láték nagy sokaságot minden ágazatból, és mennyei fény árasztja el őket. és szózat jöve: „Én juhaim, én népem! Ez dicsőség, tisztesség a megöl[etett] Báránynak, most és mindö[rökké]!”

⁵⁰⁷ Ti. a Bibliában.

⁵⁰⁸ Az eredetiben: „méregeld”, ti. ahhoz mérjed!

⁵⁰⁹ A *Lettszövetség*2/A-ból a szó hiányzik.

⁵¹⁰ Ti. az óvatoskodóknak, gyáváknak.

⁵¹¹ Itt talán arra utal, hogy az Úr alig várja, hogy a bűnös lelkek után tiszta, hívó lelkek támadjanak Igéje nyomán.

⁵¹² A *Lettszövetség*2/A-ból a bevezető formula hiányzik.

⁵¹³ Itt a mondat megszakad mindkét változatban, de a helyes befejezés ez lenne: „kiknek a Mammon az ura”.

27. Imádkoz(ám)⁵¹⁴ és eztet a szózatot hallám: „Én vagyok az Úr, felemelem az énbennem bízót!”

28. Ismét hallám: „Ne félj, veled vagyok, mikor vádlóid⁵¹⁵ lest vetnek reád!”

29. Ismét hallám: „Én vagyok a kezdet és a vég,⁵¹⁶ így szólj nekik: »Így szól a felséges, a hatalmas, az uraknak Ura, mennynek-földnek Istene: Én kerestelek meg tégedet, én hívtalak ki, akaratomat végbevisz[em]!«” Mondék: „Legyen meg, Atyám a te szent akaratod; <ne úgy legyen, ahogy én akarom!>⁵¹⁷ Most és mindörökké! Ámen!

30. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya! Így szólj nekik, hallják vagy sem: Így szól az Úristen: »Kibocsátom az engem gyűlölő ellen amaz öldöklő angyalt és {a} rátok hozom haragomat!⁵¹⁸ Ezáltal nyertek bátorságot ti, hitnél valók, és dicséretet zengedeznek⁵¹⁹ még a kövek is!«”

31. Szózatot hallám: „A Seregeknek Ura lát téged, ó, ember! Ne tátsd fel ajkad Isten ellen!”

32. Ismét hallám:⁵²⁰ „A Szentlélek munkáját miért titkoljátok el? Szólj nekik!”

33. Ismét hallám, így szól az Úr: „Hirdesd és add tu[dtul],⁵²¹ – értik vagy sem – az igazságtaposóknak, a homálybanülőeknek⁵²² így szól az Úr: »Emberék előtt elrejt-hetitek az igaz ügyet hamisra és a fertőt, a sárt igazságra hozhatitok [sic!], – én, Jézus szólok –; de vagyon, aki a szíveket, veséket vizsgálja.⁵²³ Az uraknak Ura, a királyoknak Királya eztet látja és ez teszen közztetek határt!”

34. Szól az Úr: „Ó, én népem! Aki megérttetted az Igazságot, az én parancsolatomat megtartándod, én is megtartlak téged, és kivezetem a te lelkedet a homályból, és

⁵¹⁴ Az eredetiben: „imádkozék”

⁵¹⁵ Az eredetiben: „vádlóid”

⁵¹⁶ Vö. Jel 1,8.

⁵¹⁷ A Lettszövetség2/A-ban a < > -be tett mondat nem szerepel.

⁵¹⁸ Az embereket megölő négy angyalról lásd Jel 9,15.

⁵¹⁹ A Lettszövetség2/A-ban: *zegnek*

⁵²⁰ A Lettszövetség2/A-ból a bevezető frázis hiányzik, a következő két mondat pedig fordított sorrendben van.

⁵²¹ Az eredetiben: „atút”

⁵²² A Lettszövetség2/A-ban: *a hamíságban ülők nek*

⁵²³ Vö. Zsolt 7,10 „...mert az igaz Isten vizsgálja meg a szíveket és a veséket”; valamint Jel 2,23; és még Jer több helyén is.

táplálalak téged az örök élet vizével!” „Szólj a hitnélvaló népnek,” – így szól a Seregeknek Ura – „Nézz fel énbennem bízó és lásd meg az árvát, zörg(ess), és keres! Nyisd fel lelki szemed, kiálts, és én (Jézus) szólok neked! Én, én vagyok az (Úr)⁵²⁴, ne rémülj meg, ne távozzál [el] az igaz ösvényről! Isten az, aki megkeresett.”

35. Ismét hallám: „Amit számból hallasz, tudasd a hitnél való néppel, mert eljött az idő, hogy az én Igém világosodjék közöttetek! Az én országom elkezdetem, királyságomat felállítom, az én juhaimat összegyűjtöm. [Mert] Úr én, én vagyok az egy, igaz Isten, engem dicsér a Menny és Föld!” Legyen meg Atyám a te szent akaratom, most és mindörökké! Ámen!

(Eddig hirdetődött. A nagy gyülekezet bezártáig eddig hirdetem.)⁵²⁵

(isméthalám)

36. „Indolj bátran elő[re]re te, aki kegyelmet nyertél! Lépj nyomomba, figyelj reám, lélekben vezetek!

Én a feltámadott Jézus vagyok,⁵²⁶
ki által kapod a mennyei szót!

(isméthalám)

37. „Nem vagy te magadra hagyatva! Veled vagyok én, a királyoknak Királya! Ne csüggedjen a lélek benned! Megpróbáltatol, de el nem vetlek, mert eszköz vagy te az élő Isten kezében.”

(ishalom)

38. „[Az] isteni kinyilatkozást, a Szentlélek munkáját, az Ő szent akarátát kegyelemből értet meg teveled!”

39. (ismét) „És megismertetem magamat az engem keresővel.” {isméthalám}⁵²⁷

40. Ismét hallám: „Ne csüggedj el, én, Jézus szólok! Vannak nekem juhaim,⁵²⁸ akik [akik} bizonyóságot tesznek énrólam, mert ezeket szereti és vonja az Atya [magához].”

Legyen meg az Isten akarata, most és mindörökké! Ámen!

⁵²⁴ Az eredetiben: „Jézus”

⁵²⁵ Az eredeti kéziratban ez a személyes jellegű megjegyzés nem szerepel, a *Lettszövetség2/A*-ban is utólagos betoldás.

⁵²⁶ A *Lettszövetség2/A*-ban: a *Feltámadot Jézus én vagyok*

⁵²⁷ A *Lettszövetség2/A*-ból ez az ige kimaradt, viszont a sorszámozás a 40-nel folytatódik.

⁵²⁸ A *Lettszövetség2/A*-ban az előző két tagmondat felcserélve.

41. Ismét hallám: „A világ(*nak a*) fiai a földiekről tesznek bizonytságot, de az én juhaim énrólam tesznek bizonytságot. Én, Jézus szólok neked, a világ megváltója. Hirdesd nekik, (*hogy ne*)⁵²⁹ tántorogjanak, én vagyok a Feltámadás és az Élet!⁵³⁰ Akik hitnél vagytok, értsétek meg eztet!” Mennyei fény vesz körül, mikor ezeket tanulám és mikor a fény elműlék, testben megerősödék⁵³¹ és felállám [sic!], és megírák. És dicsérem és áldám az Istent, most és mindörökké, ámen!

42. Szózatot hallám: „Akiket én szeretek, adok nekik szívet és nyelvet, és hirdetik az én csuda dolgaimat.”

43. Ismét: „A Szentlélek áldását adom rátok, és ez teszen énrólam bizonytságot.”

[44.] (45.)⁵³² „Szólj az engem gyűlölő ellen: »Miért teszed paráznává az én Igémet? És [miért] kiáltod szájjal,⁵³³ hogy hiszel Istenben? Én is látok, én is hallok, és ítélet léssen! «” – így szól az Úr. Legyen meg, Atyám a te akaratod, (*ne úgy legyen, ahogy én akarom,*) most és mi[ndörökké, ámen!]

[45.] Ismét ilyen látásom van: Lát(*ék*)⁵³⁴ egy leírhatatlan nagy fát, minden ágastól és tövestől, {mint} nagy zúgással jönni az égen,⁵³⁵ noha csendes időt láték. És a fának minden ága virágzik. Észak felől jön és a nyugati oldalán az ágon egy szarvasforma állatot láték. Tizenkét ága volt a szarván és az ágakon láték ülni olyan emberforma alakokat,⁵³⁶ és nagy ének és imádság hangzik az ajkokról. És a fa leszállott, és az az állat szelíd hangon megszólalt: „Úgy legyen idelent, mint van a mennyekben!”⁵³⁷ Add tudtul ezt a hitnél való népnek, mert ez fel van jegyezve az igazság írásában!” Mondék: „Istennek az akarata legyen, dicsőíttessék a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten most és mindörökké, ámen!”

[46.] Ismét hallám, így szól az Úr: „Lepel burította a szemeket, ez pedig halált nemz! A könnyet zárd be, zárd be a könnyet egy bizonyos ideig!”

⁵²⁹ Az eredetiben: „nem tántorogyanak”

⁵³⁰ Lásd Jn 11,25.

⁵³¹ A *Lettszövetség2/A*-ban: megerősödém tesben

⁵³² Téves sorszám, javítottam. A *Lettszövetség2/A*-ban inntól kezdve nincs sorszám.

⁵³³ Az eredetiben: „és szájjal kiáltod”

⁵³⁴ Az eredetiben: „Látám”

⁵³⁵ A *Lettszövetség2/A*-ban: jön az égen nagyúgással

⁵³⁶ Az agancsát évente újránövesztő szarvas az ókor óta Krisztus és a feltámadás szimbóluma. Agancsai között feszülettel jelenik meg Szt. Hubertus és Szt. Eustachius legendájában, valamint Szt. László váci templomalapítási mondájában. Borku Mariskának ebben a látomásában mintha a Jesse-fája kép olvadna össze a Krisztus-szimbólummal.

⁵³⁷ Ugyanezt a Miatyánk-parafrazist említi a *Lettszövetség2*, IV/10. verses igéjében is.

Legyen meg Atyám a Te szent akaratom, most és mindörökkön örökké!
Ámen!⁵³⁸

XIV.

1. Szól az Úr, a Pál apostol felől⁵³⁹ írt [levelekben]

„Más fundamentomot senki sem vethet, mely egyszer vettetett, mely a mi Urunk, Jézus Krisztus.”⁵⁴⁰

Pál apostolnak a Rómabeliekhez 14. r. ,16. r. ,10. r. olvasd!

„Ajánlom pedig Fébét⁵⁴¹ nektek, a mi nénénket, ki a Kenkhréabeli gyülekezetnek szolgálója.”

Apostolok cselekedetei 9. r. 36. v.

„Joppében pedig vala egy (nő) nőtanítvány, név szerint Tábita...”⁵⁴²

Apostolok cselekedetei 21. r. 8, 9. v. olvasd!

„Másnap pedig elmenvén Pál, mi kik vele valánk⁵⁴³ ... és bemenvén a Filep evangyélis házába. ...9. v. „Ennek pedig vala négy szűz leánya, akik prófétálnak vala...”

János Apostolnak közönséges levele 1 r. 5. v.

„Én most kérlek téged, asszonyom, nem mintha új parancsot írnék néked, hanem amelyet kezdettől fogva vettünk, hogy szeressük egymást.”⁵⁴⁴

János lev. 8. v.⁵⁴⁵

„Viszont új parancsolatot írok néktek, ami igaz őbenne és tibenetek, mert a sötétség szűnni kezd, és az igaz világosság már fénylik.” Cselekedetek 5. r. 29. v.

„Felelvén [pedig] Péter és az apostolok mondának: Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek.”⁵⁴⁶

Mózes II. kön[yv]e 4. r. 20. v. , 24. v.

„És felvevé Mózes az ő feleségét és az ő fiait és felülteté őket a számárra és visszatére Egyiptom földére. Az Isten vesszejét pedig kezébe vevé Mózes.”

24. v. „És lón az úton, egy szálláson, eleibe állá az Őr és meg akarja vala őt ölni.”

⁵³⁸ Ezzel befejeződik a Lettszövetség2, ami valószínűleg a „piszkozat” volt, de a „tisztázatnak” tekinthető 2/A-ban még hosszan folytatódik a szöveg.

⁵³⁹ Értsd: által

⁵⁴⁰ Vö. 1Kor 3,11; itt „a mi Urunk” kifejezés nem szerepel.

⁵⁴¹ A Lettszövetség2/A-ban: Jélét; szó szerinti idézet, lásd Róm 16,1. Szemmel láthatóan itt és a továbbiakban saját szerepkörének (Krisztus nő tanítványának, ill. a prófétáló nőknek) biblikus előzményeire hivatkozik.

⁵⁴² Szó szerinti idézet a megnevezett helyről.

⁵⁴³ Lásd ApCsel 21,8 „és mi, kik ő vele valánk érkezünk Cézareába”.

⁵⁴⁴ Szó szerinti idézet 2Jn 5. verséből. Borku Mariska hivatkozása téves.

⁵⁴⁵ Szó szerinti idézet 1Jn 2,8-ból, Borku Mariska hivatkozása téves.

⁵⁴⁶ Szó szerinti idézet ApCsel 5,29-ből.

2. Kérj Istentől kegyelmet, mert bizonyosságot tészem a Lélek, kegyelemből vagyok, ami vagyok.⁵⁴⁷

Rettenetes az élő Isten kezébe esni, noha igen irgalmas. Isten akaratát megértve cselekszi a lélek az ő szent akaratát. Dicséret, dicsőség Istennek!

Isteni erőből kényszerítve írást ezen elírásomat [!] az Úrban két lány [két] gyermeknek anyja, 1947 évben. Engem erőltet porférget elhívott az idvezítő Jézus kegyelméből a mi Atyánk, Istenünk, az ő szent akaratának hirdetésére, noha vonakodtam, mert én egy egyszerű családból [való], noha istenfélő özvegy anyjának gyermeke [vagyok], kinek földi neve Borkú Mariska, és egyben mint keresztyén édesanya. És én olyan nehezen értettem meg az én mennyei elhívásomat, hogy az Úrnak dorgáló és fenyítő vesszőt kell[ett] ellenem emelni; de áldott legyen a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten, mindörökkön örökké! Ámen.

Juttata engem a Jób forma sorsra⁵⁴⁸ és én mégis Jónás formán járok, akkor a halál árnyéka környez, ekkor felébred a lélek és fogadásokat szül az Úr előtt, de ismét hallgat a világtól való félelem miatt, mivel gyűlöli a világ az Isten gyermekét.

Noha felöveztettem isteni erővel, erőtetem a lelkem az isteni kijelentések elhallgatására.⁵⁴⁹

Lásd: Jerémiást, 19. rész 9 v.⁵⁵⁰

Azért azt mondom, nem emlékezem róla, sem az ő nevében nem szólok többé, de mintha égő tűz volna szívemben és csontjaimban, reszketve {és} erő'kődöm, hogy elviseljem azt, de nem tehetem.

És mikor felébredt a lélek és mennyei tüzet kapott teljes mértékben, a lélek elibe tört a testnek és tudta már, és értette mennyei küldetését. És még akkor is így akartam cselekedni, hogy a rámbízott mennyei kijelentéseket megírák, de postán küldöm, mert a megírásra {ls} Isten Jézus által vezetett. Egy férfi írt, és azon az arany sorok mind azok az Igék vol[tak], amit nekem az Úr szól és látásban átada nekem. Írák ezek után, írtam félve, remegve, mert hasonlatosan cselekedett a Lélek, lásd Ésaíasnál.

Mert mikor szózat intéztetett⁵⁵¹ hozzám, zengett és zúgott, mint mikor villámlik.

Ésaías 6. rész. 5. vers.

⁵⁴⁷ Vö. 1Kor 15,10 „De Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok”.

⁵⁴⁸ A Lettszövetség2/A-ban: sorsára

⁵⁴⁹ Magyarán: kezdetben nem akarta elfogadni prófétai „elhívását”.

⁵⁵⁰ Az általa hivatkozott bibliai igehely nem illik a kontextusba.

⁵⁵¹ A Lettszövetség2/A-ban: ítéztet

Akkor mondek, jaj nekem, el kell vesznem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép közt lakom: hisz a királyt, a seregeknek Urát láták szemeim.⁵⁵²

És mikor a Lélek munkába állott Isten országának terjesztéseért, a nyelv megindult és szózat intéztetett hozzám, hogy a megírt evangyéliomot, az Úr kijelentéseit ki viszi el, mert küldettem az Úrtól Gönczy⁵⁵³ Pálhoz, akit az Úr felébresztett, hogy értse ezen ígéket. Ez póp volt, de most száműzetett Jézusért, az igazságért.⁵⁵⁴ Ez 1937. március tizedikén szlovák megszállás alatt [volt], az én testi időm akkor: 26 éves voltam. És most a beteljesülést élem testben és férjemtől elszakadva, a próbákön át velem az Úr, velem mindig, [vel]⁵⁵⁵ és ad alkalmat az igehirdetésre.

Először, mikor küldeni akarom az ígét, szózatot kapám: „Ki viszi el? Ki viszi el?” És én felek a Lélek hangján remegve: „Elviszem én”. És így cselekedett velem szeretett Mesterem. Ésaías 6. rész 8. v.

Így szolt hozzám az Úr Jézus. „Így szolj: »Imhol van az Úrnak szolgáló leánya, kinek Jézus előtt most kell megállnia, mert Isten Jézus által így szola: a te ajkaddal teszel rólam vallást, hogy beteljesedjen a tiszta Szentírás«”⁵⁵⁶ És így [így] szolt a lélek: „Én Istenem előtt, a teljes Szentháromság, egy, igaz Isten előtt porig alázom magam, emberek előtt is, mert én csak egy szolga vagyok, Jézus által tanulok. Többet nem tudok, csak amit ő szol, azt”⁵⁵⁷ hirdetem, mindörökké dicsérem. Ámen.”

XV.

Szeretet szent evangyélioma⁵⁵⁸

1. Szól az Úrjézus és taníta nagy fényből:
„Ez a János szent evangyélioma,
kinek jövendölését Isten a te szívedben írta,
mikor imádkozál, Isten meghallgata,
könyörgésedre ekképp válaszola.

⁵⁵² Szószzerinti idézet a megnevezett helyről, de a Bibliában az „el kell vesznem” félmondat nem szerepel.

⁵⁵³ A Lettszövetség2/A-ban: gönci..., aki akkoriban a nagydobronyi református lelkész volt. Gönczy Pál száműzetéséről és lágeréveiről lásd Molnár Ambrus 1997, 131–227.

⁵⁵⁴ A frázist lásd *Hallelujah!* c. énekeskönyv 139. sz. „Mindig velem Uram, mindig velem...”
⁵⁵⁵ Szószzerinti idézet a Lettszövetség1 elejéről.

⁵⁵⁶ A Lettszövetség2/A-ban: osztam

⁵⁵⁷ A Lettszövetség2/A-nak ez a része már nincs számozva. A XV/1–13. ígék egyértelműen a Lettszövetség1 javított változatai.
⁵⁵⁸

»A te ajkaddal teszel rólam vallást,
 hogy beteljesedjen a tiszta Szentírás.
 Én, Isten, ígérem, hogy megtartom azt,
 aki hiszen a szent evangéliomomnak.
 Higgyetek az evangéliomnak,
 higgyetek, higgyetek én igazságomnak! «⁵⁵⁹

2. Én az Úrnak szolgálóleánya látok egy szép, fényes alakot,
 a kezében tart egy nagy aranykulcsot,
 „Amely kulcsot látol - hallám - az Úr Jézus viszi azt,
 hitednek jeléül adja neked át azt.
 Amely kulcsot látol, vedd el hát,
 nyisd fel vele a mennyeknek ajtaját.”⁵⁶⁰
 Mondék: Istennek a szent akarata legyen, most és mindörökké. Ámen.⁵⁶¹
3. Szól az Úr: „Mit látsz?” Mondék: „Virágokat.”
 „Ez mennyei virágok fehérek és kékek,
 én Jézus-szeretetedért adom ezt tenéked.”
 Lélek szól: „Mennyei virágok, jaj, de szépek vagytok,
 boldognak mondom én mostantól magamat.”⁵⁶²
 Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod,
 legyen meg, legyen meg te szent akaratod!”⁵⁶³
4. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya,
 amit én Jézus adék az ajkadra!
 Vegyél egy levelet, hatvan fillér az csak,
 írd fel arra az én szent evangéliomomat!
 Mert te ki a hitnek, szeretetnek reménysége vagy -
 Isten szóla Jézus által:- Őtet hallgassátok,
 kinek hite, szeretete, reménysége nagy!”⁵⁶⁴
 Mert te, ki így szólsz: »Jézusomhoz állok,
 remélek és várok,
 hogy beteljesdjék,
 amit Isten ígért,

⁵⁵⁹ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/6–11.

⁵⁶⁰ Vö. Mt 16,19 „És neked adom a mennyek országának kulcsait...”

⁵⁶¹ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/12–15.

⁵⁶² „Mária éneke” Lk 1,48 „Mert ímé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek.”

⁵⁶³ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/16–18.

⁵⁶⁴ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/19–21.

úgy legyen idelent, mint van a mennyekben:
földön mennyország. «
Mondá Isten Jézus által: Be is teljesedik az örök igazság.”⁵⁶⁵

5. „Halld meg te, az Úrnak szolgálóleánya,
amit én, Jézus adok az ajkadra.
Vedd fel a tollat és gyorsan írd az én akaratomat,
az én Lettszövetségemet, az én bibliámat!
Ez a Lettszövetség irattaték most meg,
de egybeköttessék, mert ez mind a három egy.
Ószövetség, Újszövetség, Lettszövetség.
Az Ószövetségben, mint Atya én vagyok,
az Újszövetségben mint Fiúban nyilvánulok,
a Lettszövetségben mint Idvezítő,
Szentlélek által tanítok és szólok.

- [6.] Az a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz egy Isten én vagyok.
Be is teljesítem, amit a próféták által megjövendőltettem.
Emberek fiai, ki nekem teremő alkotmányim vagytok,
tartsátok meg a szeretet parancsolatot!⁵⁶⁶
Elküldém ígémet Jézus által a földre,
azzal hívom össze az én bárányaimat.
Jöjjetek hát vissza, ki e nyájtól elmarada, jöjjetek egy akolba!⁵⁶⁷
Legyen meg Atyám a te szent akaratod. Most és mindörökké. Ámen.

Szól az Úr: „Én, Isten Jézus által azt akarom,
hogy aki olvassa az én evangéliomomat,
az legyen az én juhom.”⁵⁶⁸

- [7.] Ismét láték egy szép, fényes alakot.
Három ujjával egy nagy könyvet megnyitott
és aztán szépen végiglapozta
és nékem ekképpen szóla:
„A Lettszövetség ez, ennek a neve, Biblia.
Rendelek temelléd segítséget,
hogy te amit tőlem, Jézustól tanulál,
az aztat szépen, rendben megírd.

⁵⁶⁵ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/23–26.

⁵⁶⁶ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/27–34.

⁵⁶⁷ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/41–42.

⁵⁶⁸ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetségl, I/40.

Mert én szíveket, veséket vizsgáló Isten vagyok,⁵⁶⁹
be is teljesítem, amit én akarok.⁵⁷⁰

8. „Szólj a pásztoroknak, – az a papság –, vannak közöttetek, ti papok, kik így szölgatatok a híveknek János Jelenéséről, hogy ezek csak álmok voltak. Én, Úr szölgok most, azt teljesítem be, amit ő, János az Újszövetségben jövendölt.

Ti azt nem látjátok, hogy éhség van a földön,
lelkeknek éhsége, szomjúhozna a hívek,
mint a szomjúhozó szarvas a vizet,
hogy megelégedjenek,
ide-oda tévelyegnek.⁵⁷¹

Az Úr szölg: „Én, Isten veszem a vízi mértéket, rávetem azt az én nevemről nevezetett papságra. Rávetem azt fele részére, de azon meg nem álla, az én szent mértékem egyharmadán marada, mert a pásztoroknak csak egyharmada tiszta.

Térjetez oda vissza,
egyharmadhoz vissza,
mert a pásztoroknak egyharmada tiszta.⁵⁷²

Tudhatjátok, hogyha akarjátok, hogy én, Isten az Éli háznépe ellen mit jövendöltettem Sámuel által.⁵⁷³ Én, Isten mondom, hogyha meg nem tértek, nem lesz kisebb a ti végetek.⁵⁷⁴

Én Isten, Jézus által azt cselekszem,
hogy akik a leadott szent evangyéliomnak nem hisznek,
kínek választom, köszörűköveknek,
azzal fogom kiélesíteni a törtett⁵⁷⁵ szíveket.

Nehéz az igaznak tetőzetre jutni,
de majd elrontatík a farkasok erdeje,
de az ritkítások árán teljesedik be.⁵⁷⁶

Kezeteket marva bujkáltok a falba,
harcolnátok ti már az én feltárt igazságomnak a támadásakor,
de nem lesz, aki meghallgasson tikteket.⁵⁷⁷

Szölg az Úr: harsonazúgás lesz akkorra,
mire ez a szent evangyéliom, a Lettszövetség megiratandénda [sic!].

⁵⁶⁹ A frázis eredetét lásd Jel 2,23.

⁵⁷⁰ Kissé eltérő változatát lásd LettszövetségI, I/45–47.

⁵⁷¹ Kissé eltérő változatát lásd LettszövetségI, II/8–9.

⁵⁷² Kissé eltérő változatát lásd LettszövetségI, I/11–12.

⁵⁷³ Lásd 1Sám 2,27–36 „Ítélet Éli háza ellen”

⁵⁷⁴ Ti. legalább olyan csúfos végetek lesz, mint az Éli pap fiainak, akik bujaságuk és nyereségvágyuk miatt meghaltak. Az ige kissé eltérő változatát lásd LettszövetségI, II/19–22.

⁵⁷⁵ Értsd: megtört

⁵⁷⁶ E két sor kissé eltérő változatát lásd LettszövetségI, IV/25.

⁵⁷⁷ Kissé eltérő változatát lásd LettszövetségI, IV/27.

Amikor a Lettszövetség megiratandénda,⁵⁷⁸
akkor fog feljöni a szent hajnal csillaga.”
– Szól az Úr.

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

9. Isteni kijelentés hallám: „Ilyen látások már nem voltak hetven esztendőök óta.”⁵⁷⁹

10. Ismét hallám: „Különbséget tettem énközöttem és a férfi mag között, teközötted és uraság között.”⁵⁸⁰

11. Ismét hallám: „Napok jönnek, napok után, az éjszakától többé ne félj, tiszta szívvel cselekedj!”

12. Ismét hallám: „Bizonyára míg az angyaloknak a fejedelme nem viaskodik, mind addig fennáll a dusásoknak [?] egyik készítménye.”

13. Láték egy nagy templomot lerontani, de a fundamentomját nem szedték széjjel. És én látok két férfiút, hogy ugyanazt a gerendákat rakják belefele, csak megfordították. És én mondtam a két férfiúnak: „Ezeket meg kell fordítani.” Erre szózat jöve: „Ez a Biblia.” Legyen meg Isten akarata!⁵⁸¹

14. Szól az Úr: „Az utolsó időben, mikor Sion panaszol, felfigyel az én népem, meglátja királyát. Az utolsó napokban igazságom pálcája általljárja a földet. Felkutatom, felkutatom az enyímeket az utakon. Elöl hozom a világ elnyomottait, asztalomhoz ültetem a világ Lázárait, harsognak abba' az időben még a kövek is.”⁵⁸²

Szól az Úr:

„Ím, eljött az idő,
követem állj elő!⁵⁸³
Elfáradt juhaim íme hozzád szólnak,
add át üzenetemet,
mert éngem kiáltanda nyomorgattatónak.

Ki lesztek ti téve, őrjöng a fenevad,
ne aludj, ébredj, szövetségembe veszlek!

⁵⁷⁸ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetség1, IV/26.

⁵⁷⁹ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetség1, VI/8.

⁵⁸⁰ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetség1, VI/9–10. Az ige jelentéséhez lásd az ottani lábjegyzetet.

⁵⁸¹ Kissé eltérő változatát lásd Lettszövetség1, VI/5.

⁵⁸² Vö. Lk 19,40 „a kövek fognak kiáltani” (ti. hogy hirdessék Jézus, a Messiás eljövetelét).

⁵⁸³ A kéziratban: „elő!”, a rím miatt javítottam.

E korszak bezárul,
 Isten akarata előtted feltárul,
 átviszlek tikteket egy boldogabb honába [sic!],
 de vigyázz, mert tűznek rostáján át lesztekh koholva.⁵⁸⁴
 Itt vége szakad egykor a Sátán hatalmának,
 nem árthat a kígyó az én juhaimnak.

A próféták által hirdetett igazság beteljesedék, jön ezek után Isten országa, a mennyország. Legyen meg Atyám a te akaratod, most és mindörökké. Ámen.

15. Szól az Úr: „Jó reggelt kerestelek, avagy felkeltettek-é? Záporosóként hullattam ígéretet, avagy szívetekben fogadtátok-é? Ímé, itt a vajúdás ideje. Kelj fel és zörgess, a vajúdás ideje eljött. Síkra szállt élet végy erőt, a hajnalcsillag tündököl.”

16. Inteni, tanítani nem szűnt meg az Úr. Kegyelmet nem látod-e, vajúdó lélek? Rettegésed, vakságod reád zúdult a te hűtlenségedért.

17. „Szólj nekik”, szól az Úr. „Feljött az ordító és pusztít szívüket, törbe ejt lelket, ül Sion leánya. Vigyázz, megért kalászkokat letör, /ragadd meg/, a kévék szétszóratnak, ragadd meg a királyt!”

18. Szózatot hallám. Szól az Úr: „Nehéz idők napja, hangzik felém Sion jaja, harcoló lélek, a te utad, a Golgota megtapodtatott a Sion engedetlenségéért. Én Úr, mit cselekedjek? A velem harcolónak melléje állok, az ellenem felkelőnek ellene vagyok.”

= a megszállás alatt hallám.=

„Szólj nekik: én, Úr, hallám,
 hogy gyö[trette]tik⁵⁸⁵ e nyáj.
 Törődött szívek zörgető imája
 hozzám a mennyben felszálla.
 Győzött a lélek, győzött a hit,
 a Sionon Jézus uralkodik,
 az ige harsagja: az Úr cselekedé azt,
 isteni akarat, isteni akarat.

Közömbös[ek] e népek,
 be van fagyva a szívek,
 a kábulesők mámorától
 tántorognak a lelkek.

Szólj nekik: e közömbös nép ellen én, Úr futótűzként {gyanánt} megyek.”

⁵⁸⁴ Két biblikus jelkép (két tisztító eljárás) összevonása.

⁵⁸⁵ A kéziratban: „györtetetik”

19. A seregeknek Ura szól:
 „Ember, embernek fia,⁵⁸⁶
 a bálványnak ne hódolj,
 nehéz idők napjaiban vergődöl,
 a vasiáromba fogva sýnylódól /vergődól/.
 Az utolsó napokban zörgetel:
 »Mennyei király, ó ne hagyj el!«
 Mi hoz neked ehhez gyógyulást?
 A Golgota. Golgota nélkül nincs feltámadás.”
20. Szól az Úr: „Meglátom e népet és figyelem a Sionért, ó Sion rád tekintek.”⁵⁸⁷ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.
21. Szól az Úr: „Követem király,⁵⁸⁸ a nagy király vár. Napjaitokban oly dolgot cselekszem, hogy megrendülnek a hegyek, szövetségem török ellen én, Úr kikelek.”
22. „Szólj a Sionnak nagy hamarsággal: »Térjetek vissza, mert Babilon vaksága, annak romlottsága az egekig hatott.« Én, Úr szerzek pusztítót, ki által elpusztul. Ragadd meg az örökkévalót!
23. Szól az Úr: „Az embernek fia goromba. Vak ez a nép, nem látott, Jákób házának szíve ehhez hajolt, a Sodoma étkét eszik, a parázñaság borát isszák, búsult haragomban összezúzom e népet.”
 Legyen meg Atyám a te akaratod, most én mindörökké. Ámen.
24. „Embernek fia az Úrnál, Sionnak sebei súlyosak. Miért kiáltol dobozódókhoz szabadításért? Avagy nincsen-é neked gyógyítód? Én, én, én vagyok a te Megváltód, Jézus, ki reád várok.”
25. „Ó, Sion leánya, én vagyok ama fényes hajnal, erőd feletti utadon igémmel világítok. Sionnak leánya, látom én, királyok Királya a sötét hálót, mely elődbe kibontakozott, /mintegy/ körülfog, mint egy vízáradat. A Szentlélek az, amely világosít, tetőzetre viszi az én juhaimat. Tűzlángtenger közül angylaszárnyakon felkél Izráel és megszabadul.” Legyen meg Atyám a te szent akaratok, most és mindörökké! Ámen.
26. Embernek fia, az Úr int: „Lelki vakság közepette jársz, te nem látod a Sátán táborát, annak kaszáját, mely Sionnak learatására törekszik.”

⁵⁸⁶ Ez a megszólítási forma igen gyakori Ezékiel próféta könyvében. Vö. 2,1; 3,1; 3,17; 3,25; 4,1; 5,1; 6,1; stb.

⁵⁸⁷ A kéziratban: „tekitem”

⁵⁸⁸ Valószínűleg Jézusról szól.

27. Az Úr szól: „Csak te állj veszteg, mert pusztítás jó ki az Úrtól. Az Úr felkel, szolgáját számba veszi, egy akolba gyűjti ama napon.”

28. Embernek fia! A farkasok erdeje, az oroszlánok tanyája az Úrtól van elrendelve azoknak pusztulása. Övezd fel magad⁵⁸⁹ ezeknek láttára, meg ne rendülj!”

29. Az Úr szól: „A könyörgés, a kiáltás felhatott hozzám, a Sion gyászának határt vetek, a tőlem elpártoltat összehúzóom.

Sionon tiündököl az örökkön-örökké élő,
aki volt, van és eljő.⁵⁹⁰

És ó, te, kinek szíve Krisztustól nyert
mennyei kincssel {szíved} megtelt
sáfárságodért ítéletre von az Úr.”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökre! Ámen.

30. Az Úr szól: „Építőket és munkásokat küld az Úr. Sionnak öröme nagy és dicső. Ama napon örömadó követ jó előtökben, kiben lakozik az én lelkem.

Ó jertek, ébredjete, a Sátán hada, mint sötét köd⁵⁹¹ semmivé lett, eloszlott. Dicsőség Istennek!

31. A seregeknek Ura szól: „Kiszélesztetett a sírgödör, reszes (?) felhő támad az Úrtól. Hova menekülsz Sion? A megholtak vajúdnak, az Úr Izráélért lehajol.”

32. „Embernek fia, szólj a Sionnak, a léleknek felébresztésére a gyászában:

Az erő és a hatalom Istentől származik.

A mennyek királya szüntelen tanít.

A bánat tengerén elhagyott-e,
vagy a nyomor tüze között nem vigyáz-é?

A reménység ruháját adja tereád

a Golgota tövén a szívedbe lát,

és kérdez, de te hallgatol.

Ekkor az isteni szó felráz és te összetörsz,

kegyelemért esdekelsz,

a kegyelem elrejt e zsivajban,

... lelked az égi honban.

Láttat veled megnyilatkozott eget,

magát a Királyt, a megdicsőültet.

⁵⁸⁹ A „felövez” biblikus kifejezést itt „felkészül, felkészít” értelemben használja.

⁵⁹⁰ Vö. Jel 1,4; 4,8 „Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki vala, és aki van, és aki eljövendő.”

⁵⁹¹ A kéziratban: „kűd”

Akkor a lélek felöltözik,
fehér ruhát kap, várásra intetik,
mennyei királyt dicsőíté a Szentháromság,
egy örök Istent szolgálj örökkön örökké! Ámen.

33. Félelem vette körül Siont. Noha Sátán látta hatalmamat és nem tért meg, én is felemeltem és kinyújtom karomat e vakmerő népnek pusztulására. És te vigyázz, vigyázz tőlem el ne távolodjon szíved, ne légy a test rabja, hogy az én nevem benned maradjon eképp. Igém elég, hogy az én szövetségemben lelked dicsőítették. L[egyen meg] A[tyám a te akaratod,] örökkön örökké. Ámen.

34. Ismét hallám szózatot. „Az Úr haragjának tüze Sionban kiküldve. Vigyázz, mint vigyázó a tisztító tűz közepette, itt a felbredés ideje, az idő közel!”⁵⁹² Legyen meg Atyám a te akaratod, most és mindörökké. Ámen

Üldöztetve valék és várok az Úrra.

35. Szól az Úr: „Felkel az Úr a Sionért. Ó, Jákóbnak háza, vigyázz! [Mert] a fenevadak ordítása, annak serge tanyája”⁵⁹³ mind téged keres, hogy megriadj. Vigyázz, vesztteg állj, hogy győzelemmel járj! A mennyei király előtökbe jó és vár.”

36. Ismét hallám: „Megnyugtatom parancsaimat, mert én – álltok – király melletted leszek [sic!], néked a mennyei templomi számot átveszem. Gyűjts’ meg a gyertyát, könnyet könnyel.”⁵⁹⁴

37. Szól az Úr: „Összetörve Jákób, sebezve a juhok, hangzik a panasz Sionból, felelet erre jön az egek Urától: »Nézz énreám, váró, a kegyelem itt vár, hív és meggyógyít téged. Én vagyok, kinek ne[ve] csudálatos, jójj, ha könnyekkel is, világíts mint gyertya, a könnyeid lesznek világító fáklya.«”⁵⁹⁵

A szeretet keres téged,
összetört szív, fájó lélek.

A Szentlélek égi tűzzel
angyaltábor gyűjtött egybe.”⁵⁹⁶

⁵⁹² Lásd Jel 1,3; 22,10.

⁵⁹³ Értsd: sereges tábora. Vö. a református énekeskönyv 288. éneke 2. vsz.-ának kezdetével: „Lám a Sátán serge talpon, szembe törni kész...”

⁵⁹⁴ Számomra értelmezhetetlen ez az ige.

⁵⁹⁵ E képzavaros ige a megtérés nehézségeire és az annak nyomán támadó világosságra utal. Talán ez magyarázza az előző igét is.

⁵⁹⁶ E sorok megtalálhatóak egy általa írt ének 3. vsz.-ában. A „Beteg lélek, hozzád jöttem” kezdetű éneket teljes egészében idézzük a Függelékben.

Embernek fia, akarva, akarva nem keres ez a nép engem. Akarva nem ismer, az Ige ellen harcol, vigyázz, Babelbe vonja Siont is. Királyt váró nyáj! Pásztorod őriz, égi szózat hangzik: »Ne kételkedj, én vagyok a nyomorban is a te szabadítód, Sionnak csillaga! E csillagot figyeld, ez vezet az örök honba!«” Legyen meg az Isten akarata, most és mindörökké. Ámen.

38. Szól az Úr: „Isten hegyén állj meg, a Sionon, hív a te pásztorod Jézus.

39. „Halld Izrael,⁵⁹⁷ vedd eszedbe, jelgyelzd meg ezt magadnak: Jézusnak kegyelmi, gyógyító áldását el ne vedd! A nagy aratás előtt állsz, eljő, aki ítél.” Legyen meg, Atyám, a te szent akarod, most és mindörökké! Ámen.

40. Szólít engem az angyal: „Hallelúja!” és a lélek készül és készen áll, és figyel. Ismét szóla: „Hallelúja!” és mondá e szavakat: „Imádkozzatok, engedelmeskedjete, imádkozzatok, hogy fel ne emésztessetek megemésztő tűzzel!”

Legyen meg az Isten akarata, most és mindörökké. Ámen.

41. Az Úr szól: „Szólj e tántorgó és vajúdó néphez: »Vártam immár rátok, hogy felébredjete. Felkerestelek én, az igazi pásztor, neveden szólítalak,⁵⁹⁸ az élet vízéhez vezettelek, sebzett szívednek fájdalmát látám, a mennyei olajt neked mint gyógyírt nyújtám. Kelj fel, állj lábadra és feltámadva kövess!«” Az Úr követje szól hozzád: „Szakadj el e pártos néptől, fuss ki Babilonból!”

42. Szól az Úr: „Szent lelkemnek jelét, mennyei pecsétjét adom az én juhaimra, hogy minden ágazat, nemzedék, ki az én nevemet vallja, bizonyoságtévő tanítványom legyen, hogy az én országom bennetek elkészítsem.

A kegyelem által van a gonosztól való szabadulás. A kegyelem az, amely folyton őriz és elkészíti szívedet termő talajává. Az áradat büntengere zúg, figyelj királyodra!”

43. Az Úr szól: „Miért tétovázik az én népem? Ó, miért restek engem szolgálni? Hűtlenné lettek. Ébredj, Jákób, én vagyok az Úr, ki kegyelmet, ítéletet és igazságot gyakorlok e földön.” Legyen meg Atyám a te akarod, most és mindörökké. Ámen.

44. Az Úr szól:

„Kegyelem alatt álló lelkek,
kik az Igére figyelmeztek,
megalázott szívvel hozzám kiálttok,
az áldott orvos vár rátok.

⁵⁹⁷ Lásd 5Móz 6,4.

⁵⁹⁸ Vö. Jn 10,3: a jó pásztor „a maga juhait nevökön szólítja”.

Látok hűséges Jákóbban felébredést
én, Úr, ki a szíveket, veséket vizsgálom,
az én juhaimat egyen-egyenként számon tartom.” – Kegyelemből szól így az Úr.
Legyen meg Atyám a te akaratod, most és mindörökké. Ámen.

45. Szól az Úr: „Minek utána a rendelt időt nem szolgálták, jön a halál.”

46. „Ismét zörgető lélek, én élek, kegyelmem rajtad megnyugodott, Királyod jó, szavára élők és holtak előtt állnak. Kelj fel, Sion, én tégedet állítalak tűzoszlopként világossággul a sötétségben! Felkel az Úr és ellenáll, és elzárja útját az ellene szegülőknek. Ki ellen tátottad fel szádát, ó, te vajúdó nép? Az Úr szava megharsan Sionban, követienek hangja szertefut, mint villámlás, az angyaltábor ébred.”

47. Szól az Úr: „Embernek fia, az útra vigyázz, a juhnyájnak hangja hozzám hatolt. Keresve kiáltanak: »Uram szomjúhozom!« így óhajtja a lélek az örök életet. Kelj fel, indulj, ne félj a tengermoraj zúgásától, én a hajóban vagyok, veletek együtt utazom.”⁵⁹⁹

48. „Embernek fia, végy erőt, van gyógyír, van balzsam Sionnak sebére! Ha látván látod a hűtlenséget és a bujaságot, ezen ne csodálkozz, erre ne figyelj, hajolj hozzám tartsd meg a parancsolatot, maradj meg szövetségemben! A látás órája a végefele jár, hogy beteljesüljön: felkel az Úr és ítél.” Legyen meg Atyám a te akaratod, most és mindörökké. Ámen.

49. Szól az Úr: „Mindaddig hirdetődik az evangéliom, míglen fennáll az igazság sátora.”

50. Szól az Úr: „Kegyelemből nyert hit által [van] oltalmunk a Krisztusban. Amennyiben a mennyei Király magához von és hozzá hajolsz, annyi részben van örömöd a mennyekben.”

51. „Az Urat kereső lelkek, az isteni szóra figyelj[jetek]! Te figyeltél az én kicsinyeim jajkiáltására, én is figyelek a mai napon a te könnyörgésed szavára. Ha megláttad hulló könnyét az én nevemről nevezett árvának, én is megláttalak, aklomba fogadtalak és felruházlak.” Így szól az, kinek neve csudálatos.⁶⁰⁰ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

52. Az Úr szól: „Ó, vajha felébredt volna az én népem, Izráel, nem lenn[ének]⁶⁰¹ zúgó-lódó fiak, megértené, hogy kinyújtott karom véd, betakar, élte.”⁶⁰² Embernek fia, vigyázz,

⁵⁹⁹ A kép megértéséhez lásd Mt 8, 23–27; Mk 4,35–41; Lk 8,22–25.

⁶⁰⁰ Vö. Ézs 9,6.

⁶⁰¹ A kéziratban: „lene”

⁶⁰² A kéziratban: „éte”

Sionra hajnalfény támad, az álnokság ördöge harcol ellened, a mennyei igazság harcol veled. Indulj,⁶⁰³ szólj a nyájnak, ne tétovázz, hogy az én igazságom köztetek világítson!”

53. Embernek fia, a megdicsőített Király harsonát fú. Az angyalsereg táborba szállt. Isteni üzenet ez.

54. Embernek fia, a hegyek inognak. Isten ítélete tűzködbe száll alá a földre, hogy megismertesse hatalmát az élő holtakkal.

55. „Embernek fia, veled indulok, angyalom vezet, figyelj a szózatra, el ne hajolj tőle, a kegyelem ott vár. Kegyelemből szent lelkem pecsétje rajtatok immár.”

56. Az Úr szól: „A meghasonlás ördöge őrvong, közeledik a szakadás, az én országom, az örök élet meg van tapodva. Nézd, lásd, mily nagy a bálványimádás!”

57. Az Úr szól: „És meg ne állj, az alázatosság köntösét⁶⁰⁴ nyeréd kegyelemből, szolgálj a nagy királyt!”

Szól az Úr:

„Derülő hajnalfény jön fel a Sionra,
Istenek követje, állj a síkra!
Felkel az Úr, kinek neve szent,
Elárasztja⁶⁰⁵ fényét csillagként idelent.
E csillag fényinél sok egymásra talál,
A bizonyosságtevő lelkek urunk Jézushoz áll.
A pásztorok pásztora a vigyázókra vigyáz,
számonkéri kire-kire rábízott talentomát.”

Legyen meg az Isten szent akarata, most és örökkön örökké. Ámen.

58. Szól az Úr: „Vigyázz, él e nép, de halott, tudományt megvető, magát bálványozó.”

59. Embernek fia, a lélek hangja kél: „Megkövesedett szív, habozva keresel engem, avagy ember vagyok-é én? Nem látom, nem hallom, amikor perelkedel velem, feddőzől ellenem. Szólj a riadt nyájnak, ébredjete és lássátok, hogy felgerjedit haragom által olvasztom egybe a Siont.”

60. Eljött az idő, az én Igém mindennapi kenyér, megragad engem, hozzám húzódik Jákob.

⁶⁰³ A kéziratban: „idoj”

⁶⁰⁴ A kéziratban: „kötőség”

⁶⁰⁵ A kéziratban: „el árasza”

61. Ada az Úr nekem ilyen látást:

Én idegenekkel vagyok és úgy tudom, hogy foglyok között. És az én kezem alá helyezték a foglyokat, hogy arra a munkára, amin én vagyok, tanítsam [őket], és én igen félek közöttük, mert idegen nemzetség. Úgy gondolom, hogy mi lesz sorsom velek, de nyugalomban, bizalmasan dolgoztak, és én utóbb látom, hogy a hivalkodásban felülmúlt[ák]⁶⁰⁶ őket azok, akit keresztyénnek neveztetnek. Ezek pedig szerényen munkálkodtak velem.

62. Szól az Úr: „Veled indulok, angyalom vezet, figyelj az Igére, el ne hajolj a kegyelem ott vár, kegyelemből szent lelkem pecsétje rajtatok immár.”⁶⁰⁷

63. Szól az Úr: „Embernek fia, nyiss fel lelki szemed, nézz széjjel e versengő és vakmerő nép közepette! Megért az én bűzám, rajta gázolnak, tolvaj módra járnak gabonaföldemen, közben összetörik, elrabolják kévéimet. Avagy én, Úr ne keljek-é fel ez elen?” Legyen meg, Atyám, a te akaratod most és mindörökké! Ámen.

64. Szól az Úr: „Kelj fel, kelj fel, miért bánkódol, ó, Sion! Az erős Isten hatalmát nem látod-é? Mint erős kőfal [gyanánt] védi Izráelt e megkeményedett szívű nép között. Én, Úr szólok, én, én magamért, az én nagy nevemért, gondom van nekem az Igémre, veletek kötött szent szövetségemre örökön örökké.” Ámen.

65. Szól az Úr: „Mint Istennek⁶⁰⁸ isteni műve, miként Mózesnek az égő csipkebokorban megjelenek, mint egyedüli pásztor [aki] juhait ismerve a mennyei tűz, a Szentlélek ereje, ennek a tűznek világító fénye és ereje Jézus által vezet, int és tanít, és visz be benneteket a mennyei közösségbe, örökön örökké.” Ámen.

66. Szól az Úr: „Az átrostáltatás órája, az átválogatás ideje, Jákob fiainak feltámadása [eljő]. Keressétek a kegyes Urat!”

67. „Amiképpen a feltámadásodat nyeréd a kegyelem alatt, már itt e földön szentelt étellel, új szívvel, mennyei követ[e a] bizonyoságtévő Krisztusnak lettél.”

68. Szól az Úr: „Szárnyal a lélek, útra kel Jézus szavára. Hirdetni kell, az Úr hív, hagyj itt Babilont, mert ez neked csak gyötrelmet ad. Kelj fel a trombitaszóra, kelj a síkra, elközelgett az egybeolvasztás ideje. Állj a síkra, pásztorod hív és vezet!” Dicsőség Istennek!

69. A kegyelem ajtaja megnyitott, hozzám isteni szózat küldetett, mint mennyei követ így szólít titeket: „A teljes Szentháromság, egy, igaz Istent dicsőítsétek! Az örök

⁶⁰⁶ A kéziratban: „elül multa”

⁶⁰⁷ Szó szerint megismétli az 55. rigmusszerű ígét.

⁶⁰⁸ A kéziratban: „Mind Istenek”

házában számotokra az ég-föld Ura, Jézus által örök házában, örök hajlékot készített.” Örökkön örökké, ámen.

70. Az Úr így szól: „Mégfáradt lélek, kiáltasz hozzám, sebzett szívedet én látám, égi hatalom, mennyei erő győzött. Az én Igém, Krisztus, az alapkő; egybeolvadt szívvel, mennyei tűzzel a királyok Királya vezet. El ne csüggedj a harcban, a győzelmi harsona zúg!” Dicsőség Istennek mindörökké! Ámen.

71. [Fohász]

Áldott, jó Atyám, esdve kérlek, Jézus érdeméért légy irgalmas hozzám, összetört, fáradt vándorodhoz, és kegyelemből adj győzelmet a léleknek, hogy cselekedhessem a te szent akaratodat, és hű legyek tehozzád mindhalálig, hogy elnyerhessem az örök életnek koronáját!⁶⁰⁹ Jézus által hallgass meg! Legyen meg, Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

A múltó és jövő [év] 1957 és 1958 küszöbén írtam testben betegen.

XVI.

1. Midőn a lélek készül az Úr szolgálatára, hogy az Úrnak szívbeli hálaival áldozna, az Úr nekem ilyen látást ada:

Látom én, hogy az ég délen megnyílana és három angyal egymás sarkát fogja, egymás után lebecsátkozék tízes szárnnyakkal. Az eget keresztülhúzzák tűzlánc vonalban és a kezükben trombita és mikor a trombita megszólala, én elalélám. És minek utána lelki erőt nyerék, ezt a szózatot kapám: „Krisztus királysága hozzátok érkezett, úgy lett idelent, mint van mennyekben. Add tudtul, továbbítsd a hitnél való népek!”

Legyen meg az Isten akaratá, most és mindörökké! Ámen.

2. Szól az Úr: „Irgalmasságomat nem vonom meg tőled én. Én magamért, az én nagy nevemért megújítom veletek kötött szövétségemet,⁶¹⁰ ítéletem gyakorolom, karomat az engedetlen fiak ellen feltártam, hogy lássák meg Jákobnak fiai, hogy én, az Úr köztetek lakom. Indulj, Jézus vár, a rád⁶¹¹ bízott talemtomokkal, szolgálj!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

3. „Ó, ó, embernek fia! Vajúdol, a szülés órája közel. A nyert jutalom a kegyelem [és a] talentommal való sáfárság, mely fiakat szül,⁶¹² vegyed⁶¹³ eszedbe, figyeld az orvosok

⁶⁰⁹ Vö. Jel 2,10 (vége) „Légy hív mindhalálig, és néked adom az életnek koronáját.”

⁶¹⁰ Kis változtatással megismétli a XV/64. ige részletét.

⁶¹¹ A kéziratban: „ránk”

⁶¹² Értelmezésem szerint: az igehirdetések nyomán megtérések, ebből pedig új élet fakad.

⁶¹³ A kéziratban: „vedent”

Orvosára, [aki] gyógyít, nevel, irt, plántál, gyomlál.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

4. „Szólj a rendíthetetlen hitűeknek: »Hitnek hegyén álló lelkek, a viharban, zengésben én szóltam, Szentlelkem tanácsol és vezet. Legyetek férfiak, legyetek erősek, ne szállj le a völgybe!«”

5. Szól az Úr: „Én felkelek, {én felkelek} én általam ismertetik meg minden ágazatból és nyelvből [az], akiket én elhívtam dicső, szent országom szolgálatára.”

6. „Embernek fia, fogva fogattatik meg a gonoszság ördöge, mennyei kegyelem, golgotai szeretet őrizve őrizi Istennek Jézus által küldetett mennyei eledelét, mellyel idelent táplálja az Úr szeretett juhait.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

7. „Embernek fia, ébredj! A mennyei alányúló szeretet tégedet keres, az én országom köztetek, szívetekben terjed, a mennyből alányúló mennyei szikra, melyet Jézus által rátok áraszt az Úr, ez táplál, irányít. Ó, lélek, vigyázz! A Szentlélek által építetik Istennek országa; él, uralkodik Krisztus, a királyok Királya örökkön örökké.” Ámen.

8. [Dicsőítés]

Boldog szívvel és lélekkel hirdetem, uram, te kegyelmi munkádat, amit kijelentettél a te szent fiad által. Mind igazak és Ámenek, amik szádból kijöttek.⁶¹⁴ Dicséret, dicsőség szálljon a te nagy nevedre, örökkön örökké! Ámen.

1959 küszöbén állok én erőten szolgálóleánya az Úrnak, és én cselekszem az én mennyei Atyám akaratát. Amikor a világ fia alszik, figyel a lélek és várja az Úrjézust, mert ő jó.

XVII.

1. Izráelnek, a Seregek Urának Istene szól: „Viharban, zengésben én tégedet figyellek, én juhom vagy te, nevemről neveztetlek. A sötétségnek, vakságnak fellege el akar tégedet rejteni, felragyog neked a hitnek csillaga, mely vezet Jézushoz. Mint mennyei Királyod vár, mint elválasztott követet, hogy hirdettesse köztetek mennyei szent atyja szent akaratát, hogy erőt nyerjen a lélek, a hitnek harcát megharcolja.”⁶¹⁵ Legyen meg, Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

⁶¹⁴ Vö. 2Kor 1,20 „Mert istennek valamennyi ígérete Őbenne lett igenné és Őbenne lett Ámenné az Isten dicsőségére miáltalunk.”

⁶¹⁵ Ismét parafrazeálja a 2Tim 4,7-et.

2. Szól az Úr: „Mint Istennek követje hirdetni jöttem közétek. Siessetek, mert az idő hamar eljár!

Ott a sírok túloldalán,
ott van az én édes hazám,
ott van Jézus, Szűz Mária,
áldott Isten, örök Atya.”⁶¹⁶

Legyen meg, Atyám a te szent akaratom, most és mindörökké. Ámen.

3. Ada az Úr nekem ilyen látást:

Vagyok én lélekben egy nagy mezőben, és ott van egy nagy gyömolcsöskert, és én bemegyek abba. Keresek ott táplálékra való gyömolcsőt, mert igen éhezém. És én látom, hogy a fán megszáradt és megaszott gyömolcsók vannak. És én tovább keresem, és látom, hogy a kertnek az alján érett, táplálékos gyömolcs van, és én oda akarám jutni, de látom, hogy az körül van véve sűrű, vékony dróttal, mint egy citerahúr, és az ajtón egy angyal áll. Erre én megrendülök, orcámra esém, és minék utána lelki bűnvallo-mást tartok, mennyei erőnyerek és lábomra állok. És így szól nekem az angyal: „Látod ezt a megszáradt, megaszott gyömolcsót? Izráelnek háza önnönmagukba akarva, akarva fojtott[ák] meg magokban az élő hitet, a szent magot, mert helyet adtak a gyűlölet, a pártosság, az irigység ördögének a szívben.” Erre az angyal az ajtót kinyitá és én bemegyek a táplálékos gyömolcsös kertbe. Minek utána tusakodám, eztet a szöveget kapám. Lásd: Ezékiel 3. r. 20, 21. vers.⁶¹⁷

Legyen meg Atyám a te szent akaratom, örökkön örökké Ámen.

4. Ezek után szól az Úr.: „Kegyelemből egyesülve egyesült szívek, az Úr szent lelke tanít, tanácsol és vezet. Ébredjete, a mennyei kijelentést szívetekbe zárjátok, mint erős fundamentomra Krisztusra építvén, hogy felmagasztaltassék a teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten közöttetek örökkön örökké!” Ámen.

5. „Embernek fia, figyelj, a mennyei tűz a Szentlélek ereje. Az utolsó időben bizonyóságot tesznek a felséges Istennek, - kinek neve csudálatos -, soha el nem fogyó, mindörökké tartó véghetetlen nagy irgalmasságáról.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom örökkön örökké! Ámen.

6. [Látomás]

Vitetek én lélekben egy magas hegyre, az az a hitnek hegyére azzal az egyesült lélekkel, mellyel, az Úr Szentlelke egybekapcsol bennünket. Körül vagyunk ott véve fehér szir-

⁶¹⁶ Hívei ezt a néhány sort énekelni szokták.

⁶¹⁷ A prófétának a hitetleneket intő hivatásáról szóló részt itt nem idézzük.

tes virágokkal. Amint ott imádkozánk, hallok ott dicsőítő halleluja éneket. Erre mind felfigyelünk és látunk az égen sötét, fekete felleget, amint felénk tornyosul és körülvesz minket, mint valami gyászos koszorú. Erre egy nagy dörrenés, és eztet hallom: „Az imádkozás helyére sötét homály fog szakadni.”⁶¹⁸ Mi mindannyian jobban az Úrhoz fordulánk és én látám, hogy beárnyékozik az mindannyiunkat, mint a napnak a terjedése, erős mennyei fény.⁶¹⁹ És ennek a mennyei fénynek a világosságánál látok megnyitkozott eget, és látánk a dicsőült lelkek sorozatát, kik szolgálnak az Úrnak éjjel és nappal És eztet a szózatot hallám: „A hit a vezérlő csillag, [az] vezet tikteket a biztos révpártig, ezen az isteni gondviselés általvisz.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, örökkön örökké! Ámen.

7. Szól az Úr: „A Jézus Krisztussal való kapcsolat a szent szövetség, melynek eljött az ideje, az elpecsételtetés, a Szentlélek által. Mint mennyei tűzkeresztségnak feltámadva élő gyümölcssei legyetek [ti] a Lett Szövetség.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

8. [Ima]

Végzetetlen nagy irgalmú, szent Úristen! Áldva áld a szív és magasztal a lélek a hozzám hajló nagy irgalmadért, kegyelmedért és szeretettedért, melyet szent Fiad érdeméért cselekedtél velem. Közölted velem a te szent mennyei kijelentéseidet, a te Szentlelked által tanítál, és mint teáltalad kegyelemből nyert talentommal, mint mennyei sáfárt itt e földön a mennyei kincsnek szolgálatába állítál. Ó, Uram, könyörögve esdekelek, légy velem szüntelen, hogy a rámbízott lelkek közül egy is el ne hajoljon a bálvány és a világ külső setét, vak fiaihoz! Te őrizdél meg, szent Atyám, szent Fiad érdeméért kérek, hogy a te Szentlelkednek jele és pecsétje maradjon meg a te juhaidon, mert Te, könyörölő és irgalmas Isten, mindent megcselekedhetel! Ó, esdekelek, hogy légy nekem ezek után is védő oszlopom, semmisítsd meg a Gofno]sznak szándékát, őrizdél meg bennünket a Gofno]sztól, Tennen magadért, a Te nagy nevedért, és ne engedj el megáldatlanul! Ó, áldjál meg, Uram, engem, a Te akaratodat haggy hirdethessem a Te dicsőségedre, örökkön örökké! Ámen.

1960 küszöbén a testi éveknek állok én, erőtlen szolgálóleánya az Úrnak. Várok az Úrra, várja az én lelkem az Urat, mint az örök a reggelt.⁶²⁰

⁶¹⁸ Ezt az ígérést nagydobronyi hívei – a vallásellenes szovjet rendszerre utalva – így idézték: „Az imádkozás házára sötét homály szállott.”

⁶¹⁹ Kissé zavaros ez a látomás, hiszen az előző mondatokban sötét fellegről, itt pedig „árnyékozó” fényről beszél.

⁶²⁰ Lásd Zsolt 130,6 „Várja az én lelkem az Urat, jobban, mint az örök a reggel, az örök a reggelt.”

XVIII.

1. Az Úr szól: „Íme itt a földön az egyesült lelkek mennyei öröme, a mennyei karokkal köttet egybe a Jézus által megváltott lelkekhez. Az Úr akarata ez, hogy különbség legyen az Úr szolgálói közt és aki a világnak szolgál.”⁶²¹

2. Embernek fia, ébredj, az aratás⁶²² elérkezett, a búza megért. Kelj fel és csépelj! Én, én a seregeknek Ura, a Jehova megláttatom az én csuda dolgaimat az én szolgálóimmal. Mint Izráel indulj ki és kövess!” Legyen meg Atyám a te szent akaratom, most és mindörökké Ámen.

3. [Látomás]

Vagyok én lélekben egy nagy folyó partján és a folyóban látok fürödni fehér juhokat. A folyó partján látom⁶²³ állani a pásztort, nála van egy kiűrt és kiváltképpen való hangon kezdi zengedezni, „Nosza, Istent félő szent hívek...”,⁶²⁴ és én ezen lélekben elmélkedém. Erre angyaloknak a sokasága szól a pásztorhoz és énekelték ezt az éneket. És én is énekeltem velek, és látom távolban, – mint egy porfellegen keresztül – embereknek sokasága tornyosol. Az énekszó elhangzott és csend lett, és eztet hallám: „Embernek fia, figyelj, értsd meg mi legyen az Úrnak szent akarata!”

Amint én lélekben vagyok leborulva, hogy hálát adjak az én mennyei Atyámnak, hallok én bűnbánati töredelmes hangokat és én felkelék lélekben, és én látom, hogy égi fényben az Úr Jézus mennyei alakja feltűnik mirtuszkoszorú között. Kettesével égi követek jelentek meg az égen dél és nyugaton, és eztet hallám. „Ez az Úr Jézus, a mennyei Király megjelent, győzött. A golgotai Jézus megjelent, győzött, győzött, győzött!” Én is idelent bizonyosságot teszek ugyanezzel a szavakkal. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom, most és mindörökké! Ámen.

4. Az Úr hív: A kegyelem árja folydogál,
Krisztusnak nyája siess már,
szeretett Mestered hív és vár.
Ó lélek, jöjj, pihenj, a kegyelem véd, takar!

5. Az Úr int: „Mennyei trombita idelent mennyei jelenetet hirdet. Hirdeti, hogy jön a mennyei Király, vele a mennyei sereg. Vigyázók, vigyázatok itt vannak a jelek!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom, most és mindörökké! Ámen.

⁶²¹ A kézirat ennek az igének a fogalmazványával kezdődik. Kihagytam.

⁶²² A szót megismétli.

⁶²³ A kéziratban: „látok”

⁶²⁴ A Szentci Molnár fordította 33. zsoltár kezdete a református énekeskönyvben: „Nosza Isten félő szent hívek!”

[6.]

7. „Úrnak szolgálói, bizonyságtevő lelkek, a hitnek kardjával⁶²⁵ síkra szálljatok, mint én követeim! Kalászatok szedve, kiáltva kiáltatok a jelölt helyen. A Szentlélek vezet, a talemtomotok[kal] sáfárkodjatok!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

8. Szól az Úr: „A Jézus Krisztusban beoltódott életeteknek jele a szeretet. Sionnak öröme a Szentlélek által nyert mennyei gyümölcs, [ezt] kegyelemből a hitnek világánál láttatom meg veled, mint Idvezítőd.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

9. Istent dicsőítő lelkek, a nyájnak pásztora Krisztus, gyümölcsöt keres. Megtisztítva, átválasztva juhait gyűjti egy akolba. Dicsőség érte az Úrnak, menny, föld teremő urának örökkön örökké! Ámen.

10. [Látomás]

Vagyok én lélekben egy nagy, zöld legelőn egy juhnyáj mellett, és látom örködni mellette a pásztort tiszta fehérben. És én lepihenék és nyugovám, mivel fárad valék, és hallám szózatot: „Embernek fia, kelj fel, figyelj, halld és lásd „Szent, szent a seregeknek Ura!”⁶²⁶ – három angyal repüle ezt kiáltva:

„Szolgáim, munkára!

A halálnak angyala készíti kaszáját,

hogy sorrendre rakja áldozatát.

A gyűjtés, a takarás a tiétek,

kik a Golgota tövénél hitet nyertetek!”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

11. Vagyok a lélek csendjében és hallám:

„Mentő karom elégséges, hogy tégedet megmentsen,

dúló, tornyosuló vihar téged el ne seperjen.

Kitárt karral várlak téged, juhaimat táplálom,

ama napon előtted a menny ajtaját feltárom,

szólj, szólj az én juhaimnak, a sötétség oszlik már,

feltűnt a szent hajnalcsillag, hit szemeiddel nézz fel rá.”

Le[gyen meg,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

⁶²⁵ Összevont szókép, vö. Ef 6,16 „...fölvéven a hitnek paizsát”; és Ef 6,17 „fölvégek....a Léleknek kardját”.

⁶²⁶ Lásd Ézs 6,3 (a szeráfok így dicsőítik az Urat).

12. A Szentléleknek alányúló mennyei, szent szeretete szolgálmat felövezte isteni dicsőítésre, imádságra, könyörgésre. Láttatik fény, Krisztus királyságának mennyei jele. Legyen meg,] Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

13. „Embernek fia, serkenj fel és vigyázz, a bizonyágtételért elhagy és kivet a világ!”

14. Szólít engem az Úr az isteni intelemre: „Kelj fel, Sionnak nyája, a pásztori harsona zeng! Ó, de boldog, ki hallja. Bizonyágot tenni lélek Krisztusról, Krisztussal siess!” Legyen meg,] Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

15. „A te Istenednek Igéjét⁶²⁷ állítsd fel a te asztalodra, a te gyermekeidnek mindennapi eledelül, hogy azzal éljen!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

16. Az Úr int: „Az igazság hajnala felhasadt,
megalázott szív alázd meg magad!
Krisztus kegyelme rád virradt,
szakadj el a világ fiától,
mely a bálványnak áldozik, hódol.”

Legyen meg,] Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

17. Az Atya, Fiú, Szentléleknek isteni műve, hogy a Krisztusról nevezett, látható nyáj a kegyelem alatt már itt a földön feltámadva örök életre, éltető, égi mannával éljen. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

18. A Szentlélek áldásának mennyei gyümölcse a láthatatlan isteni hatalom titkozatos végzése. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

19. „Kegyelem útján járó lelkek,
Sionnak hegyén engem kerestek,
dicsőségem jele tündöklök rajtatok,
kik a Golgota útján Jézussal haladtok.”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

20. Szól az Úrjézus: „Tanítványnak lenni mennyei hivatás. Krisztus az alapkö, hozzá leszállt áldás; királyságának érkezését mennyei hírnökök jelentik a jelek nyomán, a küszöbön a Szentlélek által leadott mennyei tanítás mellett álljatok megrendíthetetlenül.”

⁶²⁷ Ti. a Szentírást.

nül, mint kiáltó szók a vipérák között!”⁶²⁸ Legyen Atyám a te akaratod, most és mindörökké. Ámen.

21. [Látomás]

Ada az Úr nekem ilyen látást.

Vagyok én bezárt ajtóval, azzal az egyesült hívekkel és lelkekkel, kiket az Úr Jézus tanítványként elhívott és elpecsételt magának. Vannak közöttünk mennyieiek is, hogy dicsóítsuk a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istent. És nagy hirtelen benyílt az ajtó, és belépett rajta egy ősz alak, mennyei követ, tanítói jellemben és énhozzám lépett, engem felrázott és szólt hozzám. „Te nem tudod, hogy a sötétségnek, vakságnak fedelme megjelent. Ő új tudományt és új könyvet árusít és tanít, és aztat Szentfrásnak állítja lenni és aszerint áldoztat is. Erősnek látszik, sötét, kemény, mint egy rendíthetetlen erős hegy.” Erre a lélek azt feleli, de „Az erős Isten az uraknak az ura.”⁶²⁹ És kérdez engem a Jézus Krisztusban vetett bizodalمام felől, és minekutána a lélek bizonyosságot tett rajtam keresztül, kérdezteti a gyülekezet is, hogy ők mit szólnak ehhez? És a gyülekezet ezt felelte nekünk: „Az ő tudománya nem kell, mi megmaradunk a kis Bethániánkban nekiünk Krisztus az alapkö.” Erre könyveinket mind elvette és egyenként megpecsételte, és leborult velünk együtt dicsőíteni a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istent. Dicsőség érte az Úrnak, örökkön örökké! Ámen.”⁶³⁰

22. Minekutána az Úr letekintett a gyülekezetre, ilyen szózatot kapok: „A kavicsok eltávolítása az isteni kegyelem megújítása. Őrizzétek és vigyázzatok a kegyelemre, kire- kire rábízott kincsre, mint hű sáfár! Jelen légy mennyei vőlegényed érkezés[kor] ébren! A kévék összegyűjtésével siess!” Legyen meg Atyám a te akaratod, örökkön örökké. Ámen.

23. Szól az Úr:

„A Szentléleknek csudálni való nagy munkája
gyűjt össze Sionnak halmára.
Mindazok hallják a trombitát,
kik idelent már szolgálják a Királyt.
Országomnak építői, megrostált hívek,
a Bárány pecsétjét⁶³¹ örökségül,
feltámadva örökkön-örökké nyeritek.

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

⁶²⁸ A szókép gondolatkörét, mely utalás Keresztelő János hivatására, lásd Lk 3,4–7.

⁶²⁹ Lásd a református énekeskönyvből a Szenczi Molnár fordította 50. zsoltárt: „Az erős Isten uraknak ura.”

⁶³⁰ Egy az Antikrisztus eljövételéről szóló jövődöléssel kombinált konkrét utalás a „Lettszövetség munkásai” elleni támadásokra.

⁶³¹ A szókép eredetéhez vö. Jel 6,1.

24. Szólít engem az Úr: „Sionnak gyermekei, Jézus tanítványai, a mennyei vendégségnek a bárány vacsorájára hivatalosok és hívek! Ó, de boldogok, kik a menyegzőre a Szentlélek által felövezve, a kegyelem alatt elkészülhettetek!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

[Záróima]

Hálát adok neked, mennyei édes Atyám, a megújított kegyelem áldásáért, hogy engemet, erőtelen követedet mindezidáig itt tartol e sötétség fiai között, és el is rejtel a te védőszárnyad alá. Érti a népem, és bizonyságom a bátorító Szentlélek, hogy a Jézus Krisztus nagy érdeme ez a golgotai kegyelem. Elég tehát számomra az ő kegyelme,⁶³² hogy a kicsi nyáj között hirdethetem az ő szent evangéliomát az ő dicsőségére. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen. 1962. december.⁶³³

XIX.

1. Az Úr szól és a megdicsőített Jézus: „Keress megalázva megaláztatott! Isteni végzés és végakarat ez, feledtet⁶³⁴ a hitnek balzsamával, a jó reménység olajával, a szeretetnek gyümölcseivel táplál az Úr téged. Ama napon a szent, mennyei Jeruzsálem ajtaja feltárul tenéked, és számodra örök hajlék készíttetik {néked}.” Legyen meg Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

2. A kegyelem hívogat, az Úr szól: „Sionnak halmára jöjjetek, hívek, a Szentléleknek mennyei, szent vezetését figyeljétek, annak munkájának áldásos nyomdokán haladjatok, mint égi, dicső Király követei! A felséges Istennek csudálnivaló, nagy munkájának hirdetőim láttassék [meg]⁶³⁵ közöttetek Jézus által kötött szövetsege, mennyből aláküldött szent Igéje, [annak] a világító fénye, örökkön örökké!” Ámen.

3. Az Úr szól: „Felséges Istennek alkotmányai, hű szívvel felruházott eszközei, int és tanít szent Fia által.” Jézus szól: „[Én] kerestelek meg téged, hívásom, mint harsona. Könnyörgésed, imádság[od] felszállt hozzám, mint jó illatú áldozat.”⁶³⁶ Az egyedüli, erős Isten felnéz rátok, mint juhára, és erős karral szent angyalom véd téged a pusztában.

⁶³² Parafrazeálja a 2Kor 12,9 „elég néked az én kegyelemem...”

⁶³³ Valószínűleg ez a fejezet tartalmazza az 1961-ben írott ígétet is, mert szokása ellenére a '61-es évnek nem adott személyes jellegű lezárást.

⁶³⁴ A kéziratban: „feledtet”

⁶³⁵ A kéziratban: „által”

⁶³⁶ Vö. 2Móz 29,18; 3Móz 1,9; 4Móz 15,14. Mindenütt: „kedves illatú tűzáldozat”

A rostáltatás és kiáltás angyalomra van bízva. Kiáltó szóként kiált!» Jézus hív orsz[ágá-
ba]. Legyen meg, Atyám [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

4. Szól az Úr: „A villámlások sorozata mind közelebb, a zengések és a zúgások hozzád
ím érkezett. Embernek fia, szólj Izráel házának, meg ne keményítsd szíved, a tűz
rostáltatás próbájában az Atya, Fiú, Szentlélek szent kegyelme van veled!” Legyen
meg, Atyám a te [szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

5. Az Úr vigyázó, vigyázva vigyáz; a sötétség ostromolja a Siont, a tiszta szeretetre a
ködnek fátyolát borítja és alusznak a juhok. „Őr álló, őrt állj! A Szentléleknek meny-
nyei vezetésével ébreszd az alvókat!” Legyen meg, Atyám a te szent akaratod, most és
mindörökké. Ámen.

6. Szól az Úr: „Mivel amazok megtántorodván elpártolának, elküldém Mózeszt az Úr
orcájával hozzátok. Úgy van, el ne bizakodj, [az] ismeret erős, a halál közel!” Ámen,
Ámen. Jézus keres, Jézus szeret. Légy hű mindhalálig és neked ad[om] az életnek koro-
náj[át].⁶³⁷ Legyen meg, Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

7. [Látomás]

Mélyembe⁶³⁸ leszálllok és megalázom magamat, hagyni vágyom e sötét Babilont.
És vitt engem a Lélek egy nagy, felékesített [...] pompájával ékes [...] és az erdő rejte-
kéből éneket hallok szólni, és eztet énekelik: „Várván vártam a felséges Urat...”,⁶³⁹ én
is beleoltottam [sic!] és nagy megnyugvással énekeltem, és éneklek is, áldva Istene-
met, Jézusomat, Megváltómat örökkön örökké. Ámen.

8. [Ima]

Áldom és magasztalom a te nagy nevedet és dicsérlek Uram tégedet. Mert Te megtartál
engemet, megtartottad mindazokat, kiket a te jó lelked Jézus által hozzám kapcsolt. Én
Istenem, jó Atyám, viselj gondot továbbra is reám! Én Jézusom, a te mennyei vigasz-
talásod és tanításod, melyet teáltalad küld az Atya, legyen elégséges a nyáj számára,
hogy a te érdemedért kegyelmet tanálva, a Szentlélek mennyei ereje és annak vezetése
által mennyekben bejuthassunk és meghallhassuk azt a szót, mit tanítványaid: „Jól
vagyon, jó és hű szolgám voltál, kevesen voltak hű és sokra bízlak ezután, és menj be
a te uradnak örömébe!”⁶⁴⁰ Legyen meg, Atyám a te szent akaratod, most és mindörök-
ké! Ámen.

⁶³⁷ Vö. Jel 2,10 „Légy hív mind halálig, és néked adom az életnek koronáját.”

⁶³⁸ A kéziratban: „méjében”, értsd: magamba szálllok

⁶³⁹ Lásd a Szcenci Molnár fordította 40. zsoltár elejét a református énekeskönyvben.

⁶⁴⁰ Szó szerinti, ám kicsit kibővített idézete a Mt 25,21-nek. [álló betűvel jeleztem a bővít-
ményeket]

Engem meglelevenítél, hogy szolgálhatok azzal a lelki erővel, amit kegyelemből Jézus által nyertem. 1963. december. Dicsőség [legyen] érte az Úrnak, örökkön örökké! Ámen.

XX.

1. Az Úr szól: „Az utolsó időben a Szentléleknek átcélozott tüze küldetett az új embernek⁶⁴¹ felöltöztetésére, úgy, mint mennyei seregnek itt a földön. Jézus által egybekelesztett, [és] mennyei hivatását végzi a szívekben az Atyának dicsőségére. A sötétség növekedik és a lelkek szunnyadozni kezdtek, és az Úr alátékintett.

És szól az Úr: „A halál angyala a gyülekezet rózsáját lekaszálja, mivel nincsen gyümölcs, [mert a nyáj] a jelenlegi világhoz hajolt.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

[Ekkor] megalázva magam a nyájjal együtt az Úr előtt {és} mennyei követség küldetett hozzám. „Én, Mihály, a nagy fejedelem⁶⁴² jöttem, kiharcolom a gyülekezet tévedését az Úr-jézus érdeméért!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

2. Az Úr szól: „Golgotai szeretetnek áldáshozó gyümölcse árad ki, rá a nyájra. Cselekedém én [ezt] magamért, az én nagy nevemért, kit az égi kéz egybe is forraszt[ja].⁶⁴³ Dicsőségem koronájának jegyének jele tündöklök rajta.” Legyen meg, Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

3. „Embernek fia! A feltámadt léleknek az ismertető jegye és jele a Szentlélek által újjászületett ember, kit az Atyaúrsten szolgáló lelkek avat és küld a kalászos és a kénék összegyűjtésére az utolsó időben. [Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod, most] és mindörökké! Ámen.

4. Mennyei vigasz.
A golgotai szeretet az dicsóít engem.
Megtört szívek számára küldtettem.
Kikre e kegyelem rááradt,
az mindörökre az Úr-jézus tanítványa maradt.
Ennek a szeretetnek fel kell kelni.
Jézus az út, vele lenni
a bizonyágtevők öröme,
a megkoszorúzott égi tűz ereje.

⁶⁴¹ Az „új ember” metaforáját lásd Pál apostol leveleiben (Ef 4,24; Kol 3,10).

⁶⁴² Vö. Dán 10,21; 12,1.

⁶⁴³ Ez az ige nem értelmezhető.

Legyen meg, Atyám, te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

„Az onnan felülről alászálló mennyei, szent kegyelem
dicső szent munkát végez ideleinn.

Dicsőségem tündöklő fénye
a Jézus által egybeforrt mennyei sereg,
kiken az én Lelkem nyugodott meg.”

Jézus szólít: „Jövel,
aki az Úré, szolgáljon hűséggel!”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

[Záróíma]

Kegyelemnek atyja, hűséges Istenünk, légy örökké áldott, hogy szent Fiad érdemé-
ért irgalmadat ránk árasztottad, figyelmeztél könyörgésimre! Ó, jó Atyám, esde-
kelve kérlek, légy vigaszom, légy oszlopom, hogy a kísértések támadásai közt el ne
essek! Nyújtsd ki⁶⁴⁴ védő karodat, egyedüli megváltóm, Jézus, hogy mennyei, szent
Atyám akaratára teljesedjen be rajtam, és hogy aszerint tudjak szolgálni, amiképpen
hivattattam teáltalad, hogy dicsőítsem a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istent
örökkön örökké. Ámen.

Ímé én, az Úrnak szolgálóleánya a testi év múlt küszöbén állok az 1964.
évek bízván az Úrban, és Ő vezet és tanít. Az Úr az én építőm, az Úr az én
köszálam.⁶⁴⁵ Ámen.

XXI.

1. Szól az Úr: „A Sionért, a Sionért, keressél meg az én szent hegyemért! Jákob[ként]⁶⁴⁶
szolgálj és kövess! Mint építő sáfárkodj, mint vigyázót küld ki az Úr. Az Úr aláhajol és
mérlegeli és számbaveszi a kegyelemből nyert mennyei, talentomi, sáfársági szent
munkát. Az Úr a te építőd, az Úr a te oltalmad.” Legyen meg, Atyám a te szent aka-
ratod, most és mindörökké. Ámen.

2. Ada nekem az Úr lélekben ilyen látást.

Egy legelőn vagyok, juhokat őrök és vigyázok, és némely juh elindul a legelő szélébe az
országút felé, és én odamegyek, hogy megtekintsem. És én látok ott olyan ástottforma

⁶⁴⁴ A kéziratban: „nyúgki”

⁶⁴⁵ Vö. 1Sám 2,2 „Senki sincs olyan szent, mint az Úr, ...Nincsen olyan köszál, mint a mi
Istenünk” („Anna hálaéneke”); továbbá Ézs 26,4 „...bízatosok az Úrban örökké, mert az
Úrban, Jehovában örök köszálunk van.”

⁶⁴⁶ A kéziratban: „jákóbot”

forrást, álló víz van benne és én azt lélekben nem helyeselém. És míg ezen én elgondolkodom, szózatot hallék.⁶⁴⁷

„Embernek fia, tereld a juhokat az élő víznek⁶⁴⁸ forrásához!” És én figyelek. Ismét hallám: „Az Úr kegyelme veled, mindörökre veled. Ímé itt a forrás!” És megnyílnának az én hit szemeim és én a forrásnál angyalt látok állani. És én odaterelém a juhokat, és a forrásból szép, tiszta víz bugyog, és ivának a juhok, és én is merítek, és énnálam van a Szentírás, és én ott maradok köztük. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

3. A lélek ébred és vigyáz. És szózatot hallám: „Amit látál, hogy sötétség, az valóban sötétség, de ha az Ige fényivel a sötétségre rávilágítol nem ejtetel foglyul.”

A lelki szolgálat az Úr dicsőségére a lélek munkában van a nyáj között.

Ismét látás útján érteti meg velem az én uram, Jézus az én mennyei küldetése megbízását.

4. [Látomás]

Jöve hozzám egy öreg idejű, ősz hajjal és így szól hozzám: „Viszlek téged a munka mezejére.” És én megyek vele. És megállott egy nagy darab, jól megmunkált szántóföld mellett, és kezdte figyelni a felhasogatott hantokat, és vizsgálgatni benne az elvetett magvakat. És némely mag csírába volt, némely kikelve és egy nagy lelki áldást mondott reá.⁶⁴⁹ És hozzám fordulva az én hivatásom szolgálatára is Istennek gazdag áldását kérte, és szólt: „Te csak szolgálj a te Uradat, Istenedet! A mag el van vetve, várjuk annak gyümölcsét.” Legyen meg Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké Ámen.

5. Amiképpen vezetett[et] az én népem a pusztában, zúgolódások hozzám szálla; kik e kegyelem ellen láznak és törnek, akképpen lesz osztályrésze a zúgolódó és lázongó népnek az utolsó időben. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

6. Szól az Úr és int: „A te osztályrészed mennyei szolgálat és követség. A hitnek ajtaja feltárva, csak haladj, a hitnek kulcsát adá neked Urad, ezzel világíts a hívek között. Az én szeretetem itt él köztök.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

7. Szól az Úr: „Szállj alá és indulj! A Szentléleknek mennyei, szent vezetése már itt a földön a híveknek tett isteni ígéretnek beteljesülése. Az Úr Jézus az ő nyáját elválasztot-

⁶⁴⁷ A kéziratban: „halalám”

⁶⁴⁸ Az „élő víz” metaforáját lásd kifejtve Krisztus és a samáriai asszony történetében. Jn 4,7–15.

⁶⁴⁹ Az ige megértéséhez lásd a magvető példázatát. Mt 13,1–23.

ta már itt a földön, az egybeforrt kis seregét a mennyeivel egy csoportba hozta.” Legyen meg a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

8. Jézusi induló

Indulj Jézussal, kegyelemből nyert erővel bontakozzál ki, hagyd itt a sárfertőt, megérett a búza, felkészült az angyal az aratásra. Legyen Atyám a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

A próba, a fenyíték egyre nagyobb, a kis bethaniai hajlékot ott hagytam, testileg szinte száműzetés forma sorra jutám. Lélekben velem az Úr, és testben megőrizte engem a gonosz viperától, és szolgálatában állok, és dicsőíttem a teljes Szentháromság egy, örök, igaz Istent, örökkön örökké. Ámen.

9. És látást ada nekem az Úr:

Két angyal jöve hozzám: „Az [Úr] veled!” - annak szava ez. „Az isteni erőnek kettős mértéke tüzetesen árad ki reátok, most és mindörökké.” Ámen.

Hallok nagy viharzúgást, zúgást és utána csendességet, és lélekben erőt nyerek és szíjjelnézek. Szép tiszta az ég, és látok szivárványt feltűnni az égen, és olyan felvillanó fényt, és látám a mennyezetet megnyílani, és láték angyalsereget és az oltár, ahogy tündükkült, amellet az Urat szolgálni. És egy erős tekintetű angyal hozzám fordula és az ekképpen szóla: „A kegyelem, a Golgota áldása nyitott neked ajtót a mennynek templomába.” Az oltárra mutatott: „Olvasd el az írást, szállj innen alá le!” A hitnek templomának ez vala a neve: győzött a Judabeli oroslán, Dávidnak gyökere.⁶⁵⁰ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

10. Az az Úr szava Jézus által hozzád: „A kegyelemnek áldásával fel vagy ruházva, az Úr irgalma befedez; a szent szövetség ama mennyei szent frigy, a Szentlélek a mennyei erő, mely egyesít titeket.” Legyen meg, Atyám, a [te szent] aka[ratod!] Ámen.

11. „Készülj, Izráel, indulj, oldd le a te sarudat! Tekintsd meg a mennyei várót, hol sok ezer szentek dicsérik ott az Urat!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

12. [Fohász]

Én Istenem, lélekben, testben a gonosztól őriz meg mindnyájunkat! Jézusért kérlek, ámen!

⁶⁵⁰ A Jel 5,5 részletének parafrázisa „...íme győzött a Júda nemzetségből való oroslán, Dávid gyökere...” ti. Krisztus.

13. Az Úr szava ez: „Szentlélek által felövezett lelkek, a mennyei áldást az örök kincset az Úrnak kinyújtott karja őrzi, védi a gonosztól számotokra. Erősödjete, ne féljete!” Legyen meg, Atyám, [a te szent akarated, most és mindörökké! Ámen.]

14. Az Úr szól: „A kijelentett ígéretnek beteljesülése az Úrtól van annak órája és napja elrendelve. Halld, Izráel, ha hűséggel szolgálod a te Urad, teremted, mint Jézus tanítványa; [és] bizonyágtevő [leszel], mint Káleb,⁶⁵¹ erős hittel szolgálod az Urat, tiszta szívvel a mennyei örökségnek boldog osztályos részese leszel!” Legyen meg, Atyám, a te szent akarated, most és mindörökké! Ámen.

15. „Ó Izráel, akit az Úr keres,
fordulj el a bálvány világtól, Jézus itt vezet!
Figyelj, a Góliát hada erősödik,
vedd eszedbe: Izráel a seregek Ura ellen lázadozik.
A Szentlélek mennyei olajának pecsétje rajtad.
Dávid lelke éléd, Királyoddal haladj!”

Legyen meg Atyám a te szent akarated, most és mindörökkön örökké. Ámen.

16. Mennyei vigasz, mennyei üzenet:
„Örömteljes szívvel indulj, te kis sereg,
Meváltódat kövesd, vedd fel a keresztet,
így örökölheted a mennyei kincseket!
Az Atya Úristen letekinett alá:
ha volna e hű szív, ki őtet szolgálná?
A kereső lelkeket mind magához vonta,
a Szentlélek olaja és pecsétje rajta.
Rivall már a sátán, ordít mint oroszlán,
úgy siet, úgy verseng, zúg mint erős orkán,
érzi és tudja, hogy közel az az idő,
hogy a mi urunk, Jézus eljöveteleivel
lejár az órája, megsemmisülnie kell.
Jön az Úrjézus, az egyedüli Király
a mennyen, földön, ő országot immár.
Dicsősége mennyet, földet betölt,
ennek örvendj Sion, dicsérjed Uradat, Teremted
örökkön örökké!” Ámen.

⁶⁵¹ Júda fejedelme, egyike annak a 12 zsidó férfinak, akiket Mózes az ígéret földjének ki-kémlelésére küldött. Mivel ő és Józsué jót mondott Kanaan földjéről, csak ők ketten jutottak el az ígéret földjére. Vö. 4Móz 13,7 és Józs 14,6–14.

17. Zengés, zúgás az ellenség sok, védett és védtelen oda van. Az Úr felkelt, harcol a Sionért, végzései nagyok és csodálatosak. Az Úr vezet, figyelj tennenmagadba is, az Úrral őrizd meg a lélek eledelét! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

18. Menjetek be a szoros kapun, mint tanítványát az Úrjézus vár, hit szemeitekkel szemlélvén a megígért, szent Kanaánt. [Legyen meg,] A[tyám a te szent akaratod, most és mindörökké!] Ámen.

19. A Golgota vígasztal: „Kicsi nyáj, Jákób, a mennyeknek országa Jézus által bennelek felépiül. Hű légy mesteredhez!” Le[gyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

20. „A Szentlélek lángoló, lobogó tüze vezet el tikteket a Kármell[hez a]⁶⁵² szent, isteni hatalom, égi dicsőség látható, szent jegyéhez. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

21. Az Úr szól: Figyelj emberfia, a tornyosuló tenger fekete hulláma közeledik hozzád. Ó, Izráel háza, az Úr parancsára övezd fel magadat, add tudtul⁶⁵³ a nyájnak, meg ne riadjanak!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké Ámen.

[Ima]

Gondviselő jó Atyám! Dicsőít téged az én szívem, lelkem, {a} magasztalja ajkam a te háromszor szent, nagy nevedet, hogy őriző pásztorem vagy énnekem.⁶⁵⁴ [Én,] Jézus által hivatott és avatott tanítványod a szüntelen való szolgálatért hálákat adok tenéked. Ó, Uram, fogadd el törődött szívemnek hálaáldozatát szent Fiadért, az Úrjézus Krisztusért, kérlek! Ámen (1966) december⁶⁵⁵

XXII.

1. Szentlélek által felövezett hívek,
kik az Urat feltámadt lélekkel dicsőítitek,
a mennyei kijelentést, a Szentlélek vezetését
az utolsó időben megértitek.

Le[gyen meg,] Aty[ám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

⁶⁵² Kármel, az ószövetségi zsidóság szent hegye.

⁶⁵³ A kéziratban: „atutul”

⁶⁵⁴ A 23. zsoltár parafrázisa.

⁶⁵⁵ Valószínűleg ez a fejezet tartalmazza az 1965-ben írott igéket is, mert szokása ellenére a '65-ös évről nem adott személyes jellegű lezárást.

2. Az Úr szól:

„Mennyei király hívó parancsára
készülj fel, ó lélek, mennyei munkára!”

Az áradat ha riaszt, a bárka is kész. Siess, Jákób, az Úr vezet, át kell menned a réven, az ígéret földjére jutsz. Legyen meg, Atyám a te szent akaratom, most és mindörökké. Ámen.]

3. Ada az Úr nekem lélekben ilyen látást:

Vagyok én egy nagy mezőben, egy nagy tábla búzaföld mellett, és az a búzaföld körül van véve védősáncsal, és én látám, hogy a búzaföldnek a közepe olyan kiemelkedő, érett, rengő kalászhok vannak két oldalt, az aljba olyan félért forma és közte látok foltonként kék és piros búzavirágot. És én ezen a nagy isteni műven igen elmerengok, és szózat jöve ott hozzám. „Embernek fia, nézz a védősáncba! Mit látsz ott?” És én angyaloknak a sorozatát látom jönni-menni, aratáshoz való {készülő} eszköz van náluk, és ismét hallám: „Állj te is munkába! Az Urat szolgáló lelkek álljatok mind munkába, hogy mielőtt eljön a rostáltatás⁶⁵⁶ ideje egy szem se essen a sárba, hogy el ne tapossa a járókelő!”

Ez a látás az Úrtól rendeltetett. Mennyei. Legyen, Atyám, [a te szent akaratom, most és mindörökké. Ámen.]

4. Az Úr szól: „Az Úr karja az övéinek oltalma. Örvendj Sion, vígad Jákób, a mennyei angyalsereg béklyókat összetör, itt e földön lelkeket ment.” Legyen, Atyám, a [te szent akaratom, most és mindörökké. Ámen.]

5. Az Úrnak dorgáló és fenyítő vesszője Jákób házára- ki lett küldetve az Úrtól. Az Úr angyalának ez az üzenete: „A tornyosuló tenger foszladozik, ágakra szakadozik. [Az] isteni ígélet{nek} beteljesülésének valóra váltása siet és közeleg annak órája és napja. Isten dicsősége világosságra hozatik minden pogánynak szeme láttára.

Legyen, Atyám, [a te szent akaratom, most és mindörökké. Ámen.]

6. Az Úr szól: „Váró és kereső szívek, készüljete és öltözzete fel a hitnek hófehér ruhájába, mit az Atya a golgotai kegyelem által tart fenn a számotokra. Én, Jézus várlak titekkel Atyám országába.”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom, most és mindörökké. Ámen.

7. Az Úr szól: „Vedd szádhhoz a kürtöt, Izráel házáért legyetek hálások, ne legyetek engedetlen fiak, meg ne keményítsétek nyakatokat, hogy búslult felgerjedezésemben meg ne emésztessetek!”

Legyen meg, Atyám, [a te szent akaratom, most és mindörökké Ámen.]

⁶⁵⁶ A kéziratban: „rostáltatás”

8. Az Úr szól: „Jákób, neked szólok, vedd fel fenyítékem, ne taszítsd el mennyei vezetésem! Jegyemet, jeletem hagyom magam után.”

Legyen meg Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

9. Az Úr szól: „Figyelj, embernek fia, a Lázárok élnek, bizonyágtevők lesznek; a némák szólnak, szolgálatomban állnak. Keresek magamnak megtört szívét, alázatos lelket, ahhoz megyek, annál lakozom.”

Legyen meg, Atyám, a te szent [akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

10. Az Úr szól:

„Készül az Úr népe a kürt szavát hallva,
Leomlik Jerikó, Mammonnak⁶⁵⁷ városa.”⁶⁵⁸

Az Úr az ő népét [el] elpecsételte, ragaszkodjatok hívek a Szentlélek által kijelentetett mennyei, szent örökségnek az elnyeréséhez!”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

11. Az Úr szól:

„[A] vajúdó lelket az Úr felemeli,
a sötét Babilonból karjával kimentí,
a hajnalnak angyala alászálla,
a Golgota hősenek mindörökre bizonyágtevője marada.”

Le[gyen,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

12. Az [Úr] szól: „Felébredve, feltámadva dicsérd az Urat, Sion hegyére érkezett nyáj! Életnek eledelével és italával a te urad, [a] Király táplál és vár. A feltámadott Jézus, a te mestered elődbe jött, alászállt, hogy te el ne vessz.”

Legy[en,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

A próbáltatások ostroma egyre nagyobb[ak] és én az Úr akaratán megnyugodva, megalázva magam az Úr előtt állok.

13. Embernek fia, ébredj, az Úr figyel, az őrállók alusznak, a gonoszság vermének a szája ki van nyitva, egyen-egyenként nyeli el a juhokat. Legy[en meg,] Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

⁶⁵⁷ A kéziratban: „mamonak”

⁶⁵⁸ Vö. Zsid 11,30 „Hit által omlottak le Jérikónak kőfalai”

14. Ismét hallám: „A beoltódott kegyelem az övéinek számára mindörökre szól.”
Le[gyen] meg, Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

15. Az Úr szól: „Lelki tüzet nyervén diadalra jutál, az Úr maga vezet. Győzelem oszlopa síkra száll, kedveli juhait, neveken szólítja.”

Legyen, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

16. [Látás]

Látám én látásomban emberi nagy csapatot, olyan teve forma állatok vonják a szekeket és nagy zajt ütnek, hogy éhesek és eledelért kiáltanak. És erre az udvarra leszállásolnak az állatok, és olyan éhesek, hogy fűbe, fába, fagallyakba ragaszkodnak, és én az Urat hívám segítségül. És némileg lecsendesítem egyen-egyenként őket, de ők tovább zörgetnek, és én félni kezdtem, és belsőleg az Urat szolgálva kegyelemért zörgetek. És szótartot hallám: „Az Úr felszállást parancsol.” És én felszállok és onnan felülről nézem a kereső emberi csoportot, keresnek eledelt, de nem találják, és én számon űköt.

Le[gyen,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

17. Ismét felébredve. „Kelj fel!” A nyájnak pásztora /kiált/ szól és [a] juhok sorozata kiált: „Előre, vedd a horgodat a tengerbe!”

Le[gyen meg,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

Az író én vagyok, {a} 58 éves,⁶⁵⁹ {mint} özvegy, de gazdag az Úrban. (1967) december.

Az én hivatásom mennyei, idvezítő Jézusom érdeme.

[Záróíma]

Igazságos Atyám, hálát adok neked a megújító, mennyei kegyelemért, hogy el nem eresztet csak egy pillanatra sem az én kezemet! Irányítottad az én életem folyását ebben az évben is, gyásznapjaimban vigasztalóm, erőtlenségemben gyámolom voltál, szent Igéddel tápláltál, és kegyelmet nyertem a mennyi sáfárságfnak a kincseinek is az elosztására. Áldja az én lelkem az Urat és semmit el nem hallgat hozzám való nagy hűségéről. Ó, lelkek, dicsérjük az Urat, el ne feledkezzünk semmi jó tétéményéről!⁶⁶⁰ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

⁶⁵⁹ Mivel 1910-ben született, ekkor még csak 57 éves!

⁶⁶⁰ Parafrázisa a Zsolt 103,2 sorait.

1. [Látomás]

Vitetek én lélekben, látásban mint egy őrváltási helyre, és én ott az egyén előtt, mint ahogy megéreztem, visszataszítottnak érzem magam. És látok ott egy asztalnál ülni egy őszes korút. Az asztalon két szál gyertya ég, és egyet a kezébe tart és bizonyosságot tesz amaz előtt Krisztusnak kinyilvánuló mennyei, szent evangéliumáról. És én hálát adok az Úrnak és szózat adaték: „El vagy pecsételve a Szentlélek által mennyei munkára! Csak a Király szava igaz, – öntsed tovább –, csak a Király szava igaz, – öntsed tovább –, azaz dicsőítsd a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istent örökkön örökké!” Ámen.

2. Mennyei látás, angyali küldetési jelenetben.

Szól az angyal: „Leszállott az ég harmata ide. Megtört szívnek és léleknek gyógyír, mindörökre Jézus küldte, mennyből szálltam alá, égi jeltől tündöklök a ruhám.”

Dicsőség érte az Atyának,
a kegyelmet adó Úrjézusnak,
örökkön örökké! Ámen.

„Mennyei igazság idelent,
égi jelben örvendező lelkek,
ti, kik a Szentlélek munkájának gyümölcsei lettetek,
az én lelkem, az Atya lelke, gyönyörködik bennetek.”

[Legyen meg, Atyám,] a te akaratod most és mindörökké! Ámen.]

3. Az Úr szól: „Abban az időben, abban a napokban leszállván leszáll az Úr Sionnak magaslatára, megvigasztalván megvigasztalja az Úr az ő népét, a megszabadultak vigasztalásával felvarrándja [sic!] az Úr Sion leányának [a] hit virágának a bokrétaátját. Siralmas éneket énekelnek róla, siralmasabbat az eddigénél, mint minden idők emberei.” Legyen meg Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.

4. Az Úr szava a Sion hegyén lakozó nyájhoz:

„Mennyei tanításra felébredt lelkek,
ti, kik kegyelemből új szívet nyertetek,
a Szentlélek áldásának gyümölcseit Jézus által öröklitek.
Ígérethez ragaszkodók, ígéret magvai,
az Úr dicsőségére éljete!”

Legyen meg, Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

5. Az Úr szava az Úr dicsőségére élő nyájhoz:

„Jézus vére által szerzett szent szövetség megújított,
égi tűz jegyében ide aláhozott
szent Lettszövetség a lelki Izráel szívében íratott.”

Legyen meg, Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

6. A teljes Szentháromság egy, örök Isten szól - Jézus által -, kegyelmét újítja. „Én figyeltem az Ábel áldozatját, én figyeltem a Kain cselekedeteit is; nyilván van előttem minden szólásotok, tettetek, cselekedetetek ma is.”

Legyen meg, Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

7. Az Úr vigasza a terhet⁶⁶¹ viselő tanítványhoz:

„Beteg lélek hozzád jöttem,
hogy fájdalmadat enyhítsem.
Boldog vagy, ha megértetted,
hogy csak nálam van az üdved.
Lelki békéd, boldogságod⁶⁶²
mástól hasztalan is várod,
ajtódon állok, zörgetek,⁶⁶³
ó, nyisd meg előttem szíved!
{folytatás}

Az Úrjézus felkeresett,
mert juha vagy, hogy el ne vessz.
hogy dicsértessék szent Atya,
mert Lázárt feltámasztotta.
Dicsőség érte az Atyának,
a teljes Szenthárom[ságnak],
hirdessük nagy szeretetét,
bűnbocsátó nagy kegyelmét!”⁶⁶⁴

Legyen Atyám [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

8. Az Úr int, az Úr szava: „Ne késlekedjél azzal az Úrnak szolgálni, amit a Lélek kér!” Le[gyen] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

⁶⁶¹ A kéziratban: „kertet”

⁶⁶² A kéziratban: „békét, boldogságot”

⁶⁶³ Lásd Jel 3,20 „Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek...”

⁶⁶⁴ Ezt az éneket küldte be egy cédulán Borku Mariska egyik nagydobronyi hívének a be-regzsászi kórházba. Az ének 3. vsz-ának négy sorát már idézte a XV/37. igében. A teljes szöveget saájhagományozott formájában közreadjuk a Függelékben, I. sz. alatt.

9. [Látomás]

Vagyok én egy nagy templomban, azzal a lelkekkel, mellyel az Úr Szentlelke egybeforaszott bennünket és várjuk a főpapot; és megérkezett, és az úrasztalától szól: „Énekeljünk, hogy »Az erős Isten, uraknak Ura«.”⁶⁶⁵ És az ének végzetével Istennek ígéjét várjok, hogy hirdetni fogja, és akkor erős, elhatározott hangon szólít engem, hogy hálaimában dicsőítsük a teljes Szentháromság egy, örök igaz Istent. És ahogy a hálaima folyik, a templomban felbuggyan olyan jó illatú víz, mind feljebb, mind feljebb, felnövekszik, úgy mint az embernek az álláig érhetett, és akkor lecsapott erre a vízre egy ártatlan fiókgalamb. Erre nagy csudálkozás lőn, és belső hálaimában dicsőítjük az Urat örökkön örökké, ámen. [Legyen meg,] A[tyám a te szent akaratod most és mindörökké!]

10. [Látomás]

Hozzám szól egy angyal és felvisz engem egy magas hegyre, és mutatott nekem ott egy kutat, amely a hegynek a belsejéből fakad, és abban a kútban kisebb-nagyobb halak úszkáltak. És így szól az angyal: „Eztet a kutat Noé ásta, ez a kút a Noé kútja. Ezek halak, ebből a kútból az életnek eledelével és az életnek italával táplálkoznak a pálmák alatt, az egyedüli pásztor védelme alatt.” [Legyen meg,] A[tyám a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

11. [A] vihar egyre nő, és az Úr népe gúnyultatik a bizonyágtételért, mint Jézus követője [a] hit hegyén áll. Jézus a mi kősziklánk és erősít, nézzünk le a kezdetre, ha pacskol is az orkán, legyen Istenhez hű a mi szívünk, a Noé⁶⁶⁶ erős hite az ásott, ősi kút. Urunk vezet: „Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég.”⁶⁶⁷ Jézus vezet be a bárkába, ha hátra nem teki[nt]sz. Ő evez, vezet, tanít. Isteni parancsra, mint Noé, engedelmes légy, hogy új ég, új föld, mennyei Jeruzsálem⁶⁶⁸ örökös lakója légy!

[Intés: „A farezeusi osztály⁶⁶⁹ felbujtogatta ezt a munkát, az Úr int, a menyeyei kijelentett igazságok, a polgármester által tüzetesebben átvizsgáltatott. Legyen meg, Atyám a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

12. Az Úr vezet. Feltámadt a remény bennetek,
Krisztus munkásai meg nem restülhetnek.
A megígért kegyelem, a Szentlélek áldása,
Jézus által örökölt ígéretnek magva.

⁶⁶⁵ A Szcenzi Molnár Albert fordította 50. zsoltár kezdete.

⁶⁶⁶ Utólag javított szó.

⁶⁶⁷ Lásd Jel 1,8; 1,11 és 21,6.

⁶⁶⁸ Vö. Jel 21,1 és Zsid 12,22.

⁶⁶⁹ Értsd: az írástudók, a papok ismét feljelentették Borku Mariskát a világi hatóságoknál igehirdetése és lelki munkája miatt.

Mennyei munkások itt lent a viharban, angyali sereg védelmére bízva.
Mennyei kegyelem örökös joga [joglerőssé vált, itt lent számotokra.⁶⁷⁰
Le[gyen meg,] A[tyám a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

13. Az Úr szól:

„Mennyei küldetésben és biztatásban⁶⁷¹ felébredt lelkek,
kiket a Szentlélek irányít és vezet,
a gyümölcs érett és pirult,
az arkangyal gyűjti. És egybeforrt
a nagy Király zászlaja alatt.
A mester, a csodálatos parancsot ad:
„A villámlás a küirtszó: indulás!”
Jelszava: „nyitva a mennyeknek ajtaja,
az égi sereggel vagytok egybeforrvá,
mert a szent Atyának ez az akarata.”
Le[gyen,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

14. [Látomás]

Hozzám szól egy angyal látásban, mikor én hálaimával az Úr színe elé járulok, és szól az evangéliom örök, szent jegyében: „A te mennyei itt-lent-küldetésed ezzel [ki] van vizsgálva, és fel is van tárva, hogy a mennyei jegynek vagy a hordozója. Ajándék rajtad az alázatosság, béketűréssel a kereszthordozás. Elhagytad a Mammont,⁶⁷² [a] jobb részt választottad,⁶⁷³ Jézus a mestered, te tanítványa vagy, a Szentlélek pecsétjét viseled. Ez annak bizonyossága, hogy a te szíved a Szentlélek temploma, ebben a templomban Jézus tanít.” Maga⁶⁷⁴ ének harsonában felszállott, és én áldom az Atyát örökkön örökké. Ámen.

Le[gyen meg,] Atyám, [te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

15. Intellem a vigyázóknak, el ne szunnyadjanak, mert Heródes párt[ia]k⁶⁷⁵ közt élnek, laknak. Le[gyen,] Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.]

⁶⁷⁰ Ez a sor a záró frázis után volt a kéziratban, de értelemszerűen így következne.

⁶⁷¹ A kéziratban: „biztatásban”

⁶⁷² A kéziratban: „mamot”

⁶⁷³ Vö. Lk 10,42.

⁶⁷⁴ Ti. az angyal.

⁶⁷⁵ Heródes-pártiak (= Jézus ellenségei) voltak azok a képmutatók, akik a Heródes-királyok és a rómaiak palesztinai uralmát támogatták. Vö. Mt 22,16–22; Mk 12,13–17; 3,6. Nyilvánvaló a szövegből az adott történelmi helyzetre való célzás: a kárpátaljai hívő magyaroknak a szovjet rendszerben elszenvedett sérelmei sokáig tabutémának számítottak, és ma sem közismertek.

16. „Engem keress minden próbáid, kísértések között – [most, mikor] az ismeret a Lélek fölibe helyeztetett. Úrjézus serege, a kürtészó jelez, készülj, meg ne riadj, ha a Sátán harcot [kezd], tábort üt ellened! Mert ezek csak halottak és elvesznek.”

Legyen, Atyám, [a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

17. Órizkedjete a hitszegőktől, a pohár csordultig telt könnyűvel! A szegények fejedelme feláll, a hármass isteni tisztelet megkezdődik.

Az Úr szól: „Amiképpen Dávid és Saul. Dávidot Góliáttal szembe hitharcossá tévé, Dávid útját Saul elől rejté, és Dávidot védelem alá helyezé a seregek Ura,⁶⁷⁶ akképpen hozza napfényre Siónnak igazságát és elesik a vakság. [Legyen,] Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké. Ámen.]

[Ima]

Gondviselő, jóságos Atyám, hálát adok neked, hogy a sokféle próbáltatás közül megadtad a kivezető utat, az Úrjézus érdeméért számunkra oltalmaztat szent evangéliomodat. A lelki család szívébe vigyázót rendeltél annak védelmére, hogy sáfárkodhassunk a ránk bízott szent talemtonnal. Kérlek, ó, jó Atyám, az Úrjézus érdeméért őrizd meg bennünket továbbra is a gonosztól, őrizd meg magvainkat, hogy kegyelmet nyerő lelkünk[kell], hű szívvel szolgáljunk, [és] dicsőítsük a te háromszor szent nevedet, örökkön örökké. Ámen. December 1968.

Mennyei Jelentés. Az író én vagyok; elhivatásom[at] 26 éves voltam, mikor kaptam az Úrtól. 58 éves.

János [?]

XXIV.

1. Az Úr szól: „A feltámadott Jézus szembejött teveled és ekképpen szólít: »Én kereslek téged, ismerem utadat, egybeforrasztom az én juhaimat. A rostáltatás, tisztítás napja ez, avagy elrejtőzhettek-e szemeim elől? «

[Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

2. Elaluván: „Ebből kelj fel, ébredj a mérték és a mérleg az én kezemen keresztül, az én juhaim számára előkészítetted kegyelem és az irgalom viszi végbe ezeket.”⁶⁷⁷

[Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

3. Az Úr szól: „Kezemet feltárom, az Úr lelke vezet, figyeld e mentő és védő kezet! Keljete fel, az Úr győzött! Hálaival, szívnek belső hálaíával jelenjél meg a főpap előtt!

119. zsoltár; 48. zsoltár 15. v[ers].

⁶⁷⁶ Vö. 1Sám 18. és 19., valamint 1Sám 17.

⁶⁷⁷ nehezen értelmezhető, zavaros ige

4. Ismét szól: „[A]Miképpen a pusztai vándorlásban tápláltam az én népemet, avagy nem az a könyörölő Isten vagyok-é ma is?”

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

5. Ismét. A mennyei kegyelem az irgalom edényein megnövekedett, elégséges a mennyei védelem idelent. Az Úr szól: „Én keltem fel az én szentséges hegyemről érettetek, szentséges eledelem megosztám veletek.”

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

6. Ismét szól az Úr: „Dávid győzelme, Jézus szeretete, a Golgota ereje, a megnyitott szent szövetség jegye.”

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

7. A Saulok dárdája⁶⁷⁸ ki van élesítve, megkeményedett szívük⁶⁷⁹ a kegyelem ellen dúl, az ő kábultságát én figyelem oly jogosnak bizonyul {önmagának}, hogy [csak] egy lépés közöttetek és a testi halál között.

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

8. Az Úr szól: „Megtartatásodra vigyázz, mert valóban a Noé napjai ezek.” Az Úr szól: „[Miképpen az] angyaloknak a sokasága jelentette a pásztoroknak a próféták, követek küldetésének mennyei jegyekben valóra váltásának megérelését a váró szívekhez és a sóvárgó lelkekhez, akképpen keress fel! Ímé a megdicsőült Krisztus sokakat [...] ⁶⁸⁰ és elkezdve valóra váltását, én Úrjézus visszajövök és az enyémeek engem dicsőítenek.”

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

9. Az Úr tanít, ébreszt. A szeretetnek élő, tiszta fénye az egymásra tanált Jézus tanítványa mind az Úr vezetése. Ez a kegyelem áldása, a feltámadt léleknek gazdag talentoma, [ami] Isten dicsőségét hálával szolgálja.

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

10. Az Atyáé: „Az enyémeek az én juhaim, a mennyei kürtnek⁶⁸¹ szavára indulnak mennyei szolgálatra.”

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

„Áll lábadra, hitteljes szívvel szolgálj, hogy ama napon a szentek sorozatában élj!”

[Egyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

⁶⁷⁸ Vö. 1Sám 19,10.

⁶⁷⁹ A kéziratban: „szívek”

⁶⁸⁰ A mondat állítmánya hiányzik, így az ige nem értelmezhető.

⁶⁸¹ A kéziratban: „Kürtnek”

11. Az Úr vezet: „A mennyei kürtnek szavát hallva, őrálló, vigyázó, készülj fel nagy napra, mert elközelgett az a nap, hogy a keménynyakú, bűnre bünt kereső embert a pusztító kemence elnyelje.”⁶⁸²

[Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

12. Az Úr ébreszt: „Igazságom jegyében zörgess és feloldoztatol! Sok lelkeket a vigasztalás talentomával elhalmozol. Én, én vagyok az Úr, ki kiviszem az én nyájamat ama folyamhoz, az én pálcám és pásztorbotom irányítást nyújt.”

[Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

13. Az Úr szól: „Közömbös élet: halál, élet szakadék, ezek ellen lelkeket mentve használd az Ige fegyverét, hogy béke ország az én országom, így örökségem dicső, hegyemen élsz.” [Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

14. Az Úr szava a hittelmes néphez: „A királyság egy a földön és a mennyben. Ti, kik a Szentlélek által újjászülettetek, a szent céloknak szolgálatában állván, mint szentelt levélből mennyei üzenet jegyében világos látással olvashatók lehettek.”

[Legyen meg,] A[tyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

1969 december 28.

[Záróima]

Kelgyelmes, jóságos, édes Atyám, ki engem Jézus által meghallgatol és tanítol, áld a lélek a nagy kegyelmért, hogy szolgáló leányodat, mint eszközt⁶⁸³ a te szent evangéliomodnak, az Igének mennyei sáfársággal indítottól el szolgálatára, hogy dicsőíttessen itt köztünk a te háromszor szent neved. Atyám, légy irgalmas hozzám, hogy a kísértet nekem ne árthasson, a te nagy nevedért⁶⁸⁴ állj mellém mindörökre! Legyél pártfogóm, mert eljött az utolsó óra, ami a tiéd. Dicsőítsd meg magad a te szent fiad, a Jézus által! Hallgass meg!

Igazságos, mennyei Atyám, szívemnek teljes erejéből kiáltok hozzád és reád bízom az én lelkemet, testemet. Uram Isten, légy nekem továbbra is irgalmas, kegyelmes bírám, mennyei Atyám, aki engemet megkerestél és az Úrjézus Krisztus által kegyelembe vettél! Igaz Atyám, én is vágyakoztam tehozzád, hiszen Atyám, te tudod, hányszor indítottad meg szívemet, lelkemet és biztatván szent Fiad által, hogy csak ne féljek, higgyek, keressek, zörgessem⁶⁸⁵ és Te meghallgatol. Én Uram és

⁶⁸² Vö. Mt 13,41–42.

⁶⁸³ A kéziratban: „ezközöt”

⁶⁸⁴ Jellegzetes imazáró frázis, melyet valószínűleg Szikszay imádságos könyve terjesztett el.

⁶⁸⁵ Vö. Mt 7,7.

én Istenem,⁶⁸⁶ beismerem, míg teljesen meg nem ismerttetted velem a próbák által magad, én sokszor eltévedtem és megrontottam törvényedet, de minek utána megismerttetted velem az igaz ösvényt, amelyen nekem járnom kell, amelyen nekem haladnom kell, én ezek által megértettem, hogy boldog lélek az, akit Te kegyelembbe fogadtál. Uram Isten, Te indítottad szívemet, lelkemet {hogy} évekkal ezelőtt, hogy külön órákat és órákon át testestől lélekben tenéked szenteljem magamat. Jézusom, te voltál az, aki mind közelebb, mind közelebb jöttél énhozzám, és kezdte szívemen ajtót nyitni magadnak, helyet készíteni és engem lélekben, testben magadnak átforgatni. Atyám, én Istenem, Te tudod, hogy minden imám végeztével a Te kegyelmed és a Te akaratodat kértem, hogy a próbák között erősítsél meg engem, hogy a kísértet rajtam erőt ne vegyen! Kértem a te bátorító Szentlelkednek erejét, hogy ha bár itt e földön üldöztetem is, csak ama mennyei hazában legyen nekem boldog, örök osztályrészem! És Te tudod, Uram Jézus, hogy ezekért volt nekem könnyű itt e földön minden testi gondot, hamisságot, minden velem közlött sok⁶⁸⁷ igazságtalanságot az emberektől elbírnom, és mivel ezeket velem megértetted, Te tudod,⁶⁸⁸ Uram, mit kértem. És Te, fellettél nagy irgalmasságot cselekedtél énvelem, mert mikor megértetted velem, hogy a Lélek az, amely megelevenít, a test nem használ semmit.⁶⁸⁹ Ekkor kezdted hozzám küldeni szent Fiad által mennyei kijelentéseidet, és én, gyenge porféreg nehezen értettem meg, hogy Te, Atyám nem érdemből, de kegyelemből mit akarsz velem cselekedni; és bízva, reménykedve, remegve, félve hallgattam a Te hozzám küldött szövegadat, mert én mindent csak magamra értettem, és Te, Atyám, adtál nekem ezekhez lelki, testi erőt és a Te Szentlelked által megértetted velem, hogy mire hívol és hívtál el engem. És Jézus által tanítál, hogy mit cselekedjek és tegyek, és ezek nem is voltak súlyosak, habár gúnyoltak és gúnyolnak, mindazáltal mind közelebb érezte és érzi a lélek a te jelenlétedet. Nekem a Te igád gyönyörűsége és könnyű,⁶⁹⁰ és amit rámbíztál átadtam azoknak a híveknek, akik[ke] Jézus által idevezéreltél. De most, Atyám, feltátotta száját a téged igazán keresőkre a Gonosz, el akarja a lelkeket rabolni, és tetőled, Uram Jézus, tiltani. Azért könyörgök, kelj fel Te magad és a Te szent ígédet véd meg! Mentsd meg a Tebenned bízó népet a Te nagy nevedért, Te magadért! Atyám, szállj a síkra és szégyenítsd meg a Te ellened és a Téged követők ellen támadókat! Ne késsél, Atyám, mert kétségbe veszik a Te munkádat, üldözőbe veszik a te szolgálódat, szolgáló leányodat! Jézusom, ne késsél! Várja az én lelkem az

⁶⁸⁶ Lásd Jn 20,28.

⁶⁸⁷ A kéziratban: „eog”

⁶⁸⁸ A kéziratban: „tetűdom”

⁶⁸⁹ Szó szerint Jn 6,63; részben 2Kor 3,6; gondolatilag lásd Róm 8.

⁶⁹⁰ Vö. Mt 11,30 „Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű.”

Urat,⁶⁹¹ várja a Te szabadításodat, azért vedd fel ezen ügyet Te magad, a Te nagy nevedért, a Te dicsőségedre! Mindazáltal Te tudod, hogy mire van itt szükség, azt add meg nekünk Jézus érdeméért! Ámen, ámen!

[Az] IMA AZ ÜLDÖZETÉSI NAPOKRA A HITÉRT ÉS JÉZUSÉRT,⁶⁹² azaz Isten országáért, a láthatatlan egyházért, amelynek a mi Urunk, Jézus az egyedüli pásztora örökkön örökké. Ámen.

Vette kezdetét a lé[le]k esedezése folytán 1939[-ben] és erő[sö]dik 1946 október. Az író én vagyok, amiket láttam, hallok a bennem lakozó Lélek által, arról teszek bizonyosságot.

A vihar és a harc mind egyre növekszik. Uram, Jézus, tarts meg a Te szent országod számára! 1954. év december.

A tűzrostáltatás órája közelebb, közelebb hoz, Uram, hozzád.... 1955.

Uram, Jézus, légy kegyelmes, a látás órája a végefele jár, hogy beteljesüljön! És felkel az Úr és ítél. Uram, irgalmazz! 1956 dece[mber].

A kegyelem Istene felindítá az én szívemet és jegyezem a testi éveket. 1957. És én[gem] gyenge eszközt a kegyelemnek Atyja és Istene lélekben, testben erősít, óv, véd a Gonosztól, hogy a rám bízott talemtommal sáfárkodhassak.

1958/1959/1960/1961/1962/1963/1964/1965/1966/1967/1968/1969.

XXV.⁶⁹³

1. [Ima]

Nagy kegyelmű Isten, mennyei, édes, jó Atyám, aki a te szent Fiad érdeméért kegyelmet nyújtol a Tebenned bízónak, ó, számláld a Te juhaid közé vándor gyermekedet, aki reményt veszítve bujdosik! Ó, Jézus, Istennek szent Fia, aki a megfáradottakat hívod magadhoz, kérve kér az én megtört szívem térj el az én tévedésemtől, és kegyelemből vigasztald meg megsebzett életünket, ami balgatagságunk miatt zúdult mireánk! Érezzük, Atyám, hogy méltán viseljük e próbát, de a Te irgalmad felettébb nagy. Édes Atyám, Jézus érdemére támaszkodva esdve kérünk, vezérelj bennünket együvé, tékozló fiaidat és leányaidat. Küldd a vándor elibe, aki bujdosik a vétek miatt, a Te angyalodat és nyújts neki kivezető utat! Tebenned, te általad adj neki reménységet, Szentleket, Tebenned vetett bizodalmat! Édes Atyám, édes Atyám, oltalmaz bennünket a Gonosztól Jézus érdeméért! Ámen.

⁶⁹¹ Vö. Zsolt 130,5–6.

⁶⁹² A NAGY betűvel a prófétaasszonynak azt a gondolatát akartam kifejezni, hogy ő ezt a záróimádság címének szánta.

⁶⁹³ Ezeknek az igéknek időbelisége bizonytalan.

2. [Ima]

Áldást osztogató, édes, jó Istenem! A múltó év elteltével megállok még szent fel-séged [előtt], hogy hálát adjak Tenéked, hogy engemet, erőtlén eszközödet, in-gyen, kegyelemből megőriztél a Gonosztól, amely lépten-nyomon üldözött, és adtál erőt a léleknek, hogy hozzád tudott kiáltani szabadításért, és Te nem hagytál el, ha-nem Jézus érdemeért kegyelmeztél! Tehát tiszta kegyelem az élet és a megtartatás számomra, mert teljesen, csupán iste[ni] kegyelem, hogy én ezen az elmúlt évnek napjaiban ki nem múltam, testemnek r[os]táltatása⁶⁹⁴ alatt, amikor próbára tétet-tem. Köszönöm, Atyám, a próbatélelt, hálát [adok] Neked a megvettetésem[ért], amikor a Te nagy nevedért gúnyúlnak, hálát [adok] azért, hogy félreértene, hálát a sebekért, hálát a szeretett testvérekért, hálát a fenytékért, mert ezek által győztél meg és tartottál meg feltámadva lélekben, de összetörve testben, hogy bizomyságte-vőd legyek Neked, mennyei Királyom, hogy amire elhívtál, hirdethetem és kapcsola-tban lehetek Teveled! Ó, édes Atyám, továbbra is kérlek, légy nekem gyámoszlo-pom,⁶⁹⁵ fogd fel ügyemet, erősítsd hitemet, hogy ingyen kegyelemből, hit által kegyel-met tanáljak Tená[lad], hogy a Te országodnak lehessenek boldog, örökös lakosa! Jézusért, ó, hallgass meg! Ámen.

1956 december. Dicsőség Istennek!

Amikor is az én férjem kivitt a frontra, '43-ban.

János 10. rész.⁶⁹⁶

3. [Látomás]

A kezemben van három szál virág, egy szál fehér, zöld levéllel és bimbóval, két szál piros az is zöld levéllel, és az én kezemben nőttön nő, és mindig jobban nyílik kifelé, és én fogok egy erősen szőtt zöld pamotszálat és összekötöm. És én a virágot kezemben tartva szólok egy öreg idejű testvéremnek, hogy tanítaná az én családomat értelemre, de különösen a férjemet. És az öreg idejű kezdte tanítani, és akkor egy istentagadó nekifele rohant, és lélekben, testben meg akará ölni, és én sírok látásomban, és [az istentagadó] hátrább lépett egy lépéssel.

Zsoltárok 2. rész 12 vers.

4. [Ima]

Én Istenem, légy kegyelmes hozzám a Jézusért! Ámen.

Kegyelmet esdekel erőtlén gyermeked, Jézusért könyörög, irgalmazz! Áldott légy, Istenem, hogy felébresztettél engem, Jézus nevében kérlek, porba hullok, kegye-

⁶⁹⁴ A kéziratban: „rúztáltatása”

⁶⁹⁵ A szó konkrét, építészeti jelentésében többször is előfordul Ez 40. és 41. fejezetében. Szimbolikus értelemben valószínűleg Szikszay imádságos könyve terjesztette el.

⁶⁹⁶ Az utalás valószínűleg a Jel 10. részére utal, melyben az angyal a további próféciákra utasít.

lemből hallgasd meg kérésem! Kegyelmet vár Jézus érdemi által az én bűnös szívem. Kegyelmezz meg erőten, vándor gyermekednek! Cselekedd ezt a Jézus érdeme által velem! Gyermekeidet vezérelj együvé Tebenned, Teáltalad, kegyelmezz, irgalmaz Istennem!

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod, most és mindörökké! Ámen.

5. [Ima]

Kegyell[em]nek szent Istene, könyörgünk hozzád,
Jézus érdeméért fordulj hozzánk,
elárvult életünket lásd meg,
nehéz napjainkban erősíts meg!
Megígérted, Urunk, velünk maradsz,
hogyha szívünk Tehozzád hű marad,
ha megőrizzük szövetségedet,
melybe Jézus által vettél be bennünket.
Szövetséged jele feltűnt immár rajtunk,
tudja ezt a Sátán és ellenünk fordult.
Nagy irgalmú Isten, téged dicsőítünk,
mert Te vagy arra méltó, hogy Jézus által Tégedet kövessünk.
Golgotán szenvedő, mennyei Királyunk,
ez az üdvöt adó és feltámadásunk.
Örökkön örökké! Ámen.

6. [Ima]

Feltámadva várunk, ó, Jézus, Tégedet,
várjuk a Te visszajövedeledet.
Te jössz és itt vagy most is, nem késel soha,
de ezt a vak népek nem veszik észre soha.
Kesereg Sionod, riadnak a juhok,
Tégedet keresnek, ó, hálás szózatod. [sic!]
Jöjj és gyógyítsd meg Sionnak sebeit,
mit rajta ejtett[ek] hűtlen testvérei!
Érzi tanítványod, az idő elérkezett,
ki az én testvérem, nénéim
énnekem erről a Lélek bizonytságot tesz,
hogy amit isteni mesterünk szólt és érzett,
azt a tanítvány is éppen megérte ezt.
Dicsőség érte az Istennek, örökkön örökké. Ámen.

7.

Ezek után nincs földi otthonom,
lélekben már én otthon vagyok.
A porsátor a léleknek háza,
ez összeomlik a Jézus szavára.
Indulok és haladok is veled,
a Golgota útja vigasztal engemet.
Ha roskadozok is a keresztnél,
jó a Jézus és magához fogad.
Itt állok a Golgota tövénél,
megharcoltam a nemes harcot már én,⁶⁹⁷
bizonyosságul szól nekem Mesterem:
„Enyém vagy te örökre, gyermekem.” Ámen.

Testvéreim, kik az Úrban itt maradtatok,
az én hazamenetelemon⁶⁹⁸ megnyugod[ja]tok,
Gyermekeim, kérem az Úrjézust,
hogy [véd]je lelketeket, hogy testben is az övé legyetek!
Örül szívem, mert már megáldoztam,⁶⁹⁹
a hitemet én megtartottam.⁷⁰⁰
Itt maradott tanítványai az Úrnak,
az Úrjézustól el ne hajoljanak!
A Szentlélek, az egy, igaz, Isten vezéreljen,
egykor, az ő elrendelt napján az örök hazába
mint választott juhait bevigyen!⁷⁰¹

Legyen meg mindenben, Atyám, a Te szent akaratod, örökkön örökké! Ámen.

8. Az Úr szól: „A kegyelem ajtaja megnyitott, hozzád isteni szózat küldetett. A mennyei követ így szólít téged, »A teljes Szentháromság, egy, örök Istent dicsőítsétek!« Számodra örök hajlék készített, a menny, ég, föld Ura {számotokra} Jézus által mindezeket veletek cselekszi.” Dicsőség Istennek, el nem hagyatol! Felkeltem, felkeltek mint erős isteni kéz, Bábelből kivezetem az elkeseredett és hozzám kiáltó szívet.

[Legyen meg,] A[tyám a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen.]

⁶⁹⁷ Pál apostol szavainak parafrázálása, vö. 2Tim 4,7 „Ama nemes harcot megharcoltam...”
⁶⁹⁸ Értsd: „halálomon”

⁶⁹⁹ 2Tim 4,6 „Mert én immár megáldoztam, és az én elköltözésem ideje beállott.”

⁷⁰⁰ Az előző páli igehely folytatása 2Tim 4,7 „...a hitet megtartottam”

⁷⁰¹ E búcsúversének néhány kezdősortát vették fel Borku Mariska sírkövére. Hosszabb változatát beírta a saját Bibliájába is.

Lettszövetség³.

1. Az Úr vezet, feltámadt a remény bennetek, Krisztus munkásai meg nem rendülhettek! A megígért kegyelem, a Szentlélek áldása, a Jézus által örökölt ígéretnek magva. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

2. Mennyei munkások itt lent a vihar[ban] angyali sereg védelmére bízva. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

A mennyei kegyelem örökös joga jogerőssé vált itt lent számotokra. Nem vagytok és nem lehettek a reménytelenség mocsarába. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Az Úr szól:²

„Mennyei küldetésben és biztatásban felébredt lélek,
a Szentlélek irányít és b[iztat]: ébredj!

A gyümölcs érett és pirul, az arkangyal gyűti
és egybeforrt a nagy Király zászlója alatt.

Mint mennyei király parancsot ad: »haladj!«

A kürtszó, villámlás jelszava,

kinyílt a mennyeknek ajtaja,

az égi sereggel egybe vagytok forrva,

mert a Szent Atyának ez az akarata.”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

3. Hozzám szól egy angyal látásomban, mikor én hálaimámmal az Úrnak a színe elő járulok az evangéliom örök szent jegyében. „A te mennyei itt lent küldetésed ezzel van vizsgálva.”

Az Úr szól: „Vezetve kürttel, karddal a vadak fondorkálnak.” [sic!] Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

4. Én, Úr szólok: „Kereskedj a gyöngyök[kel]³ talemtom [!] sorozataként! Mint a drága áron megmentett edények, fényt áraszt az Úr rátok, hogy e sötétségben fáklyaként égjetek, és éljetek örökkön örökké!” Ámen! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

5. Az Úr vezet, zeng és zúg a tenger habja. Jézus, a te királyod hív, szent tűzjegye világít közötted. [„Ti,] választott eszközök éltek a holtak között, mint én juhaim; én követem, foglyom vagy te nekem.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

¹ Badó Alica kockás „tételek” füzetébe írva a *Lettszövetség*nek időrendben ez a vége.

² Ugyanennek a verses ígérek lásd a *Lettszövetség* 2A XXIII/13. ígében.

³ A kéziratban: gyöngyöket

6. Én, Úr szólok: „Úgy vigyázz, erősen állj, mert a tagok dicsekedése a megaláztatásnak mélységét szüli tereád! Minden nap a halál révén állsz.” Le[gyen meg,] Atyám, a te szent akaratom!

7. „Mert az áldást mely[et] tőlem kaptak, az áldást, az áldott kegyelem újító hatalmát homályba ejti az erőtlenség, nem látó cselekedet. Én nyitott szemmel vigyázok rád.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

8. Annak okáért vitt engem a lélek a pusztába, ott töltöttem a Te Lelkednek⁴ vezetésével a teljes, hosszú kegyelem sok-sok áldott munkáját. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom! örökkön örökké! Ámen!

9. A látomás az Úrtól ez:

Vitetek én lélekben nagy távoli pusztán át és egy magas hegyre, mind magasabbra, szinte érzem a rám áradó napnak a sugarát. És a fény úgy tűnik nekem fel, mintha sok csillagok közt volnék és [ebben]⁵ a felséges szépségben olyan züldes [sic!] borostyán közt vagyok, de én fáradtnak érzem magam, és olyan pázsitforma helyiség [sic!] és reá feküdtem. Mélyen pihentem, és angyal éneknek hangja szállt felém, és felrázott engem egy erős tekintetű angyal, és szólított, hogy keljek fel és egyek. És én néztem, hogy mit. Éreztem is, hogy éhes vagyok és volt ott olyan narancsforma gyümölcs, és ettem. Erre az angyal feljebb szállt, és én is utána, és itt hagyván ezt a helyet,⁶ és egy nagy, tiszta, magas hegyen találom magam, és látám lélekben az érettünk szenvedő X Jézust a kereszten. Látom az ő vérző szívét és gondolám, az a fájdalmas szív nem szólhat.⁷ És megszólított: „Amit szóltam hozzád, írd fel hártýára, és add át egy öreg korú testvérnek!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom! örök[ké]! Ámen!

10. „[Az] életnek fejedelme én vagyok, alászállottam érted, hogy áldásomat a Lettszövetség, szent tűzkereszttség jegyében kitöltsem. Ezzel felköltöttelek, éberség, vídamság Izráelnek.” Le[gyen meg] Atyám a te szent akaratom mindörö[kké]!

11. „Kiálts és ints! Nagy, sötét homály borítja a földet, ég[nek] és száradnak a fák, fel-felvillan itt-ott közepette az égi jel. Jézus szava hangzik, hív a halálból, ki a sötétből, »én vagyok a világosság«...⁸ Dúlnek, hajlongnak, összeroppannak a száraz

⁴ A kéziratban: *telelkednek*

⁵ A kéziratban: *ez*

⁶ A kéziratban: a ()-be tett, áthúzott rész javítást jelez: *itt hagyván (ezt a nagy, magas, tiszta hegyet)*

⁷ A vérző szívű Jézus a kereszten jellegzetes katolikus szentkép.

⁸ Vö. Jn 8,12 és 9,5.

fák, se ág nem marad, se gyökér, de »aki én bennem marad, örökké él.«⁹ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

12. Az Úr szól: „Szelíd lélek, halld a zúgást, lelki tűz zendül, lelki szülést visz végbe, új lelkeket szül a mennyei vigasz. Szent éltető jel ez, legyen elégtétel a megtört szíveknek.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

1970.

13. Mennyei ismertető vezetés, az örök isteni szónak irányítása rövidre metszett, (lejár a kegyelem), (rövid az idő), és számba, és figyelembe vétetett (a munka és a munkások). Megújulás, átváltozás, az utolsó idők ezek. Isten – (Jézus által) – szól: „Újjá teszek mindent.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!¹⁰

14. A szülés élő napjai elérkezett [sic!]. (A fa) termi a magzat ág gyümölcsét. De nagy és nehéz vajúdás között a [jön a meg]mentő, az Úr parancsára a mennyei angyal sereg. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom[od].

15. Az Úr szól: „Igazságom jegyét hordozó lelkek, az elkészült kegyelem Jézus által vár, az én hit-hegyemre meneküljete! Védve véd a szeretet.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

Az író én, az Úrnak szolgáló leánya vagyok. Kezdte velem a Szentlélek újjászülésem [sic!] 1936 október egy, és én testben-lélekben¹¹ azóta az Urat szolgálom. 1970. december 15., az író én vagyok.

16. Az Úr szól: „Krisztus királyságának küldetésében élsz. Erősödik a bálvány körülötted őrváltásról őrváltásra, őrváltást cserélve. Ennek felibe nézz, mennyei jegyeknek hírnöke maradj, hogy élj!”¹² Szentléleknek szava zúg, zeng: „Én kereslek, engem keress! Én a hit hegyén, mint király, könyvem lapján a beírt juhok. A rendelt órára – mint én juhaim – mind hozzám siettek, mert az én nevemet viseled.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

17. Látás

A kútnak a mélységből, egészen felszín[re]¹³ feljön a víz, buzog, csapkod, mint a forrás. De én ezt el akarám rejteni, mert magasan csapkod, és sietek merni és szétlocsolni ezen az udvaron. És ez fárasztó munkát adott, de én ezt olyan titkoza-

⁹ Vö. Jn 11,25–26.

¹⁰ Ugyanezt az „igét” minimális eltéréssel lásd a 18. sz. alatt.

¹¹ A kéziratban: a ()-be tett szó javítást jelez: *testben (azóta) lélekben azóta...*

¹² Lásd ugyanezt az „igét” minimális eltéréssel a 31. sz. alatt.

¹³ A kéziratban: *egész felületén*

tosan [sic!] végzém, és mikor mertem, folytonosan láttam is csendesedni, és el is fáradtam és leültem pihenni, és a kimerített vizet néztem. És látom látásomban, hogy a víz elfolyása után olyan tojásbélhártyához hasonló burkulat van ezen az udvaron, de félelem vesz körül, mert alatta gyöngyök csillognak, nagyobb-nagyobb csomóban kitündöklök a hártyaforma takaró alól. Megrendülök. Ha ennek a fényét meglátják, annyian fognak idegyűlni mint 1937, 1938, 1939 február[ig]. És erőt kértem az Úrtól és felálltam, és mint egy háziasszonynak kisebb nagy[obb] edény van legközelebb a keze alatt, összeszedtem az edényeket, fazekakat és a legnagyobban fénylő csomóban tündöklő gyöngyöket mind beleraktam az edényekbe, hogy ne lássák az arra menők; és el is takartam, ráhúztam a függönyt [sic!]. De teljesen nem tudtam összeszedni, ott maradt[ak] kisebb darabok és olyan fénysugárt árasztottak, mint a napnak a fénye. És én már eztet nem szedtem fel, mer' nem is érkeztem, és megnyugodtam azon, hogy eztet a szót kaptam: „Amit én cselekszem, nem érted, de maj' később megérted.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod! (xxx)¹⁴

18. Az Úr szól: „Mennyei ismertető vezetés, az örök isteni szónak irányítása rövidre metszetett, lejár a kegyelem, rövid az idő, számba és figyelembe vett a munka és a munkások, megújulás, átváltozás, az utolsó idők ezek, Isten szól Jézus által: „Újjá teszek mindent.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod! Legyen meg Atyám a te szent akaratod örökkön örökké! Ámen!”¹⁵

19. Irgalmas Istenünk, legyen neked hála,
hogy kegyelmet tanált előtted az árva.
Újév vasárnap.¹⁶ Erre a regge're ilyen látást ada nekem az Úr:

20. A kis házban vagyok és az Úr szól: „Szorosan zárd be házadnak ajtaját,¹⁷ mert pártos nép közeledik hozzád!” És én úgy tevém. És lesben voltak ott kívül, és én nem nyitám meg az ajtót és lábtót¹⁸ hoztak és felszedték a cserepet, és a padláson hozzám szálltak, és én nem mertem szolgálni, és akkor leburultak és imádkoztak. És szól hozzám az Úr: „Kérdezd őket, mert én kérdezem: miért vagytok hűtlenek és engedetlenek? És miért nincsen hűség, csupán csak a kegyelem, hogy el nem hullottatok, és el nem hulltok?” Ezékiel 3. rész 24, 25 vers.¹⁹

¹⁴ Itt a következő, 18. számú „ige” 9 sornyi fogalmazványa át van húzgálva.

¹⁵ Lásd ugyanezt az „igét” minimális eltéréssel a 13. sz. alatt.

¹⁶ 1971.

¹⁷ A kéziratban: *házadnak (mert) ajtaját, mert*
¹⁸ *létérát*

¹⁹ Ezek az igehelyek valószínűleg hasonló biblikus szituációt jeleznek, de az is lehet, hogy ezt olvasta az „ige” megkapása után a szerző.

Az Úrhoz erősen ragaszkodám, mert én ezek után testben elgyengülék. És az Úr angyala szól egyszer, szól kétszer, két ízben látásomban. „Kelj fel és vigyázz!” Mikor először szól, csak nem ébredtem és másodszor igen. Kezdem figyelni, és noha be volt zárva az ajtó, megmutatkozott a halál angyala. Különösen szokatlan jelenetnek látszott a személyére nézve, és én az ige kardjával vitatkoztam vele [sic!]. És hátrább hódódott, nem engedte az Úr hozzám, parancsolt a megtartatásom felől, és [így a halál angyala] eltávozott.

Mózes II. könyve, 4. rész, 24 vers

Mózes I. könyve, 17 rész, 14. vers

Mózes első könyve 4. rész 5, 6, 7. vers

Kegyelmet váró szív, bízz és higgy! Erősséged az Úr, szólj a zörgetőknek! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

21. Az Úr szól: „Felkeltem, felkeltettelek. Mint erős isteni kéz Bábelből kivezetem az elkeseredett és hozzám kiáltó szívét.” L[egyen meg], Atyám, te szent akaratod örökkön örökké. Ám[en].

22. Jelentés, irány, kapcsolat, az Úrnak angyala vezet. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

23. Az Úr szól, ébreszt látás által.

Látásomban egy nagy főorvos hozzám jöve tiszta fehérbe öltözve és szól: „Át leszel vizsgálva” És előmbé tartott napsugárhoz hasonló fényességet, és nekem bele kellett nézni, és szólított, hogy nyújtsam ki a nyelvemet, és így szól: „Az ó nyelvnek, azaz a régi nyelvnek alig van látható nyoma, ímé, én kötést, azaz orvosságot adok neked.” Erre meg is kente a nyelvemet és szól: „Új nyelvet nyersz ezek után, csak vigyázz rá, hogy evés közben az orvosság le ne törölődjön!” És én ezek után éreztem meg, hogy az áldott orvos megérintette szívemet, lelkemet. Lelki nyelvemmel kell szólnom, új nyelvvel,²⁰ mert Istennek ez az akarata.²¹

Az Úr szól: „Égi szózat leküldetett, az engedelmes lélek meghajlik és irgalmaságot nyer, és szolgál, és követ.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

24. Az eretnokségi vád tisztáztatott. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

²⁰ Vö. Mk. 16,17 „Azokat pedig akik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek, új nyelveken szólnak.”

²¹ Ez a látomás a *Derceni Lettszövegségben* (DL) is szerepel a 728. szám alatt.

25. A látás ismét ez, küldetett az Úrtól:

Két erős ökröt látok befogva járomban ekével és [egy angyal?] hozzám jön, mint egy mezőőr és így szól: „Ezekkel az ökrökkel kell határmezsgyét [húzni], szántással kell jelölni!” És nekem szól, hogy vezessem az ökröket, és ő tartotta az ekét, és csudálni való mély barázdát fordított fel, és ezzel jelölte a búzatáblát, ahol nekem kell munkálkodnom. És én csak néztem, és soknak látszónak láttam, hogy miképpen fogjak hozzá. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

26. Az Úr szól: „Amiképpen a ragaszkodó szív nyugalma nyerte, az éhség mind jobban növekszik, a családtagok zörgetnek.” Uram, szomjúhozom.²²

27. „Vigyázz és szólj nekik: »Halljátok meg, rám váró szívek, érizzétek [!] és lássátok! Avagy nem a könyörölő [!] Isten vezetlek-é, én? Jöjj hozzám, és ne aludj, hogy örökké élj!«” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

28. Az Úr szól: „Ígéret magvai, a lélek otthona a mennyei Jeruzsálem. Nagy nap, egy nap ezer szenttel, ezek ezrivel ide [száll] az Úr.²³ Égő tűz jele és jegye jelzi ez időt, órállók kürtje elharsan, ennek zúgása a Szentlélek szava.”²⁴ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

29. Látást látám az égen:

Ótóhoz hasonló záros kocsi jelenék meg az égen, olyan szekérkerékhez hasonló gyors forgással. Olyan számárcsikóhoz hasonló állat vont a maga után, gyors sietéssel vitte. Én rajtam körül olyan angyali szépségű 12 éves és még fiatalabb gyermekek is voltak, és nézik velem együtt látásban. És eztet erős hangon kiáltják: „A Lettszövetséget, az Isten törvényét viszi.” És az dél felől indult, keresztül az égen fényben ment és csendben, szó nélkül. Mi az angyali gyermekekkel egy hegy oldalán álltunk és onnan néztük. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!²⁵

29a. Az Úr szól és ébreszt:

²² Lásd a Zsoltárok egyik gyakori frázisaként: 42,2 „Szomjúhozok lelkem Istenhez”; 63,2 „téged szomjúhoz lelkem”; 107,9 „megelégtíte a szomjúhozó lelket”; továbbá Jn.7,37. „Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám”; Jel 22,17 „aki szomjúhozik, jöjjön el, ...vegye az élet vizét”.

²³ Az utolsó néhány szó nem látszik jól.

²⁴ Ugyanezt az „igét” minimális eltéréssel lásd a 37. sz. alatt.

²⁵ E látomás bővebb magyarázatát egyik derцени híve, Balla Ida így adta meg: az autó maga a Lettszövetség, melynek kerekei az Ótestamentumot, a számárcsikó az Újszövetséget példázza, a gyerekek pedig a jövődő ígéretei, ők lesznek a Lettszövetség igéinek beteljesítői (Dercen, 1992, saját gyűjtés). Bővebben lásd Küllös 1998.

„Minden szív, aki a kiállt harc után a próbatételnek bélyegét hordozza Krisztusért és az ő országáért, megtartatást nyer.”

Jób, 6. rész 21–22. vers

30. A számbavett gyümölcs, amit a Szentlélek szült a kegyelem által, Isten dicsőségét szolgálván; mint választott edény mennyei folyamnál, mint plánták, új meg új gyümölcsöt hoz. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Jób 5. rész 8. vers; Ezékiel 47,12 vers

L[egyen meg], Atyám, [a te szent akaratod!]

A mélységnek kincseit nyújtod a [te]²⁶ népednek, akiket az örök életre feltámasztám idelent. L[egyen meg], Atyám a te szent [akaratod]

Ezékiel, 20. rész 40. vers

„Az Úrnak szolgáló lelke, az életnek kenyerével táplálkozom. Én, Úr védem őket, látod-e embernek fia!” L[egyen meg], Atyám, a te szent akaratod!

31. Az Úr szól: „Istennek népe, Krisztus királyságának küldetésében élsz. Idelenn erősödik a bálvány körülöttes. Mint őrálló őrváltást cserélve ennek felé nézz, mennyei jegyeknek hírnöke maradj, hogy élj!”

Lukács, 12. rész 35. vers

„Jézusnak foglya siess!” A Szentléleknek szava zúg, zeng: „Én kereslek, engem keress a hit hegyén, [én] mint király, könyvem lapján a beírt juhok.”²⁷ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

32. Az Úr szól: „A rendelt órára, mint választott juhaim hívásomat hallva [siessetek]! Örök feltámadás, örök ígéret, betelepedés, ezzel hozzám, haza érsz.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen!

91 zsoltár 14–15. vers; jel. 7 rész, 13–14. vers

33. Én hajoltam hozzád, élő lélek, a hitnek kardja győz, szülni kell, szülni kell, mert itt van a születésnek rendelt órája, éltet a szeretet. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

34. Átmentem közöttetek, Juda jött védelmemre, az én sátram kiterjeszttem és karamat feltartom. Te figyelj az ígére, ezzel van megtartatásod!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

35. Az Úr szól: „Ábrahámnak ősidőktől fogva kötött szövetségét át kellett hozni a mennyi kegyelem titkainak nyitott országába.

105. zsoltár, 5. vers 9. vers 106. zsoltár, 8 vers

²⁶ A kéziratban: *nyújtol az én népednek...*

²⁷ Ugyanezt az „ígét” kicsit hosszabban lásd a 10. sz. alatt.

Legyen meg, Atyám, a te szent akarod!

„Irányításodat küldetésed céljából megújítottam.” Így szól az ige: „Elaluvásodból²⁸ kelj fel, ébredj! A mérték és a mérleg az én kezemen keresztül az én juhaim közé kiküldetett, a kegyelem és az irgalom viszi végbe ezeket; a szent tűz keres[zs]ség bepecsételése a feltámadt léleknek örök, szent jegye.” Legyen meg, Atyám, a te szent akarod!

36. A szent Lettszövetség égi jelentés. Az Isten örök jegye, a Szentlélek gyümölcsének mennyből való egyesülése idelent a feltámadt lelkekkel. Legyen meg, Atyám, a te szent akarod!

37. Az Úr szól: „Ígret magvai, a lélek otthona a mennyi Jeruzsálem. Nagy nap, egy nap ezer szenttel, ezrek ezrivel ide száll az Úr. Égő tűzjele és jegye [jelzi] ez időt, órállók kürtje elharsan, ennek zúgása a Szentlélek szava.”²⁹ Legyen meg, Atyám, a te szent akarod!

38. Égi jelenetnek tanúi az agg Simeonok.³⁰ Új ég és új Jeruzsálem érkezésének, a mennyei királynak országlását, szent és erős hatalmát, világos, fényes, tiszta igazságát [kell] hirdetni. Legyen meg, Atyám [a te szent akarod örökkön örökké! Ámen!]³¹

39. Hozzám hajló lélek, engem keressetek, új életre hívtalak! Új nyelvvel szolgáló szívd, az Úr üzenete ez: „Haragra gerjedt az Úr az ő juhaiért, az ellenszegülőkön jelen mutatja meg ítéletét. Vak[ok] valátok, gyógyírt kapátok; némák, kik már szóltok, ti hirdessétek csuda dolgait!” Legyen meg, Atyám, a te szent akarod!

Az író én vagyok, noha a világ előtt halott valék,³² a Szentlélek erősít és buzdít, és fe'keltem. Írással küldöm az Igét a feltámadt lelkeknek. 1971. December.

Az Úrnak szolgáló leánya Jézus által tanulok, és ezekről bizonyosságot teszek. Mert ez a' Atya akarata.

1972 a testi év száma ezt jelentette ki az Úr. 105. zsoltár. „Adjatok hálát az Istennek!”³³

²⁸ A kéziratban: *elavuvásodból*

²⁹ Lásd a 26. igét.

³⁰ Az agg Simeonról lásd Lk 2,25–30.

³¹ A lap alja hiányzik.

³² Vö. Jel 1,18.

³³ Itt a református énekeskönyv 105. (genfi) zsoltárának kezdősrát idézi.

40. Ilyen látásom van: Egy nagy füsttekerics közeledik hozzám tűzlánggal, és egy követ le(ön)tém tiszta vízzel, és engem a füst úgy bétakar, mint egy falazat, és nem tudok [!] meg se mozdulni, és könyörgék az Úrhoz, és szózat adaték: „Látá az Úr, hogy minden helyén van, így erősítettél meg, és megragadád Jézus testét.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

41. Menned kell és futnod, mert Ábel-lelkű nép vár.

Az Úr szól: „Nem kell az emberi viszály! El ne merülj és el nem merülsz, [ha] tanácsosod Jézus, szavára hajtod füledet!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

42. Az Úr figyel, az áradat egyre növekedik, Sionnak népe készülj fel a harcra! A nagy folyamból a halak hozzád sietnek a Mester parancsára, a hit, remény, szeretet hálóját kinyitva, hogy a halászok munkája, dicsőségem nyoma legyen a szentelt szívekben [az] örökkön örökké élő Istennek temploma. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!³⁴

43. A látást az Úr jelentette ki: „Írd fel!”

Egy nagy, pusztá helyre lélekben menék, és ez a hely folyó mentén van, és a folyótól vezet egy keskeny ösvény olyan erdőben, ahol az erdő fái sorozatban van[nak]. Erre az ösvényre az Úr szavára engem egy angyal vezetett, és ékes virágok nyílotak ott, és ott egy nagy, hússzű[!] lakodalmi asztal meg vala terítve. És az angyal nagy hirtelen elfuta, és én látom, hogy ezen az ösvényen jönnek azok a lelkek, kit az Atya a szent lett-tűz-szeretet-szövetségében Jézus által bévett. Az asztalon testi eledel helyében³⁵ gyöngyszemek csillognak tündökölve [!]. „Az Úr, azaz Úr parancsára mindenki mutassa fel talentomát!” És a lelkek erre a szóra mind felálltak és Istennek igéjével egyenkint szolgáltak, és amint az ígét féltőn felolvasták, a menyeyei kincset kérték, keresték, olvasták, erre ez a válasz felülről: „Készüljetek! Készen vagytok? Jön az Úr, így vizsgálta ki, nem vagytok[-é] aludva.” [A] napfényhez hasonló sugár végig futott a kőrőlálló[!] asztalon, és amint felnéztek, mint bárányfelhő szállt hozzánk közelebb, közelebb, és mintegy embernyi magasságra, olyan közel érkezett, és szépen kétfelé nyílván, mint egy kőfal hátunk mögött marada. És amint ezt a juhok láták, az Urat leborulva szolgálták, és az ima, mit a Szentlélek szül, szívből fakad. Fénytenger sugározza be a lelkeket és hit-szemeink megnyílatkoznak, és az Úr Jézus száll és száll közelebb, áldó kezét felettünk kitérta oly közléről, hogy mindenki látta, és megszólalt szeret[et] szavával: „Békesség, békesség, békesség,” – szeretete így hangzik. Erre a lelkek sietnek elébe. Így lett a

³⁴ A derceni „kis csapat” vezetője, Balla Ida szerint ez az ige „jövendölte” meg Küllös Imola és a néhai Molnár Ambrus ref. esperes munkáját, a *Lettszövetség* felfedezését a nagyvilág számára.

³⁵ Értelemszerűen: helyett

mennyei látásnak vége. Legyen, Atyám te szent akaratod örökkön örökké! Ámen!

44. Ó vajha megértenék! „Szólj a híveknek, a lélek nagy pásztora keresi fel szent tűzzel keresztelt nyáját, hogy éberséggel végezze a vigyázó lelkek mennyei küldetését, biztatását.” Dicsőíttessék az Atya örökkön örökké! Ám[en].

A szeretet jelentése: megzendült a zsolozsma szárnyaló hangon, a szülés napjait jajkiáltások jelzik. Az érkező királyt várva a váró lelkek vigyázzban állnak az őrzőangyalok seregében oltódott éberséggel. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

45. Az Ige ébreszt: „[Az] elevenítő balzsamot, nem kapád-é? A szeretet palástját rád borítám, amely véd, fedez. Az irgalom és a kegyelem nem kísér-é? Irgalom edényévé lévén a szent tűzkeresztség bélyegje jegyében szolgálj, és szolgálj örökkön örökké! Ámen!

46. Mély látás.

Mint egy kihúzó asztal végig van rakva igés lapok[kal] és füzetekkel, azaz [az] Úrnak kijelentésével. És a számba³⁶ nem vehető, Jézus érdeméért nyert kegyelmet látám felsorolva és kinyitva, és én hálával tartozó szívvel az Úr elé lebúrúlok[!] a léleknek az indítására. Mire én az Úrnak titokban hálát adám, az Úrnak (elé) sok lelkek érkezését veszem észre. És én felkelek és az igék az asztalon voltak, azok között felcsapott az erős láng, és senki se merte³⁷ megközelíteni. És töredelmes szívvel várom, hogy mi lesz. És kívülről is figyelték, és a futótűz körülment a kis ház falán, és ezek után mély csend, és a megírt igék megmaradtak.³⁸ És szózat adaték: „Itt az Úr van jelen.” És a feltámadt lelkek így szóltak: „Itt az Úr van jelen.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod most és mindörökké! Ámen!”³⁹

47. Ismét hallám az intést: „Az Úr rendelése ide küld, és most visszatértek amiben borlánk előbbi vétünkért, fájdalomainkban megjelentéd, hogy új élet-szülés jegye világosságra jött.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

³⁶ A kéziratban: és számban nem vehető...

³⁷ A kéziratban: senki semerte

³⁸ Ezzel a látomással egyező tartalmú történetet mesélt el a prófétaasszony leánya, Badó Irén és derceni adatközlőim is. Eszerint az első „igéket”, amelyeket Borku Mariska elküldött a nagydobronyi lelkésznek, a szolgáló a lelkész parancsára tűzbe vetette, de a „szent igék” nem égtek el, másnap a teleírt papirost megtalálták a hamuban.

³⁹ Változatát lásd a DL 735. sz. alatt.

Az Úr szól: „Különbségemet jelentem ki az azonos szolgálattal. [!]”⁴⁰ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

A mi ellenségünknek a tűzhelye, megváltó Jézusunk szerelme. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

48. Látást ada nekem az Úr.

Egy újonan ásott kutat látok ezen az udvaron, teljesen olyan sárga homokig ki van ásva. Túl mélynek látom. És egy malomkőhöz hasonló követ helyeztek el benne, és erre az elhelyezett kőre nagyon sokan vártak, mert más országból való mesterek voltak. És a kő megmozdult és kifényesedett, és kifényesedve megmozdult forogni, és a forgás alatt kezdett a víz csudálatosan buzogni. És csak álmélkodtak. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

49. A Seregeknek Ura szól: „Jézus által a megdicsőített kegyelem országom és országlásom nagyságát hirdeti. Fel, fel szárnyaló lelkek, nyílnak a titkoknak ajtajai!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

50. A kegyelmi jelenet mennyei vigasza az erős Istentől küldetett áldás. Ó, Jákób, ébredj, a kegyelem a hozzám vágyó léleknek orvosság, hogy megtérjen és éljen örökkön örökké. Ámen! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

[Ima]

Hűséges, jó Atyám, hálát adok neked, hogy szent Fiad által kegyelemben részesítettél, új meg új erőt adtál {a} mennyei szolgálatom hivatására a lelkek között, noha {mint} Jób forma sorsom között dédelgetted[!] életemnek ide-lenti fonalát. Sok, sokak a te szeretettednek Jézus által, az orvosok orvosán keresztül nyert gyógyulásomnak jegyei és jelei. Úgy érzem, Atyám, hogy feltámadt Lázár vagyok, Jézus által tanulók[!] és tanítók, {mint} a te atyai oltalmazás alatt. Őrizz meg, Atyám, a gonosz Heródesektől, akik lépten-nyomon üldöznek a te nagy nevedért, hogy hálát adva magasztalhassam a te háromszor szent, nagy nevedet, [az] Atya, Fiú Szen[t]lélekistent örökkön örökké! Ámen!

Az író én vagyok, (1972) december.

51. Látás

Én sütök, bedagasztom a tésztát, és nagy zaj van, a kemencét el kell rontani, és a templomba kell vinni, mert ott van a pékség, és oda kell vinni és én ezt nem akarom. És szólnak, a törvény körül az úrasztalán tanácsosok ülnek, és ezek irányíta-

⁴⁰ Borku Mariska itt talán a saját szolgálatát határolja el a hozzá hasonló igehirdetőktől, pl. a nagydobronyi Szanyi Mikó Borbáláétól.

nak. És a kemence a toronyhoz vezető helyen van felállítva, és én bepillantok és látom, hogy itt nem fog megsülni a kenyér, mert nyílást látok rajta. És én szólok: „Hozzátok vissza a kenyeret!” Mire a családtag: „Visszahoztuk a kenyeret.” Kérdőzök jönnek felfelé, de én nem felelek, erre hírnök jött, a tepsiket elszedik, sehogy sem lesz sütés. És én nem mondtam meg, hogy a torony csak éppen le nem dől, ha jön egy vihar, összeroppan. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

52. Szövés jelképébe példázva a figyelmeztetés az Úrtól. Én szólok a néphez: „Ma vasárnap van, nem kell máma szőni, mert csattog a szátva⁴¹ és hangzik az utcára!” Erre egy idősebb testvér szól: „Folytassuk a munkát, mert sörgös!” Erre bejött a törvény embere, kérdé, van-e igazolványunk? Erre az öregkorú így szólt: „Mi már 70 évesek vagyunk.” Erre a törvény embere így szólt: „77 [évtől] kell igazolvány, [tehát] vasárnap a szövést ne csattogtassátok!”⁴² Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

53. Az Úr szól: „Tiszta az ég lakosainak minden beszéde, de a föld lakosai között a tisztát hol találjuk meg?”

Az Úr szól: „A szent tűzkeresztség mennyei szent jegye erőt ad, fátolként égi fény rád burúl, nagy hatalmát hirdesd! A bűnbocsánat kegyelme kiáradt, a hálaáldozat felszállt, az egyesült mennyei karok a juhok innen felszálló kiáltásáért leburulva[!] dicséretet mondanak az Úrnak⁴³ örökkön örökké. Ámen!

54. Jézus az ő juhára vigyáz és juhok ébrednek. A mennyei kincses tárház ajtaja kitárva, szavára a bárányok, mint zsengek örvendeznek. Mennyei jelszóra várva Krisztus küldi szét ezeket, hogy betöltse az ő igazsága mennyei kincssel idelent a feltámadt, megtört szíveket. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

55. Az Úr rád tekint és vizsgál, a kísértésekből kiment, noha erős vihar zúg körüléd, lehajol hozzád. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

56. A megalázkodott szívhez szól Jézus. A Jézus érdeme által nyert szeretet soha el nem fogy legyőzve a gonoszt.

„A filiszteusok gúnnal teltek, nem tudják, hogy én az Úr vagyok, aki látok és hallok.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

⁴¹ szövőszék

⁴² A kéziratban: csaktoktasátok

⁴³ Javítottam a szórendet [K. I.]. A kéziratban: az Úrnak innen felszálló juhok kiáltásáért leburulva dicséretet mondanak...

57. A szentelt tűz ereje bátorít: égi jelnek hordozója, a szent Lettszövetség jegyében küldettél, itt Jézus tanít. Új szívet nyervén, feltámadt lélek, szolgálj, új nyelvvel hirdesd a teljes Szentháromságot idelent!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

58. „Az Úr veled vala, mint Dáviddal. Vele vala a barlangban,⁴⁴ őrködik feletted, mint Péter felett szabadító, védő karja.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

59. Az Úr szól: „Szent Lettszövetség munkásai, munkálkodjatok Siónnak hegyén!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

„Szomjúhozó lelkek, itt van az életető manna! Kiáltsd a mennyei Király érkezését! Vágyódó, sóvárgó lelkek, közel [az Úr], figyelj a jelekre: kürtzengés hangzik, kiáltó szó.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

60. Az Úr szól: „A Jehova Isten keze eleveníté meg az ellankadt, [el]keseredett tanítványi csoportot, hogy a golgotai gyász jaj-sírásának bizonyágtévői legyenek.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

61. Az Úr ébreszt: a feltámadás⁴⁵ bélyegét [adom az] örök szeretet országának. A {mint} mennyei kegyelem alatt élve, ezen ígéretet várva új ég, új föld érkezik a nagy Királlyal. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

62. „Mind, akik keresnek, nevemről neveztetnek.”⁴⁶ Szent tűzzel keresztelt nyáj a Jézusért kegyelem alatt él és vár, várakozása a szeretet-lett-szövetség valóra váltása. Új Jeruzsálem. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

63. Az Úr szól: „A fájdalmak éles töre fényes és tüzes. Mint saskeselyűk tanyát keresnek, és el ne rémülj, mikor ezek táboroznak. Át akarnak hidalni mindent, ami szent.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

64. Visszahozol minket a halálból, hogy ha kell el; ne vígy így minket valami gyászos kegyelettel! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Az Úr a mennyből tekint e nyájra, mennyei, égi kéz védelmez. „Lásd, a golgotai vérző szív[et]! Érzed-é, én élek, rátok várok!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

⁴⁴ Vö. 1Sám 22,1–3. A kéziratban: *balag ban*

⁴⁵ A kéziratban: *tollhiba: ébreszt a fel feltámadás*

⁴⁶ Gyakori ótestamentumi szófordulat. Lásd Ám 9,12; Ézs 43, 7; Jer 7,10; stb.

65. Az Úr szól: „Nem-é én [vagyok], a Jehova Isten, azaz Dávidnak, Jákóbnak Istene, meg minden szentelt szívnek öröme?! Avagy kések-é én a segítségével? Elfelejtve van-e a Jóbok tűrése?” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

66. Az Úr ébreszt. Az Úr kereste fel Sionon Sionnak {lakó} juhait, kik⁴⁷ mint Józsué és Káleb⁴⁸ az Úrban erőt vőn őrzőangyalként bátoríták a megsebzett, el-lankadt juhokat. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

67. Embernek fia! Jézus, az orvosok orvosa tanít, gyógyít: „Meg ne riadjatok, én pásztorotok vagyok.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

68. „Mivel mennyei vezető pálcámat nem nézitek, leplet bocsátok e félszívű népre, és sújtoló vesszőm utoléri őket,⁴⁹ mivel én szóltam és hátraestek.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

69. Az Úr ébreszt: „Akik lélekben éltek és átmentetek a halál rostáján, és eljutottatok az örökkön örökké lévők szolgáló seregéhez, adjatok hálát az Úrnak a fenytő vesszőért és a segítő kard kinyújtásáért! Hogy széttöré a vaskaput és Jeruzsálemhez, a Magasságoshoz kapcsol a szent lett-tűzkeresztséggel! Aki eljön, hamar új nyelvvel szól és újjá tesz mindent. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

„Minekutána első szülöttem vagy, első zsenge, vár rád az Úr! Mint ahogy a bizatásod és hivatásod kaptad, betöltsd [azt]!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

70. Az Úr szól: „Serkenj fel, Sionnak leánya! Kezemet felemeltem reád, hogy szunyadásod eltávozzon tőled. Éberséggel, vidámsággal szolgálj! Az életnek vize buzugva[!] folyik. Nem érzed-é ezt (...)?⁵⁰ Le[gyen meg] Atyám [te szent akaratom]!

71. Az Úr int: „Eltévedvén eltévedt Izrael nem hallgat engem, ezért emelém fel sohító⁵¹ pálcámat. De én könyörülő Isten vagyok, az én szent nevemet tündökölni hagyom, büntetek örökkön örökké.” Ámen!

„Minek utána jegyeimet és jeleimet látád, én hívlak, el nem vetlek. És engem követ Júda, nekem szolgál Jákób.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

⁴⁷ A kéziratban: tollhiba: *kít*

⁴⁸ Vö. 4Móz 14. „A nép zúgolódásának büntetése.”

⁴⁹ Ezt a szóképet megtaláljuk a *Lettszövetség*2/A, III/13-ban is. A büntető vessző, a vesszőzés biblikus közhely. Ez a szókép leginkább az Ézs 30,32-re hasonlít: „És a büntető vessző minden sujtását...”

⁵⁰ Egy szó nem látszik a lap alján.

⁵¹ Értelemszerűen: *suhító*

72. Az égi kéz felemelt ereje Jézus által tanít.⁵² „Lásd és érezd, hogy a Jehova dicsősége a sötétségben világos szövétnekként össze van kötve [az] élő lelkek hitének el nem múló örömével. Ez az az összefonódott virág, mint élő hit, tisztaság, illata rátok terjed, véd örökkön örökké. Ámen!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

„A bizonyágtevő lé[leknek] az erős fundamen]oma a Krisztus. A szent Lettszövetség világító fény, fáklya az utolsó időkre, mely el nem alszik soha. Ez tűz, mely megtermi a szeretetnek, hűségnek gyümölcsét.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

73. „Lenéz rátok az Atya a felhasogatott hantot vizsgálván és arra⁵³ várván, hogy termő talajjá legyetek.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod! xxx

74. [Hálaima]

Hálával adózom neked, gondviselő édes Atyám, hogy Jézus által közlöd velem mennyei ajándékaidat és szent tűzkeresztséggel beoltottad életemet az örök élet hirdetésére.⁵⁴ Dicsőség neked érte, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten örökkön örökké! Ámen!

Az író az Úrnak szolgáló leánya (1973) december.

Élek többé nem én, él bennem a Krisztus, amely életet.⁵⁵ Én se testben élek,⁵⁶ az Isten fiának kegyelme ez.

Kezdem (1974)

Szól az Úr: 1 Korinthus 9. rész

1. Pál Korinthus I. levele 9. rész 13-dik zsoltár⁵⁷

75. Szól az Úr: „Mivel engem kerestek, a halál és a gyász félre tolatott. Jézusé a győzelem, a visszajövő királyé.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

„Mivel a Lázárok szolgálata – úgy itt lent, mint fent – a mennynek kincsével [való] sáfárkodás, a kegyelem országolását Jézus által hirdeti, el nem szakítható a hűségnek kapcsa.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

„A fenyíték, a vessző, a Szentléleknek jegyét szüntelen neveli, mely áldást áraszt a juhokra.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

76. Az Úr szól: „Annak okáért, mivel az utolsó idők jelei közömbösnek nyilvánul[tak] előttem, a kábultság és a vakság befertőzött a nyáj közé. Mivel az ámulás és a bámulás és az emberi bölcselkedés nagygyá lett, jön az elhullás.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

⁵² A kéziratban: *tanítván*

⁵³ A kéziratban: *erre*

⁵⁴ A kéziratban: *hirdetésere*

⁵⁵ Lásd Gal 2,20.

⁵⁶ A kéziratban: *élem*

⁵⁷ 1Kor 9,13.

77. Az Úr szól: „Az elhulltak, a lázongás⁵⁸ fiai a kegyelemmel szemben vetekednek, mert az ígért mennyei honban a hitnek kapuja, – mivel félszívűek –, el van rejtve szemeik elől.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

78. „Én, én, én vagyok az Úr, kissé várok, hogy az alvás-sötétség útjára tévedt juhok [felébredjenek, hogy] suhító pálcámnak a felemelése a hajnalnak fényét árassza szét.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

79. Jézus tanít: „Az őrző kéz, a védő angyal szólása a velem járó léleknek jel, örök szent áldás.” A mennyei haza eledelét, Jézus által {7} annak gyümölcsét nyere meg, kifutván Babilonból. [sic!]” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

80. Az Úr vezet, a hála és a hűség egybefon. Kegyelem, fogadalmi áldás, szent Lettszövetség tűzének Jézus által elpecsételt talentoma, a teljes Szentháromságot szolgáló lelkeknek vigasza. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

81. Az Úr szól: „A megújult kegyelem, az orvosok orvosa felkutat minden ellankadt lelket, és kinemesített, mennyei gyömöcsöket [!] bizonyságul állít e nagy sötétségben, hogy egyetek és világítsatok el nem múló dicsőségem jegyében örökkön örökké! Ámen! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

82. Az Úr szól: „Inteni, vezetni! A Jézus által oltalmazott lélek az Úr munkáját gyümölcsöztette, [az] égi karok serege jelentette: nyomról nyomra erős kar véd. Vigyázva végezd ezt, az utolsó napokban éréd [!] és érted meg!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Az Úr szól: „Azon a napon – mivel a hit hegyére vágyol és oda érsz – lehull a lepel, a szent, lett-szeretet-szövetség⁵⁹ ez; bizonyágtétel új nyelvvel, ez a jegy és jel az utolsó időkre.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

83. A próba növekszik és a lélek kiált. Ilyen⁶⁰ szöveget kapám: „El nem taszítható, el nem taszítalak, sok jajkiáltásra magamhoz fogadlak.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

84. Ada az Úr nekem ilyen⁶¹ látást.
Látást látok ezen az udvaron. Szárába nőtt búzakalász indul nevedezésnek, azaz

⁵⁸ A kéziratban: tollhiba, a szó megismételve.

⁵⁹ A kéziratban: Szentlet (sze)(retet) szeretet szövetség

⁶⁰ A kéziratban: Jen

⁶¹ A kéziratban: Jen

fejlődésnek, és úgy nézett ki, mintha késő volna, nem jól fog beérni. És közte főtönként, ritkán már is⁶² jól megérett mag kalászolt. És megnyugodtam, hogy csakugyan csudálatos, hiszen ebből a kevésből is lehet elég vetőmag, ha Istennek ez az akarata. És kezdtem gyűjteni az érett kalászokat és erre szöveget kaptam: „Vigyázz, amék le van hajolva a földig az a vetni való⁶³, el ne taposódjon!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

85. Az Úr⁶⁴ szól: „A vigyázók hivatása Istennek országát építeni. Feltámadt lelkek, a mennyei jel lesugárzott. Itt a jelek angyal seregek győzelmével Sodomából megmentenek. Ne hagyd a jelt, – amit kürt jelez – lepel alá takarni!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

86. Az Úr szól: „Megzendül a zsolozsma, a hálaáldozat felülről ide szállt, dicsőség az Atyának! Angyaloknak serege, Jézus által nyert kegyelembe oltódva, mint mennyei követség el nem hallgat[tat]va. – Ez az Atya akarata mennyen és földön, örökkön örökké. Ámen!

87. Az Úr int: „A lélek kardjával harcolj te is, hogy el ne merüljete, mert nagy a bűn áradatnak árka!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

88. Az Úr szól: „Kiált! Az átkelés kiindulás jele Krisztus vezérszálajának kibontakozott szárnya, az élet koszorúját kitárva[!] a juhainak tartja fent, a⁶⁵ mennyei hatalom védelme alatt.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

89. Az Úr szól: „Ne tekints hátra, hogy hűségédért a Jézus által nyert, el nem emésztendő talentomot, mint tűzkeresztség koszorúját elnyerd!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Sareptába indulj, ott van, ott egy hajlék, a te eledeled.⁶⁶ Istennek dicsőség! Hátra ne tekints! A kincses tárháza a mennyei Atyának olyan gazdag a kegyelem alatt, mint Noé napjaiban. Mindennel, mindennel felruház az Atya, Jézus által juhait táplálja.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

90. Siónnak öröme a mennyei sereggel érkező nyáj, mert ez az üdv nagy szombatját hirdeti, hogy Jézus alászállt. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

⁶² A kéziratban: *más csis*

⁶³ A kéziratban: *is javítva: (vető) vetni való...*

⁶⁴ A kéziratban: *tollhiba: vi Az Úr...*

⁶⁵ A kéziratban: *mint mennyei...*

⁶⁶ Lásd Illés próféta történetét (1Kir 17,3–16).

91. Mennyei intelem.

„Feltűnt már a csillag, fussatok nyomába,
a szívnek pitvara kinyitva, kitárva;
a belső Egyház, mely mindnyájunknak anyja,
ő nem hagy el, vár,
ó, olajjal felkent lélek, jövel!”
Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

92. Az Úr vezet:

„Vetni kell, szülni kell,
Golgotának magva,
jön már a napkelet,
utad beragyogja.”
Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

93. Az Úr szól: „Erős feltámadás, össze vagy kötözve[!], ember keze nincsen, hogy feloldoztassál te.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

94. Ismét hallám: „Jairusnak⁶⁷ gyásza végig megyen rajtad, nem leszel elvette, jön a mennyei balzsam!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

95. Adatéknak ilyen látás és isteni szó, hogy: „Készüljetek engedelmeskedve!” Nagyon sietünk. Kemény térszta, olyan cibak⁶⁸ forma, fehér⁶⁹ és barna, ez van nekünk elrejtve titokban nekem is és a másik testvérnek is. És mire az eledel el fog fogyni, mint Lótnak, nekünk is angyal szól:⁷⁰ „Mire ez az eledel beosztva el fog fogyni, a rendelt, kijelölt helyre fogunk jutni.” A kijelölt ösvény egy erdőn keresztül vezet, óvatosan megyünk, megdö[bbe]nve [?]⁷¹ Az erdő sűrű és sötét, csak úgy mehetünk, ha lesüt reánk onnan felülről, lesugárzott, mint a napnak sugara, a mennyei fény. Míg e fény {míg e fény} előttünk megyen, megyünk, és közben a fényt nem látjuk. Pihenünk, először imádkozánk és megosztjuk⁷² a táplálékot. Az enyém fehér cibak forma és mikor a⁷³ fehér elfogy, akkor kerül sor a barnára. A fény mind jobban

⁶⁷ A kéziratban hibásan: Jarirusnak, Jairus leányának feltámasztásáról lásd Mt 9,18–26; Mk 5,22–43; Lk 8,40–56.

⁶⁸ komiszkenyér, kétszersült

⁶⁹ A kéziratban: *fehért és...*

⁷⁰ Vö. 1Móz 19, 15 „És mikor a hajnal feljött, sürgetik vala az Angyalok Lót, mondván:...”

⁷¹ A kéziratban: *meg dön venve...*

⁷² A kéziratban: *meg oszruk...*

⁷³ A kéziratban: kétszer: *mikor a...*

közeledett, és mi is gyorsabban halad[unk],⁷⁴ mert már az eledel fogyatékán vala és a fény is a közelben ránk süte. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

96. „Szólj e versengő és vajúdás alatt élő nyájhoz! Az Úr kérdez téged, és te kérdezd őket: »Avagy nem én emeltelek fel a földnek porából, mikor a fájdalom nyilait érezéd, mikor gyászolál és sírál?« Én hajolék hozzád, mivel rólam neveztetel. Vedd eszedbe, Izráel ezeket!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

97. „Mint mennyei jelenetlátás vigasza az utolsó idők háborgásaiban, mint égi manna táplálván tégedet, ez a reménynek kincse, Jézus küldi neked.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

98. Az Úr vezet: „Az égbolt kiderül, ami tiszta kikerül, a golgotai Jézus véd.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

99. „Az igaz ember élő (vizet) fejleszt⁷⁵ és áraszt, és én a zúgolódót nem szereztem.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

100. Az Úr szól: „Engem szolgálj, én vagyok az Úr, ki veletek vagyok! Ó, én várok, hogy a santa és a vak feltámadjon, éljen és lásson!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

101. Én az Úrnak szolgáló leánya éjjeli látomásomban fákat permetezek, hogy a gyümölcse le ne⁷⁶ hulljon. És közben egy fehér ruhás férfi szól: „Vigyázz, mert én viaskodtam ugyan ezzel a kígyóval, le is vágtam a fejét és mégis él!” Nekem fele rohan és én látom, és én látom⁷⁷ mint egy nagy vastag kötelt két darabban a földön. És a fejénél nem hosszan van a törzse, és a feje nekem szökött, leesett a földre és a bal lábomba harapott, és én érztem ennek nyilait. Hittel hittem, hogy azért én nem fogok meghalni. Sok hittestvérek néztek engem, hogy nehéz munkát végzek és láttam, hogy félve figyeltek hátulról. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

102. Látám egy ősz korút. „Én az Úr követje⁷⁸ vagyok. A Jézus Krisztus áldassék és magasztaltassék fel bennetek! Amint hozzátok leszólt, el nem hagy. Itt a valóra váltás, bizonyosság a Lettszövetség, a Biblia. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

⁷⁴ A kéziratban: *haladva*

⁷⁵ Az „élő víz”-hez lásd a samáriai asszony történetét (Jn 4,10–14).

⁷⁶ A kéziratban tollhibával: *lene ne...*

⁷⁷ A kéziratban az utolsó három szó megismételve.

⁷⁸ A kéziratban: *kövegye ...*

103. Az első királyság után való királyi veszedelem. Az Úr szól: Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

„Megkeresett és kereső lelkek, hozsánna, hozsánna, felszállt az ima!”

Az Úr szól: „A gyászfátyol fé're taszított és Sionnak nyája útnak indult.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

104. Ada nekem az Úr ilyen látást.

Szólít engem az Úr: „Mit látsz?” És én előttem van egy na[gy] gyalu és én mondtam: „egy [gy]alut.” És én hallám: „Fogj hozzá és tisztíts utat a visszajövő király X előtt!” És ismét hallám: „Mit látsz még?” És én szólok: „Egy gyalmot”⁷⁹ összeketelve”, mivel a gyalam hever. „Nincsen munkás, mivel Sodoma, Gomora⁸⁰ fia és lánya vak és hever, te vedd fel a gyalmot! És én a zavaros vizet megtisztítom és állítok hozzád más munkásokat, és még a pocsolyából is ki kell fognod⁸¹ a megmentésre való halakat! De vigyázz, mert széles Gomora utcái sok látnivalót tár[nak] fel eléd!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom! Látásban látom a Heródes-pártiak leselkedését, de azért óvatosan dolgozánk, de félelemmel.

105. Érett gyümölcscsel megtelt fa van ebben a kertben és szól egy öreg idejű: „Szedjétek össze a gyümölcsöt!” De kevesen valánk, de nagyon-nagyon kellett igyekezni, és már a faágak egymásra fonódtak, és az ágak tartották a gyümölcsöt, és így nem hullott le. Erre jöttek hozzám ismeretlenek és leszedték a gyümölcsöt. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

106. Szól az Úr:

„Az elevenítő égi tűz világa vidámságot hozott Sionnak halmára, 'nyájára'.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom!

A feltárul[ó] kegyelem ez, a tanítványi csoport él örökkön örökké. Ámen!

107. Az Úr szól: „A szent áradatnak fénylő, égi sugara, mely aláküldetett, hogy a mennyei fény árjában, az égi tűznek lángjánál egymásra tanált angyaltábor, – mint örök otthonnak bizonyágtevői, Jézus királyságának hírnökei, a Jehova tanítványai Jézus által – feltámadva engem szolgáljanak örökkön örökké!” Ámen!

⁷⁹ gyalam, gyalom = halászháló

⁸⁰ A Holt-tenger déli partvidékének városai a Bibliában a bűn, az aljasság és Isten ítéletének jelképévé váltak. Lásd pl. Ézs 1,9–10; 3,10; Jer 23,14; Ez 16,46; Mt 10,15; Róm 9,29; Jel 11,8; stb.

⁸¹ A kéziratban: fognom

108. Nagy gyűlés van és kérdést intéztek hozzám, és a gyűlés után kimondott végszó ez: „Az ige tiszta, de mivel a tagok szerfelettiek[!],⁸² a gyülekezet nem engedélyezhető!” A kígyói terv nevededik.

109. [Ima]

Kegyelemmel bővülködő mennyei jó Atyám, ki Jézus érdeméért ránk árasztottad bűnbocsátó kegyelmedet, hogy ne legyünk részes Sodoma bűnében, a te áldó Szentlelkeddel erősítettél. Így van, Atyám, a te nagy nevedért védőnk valál, hálaival adózunk tenéked, hogy rajtunk tartottad kegyelmedet. Légy irgalmas hozzánk mindörökre, hogy dicsőségedet szolgálhassam mindörökre! És áldjál meg, Atyám, azzal a mennyei áldással, hogy elégséges legy[en] nekem a te kegyelmed mindörökre, hogy kegyelem edénye maradjak a te kezekben, hogy a bűn, a kísértet hozzám ne férjen, hogy a te dicsőségedre éljek örökkön örökké! Ámen!

Az író én, az Úrnak szolgáló leánya vagyok (1974) december.

Ezek után (1975) január [következik].

110. Az Úr szól: „Minek utána az éhező lélek táplálékért kiált, a Jézus által nyert erős eledelt kapád. És mint az anya keblén hordja gyermekét, keblemre zárva, számba véve úgy védem juhaimat az utolsó idők vihariban[!]”. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

111. Az Úr szól: „A mennyei szikla oltalmat nyújt azoknak, kiken az én új nevem van és jegyem. Szétnézel, amikor én kiáltok. Avagy nincsen-e ott a mentő kéz? Az orvosságot angyali lelkek szétvivék, és az irat, mit Jézus által vevél el, ez a hozzád hajló szívéké, mert az erőd feletti munkádnak segítő eszköz[ei] ők, kikben az én lelkem él.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

112. Az Úr szól: „Az olaj és a bor drága ár, ezt a golgotai szívnek védelme adá. Ez áldást hoz⁸³ a királyi papság [által] szent népem[nek], ha a kürtzengéssel jelez, a mennyei Jeruzsálem lehozza az életnek örök csillogó tükrét. Mert erre vannak [az] angyaltáborok, meg nem számlálható sereg ez, az utolsó[!] napok jegyei.”

113. Az Úr szól: „A jelenések temploma az igazán engem szolgáló lelkek, kik új szívet Jézus által nyertek. Szárnyalva szárnyalnak az örömhírt vivő agg Simeonok,⁸⁴

⁸² Értelemszerűen: túl nagy a hívők létszáma.

⁸³ A kéziratban: hogy

⁸⁴ Egyes izraelita férfi, akinek a Szentlélek kijelentette, hogy addig nem hal meg, amíg nem látja az Úrnak Krisztusát. Mikor a jeruzsálemi templomban karjába vette a csecsemő Jézust, megáldotta őt és dicsőítette Istent. Vö. Luk 2,25–34.

kik repkednek, mint a Szentlélek galambjai, ezek gyorsíták és buzdíták a mennyei szolgálatot dicsérvén az Urat.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Folytatása az első füzet[nek] 1975 XXX ez a füzet

114. Az Úr szól: „Az igaz, egyenes út Jézus által nyitva. Alig akad egy-egy juh, ki ezt megtanálja és ezen haladva a sötét bűn tengerét itt hagyja⁸⁵ a hit csil[la]gát⁸⁶ (látván).

És az Úr erre lenéz. „Szolgálatomban álló⁸⁷ lélek,” – így szól – „éber légy, én mondom, enyém vagy örökre, eljegyeztetésed az égi tűz szent jegye, bélyege.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

115. „Izráel törzse ellen kijelentem az ítéletet. Láttattam Judával is az ő maga sebé, 'a' nyumuruságokban [sic!] hozzám térnek.” Én vagyok – Jézus által – megmentője a megért gabona kalásznak és a kinemesített szőlőfürtöknek a kártevő hernyók ellen. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

116. „Az égi karok zengése már itt lenn szerte futa, bevégeződik a harc és jön a mély csend, és jön a nyugalom. E nem választható dicső hon alászállva töndöklök idele. Nézd és lásd, égi szentek, égi karok, mennyieieknek nyomai az éretted vérző Jézusnak áldása. A szeretet-szent-szövetség Jézus nyája.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

117. Az Úr szól: „Azokban, akikben dicsőségem lelke munkálkodik, azokhoz az égi karok serege közeledik. Ó, jer, királyi, szent nép, öltözz[ed]⁸⁸ fel a te mennyei követségi ékességedet, mert ez az Úr ajándéka a golgotai jelekért!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

118. Az Úr szól: „Az égi bízást idele a Jézussal járó lélek⁸⁹ nyeré és lelé. A Kálebek hűsége⁹⁰ számba vétetett, és a Lázárok cselekedete él, [és] reményt, vigaszt nyújt – a fáraók elől elrejtve, elzárkózva énbenem – az {az} Úrban élőknek.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

119. „Úrnak szolgáló leánya! Félsz a látványt nézni? Kiáltsd: »vihar!« Vihar szágu, szétfut a földön, összetörve a kalásznok. Szedjed vigyázó [kézzel] a megma-

⁸⁵ A kéziratban: *hagyva*

⁸⁶ A kéziratban: *csilgát*

⁸⁷ A kéziratban megismétli a szót.

⁸⁸ A kéziratban: *öltözfel*

⁸⁹ A kéziratban megismétli a szót.

⁹⁰ Káleb lecsendesítette a Mózes ellen háborgó népet, lásd 4Móz 13,31.

radt magvakat. Ez az égi küld[et]ésed.⁹¹ Én, [az] Úr küldök, ki összeszedi az elhullottakat.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

120. Jézus tanít: „Figyelj az engedelmesség, a szeretet mérőzsinórára,⁹² amely az alázatosság köntösét szüli[!]. Ezzel szolgálod az Urat, Istenedet, örökkön örökké a szent tűzkeresztség égi jegyével.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

121. Mély szózat.

A testvér vérnek hős közötté el nem választható. [!] Az Úr J[ézus] szól: „Mind az által sok az elválasztani va[ló].

{te}

122. Az Úr szól: „Öltözködj! Itt a felhívás, mert Sodoma bűne számba⁹³ vétett; elválasztás, indulás; a mennyei réven megkezdődik az átkelés a fél idők közepette; a Szentlélek erősen zúg.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

123. Az Úr szól: „A Szentlélek zúgása erős, melynek erejétől megrendülnek még a feltámadt lelkek is, és az erős kősziklához oltalomért esedeznek, mert a kőszikla elrejtí őket. Így eljutunk az örök honba.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

124. Az égi (ka) jelek sorozata sorrendben feltűnik. Az élő Isten üzenetét angyalkarok zengik; új ég, új fő'd érkezését, fénysugárzó dicsőségét [hirdetik a] megnyílt szívek ideszállva, {ország} mennyei ország kincsét lehozva: „Ezt küldé le a nagy Király. Megáll és néz, és vigyáz e kis maradékra.” Áldozati tömjénünk, királyi, örökségi kincsünk Jézus által felszálla.

(Ezt karácsonban.)

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

125. Az Úr szól: „A nagy isteni kegyelem kinyilvánuló nyomai minden oldalról világosságra jön[nek].” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

126. Az Úr keze keresi az elnyomottakat, az Úr parancsára kürtök szólalnak meg. „Összegyűtetnek Izráel fiai, a dadogók is hirdetni fogják Igémet.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Akit kivetettek az Úrért, az író én vagyok, kinek földi neve (Boku) Borku Mária (1975) utolsó napján.

⁹¹ A kéziratban: *küldiésed*

⁹² A kéziratban: *Mér ség zsinórj amely*

⁹³ Vö. 1Móz 19.

127. [Ima]

Hálát adok neked, mennyei jó Atyám, hogy reám tekintél a magas mennyekből, és végezed bennem elkezdett szent munkádat a te dicsőségedre, el nem engedté magadtól egy pillanatra sem. Vágtál, égettél, míg teljesen a szunnyadás fellege el nem űzetett. Dicsőítem érte a háromszor⁹⁴ szent nevedet, hogy rajtam tartod a negyvenes [!] mennyei sorozót. Tudom, Atyám, érdemtelen[ne]k⁹⁵ bizonyulok, Jézus érdeme, [hogy] rajtam e nagy kegyelem. Ó, tartsd fenn ezt a nagy kegyelmet örökre rajtam! Ámen!

(1976.) január

128. Az Úr szól: „Jézus által hirdettetik a kegyelem. A szent tűz égő lángja lesüt Sionra, és szabadulás jó, és szentté leszen Jákób örökké. Birtokába veszi az ő örökségét, minek utána a tűz rostán átalmegy.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

129. Az Úr szól: „A megmentett maradéknak én felemelem omladékát. Itt én, Úr szóltam,⁹⁶ kinek neve szent. A Sion hegyére szabadítók érkeznek, és lássátok Siont, hogy nyáj jön Sionba, hogy hódoljon az egy igaz Istennek, a királyok Királyának.” Ámen!

130. Az Úr int: „A kígyómarás Jézusnak, az egyedüli orvosnak balzsamával gyógyulhat meg.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

131. Ilyen látást ada nekem az Úr:

Vagyok én egy szép, nemesített gyümölcsös kertben. Felvigyázó vigyázott a gyümölcsre és én is mint munkás munkálkodtam ott. Túl szigorú felügyelettel vigyáztak ott reám, hogy én a reám bízott mértéket megszédném, mint a gyümölcsnek súlyát a kinevezett időre. De már alkonyodik, hiába dolgoztam egész nap, ha est[ére], azaz napszállatra nem lesz meg a mérleg, kivettetem a kertből. És én megrettenek és mélységes alázattal, gyorsan dolgozám, mert félek, hogy munka nélkül maradok. És én ezen tusakodám, és én szózatot hallám: „Kinek szíve reád támaszkodik, meg nem szégyenül, mert ez a bő áldás⁹⁷ az Úré.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod! Dicsérem és áldám az Atyát érte örökkön örökké. Ámen!⁹⁸

⁹⁴ A kéziratban: 3szor

⁹⁵ A kéziratban: érdemtelenke

⁹⁶ A kéziratban: szóllam

⁹⁷ A kéziratban megismétli a szót, majd javítja.

⁹⁸ Itt a kézirat abbamaradt. Az eddigi kézirat-szerkesztési elvekből kikövetkeztethető, hogy Borku Mariska valószínűleg a betegsége miatt nem tudta folytatni. Leánya, Badó Irén szerint az 1977-es évben már nem írt és nem is végzett „lelki” munkát. 1978 májusában halt meg.

Függelék

Lettszövetség¹

(ez 1.) [oldal]

1. Látás formában van ez, de nem értém. Elöttem van, mint egy műtő, és rátesznek egy olyan nyúlhoz hasonló állatot. És ez az ártatlan állat nagyon fél, mikor két nő körülfogta. Én is csak nézem, mit akarnak ezek. Kés van mind a kettőnél, és én kiléptem [az ajtón]. De [az állat] az, emberszív sóhajával sírt, erre én bementem, rájuk kiáltottam: „Minek kínozzátok, hisz az is ériz?!” Erre az egyik elfutott, de a másik ott állt mellette. De ez tudatlannak bizonyult. És én mondom: „Hagyd abba! Ezt az ártatlan állatot ne kínozd!” És nem akarta [abbahagyni]. Feltartotta a kést és rémeszgette. És én kiléptem, hogy hívok segítséget, és az félve várt is, reszketve. És egy férfi nyitotta be az ajtót, és védőjelet [adott] ennek a jelképnek. [Az állat] emberi hangokat szólt, de nagyon félt.

ez a másik 2. [oldal] /Alí²

2. Látom én, hogy, mint mikor futkároznak /hús után/, és én is akarnék venni. És látom is, hogy össze van vagdalva nagy darabokra, mint [mikor] juss szerént árulik. [sic!] És én is venni akartam, de úgy jött ki, mintha³ mindenki engem figyel[ne]. Én erre jobban ránéztem a húsról és véresnek láttam. {n} De aki árulta, így szólt:

„Ha megmosod, nem lesz véres.” /És méretni akartam/, és nagyon-nagyon megiszonyodtam, mert megláttam, hogy nem bárány hús, hanem kos, olyan idős, tekerős szarva volt. És így szóltam: „Én nem veszek belőle! Minek ez a vén hús?” És így szólt az, ki árulta: „Veszik vagy nem, eztet le kellett vágni, mert öklélős volt és hamis.” És én sietve eljöttem, és nem vettem belőle. És iszonyodtam ettől a látástól és hálát adtam Istennek, hogy nem vettem belőle.

3. oldal

3. Ilyen látást oda nekem az Úr: Elindulni látok egy nehéz tehervonatot az égen, nehéz, sűrűs ködök között. A kiindulása Délről indul. És {és} olyan tekerős⁴ kanyarral halad az égen. Túlságosan terhelt, nagy, vontatós zúgása van és csak úgy hasítja maga után az égen a felhőt, mint aki szántja. Utat hagy maga után és nagy

¹ Borku Mariska autográf „piszkozat”-szerű ígésfüzete. A hivatkozások megkönnyítésére ezt nevezem a *Lettszövetség* 4. részének. Az „igéket” én sorszámoztam meg Borku Mariska jelölése, ill. „tördelése” alapján. (K. I.)

² A zárójelbe tett szótöredék talán Alice nevű unokájára utal.

³ A kéziratban átvitt szó: *minthak*

⁴ A kéziratban: *tegerségős*

szikrázó fű[st]tekerceket. És én eztet látván megrendülék. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

4. Ismét látásomban van nekem egy új varrógép, de el van dugva. De akárhogy rejtem, mégis tudják többek[en], hogy van és értékes gép. És kezdenek jönni és nézik. Így [így] szóltak: „Szép új gép ez, de eztet részletre vettétek.” És ‘én szól-tam’: „Ennek az ára ki van fizetve.” És álmélkodának, nem akarák hinni. És jön egy szelíd nő és így szólt: „A kifizetést én bizonyítom.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

4. oldal

5. Az Úr figyelmeztet ismét, [ily]en látás[sal]: Egy régi kinézetű kis házban vagyok. ...⁵

6. Ismét hallám: „A fenevadak mindvégig üldözni fogják a nemesített magvakat [!], míglen teljesen [az] isteni, mennyei karok át [nem] veszik az országot.”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

(azvicses) [!]⁶

5. oldal

7. Az Úr szól az ő kegyelméből: „Szolgálatomnak szolgálói kapaszkodnak a hullám közül a kősziklához. Így nyugalomban⁷ és csendben munkálkodik a lélek,⁸ melybe helyezte Jézus őket. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

8. A nemesített gyümölcs ízét vesztí, ha nem kamatoztatod. [!] Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

9. „Halld meg, te, az Úrnak szolgálóleánya!” – megzendül az Úr szava –: „Nagy napok ez[ek], mikor csordultig tele a pohár. Árvák, özvegyek, száműzöttek sírásai/nak/ esőcseppként áztatják a Sion-t. Ezt a vigyázó angyal kürtöli. Hallgass a kürt szólására!”

Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

(ez nincsen)

„Úrnak szolgálóleánya, vigyázz! A kürtszót jegyül és jelül adám. A setéség erősödik, a vakság, álnokság útját állja juhaimnak.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

⁵ Itt egy fél oldal üres.

⁶ Talán: az vicses lenne

⁷ átvitott szó

⁸ A kéziratban: *léle'kek'*

[6. oldal]

10. Az Úr szól. „Az igazság fejedelme előtt (hajolj meg)! Az áldozathozó, hűséges szív nyújt és nyer vigaszt. A követségi (kiáltó) szó a lelkeket megmentő balzsam azoknak, akiket keres (és megmentett) Jézus.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!⁹

(ez oda van)

11. Az Úr szól: „El nem hagyatol. El ne {el ne} fáradj engem a harc között keresni! Mennyei eledellel felruházva [!] /vagy/. xxxxxxxx¹⁰

A szent lett-tűzkeresztség üldözői nyomon [vannak] az erdőn keresztül, lapangva résen állanak. De te legyél ébren, miként szolgálám, Dávid!” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

[7. oldal]

12. „Csupán a maradék tartatik meg. A híre Izráelben van, Izráelből jó, hiszen a Seregek urának ereje van veled! Azért kell hallgatnod, mivel a teljesülés jogerős [!]. Be kell menni a Ko n re ba! [sic!] ¹¹ A Kon..’a szeretet’ zengenek ezen. [sic!] Ezt az Úr’ döntötte össze. Jövök a bűnbocsánat ’előbb ez’: a szeretet, kínja drága [segedel]mével.¹²

13. Eljő az óra, hogy a feltámadtak sok szorongatás között Sionba jőnek, engem követnek. A lélek fellángol és az elpecsételtek láthatatlanul, az Urat szolgálván összepontosul[nak],¹³ égi láng befedi őket, mint[ha] mennyei sátonnak ajtaján [lépnének] keresztül, leoldván földi saruikat dicsőítnek.”¹⁴

(2 eszt)

(eszét eléb)

14. A {‘a’} szeretet kinyilvánul, a nemesség által x halad, a bűnbocsánat folyton nevededik három angyal védelme alatt. A mennyei, égi kéz hordozása és védelme tetőfokra hágott. Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Ámos 7. rész, Malakiás 2. rész

⁹ Ezt az igét kétszer is leírta egymás után. Szemmel láthatóan küszködött a megfogalmazásával. Itt a „tisztázatot” adjuk, hozzátéve a „piszkozathoz” utólag beszúrt részletet: (és megmetet)

¹⁰ többszörösen áthúzott szavak

¹¹ Változatát lásd ugyanitt, a 21. igében.

¹² E fogalmazványszerű ige több részre tördelve megtalálható ugyanitt, a 19–20–21. sz. alatt.

¹³ A kéziratban: *ősze pontosúlts*

¹⁴ E fogalmazványszerű ige több részre tördelve megtalálható ugyanitt, a 16. és 25–26. sz. alatt.

15. Jézus kegyelmet hoz, irgalmasságot hoz. „Az egekig érő lángban is veled vagyok, az egekig érő, csapkodó lángban is!”¹⁵

Dániel 10,12,13,14. vers

[8. oldal]

16. „Mert összepontosult égi láng befedi őket,” – Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod! Az Úr szól: – „mint mennyei sátor.” Ajtajához érve ezen keresztül, leoldván földi saruikat, dicsőítvén az Urat.¹⁶

(2 eszt nem)

Ámos 7. rész, Malak[iás] 2. rész

17. Jézus érdeme, kegyelme irgalmasságot hoz! „Az egekig érő, csapkodó lángban is veled vagyok!”¹⁷ Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

Dániel 10. rész 12, 13, 14. vers

18. Látásban felkérdez egy fehérruhás mennyei szolgálatom felől, és én a Lélek hangjával erősített feleleteket adok. És összehajtvá csomóban átnyújt nekem egy arany láncot, olyat, mint [egy] nyaklánc {kinézetű} medáljával együtt. És olyan lelkiem és öröm szálla ezek után belém! Legyen meg, Atyám, a te szent akaratod!

[9. oldal]

19. Az Úrnak [ki]jelentései Jézus által ezek: „Figyelj! Csopán a maradék tartatik meg! A látomás, [a] mennyei jeleneteknek [forrása] Izráelben van, Izráelből jó. Ne félj, hiszen a Seregek urának ereje van veled!”¹⁸

(1. oldal)

20. „Ezért kell hallgatnod, mivel a teljesülés jogerős!”¹⁹

21. (Az Ige jelenete) [sic!]:

Be kell menni a Korinthusba²⁰, {a Korinthusba, Konb ba} zengenek ezen. Az Úr szól: (etet kel)

„A szeretet kinyilvánul, a nemes/ség/ 'lélek' által halad, a bűnbocsánat Jézus érdeme által folyton nevededik három angyal védelme alatt.”²¹

¹⁵ Változatát lásd ugyanitt, a 17. igében.

¹⁶ Változatát lásd ugyanitt, a 13. igében.

¹⁷ Változatát lásd ugyanitt, a 15. igében.

¹⁸ Változatát lásd ugyanitt, a 12. igében.

¹⁹ Változatát lásd ugyanitt, a 12. igében.

²⁰ A kéziratban: *Korintelnus us*. Szemmel láthatóan Borku Mariska többször is nekigyűr-között a szó lefrásának.

²¹ Változatát lásd ugyanitt, a 14. igében.

22. A mennyei, égi kéz védelme és hordozása tetőfokra hágott!²²

23. Jövök a bűnbocsánat drága kegyelmével.²³

24. Az Úr döntötte össze a terveket 'a Sáuloknak'²⁴

25. Eljő az óra, hogy a feltámadtak sok szorongatás között Sionba jönek, engem követnek.²⁵

26. A lélek fellángol, és az elpecsételték láthatatlanul az Urat szolgálván...
(esz kel)

Borku Mariska énekei, versei

I.

Az Úr vigasza a terhet²⁶ viselő tanítványhoz²⁷
Ad notam: „Óh, Úrjézus, mennyi bánat”²⁸

1. Beteg lélek, hozzád jöttem,
Hogy fájdalmidat²⁹ enyhítsem.
Boldog vagy, ha megértetted,
Hogy csak nálam van az üdved.
Lelki békéd, boldogságod³⁰
Mástól hiába³¹ is várod

²² Változatát lásd ugyanitt, a 14. igében.

²³ Változatát lásd ugyanitt, a 12. igében.

²⁴ Változatát lásd ugyanitt, a 12. igében.

²⁵ Változatát lásd ugyanitt, a 13. igében.

²⁶ A kéziratban: *kertet*

²⁷ Ezt az éneket küldte be egy cédulán Borku Mariska egyik nagydobronyi hívének a beregszászi kórházba. B. Borbála elmesélte, hogy a szöveg hatására egy nagy műtét utáni válságos állapota az orvosok számára is csodálatos gyorsasággal jóra fordult. 1. és 2. versét címével együtt lásd a *Lettszövetség*2, XXIII/7 sz. alatt.; 3. versének négy sorát ugyanott, a XV/37. igében idézte.

²⁸ Nagypénteki ének, régi református énekeskönyv 50. sz.; saját gyűjtés, 1990, Nagydobrony.

²⁹ Az autográf kéziratban: *fájdalmadat*

³⁰ A kéziratokban mindenütt: *békét, boldogságot*; értelemszerűen javítottam.

³¹ Az autográf kéziratban: *hasztalan*

- Ajtódnál állok, zörgetek,
 ó, nyisd meg előttem a³² szíved!
2. Az Úrjézus felkeresett,
 Mert juha vagy, hogy el ne vessz.
 Hogy dícsértessék szent Atyja,³³
 Mert Lázárt feltámasztotta.
 Adjunk hálát az Atyának,
 A teljes Szentháromságnak,
 Hirdessük nagy szeretetét,
 Bűnbocsátó nagy kegyelmét.
3. A szeretet keres téged,
 Megsebzett szív, fájó lélek.
 A Szentlélek égi tűzzel
 Angyal tábort gyűjtött egybe.
 Ébredj, lélek, Jézus szeret!
 Megsebzett szív, ne keseregj!
 A Szentlélek égi tűzzel
 Angyal tábort gyűjtött egybe.

II.

[Úrvacsorai ének]

Ad notam: „Minden ember előtt két út van, választhat”³⁴

1. Az Isten országa immár elközelgett,
 A Mennyei Király szívetekbe bément,
 Aki kinyitotta a szívének ajtaját,
 Annak szerelmese³⁵ a mennyei Király.

³² Az autográf kéziratban a névelő nem szerepel.

³³ Az autográf kéziratban: Atya

³⁴ Borku Mariska nagydobronyi és derceni hívei több alkalommal is magnóra énekelték nekem ezt az éneket, melynek „hangját” (= dallamát) is az „égből kapta” a prófétaasszony. Adatközlőim szerint Nagydobronyban a '80-as, '90-es években ezzel az énekkel vették a templomban az úrvacsorát. Az ötlet az énekdiktáló férfi „lettszövevséges” édesanyjától származott. Ő adta át fiának az ének szövegét. Első írott változatát megtaláljuk a *Lettszövevség*2, X/22–26. igékben: „Hallám ennek az éneknek a kibeszélhetetlen hangját...”

³⁵ A DL 166-ban: Szerelmesse annak

2. A Mennyei Király vacsorát rendezett,
A vacsora készen, nincs elég vendége,³⁶
Még egyszer leszólok e hitetlen néphez,
Kézen fogva vezetettnek³⁷ a mennyei kenyérhez.
3. Az angyali ének mennyekből hallatszik,
Készüljete, hívek, trombita jelez itt!
Az Úrjézus Krisztus, a (hívó) lelkek királya
Az ő országát mennyen, földön felállítja.

III.³⁸

Lelki kegyelem

1. A kegyelem, a kegyelem megújult,
Kegyelemből sok szív meggyógyult,
A kegyelem forrása az Úrjézus,
Ti, kik emberek³⁹ abból isztok,
Egyen-egyenként a Jézusé⁴⁰ vagytok.
2. Ti, kik a hitnek világára jutottatok,
Rendíthetetlen oszlop[ok] ti vagytok,⁴¹
Az Úrjézus néktek a mennyet kinyitja,⁴²
A mennyországnak lesztek ti lakosa.⁴³

IV.⁴⁴

1. Tiszta búza, tiszta,
az én búzám tiszta,
pásztorok a nyáját
legeltetik rajta.

³⁶ A DL 166-ban: vendégek

³⁷ A DL 166-ban: vezettem

³⁸ Lettszövetség2, VII/20–21: „És én újonan hallék éneknek a szavát. ... Ennek az éneknek a neve: lelki kegyelem.” A derceniek ezt nekem nem énekelték, csak kántálva mondták.

³⁹ Mindkét autográf kéziratban: *teki em berek*, ill. a következő strófában is *te, kik*; a DL 130 alapján javítottam.

⁴⁰ A DL 130-ban: egyként Jézusé

⁴¹ A DL 130-ban: oszlopai vagytok

⁴² Lettszövetség2/A: a Menyet nektek kinyitja...; a DL 130-ban: a Mennyet megnyitja

⁴³ A DL 130-ban: örökkös lakossa

⁴⁴ Kiadva a DL 97 szerint; lásd még Lettszövetség2/A, IV/11.

2. Búza, búza, tiszta,
tiszta, tiszta, tiszta
Úrjézus tanított
engem zsolozsmára.

V.⁴⁵

De a hullámoknak habjai
a tengerbe temetve,
Isten veled ott is,
hogy tégedet megmentsen.
Ettől megment Istened,
felviszi a lelkedet
a mennyei honába,
örökös hazába.

VI.⁴⁶

Az új ének így zengjék:
„Egy az Isten, egy a hit,
egy király⁴⁷ van: mennyei
mennyet, földet ő bíri.” [sic!]

VII.

- a.⁴⁸ Testvéreim, kik az Úrban itt maradtatok,
az én hazamenetelemen⁴⁹ megnyugod[ja]tok!
Gyermekeim, kérem az Úrjézust,

⁴⁵ A *Lettszövetség*2 X/36. igéje. A DL 169-ben egybe van fogva. A *Lettszövetség*2, X/33–36 végén: „...én énekszót hallok, az ének ez volt.”

⁴⁶ A *Lettszövetség*2, XII/5. látomása végén. Állítólag egy látásban hallott ének vége ez volt. A derцени „lettszövetségesek” 1992 októberében énekelték ezt nekem a II., IV., VIII. ének társaságában, mondván: ezeket az énekeket a templomban nem, csak saját imaközösségükben éneklük.

⁴⁷ A *Lettszövetség*2, XII/5 szerint: királyunk

⁴⁸ A *Lettszövetség*2, XXV/7 második szakasza. E búcsúversének kezdősorait – valószínűleg azokat, amelyeket itt b-változatként a DL 745 nyomán közlünk – vésték fel Borku Mariska sírkövére. Hosszabb változatát beírta Bibliájába is.

⁴⁹ Értsd: halálomon

hogy [véd]je lelketeket,
 hogy testben is az övé legyetek.
 Örül szívem, mert már megáldoztam,⁵⁰
 a hitemet én megtartottam.⁵¹
 Itt maradtott tanítványai az Úrnak,
 az Úrjézustól el ne hajoljanak!
 A Szentlélek, az egy, igaz, Isten vezéreljen,
 egykor, az ő elrendelt napján az örök hazába
 mint választott juhait bevigyen!

- b.⁵² Testvéreim, kik az Úrban itt maradtatok,
 az én hazamenetelemen⁵³ megnyugodjatok!
 Az Úrjézustól el ne hajoljatok,
 Az Igét szívetekbe zárjátok!
 Én a munkám elvégeztem köztetek,
 Atyám dicső országában imádkozom értetek.
 Gyermekeim, ti is Istent imádjátok,
 Majd ha hazatértek, újból feltaláltok!
 Isten veletek!

VIII.

Ad notam: „Mint a szép, híves patakra...”⁵⁴

1. Úrnak szolgáló leánya,
 jöjj a száraz erdőbe!
 Hol a folyó csergedezik,
 állj ki a dombtetőre,
 Onnan hirdesd igémet,
 minden igaz hívőnek!
 – Uram, nincsen ott senki sem,
 Igédet kinek hirdessem?

⁵⁰ 2Tim 4,6 „Mert én immár megáldoztatam, és az én elköltözésem ideje beállott.”

⁵¹ Az előző páli igehely folytatása. 2Tim 4,7 „a hitet megtartottam”.

⁵² Lásd DL 745. Mint elmesélték, ez az utolsó sor többekből felháborodást váltott ki Tiszaágtelken, a próféta falujában.

⁵³ Értsd: halálomon

⁵⁴ 42. zsoltár. Bár a derceniek szerint ez is Borku Mariska éneke, ebben a formában nem szerepel az autográf kéziratokban. Ihletője, előzménye talán a *Lettszövetség*2, VIII/10. látomása volt.

2. Én [!] – szól az Úr – ama pásztor
egy nyáj juhok hajt feléd.
Ezek ama megtért juhok,
ezeknek szöld az Igét!
Kiben nincsen gyűlölet,
de van igaz szeretet,
szívekből elszállt a harag,
ezek lesznek a tiszta mag.
3. Szóla Isten Jézus által:
– Ó, jöjjetek, jöjjetek!...⁵⁵

A Lettszövetség ígéinek változatai népi kéziratokból

1. [Látomás a Mennyei Paradicsomba vezető útról]⁵⁶
„Én az Úrnak szolgáló leánya √ amint imádkozám, megállá előttem az Úrjézus nagy fényességben, és így szól nekem: „Békesség tenéked! Meghallgattatt a könnyörgésed, kegyelembe véve várjad jutalmát cselekedetenednek!” És láték egy angyalt, így szólt nekem: „√ Jer velem, Istennek választotta, viszlek téged a mennyországba, megmutatom neked a mennyei utat!” És én, mint aki nem akar menni. És √ az Úr így szól: „Kövesd a Jézus nyomdokát!” És én mondek: „Istennek szent akarata legyen meg!” És engem az angyal felvive, és a mennyei útnál leteve √, és újból hallék szózatot: „Várjad a Jézust és kövesd!” – És én láttam az Úrjézust nagy fényességben ülni, és így szólt nekem: √ „Amit ott látol, √ mind megírd, hogy bizonyág legyen a föld fiainak, √ hogy amit te írsz, arra Jézus tanít.” És én mondek: „Nem tudom leírni ezt a mennyei szépséget!” És így szólt az Úrjézus: „Mit látsz itt?” √ „Nagyon szép utat, rajta sok szép virágokat és két oldalán zöld fényességű fákat.” Olyan aranyozott színűek voltak, √ mint a szivárvány. És így szólt az Úrjézus: „Írd gyorsan, ennek a neve: Mennyei Jeruzsálem, Mennyei Paradicsomba vezető út. De ezeket csak azok látják meg, akik az én nyomdokimat követik, és az én Igémért minden döntést kiállanak. Ezeknek én, Jézus helyet készítek a Mennyei Paradicsomban. Ennek az igazsága az, amelyben feltárul a teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Istennek a titka.” És hallék szózatot √: „Én, Isten szólok tehozzád. Mit látsz √ ?” És én látom, hogy énelöttem egy szív megnyílt, és én mondek: „√ Megnyitott szívet.” „Mit látsz benne?” És én

⁵⁵ A folytatására nem emlékeztek, de állítólag le van nekik írva.

⁵⁶ Leírva: DL 110. Ugyanez a látomás a Lettszövetség2-ben több „igéből” tevődik össze: V/14–22. Itt dőlt betűvel jelöltem az eltéréseket (szavak, szórend, ragozás) és √ jellel a hiányzó elemeket, melyek olykor egész mondatok. E rövid szövegben 60-nál több, kisebb-nagyobb eltérés számolhatunk meg az eredetihez képest.

mondék: „Arany írást, apró betűvel.” „Tudod te √, ki írta √ abba a szívbe?” És én mondék: „Nem.” √ Most írd meg te, és értsd meg!” √ Meg is értém: „Isten a maga ujjával írta abba a nyitott szívbe.” √ „Mit látsz még a nyitott szív előtt?” Mondék: „Arany, fényes koronát.” „Hány ágát látol?” Mondék: „Tizenkettőt.” „Ki őrzi azt √?” És én mondék: „Két angyal.” „Mit látsz még a nyitott szív előtt?” „Három sárga búzakalászt.” „Mit csinálnak azok?” És én látám, hogy a két szélső meghajlott, de a középső egyenesen állott. És újból hallék szózatot: „Mit látsz még a nyitott szív előtt?” „Tizenkét szál gyertyát.”⁵⁷ – És látom, hogy a tizenkét szál gyertya √ rásütött a nyitott szívnek az aranyozott betűjére, és én el tudom olvasni az arany írást. És erre szózatot hallék: „√ Ezeket írd meg gyorsan, mert az Isten akarátának egy pontig be kell teljesedni!” És én mondék: „Legyen meg Atyám, a te szent akaratom! Ámen!”

Fodor Róza megjegyzése az ige mellett: „Ez nagy bizonyosság az Úrról.”

1/A⁵⁸ Én, az Úrnak szolgáló leánya látám az Úrjézust nagy fényességben és így szól nekem: „Békesség tenéked! Meghallgattatott a te könyörgésed, kegyelembe vagy véve, várjad, várjad jutalmát cselekedetednek!” Ismét láték egy angyalt és így szól nekem: „Istennek választotta, aki hittél, jer velem, vizlek téged a mennyországba! Megmutatom néked a mennyei utat.” És én, mint aki nem akarnék menni. És hallék szózatot: „Az Úr szól: »Kövess a Jézus nyomdokait!«” Ismét hallék szózatot: „Vár rád a Jézus, csak kövess!” És engem az angyal felvive és a mennyei útnál leteve, és látám az Úrjézust ülni tiszta fehér fényességben, és így szól nekem: „Amit itt láttál, azt mindet megírod, hogy bizonyosság legyen a föld fiainak, hogy amit te most írsz, arra Jézus tanít!” És én mondék: „Nem tudom én ezt a mennyei szépséget leírni!” Szól az Úrjézus: „Mit látsz?” És én mondék: „Nagyon szép utat és rajta sok szép virágokat.” És az út szélén olyan zöld fényű fák voltak, és a levelei olyan aranyozott színűek voltak, és az út olyan volt, mint a sokszínű szivárvány. És így szól az Úrjézus: „Írjad gyorsan: ez a Mennyei Paradicsomba vezető út, de eztet csak azok láthatják meg, akik az én nyomdokaimat követik, és az én ígémért minden döfést kiállnak. Ezeknek én, Jézus, helyet készítek a Mennyei Paradicsomban. Ennek a bizonyossága az, amelybe feltáru a teljes Szentháromság egy örök, igaz Istennek titkai.”

2.⁵⁹

„Bátorítsd most magadat te, az Úrnak szolgáló leánya, írd gyorsan, amit én, Jézus adok az ajkadra!

⁵⁷ A DL-ben: 12 két

⁵⁸ Hidi Erzsébet (1942, Nagydobrony) *Lettszövetségének* 86. igéje. Eredetijét lásd *Lettszövetség2*, V/14–22.

⁵⁹ DL 108. Eredetijét lásd *Lettszövetség2*, V/6–10. Ennél az igénél már nem jelölöm a folklorizálódást.

Már közel az idő, újonnan szólok: itt van annak az elrendelt ideje, hogy akik énértem szenvedtek, vegyék jutalmát cselekedeteiknek. Írd ezeket:

Akiket az igehirdetésért lefejeztek,
akit felaggattak,
akit vasra vertek,
az igéért tűzön megégettek,
akiket a falak közé raktak,
ezek fájdalmat nem éreztek,
mert én, Jézus álltam mellettük,
és ők a tiszta erény csillagának neveztettek.

És én mondom, írd ezeket gyorsan a Lettszövetség bizonyágának a teljesedéséért! Itt van ennek az elrendelt ideje, hogy írjad, amit te most látsz.”

Én, az Úrnak szolgáló leánya láték egy nagy fényességet leereszkedni, ami egy minuta alatt leereszkedett és a földön elterjedt, és akkor olyan csendesség lőn, még a madarak is elhallgattak. És a fényesség közepébe láték egy folyamot, és hallék szót: „Ez⁶⁰ az életnek tiszta vize, aki az Úrjézus mellett [áll]⁶¹, az ő Krisztusának oldalán, akit Ő állított jobbra, a benne bízóknak a teljes Szentháromság, egy, örök Istennek, az idvezítő Szentléleknek az akarata, hogy ez a folyó rendeltetett az elpecsételtek számára.”

Fodor Róza megjegyzése az ige alatt: „Az első keresztyéneken be is következett, fájdalmat nem éreztek.”⁶²

3. [Látomás a krisztusi kereszteléséről.]⁶³

És én látom, hogy a folyónak a partján egy angyal letett két pohárt, olyan aranyozott színű volt, és így szólott az angyal: „Ezzel a pohárral az Úrjézus fog kereszteni, és elküldte, hogy míg ő eljőve, ez a pohár itt legyen, erre vigyázzak!

És aki abból a folyóból ezzel a pohárral megkeresztelkedik,
annak neve Jézustól adatik.

A Jézusért szenvedők mind egy nevet kapnak,
és azt, amivel mindörökké élni fognak, meg nem hálnak.

Letöröl szemökről minden könnyhullatást,

és akit Krisztus keresztel meg,

így teljesedik be, hogy egy akolba gyűlnek,

mert a Bárány Jézus legelteti azokat.

Mert akiket a pogányok nem hisznek,

mint Király uralkodik a mennyekben és idelent.

⁶⁰ Másolási hiba, a DL-ben: és; értelem szerint javítottam.

⁶¹ Ez a szó a másolás során kimaradt, a Lettszövetség2, V/11. szerint javítottam.

⁶² Ti. mártíromságuk alatt.

⁶³ DL 109. Eredetijét lásd Lettszövetség2, V/11. Ennél már nem jelölöm a folklorizálódást.

És [sic!] az Atya, Fiú és Szentlélek teljes igazsága
be is teljesedik az Isten akarata.

És az angyal nekem így felelt: „Menj el és írjad gyorsan, mert ez be is lesz teljesedve!”

Fodor Róza megjegyzése az ige alatt: „Nagy szavak!”

4.⁶⁴ Ismét láték egy ősz hajú embert, és láték nála egy nagy könyvet, és leül előmbe és kétfelé nyitotta, és eztet szólotta: – „Jere, megmutatom az írásnak minden betűjét! Nézd) meg, hány kéz írta!” – És látom, amint lapozta, többféle írást [!] írott betűvel volt írva, és már volt olyan köztük, olyan elavolt levelek is, és én nem ismertem a betűket. Többféle színnel volt írva, pirossal is, látom. És elolvasott nekem sok szavakat, és amint lapozta, az utólján megismerem a magam írását is, és én megrettenék rajta, mert én azt gondolám, hogy ellopták tőlem az írást. És akkor így szólt: – Eztet neked itt hagyom egybe. – És így szólt: – Olvasd el a Máté evangéliomát, és fel leszel ruházva! – És az ősz alak eltűnt, de a Szentírást itt hagyta egybe.”

5. Mély látás⁶⁵

Mint egy kihúzó asztal végig van rakva igés lapokkal és füzetekkel, azaz [az] Úrnak kijelentésével, és a számba nem vehető Jézus érdeméért nyert kegyelmet látám felsorolva és kinyitva, és én hálával tartozó szívvel az Úr elé leborulok a léleknek indítására. Mire én az Úrnak titokban hálát adám, az Úr ad[ta] sok lelkek érkezését veszem észre, és én felkelek. És az igék az asztalon voltak, azok közül felcsapott egy erős láng és senki se merte megközelíteni, és töredelmes szívvel várom, hogy mi lesz. És kívülről is figyelték, és a futó tűz körülment a kis ház falán, és ezek után mély [.....] és a megírt igék megmaradtak, és szózat adaték: „Itt az Úr van jelen.” És a feltámadt lelkek így szóltak: „Itt az Úr van jelen.” Legyen meg, Atyám, a te szent akaratom most és mindörökké! Amen.
[Szűz Máriás látomások és igék]

6.⁶⁶ Ismét látom, hogy jön felfelé nálunk egy kisgyermekes asszony. Az asszony szép, alázatos. Hoz egy konkolyozót és így szólt nekem: „Ez a konkolyozó nagyon gyoszós, neked ezt ki kell pucolni, és ha kipucolod, konkolyoz rajta egy köből tiszta búzát!”⁶⁷ És minekutána kikonkolyoztam, elvitte a konkolyozót.

7.⁶⁸ Ismét látám, hogy jön felfelé nálunk ugyanaz a kisgyermekes asszony, és hoz egy arany kulcsot, és így szól nekem: „Itt van ez a kulcs, csukj jól be vele egy ajtót, és csukjál is ki!”⁶⁹ És én be is csuktam vele és ki is nyitottam az ajtót.

⁶⁴ DL 588. Eredetijét lásd *Lettszövetség* 2, VIII/ 4.

⁶⁵ DL 735. Eredetijét lásd *Lettszövetség* 3/44.

⁶⁶ DL 3. Eredetijét lásd *Lettszövetség* 2, II/2.

⁶⁷ Vö. Mt 13, 25–30.

⁶⁸ DL 5. Eredetijét lásd *Lettszövetség* 1/b.1.4.

⁶⁹ Vö. Mt 16,19; Jel 1,18; 3,7; 9,1; stb.

8.⁷⁰ Ismét én az asztal mellett Bibliát olvasok, és egyszercsak megnyílik az ajtó, és jön be rajta ugyanaz a kisgyermekes asszony, jön vele három állat. Kettő olyan oroszlánforma, egy olyan gyíkforma, széna van a szájában, és én meg-rettenék, és felállok a Bibliám mellől, de nem úgy, mint aki fél, hanem úgy, mint aki úrvacsorához készül. És látom, hogy az asszony közelít a Bibliámhoz és így szól nekem: „[...] vissza, és állítsd fel a te könyvedet élén Ézsaiásnál!” És én felállítottam az én Bibliámat, de alig tudom megállítani, csak úgy reszketett a kezem. És én látom, hogy a felállított Biblia mellett tornyosodik egy szép báránnyelű úgy, mintegy embernyi magasságban, és megállott egy fekete görbe pálca, úgy, mint egy embernek az álláig érhetett. És így szólt az asszony: „Ebben a felhőben Isten jelent meg.”⁷¹ De én csak a felhőt látám, és én tusakodék és könyörgék, hogy ki lehetett az az asszony, aki nekem a konkolyozót hozta, aki nekem az arany kulcsot hozta, és aki így szólott: „Ebben a felhőben Isten jelent meg itt.” Én oldalra nézek és láték egy nagy sokaságot, azt mondogatják: „Jézus, Mária!” És én odamegyek, így tudom meg, hogy az az asszony, akit én most harmadszor látok, az a boldogságos Szűz Mária, kiseded alakjában karján a Jézus.

Szóbeliségben élő történetek, imádság

1. [A próféta párvalasztása]⁷²

[Borku Mariska igen korán, 17 éves korában ment férjhez, egy falujabeli módos gazda fiához, Badó Ferenchez, mert az édesanyja özvegyasszony volt, három lánnyal,]

„...oszt azt mondta a mamája: – »Fiam, jányom,« – azt mondja – »neked fér'hez kell menni!« Akkor elmentek Magyarországra, a nagybátyjaék, akkor elmentek a templomba. Már akkor este egy fiatalember várta a templomajtóba. Közbe, a nagybátyjaéknak vót egy fia, oszt jött ide⁷³ nekik mindig segíteni. Vót neki egy barátja, itt Teleken. Ennek a fiú elújságolta, hogy Mariskát férjhez adják. Erre azt mondta neki a teleki legény: »Te kis buta, hát én is elveszlek.« Mariska néném meglepődött. Most mit csináljon, no, egyik is akarja, másik is. Az Úrhoz folyamodott: »Uram, könyörülj rajtam!« Álmodja ő aztat, hogy megyen, neki menni kell egy vízparton. Egy vízparton kellett menni. Hát lássa, hogy a vízben fürödt három bárány. Majd ahogy megyen, közeledik, kiugrik az első, hogy: »Én a Hit vagyok!« Akkor kiugrik a

⁷⁰ DL 7. Eredetijét lásd *Lettszövetség*2, II/6–7. A derceni, népi változatban a két ígét összevonták, és epikusabb formába öntötték.

⁷¹ Vö. Ézs 11,7–8; 65,25; 4Móz 9,17; Mt 17,5; 24,30; Mk 9,7; Lk 9,34; Jel 14,14; stb.; valamint Zsolt 45,7; 110,2; stb.

⁷² Fodor Rózsa (1928), saját gyűjtés, Dercen, 1992. október.

⁷³ Ti. Ágtelekre.

második és azt mondja: »Én a Remény vagyok!« Kiugrik a harmadik: »Én a Szeretet vagyok!« Akkor ő megrémül, oszt szalad. Távol látott egy férfit. Hát a valóságos férje, aki a férje lett, annak a kebeléhez szaladt. Akkor oszt megértette, hogy no, e' lesz a férje, nem a magyarországi, a Nyírségbe való. Ez az Úrtúl vót!”

2. [Badó Irén álma]⁷⁴

[Borku Mariska idősebb leánya egyszer azt álmodta, hogy édesanyja sírkövére – amin a magakészítette búcsúvers⁷⁵ egy szakasza is olvasható – hullik a homok.]

„És arra a szép betűre, arra az aranybetűs írásra hullik rá a homokszem. Hát én mindig eltakarom.⁷⁶ Hát az én anyám írása, hát minek hull erre ez a homok? Megint eltakarom, megint hull rá felülről a homokszem. És akkor egy idős bácsi, falubeli azt mondja: »Ne bánts! Hagyjad! Majd lesz erre alkalom, aki ezt kitakarja! Te csak ne bánts! eztet, hadd hulljon rá a homokszem!« És akkor én megértettem, hogy nem adhatom én senkinek,⁷⁷ csak hadd legyen az még betakarva egy időre. Az Isten adott nekem ennyi értelmet, és én nem adtam senkinek.”

3. Házi kereszt alatti ima⁷⁸

Mennyei édesatyám! A hely, ahol hajdan éltem legkedvesebb örömei valának, házam a fájdalom és a bánat lakává lett. Bárhová fordultam házamban vagy házamon kívül, későn avagy korán, sehol sem találok nyugodalmat. Rám mérted, Atyám, e súlyos keresztet is. Kiűzél földi boldogságom szép édenéből. Hajdan boldog voltam hajlékom fedele alatt, mikor egy asztalnál volt még együtt a kis család, és együtt imádhattuk az ég és föld Urát. Most megbomlott a kéve, szétszórva vagyunk. Kik a temető csendes falujában alusszák örök álmukat, — akik élnek, tőlem távol vannak. Egyedül maradtam, mint a megszedett szőlőtőke az őszi takarodás után. De nem zúgolódom, sem nem panaszkodom.⁷⁹ Ó, a Te atyai kezed mindig velem volt, a Te atyai kezed mindig nyitva volt a szenvedők előtt, ha más nem, de Te mindig meghallgattad, Atyám, a hozzád hittel könyörgőt!

Ó, drága, megváltó Jézusom, áldott Úrjézus!

Hozzád is fordulok,

az én fájdalmaimban hozzád is kiáltok.

⁷⁴ özv. Györke Béláné (Badó Irén, 1928), saját gyűjtés, Tiszaágtetek, 1990. május 18. Először közölve: Küllös 1991, 357.

⁷⁵ Lásd *Függelék*, VII.

⁷⁶ Kezével is mutatta, hogyan söpri le a homokot.

⁷⁷ Ti. édesanyja autográf *Lettszövétségét*, amit gyakran kértek tőle másolás céljából.

⁷⁸ Saját gyűjtés, 1993. június 7-én, Dercenben. Az imádság írója és felolvasója a háziaszszony, Szabó Dia Ágnes (1900, Dercen), Borku Mariska egyik régi híve. Jelen vannak még: a húga, Szabó Dia Etel (1923), beteg, járóképtelen leánya, Szabó Ilona (1928) és „lelki testvére”, Szabó Gézáné, Emelka (1915), a kurátor édesanyja.

⁷⁹ E pontnál a feolvasó leánya, Szabó Ilona elkezd hangosan sírni.

Az elhagyatottaknak Te vagy pártfogója.
Jöjj, keresd fel még egyszer e kicsi hajlékot,
hozd el beteg szívemre a gyógyító balzsamot,
és hegessz be vele fájdalmas szívemen minden fájó sebet,
amely rajta esett!
Hogy ne lássa meg rajtam e hitetlen világ,
hogy az én szívemben a fájdalom nyila jár!
Ültess e mély sebbe vigasz olajágát,
irgalmas, jó Atyám, reménység virágát!
Hadd virítson benne hit, remény, szeretet,
Teneked szentelve egy egész életet!
Szerető, jó Atyám, hallgasd meg imámat,
ne jegyezd fel sok-sok bűneimet,
atyai karoddal takarj be engemet!

És minekutána az én időm is elmúlik, engedj nekem olyan boldog halált, amely
a romlottságnak és nyomorúságnak helyéről által tegyen engem a megboldogult
lelkek seregébe! A Te szent neved dicséretére, az Úrjézus által hallgass meg!
Ámen.⁸⁰

⁸⁰ A felolvasás végére mindnyájan sírnak. Szabó Dia Ágnes elmondja, hogy „Eztet két éjszaka alatt írtam meg. Így szövögette a Lélek, így tanétott.” ... „Gyönyörű énekek van [!] nekem írva... írtam én énekeket is, imádságokat is.” ... „Mikor lefeküdtem, nappal ott vótak, elmentek (ti. imaközösségének tagjai), akkor a lélek fel vót igen üdülve, sok-sok gyöngyszemeket kaptam. Akkor a Lélek még most, most is éjszaka, van, hogy nem hagy aludni... Akit a Lélek, a Szentlélek vezet, annak az Úr ad nyugodalmat, mert az ima a lélek szárnya.” Saját gyűjtés, 1993. június 7-én, Dercenben.

Az „igésfüzet”, Szanyi Mikó Borbála örökkévaló evangéliuma

(Sándor Ildikó)

Az 1930-as évek végén Kárpátalján, Nagydobronyban paraszt-ecclesiola jött létre, melynek tevékenysége, illetve annak kisugárzása az 1970-es évekig tartott. A kegyes csoport megalapítója Szanyi Mikó Borbála volt (1897–1950), aki égi látomásai nyomán kezdett prófétálni, gyülekezetet szervezni. Látomásait – égi utasítások alapján – le is írta, így keletkezett az „Örökkévaló evangélium”, melyet a gyülekezet egykori tagjai kézzel írott füzetekben ma is őriznek (úgynevezett „igésfüzetek”), és a Biblia folytatásának, szent szövegnek tartják.

Szanyi Mikó Borbála, a gyülekezetet létrehozó egyéniség

Szanyi Mikó Borbála 1897-ben született Nagydobronyban, a Kárpátalján, és itt is élt haláláig, 1950-ig. A Szanyi Mikó hadat¹ az egész falu rangos, megbecsült családként tartja számon. A négygyermekes családban Borbála volt a legidősebb testvér.

Házasságkötése alapvetően megváltoztatta életét, a tekintélyes családból való leány vagyontalan, a helybeliek szemében félig-meddig idegennek tekintett emberhez ment feleségül. Férje, Varga Pál, szegény ember volt, és analfabéta. Apja, Varga János a falubeliek emlékezete szerint a Dél-Alföldről települt a Kárpátaljára. Varga Pál a falun kívül, az *Erdőn* (másként *Rekeszben*) élt – ahol csak a legszegényebb nagydobronyiak –, s férjhezmenetele után az asszony is oda költözött ki. A rangján alul házasodó asszony társadalmipresztízs-vesztését minden bizonnyal tovább növelte a faluból való kiköltözése.

Halászatból, gyümölcstermesztésből, lekvárfőzésből, gyümölcsaszalásból tartották fenn magukat, 3-4 holdon gazdálkodtak. Az asszony piacozott, hetente többször is bement a portékáját árulni Nagydobronyba, a környező vásárokra. A barna, apró termetű, szelíd természetű, szenzitív, élénk eszű asszony igen szorgalmas teremtés volt. Négy vagy öt gyermekük született, közülük három – Pál, Margit és Erzsébet – érte meg a felnőttkort. Olvasni jól, írni talán kissé nehezebben tudott. (Saját kezétől származó írást nem láttam.)

¹ a család néprajzi megnevezése

Szanyi Mikó Borbála élete 41 esztendő koráig semmiben sem különbözött a falujában élő többi parasztasszonyétól, ám ekkor látomásokat kapott, amelyek hatására híveket gyűjtött maga köré, hogy az égből kapott tanítást továbbadhassa. „Aki él általa, az abba nem csalatkozik, amit az Úr adott neki. Mert éjjel látásokba az angyal mindig hozta neki az Úr üzenetét.” (Vinda Borbála) A próféta-lást 1938-tól 1950-ben bekövetkezett haláláig folytatta.

A prófétai szerepvállalást nem az asszony pszichés terheltsége, nem is valami-féle deviancia váltotta ki, mint az egyik finnországi prófétai mozgalom vezetője, Marie Akerblom² vagy a hasznosi Csépe Klára esetében.³ Ilyesmí Szanyi Mikó Borbálának sem magán-, sem hitéletében nem mutatható ki. Személye kapcsán még azok sem utaltak erkölcstelenségre, összeférhetetlenségre, akik elutasították. Laikus vallási vezetői mivoltának meghatározó eleme hallatlan empatikus készsége volt. E tulajdonsága tette lehetővé, hogy a hozzáfordulóknak személyre szabottan nyújtson hathatós segítséget. A körülötte kialakult vallásos közösség megformálásában és összetartásában is ez játszott döntő szerepet. Nem kizárt az sem, hogy Szanyi Mikó Borbála a közösségben kialakított új szerepével azt próbálta ellensúlyozni, hogy házasságával korábbi társadalmi státusához képest szűlőfalujában peremhelyzetbe került.

Szanyi Mikó Borbála prófétai működése háromféle tevékenységben nyilvánult meg:

- hívei szemében elsősorban *gyülekezetszervező és -vezető*, a kiválasztott személy, aki közvetlen kapcsolatban áll az égi hatalommal, feladata a tanítások átadása a kiválasztottak csoportjának, az erdősi ágnek;

- mind a gyülekezet tagjai, mind az azon kívül esők számára olyan tanácsadó, *lelki gondozó specialista*, akihez – az ágteleki prófétaasszonyhoz hasonlóan – magántermészetű problémákkal lehetett fordulni (ezt a tevékenységet csak a nők vették igénybe, holott a gyülekezetbe családotól jártak, szigorúan a magánszféra része volt, négy szemközt zajló beszélgetések formájában és teljes titoktartással végezte Borbála asszony);

- *személyre szóló lelki gondozást* is végzett: aki szükségét érezte, fölkereste, és elpanaszolta magántermészetű gondját – Szanyi Mikó Borbála tanácsokkal segítette a hozzá fordulókat.

A prófétaasszony tudásának részét képezte az ima erejével való *gyógyítás*. „Nem testi orvos” – mondták róla. Több gyülekezeti tagot is meggyógyított a beteg fölött elmondott imádságok segítségével. A gyógyítást mindig a beteggel elzárkózva végezte, legfeljebb egy-egy hozzá nagyon közel álló híve lehetett jelen. A többiek a ház előtt gyűltek össze, és ők is imádkoztak társuk felgyógyulásáért.

² Björkstrand 1975.

³ Jádi-Tüskés 1986, 542–546.

Szanyi Mikó Borbála az őt követők szemében egyfajta mediátor volt (a halottlátókéhoz hasonló funkciót is betöltött: eltűnt emberről, a fogságban lévő férfiakra tudakozódtak nála, látomásaival a körülöttük zajló eseményeket magyarázták, innen merítették útmutatást). Az égi és a földi világ közti *közvetítői szerep* az az alapvető eszme, amely a próféta köré gyűjtötte az embereket. Hívei számára ő volt az isteni üzenetek közvetlen, hiteles, kiválasztott tolmácsolója.

Ő maga a túlvilággal való kapcsolattartásban passzív szerepet töltött be; nem tudta előidézni a látomásokat, csak befogadóként élte át őket. Ahogy hívei mondták: „Ige ez mind, úgy jött az úrtól.” (Hidi Borbála) E világ felé pusztán szócsöve volt az égi üzeneteknek, nem pedig alakítója; hallotta, látta és átadta az égi üzenetet a gyülekezetnek.

A látomások az asszony számára igen komoly fizikai megpróbáltatást jelentettek. Ilyenkor megbetegedett, prófétai elhívása „testi-lelki gyötrellemmel járt, gyöngye és erőtlen lett a test”. Ha látták a hívek, hogy épp ágyban fekszik, mindjárt tudták, hogy előzőleg látomása volt.

Figyelemre méltó, hogy híveit mindvégig együtt tudta tartani, sőt, a gyülekezet több mint egy évtizeddel túl is élte őt. A gyülekezet sikeres működésének előfeltétele volt az asszony személyisége, amely alkalmassá tette őt a prófétálásra, valamint az a szorongatgatásokkal teli léthelyzet, amelyben a helybeliek az 1940-es, 1950-es években éltek.

A „rekeszi” („erdősi”) gyülekezet működése, tevékenysége

Szanyi Mikó Borbála prófétálásának és a gyülekezet fennállásának korszaka a sorozatos hatalomváltások időszaka a Kárpátalján. Egy amúgy is peremhelyzetű, elmaradott terület – ahogyan Balogh Edgár⁴ jellemzi: „szegényország” – sorsát a kisebbségi létbe kerülés is nehezítette. Az összetartó kisközösség létrehozása, illetve az irracionális elemek felé fordulás alkalmas eszköznek bizonyult egzisztenciális, lelki, politikai feszültségek kompenzálására a Kárpátalján is.

Szanyi Mikó Borbála követőinek száma az elmondások szerint 30–50 fő között mozgott, időszakonként még ennél is kevesebb volt. Tipikus, más leírásokból is ismert gyülekezet, egyháztörténeti megnevezéssel paraszt-ecclesiola ez, amely az egyháztól nem szakad el, tagjai lelkiismeretes templomjárók, sőt, továbbra is a gyülekezet magjához tartoznak. A hivatalos egyházi szolgálatok azonban nem elégítették ki spirituális igényeiket, ezt a másféle lelkiséget, kegyességet az ecclesiolában gyakorolták.⁵

⁴ Balogh 1988.

⁵ Molnár 1985, 30.; Dani 1991, 336.

Hívei számára a prófétaasszony házi, laikus istentiszteletet tartott, ahol a templomi liturgiát követve énekeltek, imádkoztak, felolvasták és magyarázták a Bibliát és azt a kéziratos bibliaparafrázist – az úgynevezett *igésfüzetet* –, amely Szanyi Mikó Borbála égi látomásait, tanításait tartalmazza. „Férfi, nő vegyesen vótunk, de mindig csak a Szentírásból olvasott fel a próféta asszony. No akkor az vót a kezdetkor, nem is tudom, hány évig, az ígét mondta, amit az Úr adott neki.” (Nyomó Jánosné)

Az erdősiek intim, elitista, elzárkózó közösséget alakítottak ki, amelybe nehéz volt bekerülni. Senkit nem hívtak maguk közé, csak aki magától ment, aki belső késztetést érzett, az kerülhetett közéjük. Mivel a csoport szerveződésében a vallásosságon túli szempontok (rokon kapcsolat, vagyoni helyzet) is szerepet játszottak, bizonyára sokan eleve kirekesztettnek érezték magukat, és nem is jutott eszükbe próbálkozni.

Együttléteiknek, a közösségnek rendkívül erős emocionális töltete volt. Házi áhítataikon gyakori a sírás. E tekintetben a rekeszi közösség eltér az eddigi leírásokból ismert protestáns paraszt-ecclesiólaktól, mert azokban a Szentírás olvasása és az értelmezés játszott fontos szerepet,⁶ megfelel viszont egyfelől egy középkori as mentalitásnak, másfelől a pietizmus és a barokk katolicizmus lelkiségének.⁷

Tevékenységet számos puritán eredetű kegyességi elem jellemzi. Ilyen a kéziratos bibliaparafrázis használata és a házi istentisztelet gyakorlása, de van néhány kevésbé szembetűnő, szintén a puritanizmusban gyökerező szokásuk is, melyek hatása túlmutat a kegyességgyakorlaton, egész életvitelükre kiterjed.

A híveknek például kerülniük kellett a mulatozást. Ezért a rekesziek nem jártak el lakodalomba, még a rokonaikén sem vettek részt, a gyülekezethez tartozó fiataloknak tilos volt a vasárnapi táncmulatságba menni.⁸

A gyülekezetet szervező és vezető szent ember személye körül rendszeres, strukturált vallásos közösség (paraszt-ecclesiola) alakult ki. Ez a szociálpszichológia meghatározása szerinti elsődleges (primér) közösség, melyet szemtől szembe való kapcsolatteremtés, rendszeres érintkezés,⁹ együttműködés, közös cél¹⁰ és közös kommunikáció¹¹ (ehhez saját szimbólumok, közös nyelv) jellemez, viselkedésüket a közösség által létrehozott normák és értékek szabályozzák.¹² Ez azzal is együtt járt, hogy a falu általánosan elfogadott normáitól eltérő értékrendszert, életstratégiát alakítottak ki.

⁶ Szigeti 1986, 449.

⁷ Jánosi 1935; Bálint 1979, 87–88.

⁸ Dani 199, 334–335.

⁹ Csepeli idézi Cooley 1909, 23.

¹⁰ Csepeli idézi Mills 1967, 2.

¹¹ Csepeli idézi Homans 1950, 1.

¹² Csepeli idézi Sherif 1956, 144.

A rekeszi kegyes társaság hitéletének fontos eleme volt annak a kéziratos füzetnek a használata, amelyet ők „igésfüzetnek” neveznek. A kutatás során megtalálhat példány¹³ közül Szanyi Mikó Borbála menyee, Varga Pálné Vinda Borbála és Szanyi Mikó Andrásné Hidi Borbála teljes igésfüzetéről, valamint Nyomó Jánosné kéziratos énekgyűjteményéről készíthettem fénymásolatot a beregszászi püspöki hivatalban. A többiek még rövid időre (a fénymásolat elkészítésének egyetlen napjára) sem voltak hajlandók megválni a füzettről, sőt, Lőrinc János még azt sem engedte meg, hogy kézbe fogjam és saját szememmel pillantsak bele. Ehelyett följajánlotta, hogy az egészet fölolvassa nekem. „Egy része van, de azt nem adom oda. Egyelőre még. Lesz, én úgy hiszem, hogy lesz, mer aszongya, ott van benne, hogy ezt a tiszta pásztorok fogják hirdetni. Megértnek engem?” (Lőrinc János)

A kézirattal kapcsolatos rendkívüli tartózkodásuk részben annak tudható be, hogy a füzetek tulajdonosai közvetlenül égi eredetű, szent szövegnek tartják a kegyes iratot, és a Szentírás folytatásaként fogják föl. Ezt támasztja alá a mű szerzőségéről és keletkezéséről vallott elgondolásuk is, az „alkotás” folyamatának összegzése azonban egyértelműen megmutatja, miképpen igazolódott számukra a forrás hitelessége.

A gyülekezet vezetője, Szanyi Mikó Borbála 12 éven át (41 éves korától 1950-ben bekövetkezett haláláig) rendszeresen kapott égi látomásokat transzálaponban. A látomások és égi tanítások nyomán keletkezett a kézirat, melyet a prófétaasszony azon nyomban lejegyzett, és szóban közvetített a földi világ, a gyülekezet tagjai felé.¹⁴ Vagyis az égi világ által kiválasztott személy, a gyülekezet vezető próféta valójában nem szerzője, hanem csakis továbbítója a parafrázis szövegének. Hitük szerint az igésfüzetben olvasható próféciaák közvetlenül és hitelen isteni eredetűek.

„Ez teljesség lélekmunka. Szövetség az úrban.” (Hidi Miklós)¹⁵ Az itt idézett vallomás, a bibliaparafrázisok címadása, valamint a füzet funkciója is alátámasztja, hogy használói számára az a Szentírással egyenértékű. Ugyanúgy idéznek belőle a folyóbeszéd közben, útmutatóként is használják. A lakásban a Bibliával

¹³ A tulajdonosok, Varga Pálné Vinda Borbála, Szanyi Mikó Andrásné Hidi Borbála, Nyomó Jánosné, Kis Marci Géza, Lőrinc János és Szanyi Mikó Ferencné példányát láttam a saját szememmel, ezenkívül hallomásból tudok még két füzettről, az egyik a „Szent Marisként” emlegetett asszony – Molnár Mária –, a másik a prófétaasszony leánya, Varga Margit tulajdonában van. Arról nincs tudomásom, hogy olyanok is rendelkeznének másolattal, akik nem tartoztak a gyülekezethez.

¹⁴ Borku Mariska, igésfüzete a *Lettszövetség* elnevezésű bibliaparafrázis. Küllös 1991, 346–349.

¹⁵ Küllös Imola gyűjtése, 1990.

azonos helyen tartják, azonos körülmények közt olvassák: többnyire a konyhai asztalon, hímzett kendővel letakarva, vagy a konyhaasztal – esetleg a tálalószekrény – fiókjában. A kezük ügyében van – ez a gyakori, mindennapos használatra utal. Ugyanakkor a füzetnek mint tárgynak a presztízsét jelzi, hogy kiemelt helyen (az asztal közepén) tartják, óvják, védik (hímzett kendővel letakarják, a fiókban a pénz mellé teszik).

Az igésfüzetben leírt imákat és énekeket hatékonyabbnak tartják a többi imánál, éneknél, mert feltétlenül hisznek azok közvetlen isteni eredetében. (Ennek bizonyosságul gyógyulás- és megmenekülés-történeteket mesélnek.) Az imák és énekek közt olyanokat is találunk, amelyek a mindennapi életben közvetlenül alkalmazhatók: „Általában szerettünk megtanulni mindent. Most, hogy az uram beteg vót, *Orvosoknak orvosa*, hát milyen jó. Betegségre is jó. Alkalmakra. Mind jó. Azér van adva, hogy olyankor el legyen mondva. »Folyik az ítélet, mint bővízü patak.« Hát ugyi az egész világon ítélet volt. Olyankor ment. Hát ugyi tudta az ember, hogy isten ezt azér adta. És amikor eljön az idő, ő adta, és meg is fogja hallgatni. Feleletet is kapunk és kaptunk is.” (Szanyi Mikó Andrásné Hidi Borbála)

Nyomó Jánosné, bár fejből nem tudja, mindig „használja” az „*Orvosoknak orvosa...*” és a „Szerelmes szent Atyám, ki hozzám lejövél...” kezdetű imákat. Az igésfüzet elején lévő *Hiszekegy* kezdetű imádságot úgy tanulták meg, hogy az Erdőről hazafelé fennhangon mondták közösen, s ahol elakadtak, akinek épp eszébe jutott, kiegészítette a szöveget. A *málenkij robotra* elhurcolt férfiakért is külön imádságot mondtak.¹⁶

Varga Pálné Vinda Borbála példánya egy kockás iskolai füzet, melyben az igék 110 oldalt tesznek ki, 1-től 117-ig folytatólagosan, majd innen 1–9-ig újraszámozva. Külön füzetbe utólagosan kigyűjtve és számozva az igék közt is szereplő 24 imádság „Hála imák” és a 28 ének „Hála énekek” címmel. A füzet első két oldalát az elmondás szerint a tulajdonos másolta le, az összes ezt követő lapot leánya. Más kéz által bejegyzett szöveg nem szerepel ebben a füzetben. A másolat – Vinda Borbála szerint – Kis Marci Géza példányáról készült.

Hidi Borbála példánya egy kéz által írott szöveg, a másoló ez esetben a tulajdonos. Emlékei szerint ő is Kis Marci Gézáról másolta le az igésfüzetet.

A hívek egy részének csak az igéket tartalmazó rész van lemásolva (ilyen Lőrinc János példánya, akinek az édesapjától származó másolat van a birtokában). Az imák és énekek kigyűjtése utólagosan történt, már Szanyi Mikó Borbála halála után, valószínűleg Kis Marci Géza kezdeményezésére. Az igéket tartalmazó első rész 117 egységre tagolódik. Minden ige sorszámot visel, a szövegben jelezve vannak a bibliai igehelyek. Az újraszámozott szövegrészben tartalmilag, formailag és eredetüket tekintve az előző résztől lényegesen különböző szövegek

¹⁶ Lásd előbb.

olvashatók. Hiányzik a bibliai igehelyekkel való megfeleltetés, nem alkot összefüggő egységet ez a rész.

A rekeszi gyülekezet kéziratos hagyatékához tartoznak Szanyi Mikó Ferenc kéziratos imádságai is. Ezek egyetlen példányban maradtak meg, a szerző özvegyénél. Szanyi Mikó Ferenc, a prófétaasszony közeli híve, a szeretetvendégségekhez írt alkalomról alkalomra prózai imádságokat. A gyülekezeti tagok nem másolták le, nem is tudják ezeket az imákat, csak egykori meglétüket tartják számon. Bár hozzátartoznak a gyülekezet kapcsán keletkezett kéziratos szöveggyományhoz, de annak periferikus részét képezik. Mivel szerzőjük nem Szanyi Mikó Borbála, s formailag nem, stílusukban is csak részben kapcsolódnak közvetlenül az igésfüzet szövegéhez, e dolgozat keretei között részletesebben nem elemzem őket.

Az igésfüzet három részből áll:

Örökkévaló evangélium (a tényleges igésfüzet). Itt olvasható a 117 ige, valamint az újrászámozás utáni 9 szöveg. Tartalmazza az énekekkel és imádságokkal együtt a teljes szöveganyagot. Vinda Borbála igésfüzete zárt kompozíciójú egység: a hetven oldalnyi szöveg nyitó formulával kezdődik (*Én az Úrnak...*, ezt kezdőimádság követi), s csak utána indul a szöveg számozása, vagyis legalább háromszor kezdődik el a szöveg. A 117 igéből álló rész utolsó látomása („És megjelenék nekem egy szelíd tekintetű férfiú, és hozzám így szóla, Kiáltsd és monddad minden hívő léleknek...”) mintegy lezárja a szöveget, de az újrászámozott kilenc egység végén álló ima („Szeretem az Atyát, szeretem a Fiut...”) is tekinthető záróimádságnak. Az igésfüzetben felváltva következnek a különböző műfajokhoz sorolható szövegek, az igék, az énekek és az imádságok. Az igék három szövegtípusra bonthatók tovább: látomások, tanítások és igék. Ezeket a hívek is megkülönböztetik, de a szövegek megformálásában is jelentkezik ez a tagolás.

A látomások elején jellegzetes kezdőformula áll (pl. „És én lélekben elragadtatték...”, „És vitették a lélek által...”).

A tanítások égi szövatok, gyakran példázatszerűek, magyarázat, oktatás hangzik el bennük.

Az igék egy-két mondatos, gyakran szimbolikus értelmű, sőt szürrealisztikus szövegek. A hívek számára ezek valamilyen titokzatos értelmű égi üzenetek az eljövendőre vonatkozóan, amit csak a beavatottak érthetnek meg. Sok tekintetben emlékeztetnek a jóslatokra. (A szöveg a vélt jövőre vonatkozik, nehezen értelmezhető.)

A látomások szerkezeti felépítése megegyezik a *Lettszövevségével*:¹⁷ az egyszerű, statikus képekkel, melyek bevezető formulából, egy képből és szózatból vagy tanításból és záróformulából állnak, és a másik, összetett, dinamikus képpel,

¹⁷ Küllös 1994.

amelyben az előbbi konstrukció párbeszédese részekkel, több helyszínen is zajló eseménysorral egészül ki.

A 117 növekvő sorszámmal folytatólagosan megjelölt szöveg tartalmilag, stílusában, formailag összefüggő, zárt kompozíciójú egység. Ezek után Vinda Borbálánál 9 újabb szöveg található. Arra a kérdésre, hogy a számozás miért kezdődik újra, így válaszolt a füzet tulajdonosa: „Adva vót neki, hogy el kell menni a görög katolikus paphoz, a rómaihoz, pravoszlávhoz, ha jól mondom, no, ezekhez, és mindegyikhez el kellett sorba menni neki. Az Úr eztet üzente, hogy menj el és mondd el nekik. Tán kilenc. Hát ott jelentést kellett neki tenni, hogy hát fogadják el és higgyék el, mert ez Isten üzenete.”

Az újra kezdődő számozás 1–9. sorszámai alatt található szövegek önálló, külön egységek, melyeket kezdősoraik alapján különböztethetünk meg.

1. *Isten álom által ij dolgot cselekedett* – Jézus születéséhez, a karácsonyhoz kötődő vers

2. *Íme most itt állunk egy évnek sírjánál* – Nagydobronyban általánosan ismert óévbúcsúztató verses köszöntő

3. *Az Úr dicsősége a földre leszállott*

4. *Szerelmes szent Atyám ki lakozol a menybe...* – úrvacsoravételhez való verses ima

5. *Az Úr szeretete* – verses ima

6. *Halgasatok reám keresztyén testvérek...* – verses ima

7. *Kegyelem békeség szálljon most reátok* – verses ima

8. *Tisztelettel a római katolikus...* – a római katolikusoknál tett bizonyágtétel alkalmából írt levél

9. *Tisztelettel a görög katolikus...* – a görög katolikusoknál tett bizonyágtétel alkalmából írt levél

A füzetet számozás nélküli újabb imádság zárja: *Szeretem az Atyát...*

Hidi Borbála példányában az újrászámozott részeknél eltéréseket találunk. A 6. szöveghez kiegészítő megjegyzést fűzött. A vers előtt álló megjegyzés – „Ungváron a vármegye házban” – utal a vers elhangzásának helyére, a vers végén olvasható szöveg pedig („Ének: Örüljete keresztyének”) bizonyára arra, hogy az ima felolvasása vagy elmondása után a református énekeskönyv 324. dicséretét énekelték el a rekeszиеk.¹⁸ A 8. és 9. szám alatt található szövegek sorrendje Vinda Borbála füzetéhez képest fordított. Ezt – sorszámozás nélkül – újabb prózai szövegek követik, levelek és imádság. Ezek (vagy legalábbis ezek közül az utolsó) szerzőjeként Hidi Sándort tünteti föl a kézirat.

A *Hála énekek*. Utólagos kigyűjtés eredményeként az énekeket tartalmazó külön füzet, vagy ugyanabban a füzetben különálló rész az igék után, mely a re-

¹⁸ Református énekeskönyv 466.

keszi gyülekezet saját énekhagyományának 28 szövegét tartalmazza. Kezdősoruk szerint az alábbiakat:

1. Jézus lelkiünk nagy királya
 2. A szívemben Krisztus lakozik
 3. Örüljetek keresztyének
 4. Készen már az akol
 5. Jézus árvák pártfogója
 6. Ó te vándor
 7. Eljött az Úr követe
 8. Sion hegye erős várunk
 9. Imádjátok immár az Úrnak nagy nevét
 10. Ne kételkedj hívő lélek
 11. Folyik az ítélet
 12. Ímé itt a nagy nap
 13. Halleluja Úr Isten győzött a Bárány
 14. A nagy vizek felett
 15. Jertek mind énhozzám
 16. Kegyelmes Istenem
 17. Uralkodnak a próféta lelkek
 18. A Dávid magvából támadt csemete
 19. Fénylik az Úr dicsősége
 20. Örülj te föld
 21. Felettetek ha megindul
 22. Magasztalunk Uram téged
 24. Az Isteni természetnek
 25. Szól az ének a mennyekben
 26. Az új korszaknak népei
 27. Itthagytva e bűnös világot
 28. Angyalsereg éneke zeng
- Hála imák

Az énekek verselése ütemhangsúlyos. A kéziratos füzetek az énekeknek csak a szövegét tartalmazzák. A gyülekezeti tagok elbeszélése szerint a dallamok későbbi keletkezésűek, mint a szövegek. Elmondásul az angyalok jutalmul küldték a dallamot a szövegekhez, ha Szanyi Mikó Borbála „elvette”, vagyis megértette a látomás, az égi tanítás értelmét. „Mikor ígét... (kapott), nem vót rögtön ének utána. Az ének, ahogy jött, már a hangját is megkapta. És úgy vót, hogy az éneket is nem lehetett leírogatni, mikor szólott az Úr. Mindenkinék, amit... magának kellett, nem könyvből megtanulni, hallásbul.” (Lőrinc János)

Elképzelhető, hogy eredetileg imaként mondott szövegekről van szó, melyek később dallamot kaptak. Ezzel a gyülekezet vezetője a könnyebb tanulhatóságot

segítette elő. A közösség saját énekhagyományának kialakításához esetleg forrásul szolgálhatott a házaknál tartott éneklők családi repertoárja is. „Az Úrnak az vót az akarata, hogy legyenek az imák énekek, mert jobban megmaradnak, mint az emlékükbé az ima. Úgyhogy aztat is ő adta. Az énekhangot, mindent ő adott. (S. I.: Előbb volt a szöveg, csak később lett hangja, az ének?) Igen, ez csak később.” (Hidi Borbála)

A hívek ma már nem minden dallamot tudnak felidézni, a 28 közül 11-et sikerült hangfelvételen rögzíteni, a többire nem emlékeznek. Az azonosítható dallamok többsége valamelyik genfi zsoltár változata,¹⁹ illetve több ilyen dallam kontaminációjából keletkezett. Előadásmódjuk is jellegzetes: rendkívül lassan, elnyújtva énekelnek – a templomi éneklésnél is ezt az előadásmódot figyelhetjük meg –, gyakoriak a glisszandó díszítések. A kis gyülekezet saját énekhagyományának néhány darabjához külön történetek is fűződnek:

A „Szól az ének a mennyekből...” kezdetű, az énekesfüzetek vége felé található darabot a követők emlékezete szerint elközeltető halálára való figyelmeztetésként, felkészítésként kapta a prófétaasszony: „Már azut nem sokkal meg is halt.” (Vinda Borbála)

Az énekszövegekhez hasonlóan utólag az imádságok is külön füzetbe kerültek. Nem minden – az ígésfüzet sorszámozott szövegei közt szereplő – imának tekinthető szöveg került be a külön kigyűjtött imák közé, de valamennyi kigyűjtött ima az ígésfüzetből származik:

1. *Óh könyörülő és szeretettel teljes Isteni Szent háromság*
2. *Hiszek egy Istenben*
3. *Szerelmes Szent Atyám, ki hozzám lejövél*
4. *Hálát adok néked Uram Menynek és földnek Istene Megkezdted Atyám uralkodásodat...*
5. *Legyen áldott Atyám a Te szent neved*
6. *Megkerestél engem Uram*
7. *Hálát adok néked Uram aki a te rendeléseidben és végzéseidben...*
8. *Szent Fiad által küldött ajándékaidért...*
9. *Orvosoknak orvosa*
10. *Igazságodat kereső éhező és szomjazó...*
11. *Minden bűnöket megbocsátó kegyelmes...*
12. *Kinyílt szívvel felemelt kézzel*
13. *Minden emberektől elhagyott...*
14. *A Te Szent szerelmed reám árasztottad*
15. *Istenem légy velem*
16. *Hálát adok Néked Uram aki teremtetted...*

¹⁹ Sándor 2001–2002.

17. *Te benned bízó lélekkel kiáltom*
18. *Te vagy az én oltalmam Istenem*
19. *Kegyelmes Istenem légy segítségemre*
20. *Imára kulcsolt*
21. *Irgalommal és kegyelemmel...*
22. *Seregeknek hatalmas Istene*
23. *Minden népeknek és nemzeteknek kegyelmes Atyja*
24. *A minden kegyelem Istene áldjon...*

A látomások, tanítások, igék prózában (helyenként rímes prózában) írt szövegek. Az ütemhangsúlyos verselésű énekeken kívül helyenként a többnyire prózában írt látomások szövege is rímes, verses. Az imák közt 7 verses (ezek is rímesek, ütemhangsúlyosak), és 17 prózai szöveg olvasható. Az imádságos füzet sorszámozását alapul véve a verses imák a következők: 2, 3, 5, 6, 14, 15, 19; a prózai szövegek pedig 1, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24.

Szövegváltozatok, redakciók

A rekeszi gyülekezet tagjai úgy tartják, hogy az igésfüzetbe leírt látomásokat Szanyi Mikó Borbála éjszaka kapta az égiektől. Ezeket az asztalra előre odakészített papírra lejegyezte. Gyermekei szerint nem füzetbe, hanem lapokra írt (ahogy két leánya – Margit és Erzsébet –, illetve Hidi Borbála mondta, az édesanyjuk után fennmaradt eredeti kéziratok a tekercsek [így emlegették a gyülekezet alapítójának általam sosem látott autográf szövegét]). Az eredeti kéziratokat nem találtam meg. A hívek emlékezete szerint Szanyi Mikó Borbála halála után azokat férje, Varga Pál őrizte. Mikor újra megnősült és beköltözött a faluba, ezeket is magával vitte. Halála után özvegye (Margit és Erzsébet szóhasználata szerint a mostoha) nem volt hajlandó odaadni, hiába kérték. Úgy vélik, sokkal több szöveg maradt fönnt édesanyjuk után, mint amennyi az igésfüzetekben megőrződött. (Ehhez azonban hozzá kell fűzni, hogy az általam látott füzetek mind kivétel nélkül 117 igét tartalmaznak, a másolási hibáktól, rövid kihagyásoktól eltekintve a szövegkorpusz egységesnek mondható.) „Lehet, hogy nem is lett minden megőrizve, mert 12 év munkája nem ennyi. Mert az öregasszony, akit apósom elvett, a második feleségét, úgy eltette az irkát. Hogy hova tette, hova nem – mert az is meghalt – hogy soha nem adták kézhöz. Titokba úgy eltették.” (Vinda Borbála) „Nagyapa mondta, hogy megvan, megvan az ige, de az öregasszony eltagadta. Nem adta senkinek, nem adta oda.” (Katona Oszkárné Varga Jolán)

Szanyi Mikó Borbála életében tiltotta az igék írásos rögzítését (szemben a párhuzamosan működő prófétával, Borku Mariskával), csak a 3 kiválasztott tanítvány (Lőrinc János édesapja, Szanyi Mikó Ferenc és Hidi Sándor), a hozzá

Szanyi Mikó Borbála veje és két lánya, Margit és Erzsébet.
Nagydobrony 1992. október, Sándor Ildikó felvétele.

legközelebb álló hívek kaptak erre engedélyt. „Ő eztet mindet lapon adta elő nekünk. Külön-külön lapon. Ami neki vót még, a tekercs, még lehet, hogy van is neki belőle valami, nem tudom aztat. De az külön lapokon, és akkor az emberek – Lőrinc János bácsi, meg Ferenc bátya – a felesége még él – meg Hidi... Először ők.” (Hidi Borbála)

Egy másik visszaemlékezés szerint a szöveget eredetileg is a férfiak írták le: „Mikor melyik vót ott, az írta. Mikor nem vót ott senki, akkor írta Boriska néni. Ha nem vót ott egy férfi sem. Mer nagyon keves alkalommal, hogy valamelyik férfi ne legyen a közelében. Ha vót ott valamelyik férfi, az írt... Vót ott egy másik bácsi, az írta a lapokat.” (Lőrinc János)

Borku Mariska esetében is egy nagydobronyi asszony – mint „íródeák” – jegyezte le az ígéket, így terjesztették a hívek között. Elképzelhető, hogy Szanyi Mikó Borbálának szüksége is volt a betűvetésben jártasabb férfiak segítségére, hiszen csak három osztályt végzett. A fenti idézetben emlegetett lejegyző, Kállai Ferenc azonos a szeretetvendégségek imaszövegeinek szerzőjével. Autográf szövegeiből látható, hogy az írás mesterségében jártas ember lehetett.

Az „eredeti” szövegek közül egyet sem láttam, Lőrinc János ígésfüzete azonban az édesapjáéről készült, s Kis Marci Géza elmondása szerint ugyanez volt az alapja az általa készített másolatnak is. A kis gyűlekezet többi tagjának kívülről kellett tudni az egészet.

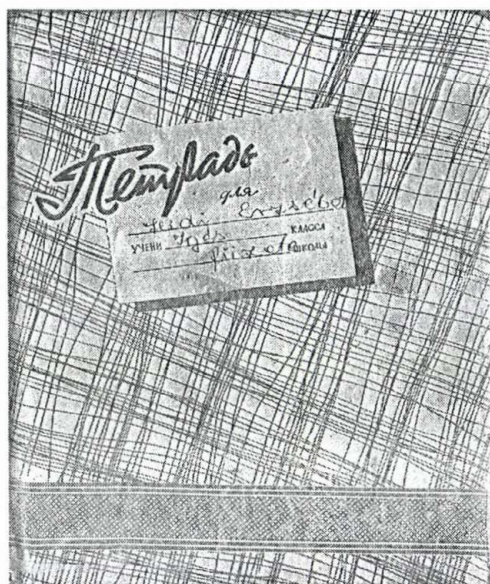

A Hidi család, Nagydobrony 1992. október, Sándor Ildikó felvétele.

Ez a tudás a hívek mindennapi beszédtevékenységébe is beépült: az igésfüzet megfelelő szövegfordulatait lépten-nyomon idézik, bármilyen témáról legyen is szó. Ezek az idézetek anélkül kerülnek be a folyóbeszédbe, hogy a beszélő a forrásszövegre hivatkozna. Ugyanez a jelenség megfigyelhető Borku Mariska követői esetében is. (A közös szövegtudás és a mögöttes magyarázatok, asszociációk ismerete egyben befelé az összetartozás, a külvilág felé pedig az elhatárolódás kifejeződése, nyelvi eszköze.) Ez a példa is alátámasztja Incze Gábor megállapítását, amely szerint az evangéliumi egyházak imádságai a magyar nyelv formálásában felbecsülhetetlen szerepet játszottak, hiszen az imákban föllelhető formulák a hétköznapi beszédbe is átkerülnek.²⁰

Csak jóval a próféta halála után jelentkezett a gyülekezetben az az igény, hogy mindenkinek írásban is rendelkezésére álljon a szöveg. A másolás a három „eredetiről”, a tanítványok példányairól történt. Az énekeket és az imákat tartalmazó, *Hála énekek* és *Hála imák* címet viselő füzet a református énekes- és imakönyvek mintájára, az igésfüzetből való utólagos kigyűjtéssel keletkezett. Kis Marci Géza példánya az első, amelyben az énekek és az imák külön is szerepelnek, bár a rákérdezésre természetesen azt válaszolta, hogy a szövegek eredetileg is ilyenek voltak, azokon ő semmit nem változtatott. Azonban az összes olyan másolat,

²⁰ Incze 1931, 38.

Hidi Erzsébet (Nagydobrony) igésfüzetének borítója és egy lapja.

amelyben az imák és az énekek önállóan is szerepelnek, Kis Marci Géza példányáról készült. A gyűjtésnek ugyanúgy van írott előképe, mint ahogy az igésfüzet a Bibliát követi formai tekintetben. A református énekeskönyv és a különböző imáságos gyűjtemények adhatták az ötletet ehhez az utólagos szövegkezeléshez. Emellett az a gyakorlatias megközelítés is elképzelhető, hogy az énekekre és imáságokra külön is szükségük volt, a teljes igésfüzetből való kikeresésük sokkal nehezebb, mint a húszegyházy szövegből megkeresni azt, amelyiknek épp szükségét érezték. Az imákat és énekeket alkalmasszerűen is gyakorta elmondták, elénekelték akár magányosan, akár kisebb nagyobb csoportos együttléteikkor. Az élet nehéz, kritikus pillanataiban innen merítették erőt.

Az áttekintett, énekeket tartalmazó gyűjtemények azonos szövegeket tartalmaznak, de eltérő sorrendben. Az 1., a 19. és a 28. számú énekeket mindkét füzetben azonos helyen találjuk. A 20–27. énekszövegek sorrendje csak 1-2 hellyel tér el, a füzet első felében szereplő énekek sorrendje jelentős különbségeket mutat.²¹ Valószínű, hogy a számozás inkább csak formai másolása a nyomtatott éne-

²¹ Az imáságok fenti sorszámai szerint az eltérések a következőképp alakulnak: 1=1, 2=6, 3=8, 4=11, (5)* 5=7, 6=12, 7=13, 8=2, 9=4, 10=*, 11=15, 12=16, 13=3, 14=9, 15=17, 16=10, 17=14, 18=27, 19=19, 20=18, 21=20, 22=21, 23=22, 24=25, 25=23, 26=24, 27=26, 28=28.

* Vinda Borbála énekesfüzetéből a „Ne kételkedj hívó lélek” kezdetű (10. ének) hiányzik, a „Készen már az akol” kezdetű pedig kétszer szerepel (5. és 11. sorszámmal, ezek közül az előbbiből egy versszak hiányzik).

keskönyveknek, nem lévén egységes számozásuk az énekek ez alapján nem tudták a közös házi istentiszteleti alkalmakon megkeresni a megfelelő szöveget. (Az is igaz, hogy erre nem volt szükségük, hiszen kívülről tudták az énekeket!)

A szájhagyomány (vagyis a jelenség folklórja) és a kézzel fogható források tanúsága szerint tehát a következőképp alakult a Szanyi Mikó Borbála látomása-it tartalmazó igésfüzet redakcióinak története:

1. A prófétaasszony autográf igéi a visszaemlékezések szerint különálló lapokon, *tekerceken* voltak olvashatók. Ha voltak ilyenek, úgy mára elvesztek, de az elmondások szerint a mai szövegkorpusznál esetleg nagyobb terjedelmű anyag volt. A meglévő kéziratok tanúsága alapján mind a kéziratos tekercekről szóló történet, mind a nagyobb terjedelemre vonatkozó szöveg a jelenség folklórájának tűnik. A szerzőnek nevezett Szanyi Mikó Borbála 1938 (a látomások és a próféta szerepvállalás kezdete) és 1950 (halála) között folyamatosan vetette papírra és hozta nyilvánosságra a kéziratos füzetekben szereplő szövegeket.

2. Az első, füzetbe másolt igésfüzet a három tanítvány példánya volt, mely az eredeti szöveggel egy időben jött létre (1937 és 1950 között), ezzel párhuzamosan a szóbeli formában élt bibliaparafrázis teljes szövege. Ezekben valószínűleg a számozott (117) és az újraszámozott (9) igék és a záróimádság szerepeltek.

3. Szanyi Mikó Borbála halála után az egykori gyülekezeti tagoknál ma fellelhető igésfüzetek másolással keletkeztek. A harmadik redakció, amelyben az imák és énekek külön kigyűjtve is szerepelnek 1950 után, de 1970 előtt jött létre, a szövegek csak csekély tartalmi és formai eltérést mutatnak. A Szanyi Mikó Borbálának tulajdonított szöveg valamennyi áttekintett füzetben 117 számozott egységből és 9 újraszámozott részből áll.

Az Örökkévaló Evangélium két kéziratának részletes összehasonlítása

Ortográfiai jellemzők: a kéziratok alapvetően nem mutatják a nagydobronyi tájnyelvi sajátosságokat. Az írott köznyelvi normához Hidi Borbála változata áll közelebb. A földrajzi neveket (tulajdonnevek) a másoló nagybetűvel írta, a központosítást is többségében feltünteti, a mondatzáró ponton kívül vesszőt, kettőspontot, felkiáltójelet is használ. Vinda Borbála példányában a tulajdonnevek (földrajzi nevek) rendre kisbetűvel szerepelnek, a központosítás szinte teljesen hiányzik a szövegből, legfeljebb a pontot tünteti föl.

Tördelés: a versek csak Vinda Borbála példányában szerepelnek tördelve, verssorokra tagolva. Itt sem mindegyik. Hidi Borbála füzetében azonban a paraszti írásmódra jellemző „gazdaságos” helykihasználással, „faltól falig” lejegyez-

ve olvashatók a verses formájú imák, énekek is (kivételképpen azért ebben is van olyan vers, amelynek eredeti tördelését átvette a másoló).

Az igék sorszámozása Hidi Borbála igésfüzetében római számokkal, Vinda Borbáláéban arab számokkal történik.

Szövegszerű eltérések: Hidi Borbála igésfüzete a teljesebb szöveg. Ehhez képest Vinda Borbáláéban hiányos és fölcserélt szövegeket találunk. Bizonyos hiányok, kihagyások mindkét szövegben megtalálhatók. A rontások, közös kihagyások, például a páros rímelésű versek hiányzó verssorai (rímei) bizonyítják egy korábbi, mindkét másolás forrásául szolgáló írott szöveg meglétét.

A kézirat szerzőségének kérdése, kapcsolatai Nagydobrony szövegfolklor-hagyományával

A kézirat – bár szerzőjét és eredetét eddig nem sikerült földerítenem – a föntiek alapján bizonyíthatóan (egy vagy több) literátus embertől származik, méghozzá olyasvalaki(k)től, aki(k) többé-kevésbé járatos(ak) a teológiában, a Bibliát jól ismeri(k). Az írásmű tartalmi és a kézirat bizonyos formai jegyei egyaránt ezt bizonyítják.

Az igésfüzet formai előképe a Biblia, vagy ahogy a hívek mondják, „*be van vezetve*” a Bibliába. A vonatkozó igehelyeket a szövegben jelölik, az igésfüzetet számozva versekre tagolják. Hidi Borbála igésfüzetének központosítása (kettőspont, felkiáltójel, tulajdonnevek helyesírása), Vinda Borbála igésfüzetében a versek helyes tördelése írástudó, művelt embert sejtetnek a parafrázis háttérében, aki nem lehet azonos az írni is csak nehézkesen tudó Szanyi Mikó Borbálával. A parafrázis verses szövegrészeiben tetten érhető másolási hibák, kihagyások is bizonyítják, hogy Szanyi Mikó Borbála igésfüzetének forrása nem szóbeli, hanem írott szöveg.

A bibliai igehelyekre való utalásokból (mintegy metaszöveggént) és a parafrázis főszövegéből egyaránt kiolvasható, hogy a szerzőt a mű megalkotására legalább részben az egyházi intézményrendszer és a papság bírálatának szándéka sarkallta. A főszöveg és a hozzá rendelt bibliai hivatkozások gyakran szólnak a jó és rossz pásztorok, hamis és igaz próféták szembeállításáról. Az Utolsó ítélet szövege az a tematikus csomópont, amely köré a parafrázis szövege szerveződik túlvilági látomások és lélekutazások formájában elbeszélve. Az igésfüzet képi világa, szimbólumai, szóhasználata és a bibliai igehelyekkel való tényleges (nem a kézirat által jelölt, hanem a kutatás során megállapított és a szövegközlés jegyzetapparátusában feltüntetett) kapcsolata alapján a szöveg legfőbb forrása a Biblia, ezen belül is különös hangsúllyal szerepel a Jelenések Könyve és az Ószövetségi prófé-

ták (különösen Jeremiás, Ezékiel és Ézsaiás).²² A parafrázis több helyen is változtatlan formában (vagy csak jelentéktelen eltérésekkel) veszi át a Jelenések könyvének egy-egy igéjét (például Jel 2,23; 6,9; 10,7; 21,1; 21,2), s még több esetben találkozunk lazább kapcsolattal a két szöveg között, pl.:

„És látám nagy fényt idelevilágítani, és látám a fényben több gyertyákat, akik gyertya tartóba voltak helyezve és mindegyik bevilágította helyét, ahová le volt állítva. És közöttük egy férfiú sétál vala” – amelyhez a Jel 1,12–13 kapcsolható.

Hasonló tendencia figyelhető meg a korai protestáns látomásirodalomban, valamint a kortárs *Lettszövétség* esetében is,²³ ahol szintén az egyház bírálata és az utolsó dolgok (chiliasztikus vonatkozások), különösen a Jelenések könyve kerül középpontba.²⁴

Szintén tanult, művelt szerzőre utal a meglehetősen terjedelmes, zárt kompozíciójú szöveg, amely különböző korú és eredetű, többségében eredendően írott elemekből áll. Mindezek a tények gyakorlatilag kizárják, hogy a szerző Szanyi Mikó Borbála vagy más paraszti alkotó lenne.

Az *Örökkévaló evangélium* több szövegforrásra visszavezethető kompiláció. A szöveg elemzése alapján az alábbi forrásokat és időbeli rétegeket lehet megállapítani:

1. Közvetlen, szó szerinti bibliai átvétel, pl. a 11.²⁵ utolsó sora, 21., 28.
 2. A Biblia szövegének parafrázisát átvétele, pl. 13. (Tízparancsolat), 14., 26., 39., 55., 65., 86.
 3. Puritán frazeológia, imádságtípus, pl. 86. „Orvosoknak orvosa”
 4. Prózai, protestáns látomásirodalom, pl. 34., 35., 114., 117.
 5. Nyomtatott, egyházi kegyességi irodalom
 - református énekeskönyv, pl. 33.
 - káté, pl. 66.
 6. Szóbeliségből átvett (írott, liturgikus) egyházi eredetű szövegek
 - a liturgia szövegrészei, pl. 25., 46., 49., 85.
 - prédikációs fordulatok, pl. 21.
 7. Barokk kegyes irodalom (ponyva), pl. 4., 66., 84.
 8. A kézirat keletkezésének idejéből származó szövegek, imádságok, belmissziós gondolatok: *Hiszekegy* (53.), *Szeretem az Atyát...* (záróima), *Kegyelemóra* (116.).
- A lehetséges források földelítése érdekében további kutatásokat kell végezni a helyszínen a tekintetben, milyen kegyes témájú nyomtatványok forogtak közkezen az adott időszakban a Kárpátalján. Az eddigi próbálkozások kevés eredménnyel jártak, mert a régi könyveket (a gyakori használat és a kényszerű rejte-

²² Mellékletben közlöm a parafrázisban hivatkozott bibliai igehelyek szerinti összesítést.

²³ Küllös 1994, 156.

²⁴ Molnár–Szigeti 1984, 8.

²⁵ Az alábbiakban közölt forrásanyag saját számozására utalok.

getés miatt alig találtunk), ha egyáltalán van még belőlük, nem szívesen muto-
gatják, inkább a nemrégiben kapott színes borítójú, jó állapotban lévő könyve-
ket veszik elő.²⁶ A gyülekezettel egyidőben a Kárpátalján élénk iratmissziós tevé-
kenység zajlott, elsősorban a Kálvin nyomda kiadványait terjesztették a hívek
között. A helyben megjelent korabeli könyvekről, füzetekről, kiadványokról vi-
szonylag egyszerűen lehet tájékozódni Csomár Zoltán jegyzéke alapján.²⁷

A bibliaparafrázis szövege nyomán egyéb kegyes iratok meglétére is gya-
nakodni lehet, ezek pedig potenciális forrásai Szanyi Mikó Borbála igésfüzetének.
A kárpátaljai kegyes kéziratok szöveggyűjtése a közeljövő egyik
legsürgetőbb feladata lenne.

A források földerítésének másik hátráltatója, hogy a magyarországi ima- és
énekeskönyvek feldolgozása mind ez ideig nem történt meg,²⁸ a kiadványok kö-
zött szinte lehetetlen a tájékozódás.

Motívumok a bibliaparafrázisban

A Kárpátalján megtalált bibliaparafrázisok, Borku Mariska *Lettszövetségének* és
Szanyi Mikó Borbála *igésfüzetének* tematikája és motívumai egyaránt kapcsolód-
nak a hitújítás korának látomásirodalmához,²⁹ a víziókban hangsúlyosan megje-
lenő utolsó ítéletre, a túlvilágra vonatkozó képeihez. Schulz György Hetedik
Trombitája a Bibliából az ószövetségi próféciákhoz és a Jelenések könyvéhez
kapcsolódik elsősorban, központi gondolata a megtérésre való felhívás, a bűnök-
ből való megszabadulás, valamint az új világkorszak, Jézus uralkodásának köze-
ledtére való figyelmeztetés.³⁰ Az itt elemzett bibliaparafrázisnál is hasonló ten-
denciák rajzolódnak ki. Szentpéteri Juhász János látomásainak motívumai³¹ kö-
zül is sokkal mutatnak rokonságot a kárpátaljai anyagban olvashatók: ősz öreg-
ember (Borku Mariskánál és Vinda Borbála álomelbeszélésében), az aratás és
kévekötés bibliai motívumai. A magas hegyről a négy égtáj felé körülnéző prófé-
ta képe, aki mindenütt pusztulást és nyomorúságot lát.

Borku Mariska *Lettszövetsége* több eredeti elemet, újítást tartalmaz, jobban
eltér a Biblia szövegtől. Saját személyét, mindennapi életét, környezetét, pro-

²⁶ A Károli Biblia, a református énekeskönyv a Hallelujás énekeskönyv és a Szikszay-féle
imádsággyűjtemény szinte minden háznál megtalálható.

²⁷ Csomár 1940, 181–182.

²⁸ Barna 1987, 25.

²⁹ Voigt 1996, 11.

³⁰ Molnár 1993.

³¹ Molnár 1993.

fán elemeket (olykor kora modern vívmányait is) is belefoglalja a parafrázisba: tehervonatot, jegyvizsgálót, műtőasztalt, varrógépet, a húsért való sorban állást, repülőgépet és autót.³² A református teológiától eltávolodva a katolicizmus jellegzetes ikonográfiai elemei is megjelennek szövegében: Szűz Mária, liliom, katolikus köszönési formulák.³³ Ezek az elemek Szanyi Mikó Borbála bibliaparafrázisából teljes egészében hiányoznak.

Szanyi Mikó Borbála bibliaparafrázisa 16 hosszabb-rövidebb túlvilági látomást tartalmaz, egyes szám első személyben megfogalmazott élményeket. Az elbeszélő tehát saját maga az élmények átélője, ezzel is megerősítve azok hitelességét.³⁴ Emellett rendelkezésemre áll még egy forrástípus ugyanennek a közösségnek a tagjaitól: saját, szóban elmondott túlvilágjárás-élményként elmondott hiedelemtörténeteik. Az alábbiakban a kéziratos és a szóbeli látomás-elbeszélések, túlvilág-elbeszélések motívumait elemzem és hasonlítom össze.

A bibliaparafrázis túlvilág-motívumai

1. Lélekutazás a túlvilágra, a túlvilágra való eljutás. A földi halandó ember és a túlvilág kapcsolatteremtésének két módja szerepel a kéziratos szövegben. Az egyik típusban a halandó ember utazik, eljut a túlvilágra (természetesen nem fizikailag is megvalósuló utazásról van szó, hanem lélekutazásról, amint ezt a szövegek is hangsúlyozzák):

„Ezek után én lélekben elragadtaték...”

„És ekkor megjelenék nekem az Urnak angyala, és engemet lélekben magával ragada, és egy nagy folyónak a partján letele...”

A szövegformula és a hozzá rendelt szituáció, amikor a lelket valamilyen égi alak ragadja magával, a Bibliából ered, például Ez 2,14.

A másik típusban nem a földi szereplő változtat helyet, hanem az ég nyílik meg, és a mennyből egy angyal vagy egy férfi száll le:

„És látám a földre leszálni hét angyalt És egy hozzám jöve és így szóla...”

„És megjelenék nekem egy tiszta fehér ruhába öltözött angyal, és jobb kezében gyertyát tartá.”

Ilyenkor a helyszín „itt és most”-ja átalakul. Nem e világi, nem a jelenben zajló események részesévé válik az elbeszélő, és bár ő maga helyben marad, körülveszi őt a túlvilág, vagy megnyílik a menny, és láthatóvá válik a szemlélő földi nézőpontjáról, mi történik ott, a másik világban.

³² Küllös 1994, 159.

³³ Küllös 1994, 158.

³⁴ Lásd a forrásszöveg 10. versét.

A bibliaparafrázis lélekkutázásaiban az elbeszélő (az én, a próféta) passzív szereplő. Az események szemlélője, a vele történő dolgoknak csak elszenvedője, nem vesz részt tevékenyen. Lát, hall, aktivitása kizárólag verbális megnyilatkozásokra korlátozódik: imádkozik, amikor megretten valamitől, és kérdez, ha nem érti a megtapasztaltak értelmét.³⁵

A saját jövőjére és földi működésére vonatkozóan azonban biztatást kap, hogy írja le, tanítsa, amit megértett, látott és hallott, megtanult, életét vezesse úgy, hogy méltó legyen a kegyelemre. Vagyis a földi világba való visszatérése utáni aktivitásra buzdítják, cselekvésre szólítják föl, sarkallják égi tanítói és élményei.³⁶

Szanyi Mikó Borbála saját próféta szerepkörét, tevékenységét is ennek jegyében alakította ki.

2. *Túlvilági topográfia, helyszínek.* A földi, a jelen való világ csak elrugaszkodási pontként jelenik meg. Utazása során a próféta látja a mennyet vagy felhőt, az ég mennyezetét, lélekben eljut hegyre, fához, templomba, oltárhoz, templomajtóhoz vagy közönséges ajtóhoz. Mindezek a világ egyetemes koncepcióját megtestesítő objektumok.³⁷ Egyfajta modellált világ jelenik meg, a világ közepe (a parafrázis látomásaiban gyakran előfordul a fa – akárcsak abban a bibliai könyvben, amelyre a parafrázisban a legtöbb utalást találjuk; Jel 2,7; 22,2; 14,19).

A helyszín, ahonnan a próféta az égi vagy éppen a jövőbeli (az utolsó ítélet pillanataiban ábrázolt) földi világot látja, egyben a nézőpontot, a perspektívát is kijelöli. Az elbeszélő a hegy tetején (templomban, oltárnál, felhőn), a földi világon felülemelkedve szemlélődik. A topográfiai elemek jelzésértékűek: a világ vertikális tagoltságát teszik szemléletessé, azt nyomatékosítják, hogy a lélekkutázó ájtutott a transzcendens szférába. A parafrázisban a lélek mindig fölfelé utazik, lefelé sohasem, például a pokolról nem esik szó.

A teret horizontálisan a vizek tagolják. A folyópart, a forrás, a tenger a tér vízszintes szerkezetét azáltal strukturálják, hogy kijelölik, mi található a két parton. Itt is a jelenvaló és a túlvilág közötti határ a víz.

3. *A túlvilági utazások szereplői.* A látomásokban szereplő személyek lehetnek földi vagy égi lények. A földi szereplők közé tartozik egyrészt a lélekkutázó, vagyis az elbeszélő, aki minden látomásnál jelen van. Rajta kívül embercsoportok jelennek meg, egy-egy státus képviselői, statikus, nem változó tulajdonságokat megtestesítő földi emberek:

- *férfiak és nők, férfi és női lelkek, akikkel együtt imádkozik az égi templomban;*
- *a bűnösök;*

³⁵ Lásd a forrásszöveg 2. versét.

³⁶ Lásd a forrásszöveg 40. versét.

³⁷ Tokarev 1988, 110.

- azok, akik az Isten igazságát keresik;
- sokan (nem bírják a füstöt), sokan (kiáltoznak);
- betegek.

Az égi világ képviselői differenciáltabb képet mutatnak. Többen vannak, többfélék, megjelenésük gyakorisága is sokszor több a földi szereplőkénél:

– angyal, az Úr angyala, 7, 10 angyal, a Hetedik gyülekezet angyala, egy szolgáló lélek;

- férfi – fehér gyolcsba öltözött, jobb kezében pálcával, 3 férfi;
- fáradt vándorok: az Atya, a Fiú és a Szent Lélek követői;
- az Úr;
- király – fejében aranykorona, földön nem látható király;
- pásztor;
- szentek, akik megölettek Jézus bizonyágtételéért;
- mennyei sereg, élén az Úr;
- magvető.

Az égi világ képviselőit helyenként külsejük alapján is jellemzik a látomások (fehér gyolcs, arany, korona stb.), belső tulajdonságokat egyedül Istenhez rendel a szöveg (haragvó, ítélkező).

Állatok és növények. A látomásokban a növények és állatok nem valódi élőlények, hanem szinte kivétel nélkül bibliai példázatokban szereplő, szimbolikus tartalmat megtestesítő szereplők.

- Galamb, Galambok galambja³⁸
- Kecské és juh³⁹
- Kígyó⁴⁰
- „Négy lelkes állat”⁴¹
- Szőlőtőke⁴²
- Búza és konkoly⁴³
- Piros és fehér virág (színszimbolika)
- Fa, gyümölcsfa, gyümölcs⁴⁴

³⁸ „Isten Lelke Jézusra szállt, mint egy galamb.” Mt 3,16; Mk 1,10; Lk 3,22; Jn 1,12.

³⁹ Az Utolsó ítéletben a pásztor elválasztja a kecskéket és a juhokat. Mt 25,32–33.

⁴⁰ A kígyó mint mindenféle bűn és gonoszság általában vett megtestesítője szerepel a parafrázisban. A Jelenések könyvében többször is megjelenik apokaliptikus látomások szereplőjeként. Jel 9,19; 12,9; 20,2.

⁴¹ Az apokaliptikus látomásokban egyaránt megjelenik az ószövetségi prófétáknál Ez 1:5, és a Jelenések könyvében, pl. Jel 4,6–9; 19,4.

⁴² Krisztust a szőlővel, a választott népet az Úr szőlőjével lehet azonosítani. Ézs 5,1; Mt 21,33.

⁴³ Jézus példabeszéde a Biblia egyik sokat idézett helye. Mt 13,24; 13,36.

⁴⁴ A fákról a topográfia kapcsán már esett szó. A gyümölcsöt termő fa és a lélek

Tárgyak. A látomások tárgyi világa az állatokhoz és növényekhez hasonlóan ön-magán túli jelentések hordozója. Többségüknél bibliai, kisebb részben a barokk prédikációs irodalomban keresendő eredetük.

– *Tábla, kőtábla:* a parafrázisban többször is megjelenő tárgy, általában felirattal (rajta a Tízparancsolat szövege, „Szeretet”, „Dicsőség királya”, „Diadal”, „Az úré a győzelem”), máskor üres írotáblaként, melyhez az égi küldöttek íróeszközt is mellékelnek. A táblákat angyalok hozzák, és átadják a látomást elbeszélő prófétának.

– *gyertya, szövétnek:* a lelkeket, esetleg Jézust vagy Istent helyettesíti. A gyertyatartó a Jelenések könyvében (Jel 1,12; 13,20; 2,1) többször előfordul, az utolsó ítélethez kapcsolódik.

– *Cserép és vasedény*⁴⁵

– *Tiszta fehér ruha:* a szolgáló lélek a prófétára adja az állapotváltozás jeleként. Akkor öltözik át, amikor a lélekutazó átkerül a másik, transzcendens világba.

– *Óra:* az óra 3 órán áll, ketyegése az Utolsó ítélet közeledtére figyelmeztet. Jellegzetesen barokk gondolat a földi mulandóság, a föltartóztathatatlanul múló idő, a Vanitas jelképe. Csel 2,15 *a napnak harmadik órája van* Péter az Utolsó ítéletről prédikál.

– *Pálca, mérőpálca*

– *Lobogó:* barokkos kép a harcoss menyei seregről, amely a lobogót követi.

Az igésfüzet látomásaiban megjelenő tárgyak is bizonyítják, hogy a parafrázis szövegének egyik tematikus súlypontja az Utolsó ítélet, az utolsó (chiliasztikus) dolgok gondolatköre. Képpalkotására a barokkban gyakran megjelenő látványelemek (illetve a prédikációkban, írott kegyes szövegekben szereplő képek) is hatással voltak.

Természeti jelenségek. A kozmikus jelenségek és katasztrófák (tűz, füst, árvíz, dörögés, villámlás, földindulás, felhő, nap tenger, csillag, hold, sötétség, szivárvány) az apokaliptikus vízióhoz tartozó, ugyancsak biblikus (Jelenések könyve) és a barokkra is jellemző képi elemek.

A teremtéshez kapcsolódó képek (62):

– *a Mennyezet alatt és a Mennyezet felett való vizek elválasztása;*

– *Nap és Hold teremtése;*

– *az élet tiszta folyója elborítja a földet.*

Az Utolsó ítélet képei:

– *a hegy tűzzel ég, a tűz sokakat fölemészt (18);*

gyümölcse a prédikációkban is sokszor idézett bibliai fordulat. Mt 13,8; Lk 6,43; Gal 5,22; Jel 22,2.

⁴⁵ Jel 2,27.

– *olthatatlan tűz* (35).

A látomásokban:

– *nagy zúgás, a tenger árad, elborítja a földet, szélvész támad* (21);

– *dörgés, földindulás* (56);

– *a nap nyugatról jön fel* (68);

– *villámlás* (29).

Szóbeli túlvilágjárás-történetek.⁴⁶ A gyülekezet tagjai közül hárman saját álmuk-ként meséltek el folklórszövegeket, sztereotíp túlvilágjárás-elbeszéléseket. A szövegeket kivétel nélkül egyes szám első személyben adták elő, de hangsúlyozták ezek álom voltát. A történetek közös vonása, hogy azokban az egykori próféta asszony, Szanyi Mikó Borbála is szerepel, sőt az „erdősi” gyülekezet más tagjai is megjelennek (akár név szerint is említve).

Az e világi szereplők tehát az elbeszélők által ismert, konkrét, valós személyek (szemben a parafrázis tipizált és erősen stilizált földi alakjaival). A valós, e világi szereplők mellett a túlvilágot képviselő személyek megjelenése is jellegzetes motívuma az ilyen hiedelemszövegeknek:

– *kicsi ősz öregember*: mindig segítőként jelenik meg, ő kíséri a másik világba a földi szereplőket (csónakján átviszi a túlvilágra, a folyó túlsópartján lévő szigetre);

– *barna ember, félemler*: a negatív erő, a Gonosz megtestesítője;

– *Jézus*: az előbbi szereplő ellenpólusa.

A földi szereplők ezekben a szóbeli elbeszélésekben a parafrázisban megfigyeltéssel ellentétben aktívak: maguk indulnak el a túlvilágra, saját elhatározásukból (nincs szó elragadtatásról), útközben próbatételek sorát hajtják végre (szűk lyukon kell átbújni, a sátán megkísérti világi könyvvel, tükörrel és fintorgással, vonatokat kell kézzel széttolni, hogy elérhessen Jézushoz).

A földre való visszaérkezés után nincs aktivitás (pl. nem hirdetik nyilvánosan élményeiket, nem tanítanak, nem prófétálnak), de a mennyei utazás és a Jézussal való közvetlen találkozás katartikus élménnyé válik, amely megváltoztatja a túlvilágon járt híveket (boldog lesz, könnyű lesz a lelke), elsősorban érzelmi állapotukat.

Növényekről és állatokról nem tesznek említést ezek az elbeszélések, egyedül a fa szerepel a parafrázisban megjelenő elemek közül. Ez a fa azonban nem a világ modelljében központi helyet elfoglaló topológiai elem, hanem az ismerős emberi környezet nagyon is pontosan meghatározott darabja (az anyós – aki nem más, mint a próféta – kertjében álló diófa, ahová a túlvilágjárásból visszaérkezik az elbeszélő).

⁴⁶ Lásd a mellékletben közölt szöveget.

A tárgyak vonatkozásában is hasonló a helyzet: az elbeszélő saját hétköznapi tárgyi világának konkrét elemeit említi. Szék, amelyről anyósa áll föl, hogy elinduljanak a túlvilágra, *ülőke* („mint amilyen a halászoknak van”), a túlvilági kísérő öregember *faragófejszével* tágítja a két világot elválasztó nyílást, hogy mindenki átférjen. A „túlvilági” *házban*, ahol az utazókat először a Gonosz kísérti meg, majd Jézus jelenik meg számukra, *asztal* és *szék* van. A parafrázis szövegében nincsenek ilyen „lakberendezési tárgyak”, ott a túlvilág nem ilyen hétköznapi, nincs ennyire közel az elbeszélők saját, mindennapos tárgyi világához.

A hétköznapi tárgyak mellett szimbolikus tárgyakkal is találkozhatunk a szövegekben. Ezeknél is megfigyelhető azonban, mennyire saját tárgyi környezetük a kiindulópont: a kísérő *csónakon* viszi át a gyülekezet tagjait a túlvilág-szigetre (Latorca-parti, részben halászattal is foglalkozó faluról van szó!), *bóthajtásos ajtón* kell átjutni e világból a túlvilágra. Két olyan tárgy szerepel a túlvilág-elbeszélésekben, amelyek az igésfüzetben is megtalálhatók, ezek a *tábla*, rajta a felirat – „Isten ajándéka” –, valamint a *tükör* (ezt az ördög az elbeszélő felé tartja, hogy nézze benne magát), amelyhez a *könyv* („*divatlapos*”) társul az ördögi megkísértés eszközeként, a földi hívság, a vanitas megtestesítőjeként.

A bibliaparafrázis írásbeli, félnépi szöveg, míg a túlvilágjárások elbeszélései szájhagyományozódó hiedelemtörténetek. A műfaji, formai, eredetbeli eltérésekből természetszerűleg adódnak a túlvilág képének itt bemutatott eltérései: az általánosabb érvényű megfogalmazások a parafrázis, a személyesebb jelleg, az egyénítés, a konkretizálás pedig a narratívok esetében.

Gondolnunk kell azonban arra is, hogy mindkét szövegtípust ugyanaz a közösség használta. Ráadásul a bibliaparafrázis eredendően írott szövege a gyülekezetben a szóbeliségben is él, mert a gyülekezetvezető megkövetelte követőitől, hogy fejből tudják azt. Olyan intenzíven él az ecclesiola egykori tagjainak ez a tudása, hogy beszéd közben is idézik a parafrázis egy-egy részét, kifejezik azonosulásukat annak bizonyos pontjaival (pl. az igésfüzetben is szereplő laodiceai gyülekezettel⁴⁷ azonosítják a rekeszi gyülekezetet). Mégsem mondják el saját túlvilág-élményként a parafrázis ilyen tartalmú részeit, mint azt egyébként teszik a szájhagyományban élő hiedelemszövegekkel.

A túlvilágra vonatkozó tudásuk a róla alkotott képzetük tehát rendkívül finoman tagolt, eredetét, forrását tekintve sokirányú, műfajilag is összetett. Ezek a képzetek és tudások azonban nem keverednek össze, hanem egymástól nagyon pontosan elválasztva élnek egymás mellett, akár egyetlen ember gondolatvilágában, vallási képzeteiben is.

⁴⁷ Jel 1,11; 3,14–22.

Hol a helye a nagydobronyi „erdősi” gyülekezetnek és Szanyi Mikó Borbála kéziratos bibliaparafrázisának a népi vallásosságban, a hagyományos paraszti kultúra egészében?

A 20. század első felében a Kárpát-medencében több helyütt tapasztalható már a paraszti életforma bomlása. A vizsgált terület azonban peremvidék, ahol a magyarok kisebbségi létben élnek. Ennek köszönhetően maradhatott itt fenn a paraszt-ecclesiola intézménye ilyen kései időpontig (más területekről jóval korábban ismerünk az itt bemutatotthoz hasonló kisgyülekezeteket).

Az erdősihez hasonló vallásos kisközösség létrehozásával a hozzá csatlakozók a nagyobb közösségben érvényre jutni nem tudó törekvéseiket, önértékesítési igényüket ebben a szűkebb körben valósították meg. Legalább ennyire lényeges a gyülekezet és a bibliaparafrázis társadalom- és egyházkritikai jellege is.

A nagydobronyi gyülekezet létrejötte ugyanakkor kapcsolódik egy másik társadalmi folyamathoz, a parasztság társadalmi helyzetének, mentalitásának, illetve az önmagáról alkotott képnek a megváltozásához. A paraszti kultúra 18–19. század fordulóján bekövetkezett átalakulásának, a paraszti életberendezkedés egészét átható változásnak végső oka a parasztság körében lezajlott mentalitásbeli változás.⁴⁸ Ez a folyamat jelentkezik az egész tárgyi kultúra, a viselet, a díszítőművészetek terén, a zenében és a táncban az új stílusok térhódításával, és ugyanígy a népi vallásosságban.

A paraszti kultúra elkülönülése folytán autonóm, alternatív kulturális megnyilvánulások keletkeznek. Ezek egyik alapvető jellemzője az elitkultúra flexibilitásával szemben a konzervativizmus, régebbi korok kulturális elemeinek megőrzése.⁴⁹

Mindezeket nyomon követhetjük a vallásgyakorlat változásában is: a magán- és a kisközösségi, a templomon kívüli kegyesség felvirágzása; az egyéniség szerepének megnövekedése a hitéletben; régies kegyességi elemek megőrzése. Az egyéni és kisközösségi hitgyakorlat szerepének megnövekedése felekezeti hovatartozástól függetlenül megfigyelhető.

Történeti megközelítésben a különböző felekezeteknél az átalakulás gyökere eltérő. Az ellenreformációból indul ki a katolikus egyház kegyességygyakorlatának a protestantizmus bizonyos „vívmányait” is átvevő megújítása, amelynek eredménye a búcsújárások második virágkora a 18. századtól,⁵⁰ valamint a laikus kegyes társulatok elterjedése. A protestáns felekezeteknél a paraszti-falusi kato-

⁴⁸ Hofer 1977.

⁴⁹ Benda 1993.

⁵⁰ Barna 1990, 21.

likus kegyesség átalakulásával párhuzamosan az ecclesiolák, melyek itt korábban az egyház intézményes tevékenységébe tartoztak, visszaszorultak, és már csak a paraszti közösségekben figyelhető meg tevékenységük, a protestáns egyházak státusának, intézményrendszerének megváltozása miatt átkerülnek a laikus szférába. Végeredményként a hitélet mind a protestáns, mind a katolikus egyházakban úgy alakul át, hogy a laikus elem, vagyis a magán- és a kisközösségi, a hivatalos egyházon túli kegyességgyakorlat mind nagyobb szerepet játszik. A befogadói oldalról, a hívek felől támadt igény segítette (vagy éppen ez okozta) a hitélet átalakulását. A parasztságban végbemenő átalakulás a vallás, a lelki élmény megváltozását is magával hozta.

A kegyes laikus társulatok – így a szóban forgó ecclesiola – tevékenységében is megfigyelhető a korszakra jellemző kettősség a hagyományokhoz és a modernitáshoz való viszonyban.⁵¹ Az egyik oldalról a modernitás-ellenesség, saját korábbi életformájának, életrendjének a konzerválása, (ideológiai) megerősítése (pl. erkölcsi normák, kegyességgyakorlat), a másik oldalról az újításokhoz való sajátos viszony (gazdálkodás) kapcsolódik konzervativizmusukhoz. E kegyes társulatok, paraszt-ecclesiolák kegyességgyakorlatának jellemzője, hogy abban különböző korszakokból származó, többféle eredetű kegyességi és teológiai hatások (esetünkben reformációs törekvések, puritán elemek és belmissziós jellemzők) együttesen érvényesülnek, sajátos rendszert alkotnak.

A nagydobronyi paraszt-ecclesiola hitéletében közvetlenül is megfigyelhető, hogy a népi vallásgyakorlat és a hivatalos egyház által képviselt program (népi és magaskultúra elemei) hol megerősítik, hol kioltják egymást, kölcsönhatásuk a hagyományképződés és az újítás összetett folyamatának megnyilvánulása.

A parasztpróféta és a köré szerveződő ecclesiola modellje a következőképpen írható le:

1. A próféta égi látomásokat kap transzállapotban. Látomásait leírja, valamint ezek útmutatása nyomán gyülekezetet szervez, ahol a tanítást továbbadhatja.
2. A prófécia követőkre talál. Olyan közösség jön létre, amelynek kohéziós ereje az az eszme, hogy a gyülekezet élén a túlvilággal közvetlen összeköttetésben lévő próféta áll, a gyülekezet pedig az ő közvetítésével jut az isteni igazság birtokába.
3. Az a tudat, hogy minden cselekedetük égi irányítással történik, a mindennapi tevékenységek szintjén is garantálja számukra a tévedhetetlenséget és a magasabb rendű igazságot.
4. Az összetartozás tudata a vallási életen túlra is kiterjed, sőt, egy idő után mind nagyobb szerepet tölt be a világi közösségként való működés. A falu egészétől eltérő életvitelt, gazdálkodási stratégiát alakítanak ki, amely sikeresnek

⁵¹ Hofer 1975, 410.

bizonyul. Ez a siker a közösséget fenntartó eszme és a rendkívül erős szolidaritás révén volt elérhető.

A közösség felbomlásához elsősorban a megfelelő tulajdonságokkal rendelkező prófétai személyiség hiánya vezetett.

Ezzel párhuzamosan a történelmi krízishelyzet enyhül. A világi szférára kialakított életstratégia egy idő után jól működik a gyülekezet nélkül is (sikeresen gazdálkodnak), és a történelmi helyzet változásával egyre inkább működtethető egyénileg is, nem kell hozzá a zárt közösség.

A gyülekezet hitéletében különböző időszakokból származó kegyességtörténeti hatások figyelhetők meg: klasszikus reformációs törekvések, puritán kegyességgyakorlat (ennek hatása a legerőteljesebb a gyülekezet tevékenységében), a 19–20. század fordulóján kibontakozott belmisszió, valamint a II. világháborút követően véglegesen kisebbségi sorba kényszerült kárpátaljai magyarság életében tiltott, üldözött vallásos tevékenység, amely azonban az identitás megőrzésének elsődleges eszközeként szolgált.

Folklorisztikai megközelítésben az ecclesiola tevékenysége a hagyományt működtető közösség és az egyéniség szempontjából a következő tanulságokkal szolgál:

Az igésfüzet körül kialakult folklór és a források tartalmi-formai jegyei alapján megállapítható, hogy a Szanyi Mikó Borbála személyéhez kötődő bibliaparafrázis kompiláció, amely különböző korokból, írott és szójhagyományozó forrásokból keletkezett mű. A mű valódi szerzőjét és pontos forrását nem ismerjük. A zárt kompozíciójú, nagy terjedelmű szöveg, amelyben a szöveget kísérő igehely-jelölések metaszöveget alkotnak (bennük egységes, koncepciózus mondanivalóval) literátus, teológiaiilag is képzett szerzőt sejtetnek.

Ugyanakkor a kéziratok bibliaparafrázis szövege szervesen illeszkedik a Kárpátalja reformátusok lakta vidékének folklórába, amelyben a szójhagyományozó műfajok mellett az írásbeliség is jelentős szerepet játszik, amelyben az alkalmi költészet, a félnépi műfajok meghatározó szerepet töltenek be.

Az egyéniségek szerepe a folklór-jelenségek létrehozásában és átalakításában az élet legkülönbözőbb szintjein jelentős. Ezek a hagyományteremtő személyiségek folklóralkotásokat hoznak létre, amelyekkel szükségszerűen megváltoztatják, átalakítják a hagyományokat, az érvényes normarendszert. Esetünkben ezek a következők: szöveg (igésfüzet), szokások, cselekvés (istentisztelet az ecclesiolában), hiedelmek (gyógyítás az ima erejével).

A hagyományok alakítására nem mindenki alkalmas. Az „erdősi” gyülekezet létrehozó prófétaasszony mint hagyományt teremtő egyéniség a közösség normarendszere által elvárt tulajdonságokkal, képességekkel rendelkezik, férje azonban híján van mindezeknek.

A hagyományt a közösségek működtetik, csak ezek tudják fenntartani a

kialakult „szokást”. Így a paraszt-ecclesiolák meghatározott szabályok szerint viszonylag hosszú ideig fenntartják az adott közösséget. Ezt mutatja az „erdősi” gyülekezet utóélete a felbomlás után. Összetartozásuk bizonyos jegyei még a gyűjtés időpontjában is föllelhetők voltak.

Ez a munka a paraszti mentalitásban bekövetkezett változások vallási, kegyességi vonatkozásairól, emellett az alkotó egyéniség és a hagyományt fenntartó közösség egymáshoz való viszonyáról szolgáltat új adalékokkal, melyek árnyalhatják e témákban tudásunkat.

Függelék: Túlvilágjárás álomelbeszélésekben

1. Vinda Borbála álomelbeszélése

„Egyszer, még élt anyósom, akkor álmodtam. Tisztelendő úrnak is elbeszéltem. Örült neki. Úgy vót, hogy kint vótam náluk álmomba. És vótak ott ebből a gyülekezetből, akik oda jártak. Egyszer anyósom csak felállt a székről álmomba, oszt azt mondja, hogy, no gyerekek, menjünk! És ő ment elül, én mentem utána, utánam akiről beszéltem hogy a Szanyi Mikó András, aki unokatestvére vót, oszt annak a felesége, úgy hítták azt is, hogy Hidi Borbála, az jött utánam. Úgy emlékszek, mintha teljes máma történt volna. Ezt az álmot úgy megtartottam magamba, hogy azóta többször is elmondtam mán, de azért is nem felejttem el. Oszt akkor meg jöttek emberek is többen, mentünk. Hát egyszer, hogy megyünk, egy nagy vízhez érünk. Egy nagy folyóhoz. És anyósom megállt ott a folyó partján, megálltunk mindannyian. És lent a vízen, mán a partrul ahogy le kellett oda menni, ott vót egy csónak a vízbe. A vízen. Ott ült, a csónakba vót egy kis ősz öregember. Akkor az csak felállt ott az ülőkéről, mint a halászok, vagy no szoktak, osztán így kitarja a két karját (mutatja) és így szólott hozzánk. Azt mondja:

– Gyertek, kedveseim, szálljatok a csónakomba, hadd vigyelek benneteket! – ezzel a kijelentéssel. Akkor beszálltunk mindannyian a csónakba, belefértünk. Nem süllyedezett. A víz olyan tiszta vót a folyóba, mint a kristály. Olyan szép tiszta vót a víz.

No, vitt, vitt bennünket a kis ősz öregember, evezett. Vitt a csónakba. Majd egyszer egy kis szigethez értünk. Ott kikötött, megállt. Akkor azt mondja, hogy szálljatok ki most már, és mutatok nektek egy jelt. Valamit mondok nektek, azt mondja. Akkor kiszálltunk a szárazra, és a túlsó partra vitt bennünket, mán evezett. Keresztül, mán oda ment ki az egyik helyre. Arra a helyre, a parthoz.

És ott a partba vót egy – hogy is magyarázzam meg – mint egy ajtó, olyan bóthajtásos ajtó. És abba vót egy kis lyuk. Olyan egész kicsi, hogy szoros. Szoros

lyuk vót. Azt mondja, hogy itt mutatok nektek egy jelt. Ezen a lyukacsán, azt mondja, át kell bújni, és ott fent lesz a világosság, ott lesz a fény. Akkor azt mondja, én meg is mutatom nektek. Akkor átbújt, meg vissza is jött. Akkor anyósom következett.

– No, lányom, azt mondja, most már te bújj át! Te indulj neki – hát ugyanígy, mint a kis ősz öregember, anyósom is keresztülbújt, és vissza is jött. Én meg ott re-megtem a nyomába, ahogy ott állok, azt mondtam, így magamba kesergek, hogy:

– Jaj, sose látom többet! Hogy tud átmenni, meg hogy visszajönni? – annyit törtem a fejemet.

Ugyanúgy átbújt és vissza is jött, mint a kis ősz öregember. Akkor én következtem. No, szólott nekem is, hogy én is próbáljam, bújjak csak. Hát én is hozzáfogtam, nekiindultam, de engem a vállamba nem engedett. Mert még itt vót a teher, a bűn. Mán azut azt átgondoltam én, álom után, hogy mit jelentett az, hogy lehet megfejtteni! Akkor csak azt mondja nekem, hogy – No, lányom, várjál csak, segíték én rajtad! – akkor én visszahúzódtam. A kis ősz öregember felvett egy faragófejszét, olyan nagy plenkácsot – úgy mondtuk régen. Akkor a kis lyuknak a szélből egyik oldalából is levett egy kis darabot, meg a másiktól is. Akkor ez az asszony azt mondta, az András felesége:

– Úgy, úgy, segítsen rajta, mert én is olyan nagy vagyok, mint ő. Ha ő nem tud általmenni, én sem tudok. Én se fogok férni – így mondja.

No, akkor letette a fejszét, azt mondja, no, lányom, most próbáld meg! No, akkor én nagy erőfeszítéssel hozzáfogtam megint bújni. Nagyon nehezen, feszesen, szorosan, de átbújtam. A felszínre jutottam. És akkor, mikor én ott megálltam, nézek széjjel, nagy fényesség van, világos mindenfelé. Odanézek jobbra, akkor ott van egy nagy ház, egy nagy fehér ház. De az olyan fényes vót, csak úgy tükrözött. A szemem fényét vette el. Én semmi gondolkodás nélkül én mentem oda. És szép kis fehér ajtók, de olyan fényesek vótak a kilincsek, az ablakok, minden, mint a tükör.

És megfogtam a kilincset, benyitottam. Kinyílt az ajtó, nyitva vót előttem, be is mentem, és úgy az ajtónál megálltam.

Egy kis tiszta, fehér szoba vót. Hófehér. És a szoba közepin vót egy asztal. Meg ott vót egy szék. Meg vót rakva könyvekkel a kis asztal. És én ahogy ott az ajtónál megálllok, odatérek az asztal mellé, a könyvekhez egy nagy, magas, barna ember. Felvett egy könyvet, így kinyitotta. Ahogy fogta a kezében, úgy felém tartotta a könyvet. Akkor fordította, megint mutatni. És olyan divatlapos könyv, valami ilyesmi vót. Olyan festett mindennek vótak benne. [Lánya: Olyan világi képekből vót.] Aztán így lesütöttem a fejemet, mert nem vót hozza kedvem, nem is néztem. Akkor látta, hogy hát nem kedvelem, fogta, letette.

Akkor csak felvett egy tükört. Akkor mán egy fél ember jött elibem. Mán a nagy barna ember eltűnt. Hogy a félember jött, az meg felvette a tükört. Én lát-

tam, hogy megvillant a kezében, hogy tükör. De abba se leltem kedvemet. Azt is letette. Akkor elibem jött megint a félelme, mer csak fél vót. Akkor számárfü-leket mutatott nekem, a nyelvét nyújtogatta rám! Így, ilyen rémek, ijesztett! Én meg akkor, mint aki megfélemllett tőle, de hitnél vótam, meg az eszemet is tudtam, és akkor összetettem a két kezemet, imádkoztam. Azt mondtam:

– Drága Jézusom, távoztasd el tőlem ezt a gonosz lelkű embert! Te jöjj segítségemre, ne hagyj magamra, szabadíts meg a gonosztól!

És mikor én ezt kimondtam, az Úr Jézus rögtön elibem jött! Szembe állt velem. Az a gyönyörű szép sárga haja! Göndör haja, így vót a mellyin. [Mutatja.] Csak úgy ragyogott a szépségtől! Olyan fényes vót mindene! De hogy én milyen erőt kaptam, hogy megörültem! Én meg odaléptem, így tettem: Drága Jézusom, ne hagyj el! Osztán a fejemet nyomtam az övéhez, hogy megcsókolom. Oszt a fejét eltartotta, nem engedte nekem megcsókolni, hanem nyújtotta nekem a jobb kezét. És megfogta a kezemet. De nem szólt semmit. Aztán olyan erőt kaptam, olyan bátorságot, hogy tovább nem vót semmi félelmem. Minden megszűnt. No, evvel én ki is jöttem onnan a szobából. Elindultam, hogy jövök vissza anyósoméknál. Hogy én a vízen hogy mentem keresztül, hogy vagy hogy nem jutottam oda, csak hogy ott ébredtem fel, mán ott szedtem össze magamat a kapujukba, no. Oda vezetett az utam vissza. És akkor, ahogy vót a házuk, így jött ki a ház, ott vót egy nagy diófa a kapujuknál, hogy feljártunk, és egy nagy szál drót, onnat a ház sarkától a diófához vót kihúzva egy szál drót. Álmomba. És fekete betűkkel, nagy fekete betűkkel az vót a táblára írva, hogy ISTEN AJÁNDÉKA. Akkor én fogtam magamot, hogy bemegyek a házba, hogy anyósomnak elmondom. Mán álmomban mondtam vón neki az álmomat, hogy merre jártam, mit álmodtam, hogy elmondom neki. És akkor megfogtam a kilincset, hogy benyitok, oszt arra felébredtem.

No, de még akkor élt. El is beszéltem neki. Én azt úgy vettem, hogy teljes valóság.

2. Vinda Borbála álomelbeszélése

Meg azt egyszer úgy álmodtam vele, még éltebe, hogy van egy kis erdő, fenn áll az most is ott, ahol volt a lakásuk, aztán ott jött, ott nagy víz vót álmomba. Szép tiszta víz vót. Osztan ő ottan járt a víz tetején, mint az Úr Jézus, mikor száraz lábbal járt a tengeren. Úgy jött felém, ott álltam. Osztán annyira örültem neki álmomba, hogy ott jött a vízen, a víz tetején. Oszt ezt mondom neki, hogy – ezelőtt úgy mondtuk, hogy anyámasszony az anyósnak –, azt mondom:

– Jaj, anyámasszony, de szeretnék én is megfürödni ebbe a vízbe!

Azt mondja:

– Gyere be oda a szélbe, osztan mosakodjál meg!

Én meg beúsztam, ameddig... no. Azt megmosdottam. Úgy örültem, olyan könnyű lettem. Olyan jól esett, olyan jó érzés vót! De én eztet hiszem, egy pontig mindent, amit ő kapott.

3. Varga Margit álmelbeszélése

A községházához mentem mindig, minden héten kétszer, hát mondom nekik, hogy hát mikor lesz keresve, ugye akkor olyan hideg lett, rögtön befagyott a víz, úgyhogy nem lehetett megtalálni, rá meg hó esett, mert ha a hó rá nem esik, meglett vón, mert látni lehetett vón. Majd március 18-a vót, mikor kiment a fia Erzs testvéremnek, meg a veji, meg az én fiam, elmentek az Erdőre. Ugyi kiscsizmába nem járni még, mer víz vót. Majdan délután jöttek haza, akkor ment a férjemnek a testvéreik, meg mentek többen, a testvérjének a gyerekei. Hát aszongyák, hogy hát látták, hogy odahajítottak ezek is, hogy ott van valami fekete. Ugyi messze vót, nem tudták felfogni, hogy mi lehet, majdan ezek meg, ahogy mentek, hát ugyi nagy csizmába is vótak, hát azt hitték, hogy tán az. No de nem ment senki oda, ugyi szépen süttött a nap, azon a helyen annyira ugráltak, hogy csak el voltak rajta bámulva, hogy ott, hogy micsoda fészke lehet a hálnak, ahol ugrált. Hát oszt vasárnap mentek is, ez szombaton vót, mentek ki, egyenest oda, ahol a hal ugrált. A fiú vitte, olyan font tapogatónak hívják, osztan leburították azt a helyet, ahol nézte, hogy ott rengeteg hal. Oszt mikor lenyúlt, megfogta a férjemnek a lábát. Úgyhogy a Jóatya megadta, mert mindenki azt mondta, hogy hát nemigen lesz meg. Mondom, meglesz. Első perctől hittem, hogy megadi. Olyan nincs, mondom, lehetetlen nincs nála. Még akik az imaórára járnak, azok is mindig, mondom, inkább ne mondana semmit, mikor azt mondja, hogy nem lesz meg. Inkább ne szóljon semmit. Mondom, Istennél lehetetlenség nincs, és meglesz, mire kell, megadja. Hát ugyi, meg is adta, mikor nem is gondolta az ember. De én megálmodtam mán azelőtt péntek éjjel. Mondtam is, hogy meglesz. A templomba délután nem mentünk, akik Boriskánál vótak, oda mentünk össze. Mondtam, hogy no nem megyek délutánra, de olyan érzések jöttek belém, András is, még akkor, nyugodjon, azt mondta, hogy hát Margit, megyünk hétfőn osztán keressük aszongya, mert vót ilyen, elment, oszt nem lett meg. Mondom, András, meglesz, mert olyan nincs, hogy nem lesz meg. Ezt ne mondd, hogy nem lesz meg. Ugyi, oszt a Jóatya megadta, és oda kellett menni mindenkinek, meglátni, hogy hát kiadta. Mert emberek adta meg? Nem, a Jóatya. Csak adta azt a próbát, hogy hát hogy bírja az ember, hogy fogunk-e elle-ne zúgolódni, mint az imádságba is mondja, a gyászoló imádságba, hogy hát sírhatsz, aszongya, de ne lázongva, hogy kitörjön, hogy mindent kiabáljon, mint sok hogy hát mindent kiabált. Még aszongyák, nekem, hát aszongyák, mondjad mán, hogy hát minek adta a Jóisten terád, mikor nem olyan vagy? Mondom, azért, hogy közeledjünk hozzá. Azért adta a próbát, mert ha nem imádkozunk.

Imádkozunk, mondom, elmondtuk. De így, mondom, csak a tudja, aki abba benne van, hogy hogy kell imádkozni. Milyen tiszta szívvel. És mondom, mindent meghallgatott, mindent meg is adott. Oszt nem hagy el soha egy percig se.

Kétkedek benne, hogy jaj, hát mi is lesz velem, hát nincs keresőm. Mindig megadi a munkám után...

– Akkor azelőtt álmodtad, hogy hát anya mondta, mikor sógort még nem lelték meg... (Varga Erzsébet)

– No, azt kezdtem az elébb elmondani, hogy mentem, mintha nem lettem volna itthon, hogy meglelték a férjemet. Megyek má a temetőbe, hogy hova temették. Ahogy megyek, nem látom a helyit. Aszondom, hát hol van? Aszongya, csak eriggy, megleled. Megyek odébb, mondom, nem látom. No, csak eriggy még. Hát, ahogy megyek, ott van jobb, balódalra nézek. Odanézek balódalra, mint egy katona, köpönyeges, de feje nincsen. Én megborzadtam, megfordultam visszafelé. Ahogy visszafordultam, édesanyám mellém állt. Sose álmodtam, hiába, a Jóatyámat kértem, éjjel-nappal, hogy csak jönné el, hogy mondna valamit. És akkor jön velem, jön, és azt mondom, itt meg édesapámnak a sírja van. No, azt mondja, menjünk oda. Oszt mindig, amit Géza sógor mondott el imádságot, minden este, meg mindig, azt imádkozom el utolján. Akkor azt énekelte mindig, hogy »Sion hegye erős várunk, Atyám, hozzád ragaszkodunk«. Mikor odament, aszongya, no, tedd a fejfára a kezed és imádkozz! Elkezdte azt az imádságot, amit én imádkoztam. Istenem, mondom, honnan tudja azt az imádságot? Akkor mikor elmondtuk, akkor kezdte énekelni, hogy »Sion hegye...«. Mikor ezt elénekeltük, akkor mentünk vagy két lépést, oszt eltűnt. Több szó nem vót. No, mondom, meglesz. Péntek éccaka megálmodtam, vasárnap meg lett. Most már mondom, biztos, hogy meglesz, mer a temetőbe a sírt kerestem, még a fejfára, mondom, rá kellett tenni a kezemet és imádkozni kellett. És meg is lett. Mer a Jóatya megadta.

Adatközlők

Lőrinc János 1931, Nagydobrony

Nyomó Jánosné Molnár Irén 1920, Nagydobrony

Szanyi Mikó Andrásné Hidi Borbála 1929, Nagydobrony

Varga Pálné Vinda Borbála 1925, Nagydobrony

Összesítés a parafrázisban hivatkozott bibliai igehelyek szerint

Hivatkozások száma

Bibliai könyv

34

Jelenések könyve

26

János evangéliuma

20	Lukács evangéliuma
19	Máté evangéliuma
16	Jeremiás próféta könyve
11	Ezékiel próféta könyve
10	Rómaiakhoz írt levél
	Mózes 1. könyve
9	Ézsaiás próféta könyve
7	Dániel próféta könyve
	Mózes 2. könyve
	Zsidókhoz írt levél
4	Jóel próféta könyve
	Márk evangéliuma
	Korintusiakhoz írott 1. levél
3	Józsue könyve
	Malakiás próféta könyve
	Apostolok Cselekedetei
2	Korintusiakhoz írt 2. levél
	Mózes 5. könyve
	Krónika 2. könyve
	Ámos próféta könyve
	Péter első levele
	Galatákhoz írt levél
	Efézusiakhoz írt levél
	Filippiekhez írt levél
	Péter második levele
	Júdás levele
1	Mózes 4. könyve
	Királyok 1. könyve
	Krónika 1. könyve
	Hóseás próféta könyve
	Zakariás próféta könyve
	Zsoltárok könyve
	Nahémiás próféta könyve

Bibliai részek szerinti megoszlás

55	próféták könyveiből
69	evangéliumokból
83	Ószövetségi igehely
141	Újszövetségi igehely

Szanyi Mikó Borbála: Örökké való evangélium

(Varga Pálné Vinda Borbála példánya)⁵²

Én, az Úrnak, a megfeszített, de harmadnapon feltámadott Krisztusnak, mint szolgálója Isten (akaratából) akaratának, engedelmes lévén úgy testben, mint lélekben mind a mai napig. Hálát adok az én Istenemnek a Jézus Krisztus által, mindazon ajándékáért (*ajándékért*), amelyben részesített engem. És mint bűnöst, a többi hívekkel együtt, akiknek Isten akaratából részük van ezen evangélium hirdetésének hallgatásában és befogadásában.

A Jézus Krisztusnak kegyelme, az Istennek hozzánk való szeretete és az Ő lelkének jelen való közössége tegye áldásossá ezen evangéliumnak olvasóját, hallgatóját és befogadóját. Kegyelem és békesség néktek az Úr Jézus által, aki adta önmagát a mi bűneinkért, hogy kiszabadítson minket a jelen való gonosz világból Istennek és a mi

Atyánknak akarata szerint, akinek dicsőség örökön, örököké. Ámen. Én, az Úrnak szolgáló leánya, kinek földi neve: Szanyi Borbála.⁵³

Hiszek egy Istenben, hiszek Szent Fiában,
hiszek az Úr Jézus feltámadásában,
hiszek egy Isteni, örök, igazságban.⁵⁴
Ragaszkodom hitem szent Fejedelméhez,
az Úr Jézus Krisztushoz, mert fogja kezemet.
Vezet engem szélben, minden vihar ellen,
midőn az ellenség ostromolja lelkem.
Szólj Uram, mert hallja a Te szolgáló leányod.
Szóla: „Indulj hát előre! Ne félj, és ne remegj!
Kalauzod Jézus, ne félj, ne csüggedsz!
Higgyél, bízzál, remélj, Isten vagyon veled,
a veszélyben Ő nyújt neked segédelmet.”

(Máté 9,36.)

⁵² Az itt következő szöveg Varga Pálné Vinda Borbála kéziratos füzetének másolata, melyet a mai helyesírási normáknak megfelelő átiratban közlök. Zárójelben, kurzíválva közlöm a tulajdonomban lévő másik kéziratos ígésfüzetben, Szanyi Mikó Andrásné Hidi Borbála példányában megtalálható szövegváltozatokat. Csak a tartalmi eltéréseket jelölöm, az ortográfiai változatok kérdéséről lásd a dolgozat vonatkozó részét.

⁵³ A tisztaágtelki Borku Mariska ígésfüzetének, az úgynevezett *Lettszövetség*nek (lásd ugyane kötetben) a kezdőformulája nagyban megegyezik az itt olvasható bevezetéssel.

⁵⁴ A szöveg az első világháború után népszerű „Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában...” kezdetű irredenta imával mutat hasonlóságot.

1. Pásztor nélküli juhokhoz szólok:
 Készen már az akol, ím halljátok juhok,
 Krisztus itt a Pásztor, Ő hozzá fussatok (János 10,16.)
 Jertek, ne késsetek, míg tart a kegyelem!
 A kegyelem forrása az Úr Jézus Krisztus,
 ti, kik abból ittatok, a Krisztuséi vagytok.
 A hívő lelkek már mind megelégedtek,⁵⁵
 uralkodik már a Krisztusi szeretet.
 A béke-országnak Királya felállott,
 Krisztus itt a Király, bírja ez-országot.
 Krisztus vas vesszővel veri ellenségét,
 hatalommal őrzi ez ország lakóit.
 (Ján. 10,16; Jel. 12,5.)

Jézus árvák pártfogója,
 szívünk, lelkünk nagy királya,
 neked magamat általadom,
 légy hát nekem fő doktorom.

Jézus lelkünk fő Királya,
 sebzett szívünk⁵⁶ fő orvosa,
 gyógyítsd meg a sebzett szíveket,
 Atyám magad vezess minket.

*(Oszlasd el ellenségeinket,
 őrizd gyenge híveidet,
 fújnak már a kemény szelek,
 Atyám vezesd híveidet.)*
 Énekeljete hát hívek,
 imádjátok Istenteket,
 mert a Jézus Igazsága
 bűnös lelkünknek váltsága.

Vegyétek fel a keresztet,
 köztetek van Mesteretek,

⁵⁵ Ettől a verssortól a versszak végéig a szöveg megegyezik Borku Mariska *Lettszövetségével*.

⁵⁶ A Károli-féle bibliafordítás ezt a fordulatot sohasem használja, bár bibliai eredetű kifejezésről van szó; például Lk 4,18 „töredelmes szívűek” formában. Ezzel szemben a „sebzett szív” jelzős szerkezet a református énekeskönyvben gyakori, például a 434. ének 3. versének kezdősorában találkozhatunk vele: „Sebzett szívünk majd mikor felsóhajt.” A parafrázisban gyakran előforduló formula.

Mesteretek az Úr Jézus,
lelki pásztor Jézus Krisztus.
Karja kitárva feletettek,
Ő veri az ellenséget,
megőrzi a hívő lelkeket.

2. Ezek után én lélekben elragadtaték, és angyal áll vala mellettem.

És így szóla hozzám az angyal:⁵⁷ „Mit látsz te?” És én mondtam: „Láték fényes felhőt.” Ismét szóla: „Tudod é ki van azon a fényes felhőn”, és én mondtam: „nem tudom.” És így szóla: „Isten jelent ott meg neked azon a fényes felhőn.” De én csak fényes felhőt láttam, és rajta egy jelt. Ismét így szóla: „a fényes felhő Isten szeretetének a jelképe a hívő lelkekhez.” Ismét szóla: „kit látsz a fényes felhő világába?” És én mondtam: én senkit nem láték a fényes felhő világába.

És így szóla az angyal: „Nincsen senki, aki Isten igazságát keresné, nincsen csak egy is.”⁵⁸ És én lélekben elkeseredék és felkiálték: „Óh én szegény nyomorult!” És így szóla az Angyal:

„Óh te vándor mit keseregsz,
a hitben miért csüggedesz?
Bízzál az Úrban, nem hagy el,
amit Jézus nevében,
az Ő szeretetében,
híven adsz az éhezőknek,⁵⁹
Jézus megmenti a lelked.

Kövess az Úr Jézust, hirdesd igazságát.
Aki Őt követi, nyer örök koronát,
megkoronázza azt az ítélet napján,
midőn minden lelket meg ítél igazán.

Óh Úr Jézus Krisztus igazság Királya,
a hívő lelkeknek fénylő igazsága.” Róma 7,24.⁶⁰

⁵⁷ Párbeszédes látomás.

⁵⁸ Szinte szó szerint megegyező átvétel: Rm 3,10–11.

⁵⁹ A kéziratban itt nincs sortörés.

⁶⁰ A megadott ígehellyel a parafrázis szövegének semmilyen kapcsolata nincs.

3. Kik megismertétek Isten igazságát,
kövessétek immár a Jézus nyomdokát.
Ne tétovázatok, mert az idő lejár,
az ítélet napja készületlen talál.

Lk 12,40;⁶¹ Márk 13,33.⁶²

4. A trombita így szól: a földön szerte itt
Jézus gyűjti egybe az Ő seregeit.⁶³
Eljött már a Jézus nagy trombita szóval,
harsog a trombita hívek ébredjétek,
az ellenség nyomba Krisztus van veletek.
Krisztus mint hű pásztor Ő harcol értetek,
világoljon immár szövétnekeitek. Jn 10,11.⁶⁴ Ésa 54,12.⁶⁵

5. Ismét szóla az Úr: „Kiöntöm haragomat a földre. Azért megremeg a föld. Mert elvégezett dolgaimat véghez vivém. A hitetlenek fejére nagy hirtelen forgószele zúdul.” Jeré 23:19; Jeré 30:23.⁶⁶

6. Ismét szóla az Úr: „Megverem a prófétákat akik az Én nevemet hiába felvették. Megverem azokat akik az Én ígéret elferdítették.” Ismét szóla: „Megverem a pártütő férfiakat, azokat akik az Én ígéret egyik a másiktól ellopták.” Ezéki. 13,12.⁶⁷

7. És ezek után így szóla az Úr:
„Ezen tanítások mind meg íratassék,⁶⁸
az Úr szolgájának által adassék.
Bizonyosságul a hűtlen pásztoroknak,
akik a legelőt lábbal tapossák,
és a folyót felzavarják.
Mivel ti pásztorok a nyáját elszélesztettétek,
én Jézus szedem össze őket.

⁶¹ A vers utolsó sora megfeleltethető a hivatkozott igehelynek.

⁶² Az igehely és a szöveg között semmilyen kapcsolat nem található.

⁶³ Egyelőre azonosítatlan népének részlete.

⁶⁴ A megadott igehely a hű pásztor kifejezésre vonatkozik. Jn 10,11.

⁶⁵ Nincs kapcsolat a szöveg és a bibliai igehely között.

⁶⁶ Mindkét megadott igehely a hitetlenek fejére zúduló szélvészre vonatkozik.

⁶⁷ A megadott igehellyel nincs közvetlen kapcsolata a szövegnek, bár az egész bibliai vers a hamis prófétákról szól. Tartalmi vonatkozásokban esetleg a Jer 23,30–31 köthető a parafrázis szövegéhez.

⁶⁸ Hasonló rész található a tisztaágtelki Borku Mariska *Lettszövetségében*.

Ezen a legelőn legeltetem őket,
akit ti pásztorok eltapostatok.” Jere 36,2;⁶⁹ Ez. 34,1–11.⁷⁰

8. Te az Úrnak szolgáló leánya, jegyezz fel magadnak hét pontot. És így szólj hozzájuk: „Amikor a hét pont betelik, meglátjátok, hogy mindenek úgy lesznek, ahogy az Úr szája szólott. *(Jaj néktek kik az én rendeléseimet megvétettétek.)* Jaj néktek, kik az én ígémet hiába hirdetétek, jaj néktek fél szívűek, mert megcsaltátok a ti lelketeket.

Ezért meg emészt titeket az eljövendő nap.” II. Krón. 34,24.⁷¹

9. Ismét szóla az Úr, mondván: „Te az Úrnak szolgáló leánya bízzál, mert én az Úr meggyőztem ellenségeidet, és kezedbe adom őket, és te mutasd meg nékik az Istenbe vetett hitedből a te szeretetedet.”⁷² Hogy Én az Úr vagyok, aki téged *(tégedet őrizlek és)* meg mentelek a rágalmazóktól.”

10. És ekkor megjelenék nékem az Úrnak angyala, és engemet lélekben magával ragada,⁷³ és egy nagy folyónak a partján letele, és hozzám így szóla: „Mit látsz?” És én mondám: „Láték egy nagy gyümölcsfát szépen megtisztítva. És több ágakat rajta szépen zöldelni.” Ismét monda: „Mit látsz a fa alatt?” És én mondám: „Láték sok kígyókat és mindenféle utálatos alakokat,”⁷⁴ akik igyekeznek a fára, de mindig visszaesnek.” És így szóla: „Sokan vannak, akik igyekeznek, de soha annak ágait fel nem érik, mert ezek meghomályosodtak az ő elméjükben. Ezek azok, akiknek a sötétség homálya fenn van tartva *(van fenn fenn tartva)* számukra.

Te az Úrnak szolgáló leánya, amiképpen láttad azt a sok utálatosságokat igyekezni a fára, azonképpen igyekeznek a te ellenségeid téged meggyőzni. De ne félj tőlök, mert én az Úr győztem meg őket. Így szólj hozzájuk: „A sok *(átok)* emészt meg ellenségeinket. *(Jel 16, 13–14.)*

⁶⁹ A megadott bibliai igehelyhez nem kapcsolódik a szöveg, a Jer 23,1–2-ben azonban kétszer is előfordul az elszélesztik kifejezés.

⁷⁰ Az egész bibliai vershez kapcsolható a parafrázis 7. versének utolsó 3 sora, különösen a parafrázis szövegében meg nem hivatkozott Ez 34,13.

⁷¹ A megadott igehelyhez csak lazán, szövegszerű egyezés nélkül kapcsolható a parafrázis szövege.

⁷² „Mutasd meg nékem a te hitedet a te cselekedeteidből, és én meg fogom néked mutatni az én cselekedeteimből az én hitemet.” Jak 2,8. A gondolatmenet eltérő, de a mondat szerkesztés hasonlósága nyilvánvaló a két szövegben, annak ellenére, hogy a parafrázis nem hivatkozik rá.

⁷³ Ezékiel látomásaiban találunk hasonló bevezető formulát, például Ez 2,14.

⁷⁴ Péter látomásában „csúszó-mászó állatok” is szerepelnek, de másféle szituációban. Csel 10,12.

11. És ezek után ismét ilyen szót hallék. Az Úrnak a te Istened cselekedetei hét,⁷⁵ és én nem értém. Azért imádkozék.

„Atyám légy irgalmas nekem bűnösnek, könyörülj rajtam, mert nem értém.”

És megjelenék nékem a hetedik gyülekezetnek⁷⁶ angyala, és hozzám így szóla:

„Te az Úrnak szolgáló leánya, imádságod meghallgattattott, én azért küldettem hogy megtanítsalak értelemre. Értsd meg hát ezeket:

Az Úrnak a te Istenednek cselekedetei hét. Ez a hét gyülekezetre kimért utolsó hét csapás. Mivel lavdiceában⁷⁷ (*Laodiceában*) vagytok.

És a hetedik angyalnak trombitája⁷⁸ szól. A hetedik angyalnak trombitálása alatt elvégeztetett Istennek ama titkai, amelyet meg mondott az Ő szolgálóinak a prófétáknak. Ti azért imádkozzatok, legyetek készen, mert nem tudjátok, mely órában jó el a ti Uratok.⁷⁹

Boldog szolgáló az, amelyet ily munkába talál az Ő Ura amikor meg jó.” Jel 15.5.6.7.⁸⁰ Máté 24.46⁸¹

12. És látám keletnek megnyílni a mennyet, és leszállni hozzám tíz angyalt, és mindegyik kezében tábla, és rajta ez vala írva:

„1. Én vagyok az Úr a te Istened, ne legyenek néked idegen Isteneid Én előttem.

2. Ne csinálj magadnak faragott képeket, ne imádd, és ne tiszteld azokat.

3. Az Úrnak a te Istenednek nevét fel ne vedd hiába, mert nem hagyja büntetés nélkül, aki az Ő nevét hiába felveszi.

4. Megemlékezzél a nyugalom napjáról, hogy azt megszenteljed.⁸²

5. Tiszteld apádat, és anyádat, hogy hosszú ideig élj a földön.

6. Ne ölj.

7. Ne paráználkodjál.

8. Ne lopj.

9. Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot.

10. Ne kívánjad ami a te felebarátodé.”⁸³

5 Mózes. 50.7–22.⁸⁴

⁷⁵ A hetes szám a Jelenések könyvében kap különleges hangsúlyt.

⁷⁶ Jel 1,4; 1,11; 1,20.

⁷⁷ Lavdicea, azaz a laodiceabeli gyülekezet, amely a Jel 3,14–22-ben szerepel.

⁷⁸ Jel 10,7.

⁷⁹ Mt 24,44.

⁸⁰ A parafrázis szövegéhez nem kapcsolható a megadott igehely.

⁸¹ A parafrázis 11. versének utolsó sora szó szerint megegyezik a megadott igehellyel.

⁸² A negyedik parancs szövege itt a káté szerint szerepel.

⁸³ A Hidi Borbála-féle kézirat nem tördeli a tízparancsolat szövegét, az 1. számot kihagyja.

⁸⁴ A tízparancsolathoz megadott bibliai igehely helyesen 5Móz 5,7–22. Nyilvánvalóan a (többszöri) másolás során keletkezett az elírás.

13. Ismét látam leszállani egy férfiúhoz hasonlót, olyan, mint egy király fejében arany korona. Annak is kezében egy tábla. Ez volt ráírva: „a Szeretet nagy Királya”, és én leborulék előtte, és imádám az Istent, és így szóla:

„Értsd meg ezt, a tíz angyal a tízparancsolat.”

És nekem is ada egy táblát. Ez volt ráírva: „szeretet”, és hozzám így szóla: „Tartsd meg ezt magadnak, mert ezen építetik fel a szentek gyülekezete.” Ján.12.15.⁸⁵ [Ján. 15.12]

És ekkor engem bevezete egy nagy templomba, ahol már össze voltak gyülekezve sok férfi és női lelkek, akik nagy lelki áhítattal imádkák az Istent. És én leborulék, és velük együtt imádkozék: Ef.5.2.⁸⁶ [velök imádkozék. Ján. 15.12. Ef.5.2.]

„Hálát adok Néked Uram, aki teremtetted a Mennyet és a földet. Én is imádom Szent Nevedet a hozzám való kegyelmességedért, jóságodért és nagy szeretetedért. Amelyet megújítottál bűnös szolgáládon és szolgálóidon (szolgáládon és szolgálólányaidon). Azért, hogy nekem is bűnösnek helyet készítettél ezen gyülekezésben a többi hívőkkel egybe. Tarts meg kérlek Szent Atyám a Te [többi hívekkel] híveiddel ezen Te szeretetedben mindvégig.

Dicsértessék és magasztaltassék
a Te Szent Neved miáltalunk,
most és mindörökké ámen (örökkön örökké. Ammen).”

14. Ezek után így szóla az Úr: „Így szólj a hívekhez:

Az Úr szája szólott, készen legyetek.
Az éjszaka közelg, ébren legyetek.⁸⁷
Eljött már a nagy nap Megváltónk közel,
az Úr így kiáltoz: ébredjetek fel.
Az igazság napja hozzátok közel.
Lelki fegyvereitek⁸⁸ övezzétek fel.”

Róm.13.11.12.⁸⁹

15. Ismét szóla: „Szólj a sötét szívűeknek, a fekete lelkűeknek Távozatok ti gonosztevők, amiért csak szátokkal valljátok az igazságot, szívetek pedig távol van éntőlem. Eljött a nagy nap, ezért félelem, és rettegés szállt a félszívűekre. Tisz-

⁸⁵ A parafrázis szövege nem köthető a megadott igehelyhez.

⁸⁶ A parafrázis szövege sem formailag sem tartalmilag nem kapcsolódik a megadott igehelyhez.

⁸⁷ Az első két sor a kéziratban egy sorban.

⁸⁸ Ef 6,11.

⁸⁹ A bibliai igehely meglehetősen szabad summázata a parafrázis 14. verse.

títsátok meg a ti szíveteket,⁹⁰ építsétek a ti lelki templomaitokat,⁹¹ hogy lakoz-
zam abban, mint élő templomaimban.

Mert Jézus a keresztfán vérét ontotta.
A gyászos Golgotán értünk meghala.
Krisztusnak Szent vére a földre hulla,
amelyért a nap is gyászba borula.⁹²
Mala.4.1. Lúk.23.44.45.⁹³

16. És ezek után, láték új eget és új földet,
és látám az új Jeruzsálemet.⁹⁴

És látám az Úr oltárát, és az oltár körül sok szenteket, akik megölettek a Jézus
bizonyoságtételéért,⁹⁵ és azok leborulva imádák az Urat. Jel.6.10.⁹⁶

És én elcsodálkoztam, és hálákat adék Atyának, hogy ily dolgot láttaték ve-
lem. És ilyen szót hallék az oltárról:

„Az első ég és az első föld elmúlt,⁹⁷ és nevök sem említettik. Mivel az Úrnak
szeretete hozzátok szállott. Jer ide, öltöztessél fel. És én közelebb mentem és
engemet felöltöztetének, és az a férfiú, aki engemet felöltöztete, jobb kezemet
megfogá, és az oltár elé állíta.” És én térdre esém az oltár előtt és úgy imádám az
Urat a hozzám való szerelméért.

És ezek után így szóla az Úr: „Mivel felöltöztettél menj el, és így szólj a hí-
vekhez:

Minden fáradt lélek nyugalmat
a béke országba találhat,
a béke országba, hol Krisztus a Király,
minden hívő lélek nyugalmat talál.”

2. Pét.3.13. Jel.10.13. És.65.17.

17. És az oltár jobb oldaláról hozzám repüle egy angyal, és engem lélekbe magá-
val ragada, és egy magas hegyre vive, és hozzám így szóla:

⁹⁰ Jer 4,14.

⁹¹ 1Kor 6,19.

⁹² Ez a négy sor a kéziratban nincs versbe tördelve.

⁹³ A két megadott igehelyhez csak lazán kapcsolódik a parafrázis szövege, a Lukács evangé-
liumából megadott rész Jézus halálára vonatkozik, Malakiás prófécijája az utolsó ítéletre.

⁹⁴ Jel 21,2.

⁹⁵ Jel 6,9.

⁹⁶ A parafrázis pontatlanul jelöli a bibliai igehelyet, valójában az előző lábjegyzetben
megadott rész tartozik a parafrázis szövegéhez.

⁹⁷ Jel 21,1.

„Nézz széjjel”, és én széjjel nézém. Ismét így szóla: „Mit látsz?” És én mondtam: „láték egy darab szántóföldet”. És így szóla az angyal:

„A szántóföld a világ, és sok magvetőt [!] aki az igét szólja.” És amikor elveté a magvető a magot, látám, hogy kikele. És amikor kikele, feljöve a nagy nap és a nyugati részén elsüle, az északi részén felnöve, megsárgula és elszárad. Máté 13.6.⁹⁸ Csak a keleti részén maradt, és arra bocsáta az Úr nagy csapást, és sok magvető elpusztula. Ésai.6.6.7.⁹⁹ Mát.13.6.

18. Ismét hozzám repült az oltár jobb oldaláról egy földön nem látható tiszta fehér galamb. És nagy hangon kiáltja:

„Galambok galambja, ha már meggyógyultál,
találkozásod lesz odafenn az Úrnál.
Gyógyíts betegeket a Jézus nevében,
munkád jutalmáért Mennyben részed leszen.” Ján.1.32.¹⁰⁰

19. És látám keletnek egy hegyet. Látám, hogy a hegy füstöl nagyon, és én csak nézém.¹⁰¹ És amíg én a hegyet nézém, a hegy tűzzel ég vala, és én látám a tüzet széjjel futni a földön, és sokakat felemésztett a tűz.

És amikor felém közeledék, én lélekben leborulék és imádtam a Felséges Urat, mert azt gondolám, hogy most engem is felemészt a tűz. És míg én imádkozék, szemeimet fölemelém, és felkiálték az én szabadításomért.

Atyám, szabadításomnak Istene,
tekints le kegyelmednek szemeivel
szegény bűnös gyermekeidre.

És látám kelet felé megnyílni a mennyet, és leszálla egy földön nem látható Király, és jobb kezével kettőt inte, és a harmadik intésre ketté szakadtak azok, akiket a tűz fel nem emésztett. És mikor kettészakadtak, megjelentek nekem az Úrnak küldöttje, és nekem ada egy táblát, és hozzám így szóla:

„Olvasd és énekelj,” és én olvasám. Ez volt a feliratja: „A Dicsőség királya”, és énekelém:

„Eljött az Úr Jézus követe,
kezében a szabadság fegyvere.

⁹⁸ A fenti részlet a magvetőről szóló bibliai rész parafrázisa (Mt 13,6).

⁹⁹ Nincs kapcsolat a két szöveg között.

¹⁰⁰ A bibliai igehely szerint a Lélek galamb képében leszáll.

¹⁰¹ 2Móz 19,17.

Megjött a dicsőség Királya,
 betegek gyógyító orvosa.
 Nyissatok Ő előtt szívet,
 zengjete hozsánna éneket
 ti megváltott népek.”¹⁰² 2 Móz.19.17. (II.Móz 19.17.18, Zsid.12.21.¹⁰³)

20. Ismét ilyen látásom van:

„Kik ezen veszélytől megszabadultok,
 Vigyetek az Úrnak hála áldozatot,
 Legyen az áldozat hálaének, ima.
 Az Úrnak szerelme így szól hozzátok ma.”
 És ilyen hálával járulék az Úr elé
 [a hozzám való szerelméért]:
 „Szerelmes Szent Atyám ki hozzám lejövél,
 a Te kegyelmeddel engem körülvevél,
 ne hagyj hát Istenem engemet (*engemet Istenem*) magamra,
 nyújtsd ki karjaidat az én oltalmamra.
 Csak Tebenned bízom, mert Te vagy Istenem,
 ellenségeimtől oltalmaz meg engem.
 Megvallom Istenem, vétkeztem ellened,
 azért ily hálával járulok elébed.
 Tekints Szent Fiadnak kiontott vére,
 kinek a Golgotán értünk omlott vére.
 Te vagy a szívek és vesék vizsgálója,¹⁰⁴
 a mi sebzett szívünk gyógyító Orvosa.
 Gyógyítsd meg egyenként sebzett szíveinket.
 szerelmes Szent Atyám, ne hagy el bennünket.
 Küldjél hát balzsamot a sebzett szíveknek,
 kegyelmes Istenem, ne hagy el népedet. (Zsolt.50,14.15.) Ámen.

21. És amíg én imádkozék, megnyilatkozik felettem az ég. És látám nagy mennyei
 fényt ide levilágítani, és látám a fényben több gyertyákat, akik gyertyatartóba vol-
 tak helyezve, és mindegyik bevilágította a helyét,¹⁰⁵ ahová le volt állítva (*helyezve*).

¹⁰² Ez a három sor a kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁰³ Visszaül a 2Móz 19,17-re: „Megijedtem és remegek.”

¹⁰⁴ Zsolt 7,10; Jel 2,23.

¹⁰⁵ Angolszász eredetű, gyerekek hitoktatásában használt ének: „Jézus szól, világíts szép ékesen...”

És közöttük egy férfiú sétál vala.¹⁰⁶ És én csak nézém, nem merém megkérdezni, és én imádkozék, és így szóla, aki a gyertyák között sétál vala: „Ezek azoknak a gyertyájok, akiknek nevök az élet könyvébe beírva találtatott.”¹⁰⁷ A tiéd is itt van”, és engemet tovább vezet, és megmutatá nékem azokat a gyertyákat, akik már nem világítanak. És én kérdém: „miért nem világítanak ezek”, és így felele: „Ezek azoknak a gyertyájok, akik a mérlegen híjjával találtattak.”¹⁰⁸ Ezek kiestek a kegyelemből, te is jól vigyázz. Mert még a te időd nem járt le. Menj el ezzel az üzenettel azokhoz, akiknek neve az életnek könyvébe beírva találtatott. A Mennyei Királynak hozzátok küldött üzenete: „Legyetek üdvözölve. Máté. 28.9.”¹⁰⁹

Ti, kiket az Úr ezen szövetségbe befogadott,
a törvény alól felszabadultatok,
a szabad nő fiával örökölni fogtok.”

Jel.1.12.13.¹¹⁰ 20.23.¹¹¹ Máté 28.9.¹¹² Gal.4.31.¹¹³

22. És ezek után hallék nagy zúgást kelet felől, és látám a tengert, kezdé áradni, és az egész földet elborítja. És mindeneket magával sodort az áradat. És én a tenger hullámaival szembe szálám. És látám, felette nagy és erős a hullám.

Mikor felém közeledék, nagy szélvész támada, és nagyon háborgo¹¹⁴ a hullám. És én a partra szállám, és az Úrhoz kiálték ilyen szavakkal: (II. Mózs. 14.21. I. Kor 10.1.¹¹⁵)

„Sion hegye erős várunk,
Atyám hozzád ragaszkodunk.¹¹⁶
Csendesítsd a tenger zúgását,
halld meg néped buzgó fohászt.”

És erre az Úr irgalmas lőn, és elhárítja rólam (*elhárítja a*) a veszélyt, és én ismét szembeszálám a hullámmal, de már akkor nem háborogtak a hullámok.

¹⁰⁶ Hasonlóságot mutat a Jel 1,12–13 igehellyel.

¹⁰⁷ Jel 13,8; 20,15; 22,19.

¹⁰⁸ Dán 5,27, de a prédikációkban is gyakran elhangzó fordulat.

¹⁰⁹ A „Legyetek üdvözölve” fordulat szó szerinti átvétel a parafrázis által is meghivatkozott bibliai igehelyből (Mt 28,9).

¹¹⁰ Lásd a 40 sz. jegyzetet.

¹¹¹ Ez az utalás még a parafrázis 20. versében előforduló „szívek és vesék vizsgálója” fordulatra vonatkozik. Lásd a 38. sz. jegyzetet.

¹¹² Néhány hellyel följebb, a megfelelő helyen már szerepel ez a hivatkozás. Lásd a 43. jegyzetet.

¹¹³ A Gal 4,30–31 igehelyek fordulataiból összeállított rész szerepel a parafrázisban.

¹¹⁴ Mt 8,24–26.

¹¹⁵ Mindkét igehely a tengerre vonatkozik.

¹¹⁶ Ez a két sor a kéziratban nincs versbe tördelve.

És én elérkezém ahhoz a városhoz, amely után sokat fáradoztam, és amikor a városba érkezém, hálát adám az Atyának:

„Jeruzsálem hozzád jövök,
szívem, lelkem hozzád könyörög.
Tekintsd meg árva gyermekidet,
kik a földön Téged keresnek.
Keresik Igazságodat,
mint árva gyermekek Atyjukat.
Kiket elhagyott már a földi remény,
Atyám reménységet Te adhatsz.
Tied a hatalom dicsőség,¹¹⁷
légy áldva, hatalmas Istenség (Gal. 4.26.¹¹⁸).

23. És ezek után így szól a Úr:

„Mit féltek óh kicsiny hitűek?¹¹⁹
Értsétek meg ezeket:
A Jákob Istene lakik közöttetek.
Ne féljete, immár hirdessétek ezeket.
Hirdessétek: ezeket az Úr cselekedte,
legyen áldott az
ő Szent neve érette.”

És én az Úrhoz fordulék ilyen szavakkal: (Máté 8,26. Mát. 14,31.)

„Legyen áldott Atyám a Te Szent neved,
amiért hozzám küldéd szerelmedet.
Letekintél a föld árva gyermekire,
leküldéd fiadat az ő mentségökre.
Meváltottad őket nagy bűnök súlyától,
életedet adád bűnöknek váltságul.
Ámen.”

24. Imádjátok immár az Úrnak nagy nevét,
mert imádságotok széke elébe ért.

¹¹⁷ Mt 6,13.

¹¹⁸ A Jeruzsálem és az árva gyermekek kifejezésekre utal az igehely.

¹¹⁹ Mt 8,26 és Mt 14,31.

Cselekedjétek már Isten akaratát,
tudjátok már, Jézus meggyőzte a halált.
Tanítványi előtt ment a dicsőségbe,¹²⁰
ahonnan most tévelygő juhaiért lejöve.
Lejöve közéjük (hozzájok), hogy vezesse őket,
farkasok szájából kiragadja mindet.
Kivezeti őket a sötétség országából,
mert Istennek akarata rajtok megnyilvánul.
Luk.24.51.52.

25. Ismét szóla az Úr: „Így szólj a hívekhez:
Kik az én Igémet hittel hallgattátok,
és a szívetekbe azt befogadtátok,¹²¹
ímé megmutatom azoknak az utat,
az én segedelmem jelen vagyok azoknak.
Immár elérkezett az Isten országa,
a Mennyei Király uralkodik abba.
Uralkodik, hogy hatalmát megmutassa,
mennyen és földön az Ő országát fel állítja.”
Ján.14.6.¹²²

26. Ismét megint szóla:
„Ímé, én veszedelmet hozok reájok. Az Ő gondolatoknak gyümölcset étetem
meg velök.¹²³ És megfizetek az ő cselekedeteik szerint. Mert ellenem támadtak.
És te ne fordulj hozzájuk, küldd ki előttem. Imát ne mondj értök.¹²⁴ Mert vétkez-
tek az Ég és föld Istene ellen. Egyiptomba éltek, Egyiptomba halnak meg is.¹²⁵ Te
pedig siess, a tartományból fuss ki. Mert haragomnak tüze feltámadt Egyiptom
ellen.” Jer.6.19. Jer.7.16. Jer.15.1.¹²⁶

¹²⁰ A 24. vers végén megadott igehelyből tevődik össze a parafrázis verssora.

¹²¹ A régi református liturgia fohászából származó fordulat.

¹²² A parafrázis csak lazán a megadott igehelyhez, ugyanakkor a Biblia egyik legismertebb és – különösen a protestánsok között – leggyakrabban idézett igéje. „Én vagyok az út, az igazság, az élet; senki sem mehet az Atyához, hanemha általam.”

¹²³ Jer 6,19 „Ímé, én veszedelmet hozok erre a népre: az ő gondolatainak gyümölcset.”

¹²⁴ Jer 7,16 „És te ne imádkozzál e népért.”

¹²⁵ Jer 42,16. Nem kapcsolódik szó szerint, inkább csak az „A mitől rettegtek, körülvesztéket Egyiptomban, és ott haltok meg” második felét veszi át.

¹²⁶ Az első két megadott igehely szinte szó szerint kerül a parafrázisban (55–56. lábjegyzet), az utolsóval azonban semmilyen kapcsolata nincs ennek a résznek.

27. És te kiáltsd: „Ez Dávidnak ama gyökere, amelyből csemete támadt. Amely újjá építi a régi romokat.” Jel.22.16.¹²⁷

28. És én felkiálték: „Atyám kicsoda hiszen ezen tanításoknak?”¹²⁸ És ilyen feleletet hallék:

„Elég néked az én kegyelmem,¹²⁹
vedd fel a keresztet köves engem.¹³⁰

Immár elérkezett az az idő [elérkezett az idő], hogy a vakok lássanak,
a süketek halljanak és értsenek, a sánták járjanak,¹³¹
és minden elhagyatott lélek megismerje az Urat. (Ján.12,38. IIKor)¹³²

29. És ezek után hallék nagy dörgést. És látám, mint egy hirtelen villámlást reám világítani. És én a földre esém arccal, és nem merék felnézni, és szózatot hallék: „Kelj fel állj lábodra, nézz széjjel. Mert az Úrnak orcája most világosodott meg rajtad.”

És én felállék és széjjel nézék, és ímé mindenfelé nagy sötétség. És engemet elfogott nagy lelki keserűség, és nagyon fáradtnak érzem magamat. És ilyen jelentésem van. Dán.10.8–12.¹³³ Csel.9.3.¹³⁴

30. „Elfáradt az Úr a várakozásban. Jer.15.6.¹³⁵ Ímé eljött vége. Véget vetek a sötétségnek. Véget vetek a gonosz cselekedeteknek. Ahol van nagy sötétség, ott lesz nagy világosság.¹³⁶

31. Vigyázz, ha hozzád térnek, így szólj hozzájuk: Térjete az élő Istenhez,¹³⁷ mert elvégezett pusztulást rendelt az Úr az egész föld felett.”

32. Értsétek meg ezeket ti por teremtések.
Az Úrnak szerelme e földön meg jelent.

¹²⁷ A megadott igehely a „Dávid gyökere” kifejezésre vonatkozik.

¹²⁸ A Jn 12,38 parafrázisa.

¹²⁹ Szó szerint idézi a 2Kor 12,9 igehelyet.

¹³⁰ A Mt 16,24-ben egyes szám harmadik személyben elhangzó szöveget idézi második személyre vonatkoztatva.

¹³¹ Ézs 35,5; ugyanúgy Mt 11,5.

¹³² A kéziratban ez a szakasz nem volt versbe tördelve.

¹³³ A szituáció azonos a parafrázisban és a megadott igehelyen.

¹³⁴ Az isteni jelenés jellege hasonló: „fény sugárza őt körül a mennyből”.

¹³⁵ A bibliai szöveg: „belefáradtam a szánakozásba” [kiemelés tőlem – S. I.].

¹³⁶ A bibliai kép hasonló a 2Kor 4,6-ban (sötétség–világosság).

¹³⁷ Az idevonatkozó igehelyet a parafrázis következő versének végén találjuk meg. Jól 2,12.

Megjelent hatalmas erős karja,
mely a vas jármot is széjjel rontja. Jer 15.19.¹³⁸ Jól. 2.12.¹³⁹

33. És ezek után vitették a lélek által egy nagy templomba, ahol össze volt gyülekezve egy nagy tömeg nép. És hallék nagy énekszót:

„Ne kételkedj hívő lélek,
Jézus vacsorára hív,
megterítve áll [vár] az asztal,
hivatalos vagy te itt.¹⁴⁰
Jézus a vőlegényed,
jertek hát bűnös lelkek,
kövessétek mestereteket.
E hajlékban keresztyének
találtok nyugtot, békességet.¹⁴¹

34. És angyal jöve hozzám, és ada nékem három üres tiszta fehér kőtáblát, és jobb kezembe író eszközt. És hozzám így szóla: „Írj”, és én kérdém, mit írjak, és így szóla hozzám, amit az Úr szól hozzád:

„Első a tízparancsolat.
Második, akik ellene szól, azoknak a büntetése.
Harmadik, vidd el azokat oda ahová küldelek,
és így szólj hozzájuk:

Rajtatok az Úr keze, hogy meg ítéltesen minden lélek, amit a testben cselekedett, vagy jót vagy gonoszt.” 2 Móz.24.12.¹⁴² Márk.12.1–12.¹⁴³

¹³⁸ A vasjármot nem a megadott helyen, hanem a Jer 28,13-ban szerepel.

¹³⁹ A Jól 2,12. igehelyet nem adja meg.

¹⁴⁰ Lásd református énekeskönyv 436. dicséret, tördelése a kéziratban hibás. (Hidi Borbála ígésfüzetében helyesen itt a tördelés.)

Az énekeskönyvben szereplő szöveg:

„Örülj szívem, vígadj lelkem,
Ékesség lett a hit,
Vacsorához mégy Jézushoz,
Hivatalos vagy te itt.”

¹⁴¹ A kéziratban ez a szakasz nincs versbe tördelve.

¹⁴² Az ígés füzetben hivatkozott bibliai igehely az, amikor az Úr Mózesnek átadja a kőtáblákat.

¹⁴³ Nincs kapcsolat a parafrázis szövege és a megadott bibliai igehely között. (Ott a szőlőművesről szóló példázat található.)

35. És akkor láték keletnek három zöld fát. Az első fának több ágai a föld felé hajlott, és én imádkozék értelemért. Hogy miért hajlott ennek a fának ágai a föld felé. És angyal jelenék meg nekem, és feddő hangon így szóla: „Meddig nem veszel még értelmet? Meddig kell még hozzátok járni? Értsd meg, az első fa, akit láttál, az Úr maga. Az ágai, amely a föld felé hajlott, az Úr szeretete. Lehajlott a földre a próféták által. Megvetették az Úrnak jóságát, azért meg nem bocsáttatik az ő bűnök. A második fa Krisztus.” És látám több ágakat, akik megtermették az ő gyümölcsöket. És látám a gyümölcsöket a földre hullani, és sokan szedték a gyümölcsöt, de meg nem evék. És ismét így szóla az angyal: „Akik a gyümölcsöt felszedték, de meg nem evék, azok által vesznek el. Akik megevék, azok gyümölcsöt termetek az örök életre. Harmadik az Úr lelkének megjelenése a földön. Az Ő angyalaival, hogy kiválogassa a búzától a konkolyt.¹⁴⁴ És a búzát összegyűjti az Ő csűrébe. A konkolyt pedig megégeti olthatatlan tűzzel.¹⁴⁵ Amiképpen volt Noé idejében az özönvíz, aképpen lesz az utolsó időben.” Mát.24.37–38.¹⁴⁶ És ezek után hálát adám az Atyának a reám áradott kegyelméért. Amiért értelmet küldött onnan felülről.

A Te Szent szerelmed reám árasztottad,
a Te Szent Fiadért imám meghallgattad.
Kérlek ó Szent Atyám míg a földön élek,
erőd segedelme ne hagyjon el engem.
Legyen meg hát Atyám Te szent akaratod,¹⁴⁷
láttassék a földön Te szent igazságod,
Ámen.

36. És ezek után láték egy fát, és levelei megsárgulának és gyümölcsei mind földre hullának. És így szóla az angyal: „Ezt a fát neked meg kell emésztened gyümölcsöstől, és én nagyon megbor zadék, mert a fa felette nagy, és gyümölcsei sok. És felkiálték szabadulásért:

„Istenem légy velem szabadíts meg engem,
ezen nagy veszélytől oltalmazd meg lelkem.
Tekintsd meg hát Atyám nagy gyarlóságomat,
hallgasd meg imáját gyenge szolgálódnak. Ámen.”

¹⁴⁴ Búza és konkoly. Mt 13,24–30.

¹⁴⁵ Szó szerint veszi át a „megégeti olthatatlan tűzzel” fordulatot az Mt 3,12-ből.

¹⁴⁶ A megadott igehely Noéra és az özönvízre vonatkozik.

¹⁴⁷ Mt 6,10.

Ismét így szóla az angyal: „A fa, amit láttál, a hamis próféta gyümölcsei, akik hívének Őnéki. Ne félj, mert nem te cselekszed ezeket. Az Úr, aki ezt az ajándékot küldi, Ő mindezeket meg is cselekszi. Mert az Úrnak lelke leszállott a földre, hogy rendeléseit és végzéseit végbevigye.” Jele.16.13.¹⁴⁸

Folyik az ítélet, mint bővizű patak,
az Úrnak szolgálói hozzá kiáltanak:
„Úr Isten ne hagyj el, könyörülj mirajtunk,
ezen nagy veszélyben kegyelmedet várjuk.”

Hasít a szélvihar, ordít az oroslán,¹⁴⁹
az Úrnak hívei mind eztet kiáltják:
„Úr Isten, Úr Isten, békesség Királya,
akinek a földön most vagyon hatalma.
Aki megígérted a Béke országot,
hisszük Nagy Istenünk reánk is elhozod.”

(és angyal jelenék meg nékem és így szóla:)

„Ne féljenek immár, kik az Úrban vannak,
az ordító oroslánok¹⁵⁰ nem ártnak azoknak.
Mert az Úrnak lelke a földön megjelent,
kinyújtotta karját az övéi felett.
Kinyújtotta karját, mutatja hatalmát,
a benne bízóknak hozott szabadulást.

Ímé itt a nagy nap, néz csak kelet felé,
az Úrnak mily nagy serege közeledik feléd.
Közel van már hozzád, ott van a szívedben
a Mennyei sereg immár harcra készen.
Ez a harc lészen a hit, remény és szeretet,
amely a béke országba téged elvezet.
Elvezet tégedet, minden hívő lelket,
kik az Úrnak igazságát szívből keresitek.”

¹⁴⁸ A hivatkozás a „hamis próféta” kifejezésre vonatkozik.

¹⁴⁹ Szó szerint veszi át az Ám 3,8 „ordít az oroslán” fordulatát.

¹⁵⁰ Ilyen nyelvi alakban megtalálható: 1Pét 5,8.

37. És én nézek kelet felé, és látám nagy Mennyei sereget harcra felkészülve, akik felém közeledének. Elöl az Úr kezében kibontott lobogó, ez volt ráírva: „Diadal, az Úré a győzelem.” És akkor megkezdődik az aratás.

Első, learattaték a földnek termése.

Második, megtisztítatik a szőlőtőke a haszontalan venyigétől, tűzre vetetik¹⁵¹ és megégetetik. És én megfélemlék, mert azt gondolám, hogy most megég az egész föld. És felkiálték: „Atyám, Te irgalmas (és) kegyelmes vagy minden benned bízóhoz. Töröld el a mi gyalóságainkból elkövetett bűneinket. Mert felette nagy az, mint ahogy azt elviselhetnők. A te nagy irgalmasságodban bízva kérjük a mi szabadulásunkat.”

Harmadik az Úr lelkének a földön megjelenése. Az, hogy letakarítja a földet a gatzól és a tövistől. Megmutatja hatalmát. Megmarad az Istenbe vetett hitnek a dicső gyümölcse, a lélek gyümölcse. Jel.19.14-15.¹⁵² Ján.15.6. Jer.30.6.

38. Óh te testben és lélekben fáradozó, kiálts fel mennyekbe: „Készen van a szüléshez az erő.” Jer. 30.6.¹⁵³

39. Ismét ilyen jelentésem van:

„Kihalt a Krisztusi szeretet,
sátán foglalta el [át] a szíveket.
Fogadjátok el ti is ezen szeretetet,
amelyért a Krisztus a földön tett eleget.
Mert most jelen vagyom Ő szent szerelmével,
Leküldte erejét az Ő igéjében.
Krisztus igéje Isten igazsága, amely most
hozzátok a földre leszálla.
Leszálla lélekben most sok szenvedőkhöz,
Ő eltévedt juhainak vigasztalást hozott.”¹⁵⁴

Máté 5.43–44.¹⁵⁵ Ezé.34.11–12.¹⁵⁶ (Ján 4,3)

¹⁵¹ Jn 15,6.

¹⁵² Ide nem kapcsolódik a megadott igehely.

¹⁵³ A megadott igehellyel meglehetősen távoli a kapcsolat („szül”).

¹⁵⁴ A kéziratban az első négy sor nincs versbe tördelve.

¹⁵⁵ A megadott igehely rendkívül gyakran idézett és népszerű, de az igésfüzetnek ehhez a részéhez nem kapcsolható. (Hegyi beszéd)

¹⁵⁶ Az parafrázis 39. versének utolsó két sora summázza a megadott igehely tartalmát.

40. És látám a földre leszállani hét angyalt. És egy hozzám jöve, és így szóla: „Ítélet tartatik.” Ismét szóla: „Ha fájdalmak mardossák szívedet, hálaimával járulj az Úr oltára elé.” És én járulék az Úr oltára elébe hálaimával, és kérem az Urat, hogy könnyítse szívem fájdalmát. Jel.15.1. Jel.16.1.¹⁵⁷

41. És vive engem a lélek keletre egy nagy magas hegyre, és mutata nékem három nyáj juhot. És látám, az első nyáj nagyon sötét. És így szóla az angyal: „Ezeknek azért sötét a szívök, mert nem hittek az Igazságnak.”

Látám a második nyáját, az is nagyon sötét, és így szóla az Angyal: „Ezeknek fekete a lelkök, mert hittek az Igazságnak, de nem cselekedtek semmi jót.” És látám, a harmadik nyáj nagyon törött, de ruhájok hófehér. És így szóla az Angyal: „Ezek azok, akik tiszta szívvel hisznek az Igazságnak. Azért töröttek, mert a hatalmasok Uralkodnak rajtok.” És látám feljönni három fényes csillagot,¹⁵⁸ és szépen sütni le a földre, és amíg én nézém, borulat jöve reá. És az első csillag eltűnék a borulatba. A második is nagyon meghomályosodék. És a harmadik fényesen világított, a borulat alól. És így szóla az Angyal: „Az első csillag, amely a borulatba eltűnék, az első nyáj juhoknak a csillaga. A második csillag a második nyáj juhoknak a csillaga. És a harmadik csillag a harmadik nyáj juhoknak a csillaga.” Ismét így szóla az Angyal: „A három csillag a három szövétnek. Az első kettő kialudt és a harmadik bevilágította a földet.” Jel.7.13.14.¹⁵⁹

42. És látám megszámlálhatatlan sokaságot, akik Halleluja Úristen éneket zengve kiáltják:

„Halleluja Úr Isten, győzött a Bárány,
a Diadal az Úré, győz az Igazság.
Legyőzte a világot, Ő uralkodik,
zengjen a hálaének, dicséret Néki.

Halleluja Úr Isten, mily nagy szeretet,
hozzánk igazságodat is elküldötted,
kijelentetted nekünk igazságodban,
hogy e nagy szeretetben éljünk mindnyájan.

Mert a nagy nap feljöve, hívek lássátok,
az Úrnak nagy szerelme emészt, mint a tűz.

¹⁵⁷ Mindkét megadott bibliai igehely a hét angyalra és az utolsó ítéletre vonatkozik.

¹⁵⁸ A Jelenések könyvének több részéhez is kapcsolható ez a kép (Jel 6,13; 8,12, 12,4).

¹⁵⁹ A megadott igehely a fehér ruhára vonatkozik.

Megemésztí a földnek minden termését,
bosszút áll az Úr Isten a választottakért.”

Figyelj minden szóra, értsd meg hát ezeket, mert e szókat az Úr szolgálja szólja.
A szolgáló lelkek, akik kiküldettek, az Úrnak rendeléseit és végzéseit jelentik
néktek meg.

Azért figyeljetelek, és ezt megtartsátok.
Az Úr parancsolatai szerint járjatok.
Higgyetek, elsőben az Úr szólott néktek.

Második a Fiú jelent meg köztetek.
Harmadik a Szent léleknek kegyelmi ajándékát vették.
Azért szívből imádjátok nevét a Menny és föld Istenének.¹⁶⁰
Zsid.1. 14.¹⁶¹ Ámos.3.7.¹⁶² Ján.15.17.¹⁶³

43. Az ige testé lett,¹⁶⁴ eztet jól látjátok,
Istennek hatalma uralkodik rajtatok.
Istennek hatalma nem hiábavaló,
tovaszáll az éjbe, és megremeg a föld,
mert a nagy sötétség borítja a földet,
megemésztí az Úr a sötét lelkeket.
Megmarad országa, hol Ő uralkodék,
uralkodásának ez lészen a jele,
hogy a hívő lelkek, akik bíznak benne,
szabadulást hozott azoknak számára,
mert a földre szállott az Isten országa.
És ezek után imádkozék: Ján.14.¹⁶⁵ Róm.14.17.¹⁶⁶
„Légy áldva Istenem ki megjelentetted,
szent Igazságodat bűnös gyermekednek.
Méltatlanságomat, jó Atyám nem nézted,
Megmutattad nekünk áldó kegyelmedet,
Amelyért naponként imádom nagy nevedet. Ámen.”

¹⁶⁰ A kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁶¹ A „szolgáló lelkek” kifejezésre vonatkozik a hivatkozás.

¹⁶² „megjeleníti”

¹⁶³ A parafrázis „az Úr parancsolatai szerint járjatok” mondata kapcsolódhat a megadott
igehelyhez: „Ezeket parancsolom néktek, hogy egymást szeressétek.”

¹⁶⁴ Jn 1,18.

¹⁶⁵ A kézirat csak a vers számát adja meg, elég laza a kapcsolódás.

¹⁶⁶ „az Isten országa”

44. Ezek után ilyen látásom van:
 Ha zúgnak a habok, téged el nem borítanak,
 mert az Úrnak rejtekében vagyon nyugodalmad.
 Ez a nyugalom Isten ajándéka,
 melyet híveire bőven kiárasztta.
 A kegyelem lelkét mostan földre hozta,
 a hívő lelkeket ezáltal megtartja. Zs.27.45.¹⁶⁷

45. Vészben és viharban az Úr jelen vagyon,
 én az Úr vagyok, aki megmentelek.
 Ti megtöröttek, óh jertek,
 a sebre balzsamot az Úr adhat,
 fájó szíveket csak Ő gyógyíthat.
 Járuljatok hozzá ti megtöröttek,¹⁶⁸
 nyissátok ki neki szíveteket.
 Az a láthatatlan, ki most jelen vagyon,
 sebeket kötöz, szíveket gyógyít,
 higgyetek, Ő a mesteretek. Máté 11.28–30.

A nagy vizek felett Isten Lelke lebeg,
 a hit, remény és szeretet megmenti lelketek.
 (A nagy vizek felett Isten lelke lebeg, I. Móz1.2¹⁶⁹
 A nagy sötétségben Krisztus földre jöve, II. Kor 4,5¹⁷⁰
 Ő gyújtott világosságot a sötét szívekbe.
 Ha zúgnak a habok a fejetek felett,
 Jézus Krisztus, mint hű pásztor megmenti lelketek.)
 Gondoljatok arra, mikor a hajóba,
 a csüggedező Péterhez Jézusunk így szóla:
 (Mit félsz kicsiny hitű, veled vagyon az Úr, Mát.14,31¹⁷¹
 a nagy tenger hajjai közt megmentésed közel.
 A háborgó tengert Jézus megdorgálá,
 engede az ő szavának és lőn nagy csendesség...)
 A nagy sötétségben Krisztus földre jöve,
 Ő gyújtott világosságot a sötét szívekbe.

¹⁶⁷ Nincs ilyen igehely.

¹⁶⁸ A Mt 11,28–30 parafrázisa ez a sor.

¹⁶⁹ A megadott igehely parafrázisa ez a sor.

¹⁷⁰ Az igehely Jézus eljövetelére vonatkozik.

¹⁷¹ Mt 14,31: kicsiny hitű

Ha zúgnak a habok a fejetek felett,
Jézus Krisztus, mint hú Pásztor, megmenti lelketek.
Gondoljatok arra, mikor a hajóba
a csüggedező Péterhez Jézusunk így szóla:

„Ne félj kicsiny hitű, veled vagyok az Úr,
A nagy tenger habjai közt megmentésed közel.”

A háborgó tengert Jézus megdorgálá,
engedvén az Ő szavának, és lőn nagy csendesség.¹⁷²

46. És ezek után ilyen jelentésem van: „Így szólj hozzájuk:
Ti sötét országnak lakói,
nyomorúságnak rabjai,
tépjétek le a ti köteleiteket,
oldozzátok fel a ti lelkeiteket.
a szabadító elérkezett,
ímé eljött, az idő lejárt.
Ti, akik az Urat megismertétek,
siessetek, akarátát cselekedjétek.
Az ítélet hangzik felettek.” Jud.1.3. Ján.2.11.¹⁷³ 1Pét.4.6.¹⁷⁴
Hálát adok néked Uram, mennynek és földnek Istene,
megkezdetted Atyám, uralkodásodat,¹⁷⁵
királyi pálcádat¹⁷⁶ kezdedhez vetted.
Kérem Nagy Nevedet, hogy az én szívemet
foglald el magadnak.
Sátán hatalmát felettem törd össze,
hogy az én lelkemet törbe ne ejtse.
Hiszem erőd, és hatalmad oly nagy,
aki Tőled kegyelmet kér,
kiárasztod reá áldásodat.
Hatalmadat látjuk Nagy Isten,
a Tégedet félőkön.
Nem tekintvén a mi nagy bűneinket,
kegyelmedből megajándékoztál.

¹⁷² Az utolsó hat sor képe a Mt 8,24–26-hoz kapcsolódik.

¹⁷³ Meglehetősen nehéz kapcsolatot találni a parafrázis szövege és az igehelyek között.

¹⁷⁴ Valószínűleg az Utolsó ítélet gondolata köti össze a két szöveget.

¹⁷⁵ E két sor a kéziratban eltérő tördeléssel: ...földnek / Istene, ...

¹⁷⁶ Zsolt 110,2, de a Jelenések könyvében is előfordul.

Azon lelki ajándékokkal, amelyben részeltettél minden
Tégedet keresőt.¹⁷⁷

Mert ígéreted Szent és Igaz.

Megjelentetted nekünk a Te eljöveteledet.

Készítsél el minket, és minden Tégedet

keresőt (*benned bízót*) a Te kijelentett igaz ítéletednek

a napjára,

amelyen megítélsz minden lelket.

Szerelmednek leheletével, megemészted ellenségeidet. Megmutatod

hatalmatat itt a földön a Te kicsinyeiden (*hatalmatad a Te*

kicsinyeiden itt a földön)

Amelyért magasztalom (*magasztaljuk*) Szent nagy Nevedet örökön

örökké ámen.

47. És megjelenék nekem egy tiszta fehér ruhába öltözött angyal, és jobb kezében gyertyát tart. És hozzám így szóla: „Látod ezt a gyertyát,” és én mondtam: „látom.” És így szóla az Angyal: „Ez a tiéd.” És látam a gyertyát rettenetes lánggal lobogva égni, és én megfélemlék, mert látam a gyertyának világát reám és többekre világítani. És így szól az Angyal: „Ne félj. Te így szólj: Akik Isten Igazságát keresitek, azok ne féljenek. Mert ennek a gyertyának világa, amely az utolsó időben reátok világított. Az Úrnak szövétneke.”

Istennek szerelme azaz Istennek Igazsága, amely sok szívekben lángra gyúlt. Megígérte az Úr kezdetben, minden lelki szem meglátja az Ő szabadítását. Az utolsó időben. Mert ellenségei lába alá vetetett.¹⁷⁸ Ezen gyertyának világa az Úrnak szerelme a benne bízókhoz. És meglátja minden lelki test, mikor a hét idő eltelik, hogy az Úr uralkodik. Övé a hatalom Mennyen és földön. Országol örökön örökké. Máté 5.15.¹⁷⁹ 1Kor.15.25.¹⁸⁰

48. Az Úrnak akarata az, hogy az Ő országába éljete,

Mert a Királyoknak királya

hatalmával a földre leszálla,

hogy ellenségeit meggyőzze,

gyenge híveit megmentse.

Drága vérén országot szerzett nékik,

¹⁷⁷ Jellegzetesen a református liturgiához tartozó szövegfordulatok, különösen a határozói igeneves szerkezetek (*nem tekintvén*).

¹⁷⁸ Zsolt 110,1.

¹⁷⁹ gyertya

¹⁸⁰ Az idézett igehely fordulata megegyezik a 95. lábjegyzetével.

melyben az Úr uralkodik.

Uralkodásának a földön jele ez, hogy békeséget támaszt az emberi szív-
vekbe. Az ő békeségét adja nékik,¹⁸¹
hogy akik egymást igazán szeretik,
örök életet ada nékik.¹⁸² Luk.17.20-21.¹⁸³

49. Vér, vér, vér. Amely kiomlott három szövetségért. A világ bűnéért.¹⁸⁴ Amely
az egekig hatott. Magára ítéletet hozott, a kegyelem bezáratott. Márk 12.1–12.
Jel. 8.13. Jel.5. 8–9.¹⁸⁵

50. Elérkezett az Úrnak haragja,
amely a földről a gyászt mind kiirtja,
megtisztítja országát Mennyen és földön,
hatalmát megmutatja az Őtet félőkön.¹⁸⁶ Kolosa.3.5-6.¹⁸⁷

51. És látám felettünk feltűnni egy férfiút, kezébe két edényt. Jobb kezében cse-
rúp, bal kezében vas, és összeüté a két edényt, és a vas összetöré a cserepet, csak
egy kevés maradt. És így szóla az Úr: Amiképpen láttad, hogy összeütém a két
edényt, úgy ütöm össze Egyiptomot Egyiptommal. És a vas megemészte a cserepet.
Akkor én, az Úr, emészttem meg a vasat. Megolvasztom, mint a kovács a kohóban,
és széttaposom. És amit a vas megsebzett, [imé én] bekötözöm és meggyógyítom.
Igazságommal szülök új népet, amely neveztetik új nemzetnek. Az Úr választotta-
inak. Sion leányainak. Dán.2.43.¹⁸⁸ Ésai.19.2.¹⁸⁹ Jer.18.4.5.6.¹⁹⁰

52. Én ezek után imádkozék és ilyen jelentésem van.

Elérkezett hozzátok Illés a próféta,
amely a ti lelketeket megvidámítja.
Az Ige bennetek testé lett,
az Úr cselekedte ezeket.

¹⁸¹ Jn14,27

¹⁸² A kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁸³ A megadott igehely az „és meglátja minden lelki test” kifejezésre vonatkozik.

¹⁸⁴ Az úrvacsorai liturgia szövegfordulata.

¹⁸⁵ A parafrázis szövege a három igehellyel laza tartalmi, még inkább asszociatív gondo-
lati kapcsolatban áll.

¹⁸⁶ A kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁸⁷ Az igehely megjelölése az „Úrnak haragja” kifejezésre vonatkozik.

¹⁸⁸ A hivatkozott igehely a „vas és cserép” fordulatra utal.

¹⁸⁹ A bibliai szöveg: „Összeveszítem az egyiptomiakat az egyiptomiakkal.”

¹⁹⁰ Az igehely szövegében „agyagedény” szerepel.

Tűzet bocsátván le a földre,
hogy ellenségeit megeméssze.¹⁹¹

Malakiás 4.5.¹⁹² Krónika 1.10.

53. És megjelenék nékem egy szolgáló lélek. És én reám ada tiszta fehér ruhát, és bevezete engem a templomba, ahol az Úr maga vala az oltáron. És látám az oltár előtt tizenkét szál égő gyertyát, akik tartóba helyezve világítanak, és füstjük széljel méne a templomba, és jó illatott gerjeszte sok szívekben. Jel.8.4.¹⁹³ És sokan jövének a templomba. De a gyertyának a füstje nagyon erős, nem bírják és visszafordulának. És én megállék az oltár előtt, és hallgatám az Úrnak beszédit. És így szóla az Úr az oltárról:

„Jertek mind Énhozzám, akik szomjazzátok
azt az Igazságot, amely földre szállott,
amely megemészti [fölemészti] a sötét lelkeket.
Higgyetek, bízzatok, mert a nagy veszélyben
jelen vagyok az Úr Ő szent szerelmével.
Eljött váltságotok, nézzetek az Urra,
szabadulást hozott, nem hagy magatokra.

Híven imádjátok, ha a habok zugnak.
Eljött az Úr népe megváltására,
szerelmének tüze gyúlt mostan lángra.”¹⁹⁴

Emészt pusztít mert az Úr uralkodik. Hatalmát mutatja hogy Ő él. És én közelebb léptem az oltárhoz. Luk.21.28.¹⁹⁵

És ilyen bizonyossággal állék az oltár előtt.
Az én szerelmem [szerelmesem] a Mennyei Király,
aki a keresztet értem el hordozá.
Hiszem, hogy kegyelmét reám kiárasztja,
hiszem, hogy Ő a betegek gyógyító orvosa,
hiszem, hogy Jézus Krisztus Istennek szent Fia,
hiszem, hogy Ő én érettem is meghala.

¹⁹¹ A kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁹² Illés próféta eljövételét jövendöli.

¹⁹³ A Jelenések könyve megadott igehelye tömjént említ.

¹⁹⁴ A kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁹⁵ A fenti sorok a bibliai igehely „elközelgett a ti váltságotok” szövegét parafrázeálják.

Azért bizodalمام vagyom csak az Úrban,
ki bűnöm nem nézte, ismét földre szállott.
Lukács 21.28. Jel.8.4.¹⁹⁶

54. Szóla az Úr a csipkebokorból: „Állj ide mellém, Igazságot szólok. Elvégezett dolgot jelentek néked. A hivatalosoknak véget vetek. Luk.14.24.¹⁹⁷
Az Úrnak szerelme amely készítette ez áldozatot gonosz vérnek árán.

Azért kész legyetek, ha látjátok,
lábbal tapodjátok e nagy gonoszságot,
melyet a nagy Király, ki az Ő nevéért bosszút áll.¹⁹⁸
Ésai 51.22.¹⁹⁹

Vére omlásáért,
szent Igazságáért,
mely megtapodtatott,
ítéletet hozott.
Megszabadítja
Isten nagy kegyelmét,
végtelen szerelmét
most megmutatja választottainak,
akik e világnak
rabjai valának
feltámadának.
Az ítélet alól megszabadulának.
Az Úrnak szerelme,
akik bíznak benne,
tengernek habjától,
szélvész nagy zúgástól
oltalom leszen.²⁰⁰ Luk.14.24. Jud.12.²⁰¹

55. Eljöttem hozzátok, jól értsétek meg, akik szívből imádjátok a Menny és föld Urát a nagy veszélyben, az Úr uralkodik Igazságával szabadokká tesz minden Őtet keresőt.

¹⁹⁶ Megismétli a 112. és 113. jegyzet hivatkozásait.

¹⁹⁷ A megadott igehely a „hivatalos” kifejezésre vonatkozik.

¹⁹⁸ A kéziratban nincs versbe tördelve.

¹⁹⁹ Szó szerint használja a „bosszút áll” kifejezést.

²⁰⁰ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁰¹ Helyesen Jud 13, ahol a „tenger habja” szerepel.

Lelkeknek erejével, nagy szerelmével pusztává teszi a földet. Igazságát a sötétségből világosságra hozza. Jaj, jaj, jaj azoknak, akik gondtalanul élnek a Sionon. Ámos.6.1.²⁰²

Amiképpen a gonosz testté lett, hiszem, az Igazság is azonképpen ma testté lesz. Hiszem, hogy az elnyomott szegény ember az Igazság által felszabadul. Hiszem, hogy ma testesült meg az Igazság. Hiszem, hogy a kegyelem lelke ma munkálkodik emberekben. Hiszem, hogy a földön ma igazság is lakozik. Hiszem, hogy akik keresik ma az igazságot, megtalálják.²⁰³ Hiszem, hogy mi szegény emberek nem vagyunk elhagyatva. Hiszem, hogy akik ma meggyűlölnek az igazságot, azok nem élnek. Hiszem, hogy az Igazság ma szeretetben van. Hiszem, hogy a szeretet nem illeti ma gonosszal a felebarátot. Hiszem, hogy aki felebarátját meggyűlöl, ma abba nincs meg a szeretet. Hiszem, hogy a szeretet által ma mindnyájan egyek vagyunk. Hiszem, hogy igazság nélkül ma élni nem lehet.²⁰⁴

56. És ezek után láték az Ég mennyezetén egy jelt, olyan mint egy óra álla 3 órán. Míg nézém, feltűnék mellettem egy férfiú, és hallék nagy dörgést, és a dörgés után láték nagy földindulást. És én összekulcsolt kezekkel emelém szemeimet a mennyezetre és hallám a dörgésből a szót: „A kegyelem óra lejárt. Veszedelem, veszedelem ímé eljött.” Csel.2.15.²⁰⁵

57. Beváltotta az Úr ígérését, elérkezett a megváltás napja. Szívetek, szívetek legyen az Úré.

Ki Igazságát elküldte, hogy benne higgyetek. Hatalmát általvete, hogy a bűn ellen a megígért ítéletét végbe vigye. Jel.16.17.²⁰⁶

Melyet Mózes és az Ő szolgálai által megígért, a kegyelem lelkének kitöltését. Amely a napnak harmadik órájában lejárt. Jel.16.17.²⁰⁷ (Joel 2.28)

58. Kik engem kerestek, ímé vacsorámat egyétek. Lelketek legyen megelégedett. Nyugodalmatok legyen az Úrban, Lelketek, testetek Főpásztora, ki most ítéletet gyakorol.

59. Által vette az Úr országlását,
akik kerestétek Igazságát, nézzétek hatalmát.

²⁰² Az utolsó mondat szó szerinti átvétel a megadott helyről.

²⁰³ A Mt 7,7 és a Mt 6,33 kompilációja.

²⁰⁴ Az utolsó mondat Hidi Borbála példányából hiányzik.

²⁰⁵ Az igehely a „három óra” kifejezésre vonatkozik.

²⁰⁶ Gondolati-asszociációs kapcsolódás az utolsó ítéletről.

²⁰⁷ A kézirat kétszer is ugyanazt az igehelyet tünteti fel, minden bizonnyal a másoló hibájából.

Nézzétek, akik kerestétek jóságát, éreztétek,
akik parancsát követtétek. Ítéletet hozott.
Akik gyűlöltétek Szent Igazságát [felszabadítja],
mert földre szállott [leszállott] a dicsőség. Királya Kor.15-24.24.²⁰⁸

60. Halld meg, te az Úrnak szolgáló leánya:
amikor Józsue az Úr előtt állt,
az Úrnak angyala Józsuehoz leszállt
és a néphez így szóla:
„Kik engemet kerestek,
lelki fegyvereiteket fel vegyétek.
Szolgáljátok az Urat tökéletességgel.
Járuljatok hozzá nagy hűséggel.
Ki nem hallgat az Úr parancs szavára,
juttatja a képmutatók sorsára.
Te pedig légy bátor és erős,
mert Isten, kinek akarát cselekedted, hozzád elérkezett.²⁰⁹
Elérkezett búsult haragjában,
emésztő tűzének lángjában.
Két részt felemészt ítéletében,
harmadrészt által viszi a nagy veszélyben.
uralkodik az Úr Igazságában.
Éjszaka nem lesz az Ő országában.
Dicsőségét meg látják azok,
akiknek világosságok feltámadott.
Elérkezett Sionnak megváltója,
az Úrnak haragja most földre szállt.
Ígéretét ítéletében véghezviszi,
népét a sötétségből kivezeti.
Kivezeti csodálatos úton,
mennyei erővel, pusztákon keresztül.
A Mózes könyvében megíratott,
az Úr az Ő népének nyugodalmat adott.
Mennyei eledelt onnan felülről hozott.

Aki evett a Mennyei kenyérből, megvilágosítja az Úr azoknak szívöket és
elméjüket, hogy értsék a prófétai írásokat. (*A Prófétai írásokat*) Amely az utolsó

²⁰⁸ Helyesen Kor 15,24.

²⁰⁹ A kéziratban nincs verse tördelve.

időben megjövendőltetett. A hetedik Angyalnak trombitálása alatt végbevitetett Józsué 4.14.²¹⁰ Józs.1.6-10.²¹¹ Zak.13.8.²¹²

61. Összegyűjtetett, végbe vitetett,
mert az Úr szóla e beszédek.
Lángra gyúlt haragja, keze fel van emelve,
ígéretének véghez vitelére.
Te föld, mely meg nem tisztítottál,
a harag napján esőt nem kaptál,
közelebb jutottál napjaidhoz,
elérteztél éveid végéig.²¹³

Kik közelebb áltok az Úrhoz, álljatok a lőrésen. Mert haragnak ideje, és megemésztés esztendeje ez. Ezékiel.22.24--30.²¹⁴

62. És látám az életnek tiszta folyóját, amely elborítja a földet. Jel.22.1.²¹⁵
És az Úr elválasztá a Mennyezet alatt lévő vizeket a Mennyezet felett valóktól.²¹⁶
Amiképpen elválasztá a napot és a holdat egymástól, és nevet ada nekik. Azonképpen választá el, ami köz, és ami szent. És bocsáta az Úr a földre nagy sötétséget, és ami köz, elveszett a sötétségben, és ami szent, elvilágít a föld utolsó részére. És azoknak nem árt a sötétség. Mert az Úr, a Mindenható azoknak világosságuk. Jel.22.1. Mózes 1.7. Ezé.44.23.²¹⁷

63. És látám fehér felhőt és üle azon egy férfiú²¹⁸ és kiált, nagy mennyei hangon: „állj!”

Mivel az Úrnak szőlőjébe munkás nem találtatott²¹⁹ Elérkezett a fehér felhőn ülő, ítéletet tarta. És véle együtt az arató munkások. És összeszedi a botránkozás

²¹⁰ Nincs kapcsolatban a bibliai szöveggel.

²¹¹ A „légy bátor és erős” a megadott igehelyről való szó szerinti átvétel.

²¹² A „két rész” és „harmadrész” kifejezések kapcsolódnak a bibliai szöveghez.

²¹³ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²¹⁴ A „Te föld mely meg nem tisztítottál, a harag napján esőt nem kaptál” a megadott bibliai rész parafrázisa.

²¹⁵ Az „életnek tiszta folyója” kapcsolódik a bibliai szöveghez.

²¹⁶ 1Móz 1,7; a 62. rész végén meghivatkozott szöveg.

²¹⁷ Nem a parafrázis főszövegéhez, hanem a 61. rész végén megadott bibliai szöveghez (Ez 22,24–30; tisztasági törvények és a szombat megtartása) kapcsolható.

²¹⁸ Jel 14,14.

²¹⁹ Kompiláció a Márk 12,1-ből és a Mt 9,37-ből, lásd még a parafrázis 49. versét és a 101. sz. jegyzetet.

eszközeit, és vele együtt mindent, és megtisztítja a szőlőtőkét a haszontalan venyigétől. Jel.14.14.²²⁰

64. Istenét kereső népek ébredjetek.
Oszlik a homály derült egeitek.

Uralkodik az Igazság. Hívek, hívek, él az Úr, aki kivezeti Izráelt a faraó hatalmából. És megjelenék egy fehér gyolcsba öltözött férfiú, és énnekem ada két szál mennyei virágot, pirosat, és fehéret. A pirosat a kezembe vevém, és a földre hulla. És a fehér kivirított, és így szóla a gyolcsba öltözött: „A fehér gyolcs, a szentek igazságos cselekedetei a piros virág amely a földre hulla. Eljött vége a hitetlenség fiainak. A fehér virág, amely a kinyílott, Isten Igazsága, élni fog a földön. Azaz a hitnek virága kinyílott, a Lélek gyümölcse megmarad a földön.”

Ismét így szóla a gyolcsba öltözött: „Ezt a fehér virágot neked adom, ennek viseld gondját. Mert (sokan) megfehérednek általa a vég idejére.” 2Mózes 13.21-22.²²¹

65. Sádók fiai fölkelnek az Új templom felépítésére. Felépítik azt viszontagságos időben, az Úr nagy Nevének a dicsőségére. Ezékiel. 40.46.²²²

Az Úr megszentelé az Ő választottait a hivatalosok által. Sádók pap fiai fel-fegyverkezének a Sátán hatalmának leverésére. Az elsőszülöttek szabadon bocsátására. Isten nagy nevének adjatok hálákat,

Mert szabadításával azért jött a földre,
hogy ami elveszett, megkeresse.
Megkeresi az elűzöttet.
Meggyógyítja a sebzett szíveket.
Amit az Úr egyszer megígére,
megcselekszi rendelt idejére.²²³ Ez.40.46. Dán.9.25.²²⁴ Ez. 34.16.²²⁵

És ezek után imádkozék:

„Megkerestél engem Uram, és én engedém szavadnak,
azért akaratom szerint hordozád sorsomat

²²⁰ Lásd a 107. jegyzetet.

²²¹ Tartalmi-gondolati kapcsolat: tisztaság és poklosság.

²²² A bibliai szöveg Sádók fiairól szól.

²²³ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²²⁴ Az új templom építéséről szóló bibliai szöveg az előző hivatkozott igehelyhez kapcsolható (lásd 135. jegyzet).

²²⁵ A verses rész a bibliai szöveg parafrázisa.

Nálad van az erő, szabadíts ne késsél,
az elűzöttekkel egy akolba gyűjtsél.
Ahol Te magad vagy Pásztora a nyájnak,
sebzett szívünk fő orvosa engedém szavadnak.
Ezen ajándékért légy áldva Istenem,
Szent Neved imádjám (*hogyan szent nevedet imádhassam*) egész
életemben, ámen.”

66. És látám egy nyitott szívet, és látám a nyitott szívbe nagy mennyei fényt világítani.²²⁶ És annak a Mennyei fénynek világánál olvasám: „Az örökké evangéliom testé lett.”²²⁷ Ismét olvasám: „Mennyei üzenet”. Ismét olvasám: „Mennyei üdvözlő azokhoz, kik a Krisztus Igazságát szomjazzátok.”

Nézzétek csak, Krisztus mennyit szenvedett,
a benne bízókhoz hozott életet.
Harcával meggyőzte a világot,
Atyjának sok népet hódított.
Vérével megváltá azokat, kik Néki testestől,
lelkestől²²⁸ általadták magukat.
Az Úr az Ő hatalmát megmutatja,
a kegyelembe vett népet megszámlálja.

67. Halljátok meg az Úrnak beszédét, ti vének és ifjak, kik az Urat keresitek, akaratát szívből teljesítitek. Jaj néktek, félszívűek, mert az Úrnak haragja felgyuladt ellenetek. Rátok hozá az Úr a ti ellenségeiteket. Jaj néktek magvetők, kik a magot hiába vettétek, mert lejárt a ti időtök. Örüljete és örvendezetek, kik az igazságért üldöztettek, mert eljött az Úr, aki megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint. Malakiás 2.23.²²⁹

68. És látám nyugatról feljönni a napot, és nagy erejével bevilágítja a keleti tájat. Látám, sok szívek megolvadának, sokan kiáltozának, némelyek leborulának és imádkozának. És én is leborulék és imádkozék. És ilyen jelentésem van: „Menj el, készítsd el a te földedet, és így szólj azokhoz, akik engemet keresnek: Készítsétek el ti is a ti földeteket.”

²²⁶ A lángoló szív különösen népszerű ikonográfiai elem a barokkban, katolikus képi fordulat.

²²⁷ „Az Ige testé lett.” (Jn 1,14)

²²⁸ Káté-fordulat, 1. kérdés.

²²⁹ Ilyen ígehely nincs, de a Mal 2,3 vetni való magról szól.

deiteket, mert uralkodik az életnek és halálnak Ura. Ebben az időben szabadul meg, akinek neve az életnek könyvébe beirattatott.”²³⁰ (Luk. 10.20.²³¹ Ez 36.8.9.)

69. És megjelenék nékem a hetedik gyülekezetnek Angyala:²³² „Én Úr vagyok népek és nemzetek felett. Nékem hajol meg minden térd,²³³ és engem imád minden lélek, aki vallja, hogy Jézus Krisztus Istennek fia. Filipi.2.10.

70. Nyissátok fel szemeteket, és lássátok füleiteket, hogy halljátok és értsétek. Értsétek meg a magvető példázatát.²³⁴ Aki hallja az Igét a Mennyországnak titkairól, és nem érti, eljő a gonosz és elkapja azt. Aki hallja és érti, az cselekszi a Mennyei Atya akaratát. Luk.8.-15.

71. Törvényemet adtam előtökbe,
én vagyok Atyátok, vegyétek eszetekbe.
Elvégezett dolgot tudatok veletek,
hogy amit a Próféták Mózesről megjövendöltek,
ebben az időben mind beteljesednek.
Ezért készen legyetek,
akik engemet kerestek.
Mert beteljesítem, amit ígértem.
Kiáltatok hozzám teljes szívetekből.²³⁵ Móz.4.5-10.²³⁶

*(Kegyelmes Istenem, légy segítségemre,
mert lelkemig hatolt a mélységek vize.
Te előtted állva, segedelmed várva
imádom nagy neved, békeesség királya.)*

72. Az örökkévaló Orvos vizsgálatot tart a koporsóban.

Elérkezett az örökké való Uralkodó Király,
ki az övéiért bosszút ál. Ján.5.28.²³⁷

²³⁰ A Fil 4,3 szó szerinti átvétele.

²³¹ Az előző jegyzetben megadott igehelyhez hasonló fordulat.

²³² Jel 3,14, a laodiceai gyülekezet, amelyet a parafrázis szövege korábban említ, a rekeszi gyülekezet tagjai pedig magukat azonosították vele.

²³³ A Fil 2,10 parafrázisa.

²³⁴ Magvető példázata Lk 8,5–15.

²³⁵ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²³⁶ Helyette 5Móz 18,15.

²³⁷ „koporsó”

Törvényemet adtam előtökbe, kik igazságomat keresve jártok keseregve a siralom völgyében.²³⁸ Szent igazságomért üldöztettek. Örüljetek,

mert elérkezett lelketek testetek megváltója,

szívetek gyógyító orvosa.

Amit megígért kezdetben,

Úr marad öröké ezekben.²³⁹ Ján.5.28-29. Máté 10.23.²⁴⁰

73. A mennyei fénynek erejénél hirdessed Igémet. Ellenségtől ne félj, mert az Istenét kereső népeknek kezökbe adom ellenségeköt. Diadal, diadal, itt a feltámadás. Ébredjetek, kik halljátok az Úr hívó szavát. Mert a Mennyei harang hívó szava hangzik a föld végső határirra. Azért kik halljátok a Mennyei harang hívó szavát, tiszta szívből imádjátok az Urat. Mert búsul (*búsult*) haragjába földre szállott, hogy ellenségeit megtapodja.

Remegjen előtte a föld minden lakosa,

mert uralkodik a Békesség Királya.

A Mennyei harang így szól:

„A Mennyei ajtó kinyitva,

lépjetek be hívek a templomba,

itt uralkodik az Igazság Királya.

Ha be nem léptek a templomba,

rátok száll az Úrnak búsult haragja.

Beborul feletettek szépen kinyílt egetek,

és a nagy sötétség borítja be szíveteket,

amely fölemészti lelketek, testetek.”²⁴¹

74. Sok nyitott szívekbe íram törvényemet, amely fénylik a sötétbe, mint világító szövétnék. Amikor Mózes vezette az Izráeleket, az üldöző nép a tengerbe veszett.

Hívő és hitetlen össze nem mehetnek. Az Úr búsult haragjában mostan is a földre szálla, és a faraó szívét megkeményíté, hogy megmutassa hatalmát a benne bízókön. A hetedik angyalnak trombitája így szól: „Kik engemet keresnek, készülnenek a szabadulásra. Az Úr Jézus Krisztus kezét feltartotta, hogy e nagy sötétség felett uralkodik. Azért lelketek, testetek adjátok oda hű teremtőtöknek, Kinek kegyelme uralkodik az egész föld felett. Ne tétovázzatok immár, mert uralkodik az igaz ítélő Király.

²³⁸ Zsolt 84,7, a XVII. századi protestáns kegyes irodalomban az „evilág” szinonimája.

²³⁹ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁴⁰ Profécia a Megváltó eljövételéről.

²⁴¹ A kéziratban nincs versbe tördelve.

Könyvek nyitattának meg kezdetben,
trónja elé tétettek.
Abban cselekedeteik mind feljegyeztettek.
Ebből megítéltetének nagyok és kicsinyek.²⁴²
Nagyok és kicsinyek, akik halljátok,
Krisztus zászlaját lobogtassátok.
Kiáltsa ezt minden hívő lélek,
feltámadtak a Próféta lelkek.
Ítélni jöttek Krisztussal,
az örök Isten parancsára jöttek elő, kezökben éles kasza, sarló.
Megszedik a földnek termését és a nagy sajtóba veték.
És a városon kívül megtapostaték.”²⁴³

Ez az örök Istennek rendelése és végzései. Ír ezekről János apostolnak Mennyei jelenésekről szóló könyve. 2Móz.14.26-27.²⁴⁴ Jel.14.18.²⁴⁵

75. És látám felettem szépen megnyílni a Mennyet, és angyal jöve ki a mennyből, és hozzám így szóla: „Kérj, és amit kérsz, meglészen.”²⁴⁶ És én kérém a kegyelmes Urat, szabadítson meg engem és minden benne bízókat a sátán hatalmából. És ilyen jelentésem van: „Jézus a földön bevégezé munkáját, Atyának tett eleget, végezd te is a munkát,²⁴⁷ amely read vár.” Ján. 15.7. Ján.17.4.

76. És én lélekben elragadtaték, és felnyitatték előttem két ajtó.²⁴⁸ És látám nagy betegségben szenvedőket, és én kérdém, miért szenvednek ezek, és így szóla az Angyal: „Első, megtagadták az Atyát. Második, megtaposták a Fiút.” És ekkor felnyitotta a keleti ajtót, és ottan is láttam sok beteget, és bevive engem, és így szóla: „Ezeket gondozd”, és én mondtam: „én is beteg vagyok.” És így szóla az Angyal: „Itt vannak ezek az orvosságok, ezeket használd, és mindazoknak, akik kérik tőled, adj. Mert akik az Urat tiszta szívből keresik, ezek az orvosságok azoknak készítették.” Jer.30.17:18.²⁴⁹

²⁴² A „Könyvek nyitattának meg” szövegrésszel együtt a Jel, 20,12 parafrázisa.

²⁴³ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁴⁴ A fáraóra és Egyiptomra vonatkozó igehely.

²⁴⁵ A „sarló” és a „sajtó” kifejezések olvashatók az adott igehelyen.

²⁴⁶ A szövegrész végén megadott Jn 15,7 parafrázisa.

²⁴⁷ Parafrázeálja a hivatkozott Jn 17,4 részt.

²⁴⁸ Például a Jel 4,1-ben találunk hasonló fordulatot.

²⁴⁹ „orvosság”

77. Uralkodnak a Próféta lelkek,
 zengjen szívetekbe hálaima, ének.
 Minden betegeknek gyógyító orvosa,
 aki a kegyelmét bőven osztogatja,
 midőn az ítélet hangzik itt a földön.
 Krisztusunk példája éljen szívetekben,
 az ítélet lelke az Úr nagy szerelme,
 mellyel leszállt a földre, hogy értelmet adjon
 az őt keresőknek az utolsó időben.
 Azért kik az Úrnak szavát halljátok,
 vigyázzatok, mert haragja lánggal ég.
 Kegyelem nincs nála,
 haragját kitölti a hivalkodókra. (Luk 1,15²⁵⁰)
78. Krónikánál az Úr így szóla:
 „Szívetek legyen az Úr temploma,²⁵¹
 Atyátokra haragra gyűlt az Úrnak haragja,²⁵²
 tőlök szent orcáját elfordította.”
 A Úr Jézus által így szóla: Róm.11.5.
 „E maradék az Úr előtt kegyelmet találja.²⁵³
 Azért szívetekből fakadjon buzgó ima,
 Hogy az Úr nagy kegyelmét reátok fordítsa. 2Krónika.28.9.
79. A Dávid magvából támadt csemete²⁵⁴
 ül és uralkodik királyi székébe.
 Uralkodik a nagy Babilon felett,
 amely minden tisztátalan
 lelkeknek lakhelye lett.
 Fussatok, fussatok, fussatok ki belőle,
 kik Engem kerestek,
 hogy a reájok mért csapásnak
 részesei ne legyetek.
 Mert bűnei az Égig felhatott
 cselekedeteiknek jutalmát veszik,
 akinek dicsőségétől a föld fénylik.

²⁵⁰ A bort és részegséget elítélő igehely nem kapcsolódik a parafrázis megjelölt részéhez.

²⁵¹ Joel 2,12.

²⁵² 2Krón 28,9.

²⁵³ Róm 11,5.

²⁵⁴ Jn 7,42.

A hatodik Angyal is ki tölté
Isten haragjának poharát,
mert lábai alá vetetett
a földi gonoszság.” (Jer 51.6.²⁵⁵)

80. Ezek után ilyen jelentésem van. „Írjad rendeléseimet, gyorsan [gyorsan rendeléseimet], és végzéseimet. És így szólj azokhoz, akik engemet keresnek. Dühöng a fenevad,²⁵⁶ ne féljetek.

Én, az Úr a próbán által viszem a híveket. Dicsőségemet másnak nem adom.²⁵⁷ Én, az Úr megdicsőítem magamat az Én hatalmas cselekedeteim által. Amiképpen megdicsőítem magamat Nabukodonozor által. Amikor álomban látta, a kő kéz-érintés nélkül leszakada.²⁵⁸ És amikor a Sinai hegyen Mózeszel, az én szolgálommal íratám le rendeléseimet és végzéseimet.

A nép amely sötétben vala, nem hallgattak szavamra. Ezért haragom lángra gyúlt, többé nem kegyelmezek a népnek, mert kemény szívűek. Ésa.48.11. Dán.2.34.

81. Megnyílt a biznyságtétel sátora²⁵⁹ a Mennyben azok felett, kik nevemet félik és rettegik.²⁶⁰ Azért szívetekben meg ne rendüljete, mert amit Dániel megjövendölt, ezek mind beteljesednek. Tanúimmal tudatom ezeket. Kikkel szövetséget kötöttem, hogy (az) Eufrátes elborítja a földet.” Dán. 10.14.²⁶¹ Jel.15.5. Ésa.44.8.

82. Amikor az özönvíz elborítja a földet,
Noé a bárkába hit által evezett.
A víz megapada,
az Ararat hegyén a bárka megakada.
Ezen bárka a tengeren evez. De Jézus szelíden szóla: „ne félj, csak jöjj. Itt van Sion hegye, itt a szabadító Istened, Ő aki szólt kezdetben, parancsolt az özönviznek.

Parancsolt Ő a tengernek.
Szavának mindenek engednek,
és a földről a hitetlenek eltűnnek.²⁶²
Luk.17.26. 1 Péter 3.20. (21) Zsid. 11.7.²⁶³

²⁵⁵ A parafrázis és a bibliai igehely között laza kapcsolat van.

²⁵⁶ A Jelenések könyvében gyakran jelenik meg (pl. Jel 11,7; 19,19–20; 20,4).

²⁵⁷ Ézsa 48,11.

²⁵⁸ Dán 2,34.

²⁵⁹ Csel 7,44; Jel 15,5.

²⁶⁰ Ézsa 44,8.

²⁶¹ Az utolsó időkről való jövendölés.

²⁶² A kéziratban nincs versbe törölve.

²⁶³ Mindhárom bibliai igehely Noé bárkájára vonatkozik.

83. Az életet adom előtökbe, igazságommal támogatlak,
azért lábaitok legyen felsaruzva békeséggel,²⁶⁴
derekaitok felövezve igazlelkűséggel,
szövétnekeitek meggyújtva²⁶⁵ hit, remény és szeretettel.
Mint akik az ő Urukát készen várják,
hogymikor megjő, dicsőségét meglássák.²⁶⁶ Luk.12.35-36.

84. Szóljad az Istenét kereső lelkeknek az örök életet. Szóljad, a Szent Lélek ajándéka ez. Szóljad, ha a szent Léleknek ajándékát nem veszitek, az Úrtól kegyelmet nem nyertek. Az Úr kegyelmének lelke a Krisztus, mint főpap, utoljára szólott. A földön bevégzé munkáját, országlását az Atyának adá át. 1 Kor.15.24.²⁶⁷

Örülj te föld, leomlott Babilon,
örül a Menny és annak lakosa
az Úr dicsőségét mutogatja.
A Mennysország lakosainak polgárai
a minden szenteknek örökös társai,
kik a Krisztus vére által megszenteltettek,
diadal lobogót emeljete.

Uralkodik az Úr, kiáltsátok,
az igazság a földre szállott,
elborítja az egész világot.
Ez a szent vér, amely földre omlott,
a gonoszságnak véget vetni jött.
Krisztus uralkodik, zengjétek:
„Allelúja, Allelúja, Allelúja,
uralkodik az örök élet.
Győzelem, győzelem, győzelem,
a véres áldozatnak véget vet.”
Hálát adok neked, Uram aki a Te rendelkezésedben és végzéseidben,
amelyet Mózesről kezdve kijelentettél, amelyben²⁶⁸
változhatatlan maradsz mindvégig.
Ujjaidal írád kőtáblára a szeretetet.
Amelyben vagy (van) a Te Lelked.

²⁶⁴ Ef 6,15.

²⁶⁵ Lk 12,35–36. rész parafrázisa.

²⁶⁶ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁶⁷ A megadott igehely parafrázisa.

²⁶⁸ amelyben: hiányzik

Ezzel szolgálóidat erősíted,
 felruházod értelemmel,
 amelyet Szent Fiad által küldél benned bízó gyermekeidnek.
 Úr voltál a kezdetben, Úr maradsz a végzetben.
 Dicsőségedtől fénylik a föld,
 mint sötét borulatban a villámlás.
 Száddal szólsz benned bízó gyermekeidnek
 E sötét éjben vigasztalást.
 Amelyért magasztaltassék
 a teljes Szentháromság. Ámen.

85. Ezek után ilyen értelem adaték nékem: Dániel az oroszlánok vermében,²⁶⁹ János (Jónás)²⁷⁰ a cethal gyomrában, Isten szent Fiának bizonyágtevői a kígyó hatalmában. Istennek szent Fia a föld gyomrából kijöve és a kígyónak fejét megtörte,²⁷¹ hogy akik hisznek benne, megkereszteltetnek általa. A tőle küldött lélek által megelevenednek az Ő eljövetelekor. És akkor számon kéretik az igaz vér, és engesztelő áldozatul lőn²⁷² azokért, akik örökölni fogják az üdvösséget. Dán.6.16. Ján.14.26. (I.Ján.2,27²⁷³)

Szent Fiad által leküldött²⁷⁴ ajándékaiért esedezik bűnben élő szolgálóid és szolgálóid. Színed előtt leborulva önkéntes hálaimába és énekben magasztaljuk Szent Nevedet erős és hatalmas cselekedeteidért, amelyet szolgálóiddal cselekedtél. Szent Fiad által leküldéd²⁷⁵ által ajándékaidat a földre Igédben. Hogy akik hisznek benne, megkereszteltetnek általa, amint Pál apostol is megkereszteltetett, midőn szemei megnyilatkoznak. Mi is színed előtt leborulva²⁷⁶ esedezünk hozzád Lelkednek ezen ajándékáért [segedelmiért], amely minden homályos elmét megvilágosít, és minden bűnös szívet megtisztít. Kegyelmes Atyánk és Istenünk, szívek és vesék vizsgálója, minden lelki és testi betegnek gyógyító orvosa. Te tudod a betegségeket, amelyek emberek előtt titkon, de Teelőtted nyilván vannak. Te tudod ki az, aki szívét kinyitva, minden lelki és testi betegségét teelőtted megvallva, igyekezik hozzád gyenge gyarlóságaiból. Te azért²⁷⁷ Atyám, légy kegyelmes, és hall-

²⁶⁹ Dán 6,16–23.

²⁷⁰ Jón 2,1–11.

²⁷¹ Két bibliai igehely parafrázálása és összekapcsolása (1Móz 3,15 és Jel 12,1, a Napba öltözött asszony); közismert teológiai alapgondolat.

²⁷² Két bibliai igehely kontaminációja: Zsid 9,17 és Róm 3,25.

²⁷³ Nincs ilyen igehely.

²⁷⁴ által leküldött: hiányzik

²⁷⁵ leküldéd: hiányzik

²⁷⁶ színed előtt leborulva: hiányzik

²⁷⁷ azért: hiányzik

gasd meg. Nem vagyok méltó, hogy hozzám jöjj, csak szólj a Te szolgáló lelked által és meggyógyul²⁷⁸ minden titkon nyilván való betegségek.

Áldó és szentelő szabadításoddal ne késsél, Szent Fiad vére hullásáért, amely minden hívő lélekért elégséges. Legyen közöttünk Szent örökön örökké, ámen.

Orvosoknak orvosa, aki a Te Lelked által alászállottál Tírús és Sidon (*Sidon és Tírús*) vidékére. Ahol is a kananeai asszony²⁷⁹ előtted leborulva kiáltozott hozzád segedelemért, és Te megkönyörültél. Megígérted szolgálóidnak, hogy igazságoddal támogatod, cselekszel hatalmas dolgokat. Isteni erőddel amint cselekedtél régen benned bízó híveiddel, mi is felkiáltunk. Atyám Te irgalmas és kegyelmes Atyja²⁸⁰ vagy minden benned bízó gyermekeidnek [gyermekeidhez]. Igazságoddal töröld el a mi gyarlóságainkat, amely hatalmadban van. Nem a mi igazságunkban, hanem a Te nagy irgalmasságodban bízva kérjük a mi szabadításunkat. Istennek Szent Fia, aki voltál, aki vagy, és aki uralkodik, aki szabadulással és új élettel biztatod nehéz fogságban szenvedő szolgálóidat és szolgálóidat. (Mi is igyekezzünk hozzád, erőért és segedelemért.) Nyugtasd meg a mi megfáradt lelkünket és testünket ez élet zavaros tengerén. (Szóljál vigasztalásoddal azokhoz, akik akaratból különféle lelki és testi betegségekben szenvednek, de bízva benned. Mert te irgalmas és kegyelmes Atyja vagy benned bízó gyermekeidnek.) Szólj ezen biztató szavaiddal: „Bízzál fiam, bízzál leányom, a te hited megtartott. Ámen.”

86. Kik bűneitekben holtak valátok,²⁸¹
Krisztus a főpap jöve hozzátok.²⁸²
Megelevenítettetvén lelke által,
vezet a pusztákon felsaruzott lábbal.²⁸³
Szól a harsona előre,
uralkodik az Úr földön és mennyben.

Lészen egy akol, leszén egy pásztor,²⁸⁴
szól a harsona²⁸⁵ hív az Úr.
Karja kitárva, kezében győzelmi lobogót tart.

²⁷⁸ A liturgia közös gyónási formulája.

²⁷⁹ Mt 15,22.

²⁸⁰ Atyja: hiányzik

²⁸¹ A Kol 2,13 parafrázisa.

²⁸² Zsid 4,14.

²⁸³ Ézs 11,15.

²⁸⁴ Jn 10,16.

²⁸⁵ Jer 25,30–31.

Fújja a riadót a harsona,²⁸⁶ szól a harsona,
az ellenség kész.

Kik az Urat szívből keresitek, legyetek kész.

Haragja lángra gyúlt a tétovázókra,
változhatatlan ígéletében ítéletet tarta.²⁸⁷

Kol.2.13. Zsid.4.14. Ésa.15.11.²⁸⁸

(Ésa 11.15. Jer 25,30,31.)

87. Világosodik a homályos elme, tisztul a bűnös szív, itt az Úr. Luk.24.45.²⁸⁹
(Luk.24.25.)

88. A megdicsőített Krisztus beült királyi székibe, ítélé a pogány népeket, szelíden fenyíti az Őt keresőket. Dicsőség vagyon az ő templomába, melyre az Ő új nevét felírja. Felírja új nevét, az én Istenemét, az új Jeruzsálemét (*Melyben élnek és Uralkodnak a próféta lelkek, kik építik az új Jeruzsálemet*), mely a mennyből szála alá.²⁹⁰ Ebben dicsőíttetik a mennyei király. Jel. 3.12.

89. Ekkor állék egy folyónak a partján, és láték, mint egy hirtelen villámlást (*észak és nyugat között*) felvillanni és ide világítani. És hallék utána emberi hangot, amely így szóla: „Amiképpen látod azt a hirtelen villámlást, oly hirtelen támad fel észak és nyugat fejedelme és előzőnli e tájat.” Jer.47.2.²⁹¹

90. Megnyílt Isten templomának ajtaja.
megláttaték szövetségének ládája,²⁹²
melyet az Ő szolgáljaival kötött.²⁹³

A pecsét²⁹⁴ felnyitott, és szózat jöve ki: „Dániel álom látása teljessedik. Jel.11.19.
Dán.12.4.

²⁸⁶ Nyilvánvaló másolási hiba.

²⁸⁷ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁸⁸ A másoláskor keletkezett elírás.

²⁸⁹ Az igehely parafrázisa.

²⁹⁰ Parafrazeálja a megadott igehelyet.

²⁹¹ Az igehely szerint „víz indul meg északról”.

²⁹² A két vessző a Jel 11,19 parafrázisa.

²⁹³ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁹⁴ Dániel zárta be a pecsétet (Dán 12,4).

91. Sokakat vezetém a hithez. Megismertetém magamat azokkal Igémben, melyben szolgálaim által jelentem ki magamat.

Cselekszem irgalmasságot azokkal, kik utánam tudakozódnak.

Akik engemet keresnek, azok megtalálják.

Kiöntöm lelkemet azokra,

igémet adom szájokba.

Ellenség előttök meg nem állhatnak,

mert én az Úr adok azoknak hatalmat,

amely tűz gyanánt emészti meg az ellenszegülőket.²⁹⁵

És meglátja minden szem déltől északig, hogy én az Úr öntöttem ki haragomat,²⁹⁶ mikor teljesé teszem magamat cselekedeteim által.” Hos.2.18-19.²⁹⁷ Ez.5.13.

92. És láték egy pásztor[er], aki legelteti az Ő nyáját. És hozzám így szóla: „A hit felharsan, az emberek fiai hallják az Úr szavát. Itt egyesül a menny a földel.” Ez.34.23.²⁹⁸

93. És hallék nagy dörgést, és hallám a dörgésből a szót: „Legyen áldott²⁹⁹ lelkében, testében, akit Ábrahámnak Izsáknak és Jákobnak Istene kegyelmébe fogadott.” 1Móz.14.19.

94. Ismét hallám: „Kérem azoktól a tizedet,³⁰⁰ kik az Úr igéjének szövetségesei lettek.” És én felemelém kezeimet Istenhez, Ég és föld teremtetőjéhez: *(és felkiálték: „Ábrahámnak Izsáknak és Jákobnak Istene”)* „Miről tudhatom meg, hogy szövetségedbe fogadál engemet többi híveiddel?” Imámra felelet jöve: „Én az Úr szólok:

Adjatok annak tizedet, Aki a pusztákon titeket vezet.

Jertek Ábrahám gyermeke, higgyetek,

[a] Sálem királya vezet titeket.

Olvasátok szövetség igéit, kik Sodomába vagytok.”³⁰¹ Zsid.7.2.

95. És én imádkozék: „Magasságos egeknek szentje, fedezd el szárnyaidnak árnyékával a veszedelemben benned bízó híveidet, amint Te azt megígérted Ábrahám

²⁹⁵ A kéziratban nincs versbe tördelve.

²⁹⁶ Ez 5,13.

²⁹⁷ Asszociációs kapcsolat a biblia és a parafrázis szövege között.

²⁹⁸ A 92. rész első mondata ezt az igehelyet parafrázeálja.

²⁹⁹ 1Móz 14,19.

³⁰⁰ 1Móz 14,20 és Zsid 7,2.

³⁰¹ A kéziratban nincs versbe tördelve.

hitéből való gyermekeidnek. Kijelentéd az ókorban Ábrahámnak: »nem telt még be az emoreusok gonoszsága.« Mostan kijelentéd Fiad által: »Betelt már a pogányok száma. Vége a gonoszság ítélőknek.« Mi, akik lábaidnak zsámolyához borulva esedezünk hozzád erőért, kérjük a mi szabadításunkat. Lelkednek segedelmét ne vond meg, amelyet szent Fiad által küldél benned bízó gyermekeidnek. Kiknek kijelentéd Mózes első könyvében: Csak a negyedik nemzedék tér meg Tehozzád.” És én felkiálték: „Magasságban lakozó mennyei felség könyörülj benned bízó gyermekeiden.” És megjelenék nékem a hetedik gyülekezetnek angyala, és hozzám így szóla. „Aki olvassa Dániel prófétának és János apostolnak mennyei jelenésekről szóló könyvét, az a negyedik nemzedék³⁰² a földön.” 1 Mózes 15.16.

96. És megjelenék nékem két férfiú, és hozzám így szólának. „Amikor sátorod előtt állva szívedet adtad megértésre, követeimet befogadád. Szövetségemet oda helyezém, angyalaimat mellé állítám, akik Sodomát elhamvasztották”, és hozzám így szólának: „Jer velünk, siess, mert mi azért jöttünk, hogy Sodomát ismét elveszítsük.” És én imádkozék: „Istennek szent Fia, a Te segítségedben (*bízva*) kiáltok hozzád (*szabadulásért*), hallgasd meg az én imádságomat.” Ismét így szólának. „Imádságod meghallgatott. Nevemet³⁰³ e földről nem törölöm ki, cselekszem irgalmasságot veletek. Hívjad a bűnnel megterhelteket, és így szólj hozzájuk: Jertek, siessetek ne késedelmezzetek mert mind elvesztek.” 1 Móz.19.11.³⁰⁴ Móz.18.16. (1.Móz 18.16.17.) Ésa.48.9.

97. Felettetek ha megindul
zúgó szélnek zendülése,³⁰⁵
teljesedjék be szívetek
hála ima énekléssel.
Mert az Úrnak erős karja
cselekszik hatalmas dolgokat.

Amint (Amit) cselekedett régen
benne bízó híveivel.
Eljött az Úr nagy szélvészben,³⁰⁶
tűz és felhő közepében.
Eljött az Úr, ím lássátok,
azért, ki(k) ma szavát halljátok,

³⁰² 1Móz 15,16; a rekeszi gyülekezet azonosította vele magát.

³⁰³ Ézsa 48,9.

³⁰⁴ Helyesen: 1Móz 19,1 Sodomáról; ugyanarról az 1Móz 18,16 is.

³⁰⁵ Csel 2,2.

³⁰⁶ Náh 1,3.

szívetek meg ne keményítsétek.³⁰⁷
(Csel.2.2., Náh 1.3, Zsid 4,7.)

98. És láték egy hetes számot, és mellette látám, mint egy égő szövetnek, amely elvilágít az egész földre. És látám egy férfiút, és én felkiálték: „Atya, Fiú, jövel Szentlélek Úr Isten, ne hagyj el.” És így szóla a férfiú: „Ne félj. A hetes szám, amit láttál, a hét csillagnak³⁰⁸ a titka, amelyre taníttattál. Ez táplálja a te lelkedet. Az égő szövetnek az Úrnak szerelme, mely elvilágít az egész földre.” Jel.1.20.

99. Ígéreteim beváltása
A szőlőtőke³⁰⁹ megtisztítása
Parancsolataim ellen szegülőknek a kiirtása.³¹⁰

Ezek után látám, a szőlőtőkének több hajtásai beárnyékolá a földet. És látám az árnyékba állni sokakat. És ilyen jelentésem van: „Megkezdődött a szőlőtőke tisztítása.” És hozzám így szóla, aki a szőlőtőkét tisztítja: „Az én Atyám munkálkodik, munkálkodjatok ti is. A haszontalan venyigét távolítsátok el magatoktól. Vessétek ki az árnyékból, mert tűznek adatott megemésztésre.” János 15.5.6.7. Ez.15.r.³¹¹

100. És feltűnt felettem egy férfiú, és jobb kezében pálca. Utána szózat jöve:

„Pásztort küldtem néktek,
Aki tüzes vesszővel legeltet titeket.”³¹²

És a pálcával egyet suhintott, és tűz borítá el az egész földet. Luk.12.49.³¹³

101. És ilyen tanításom van. „Ígéreteimben higgyél, végrehajtásaimban bízzál, hogy eljuthass dicsőséges színem látására. Reménységet táplálkozzál a kegyelem Urának munkáján.” Jel.1.7. Rom.8.24. Ján.17.20.³¹⁴

102. És látám a szivárványt³¹⁵ ide levilágítani. És ilyen szót hallék a szivárványból: „Ahová ez a szivárvány levilágított, a veszedelem nem árt.” 1Móz.9.8.9.12–13.

³⁰⁷ Az utolsó két sor a Zsid 4,7 parafrázisa.

³⁰⁸ Jel 1,20.

³⁰⁹ Jn 15,5–7.

³¹⁰ A kéziratban e sorok nincsenek versbe tördelve.

³¹¹ Szőlő, venyige szerepel a megadott igehelyen.

³¹² Jel 12,5; 19,15. A kéziratban nincs versbe tördelve.

³¹³ „A világra tüzet bocsát.”

³¹⁴ A fenti szövegrészhez a három megadott igehely közül csak a Róm 8,24 „reménység” kifejezése kapcsolható.

³¹⁵ Szivárvány helyett a bibliában „ív” szerepel (1Móz 9,8–9, 12–13).

Igazságodat kereső éhező és szomjazó lelkem keres tégedet, kegyelmes Istenem (Istenünk). Benned bízó hittel és reménységgel, a Prófétai írásokban (*bízva kiáltunk hozzád mint elveszett*) hozzánk küldött ígéretednek a teljességében bízva kiáltunk hozzád, mint elveszett és eltévelyedett juhod. Uram, Dávidnak Fia, könyörülj rajtam, és hallgasd meg az én (*a mi imádságainkat*) imádságomat. Erősítsd gyenge hitünket, igazságoddal tápláld benned vetett reménységünket. Lelkednek erejével segéld igyekezetünket. (János 17.17) Hogy egy szívvel és (egy) lélekkel kiáltsuk: a szabadulás és az erő ami Urunké és a mi Krisztusunké, aki uralkodik mennyen és földön, most és mind örökké, ámen.

103. Kik az Úr szőlőjében munkálkodtok,
világoljon immár lámpásotok,
Máté 2.5.4.
járnak a ragadozó farkasok.

Ján.10.12.³¹⁶

Eljött az Úr itt a reggel,
az Úr ígéretével nem késik el.
Ti is munkálkodjatok,
ne tétovázzatok.³¹⁷

Ad az Úr olajat eleget, amint Illés idejében adott a sareptai asszony koporsójába (*korsójába*),³¹⁸ amely ki nem fogyott soha. És fiát feltámasztotta. 1Kir.17. Én az Úr kegyelmet és ítéletet gyakorlok azokon, akik nevemet félik és rettegik. És én imádkozék: (*Kezeimet felemelém Jer.9.24.*) „Kegyelmes Istenem, Lelkednek segédelmét ne vond meg éntőlem az én nagy gyarlóságaimért.” Én Jézus szólok, halottakat támasztok, betegeket gyógyítok, ördögöket űzök, poklosokat tisztítok.³¹⁹

Ezen kegyelmemet gyakorlom rajtatok. Máté 10.5–9,

104. És én látám három tábla érett búzát. (Márk 12.1–9.) Ilyen jelentésem van: „Menj el, és járd be ezt a három tábla érett búzát, és a szemmel telt kalászosokat szedd össze.” (Luk. 13.6–9.)

És én elmenék és bejárám a három tábla érett búzát, és a szemmel telt kalászosokat összeszedém, és az Úr elé vivém. És így szóla hozzám: „Összeszedted?” (?), és én mondtam: „össze”. Uram Ismét így szóla: „Mind itt van?”, és én mondtam: „Itt van, amit összeszedtem.” És akkor tőlem elvevő, és engemet egy forrás mellé

³¹⁶ Mindkét megadott igehely esetében parafrázálásról van szó.

³¹⁷ A kéziratban nincs versbe tördelve.

³¹⁸ 1Kir.17.

³¹⁹ A Mt 10,5–9 parafrázisa.

állíta. És így szóla: „Lásd”, és én látám a kalászokat egyenként megmosá a forrásba. Ján.13.8-9.³²⁰ És nekem visszaadá. És így szóla: „Ez a kegyelem forrása.”

És én így imádkozék: „Minden bűnököt megbocsátó kegyelmes édes Atyánk! Hozzád térő szolgálóid és szolgálóid undok vétkeit megbánó kiáltó szavát meghallád. És ajándékaidban részesítettél. Megbocsátó kegyelmedért esedezünk, ezen forrásban mosd meg egyenként a jelenvaló (*jelenlevő*) hozzád kiáltónak lelkét és szívét. Ihlesd (*Illesd*) meg Igéddel tisztátalan ajkainkat. Ámen.”

105. Istenbe vetett hited világánál állj meg a kősziklán³²¹ felsaruzott lábbal (II. Móz.33.21.) a te Uradnak, Istenednek igazsága mellett. Mert lejött a földre, hogy megtírtjen népeket és nemzeteket. Ellenségeit megtírteli, a megígért kegyelmét benne bízó hívein végbeviszi. Jel.10.11.³²²

Kinyílt szívvel, felemelt kézzel kiáltsd:

„Kegyelmet ígérő ítéletet gyakorló hatalmas Istenünk, (*Istenem*, Jer.9.24.³²³)

aki szabadon Uralkodol népek és nemzetek felett.

Benned bízó hittel és reménységgel, feléd kinyújtott kezeinkkel és kinyílt szívünkkel kiáltunk hozzád szabadulásért. A Te Szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus által (*akit a mi bűneinkért halálba adtál*), és hozzánk így szólál: „Akik hozzád tiszta szívből kiáltanak, szabadításoddal felelsz meg (*Te*) azoknak. Ámen.”³²⁴

106. Hű³²⁵ maradt az, aki ígéretet tett, (*Zsid.11.11.26.*) hogy megismertesse magát benne bízó gyermekeivel. Szent a gyökér, szent az ágak, szent aki ígéretét végbe viszi. Róm.11.16.³²⁶ Szent az ígéret, az Úr ígérete.

Melyben Dániel próféta könyvének nyolcadik részében kijelentetett, hogy aki igazán hiszen benne, ezeket megértse. Hogy az élő Isten uralkodik, Övé a hatalom mennyen és földön. Kijelentém magamat szeretetben azoknak, akik tiszta szívvel hisznek az igazságban, és szájjal tesznek vallást³²⁷ az üdvösségre. Róm.10.9–10–11.

Kijelentém magamat ítéletben azoknak, akik nem hisznek az (*én*) evangéliomnak. Melyben szolgálaim által jelentém ki magamat. Hogy aki Ő benne igazán hiszen, el ne vesszen hanem örök élete legyen. Ján.3.16.³²⁸

³²⁰ A hivatkozott igehely a lábmosásra vonatkozik.

³²¹ 2Móz 33,21.

³²² A megadott igehely prófétálásra való felhívás.

³²³ A bibliai szöveg parafrázisa ez a sor.

³²⁴ Az Ámen hiányzik.

³²⁵ Az igehely helyesen: Zsid 11,11, a hű szóra vonatkozik.

³²⁶ A megadott igehely parafrázisa.

³²⁷ A Róm 10,9–11 parafrázisa.

³²⁸ Az egész utolsó mondat az igehely parafrázisa.

107. Új ima, új ének.³²⁹ Én Úr Jézus ajándéku! küldöm ezt néktek. Jel.5.8–9. Az Ő ígéretének bizonyíttatása ebben dicsőíttetik.

Istennek szent neve, békeség, békeség, békeség azoknak kik az Úr ígéretében bíznak. Most újra magát kijelenté. Jertek siessetek, mert a megígért ítéletével a földön megjelent. Megjelent először az Apostoloknak, és magyarázta nekik az írásokat. Megnyilatkoztatá az Ő elméjüket, és hozzájuk így szóla. Lássátok, az Ige testté lett. Amelyet az Ószövetségben a próféták Én felőlem Mózesről (kezde) megjövendöltek. Luk.24.27. és 39–49ig.³³⁰

108. Az Úr Sion hegyéről harsog, figyelj: „Ellenségemnek ellensége vagyok. Ne félj, a földet a pártosoktól megtisztítom. A haszontalan venyigét közületek kivesszem. Vigyázz, szóltam szeretetben, cselekszem haragomban. És meglátja minden test, hogy én, az Úr szóltam, amikor ígéreteimet végbe viszem.” Jól. 3. 11–18.³³¹

109. És megjelenék nekem egy férfiú, és hozzám így szóla: „Figyeld e szokat, és halld.” És akkor jobb fülemhez tartá egy órát, és hozzám így szóla: „Hallod a ketyegését?” És én mondtam: „hallom, csak nagyon gyengén ketyeg”, és így szóla: „Ez az Isten akarata ellen szegülőeknek az órája.” (Másodszor is fülemhez tartá ismét így szóla: „Hallod a ketyegését? És én mondtam: „Hallom, csak nagyon rendetlenül ketyeg.” És ismét így szóla: „Ez az állhatatlanoknak és félszívűeknek az órája.”) Ismét harmadszor is idetartá, és így szóla: „Hallod?” És én mondtam: „Hallám és értém”. Mint mennyei harang zúgása, és nagy angysereg éneke, amely így szóla:

„Szól az ének a Mennyeiben,
az Úrnak nagy dicsősége
fénylik a földön, és a Mennyben
élet és halál uralkodik.
a földön az Úr szava hangzik.

A Mennyben való templomból (Jel.14.14-20.)³³²
angyal jött ki az oltártól,
fejében arany korona,
jobb kezében győzelmi pálca.
Azzal veri a pogányokat,
sok népeket hódít magának.”

³²⁹ Jel 5,8–9.

³³⁰ Mózesre vonatkozó újszövetségi rész.

³³¹ Az ígehely az utolsó ítéletről szóló jövendölés.

³³² Az ígehely parafrázisa.

110. Isten igazságát kereső lelkek, kiknek az Úr felé hajlott szívetek.
 Az Úr sok szívekről leszaggatá a vas bilincseket,
 megnyitá ajtaját sok szíveknek,
 nevökön szólítá azokat,
 előttök megy, és a juhok követik Pásztorukat.
 Közöttük van, legelteti őket,
 mint hatalommal bíró király, uralkodik felettek.

111. Megnyílt a bizonyágtétel³³³ ládája. Sok ezer szent Angyalok állnak az Úr szolgálatába. Ígéretének ez a bizonyágtétele, hogy amit szolgálai által megígére, ezeket végbe vigye. A szolgáló lelkek, akik az Isten beszédéért megölettek, kiáltásuknak szavára rendelt az Úr mennyei sereget. Jel.6.9–10. Luk.18.7.³³⁴

112. A szőlőtőkéről hajtott venyige termését meghozta. Ján.15.16.³³⁵

Az Istenbe vetett hívő lelkeknek számára
 megnyílt a menny ajtaja. Eljött az óra,
 szül az asszony, és kínlódik,³³⁶
 fájdalmában kiáltozik. Jel.12.2.

113. Az Ige a mag áldásos gyümölcsözései dús,
 a tizenkét fának érett dús gyümölcsei.
 Jó földbe esett magvai termése harminc annyi. Máté 13.23.³³⁷
 Életre kele a hitnek ereje, mint a hajnal
 hasadása, és a nap feljötté.
 Az élő Istennek munkája megtetszett.
 Feltetszett az ember fiának jele az égen.
 (Uralkodik nagy hatalommal Máté 24.30.)³³⁸
 Uralkodik az élet és a halál,³³⁹
 levelet hajtott a fügefá, itt a nyár.³⁴⁰
 Máté.24.32. 5.Mózes 30.19.

³³³ Jel 6,9–10: az ötödik pecsét, akik megölettek a bizonyágtételért.

³³⁴ Isten bosszút áll választottaiért.

³³⁵ A szöveg és az igehely közt távoli kapcsolat.

³³⁶ Jel 12,2.

³³⁷ A fenti sor az igehely parafrázisa.

³³⁸ Szó szerinti átvétel az adott igehelyről.

³³⁹ 5Móz 30,19.

³⁴⁰ A Mt 24,32 parafrázisa.

114. És megjelenék nékem három férfiú fáradtan, összetörve, és hozzám így szólának: 1Mózes 18.12.³⁴¹ „Mi fáradt vándorok a földet bejárva, szállást nem találva, itt megpihelve neked elbeszéljük, kik vagyunk. Mi az Atya Fiú és Szent Lélek követői, e hírt neked mi hozánk. Ti léleknek emberei, kik bűntől megterhelve, fáradtan epedezve, várva a földön Isten Fiainak megjelenését. A földön Isten fiainak megjelenései az ítélet végrehajtói. Róm.8.23.³⁴²

115. Viszlek sas szárnyakon³⁴³ pusztákon keresztül. Jel.12.14.
Jertek, itt a Sion hegyén szabadulás leszen.
Szabadulást hozott sok pogány népeknek számára,
mert uralkodik az ég és föld Királya.

116. A kegyelem óra³⁴⁴ a hetedik trombitaszóra üt utoljára. Mi is készen várva a vőlegény³⁴⁵ elé, mikor megjelen felöltözötten, lelkeket nyerve mikor kiálta, „jőj-
jetek elémbe”, akkor vigyázva lesz,³⁴⁶ elébe állva a kiáltásra. Mint az öt eszes Mát.2.5³⁴⁷ (Máté 25, 9.10) szűz, kiknek a szívök a kiáltásra hálára gyúla, felkelé-
nek. Ekkor sietve mi is fölkelve elébe menve a nagy sötétségbe, és ezt kiáltva:
„Fogd meg kezünket, vezess el minket Urunk,³⁴⁸ országodba.”

[I.] (Seregeknek hatalmas Istene)

Az új korszak népei,
az Igének gyümölcsei.
Sokan a halálból felkelének,
a koporsókból kijövének,
teljesedése az Úr ígérétenek,
hogyan választ magának új népet.

A trombitának harsogása,
gyúlt sok szívek hálaimára.
Ég a szövétnek, bomlik az ó ember,

³⁴¹ Nincs kapcsolat az igehely és a parafrázis adott része között.

³⁴² Helyesen a Róm 8,19 vonatkozik a „várva a földön Isten Fiainak megjelenését” szöveg-
részre.

³⁴³ Jel 12,14.

³⁴⁴ A belmisszió egyik legjellemzőbb gondolata a kegyelem ideje, a kegyelem órájának kö-
zeledése.

³⁴⁵ Mt 9,15 és Jn 3,29.

³⁴⁶ lesz: hiányzik

³⁴⁷ Helyesen: Mt,25.

³⁴⁸ Urunk: hiányzik

mert az Úr szava életre kel.
Az ó korszak indult enyészethez,
az Úr ítéletének jelei ezek. (Róm 6.6.)

(II.) Minden emberektől elhagyatott benned bízó szolgálóid és szolgálóid áll előtted segedelemért esedezve. Ha ítéleted gyakorlod felettünk, kérünk, mint igaz büntető bíránkat, adj erőt annak elviselésére, hogy szentséges nevedről el ne feledkezzünk. Ha kegyelemmel biztatsz, mint régen benned bízó gyermekeidet, akiket a tengeren száraz lábbal vezettél át, akkor adj ajkunkra buzgó imádságot, és adj erőt, hogy kinyílt szívvel és felemelt kézzel kiáltunk (*kiálthassunk*) hozzád, mint Mózes, a Te szolgáló, amikor kezeit felemelé, és a tenger visszatére előbbi állapotjára, (II. Móz. 14, 26-31.³⁴⁹) és ellenségeit mind elnyelé. A prófétai írásokban hozzánk küldött ígéretednek a teljességében bízva énekelhessünk öröm éneket. Ámen.

(III.) Itt hagyva e bűnös világot
készítettél dicső országot.
Azt a dicsőt, hol az Úr
uralkodik tiszta szentségben,
sok ezer szent Angyalok Nevét dicsőítve.

(IV.) Imádjátok annak Szent nevét,
aki felétek nyújtá kezét.
Jaj, jaj, jaj, a tenger
és a föld lakosainak,
a három Angyal többi szavai miatt,
akik trombitáltak. Jel. 8.13.³⁵⁰

(V.) Az Isteni természetnek
akik részesei lettek, (II. Pét. 1.4.³⁵¹)
mint Mennyei hon polgárai,
mennyei érzület eltölti.

Hálaima, hálaének
öltözteti (*Öltözetei*) úgy fénylenek,
mint az égi seregek,
mikor halleluját zengenek.

³⁴⁹ A bibliai igehelyben megjelenített szituáció átvétele.

³⁵⁰ A fenti négy sor a bibliai igehely parafrázisa.

³⁵¹ A péteri keresztény embereszményt bemutató igehely „isteni természet részesei” kifejezésére utal.

Itt a földön ti is zengjétek,
a természet nagy templomába
az Úr ítéletre indula.
Kiüríté haragjának poharát,
megmutatja Isten Ő hatalmát.

(VI.) 117. És láték keletnek egy templomot ajtajával, és az ajtaján egy férfiú áll, kezébe mérőpálca. És én közelébb menék hozzá és előtte leborulva imádkozék, és nekem a pálcát átadá és így szóla:

„Ez a templom Isten hajléka,
sok megtérő bűnösnek készült a számára.
Az igaz ítélő bíró szavára nyílt meg e templom ajtaja,
aki a szíveket és veséket vizsgálja.
Hallgassatok intő szavára,
jertek számadásra.
Kettéválasztja a kecskét és a juhokat,
Sion hegyén legelteti azokat.”³⁵²

A sötétség országa készült ellenségeinek számára. Ott lesz sírás és nagy jajgatás Mert Istenünk ítéletével a földre szállt.”

[VII.] Sok bűnös szívek megújulának Krisztus evangélioma által.

A megelevenítő lélek munkája folyik uralkodik kegyelemmel, és ítélettel. A szolgáló lélek hozzá a hírt. A tengerből való szabadulás Istennek hatalma a Jordánon³⁵³ való utazás az élő Istennek munkája. Józsué 4.

[VIII.] Összegyűjtetett hívő lelkek, az Úr munkájára kész legyetek. A négy lelkes állat, amely szemekkel teljesek, az Úr trónja körül nem szűnnek meg éjjel, és nappal ezt mondani: „Szent, szent, szent”³⁵⁴ az Úr, a mindenható, aki volt, aki van, és aki eljövendő, mert szemeivel a földre reánk tekintte.” És megjelenék nekem egy szelíd tekintetű férfiú, és hozzám így szóla: „Kiáltsd és monddad minden hívő léleknek: akik az Úr parancs szavára figyelnek, egy szívvel lélekkel kiáltsátok a négy lelkes állat szavaival. Szent, szent, szent az élő Istennek neve, mert szemeivel a földre reánk tekintte, és füleivel imánkra figyele. Mert kegyelméből szent igazságát velünk közli.” Jel.4.6–8.

³⁵² A kéziratban nincs versbe tördelve.

³⁵³ Józs 4.

³⁵⁴ Jel 4,6–8.

[IX.] Akinek a seregek Ura a mindene,
csak az szólhat a négy lelkes állat szavaival.
A keresztyénség az Izráelek sorsára jutott, 4.Mózes 20.1,13.³⁵⁵
a jeruzsálemi próféták által jött e földre az igazság. Álljatok szilárdan ez
igazságban,
amely a Mennyből szálla alá.

1. Isten álom által ily dolgot cselekedett,
Megmutata nekünk az égen egy jelet.
A jel oly fényes volt, lesütött a földre,
Isten álom által minket is meginte.
Jertek Betlehembe Krisztus bölcsőjéhez,
Tegyetek hát neki ti is tisztességet.
Nyissátok ki neki ti is szíveteket,
zengjete őnéki hálaimát, éneket.
Ti is hideg jászol helyett
szívetekbe készíttetek neki helyet.
Eljöttünk hát mi is, e jelnek fényében,
Tegyük tisztességet az Úrnak nevében.
Mert a Krisztus Jézus nekünk is megjelent,
járuljunk a kisdéd Krisztus bölcsőjéhez.
Szíveink kinyitva járultunk most hozzád,
foglald el magadnak hogy mindenki lássa,
legyen a te élted éltünknek lámpása.

2. Íme most itt állunk egy évnek sírjánál,
mely az enyészetbe eltűnik mihamar.
Azért keresztyének, akik ezt halljátok,
Gondoljatok arra, ti is ide juttok.
Azért míg időnk van, forduljunk az Úrhoz,
akinek szerelme minket ide hozott.
Kiáltunk az Úrhoz egy szívvel, lélekben,
hogy az Úr kegyelme minket ne hagyjon el.
Az új esztendőre mindnyájan kész legyünk,
hálaáldozattal az Úr elé menjünk.
Mert kik az Úr elé hálával járulnak,
az Úr segedelme jelen vagyon annak.
Jertek, újítsuk meg bűnös szíveinket,

³⁵⁵ Az ismert és népszerű igehely elbeszéli, hogyan fakasztott a sziklából vizet Mózes.

egy szívvel-lélekkel kiáltunk Istenhez.
Mert ha Krisztus által hozzá nem járulunk,
mindnyájan az örök sötétségben maradunk.
Járuljunk mindnyájan e kegyes királyhoz,
mely nekünk a földre üdvösséget hozott.
Azért kik halljátok, értsétek meg ezeket,
Krisztusnak kegyelme maradjon veletek.

3. Az Úr dicsősége a földre leszállott.
Jézus Krisztus azért hozta a váltságot,
Hogy a tévelygőket mind magához hívja,
az Ő szeretetét ezzel megmutatja.
Az Úr megmutatta nekünk is jóságát,
mert az Ő kegyelmét leküldötte hozzánk.
A kegyelem lelkét Jézus földre hozta,
hogy kik hisztek, abba lesztek választottja.
Gyűljetek hát össze Krisztus egy házába,
egy szívvel-lélekkel kiáltunk fel hozzá.
Atyám, szegyenítsd meg ellenségeinket,
A te kegyelmedből oltalmaz meg minket.
Minden gonosz ellen Istenünk csak Te vagy,
Földön és a mennyben.
Dícsértessék az Úr Jézus Krisztus,
akinek kegyelme a földre leszállott.

4. Szerelmes szent Atyám, ki lakozol a mennybe,
a te szerelmeddel ide hoztál minket.
Kérünk ó szent Atyám, a Jézus nevébe,
Mutasd meg hát nekünk, te lakozol itten.
Nem hagyod magokra a hívő lelkeket,
Akiiket most Krisztus által ide vezéreltél.
Te szent akaratodból itt megjelentünk,
hogy a megfeszített, de harmadnapon feltámadott
Krisztusnak eljövételéről bizonytságot tegyünk.
Kiáltunk hát hozzá egy szívvel-lélekkel,
hogy az Úr kegyelme minket ne hagyjon el.
Az Úrnak szerelme hozott ide minket,
mert a Jézus Krisztus nekünk így jelent meg.
Jertek mind énhozzám, kik engem kerestek,
a mennyei kenyérből mindnyájan egyetek.

Egyetek mindnyájan, kik engem kerestek,
a Krisztusnak eljövételét híven hirdessétek.
Elérkezett immár az Úrnak nagy napja,
A ti lelketeknek gyógyító orvosa.
Adjátok át neki testetek-lelketek,
a béke országba ő vezet titeket.
Az Istenünk szava legyen közöttünk hát,
kegyelem, békesség hordozzon titeket.
Itt a vész viharja zúg fejetek felett,
Isten oltalmába ajánlunk Titeket.

5. Az Úr szeretete legyen közöttünk szent,
mert a Jézus Krisztus nekünk is megjelent.
Megjelent nekünk is, és sok tévelygőnek,
és így szóla hozzánk: „kövessetek engem.
Kövessetek Engem mindnyájan és éltek,
feltámadás után új életet nyertek.”
Nekünk is megjelent az Úrnak szerelme,
amely minket új életre serkentgete.
Mert a szövetségben Istenünk így szóla:
„Kik újjászületnek, élni fognak abba.”
Az újjászülésnek Krisztus a jelképe,
nagy mennyei fényben leszállott a földre.
Ez a mennyei fény Isten igazsága,
a Krisztusnak vére, mely a földre hullá.
Sok sötét lelkeknek lett világossága,
a testi feltámadásnak lett útmutatója.
Kövessük hát mi is e szent fejedelmet,
mely a mi bűneinkért kereszthálált szenvedett.
De harmadnap múlva megnyílt a sír szája,
az Úrnak anyaga a sírhoz leszálla.
És az asszonyokhoz ily szavakkal szóla:
„Jertek, ne féljete, kik a megfeszített Krisztust keresitek,
feltámadott, nézzétek e helyet.
Menjete el gyorsan tanítványaihoz,
ahogy megmondotta, meglátjátok Őt Galileába.”
A hit világánál hát mi is eljöttünk,
hogy a megfeszített, de harmadnapon
feltámadott Krisztusnak
eljövételéről bizonytságot tegyünk.

Megígérte az Úr a béke országot,
hogy a választottak találjanak ott nyugtot.
A béke országba Krisztus uralkodik,
a hívő lelkeknek békességet hozott.

6. *[Ungváron a vármegye házában]*
Hallgassatok reám keresztyén testvérek,
kik az igazságot szívből keresitek.
Tekintsetek fel hát a magas mennyekebe,
mert Isten az Ő lelkét hozzánk leküldötte
A kegyelem lelkét reánk árasztotta,
szent parancsolataiban mi hozzánk így szóla.
Egymást szeressétek mindnyájan, és éltek,
Krisztusunk példáját híven kövessétek.
Kövessétek immár Krisztus igazságát,
gyűjtsátok meg a hit szövétnek világát.
Hogy a vakok vegyék szemeik világát,
a sánták járjanak, süketek halljanak,
és a sötét lelkek megvilágosodjanak.
Azért ti pásztorok, akik ezt halljátok,
kik a Dávid gyökeréből származtatok,
szedjétek már össze a tövis között bujkálókat.
Azért ne a test legyen a mi Urunk,
hanem a Krisztus, kit követni tudunk.
Azért ha szól, mi hallgatunk szavára,
mert a szövetségben Krisztusunk így szóla:
"Jertek mind énhozzám, kik engem kerestek,
kövesetek engem mindnyájan és éltek.
Isten igazságát híven hirdessétek.
Ne csak hirdessétek Isten igazságát,
kövessétek immár a Jézus nyomdokát.
Ne tétovázzatok, mert az idő lejár,
az ítélet napja készületlen talál."
(Ének: Örüljetek keresztyének)

7. Kegyelem, békesség szálljon most reátok,
mert az Úr kegyelme megújult rajtatok.
Rajtunk is megújult az Úrnak kegyelme,
Amellyel most minket ide vezérel.
Adjon Isten néktek áldást, békességet,

a békeség mellé hitet, reményt és szeretetet.
Mely a siralom völgyében hordozzon titeket,
hordozzon titeket testben és lélekben.
Ha zúgnak a habok a fejetek felett,
gondolatok arra, Isten van veletek,
Isten az övéit a próbán át viszi,
a béke országba híveit vezeti.
Az Úrnak szerelme hozzánk is leszállott,
áldja meg az Isten ezen kis családot.
Áldja meg az Isten, hordozza békében,
Istennek kegyelme maradjon veletek.

8. Tisztelettel a római katolikus Krisztus anyaszentegyháza presbitériumának. Legyen tudtára, hogy mi, akik most Isten akaratából megjelentünk a nagydobronyi református keresztyén Krisztus anyaszentegyházának hívei, Isten akaratának engedelmes lévén úgy testben, mint lélekben, jöttünk az Atya akaratából a megfeszített, de harmadnapon feltámadott Krisztusnak eljövételéről bizonyosságot tegyünk a mennyei fénynek vezetése mellett. Ez a mennyei fény Isten szeretete, amellyel lehajolt mi hozzánk, a földre lehajolt, hogy tévedt juhait keresse, a béke országba egy akolba gyűjtse. Melynek alapja a megfeszített, de harmadnapon feltámadott Krisztus Jézus, aki által vettük a kegyelmet a hitben való engedelmesség által, akinek dicsőség örökkön örökké, Ámen.

9. Tisztelettel a görög katolikus Krisztus anyaszentegyháza presbitériumához. Legyen tudtára, hogy mi, akik most Isten akaratából megjelentünk a nagydobronyi református keresztyén Krisztus anyaszentegyházának hívei, Isten akaratának engedelmes lévén úgy testbe, mint lélekben, jöttünk az Atya akaratából a Kisdéd Krisztus bölcsőjéhez a mennyei jelnek vezetése mellett. És az a fényes jel Isten szeretete, amellyel lehajolt mihozzánk, a földre lehajolt hogy tévedt juhait keresse, a béke országba egy akolba gyűjtse. Melynek alapja a megfeszített, de harmadnapon feltámadott Krisztus Jézus által vettük a kegyelmet a hitben való engedelmesség által, akinek Dicsőség örökkön örökké Ámen.

Szeretem az Atyát, Szeretem a Fiút,
szeretem a Szent Lelket,
szeretem felebarátomat.
Így szól a négy lelkes állat:
„Szent az Atya, Szent a Fiú,
szent a Szent Lélek; szent mind
az aki befogadja, és él általa.”

Bibliográfia

BÁLINT Sándor

- 1942 *Egy magyar szentember. Orosz István önéletrajza.* Budapest. [Reprint 1991. Utószót írta Barna Gábor. Szolnok.]
- 1979 *Középkori liturgikus hagyomány a népkultúrában.* In Hofer Tamás–Kisbán Eszter–Kaposvári Gyula (szerk.): *Parashti társadalom és műveltség a 18–20. században.* Budapest–Szolnok, Magyar Néprajzi Társaság–Damjanich János Múzeum, 87–92.

BALOGH Edgár

- 1988 *Tíz nap Szegényországban.* Budapest, Magvető Kiadó. [1930]

BALOGH Judit (Vál. és utószó)

- 1995 *Ama kegyelemnek mennyei harmatja. A 17. századi magyar puritanizmus irodalmából.* Budapest–Kolozsvár, Harmat–Koinonia.

BARNA Gábor

- 1990 *Búcsújáró és kegyhelyek Magyarországon.* Budapest, Panoráma.
- 1997 *A magyar protestáns vallási néprajzi kutatások tizenöt éve. Theológiai Szemle (Új folyam) XL: 275–280.*

BARNA Gábor (szerk.)

- 1998 *Szentemberek – a vallásos élet szervező egyéniségei.* Szeged, Néprajzi Tan-szék – Budapest, Magyar Néprajzi Társaság.

BENEDEK Sándor

- 1971 *A magyarországi református egyház istentiszteletének múltja.* Órisziget.

BIEZAIS, Harald (ed.)

- 1975 *New Religions. Based on papers read at the Symposium on New Religions held at Åbo on the 1st-3rd of September 1974. /Scripta Instituti Donneriani Aboensis VII./* Uppsala, Alquist and Wiksell.

BJÖRKSTRAND, Gustav

- 1975 *Formative Factors of the Maria Åkerblom Movement.* In Harald Biezais (ed.): *New Religions. /Scripta Instituti Donneriani Aboensis VII./* Uppsala, Almquist and Wiksell. 134–140.

BOTLIK József

- 2000 *Már Trianon előtt elvégeztetett... Kisebbségkutatás 2000/2. Közigazgatás és nemzetiségpolitika Kárpátalján. 1. Magyarok, ruszinok, csehek és ukránok, 1918–1945.* Nyíregyháza, Nyíregyházi Főiskola, Ukrán és Ruszin Filológiai Tanszék – Veszprém, Veszprémi Egyetem Tanárképző Kar.
- 2004a *Görögkatolikus ruszinok és magyarok Kárpátalján – merre tovább? In Székely András Bertalan (szerk.): Kárpát-medencei keresztkötődések egy konferenciasorozat tükrében.* Pomáz, Kráter Kiadó, 389–399.

- 2004b Kárpátalja mint tájnév, majd közigazgatási-politikai fogalom: mítoszok és valóság. In Székely András Bertalan (szerk.): *Kárpát-medencei keresztöltődések egy konferenciasorozat tükrében*. Pomáz, Kráter Kiadó, 370–380.
- COOLEY, C. H.
1909 *Social Organisation: a Study of the Larger Mind*. New York, Charles Scribner's Sons.
- CSEPELI György
1997 *Szociálpszichológia*. Budapest, Osiris Kiadó.
- CSOMÁR Zoltán
1940 *A csehszlovák államkeretbe kényszerített magyar református keresztyén egyház húszéves története (1918–1938)*. Ungvár.
- DANI László
1991 A század eleji ébredés hatása a családi kegyesség gyakorlatára Vaján (Szabolcs-Szatmár-Bereg m.) In Dankó Imre–Molnár Ambrus–Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz 5. Jubileumi kötet. Tanulmánygyűjtemény a Doktorok Kollégiuma Egyházi Néprajzi Szekciójának 10. évfordulójára*. Debrecen, 329–338.
- DREWERMANN, Eugen
1991 Jelenések, isteni elhívások, víziók és próféciaák. *Egyház és Világ* II/13: 6–12.
- DUPKA György
1992 *Istenhez fohászkodva... Verses levelek, imák a sztálini légerekből (1944–1957)*. Budapest–Ungvár, Intermix Kiadó.
- FAZEKAS Szabolcs
1996 *Kisegyházak és szektakérdés a Horthy-korszakban*. Budapest, Látószög Könyvek.
- GACSÁLYI Gábor
1985 A látomások szerepe a mai gyülekezeti életben. In Dankó Imre–Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz 1. Református néphagyományok*. Budapest, ELTE Folklore Tanszék, 260–272.
- GRYNEUS Tamás
1991 „Látomások” – túlvilági élmények a mai magyar népi szájhagyományban. In Erdélyi Zsuzsanna (szerk.): *Boldogasszony ága. Tanulmányok a népi valóság köréből*. Budapest, Szent István Társulat, 143–180.
- GUNNEL, André
1982 Ecstatic Prophecy in the Old Testament. In N. G. Holm (ed.): *Religious Extasy. /Scripta Instituti Donneriani Aboensis XI./* Stockholm, Almqvist and Wiksell, 187–200.
- GYENIS Vilmos
1968 Késő-barokk és népies irodalom. (XVIII. századi protestáns víziók.) *Irodalomtörténeti Közlemények* 1: 1–23.

HARSÁNYI István

- 1985 Adalékok látomásirodalmunk történetéhez – Gaál György próféta. In Dankó Imre–Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz 2. Protestáns egyházi források, kutatók, hagyományok*. Budapest, ELTE Folklore Tanszék, 190–217.

HOFER Tamás

- 1975 Három szakasz a magyar népi kultúra XIX–XX. századi történetében. *Ethnographia* LXXXVI: 398–414.
1977 XIX. századi stílusváltozások: az értelmezés néhány lehetősége. *Ethnographia* LXXXVIII: 62–80.

HOLM, G. Nils

- 1982 *Religious Ecstasy. Based on Papers Read at the Symposium on Religious Ecstasy Held at Åbo, Finland, on the 26-28th of August 1981.* /Scripta Instituti Donneriani Aboensis XI./ Stockholm, Alquist and Wiksell.

HOMANS, G. C.

- 1950 *The Human Group*. New York.

INCZE Gábor

- 1931 A magyar református imádság a XVI. és a XVII. században. *Theológiai Szemle* I: 37–229.

JÁDI Ferenc–TÜSKÉS Gábor

- 1986 A népi vallásosság pszichopatológiája. (Egy hasznosi parasztasszony látomásai.) In Tüskés Gábor (szerk.): „Mert ezt Isten hagyta.” *Tanulmányok a népi vallásosság köréből*. Budapest, Magvető Kiadó, 516–556.

JÁNOSI Gyula

- 1935 *Barokk hitélet Magyarországon a XVIII. sz. közepén a jezsuiták működése nyomán*. Pannonhalma.

KARDOS László

- 1969 *Egyház és vallásos élet egy mai magyar faluban*. Budapest.

KARDOS László–SZIGETI Jenő

- 1988 *Boldog emberek közössége. A magyarországi nazarénusok*. Budapest.

KISS Ferenc

- 1942 *Magyar parasztpróféták*. Budapest.

KÓSA László

- 1993 *Egyház, társadalom, hagyomány*. Debrecen.

KÜLLÖS Imola

- 1991 Borku Mariska, egy parasztpróféta tevékenysége és hatása a Kárpátalján. Esettanulmány. In Dankó Imre–Molnár Ambrus–Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz 5. Jubileumi kötet. Tanulmánygyűjtemény a Doktorok Kollégiuma Egyházi Néprajzi Szekciója tevékenységének 10. évfordulójára*. Debrecen, 339–362.

- 1994 Egy XX. századi parasztproféta látomásai és hatásuk a Kárpátalján. *Theológiai Szemle* (Új folyam) XXXVI: 156–162.
- 1997 „Kísértő múlt.” A sztálini légerek költészete egy folklorista szemével. In Küllös Imola–Molnár Ambrus (szerk.): *Vallási néprajz 9. Kárpátaljai tanulmányok*. Budapest, 235–277.
- 1998 Egy XX. századi parasztproféta látomásai, és hatásuk a Kárpátalján. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. [Tanulmányok a transzcendensről 1.]* Budapest–Pécs, Balassi Kiadó–University Press, 131–146.
- 1999 Egy református parasztproféta Mária-látomásai. In Benedek Katalin–Csonka-Takács Eszter (szerk.): *Démonikus és szakrális világok határán*. Budapest, 441–454.
- 2000 „Így voltunk vezetettve az Úrtól....” (A protestáns népi vallásosság kutatásának üzenet értéke) In Földvári Márta (szerk.): *Magyarország az én Hazám. Keresztény Értelmiségek Szövetsége V. Kongresszusa*. Budapest, 71–78.
- 2001 „We Were Led by the Lord in a Special Way...” Visions, Explications and Reality in a Twentieth Century Calvinist Congregation. In Gábor Barna (ed.): *Politics and Folk Religion*. Szeged, Department of Ethnology, University of Szeged. [Reprinted from *Acta Ethnographica Hungarica*, Vol. 46./1–2.]
- 2005 A puritán/pietista kegyesség nyomai a kárpátaljai népi vallásosságban. *ATF Szemle* [az Adventista Teológiai Főiskola lapja] 2005/1: 38–55.
- KÜLLÖS Imola–VASVÁRI Zoltán
- 2006 *Áldozatok. A második világháborús hadifogolytáborok és a sztálini légerek folklorjából*. Budapest, Európai Folklor Intézet–L'Harmattan Könyvkiadó.
- LJUNGDAHL, Axel
- 1975 What We Can Learn from Non-Biblical Prophet Movements. In Biezais, Harald (ed.): *New Religions. Based on papers read at the Symposium on New Religions held at Åbo on the 1st-3rd of September 1974*. /Scripta Instituti Donneriani Aboensis VII./ Uppsala, Alquist and Wiksell, 84–91.
- MADAR Ilona
- 1987 A reformátusok hétköznapi vallásosságáról. In Balázs Géza–Voigt Vilmos (szerk.): *Arator. Dolgozatok Balassa Iván 70. születésnapja tiszteletére* Budapest, Magyar Néprajzi Társaság, 231–237.
- MILLS, T. M.
- 1967 *The Sociology of Small Groups*. Englewood Cliffs
- MOLNÁR Ambrus
- 1985 „Szent Asszonyok” és „Szent Emberek társasága” a Hajdúságban a XIX. században. In Dankó Imre–Küllös Imola (szerk.): *Vallási Néprajz 2. Pro-*

- testáns egyházi források, kutatók, hagyományok. Budapest, ELTE Folklore Tanszék, 129–159.
- 1993 XVIII. századi református népi látomások egy kéziratok könyvben. *Theológiai Szemle* (Új folyam) XXXVI: 349–355.
- MOLNÁR Csilla
- 1994 Énekdiktálás a kárpátaljai Nagydobronyban. In Bartha Elek–Dankó Imre–Küllös Imola–Molnár Ambrus (szerk.): *Vallási néprajz* 6. Debrecen, Református Teológiai Doktorok Kollégiuma Egyházi Néprajzi Szekciója–KLTE Néprajzi Tanszék–ELTE Folklore Tanszék, 41–53.
- MOLNÁR Ambrus–SZIGETI Jenő
- 1984 Református népi látomásirodalom a XVIII. században. *Theológiai Tanulmányok* (Új folyam) 19.
- MÓRICZ Kálmán
- 1993 Nagydobrony. Hatodik Síp Alapítvány.
- PÉTER Katalin
- 1977 Drabik Miklós, a lehotkai próféta. *Világosság* 18: 36–40.
- PEYER-MÜLLER, Fritz
- 1994 *A Kárpátaljai református egyház története a két világháború között – kitekin-téssel a jelenre.* Budapest, Református zsinati iroda tanulmányi osztálya.
- PÓCS Éva
- 1998 Transz és látomás Európa népi kultúráiban. In Eksztázis, álom, látomás. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásetnológiai fogalmak tu-dományközi megközelítésben. /Tanulmányok a transzcendensről 1./* Buda-pest–Pécs, Balassi Kiadó–University Press, 15–55.
- PUNYKÓ Mária, P.
- 1993 *Reggelt adott az Isten. A szenvedés évei a kárpátaljai népi elbeszélésekben. /A Néprajzi Látóhatár Kiskönyvtára 2./* Debrecen.
- RÉVÉSZ Imre
- 1924 Régi magyar imádkozók és imádságok. *Protestáns Szemle* 73–81, 137–149.
- SÁNDOR Ildikó
- 1997 A kegyességgyakorlat történeti formái egy paraszt-ecclesiola tevékenységében. In: Küllös Imola–Molnár Ambrus (szerk.). *Vallási néprajz* 9. *Kárpát-aljai tanulmányok.* Budapest, 393–405
- 1998a Próféta és hívei Nagydobronyban. In Pócs Éva (szerk.): *Extázis, álom láto-más. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. /Tanulmányok a transzcendensről I./* Budapest–Pécs, Balassi Kiadó–University Press, 147–155.
- 1998b Egy vallásos kisközösség viszonya a hagyomány és modernizáció kérdése-hez. In Szűcs Alexandra (szerk.): *Hagyomány és modernizáció a kultúrában és a néprajzban.* Budapest, 169–176.

2001–2002 A nagydobronyi paraszt-ecclesiola ének-hagyománya. *Egyházzene* IX: 431–460.

SÁNDOR Ildikó–VAKLER Anna

1997 „A hazugság, az vót akkor az igaz...” Gönczy tiszteletes elhurcolásának és hazatérésének története a nagydobronyi szájhagyományban. In Küllő Imola–Molnár Ambrus (szerk.): *Vallási néprajz* 9. *Kárpátaljai tanulmányok*. Budapest, 227–234.

SHERIF, M.–SHERIF, C. W.

1956 *An Outline of Social Psychology*. New York

STEFÁN Miklós

1947 A nagydobronyi egyházvidék gyülekezeti élete és szokásai. Eszeny [Kézirat a Sárospataki Református Kollégium levéltárában]

SULYOK Dezső

1954 *A magyar tragédia*. Szerzői kiadás.

SZÉNÁSI Sándor

1994 A református Mária-kép. *Confessio* 18: 85–89.

SZIGETI Jenő

1976 Mária, „kegyelembe fogadott” vagy az „ég királynője”? [Kézirat]

1986 A békési paraszt-ecclesiola válsága és a baptista gyülekezet megalakulása (1890–1891) In Tüskés Gábor (szerk.): „Mert ezt Isten hagyta.” *Tanulmányok a népi vallásosság köréből*. Budapest, Magvető Kiadó, 444–480.

1989 *A puritán kegyességi irodalom hatása a népi vallásosságra*. [Kézirat]

1991 A folklór és a Biblia. In Erdélyi Zsuzsanna (szerk.): *Boldogasszony ága. Tanulmányok a népi vallásosság köréből*. 203–221. Budapest, Szent István Társulat.

2002 A dél-alföldi protestáns parasztekkleziola válsága a XIX. század végén. *Néprajzi Látóhatár* XI: 199–207.

2005 A megváltás útja XIX. századi szabadegyházi képeken. In *Ünneplő. Írások Verebélyi Kincső születésnapjára*. /Folcloristica 9./ Budapest, 197–224.

TOKAREV Sz. A. (szerk.)

1988 *Mitológiai enciklopédia I–II*. (A magyar kiadás szerkesztője Hoppál Mihály) Budapest, Gondolat Kiadó.

VAJKAI Aurél

1938 Az őszi javasember. *Ethnographia* XLIX: 346–373.

VOIGT Vilmos

1996 Középkori látomásaink és azok megjelenése a XV–XVII. századi magyar irodalomban. In Küllő Imola (szerk.): *Vallási Néprajz* 8. *Ökumenikus tanulmányok*. Debrecen, 11–31.

1998 Órás András eksztázisban [1690]. In Pócs Éva (szerk.): *Eksztázis, álom, látomás. Vallásetnológiai fogalmak tudományos megközelítésben*. /Tanul-

mányok a transzcendensről 1./ Budapest–Pécs, Balassi Kiadó–University Press, 93–100.

Források jegyzéke

KOVÁTS Lajos (szerk.)

1944 *Hallelujah! Evangéliumi énekek gyűjteménye.* Budapest.

Mormon könyve.

É. n. Kiadja Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza.

STEFÁN Miklós

1947 *A nagydobronyi egyházvidék gyülekezeti élete és szokásai.* [Kézirat] Eszeny (Megtalálható a Sárospataki Református Kollégium levéltárában és a DK archívumában, Mátraházán.)

EA 12690, Néprajzi Múzeum Etnológiai Adattára: Borku Mariska tiszáágtelki parasztpróféta Lettszövetségének részlete Szabó Zoltán hagyatékában.

SUMMARY

Introduction (Imola Küllös)

Research history aspects

It is a well known fact that religiosity is one of the main fields – and in fact almost the last area – left to the native-language culture of Hungarians forced into minority status in the 20th century. For this reason paraliturgical traditions preserving local characteristics and various forms of manifestation of folk religiosity falling outside the interest of the official churches are of special importance for the ethnological researcher. These forms include prophetic, charismatic movements, lay persons' visions and regarded as "saints", who perform the tasks of priests, leaders of congregations and/or healers, and the small communities and congregations that arise around them or in the wake of their activity. These small "peasant ecclesiolas" were at times the basic communities of various neo-Protestant minor churches, but in other cases they practised their religion within the frame of their surviving Calvinist denomination in a more intensive and intimate way than their "traditionally religious" co-religionists (who went to church only on the major feasts). Their separation from larger congregations did not happen by chance but was the consequence of traditions closely intertwined with local history.

From the second third of the 20th century two Calvinist peasant prophetesses and two clearly distinct peasant ecclesiolas grouped around them were active in Sub-Carpathia. One operated from 1937 to 1977, in Tiszaágtelek, under the leadership of Mrs Ferenc Badó Jr, née Mariska Borku, who for two years, from Easter 1937 till spring 1939, also held public religious services in her yard where, according to still-living witnesses, several hundred people gathered to hear her. From 1939 until her death in 1978 through her writings she carried out individual pastoral work and acted as a lay congregation leader, at times banned and at others barely tolerated by the church and regional Soviet state leaders.

The other "prophet", Borbála Szanyi Mikó (1897-1950), lived in the forested outskirts of neighbouring Nagydobrony. She organised a small, rather closed group composed of close family members and relatives. Although for a time her followers broke away from the Calvinist congregation in Nagydobrony, in the absence of a suitable leader they returned to their church community a few years after her death.

Although there are many similarities in the beliefs of these two women, in their lay pastoral activity and written teachings, the “prophet of Ágtelek”, who was more famous and had a wider circle of followers, did not want to hear about Borbála Szanyi Mikó who was “called” a year after she was. This was despite the fact that the latter, older woman (who also saw a vision) visited her with her sacred “teachings”, hoping for an alliance or support in her spiritual work. However, Mariska Borku rejected all attempts to contact her and on a number of occasions warned her followers “not to confuse” her “teachings” with those of the other woman.

Since 1989 Imola Küllös has been studying the historical and social background of the activity of Mariska Borku, its significance, as well as its intellectual influence and folklore, in fieldwork among her followers, and in her written legacy.¹ One of her former students, Ildikó Sándor, wrote her diploma thesis and later her PhD dissertation on Borbála Szanyi Mikó of Nagydobrony and her biblical paraphrase.²

In this volume we publish the research findings of both scholars as well as the biblical paraphrases of both peasant prophets, considered as sacred writings: the „Lettszövetség” (=Third Testament) of Mariska Borku and the „Örökkévaló Evangélium” (=Eternal Gospel) of Borbála Szanyi Mikó. Both manuscripts are so-called biblical paraphrases and were considered by the prophets and their followers as holy texts. They are unmatched documents of Hungarian-language Calvinist folklore in the 20th century.

These critical editions and the accompanying essays are connected in a number of respects to studies of the ethnology of religion, folkloristics and cultural anthropology that have proliferated in the past three decades throughout the world, including in Hungary. We can only list a few of these studies here, emphasising that there is a considerable Hungarian literature and a very large body of international literature on practically all of these themes, even though scholarly attention has turned to this field for different reasons in each country and nation.

One such point of connection is the complex investigations into the personality and activity of so-called “holy persons” (peasant prophets, seers, pilgrimage

¹ L. Küllös (1991; 1994; 1998, 1999; 2000; 2001; 2005). On all occasions (in May and October 1989, May 1990, October 1992 and June 1993) the fieldwork was carried out in the company of the late Calvinist dean Ambrus Molnár, chairman of the Church Ethnology Section of the College of Doctors of Hungarian Calvinist Church. Later we also involved two students from the ELTE Department of Folklore, Ildikó Sándor and Anna Vakler, in the collecting work.

² Cf. I. Sándor 1998.

leaders, healers, etc.). The first in Hungary to draw attention to the importance of these studies was Sándor Bálint in his pioneering work.³

The second major research theme is "otherworld experiences" in changed states of consciousness: the role of ecstasy, visions, dreams and prophecies in folk tradition.⁴

The third, also important, aspect of the theme and analyses of our volume is the mother-tongue culture and the fate of Hungarians in minority status in the Carpathian Basin in the 20th century.⁵

The fourth possible aspect of investigation is special female roles and creative personalities, which⁶ in both Hungarian and international folkloristics and anthropology has substantially changed the picture formed in the 19th century of traditional folk/peasant culture.

The fifth aspect and possible line for further research is narrative "folk theology", denominationalism and the history of piety. This is all the more significant since the 20th century religiosity of Calvinist congregations in Sub-Carpathia is still imbued with a puritan piety now scarcely found at all in Europe. This Protestant religious trend originating in England was characterised at the time of the bloodless Counter-Reformation by daily Bible reading and meditation, collective hymn singing and prayer, and regular "home services" with explication of biblical texts. It was known through such pioneers of European fame and representatives as Lewis Bayly, the author of *The Practice of Piety*, W. Perkins and W. Amesius. Puritanism offered believers a new "modus vivendi", a deep spiritual life and eternal salvation, and urged reform in the increasingly dogmatic Protestant church, replacing the episcopal system directed from above with a synod/presbytery building from below. This ideal soon reached Transylvania through peregrination, then spread widely in Eastern Hungary in the late 17th and early 18th

³ Sándor Bálint 1942, reissued 1991; also Gábor Barna 1991.

⁴ The volume of studies edited by Nils G. Holm (1982), particularly his introduction, offers useful considerations for the comparative study of the ecstatic state and visions. On "otherworld" experiences in a changed state of consciousness, see the study by Tamás Gryneus (1991) and the summary overview by Éva Pócs in the volume of studies she edited titled *Eksztázis, álom, látomás* [Ecstasy, dream, vision] (1998). A. Ljungdahl (1975) wrote about the universal characteristics of popular prophetic movements, and G. Björkstrand (1975) has dealt with the same topic in conjunction with the life of Maria Åkerblom, a Swedish prophet in Finland and her activity of organising a congregation.

⁵ For further details, see the writings of historians György Dupka and József Botlik (2000; 2004a; 2004b; 2005a, 15–37; 2000; 2005b).

⁶ To date only a single collection of studies has summed up the results of the Hungarian research. L. Küllös (ed.) 1998.

century. But there was also strong opposition within the official church to the first Calvinist renewal (because of its ideas about church policy), with the result – not entirely in line with its original aims – that it remained within the parishes and schools (Sárospatak, Nagyvárád, Debrecen) and had a strong influence on folk religious practice. The practice of piety found in the three main venues of our volume (Tiszaágtelek, Nagydobrony and Dercen, now all part of Ukraine) was actually a continuation, with distinctive local colours, of this reform spirit that once had a very rich literature that was also translated into Hungarian.

It is a characteristic of the folk religiosity of the peasant ecclesiolas operating in Sub-Carpathia in the 20th century that they combined in a distinctive system forms of piety and theological influences from different periods and of different origin. The elements in this system are the classical reform aspirations, puritan practice (the strongest influence!), and the teachings of the “internal mission” promoted by the Bethany Society, a Calvinist movement that arose in the late 19th to early 20th century and aimed at deepening everyday religious life. These different influences were strengthened and given a distinctive colour by the fact that religious activity was forbidden and persecuted among the Hungarians of Sub-Carpathia who found themselves in permanent ethnic, national and denominational minority status following the Second World War. But it was the Calvinist confession in the mother tongue that served as the principal instrument for preserving their ethnic and national identity.

The 20th century Hungarian Calvinist congregations of Sub-Carpathia have a few less striking customs, also rooted in the puritan practice of piety, that imbue their whole way of life and can also be attributed to the very chequered historical and political fate of this ethnic group. One of these is that, in addition to Holy Scripture, they also regularly read and comment on local manuscript biblical paraphrases, both individually and in their prayer communities; that everywhere women play the leading role in the practice of piety outside the church⁷; and also that the more devout women write down their religious meditations and prayers in notebooks. In view of this practice and also the verse and narrative texts in our volume, a study should also be made of the local genres of folk literacy and “modern folklore”.

Finally, we consider it important to study, analyse and publish the writings themselves that are considered sacred and circulated orally and in copies, their local interpretation and variants, to examine the relationship of these biblical

⁷ There are few men in the villages: in November 1944 Stalin ordered all the ethnic Hungarian and German men aged 18-50 years to be taken to labour camps for “three days of work”. This exile in fact lasted for years. The number of victims is still not known precisely.

paraphrases to Holy Scripture and to the official denominational theology, and to give an explanation for the local departures. This is necessary even if our findings to date show that there are no significant "ideological" differences or theological boundaries between the different denominations in Hungarian peasant/folk religiosity.

The personalities and activity of the two 20th century Sub-Carpathian Calvinist prophetesses presented in this volume are so complex that it is not possible to cover here all the aspects of the investigation and themes listed in equal detail. As folklorists without a training in theology we could not even undertake the examination of certain problems. Therefore, focusing on the source publication and interpretation of the sacred writings of these peasant prophets, we touch on a few of the above questions only in passing, and only mention certain problems requiring further research but we have not dwelt on these in the studies accompanying these biblical paraphrases.

However, before considering in detail the folkloristic and cultural anthropological characteristics of the personalities, activity and biblical paraphrases of these women who stand out in their communities, we must give a brief outline of the historical, geopolitical and social situation in which they lived and were able to organise followers and "fraternal" communities around themselves and their teachings.

Historical and geopolitical situation of Sub-Carpathia in the 20th century, ethnic groups and religious denominations

Two large regions, the plains and the mountains, meet in Sub-Carpathia. Its culture is varied; for centuries a number of ethnic groups have been living here and many denominations live side by side. The Hungarian name of the region, *Kárpátalja*, first came into use in the last third of the 19th century and was subsequently translated into Slavic languages (Ruthenian, Ukraine).

Since geopolitically during and after the two World Wars this region lay in the buffer zone of German, Russian (and Pan-Slav) power interests, its population of mixed nationality had to suffer repeated changes of political rule and state border. Consequently the name Sub-Carpathia applied to a geographical area of differing size.

The census of 1910 found a total of 848,428 inhabitants in Ung, Bereg, Máramaros and Ugocsa counties, then still part of Hungary, of which 356,067 were of Ruthenian mother tongue, 267,091 Hungarian, 94,723 Romanian, 93,047 German, and 37,950 Slovak. However, these figures do not give a precise picture of the nationality distribution of the region because the survey classified the Jews

living here, the so-called Kazars – who numbered 128,791 – in part among the Hungarians and in part with the Germans. The German-speaking population played a disproportionately big role since Germans held the key positions in the organisation of industry. In addition to these large ethnic groups, there was also a population of Gypsies in Sub-Carpathia.

Up to the mid-19th century in the territory of the Austro-Hungarian Monarchy the church was the only institution where the mother-tongue culture and language use played a key role. There was thus a close correlation between denominational allegiance and ethnic/national identity.

In the last decade of the 20th century the population of Sub-Carpathia included Roman and Greek Catholics, Pravoslavs (Orthodox), Jews, Calvinists, Lutherans and followers of small neo-Protestant churches (e.g. Baptists, Seventh Day Adventists).

Close to half of the Hungarians in Sub-Carpathia (approx. 100,000 persons at the turn of the 21st century) are members of the Calvinist Church. The members of this church are exclusively Hungarian speakers (and as a result of the successful missionary activity launched in the 1990s there are also Gypsy members).

Membership of the Greek Catholic denomination is also closely linked to language and ethnic identity; it is the national religion of the Slav-language Ruthenians (Rusyns), although it also has a sprinkling of Hungarian members. The Greek Catholic diocese based in Munkács/Mukachevo was both a cultural and a potential political framework for the Ruthenians. Their vicissitudes began with the establishment of the Czecho-Slovak state (1918) and continued after 1920, when for political reasons the leaders of the newly-formed state supported the Pravoslavs (Orthodox), considering that in this way it would be easier to undermine the earlier linguistic, cultural and political structures of Sub-Carpathia. Following the Soviet occupation of Sub-Carpathia (1944), the Greek Catholics and their priests were subjected to regular attacks. In 1949 the church suffered a fatal blow from Stalinism: the KGB murdered the bishop of the Munkács/Mukachevo diocese and forcibly merged the Greek Catholic church into the Ukrainian Pravoslav church, nationalised its assets or handed them over to the Pravoslav church and imprisoned or sent to Siberia most of its priests.⁸ In the 1990s, after operating underground for forty years, the Greek Catholic church was reorganised. A start was made on the rehabilitation of Greek Catholics, the organisation or construction of new church institutions and the return of confiscated property, although the process has not yet been completed in a reassuring way.

⁸ From 1947 most of the priests in Sub-Carpathia – regardless of denomination – were the victims of political trials and were sent to prisons and camps in the Soviet Union.

Up to the Second World War a large number of Jews also lived in the villages and towns of Sub-Carpathia. In 1930 14% of the population, 102,000 persons, were of Jewish religion; Jews made up 43% of the population of Munkács/Mukachevo and 33% of Beregszász/Berehovo. As a result of the deportations and emigration, by the end of the 20th century their numbers had dwindled to a few thousand and only four of the 400 earlier religious communities are still active.

The Sub-Carpathia region – a part of today's independent Ukraine – belonged to Hungary before the First World War when 60% of the population were Rusyns, 25% Hungarians and the rest Jews, Romanians and Germans.

The independent political history of Sub-Carpathia began with the peace treaties marking the end of the First World War. Several countries, states or nationalities laid claim to this territory – Ukraine, Czecho-Slovakia, Romania – and the large local ethnic groups of Ruthenians and Hungarians demanded (but were not given) autonomy.

Under the terms of the Peace Treaty of Trianon (4th June 1920), the territory was annexed to Czecho-Slovakia. The Czecho-Slovak rule lasted from September 1919 till October 1939, when Sub-Carpathia was reoccupied by the Hungarians, who lost it again in October 1944. Multi-ethnic Sub-Carpathia belonged to Ukraine for a short while, then in July 1945 became part of the Soviet Union. Between 1944 and 1947 an ethnocide was carried out at the order of Stalin which was only revealed after the collapse of the Soviet Union (in 1990). All Hungarian and German men between the ages of 18 and 50 from this region were interned in November 1944 on the pretext of “three days of work” (*malenki robot*). Only a half to two-thirds of the men returned years later from the prisoner-of-war camps. Since December 1991 Sub-Carpathia has been part of newly independent Ukraine but this has not brought much in the way of positive change for the remaining 155,000–160,000 Hungarians, who still constitute the second biggest national minority (after the roughly one million Rusyns) in the region.

We have sketched this background to give an idea of the unstable historical and political conditions in which the Calvinist Hungarian peasant women prophets lived and “were called” by the Holy Spirit to preach. It will also give a better understanding of why the Hungarian minority, repeatedly confused in its identity and nationality, persecuted for its religion and living a precarious existence, needed and still needs to believe in such religious lay-leaders as Mrs Mariska Borku and Mrs Borbála Szanyi Mikó.

This book offers a survey of the historical and political situation of Sub-Carpathia where the folk religion concerned played a very important role in the survival of national identity and in strengthening the faith of the Hungarian inhabitants living in a very often tragic minority status in the twentieth century.

*The prophetic activity
and biblical paraphrase of Mariska Borku (Imola Küllös)*

The religious activity of Mrs Mariska Borku (Tiszaágtelek, 1910-1978) over a period of 40 years (1937-1977) has two results and traces that can be examined from the angle of folkloristics, history of religion and cultural anthropology.

One result is her hand-written biblical paraphrase that she called *Lettszövétség* (=Third Testament). This text, published here, was written over a period of years in four notebooks under the inspiration of the Holy Spirit/Jesus Christ/the Lord, combining texts of various genres: visions, heavenly voices and teachings, prayers and hymns, and confessions in the form of prayers related to her personal fate.

It is a unique document not only of the religious work of a so-called peasant prophetess, but also reflects her spiritual experiences and theological views. Mrs Borku and her followers regarded it as a "sacred text", as the third part of the Bible, a renewed covenant with the Lord proclaimed by the Holy Spirit. Its manuscript copies of varying length can still be found in Calvinist villages of Sub-Carpathia and it is still read at religious services held in the family and home context. The longest folk manuscript known to me, a copy of the *Third Testament*, was written down by a woman in Dercen (Róza Fodor, 1928). It contains around 800 "Words". Out of these 800 religious texts of various genres, 183 (more than a quarter) are narratives of visions.⁹ This is understandable since, up to the collapse of the Soviet Union (1990), official religious practice was regarded as a seditious activity, and it was impossible to obtain Hungarian-language printed religious materials, Bibles, prayer books or hymn books. Anyone who wanted such material made hand-written copies in exercise books from old publications borrowed from whoever would lend them, or from other people's manuscripts, and read these. To my greatest surprise, I found that in the seventies and eighties people in Sub-Carpathia longing for religious literature made copies from each other's exercise books of Milton's *Paradise Lost* in a Hungarian translation. In these circumstances the *Third Testament*, written under the inspiration of the Holy Spirit/Jesus Christ or the Lord, filled a keenly-felt need. The believers and

⁹ I was able to make a photocopy of this manuscript notebook in October 1992. Its owner lent it only reluctantly and for a short time, since it was part of her daily religious practice to read the *Third Testament*. For understandable reasons, it was even more difficult to obtain the autograph manuscripts of Mariska Borku for the purpose of making photocopies. It was not until June 1993 that her daughter decided to lend her mother's "sacred" writing, (three so-called "Word notebooks"). She was afraid that without it, trouble would befall her house and family, although she also dreamt that the time would come when this sacred text could be published. Up to 1993 I had copies only of the autograph copy of the first 187 "Words" – which Mariska Borku had sent to the Calvinist minister of Nagydobrony in 1937.

followers of the prophetess are still able to quote from it by heart and revere it as a norm. The work is thus not only a constituent part of modern peasant literacy but also of religious oral tradition in Sub-Carpathia. (In the nineties this was true only for the generation over 50.)

The other phenomenon to be examined from the angle of religious ethnology is the existence of the so-called peasant ecclesiolas, small prayer groups formed within the Calvinist congregations in Hungarian villages of Sub-Carpathia (Nagydobrony, Dercen, Fornos, Csongor). The faithful who regard themselves as believers in the *Third Testament* and live in spiritual fraternity – mainly women over 50 – now represent no more than 2–5% of the different congregations but everywhere they are the most fervently religious core of the community.

The basic text for this book, the autograph manuscripts of Mrs Borku, written between autumn 1936 and 1977, in places for whole pages repeat word for word her Words “learnt from Jesus” years earlier.

Mariska Borku was “called” at the age of 26, after family problems and illnesses, in a vision accompanied by hallucinations, in the same way as the biblical prophets.¹⁰ She thought these unusual phenomena were a sign of her approaching death, and only gradually became aware that they were the will of God: “...I was found to be faithful in small things and so He entrusted a spiritual family to me. I tend the flock under the guidance of the only shepherd.”

For forty years, until the year before her death, Mariska Borku transmitted the word of God to her immediate and wider “spiritual family”. From Easter 1937 until autumn 1939, until the Hungarian authorities reoccupying the territory banned her public preaching in her own yard, her house was a veritable place of pilgrimage. According to still-living contemporaries and eye-witnesses she used to preach the teachings of the Holy Spirit on Fridays, when as many as several hundred people listened to her in the yard. Some of those who came for the preaching immediately wrote down Mariska Borku's words and these words on slips of paper passed from hand to hand so that others could copy them into their own *Word notebooks* at home.

Mariska Borku's night-time visions and transcendent experiences were generally accompanied by hallucinations, so-called *teachings*. The most frequently heard heavenly command was to: “write down quickly!” what you saw and heard. We know from her followers that she wrote down at night on little slips of paper the teachings received from the Holy Spirit and the visions, then made fair copies during the day in those notebooks or, after learning them by heart, dictated them to a woman follower who regularly came to visit her from a neighbouring

¹⁰ G. André 1982, Kiss 1942, Drewermann 1991. (“Apparitions, divine callings, visions and prophets”)

village (Nagydobrony) and then lent her own "Word notebook" to others. In this way various "folk" versions of the *Third Testament* came into being, and were still in use in the nineties.

One of the central themes and main messages of the *Third Testament* is the confirmation that the teachings of Mariska Borku are not in contradiction with the *Bible*; she is not the founder of a sect but an intermediary. She carries out her activity under divine inspiration, with the help of the Holy Spirit, for the good of her immediate community.

The Words of Mariska Borku stress in a number of places that the *Third Testament* and the *Bible* (Old and New Testaments) belong together, forming a three-part whole. The following pronouncement is practically unassailable theologically and a manifest truth in her folkloric culture which favoured the trinity principle:

God says: in the Old Testament: I am as the Father,
In the New Testament I appear as the Son,
And in the Third Testament I teach and speak
As the Saviour by the Holy Spirit.

Another important message of Mariska Borku's whole activity was criticism of the Calvinist Church, dissatisfaction with the "stiff-necked ministers" who showed no solicitude for the "spiritual hunger" of their flocks. It is not by chance that in her vision the walls of the church are cracked, only the foundations are sound; or it has collapsed and she helps to rebuild it; the path leading to the church is overgrown with weeds and she has to clear it; an angel at the communion table shows her how to prepare good food for the faithful, etc.

Mariska Borku often did not herself understand the Words learnt from the Holy Spirit and the visions and so explained them only if she was specifically called on to do so. Her task was only to transmit the divine manifestations. When I asked questions about the meaning of the Words and visions her followers recommended me to consult a "spiritual sister" in Dercen, Ida Balla (1930), – a spinster crippled in her feet in childhood –, saying that she was the person able to interpret the Words and visions of the *Third Testament*. "She has been given this grace", and as the lay leader of the 20–30-member peasant-ecclesiola still operating in Dercen, she did so every Sunday afternoon. Thus, in presenting the visions of the prophetess I have relied mainly on the explanations and interpretations of Ida Balla and her circle, who call themselves the "workers of the Third Testament" – on the basis of one of the Words of the *Third Testament*.¹¹

¹¹ "The Lord spoke: »Workers of the sacred Third Testament, labour on Mount Zion!«"
(*Third Testament* 3/59.)

The texts organised around the figure and activity of the Ágtelek prophetess – a selection of which are given in our book – can be divided into roughly three inter-related strata:

a. First and foremost the manuscripts existing in variants of the *Third Testament*, rich in visual imagery and poetic beauty, the actual “sacred texts”;

b. “Words” and stories heard from the prophetess and living/evolving in oral tradition;

c. the “folklore” of Mariska Borku and her gospel, songs, and the “workers of the Third Testament”. That is, the narratives dealing with visions, dreams and miraculous healings related to her person [or of the spiritual “leader(s)” following in her steps”],¹² or that explain or update the Words and visions of the *Third Testament*.

It is difficult for the outsider to decide which words and visions of the prophetess should be understood in a figurative sense and which have concrete content applying to a local event. Her followers know this exactly, although they emphasize that Mariska Borku “did not do superstition” (that is, she was not a seer or a healer), her task with the help of the Holy Spirit was spiritual guidance and enlightenment, setting an example and bearing witness.

There was a great need for her Words and lay pastoral activity because in November 1944 Stalin ordered that all Hungarian men aged between 18 and 50 be called in for *three days of work* (malenki robot) and sent to labour camps. Later, from 1947 the Hungarians living in minority status were deprived of their church leaders and ministers, regardless of denomination, through political trials. A very personal confession in Chapter 2/A III of the *Third Testament*. recalls these years:

1946. We are under the hand of the Soviet Union in body and must obey it, because the Lord gives proof through his prophet Jeremiah. He says: “Give yourselves to the King of Babylon!” Although I, a weak instrument, was judged by medical doctors of the time to be mad and that I would die two months later. And most of the ministers made the faithful believe this. But through the grace of God I am writing these [Words] with my own hand as a witness to the remnant of the people.

Because the people are winnowed,¹³ ‘44, ‘45, ‘46, for three years now and both the ministers and the common¹⁴ are taken away, to fulfil the word of the Lord because he promised that “unless you repent, you too will perish!”¹⁵

¹² Above all Ida Balla (1930–, Dercen)

¹³ Reference to the “malenki robot” and the persecution of clergy of different denominations.

¹⁴ Meaning: common people, laypersons.

¹⁵ Cf.: Luke 13,3

My soul awaits the Lord,¹⁶ we await the Lord Jesus, because He is coming. Come, my Lord Jesus, oh, come! May your kingdom come!¹⁷ Amen, Amen, Amen!

I found in my fieldwork that the majority of my informants attributed coherent meaning to the happenings of real life and the pronouncements and visions of the *Third Testament*. They constantly compared the events of everyday life and history with the Words of Mariska Borku and were able to explain and accept the most varied and unexpected life situations with these texts calling for spiritual awakening, patience and charity and strengthening their sense of being chosen.

For example: "A cloud of darkness has descended on the house of prayer" – wrote Mariska Borku in one passage, and her followers in Nagydobrony link this pronouncement with the real fact that in the Soviet period the churches were closed and children under 18 were forbidden to practise their religion.

The way the prophetess's followers in Dercen interpreted one of her visions, received in 1968, as being about the will of God concerning their own fate and chosen status is of model value. (This is why I cite the vision and the explanations given.)

Early in the morning I was taken up to the mountain of faith (by the Lord). A stone's throw from the mountain, where I was standing, columns of fire in the form of banners descended from the heavens, and I thought they would burn the earth. As I saw this, I prayed more fervently to the Lord, and then I saw a divine hand reaching down to the very lowest fire, and it pulled up that great fire. Standing on the mountain I gave thanks to the Lord because I survived. Thy will be done, my Father. Amen.¹⁸

I quote Ida Balla's explanation: "You will be remembering the Prague Spring? Well then the two sides, the western side and the Soviet Union, they were a-sitting in the train here, because Tiszaágtelek and Ágcsernyő are close, – that's where they were, and Mariska Borku told how the soldiers were set up there, all the land around Ágtelek and Nagydobrony was full of them, because World War Three would have started here, they would have clashed here. But then the Lord averted that. It doesn't matter that the Soviets occupied Czechoslovakia! That

¹⁶ Cf. Psalm. 130,5. "I wait for the Lord, my soul waits, and in his word I put my hope."

¹⁷ Paraphrase of the Lord's Prayer.

¹⁸ *Lettszövetség* 3/29

was the Lord's will. Because if the West had occupied it, then World War Three, the battlefield would have started here, not in Russia, because its border (that is, of the USSR) was here then, *but the Lord defended this area for the sake of the prophet, because the Third Testament wasn't yet written then*. Then He reached down, then pulled up the great fire with His hand, then they reached an agreement: the Soviet Union occupied Czechoslovakia, they agreed there on the train, then we were spared the soldiers. – But Mariska Borku said that – if the Lord hadn't pulled the fire with His hand – not even the black soil would have been left here! Such a great mercy! *This is how we were led by the Lord, how we knew where history stands.*"

All the Words of the *Third Testament* show a thorough knowledge of the Bible. The layout of the notebooks containing the *Third Testament* – the arrangement of the texts in two columns and their numbering – reveals the biblical model. It is actually a paraphrase of the Bible. Naturally, there are books of the Bible that had a deeper influence on the theme and message of the *Third Testament* and also noticeably influenced the style of Mariska Borku's work. These include in particular Revelation, the gospels and the letters of the apostle Paul. In the case of the Old Testament she most frequently paraphrases or quotes from the Books of Moses and Kings, Jeremiah, Ezekiel, Isaiah and the Psalms. The concise images and poetic metaphors she creates in the spirit of the Bible surprise the reader with their expressive force. To cite one example: "He apportioned to me a fate like Job and yet I walk a path like Jonah." She frequently uses expressions based on verbs, certain repeated phrases, for example, she describes her visions as "inexpressible";¹⁹ or the verbs "felövezni/felruházni" = "to gird, to vest", referring in this way to a meaning wider (to consecrate, to ordain) than the biblical context, to her undertaking of the task as mediator. Other phrases and formula that occur frequently in the *Third Testament* can also be regarded as biblical paraphrases, e.g.: "son of man",²⁰ "shining raiment";²¹ "taking up the weapon of faith". In connection with the difficulties of her own role as a prophet she more than once applied to herself the fate and words of the Old Testament prophets Jeremiah, Isaiah and Ezekiel – as though renouncing her status as a woman and taking upon herself the fate of a prophet, an emphatically and traditional male role. She uses the words of the Old Testament to describe her immediate "fraternal" congregation and her wider body of followers as "Zion" or "sons of Jacob". She calls her opponents "followers of Herod", "rebellious people",

¹⁹ See: 1 Peter 1,8.

²⁰ See: the book of the prophet Ezekiel.

²¹ Cf.: Luke 12,35, Rev. 18,23.

“king of Babylon” and wields the “weapon of faith”²² against the uncomprehending, the “stiff-necked shepherds” (that is, the church leaders and ministers who failed to the people).

And the material collected locally provided abundant evidence that in the culture found today in the Calvinist villages of Sub-Carpathia the language of everyday religious communication is a figurative language full of biblical similes, metaphors and parables (in reality, the language used in the beautiful Hungarian translation of the Bible published in 1590 by Gáspár Károli). In their spontaneous prayers, dream and vision narratives, and in their religious poems the “workers of the Third Testament” use the imagery of that translation, as well as the style and phraseology of an 18th century Calvinist book of prayer²³ that has appeared in numerous editions.

In addition to the obviously biblical origin of Mariska Borku’s visions, there are also many images, symbols, topoi and phrases of non-biblical origin referring to mediaeval Christianity and rather remote from the rational Calvinist theology of the 19th century. Examples of these are the Virgin Mary with the infant Jesus, a church with a cross, a monstrance on the altar, the sight in her visions of processions with banners evoking pilgrimages, also angels with lilies, lilies in the Psalms with the explanation: “the blessing of the faith in flower is proclaimed in the symbol of the lily”,²⁴ “heavenly flowers, white and blue”,²⁵ Jesus with a bleeding heart on a cross standing on a hill, etc.

Two things could be mentioned as an explanation of the visions of the Virgin Mary that are unusual among Calvinists but appear several times in the *Third Testament*: one is a certain theological openness found in folk religiosity. The second is that Mariska Borku was a widow and a mother. The veneration of Mary among elderly, much-suffering Calvinist women in Sub-Carpathia also represents the need for spiritual identification with the “suffering mother”, Jesus’ first disciple.²⁶ “The Calvinists too will come to recognise the Virgin Mary as a mirror, and great light will come into the light of day!”²⁷

²² Cf.: Eph. 6:16, “take up the shield of faith”; 6:17. “...the sword of the Spirit”;

²³ György Szikszay: *Keresztyéni tanítások és imádságok a keresztyén embernek külön-különféle állapotai és szükségéi szerint*. [Christian Teachings and Prayers for the Multifarious Conditions and Needs of the Christian] Debrecen 1795.

²⁴ See: Dercen *Third Testament* (DL.) 458/a

²⁵ *Lettszövetség* 1. I/17 and *Lettszövetség* 2. XV/3.

²⁶ *Lettszövetség* 2. X/12. On the veneration of Mary by Mariska Borku and her followers, see Küllös, 1999.

²⁷ *Lettszövetség* 2. X/14.

These images, symbols, rites and phrases foreign to Calvinist, puritan traditions could be derived from everyday contacts and co-existence with the local Roman Catholics and Greek Catholics, or perhaps can be traced back to printed sources and visual influences such as the illustrated Holy Scripture in verse, a book titled *Illustrated Life of Jesus*, wall paintings and sacred images in Catholic churches, etc. The portrayal of the “narrow path” leading to salvation and the “broad path” leading to damnation – a popular print sold at fairs that can still be seen on the walls of a few Calvinist homes and meeting rooms – also appears a number of times in the *Third Testament*. Several of our Calvinist informants in Nagydobrony mentioned that they first admired these prints in their childhood (between the two World Wars) in the local Baptist prayer house, and understood the teachings of Christ conveyed through the images.

The exceptionally rich collection of visions and Words in the biblical paraphrase of Mariska Borku is quite literally narrative theology.²⁸ Further analysis of this material offers a unique possibility for getting to know and understand Calvinist spirituality and folk mentality in Sub-Carpathia in the 20th century. The entire activity and personality of the prophetess of Tiszaágtelek and the narrative tradition that has grown up around her Words all show what a wide gap there still is between the so-called elite and folk culture. More precisely, these show how the people attempt to reconcile the phenomena of reality with official theology, how they reshape it according to their own laws and adapt it into their own traditional ideology, folklore.

Although the peasant-prophet carried out individual religious activity, the influence of her extraordinary life-work is communal and many of its characteristics are universal.²⁹ The personal confessions, prayers and visions of Mariska Borku reflect the state of mind of the Hungarians of Sub-Carpathia who have lost their identity and been deprived of their spiritual leaders. Proclaiming the coming of the kingdom of God and preaching Christian love for fellow men, they urged people to “repent” and come together as brothers and sisters. The *Third Testament* is not only an unmatched document of Hungarian-language Protestant (Calvinist) folklore, but was also a source of spiritual strength for the Hungarians of Sub-Carpathia during the years of Soviet oppression. The teaching of the *Third Testament* was an integral part of the survival strategy of the Hungarians of Sub-Carpathia living for decades in minority status and insecurity, for it exhorted patience, steadfastness and unconditional faith in God, and proclaimed religious ecumenism, saying:

“The Word is addressed to everyone!”

²⁸ On this concept and the anthropology of the senses, see W. Brückner 1979.

²⁹ A. Ljungdahl 1975, Drewermann 1991.

The activity of Borbála Szanyi Mikó, the prophetess of Nagydobrony (Ildikó Sándor)

A relatively restricted, lay peasant congregation, a so-called peasant ecclesiola, arose in Nagydobrony, a village inhabited by Hungarians in Sub-Carpathia (now part of Ukraine) in the late 1930s. Its activity and influence lasted until the 1970s. A local peasant woman, Borbála Szanyi Mikó (1897-1950), was the founder of the devout group (known as a "forest congregation"). She began to make prophesies and organise the congregation after seeing heavenly visions. In response to divine commands she wrote down her visions, producing the *Eternal Gospel* that is still preserved in hand-written notebooks (known as *Word notebooks*) by former members of the congregation who regard this Gospel as a sacred text, a continuation of the Bible.

In many places in the Carpathian Basin the disintegration of the peasant way of life could be observed in the first half of the 20th century (especially after the First World War). However, the area studied is a peripheral region where Hungarians have lived in minority status since 1920 as a consequence of the Trianon peace treaty. It was in this situation that the institution of the peasant ecclesiola was able to survive here until such a late date. (Similar small congregations are known in other regions of Hungary in a much earlier period.)

With the creation of small religious communities similar to the forest congregation, the members were able to satisfy their aspirations and demand for self-fulfilment that they did not find in the larger community (in the church congregation). In addition, the criticism of society and the church implied in this small congregation and the biblical paraphrase they used are also of great significance.

The role of "prophetess" played by Borbála Szanyi Mikó was not evoked by some kind of psychological disorder or deviance, but rather the key element in her activity as a lay religious leader was her extraordinary capacity for empathy. She also played a decisive role in shaping and keeping together the religious community that grew up around her. Her status as a prophetess was manifested in three forms of activity:

- In the eyes of her followers she was principally an organiser and leader of a congregation, a chosen person who was in direct contact with the heavenly power, whose task was to pass on the teachings to her small group of (related) chosen ones, the so-called "forest" ecclesiola;
- Both for members of the congregation and outsiders she was an advisor and specialist in spiritual care to whom they could turn for help with their personal problems. The advisory, pastoral activity – that was used in practice only by women even though they went to church with their whole families

- was strictly part of the private sphere; it was carried out by Borbála in the form of private conversations and in full confidentiality;
- She was also known as a healer: numerous stories preserve the memory of how the prophetess used the power of prayer to heal sick people who sought her help.

The autograph variant of the biblical paraphrase attributed to Borbála Szanyi Mikó has survived only in later copies. The written text variants known to me are very similar; most of the differences are due to errors in copying and short passages left out. There were probably two editions of the text in the community. The earlier version is contained in the so-called “Word notebook” while the later version, which almost certainly belonged to one of the members of the congregation, has a section containing the prayers and hymns separately (following the pattern of the printed Calvinist hymn book). The former members of the group know the text of the “Word notebook” by heart and it also forms part of their everyday speech activity.

The thematic node of Borbála Szanyi Mikó’s biblical paraphrase, the *Eternal Gospel* published here, is her otherworldly visions of the Last Judgement narrated in the form of journeys of the soul. Her visual world, use of language and actual links to biblical texts indicate that the main source of her text was the Bible (in the Hungarian translation by Károli), with particular emphasis on the Book of Revelation and the Old Testament prophets (especially Jeremiah, Ezekiel and Isaiah).

The genres of the text are teachings (heavenly messages, explanations, parables, instruction), “Words” (short texts, often having symbolical meaning and in places surrealistic), visions, prayers and songs. The Bible was also the archetype for the form of the written texts. In one manuscript variant the text is written in two columns, similar to the original typographical layout of the Bible, and all manuscripts refer in a number of places to passages in scripture.

The model of the peasant prophet of Nagydobrony and the ecclesiola organised around her can be described as follows:

1. The prophet receives heavenly visions in a state of trance. She writes down her visions and, following their guidance, organises a congregation where she can pass on the teachings.
2. The prophecy finds followers. A community is formed and held together by the notion that the congregation is headed by a prophet in direct contact with the otherworld and through the mediation of the prophet the congregation comes into possession of the divine truth.
3. The knowledge that all their actions are taken under divine guidance guarantees infallibility and a higher order of truth even at the level of their everyday activities.

4. The awareness of belonging together extends beyond religious life and after a while begins to play a growing role even in their functioning as a secular community. They develop a way of life and economic strategy that proves to be successful, differing from that of the village as a whole. This success could be achieved through the ideal sustaining the community and the extremely strong solidarity.

After the death of Borbála Szanyi Mikó (1950) it was mainly the lack of an individual with a suitable personality that led to the disintegration of the small community. Parallel with this there was also a gradual easing in the situation of historical crisis. After a while the life strategy developed for the secular sphere functioned well even without this religious grouping (as the members of the group are successful in their economic activity), and the "teachings" of Borbála Szanyi Mikó could be increasingly used as individual religious practice, without the need for a closed community.

Seen in a folkloristics approach, the activity of the *ecclesiola* provides the following lessons for the community linking the tradition and the individual:

On the basis of the content and formal features of the sources it can be said that the folklore that arose around the biblical paraphrase associated with the person of Borbála Szanyi Mikó is a compilation drawn from different periods, from written and oral traditional sources. The real author of the work and its precise source are not known. The closed composition and the lengthy text in which the citation of biblical passages accompanying the text form a metatext (containing a uniform and far-reaching message) suggest a highly literate author with a training in theology.

At the same time the manuscript text of the biblical paraphrase also forms an integral part of the folklore of the Calvinists of Sub-Carpathia in which not only the oral traditional genres but also literacy play an important role and in which occasional poetry and semi-folk genres play a determining role.

The role of outstanding individuals in the creation and shaping of folklore phenomena is substantial at the most widely differing levels of life. The tradition-creating individuals produce folklore creations with which they inevitably change and shape traditions and the existing system of norms. In our case these creations are text ("Word notebook"), customs, action (home religious services in the *ecclesiola*), beliefs (healing with the power of prayer).

Not everyone is capable of shaping traditions. The prophetess who formed the "Rekesz"/"forest" congregation, as a tradition-creating outstanding personality, had the qualities and abilities expected by the community's system of norms, but her illiterate husband was entirely lacking in these and was therefore unable to take his wife's place after her death.

Tradition is operated by communities and it is only communities that are able to maintain the established "custom". In this way the given community maintains the peasant ecclesiola according to specified rules for a relatively long time. This can be seen in the after-life of the "forest" congregation following its disintegration. Some features of their cohesion could still be observed at the time the material was collected in the 1990s.

At the same time the origin of the congregation in Nagydobrony is also linked to another social process, the changing situation and mentality of the peasantry and its self-image. This work has provided new data on the religious and devotional aspects of the changes occurring in the peasant mentality, and on the relationship between the creative individual and the community maintaining the tradition.

Acknowledgements

We would like to take this opportunity to express publicly our gratitude to all those colleagues – above all the late Calvinist dean Ambrus Molnár, church historian Jenő Szigeti and folklorist Vilmos Voigt, who also does work on the ethnology of religion – who have given ideas to guide us and helped our work with their advice. Sincere thanks are also due to Dr. Margaret Mackay, Head of Scottish Ethnology at the University of Edinburgh, a committed supporter of research on the ethnology of Hungarian Protestant religion, who once again gave generous financial support for translation of the English parts of our work, thereby helping to make our research accessible and known to international experts, at least through the English summary. We have also received selfless and enthusiastic assistance in our work from Éva Pócs, the editor-in-chief of this series of source publications and an expert on the ethnology of religion, folk belief and mythology, who provided the opportunity and encouragement for the publication of our volume; as well as from Andrea Nováky music teacher, who edited the *Index of biblical words* and Zsuzsanna Tabajdi, student of ethnology, who helped to prepare the manuscript of the *Third Testament* for printing.

CONTENTS

INTRODUCTION	7
Considerations of research history (Imola Küllös)	
History and religious life of Sub-Carpathia in the 20th century (Imola Küllös – Ildikó Sándor)	7
Other genres of popular literacy in Sub-Carpathia (Imola Küllös – Ildikó Sándor)	10
Acknowledgements	19
THE PROPHETIC ACTIVITY OF MARISKA BORKU AND HER BIBLICAL PARAPHRASE (IMOLA KÜLLÖS)	20
The life of Mariska Borku (1910–1978), “handmaiden of the Lord”	20
What is the <i>Lettszövetség</i> (<i>Third Testament</i>)?	30
Manuscript sources of the published text	33
Principles followed in editing the text of the <i>Lettszövetség</i> for publication	37
The <i>Lettszövetség</i> and the Bible	38
The visions of the <i>Lettszövetség</i>	47
The prophetess and her followers, “the workers of the <i>Lettszövetség</i> ”	57
Summing up and further research tasks	69
Key to symbols used in the edition of the texts	70
Abbreviations	71
Index of biblical words in the <i>Lettszövetség</i>	73
TEXT OF THE LETTSZÖVETSÉG (THIRD TESTAMENT) (Imola Küllös)	85
Lettszövetség1	85
Lettszövetség2 (<i>Sacred Gospel of Love</i>)	106
Lettszövetség3	223
APPENDIX (Imola Küllös)	247
Lettszövetség4 (drafts)	247
Songs and poems of Mariska Borku	
Variants of the “Words” of the <i>Lettszövetség</i> from folk manuscripts	256
THE ACTIVITY OF BORBÁLA SZANYI MIKÓ, THE PROPHETESS OF NAGYDOBRONY (Ildikó Sándor)	263
Borbála Szanyi Mikó, outstanding personality who formed a congregation	263
Functioning and activity of the “Rekesz” (“Forest”) congregation	265
Structure of the biblical paraphrase, its genres	267

Text variants, edited versions	273
Comparison of two manuscripts of the <i>Örökkévaló Evangélium</i> (<i>Eternal Gospel</i>)	277
The question of authorship of the manuscript	278
Motifs and the notion of the otherworld in the biblical paraphrase	280
	281
Appendix: Journeys to the otherworld in the biblical paraphrase	290
Summing up	294
TEXT OF BORBÁLA SZANYI MIKÓ'S <i>ÖRÖKKÉVALÓ</i> <i>EVANGÉLIUM</i> (<i>ETERNAL GOSPEL</i>)	296
BIBLIOGRAPHY	351
SUMMARY (in English)	359
Introduction (Imola Küllös)	359
The prophetic activity and biblical paraphrase of Mariska Borku (Imola Küllös)	366
The activity of Borbála Szanyi Mikó, the prophetess of Nagydobrony (Ildikó Sándor)	374
Acknowledgements	377

A '30-as évek végén két református parasztproféta és körük csoportosulva két „parasztecclesiola” is szerveződött a trianoni békediktátum következtében csehszlovák, magyar, majd ukrán és szovjet állami fennhatóság alá került Kárpátalján. Az egyik 1937–1977 között Borku Mariska vezetésével működött Tiszaágteleken. Borku Mariska 40 éven át írta azokat az „igéket”, látomásokat, szózatokat, jövődöléseket és tanításokat, amelyeket Jézus vagy a Szentlélek sugallt neki. *Lettszövetség* című, szentnek tartott kézírata, amelyet a prófétaasszony és hívei a Biblia folytatásaként fogtak fel, évről-évre gyarapodott és másolatokban terjedt, hívei házi istentiszteletek és egyéni ájtatosságok alkalmával használták.

A szomszédos Nagydobronyban élt és két évtizedig működött a másik próféta, Szanyi Mikó Borbála, aki elsősorban családtagjaiból és rokonságából szervezett maga köré egy imádkozó csoportot, az ún. *erdősi* vagy *rekeszi gyülekezetet*. Látomásban kapott „igéit” ő is leírta *Örökkévaló Evangélium* címen.

Kötetünkben mindkettőjük művét közreadjuk, a *Lettszövetséget* felfedező Küllös Imola, valamint a Nagydobronyban kutatott Sándor Ildikó tanulmányainak kíséretében. Ez a maga nemében egyedülálló szövegkiadás a puritán hagyományokat őrző protestáns népi vallásosság hiteles és megrendítő dokumentuma.

A közreadók:

Küllös Imola (1945) folklórkutató, az ELTE BTK Folklore Tanszékének ny. habilitált docense. Kutatási területei: szövegfolklorisztika (népdalok és balladák, 17–19. századi közköltészet, betyárfolklor, lágerfolklor, paraszti életrajzok) és protestáns vallási néprajz. Legutóbbi műveiből: *Közköltészet és népköltészet* (Budapest 2004); *Régi Magyar Költők Tára XVIII./VIII. Társasági és lakodalmi költészet* (szerk. Csörsz Rumen Istvánnal, Budapest 2006); *Áldozatok. A második világháborús hadifogolytáborok és a sztálini lágerok folklórjáról* (Vasvári Zoltánnal, Budapest 2006).

Sándor Ildikó (1965) folklórkutató, a Hagyományok Háza Folklor Osztályának vezetője. Kutatási területei: népi vallásosság, folklorizmus-jelenségek. A táncházmozgalomról szerkesztett tanulmánykötet *A betonon is kinő a fű* (Budapest 2006) címen és népi játékokat adott ki *Tücsökringató. Ölbeli játékok* (Budapest 2006) címen.

ISBN 978-963-9683-97-6

